ДОКЛАД

ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

ВЪЗЛОЖИТЕЛ: „КВИНС-АРГО“ ЕООД

ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ: „Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище“

ЕКО ДИЗАЙН - 2010 ООД

9700, у.л. „Съединение“ № 71, етаж 2, офис 3
тел.: +359 (0)897 906 958, e-mail: ekodizain2010@gmail.com

септември 2026 г.

Всички права в този документ са интелектуална собственост на "ЕКО ДИЗАЙН - 2010" ООД.

Никоя част от този документ не може да бъде възпроизвеждана, разпространявана, предоставяна, използвана или изисквана, под каквато и да е форма или по какъвто и да е начин, без изрично писмено съгласие от законния представител на "ЕКО ДИЗАЙН - 2010" ООД.

Използването му без съгласието на носителя на авторските права противоречи на Закона за авторско право и подлежи на санкции, съгласно директивите за Авторско право и в съответствие с международното право и Българското законодателство.

Възложител: "КВИНС-АРГО" ЕООД

Изпълнител: Експертен колектив на „ЕКО ДИЗАЙН - 2010" ООД

Наименование/вид на документа: Доклад за оценка на въздействието върху околната среда

Ревизия: № 2, Дата 28.09.2026 г.

Редакция № 2.2 Дата: 28.09.2026 г.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. ВЪВЕДЕНИЕ 12

1.1. НАИМЕНОВАНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО НАМЕРЕНИЕ 14
1.2. ДАННИ ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ И КООРДИНАТИ 14
1.2.1. Име, единен граждански номер, местожителство, статут на Възложителя 14
1.2.2. Пълен пощенски адрес 14
1.2.3. Телефон, факс, e-mail 15
1.2.4. Лице за контакт от страна на Възложителя 15
1.2.5. Законодателна и институционална рамка 15
1.2.6. Информационно осигуряване 16

2. ПОДРОБНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, ВКЛЮЧВАЩО ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО РАЗМЕРА, ЗАСЕГНАТАТА ПЛОЩ, ПАРАМЕТРИТЕ, МАЩАБНОСТТА, ОБЕМА, ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТТА, ОБХВАТА, ОФОРМЛЕНИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ В НЕГОВАТА ЦЯЛОСТ; ПОДРОБНАТА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ 16

2.1. ОПИСАНИЕ НА МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ 17
2.1.1. Етапи на инвестиционното предложение 19
2.1.1.1. Съществуващо положение 19
2.1.1.2 Инвестиционно предложение 21
2.1.1.3. Етапи на реализация 22
2.2 ОПИСАНИЕ НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ В НЕГОВАТА ЦЯЛОСТ И АКО Е ПРИЛОЖИМО - НА НЕОБХОДИМИТЕ ДЕЙНОСТИ ПО СЪБАРЯНЕ И РАЗРУШАВАНЕ, КАКТО И ИЗИСКВАНИЯТА ОТНОСНО ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ВОДИТЕ И ЗЕМНИТЕ НЕДРА - НА ЕТАПА НА СТРОИТЕЛСТВО И НА ЕТАПА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ 22
2.2.1. Предвидени строително - монтажни дейности 22
2.2.2. Използвани ресурси 22
2.2.2.1. В етап на реализация 22
2.2.2.2. В етапа на експлоатация 23
2.3. ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕТАПА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ (ВСИЧКИ ПРОЦЕСИ И ДЕЙНОСТИ), НАПРИМЕР ЕНЕРГИЙНИ НУЖДИ И ИЗПОЛЗВАНА ЕНЕРГИЯ; ЕСТЕСТВОТО И КОЛИЧЕСТВОТО НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МАТЕРИАЛИ И ПРИРОДНИ РЕСУРСИ (ВКЛЮЧИТЕЛНО ВОДИТЕ, ЗЕМНИТЕ НЕДРА, ПОЧВИТЕ И БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ) 33
2.3.1. Характеристики на съществуващо положение 33
2.3.2. Характеристики след осъществяване на инвестиционното предложение 35
2.4. ОЦЕНКА ПО ВИД И КОЛИЧЕСТВО НА ОЧАКВАНИТЕ ОСТАТЪЧНИ ВЕЩЕСТВА И ЕМИСИИ (КАТО ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВОДА, ВЪЗДУХ, ПОЧВА И ПОДПОЧВЕН СЛОЙ, ШУМ, ВИБРАЦИИ, НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ, РАДИАЦИЯ) И КОЛИЧЕСТВА И ВИДОВЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ, ПОЛУЧЕНИ ПО ВРЕМЕ НА ЕТАПА НА СТРОИТЕЛСТВО И НА ЕТАПА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ 51
2.4.1. Генериране на отпадъци 51
2.4.2. Странични животински продукти 58
2.4.3. Качествена и количествена оценка на генерираните отпадъчни газове 59
2.4.3.1. Генерирани емисии по време на реализацията на инвестиционното предложение 59
2.4.3.2. Генерирани емисии от производствена дейност 64

„КВИЦ - АРГО" ЕООД
с. Кесма, ул. „Стопанска" двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinza@abv.bg

2.4.3.3. Генерирани емисии от транспортна дейност 71
2.4.3.4. Генерирани емисии от аварийни ситуации 75
2.4.4. Генериране на отпадъчни води 75
2.4.4.1. Битово – фекални отпадъчни води 75
2.4.4.2. Дъждовни води 78
2.4.5. Генериране на физични фактори шум, вибрации, лъчения, опасни вещества и др. 81

3. ОПИСАНИЕ НА РАЗУМНИ АЛТЕРНАТИВИ (НАПРИМЕР ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ, ТЕХНОЛОГИЯТА, МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО, РАЗМЕРА И МАЩАБА), ПРОУЧЕНИ ОТ ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, КОИТО СА ОТНОСИМИ ЗА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И НЕГОВИТЕ СПЕЦИФИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ, И ПОСОЧВАНЕ НА ПРИЧИНИТЕ ЗА ИЗБРАНИЯ ВАРИАНТ, КАТО СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА 88

3.1. "НУЛЕВА" АЛТЕРНАТИВА 88
3.2. АЛТЕРНАТИВА ПО МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ 89
3.3. АЛТЕРНАТИВИ „ЗА НАЙ-ДОБРИ НАЛИЧНИ ТЕХНИКИ(НДНТ)" 89
3.3.1. Система за управление на околна среда 92
3.3.2. Добро стопанисване 98
3.3.3. Системи за хранене на птиците 105
3.3.4. Система за поене 109
3.3.5. Вентилационна система 109
3.3.6. Охлаждане 114
3.3.7. Осветление и светлинни програми 116
3.3.8. Управление на торовите маси 116
3.3.9. Яйцесъбиране и опаковане 121

4. ОПИСАНИЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ АСПЕКТИ ОТ ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА (БАЗОВ СЦЕНАРИЙ) И КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ИМ ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО, ДОКОЛКОТО ПРИРОДНИТЕ ПРОМЕНИ ОТ БАЗОВИЯ СЦЕНАРИЙ МОГАТ ДА СЕ ОЦЕНЯТ ВЪЗ ОСНОВА НА НАЛИЧНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И НАУЧНИ ПОЗНАНИЯ. 122

4.1. ТОПОГРАФИЯ. РЕЛЕФ. 123
4.1.1. Географско местоположение 123
4.1.2. Релеф 126
4.2. КЛИМАТИЧНИ И МЕТЕОРОЛОГИЧНИ УСЛОВИЯ 127
4.2.1. Температура 128
4.2.2. Слънчева радиация. Слънчево греене 129
4.2.3. Валежи и влажност на въздуха 130
4.2.4. Мъгли 132
4.2.5. Ветрове. Роза на ветра 133
4.2.6. Устойчивост на атмосферата 136
4.3. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ 137
4.3.1. Характеристика на КАВ 137
4.3.2. Източници на замърсяване на атмосферния въздух 140
4.3.2.1. Емисии от битово отопление 141
4.3.2.2. Емисии от автомобилния транспорт 142
4.3.2.3. Емисии от промишлени дейности 144

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма проявтор, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

4.3.3. Неприятни миризми *146*
4.3.4. Прогноза на въздействие *147*
4.4. ЗЕМНИ НЕДРА 153
4.4.1. Физико-геоложки процеси и явления *153*
4.4.2. Сеизмичност *153*
4.4.3. Инженерно-геоложки условия *155*
4.4.4. Подземни богатства *158*
4.4.5. Прогноза за въздействие *158*
4.5. ВОДИ 158
4.5.1. Хидрология. Повърхностни води *158*
4.5.2 Подземни води *170*
4.5.3. Прогноза за въздействие върху води *178*
4.6. ЗЕМИ И ПОЧВИ 178
4.6.1. Състояние на почвите *178*
4.6.2. Замърсяване на почвите в община Омуртаг *181*
4.6.2.1. Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди 183
4.6.2.2. Замърсяване на почвата с тежки устойчиви органични замърсители (УОЗ), включително нефтопродукти и пестициди 183
4.6.2.3. Замърсяване на почвата с нитрати 184
4.6.2.4. Замърсяване на почвите с отпадъци 184
4.6.3. Заблатени почви *184*
4.6.4. Ерозирали почви *185*
4.6.5. Вкислени и засолени почви *186*
4.6.2. Прогноза за въздействие върху почвите *186*
4.7. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ, ФЛОРА И ФАУНА 187
4.7.1. Биогеографска характеристика на района *187*
4.7.2. Флора *188*
4.7.3. Фауна *193*
4.7.4. Защитени територии *204*
4.8. ЛАНДШАФТ 204
4.8.1. Състояние на ландшафта *204*
4.8.2. Прогноза за въздействие върху ландшафта *206*
4.9. ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ 207
4.9.4. Прогноза за въдействие *213*
4.10. КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО 213
4.10.1. Недвижимо културно наследство *213*
4.10.3. Прогноза за въздействие *213*
4.11. ДЕМОГРАФСКИ, СОЦИАЛНИ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ УСЛОВИЯ 214
4.11.1. Население *214*
4.11.1.1. Прираст на населението 214
4.11.1.2. Раждаемост 217
4.11.1.3. Смъртност 219
4.11.1.4. Миграция 220
4.11.1.5. Възрастова структура на населението 221
4.12. ОЦЕНКА НА ЗДРАВНО-ХИГИЕННИТЕ АСПЕКТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И РИСКА ЗА ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ 223
4.12.1. Рисковите фактори свързани с увреждане здравето на хората физични фактори, токсико - химични фактори, биологични фактори, санитарно-битови условия и др. *223*
4.12.2. Оценка на здравния риск *229*
4.12.3. Мерки за здравна защита. Управление на риска *230*

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

5. ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ ПО ЧЛ. 95, АЛ. 4, КОИТО Е ВЕРОЯТНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ ЗНАЧИТЕЛНО ОТ ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ: НАСЕЛЕНИЕТО, ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ, ПОЧВАТА, ВОДИТЕ, ВЪЗДУХЪТ, КЛИМАТЪТ, МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ, КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО, ВКЛЮЧИТЕЛНО АРХИТЕКТУРНИ И АРХЕОЛОГИЧЕСКИ АСПЕКТИ, И ЛАНДШАФТЪТ; ОПИСАНИЕТО НА ВЕРОЯТНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ЕЛЕМЕНТИТЕ ПО ЧЛ. 95, АЛ. 4 ОБХВАЩА ПРЕКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ И ВСИЧКИ НЕПРЕКИ, ВТОРИЧНИ, КУМУЛАТИВНИ, ТРАНСГРАНИЧНИ, КРАТКОСРОЧНИ, СРЕДНОСРОЧНИ И ДЪЛГОСРОЧНИ, ПОСТОЯННИ И ВРЕМЕННИ, ПОЛОЖИТЕЛНИ И ОТРИЦАТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И В НЕГО СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ЦЕЛИТЕ ОТНОСНО ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА, КОИТО СА ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ. 230

5.1. ВЪЗМОЖНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ПО ВРЕМЕ НА РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ 230
5.1.1. Върху атмосферния въздух 230
5.1.2. Върху водите 235
5.1.2.1. Повърхностни води 235
5.1.2.2. Подземни води 239
5.1.3. Върху земните недра 244
5.1.4. Върху земите и почвите 244
5.1.5. Върху защитени територии, флората и фауната 247
5.1.6. Върху ландшафта 250
5.1.7. Върху културното наследство 250
5.1.8. Генериране на отпадъци, свързани със строителните дейности 251
5.1.9. Вредни физични фактори 253
5.2. ВЪЗМОЖНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ПО ВРЕМЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ 254
5.2.1. Върху атмосферния въздух 254
5.2.1.1. Метеорологични параметри 256
5.2.1.1.1. Температура 257
5.2.1.1.2. Слънчева радиация. Слънчево греене 258
5.2.1.1.3. Валежи и влажност на въздуха 259
5.2.1.1.4. Мъгли 261
5.2.1.1.5. Ветрове. Роза на вятъра 262
5.2.1.1.6. Устойчивост на атмосферата 265
5.2.1.1.7. Качество на атмосферния въздух 266
5.2.1.2. Емисионни параметри 269
5.2.1.3. Параметри (геометрия) на изпускащите устройства (височина, диаметър) 277
5.2.1.4. Топография на терена на района 277
5.2.1.5. Характер на местността в която е разположена производствената площадка 277
5.2.1.6. Наличие, в близост до източниците, на сгради с височина съизмерима с тази на изпускащите устройства 277
5.2.1.7. Математическо моделиране на дисперсията на емисиите в атмосферния въздух 277
5.2.1.7.1. Устойчивост на атмосферата 279
5.2.1.7.2. Нормативна уредба 279
5.2.1.7.3. Модел 1 /PLUME/ 281

„КИНИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kinis@abv.bg

5.2.1.7.3.1. Входни данни за модела 281
5.2.1.7.3.2. Критични стойности на разсейването – Максимално предходно замърсяване от съществуващи ИУ 288
5.2.1.7.3.3. Критични стойности на разсейването по посока на населените места 291
5.2.1.7.3.4. Средногодишни концентрации на замърсители 297
5.2.1.7.4. Модел 2 /TRAFFIC ORACLE/. Входни данни на модела 302
5.2.1.7.4.1. Входни данни 302
5.2.1.7.4.2. Критични стойности на разсейването - Максимално възможно еднократно замърсяване 303
5.2.1.7.4.3. Критични стойности на разсейването по посока на населените места 305
5.2.1.7.4.4. Средногодишни концентрации на замърсители 308
5.2.1.7.5. Анализ на кумулативното въздействие 311
5.2.1.7.6. Заключение от резултатите от моделирането 312
5.2.2. Върху водите 314
5.2.2.1. Повърхностни води 314
5.2.2.2. Подземни води 316
5.2.3. Върху земните недра 322
5.2.4. Върху земите и почвите 323
5.2.5. Върху защитени територии, флората и фауната 324
5.2.6. Върху ландшафта 327
5.2.7. Върху културното наследство 328
5.2.8. Генериране на отпадъци 329
5.2.9. Вредни физични фактори 331
5.3. ВЪЗМОЖНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗДРАВЕТО НА ХОРАТА И ХИГИЕННО-САНИТАРНИТЕ УСЛОВИЯ НА СРЕДАТА 340
5.3.1. По време на строителството и преоборудването 340
5.3.2. По време на експлоатация на птицефермата 342
5.3.2.1. Здравен риск за населението – значимост на въздействието 342
5.3.2.2. Здравен риск за работниците – значимост на въздействието 349
5.3.2.2.1. Характеристика на експозицията 350
5.3.2.2.2. Характеристика на отделните фактори по отношение влиянието им върху човешкото здраве и съпоставянето им с действащите хигиенни норми и изисквания 350
5.3.2.3. Оценка на здравния риск, мерки за здравна защита и управление на риска 357
5.3.3. При извънредни ситуации 359
5.4. МАТРИЦА ЗА ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ 359

6. ОПИСАНИЕ НА ВЕРОЯТНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ОТ ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА, ПРОИЗТИЧАЩИ И ОТ: 363

6.1. СТРОИТЕЛСТВОТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ОТ ДЕЙНОСТИТЕ ПО СЪБАРЯНЕ, РАЗРУШАВАНЕ И ИЗВЕЖДАНЕ ОТ ЕКСПЛОАТАЦИЯ, АКО Е ПРИЛОЖИМО; 363
6.2. ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ПРИРОДНИТЕ РЕСУРСИ, ПО-СПЕЦИАЛНО НА ЗЕМНИТЕ НЕДРА, ПОЧВАТА, ВОДИТЕ И БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ, КАТО СЕ ВЗЕМЕ ПРЕДВИД, ДОКОЛКОТО Е ВЪЗМОЖНО, УСТОЙЧИВОТО НАЛИЧИЕ НА ТЕЗИ РЕСУРСИ; 367
6.3. ЕМИСИИТЕ ОТ ЗАМЪРСИТЕЛИ, ШУМ, ВИБРАЦИИ, НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ И РАДИАЦИЯ; ВЪЗНИКВАНЕТО НА ВРЕДНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ И ОБЕЗВРЕЖДАНЕТО И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ; 367

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Кошов преславтер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

6.4. РИСКОВЕТЕ ЗА ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО ИЛИ ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ВСЛЕДСТВИЕ НА ПРОИЗШЕСТВИЯ ИЛИ КАТАСТРОФИ; 369
6.5. КОМБИНИРАНЕТО НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО С ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ДРУГИ СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ИЛИ ОДОБРЕНИ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, КАТО СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ВСИЧКИ СЪЩЕСТВУВАЩИ ПРОБЛЕМИ В ОКОЛНАТА СРЕДА, СВЪРЗАНИ С ОБЛАСТИ ОТ ОСОБЕНО ЕКОЛОГИЧНО ЗНАЧЕНИЕ, КОИТО Е ВЕРОЯТНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ, ИЛИ СВЪРЗАНИ С ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ПРИРОДНИ РЕСУРСИ; 369
6.6. ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ КЛИМАТА И УЯЗВИМОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ СПРЯМО ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА 373
6.7. ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТЕХНОЛОГИИ И ВЕЩЕСТВА 374

7. ОПИСАНИЕ НА ВЗЕТИТЕ ПРЕДВИД НАЛИЧНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДРУГИ СЪОТВЕТНИ ОЦЕНКИ ПО РЕДА НА НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО, СВЪРЗАНИ С ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ИЗГОТВЕНИ ПРЕДИ ДОКЛАДА ЗА ОВОС 374

8. ОПИСАНИЕ НА ПРОГНОЗНИТЕ МЕТОДИ ИЛИ ДАННИ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ И ИЗГОТВЯНЕ НА ОЦЕНКАТА НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПОДРОБНОСТИ ЗА ЗАТРУДНЕНИЯТА, КОИТО ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ Е СРЕЩНАЛ ПРИ СЪБИРАНЕТО НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ, И ЗА ОСНОВНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ НА НЕСИГУРНОСТ 375

8.1. ИЗПОЛЗВАНИ МЕТОДИКИ 375
8.2. ОПИСАНИЕ НА ТРУДНОСТИТЕ (ТЕХНИЧЕСКИ ПРИЧИНИ, НЕДОСТИГ ИЛИ ЛИПСА НА ДАННИ) ПРИ СЪБИРАНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС 381

9. ОПИСАНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ ЗА ИЗБЯГВАНЕ, ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ПРИ ВЪЗМОЖНОСТ - ПРЕМАХВАНЕ НА УСТАНОВЕНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, И ОПИСАНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ МЕРКИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, КАТО СЕ ДАВАТ ОБЯСНЕНИЯ ДО КАКВА СТЕПЕН ЩЕ БЪДАТ ИЗБЕГНАТИ, ПРЕДОТВРАТЕНИ, НАМАЛЕНИ ИЛИ ПРЕМАХНАТИ ЗНАЧИТЕЛНИТЕ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ; ОПИСАНИЕТО ТРЯБВА ДА ОБХВАЩА КАКТО ЕТАПА НА СТРОЕЖ, ТАКА И ЕТАПА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ И ДА СЪДЪРЖА ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕРКИТЕ. 381

9.1. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕРКИТЕ 382
9.2. ПРЕПОРЪКИ КЪМ ПЛАН ЗА СОБСТВЕН МОНИТОРИНГ 387

10. ОПИСАНИЕ НА ОЧАКВАНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ УЯЗВИМОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА РИСК ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ И/ИЛИ БЕДСТВИЯ, КОИТО СА ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА НЕГО; СЪОТВЕТНАТА ИНФОРМАЦИЯ ТРЯБВА ДА Е ПОЛУЧЕНА ЧРЕЗ ОЦЕНКА НА РИСКА; ОПИСАНИЕТО ВКЛЮЧВА ПРИЛОЖИМИТЕ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЛИ СМЕКЧАВАНЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ НА ТЕЗИ СЪБИТИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, КАКТО И ПОДРОБНОСТИ ЗА ПОДГОТВЕНОСТТА И ЗА ПРЕДЛАГАНОТО РЕАГИРАНЕ ПРИ ТАКИВА ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ 387

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kviis@abv.bg

10.1. СЕИЗМИЧНИ РИСКОВЕ 388
10.2. СВЛАЧИЩНИ РИСКОВЕ 389
10.3. НАВОДНЕНИЯ 389

11. СТАНОВИЩА И МНЕНИЯ НА ЗАСЕГНАТАТА ОБЩЕСТВЕНОСТ, НА КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ ЗА ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ ПО ОВОС ИЛИ НА ОПРАВОМОЩЕНИ ОТ ТЯХ ДЛЪЖНОСТНИ ЛИЦА И ДРУГИ СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ВЕДОМСТВА И ЗАИНТЕРЕСУВАНИ ДЪРЖАВИ - В ТРАНСГРАНИЧЕН КОНТЕКСТ, ПОЛУЧЕНИ В РЕЗУЛТАТ ОТ ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ 390

11.1. Списък на проведените консултации 390
11.2. Представени становища, мнения и препоръки 390

12. ЗАКЛЮЧЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ. 83, АЛ. 5 420

13. НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ 423

14. ОПИСАНИЕ НА ТРУДНОСТИТЕ (ТЕХНИЧЕСКИ ПРИЧИНИ, НЕДОСТИГ ИЛИ ЛИПСА НА ДАННИ), СРЕЩНАТИ ПРИ СЪБИРАНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС 423

15. ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ - ПО ПРЕЦЕНКА НА КОМПЕТЕНТНИЯ ОРГАН ИЛИ НА ОПРАВОМОЩЕНОТО ОТ НЕГО ДЛЪЖНОСТНО ЛИЦЕ 423

16. РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, В КОЙТО СЕ ИЗБРОЯВАТ ПОДРОБНО ИЗТОЧНИЦИТЕ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ОПИСАНИЯТА И ОЦЕНКИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В ДОКЛАДА 423

16.1. ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И РЕГИСТРИ: 423
16.2. МЕТОДИКИ И РЪКОВОДСТВА: 424
16.3. НАУЧНИ РАЗРАБОТКИ И РЪКОВОДСТВА: 424
16.4. ЗАПОВЕДИ: 426

17. СПИСЪК НА НЕОБХОДИМИТЕ ПРИЛОЖЕНИ 426

17.1. ГРАФИЧНИ ПРИЛОЖЕНИЯ 426
17.2. СПИСЪК НА ИНФОРМАЦИОННИТЕ ИЗТОЧНИЦИ 426

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ:

1. BAT (Best Available Techniques) - най-добри налични техники
2. ISO (International Standardization Organization) - Международна организация по стандартизация
3. PLUME - програма за моделиране на разпространението на емисиите в атмосферата
4. бр. - брой
5. БТ – безопасност на труда
6. ВиК – водоснабдяване и канализация
7. ДВ – държавен вестник
8. ЗЗВВХВПП – Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества препарати и продукти
9. ЗООС – Закон за опазване на околната среда
10. ЛПС – локално пречиствателно съоръжение
11. ПСОВ – пречиствателна станция за отпадъчни води
12. МОСВ – Министерство на околната среда и водите
13. МПС – моторно(и) превозно(и) средство(а)
14. НДНТ – най-добри налични техники
15. ОВОС – Оценка на въздействие върху околната среда
16. ПДК - пределно допустима концентрация
17. ПМС – постановление на Министерския съвет
18. пр. – продукт
19. ПУП – Проект за устройствен план
20. РИОСВ – регионална инспекция по околната среда и водите
21. сур. – суровина
22. БДС – български държавен стандарт
23. ГСМ – гориво за смазочни материали
24. изм. – изменение
25. доп. – допълнение
26. ЛОС – летливи органични съединения
27. ХН – хигиенни норми
28. СНЕ – схема за намаляване на емисии
29. ИАОС – Изпълнителна агенция по околна среда
30. АЕЕ – Агенция по енергийна ефективност
31. ННЕ – норми за неорганизирани емисии
32. СНЕ - стойност на неорганизираните емисии
33. КАВ – качество на атмосферния въздух
34. ДОП – долен оценъчен праг
35. ОР – органични разтворители
36. ДО – допустимо отклонение
37. КЕ – кумулативен ефект

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

ИЗПОЛЗВАНИ ДИМЕНСИИ:

1. dB – децибел
2. g/nm^3; (г/н.м^3)- грама на нормален м^3
3. Gcal - гигакалория
4. Gcal/t - гигакалории на тон
5. Hz – херц
6. kCal/t – килокалория на тон
7. kg/m^3 – кг/м^3
8. kg/t (кг/т) – килограма на тон
9. kg/y (кг/год.) – килограма за година
10. kWh - киловат часа
11. kWh/y - киловат часа за година
12. kWh/m^3 - киловат часа на м^3
13. kWh/t пр.- киловат часа на тон продукт
14. l – литър
15. l/сек. (l/s)- литри на секунда
16. m^3 - кубични метра
17. m^3/h; (м^3/ч) – м^3 за час
18. m^3/y; (м^3/год.) - м^3 за година
19. mg/dm^3 (мг/дм^3) - милиграм на кубически дециметър
20. mg/m^3 (мг/м^3) - милиграм на кубически метър
21. mg/Nm^3; (мг/н.м^3) – милиграм на нормален м^3
22. MW – мегават
23. MWh - мегават-часа
24. MWh/t сур - мегават часа на тон суровина
25. MWh/y (MWh/г.) - мегават часа за година
26. nm^3 (н.м^3)– нормален кубичен метър
27. nm^3/h; Nm^3/ч (нм^3/ч) - нормален кубически метър на час
28. nm^3/y; (н.м^3/год) – нормален м^3 за година
29. t/y; t/г.;(т/год.) – тона за година
30. t/h; (т/ч) – тона за час
31. хил. т - 1 000 (хиляда) тона
32. тегл.% - тегловни проценти
33. g/h – грама за час
34. g/ед.п - грама за единица продукт

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият Доклад за оценка на въздействието върху околната среда (ДОВОС) е предназначен да оцени въздействието върху околната среда при реализацията на инвестиционно предложение „Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище". Инвестиционното предложение на „КВИНС-АРГО" ЕООД ще се реализира на територията на отреден за това имот в близост до птицеферма с. Козма презвитер.

Процесът на оценка на въздействието върху околната среда е систематизиран подход за идентифициране на въздействията на инвестиционното предложение върху околната и социалната среда и определяне на приложимите мерки за смекчаване, управление и контрол на въздействието. Това е процедура включваща проучване и анализиране на инвестиционното предложение и територията, която обхваща, изработване на заключения, отнасящи се до опазване на компонентите на околната среда и населението по отношение на неговата допустимост, съгласно действащите нормативни изисквания, както и тяхната екологична и социално-икономическа целесъобразност. В основата си той дава възможност на съответният компетентен орган да вземе информирано решение относно инвестиционното предложение, а също така дава възможност на потенциално засегнатите страни да вземат участие в процеса на вземане на решение.

Целта на настоящият доклад за оценка на въздействието върху околната среда е да очертае основните екологични параметри на обекта и да изясни въздействието му върху околната среда по време на СМР и след въвеждането му в експлоатация.

Чрез извършената оценка ще се представи ясен, аргументиран и еднозначен отговор, като се:

- ✓ определят въздействията, които инвестиционното предложение може да окаже върху околната среда;
- ✓ анализира екологичното въздействие на инвестиционното предложение на базата на предлаганите сгради, съоръжения и оборудване, както и ще се определи кое от тези въздействия е значимо и се нуждае от подробно разглеждане в доклада за ОВОС;
- ✓ разгледа шума в близост до населеното място;
- ✓ определи излъчването на вредни емисии в атмосферния въздух от обекта и техните евентуални концентрации в района на селото;
- ✓ ще се определят ясни и конкретни мерки, които да предотвратят излъчването на вредни емисии от дейността;
- ✓ подпомогне извършването на консултации между възложителя и компетентните органи, неправителствените организации и обществеността;
- ✓ предоставят необходимите данни за вземане на решение по ОВОС.

С Доклада за ОВОС на инвестиционното предложение ще се отчетат препоръките и ще се даде отговор на въпросите, които са възникнали при проведените консултации в съответствие на изискванията на Чл. 95, ал. 3 от ЗООС и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка върху околната среда. Становищата и мненията от направените консултации ще бъдат коментирани в ДОВОС.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон, телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

Оценката на въздействие върху околната среда се разработва в съответствие с Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии.

С наредбата се определят условията и редът за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) на инвестиционните предложения по чл. 81, ал. 1, т. 2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и чл. 31, ал. 2 от Закона за биологичното разнообразие. По смисъла на тази Наредба това е процедура за проучване и анализиране на проекта и изработване на заключение, отнасящо се до опазване на компонентите на околната среда и населението по отношение на неговата допустимост, съгласно действащите нормативни изисквания и тяхната екологична и социално-икономическа целесъобразност.

ДОВОС е разработен от екип съставен от следните независими експерти:

- *инж. Х Р С* – ръководител колектив, експерт атмосферен въздух и вредни физични фактори;
- *д-р М Г М* - експерт човешко здраве;
- *инж. К Б Б* – експерт води и земни недра;
- *инж. К Д Р* - експерт управление на отпадъците и почви;
- *К Х К* – експерт биоразнообразие, защитени територии и ландшафт.

Съдържанието на Доклада съответства на изискванията на чл.96, ал. 1 от ЗООС и чл. 11 и 12 на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда.

В отделно приложение към Доклада за ОВОС е представена и Информацията по чл. 99а, ал.1 от ЗООС, с цел получаване на решение по ОВОС, потвърждаващо прилагането на „най-добрите налични техники", последващо получаване на разрешение за строеж и въвеждане в експлоатация на инсталацията след издаване на комплексно разрешително, съгласно чл. 118 , ал. 2 и ал. 3 от ЗООС.

При разработването на Доклада за ОВОС са взети предвид:

- Препоръките, направени от РИОСВ Шумен и от специализираните ведомства и обществеността, изказани по време на консултациите за определяне на обхвата на ОВОС, проведени в съответствие с чл. 95, ал. 3 от ЗООС и чл. 9 от Наредбата. Справка за проведените консултации е представена в т. 8 от настоящия Доклад и като самостоятелно приложение към него.
- Заданието за обхват на оценката на въздействието върху околната среда, съгласувано с РИОСВ - Шумен и специализираните органи.

Нетехническо резюме на ДОВОС е представено в *Приложение № 10.2.1*. Като *Приложение № 10.2.2* е представено допълнено Задание за обхват на ОВОС в съответствие с указанията от извършените консултации.

Списък на експертите и ръководителя на колектива с личен подпис срещу разработените раздели е представен в *Приложение № 10.2.3*. Писмени декларации по Чл. 11,

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Кочмар пренитер, етопийския двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

ал. 4 и ал. 5 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда и копия от дипломите за завършено образование на независимите експерти са представени в *Приложение № 10.2.4* и *Приложение № 10.2.5*.

Във връзка с необходимост от издаване на разрешение за строеж по реда на ЗУТ към настоящата процедура е използвана възможността предоставена от Чл. 118, ал. 2 от ЗООС – изготвена и приложена оценката по чл. 99а, ал. 1 ЗООС /оценка за прилагане на НДНТ/ - *Приложение № 10.2.11*.

1.1. НАИМЕНОВАНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО НАМЕРЕНИЕ

Настоящият Доклад за ОВОС се изготвя за инвестиционно предложение:

„Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище"

1.2. ДАННИ ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ И КООРДИНАТИ

1.2.1. Име, единен граждански номер, местожителство, статут на Възложителя

Наименование на оператора: „КВИНС-АРГО" ЕООД
ЕИК: 205447847
Адрес: гр. Лозница, ул. „Дружба" № 35
Законен представител: Азиз Азиз – Управител
Телефон за контакти: +359 (0) 888 350 796 – Управител, +359 (0) 887 361 134 – Изпълнителен директор, +359 (0) 899 937 470 – Пласмент, +359 (0) 899 937 779 – Администрация
E-mail: kvins@abv.bg; info@kvins.eu
Web: www.kvins.eu
Наименование на площадката: птицеферма с. Козма презвитер
Адрес на площадката: стопански двор, с. Козма презвитер, ЕКАТТЕ 37811, общ. Омуртаг
Лице за контакти: Азиз Азиз – Управител
Телефон за контакти: +359 (0) 888 350 796 – Управител, +359 (0) 887 361 134 – Изпълнителен директор, +359 (0) 899 937 470 – Пласмент, +359 (0) 899 937 779 – Администрация
E-mail: kvins@abv.bg; info@kvins.eu
Web: www.kvins.eu

1.2.2. Пълен пощенски адрес

Адрес: гр. Лозница, ул. „Дружба" № 35
Законен представител: Азиз Азиз – Управител
Телефон за контакти: +359 (0) 888 350 796 – Управител, +359 (0) 887 361 134 – Изпълнителен директор, +359 (0) 899 937 470 – Пласмент, +359 (0) 899 937 779 – Администрация
E-mail: kvins@abv.bg; info@kvins.eu
Web: www.kvins.eu

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

1.2.3. Телефон, факс, e-mail

Телефон за контакти: +359 (0) 888 350 796 – Управител, +359 (0) 887 361 134 – Изпълнителен директор, +359 (0) 899 937 470 – Пласмент, +359 (0) 899 937 779 – Администрация

1.2.4. Лице за контакт от страна на Възложителя

Законен представител: Азиз Азиз – Управител
Телефон за контакти:
Изпълнителен директор
Администрация
E-mail:
Web

Упълномощено лице: инж. Х С
Телефон за контакти:
E-mail:

1.2.5. Законодателна и институционална рамка

Настоящия Доклад за ОВОС е изготвен на основание следните нормативни изисквания:

- Конвенция за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст
- Директива 2014/52/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година за изменение на Директива 2011/92/ЕС относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда
- Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда
- Директива 85/337/ЕЕС относно оценката на въздействието върху околната среда, изменена с Директива 97/11/ЕС, изменена и допълнена с Директива 2003/35/ЕС относно участието на обществеността при изготвянето на някои планове и програми, касаещи околната среда
- Глава VI, Раздел III от Закона за опазване на околната среда
- Наредбата за условията и реда за извършване на оценка въздействието върху околната среда

При изготвянето на ДОВОС екипа от независими експерти е използвал следните ръководства, методики и указания:

- Ръководство на Европейската комисия относно обхвата на Анекс I и Анекс II на Директивата за ОВОС-2015 г.
- Практическо ръководство за обучение по директивите за Стратегическа екологична оценка и ОВОС
- Частично са използвани методичните указания поставени с ръководства по OBOC Joint Assistance to Support Projects in European Regions /JASPER/.

„КВИНС - АРТУР" ЕООД
с. Козма презвитер, етнически двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Институционалната рамка на ДОВОС е поставен със следните документи:

- Писмо с изх. № УИН-640-4/17.06.2026 г. г. по уведомление за инвестиционно предложение и писмо с изх. № ОВОС-32-2/03.07.2026 г. по предоставено Задание за обхват и съдържание на доклад за ОВОС, съобразено с препоръките, получени от компетентния орган (РИОСВ-Шумен);
- Препоръки и становища, представени при проведените консултации по Задание за обхват и съдържание на доклад за ОВОС (представени в *Приложение № VIII.1.* към заданието и обобщени в табличен вид).

1.2.6. Информационно осигуряване

При разработване на Доклада за ОВОС са използвани данни от няколко основни групи източници, между които действащата в страната нормативна уредба, национални програми и планове за действие по опазване на околната среда и здравето на населението; програмни и нормативни документи на ЕС; Проектна документация; Национални, регионални и столични институции; резултати от изследвания, публикации и разработки на членовете на екипа на ОВОС.

Използвани са следните източници на информация:

- РИОСВ-Шумен
- БДЧР - Варна
- Община Омуртаг
- Национален статистически институт
- Министерство на околната среда и водите
- Министерство на земеделието и горите
- Изпълнителна агенция по околната среда
- Институт по почвите "Н. Пушкаров"
- Напоителни системи, ЕАД
- НИМХ при БАН

Информационни системи и софтуер:

- ArcGIS 8.1
- AutoCAD
- 3D Analyst
- Spatial Analyst
- ERDAS IMAGENE 8.4
- PLUME
- TRAFIC ORAKLE

2. ПОДРОБНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, ВКЛЮЧВАЩО ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО РАЗМЕРА, ЗАСЕГНАТАТА ПЛОЩ, ПАРАМЕТРИТЕ, МАЩАБНОСТТА, ОБЕМА, ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТТА, ОБХВАТА, ОФОРМЛЕНИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ В

„КВИНС - АРТ ОО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопанския двор
телефон; телефон: 06066/212, факс: 06066-212
e-mail: kvins@abv.bg

НЕГОВАТА ЦЯЛОСТ; ПОДРОБНАТА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

2.1. ОПИСАНИЕ НА МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Община Омуртаг е разположена в непосредствена близост до северния склон на източна Стара планина, в близост до връх Лисец. Тя заема южната част на Търговищка област и има кръстопътно транспортно – географско положение. Град Омуртаг е важен транспортен възел, разположен до първокласен път I - 4 София – Варна, на 25 км от ЖП магистрала София – Варна. През общината почти в меридиално направление минава второкласен път II - 48 от Търговище през Котленския проход за Сливен.

Община Омуртаг е една от средните общини по територия в областта. Територията и е 400.8 км2 и е четвърта по големина община в Търговищка област. На юг граничи с община Котел, на изток с община Върбица, на север с община Търговище, на запад – с община Антоново. Гранично положение на общината се оценява като благоприятно от гледна точка на възможностите за нейното развитие. Те в много голяма степен ще зависят от възможностите за интегриране на община Омуртаг със съседните области и общини и създаване на предпоставки за общо използване на ресурси и потенциали за развитие.

Селищната мрежа в територията на общината се е формирала в зависимост от природните и теренни условия и с оглед развитието на поминъка на населението. Тя се състои от 42 селища, 1 града и 41 села. Извадка от карта на община Омуртаг е представена в следващата фигура.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Фигура № 2.1-1. Карта на Община Омуртаг

Село Козма Презвитер се намира до северната граница на община Омуртаг, на 5 km на североизток от град Омуртаг и на 15 km от град Търговище. Землището на селото е 12,141 km².

Инсталацията, включително планираните промени, е разположена в рамките на бивш стопански двор на село Презвитер Козма - в имоти с № УПИ I, УПИ II, УПИ III, УПИ IV, имоти с идентификатор 37811.37.2, 37811.37.13, 37811.37.23, 37811.37.25, 37811.37.27, 37811.37.29 в землището на с. Козма Презвитер с ЕКАТТЕ 37811, общ. Омуртаг, обл. Търговище. Имотите са разположени на 70 m източно от регулационната граница на с. Козма презвитер. Схема с разположението на площадката е представено на следващата фигура.

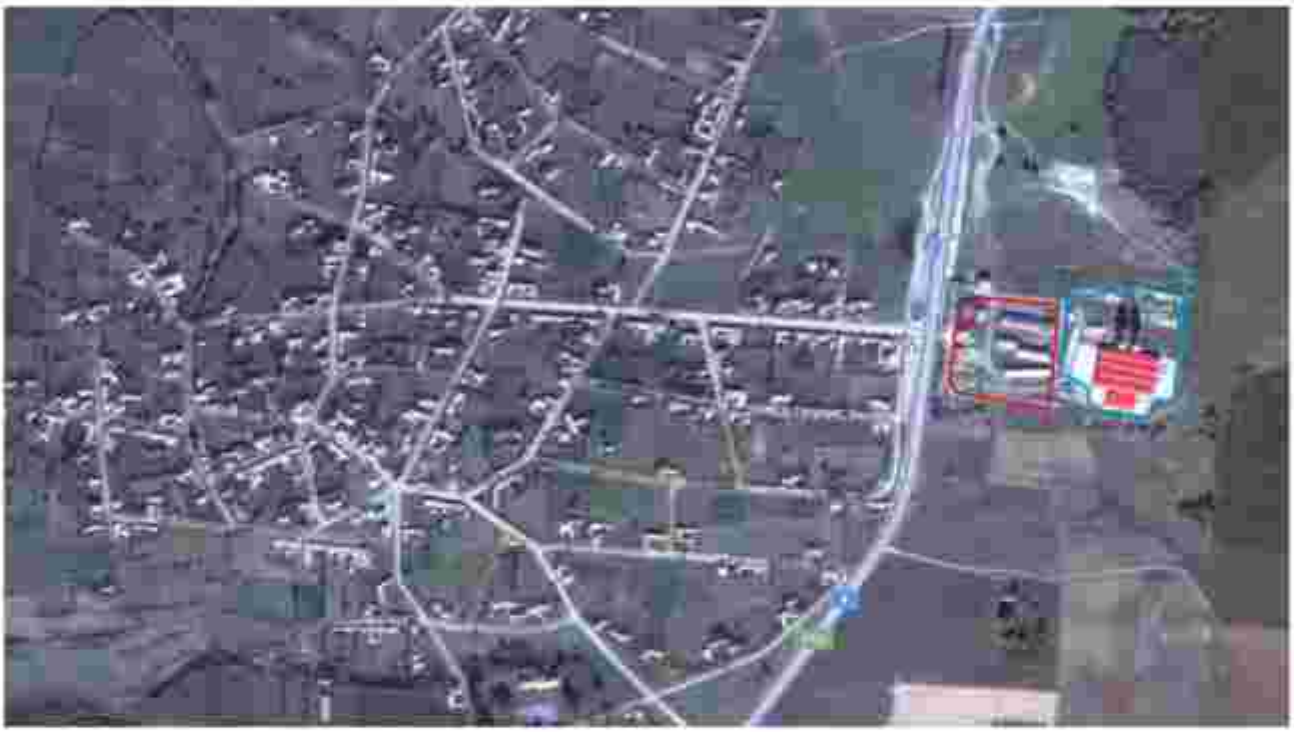

Граници на съществуваща птицеферма

Граници на площадка на плануваната съществена промяна

Фигура № 2.1-2. Схема с разположение на площадката

Местоположение на поземления имот е представено на следващата фигура.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvias@abv.bg

Фигура № 2.1-3. Местоположение на имота

Географски координати на условен геометричен център на производствената площадка:

- N 43°09'09.93"
- E 26°28'10.08"

2.1.1. Етапи на инвестиционното предложение.

2.1.1.1. Съществуващо положение

Инвестиционното предложение представлява изменение на съществуваща дейност, за която са издадени следните решения по реда на Глава VI от ЗООС:

- Решение № ШУ-26-ПР/2018 г. за инвестиционно предложение „Изграждане на птицеферма за кокошки-носачки с капацитет 38 016 броя места за птици в ПИ № 037030 в землището на с. Козма Презвитер с площ на парцела 5 522 кв.м." и "Обновяване и реконструкция на 4 броя силози в поземлен имот 37811.37.2 по КК на с . Козма Презвитер с площ на имота 24 624 кв.м.",
- Решение № ШУ-06-ПР/2018 г. за инвестиционно предложение „Увеличаване капацитета на инсталация за интензивно отглеждане на птици-кокошки носачки, разрешена с условията на комплексно разрешително № 443-Н2/2023г. с 38 016 броя места за отглеждане на птици чрез изграждане на птицеферма за

„КВИЦ - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvits@abv.bg

отглеждане на птици-кокошки носачки в № 037007 и № 037008, землище на с. Козма Презвитер, общ. Омуртаг";

- Решение № ШУ-2-1/2016 г. за инвестиционно предложение „Изграждане на птицеферма за отглеждане на птици- кокошки носачки с максимален производствен капацитет 82 080 места, разположена в имоти с № 037024, № 037026, № 037028, № 037030 в землището на с. Козма Презвитер, общ. Омуртаг";
- Решение № ШУ-5-10/2011 г. за инвестиционно предложение „Преустройство на краве ферма в птицеферма за кокошки-носачки с общ капацитет 80 640места" в ПИ 037002 в землището на с. Презвитер Козма, общ. Омуртаг"

Инсталацията е разположена в рамките на бивш стопански двор на село Презвитер Козма - в имоти с № УПИ I, УПИ II, УПИ III, УПИ IV, имоти с идентификатор 37811.37.2, 37811.37.13, 37811.37.23, 37811.37.25, 37811.37.27, 37811.37.29 в землището на с. Козма Презвитер с ЕКАТТЕ 37811, общ. Омуртаг, обл. Търговище.

Характеристики на имотите, предмет на инвестиционното предложение, са:

- УПИ I, площ 3108 кв. м.;
- УПИ II, площ 9759 кв. м.;
- УПИ III, площ 5522 кв. м,
- УПИ IV, площ 2981 кв.м;
- Поземлен имот 37811.37.2, област Търговище, община Омуртаг, с. Козма презвитер, м. БИЙОРМАН, вид собств. Частна обществени организации, вид територия Урбанизирана, НТП За стопански двор, площ 24624 кв. м, стар номер 037002, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-538/20.10.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 37811.37.13, област Търговище, община Омуртаг, с. Козма презвитер, Стопански двор, м. БИЙОРМАН, вид собств. Частна, вид територия Урбанизирана, НТП За стопански двор, площ 361 кв. м, стар номер 037013, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-538/20.10.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 37811.37.23, област Търговище, община Омуртаг, с. Козма презвитер, м. БИЙОРМАН, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 4, НТП За стопански двор, площ 734 кв. м, стар номер 037023, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-538/20.10.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 37811.37.25, област Търговище, община Омуртаг, с. Козма презвитер, м. БИЙОРМАН, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 4, НТП За стопански двор, площ 406 кв. м, стар номер 037025, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-538/20.10.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 37811.37.27, област Търговище, община Омуртаг, с. Козма презвитер, м. БИЙОРМАН, вид собств. Частна, вид територия Урбанизирана, НТП За стопански двор, площ 1341 кв. м, стар номер 037027, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-538/20.10.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК
- Поземлен имот 37811.37.29, област Търговище, община Омуртаг, с. Козма презвитер, м. БИЙОРМАН, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 4, НТП За стопански двор, площ 1211 кв. м, стар номер 037029,

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Заповед за одобрение на КККР № РД-18-538/20.10.2017 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК

2.1.1.2. Инвестиционно предложение

Инвестиционното предложение ще се реализира в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по Кадастралната карта на с. Козма Презвитер, общ. Омуртаг, обл. Търговище. За имотът е учредено право на строеж с договор № РД 530-1/08.03.2022 г. с приемател „КВИНС-АРГО" ЕООД.

За експлоатация на съществуващата инсталация е издадено комплексно разрешително № 443-Н2/2023 г. по реда на Глава VII, раздел II от ЗООС с оператор „КВИНС АРГО" ЕООД.

Възложителят планира изграждане и експлоатация на:

- 5 броя сгради за отглеждане на птици – кокошки носачки. Всяка сграда със ЗП 1679,85 m^2 и РЗП 1679,85 m^2;
- 1 бр. сграда – склад за съхранение на торови маси. ЗП 1679,85 m^2 и РЗП 1679,85 m^2;
- 1 бр. офисна сграда. ЗП 330 m^2 и РЗП 660 m^2.

Със Заповед № 687/28.11.2025 г. е одобрен „Подробен устройствен план - План за застрояване на ПИ с идн. 37811.37.17, местност „Бийорман", землище на с. Козма Презвитер, община Омуртаг".

За ПУП-План за застрояване има издадени: Решение № 4 по Протокол № 10 от 12.11.2025 год. на Експертния съвет по устройство на територията при Община Омуртаг, Решение № 321 по Протокол №43/25.09.2025 г. на Общински съвет- Омуртаг, Решение № КЗЗ-08 на 12.05.2025 г. на МЗХ и Решение № ШУ-07-ЕО/2025 г. на РИОСВ гр. Шумен. С ПУП е определено ново предназначение на ПИ е идн.37811.37.17-„за птицеферма". Устройственият режим е определен от Предимно производствена зона (Пп):

- Плътност на застрояване Пзастр. макс - 80%;
- Интензивност на застрояване Кинт. макс - 2,5;
- Необходима озеленена площ Позел. мин. - 20%
- Максимална височина - 10 м.
- Други правила и бележки: Н мах. не се отнася за съоръжения.

ПУП-ПЗ определя начин на застрояване - свободно. Планът за застрояване е изработен с ограничителни линии на застрояване установени на 3,00 м. от границите на имота и на 25 м. от републикански път I-4.

С Решение № КЗЗ – 04 от 16 април 2026 година /**Приложение № 3.1.3**/ на основание чл. 24, ал. 2 от Закона за опазване на земеделските земи и чл. 41, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи, е извършена промяна предназначението на земеделска земя за собствени неземеделски нужди - променя предназначението на 28 514 кв.м земеделска земя, четвърта категория, неполивна, собственост на „КВИНС-АРГО" ЕООД за изграждане на обект: „Птицеферма", поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма Презвитер, местност „Бийорман", община

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinis@abv.bg

Омуртаг, област Търговище, при граници, посочени в приложената скица и влязъл в сила ПУП - ПЗ.

В *Приложение № 10.1.1.* е представена скица на имота, в който ще се реализира инвестиционното предложение.

2.1.1.3. Етапи на реализация

Настоящото инвестиционно предложение ще се реализира, чрез преминаване през следните етапи:

- I-ри етап: Процедура по ОВОС. Срок за изпълнение: август 2026 г.
- II-ти етап: Изграждане на нови сгради. Срок за изпълнение: декември 2026 г.
- III-ти етап: Процедура по издаване на комплексно разрешително по реда на Глава VII, раздел 2 на ЗООС. Срок за изпълнение: ноември 2026 г.
- IV-ти етап: Експлоатация на птицеферма. Срок за изпълнение: декември 2026 г.
- V-ти етап: Закриване и рекултивация на площадката Срок: при вземане на решение

Посочените срокове за реализация на инвестиционното предложение са ориентировъчни и при възможност ще бъдат оптимизирани.

2.2. ОПИСАНИЕ НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ В НЕГОВАТА ЦЯЛОСТ И АКО Е ПРИЛОЖИМО - НА НЕОБХОДИМИТЕ ДЕЙНОСТИ ПО СЪБАРЯНЕ И РАЗРУШАВАНЕ, КАКТО И ИЗИСКВАНИЯТА ОТНОСНО ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ВОДИТЕ И ЗЕМНИТЕ НЕДРА - НА ЕТАПА НА СТРОИТЕЛСТВО И НА ЕТАПА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ

2.2.1. Предвидени строително - монтажни дейности

Изграждането на сградите ще бъде извършено от стоманобетонови фундаменти и основи. Конструкция на всички сгради ще бъде изпълнена от метални ферми. Стените и покривите ще бъдат изпълнени с термопанели.

Във връзка с монтирането на новото технологично оборудване е необходимо издаването на:

- Разрешение за строеж по реда на ЗУТ от Община Омуртаг.

2.2.2. Използвани ресурси

2.2.2.1. В етап на реализация

- *Вода*

Водоснабдяването на площадката на птицефермата в с. Козма презвитер по отношение питейно-битови цели се доставя от селищната водоснабдителна система.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон, телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Предполагаемо количество вода по време на строителството ще бъде както следва:

- Вода за питейно-битови нужди на строителните работници – до 81 m^3. Количеството е изчислено на база 20 работници и максимално дневното количество вода съгласно Приложение № 3 към чл. 18, ал. 2 Водоснабдителни норми за питейно-битови нужди в обществено-обслужващи, производствени и селскостопански сгради към Наредба № 4 от 17 юни 2005 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на сградни водопроводни и канализационни инсталации.
- Вода за приготвяне на строителни разтвори – до 20 m^3. Количеството предвидена вода е минимално предвид използването на метална конструкция и термопанели.

- *Електроенергия*

Площадката на инвестиционното предложение е съществуваща птицеферма и е електрифицирана. На база договор с експлоатационно дружество.

Количеството използвана електроенергия по време на строителството ще бъде в размер до 20 MW. Основното ползване ще бъде от металорежещи инструменти и заваръчна техника.

- *Строителни материали*

При СМР:

- Бетон клас В25 сулфатоустойчив
- Термопанели - 8 см. с PVC покритие
- Минерална вата
- Плоскости за окачени тавани

Количествата на материалите е в пряка зависимост от необходимите строителни дейности на всяка сграда. Транспортирането на всички строителни материали до площадката ще се извършва посредством специализиран автомобилен транспорт.

2.2.2.2. В етапа на експлоатация

Характера на дейността - интензивно отглеждане на птици - кокошки носачки, както и наличната информация от референтни документи и методики предопределят дефинирането на единица продукт - 1000 бр. птици (едно скотоместо) / един жизнен цикъл. Единицата продукт в избрана в съответствие с Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs, 2017. Тази единица продукт е приложима при настоящия вид производство – интензивно отглеждане на птици - кокошки носачки.

По – долу са описани в табличен вид параметрите (консумации, емисии, отпадъци и др.), както и техните стойности.

На следващата блок-схема е представена обобщена информация за работата на Инсталация за интензивно отглеждане на птици - кокошки носачки на „КВИНС-АРГО" ЕООД.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Фигура № 2.2.2.2. Блок-схема за употребата на вода, електроенергия, суровини и спомагателни материали

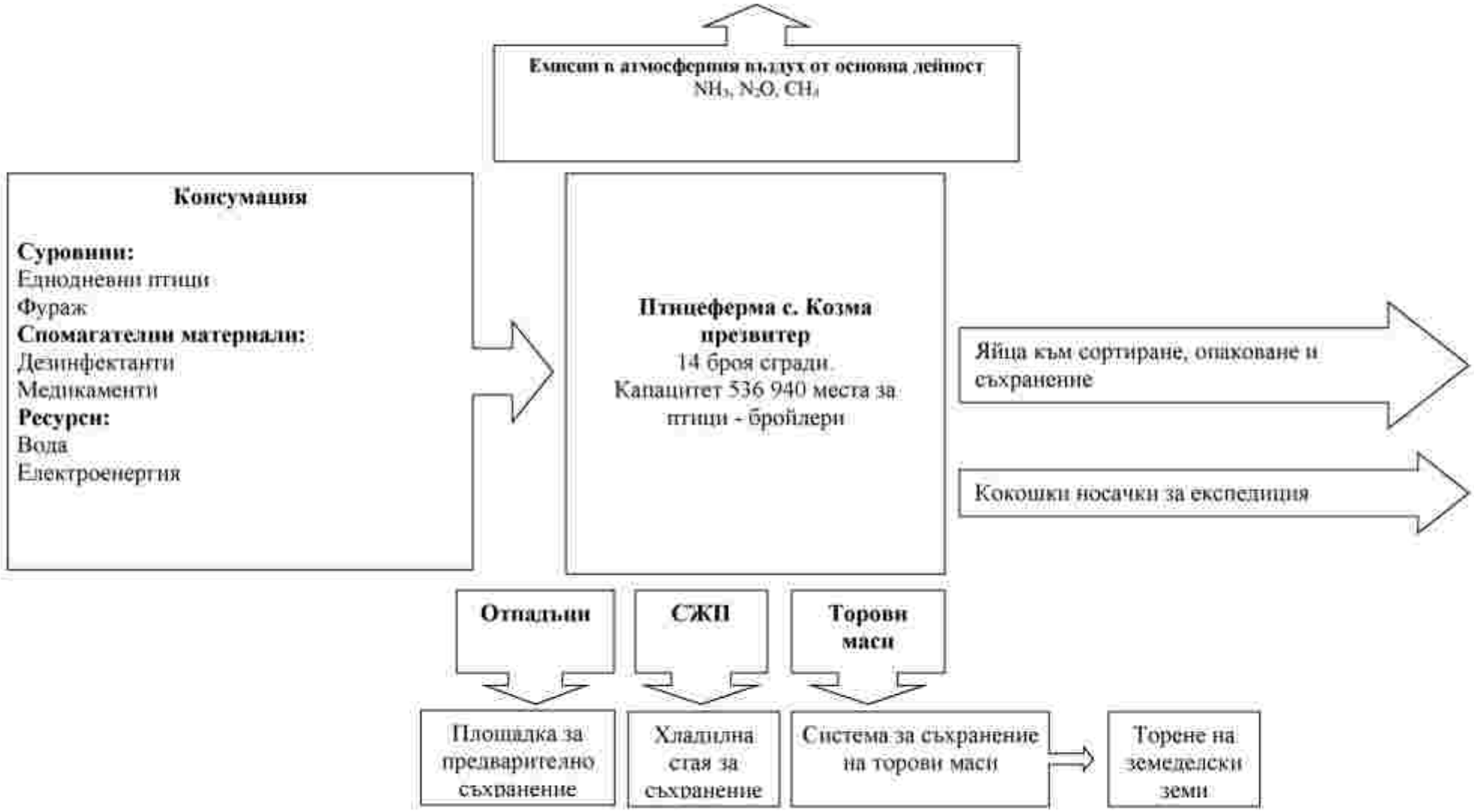

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- *Вода*

На площадката на инсталацията за интензивно отглеждане на птици на „КВИНС-АРГО" ЕООД - птицеферма с. Козма Презвитер в зависимост от начина на ползване се формират и използват следните потоци вода:

- вода за поене на птиците - използва се във всички поилни инсталации от животновъдните сгради;
- вода за охлаждане - използва се през топлите месеци на годината за допълване на загубите от охладителната система;
- вода за питейно-битови цели - използва са в санитарно-битовите помещения на персонала;
- вода за противопожарни нужди (при необходимост).

Водоснабдяването на птицефермата се извършва от селищната водоснабдителна система на с. Козма Презвитер /по отношение питейно-битови цели/ и чрез МПС /водоноски/ от водоснабдителната система на гр. Търговище или водоснабдителната система на с. Буйново/за животновъдство/.

Водовземането ще се осъществява след водомерната шахта. Консумираната вода ще се отчита от водомера ,монтиран и пломбиран от „Водоснабдяване и канализация " Търговище съгласно условията в сключения договор. Доставката на водата до птицефермата в с. Козма Презвитер ще се реализира със специализиран транспорт, собственост на дружеството. Съхранението на доставената водата се извършва в стоманобетонов резервоар (водохранилище) с обем V=300 м^3 собственост на „КВИНС-АРГО" ЕООД саниран с РС № 32/17.09.2010 г. издадено от Главния архитект на община Омуртаг. Ползването на резервоара е съгласувано с писмо изх. № 432/ 01.07.2011 г. на Областна дирекция по безопасност на храните гр. Търговище. Водата от резервоара се подава към съществуващите животновъдни халета посредством хидрофорна система SAER TB2 FC25-2B с тръба Ø50 PE. Разходът на вода, необходим за всички производствени сгради, ще се отчита чрез водомерно устройство.

Новите сгради ще се захранят с вода за питейно битови нужди от съществуващия резервоар с обем V=300 м^3. Към резервоара има изградена помпена станция с една работна и една резервна помпи с характеристики - Qnom=20л/сек, Pmax=3atm. Помпената група захранва площадков водопровод ПЕ-ВП Ø90 за производствени и противопожарни нужди, положен по обслужващата улица. Пълненето на резервоара става чрез водопроводно отклонение ПЕ-ВП Ø32 и водомерна шахта с водомер Qmax=5м3/час. За водоснабдяване на сградите ще се положи захранваща водопроводна тръба (СВО) ПЕ-ВП Ø63, Pn10 с дължина 18 м, захранена от площадковия водопровод ПЕ-ВП Ø90, чрез водовземна скоба и ТСК Ø2" с охр. гарнитура. Разпределителната водопроводна мрежа в новите сгради ще бъде изградена от ПП-Р водопроводни тръби за питейно-битови нужди. Захранващите тръби за 15-те поилни линии ще бъдат ПП-Р Ø32 (изолирани със СК Ø1") с обща захр. тръба ПП-Р Ø50 на скоби по тавана.

На следващата фигура е представена обобщена схема на подаването и консумацията на вода на площадката на „КВИНС-АРГО" ЕООД - птицеферма с. Козма Презвитер.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Фигура № 2.2.2.2-1. Обобщена схема на подаването и консумацията на вода

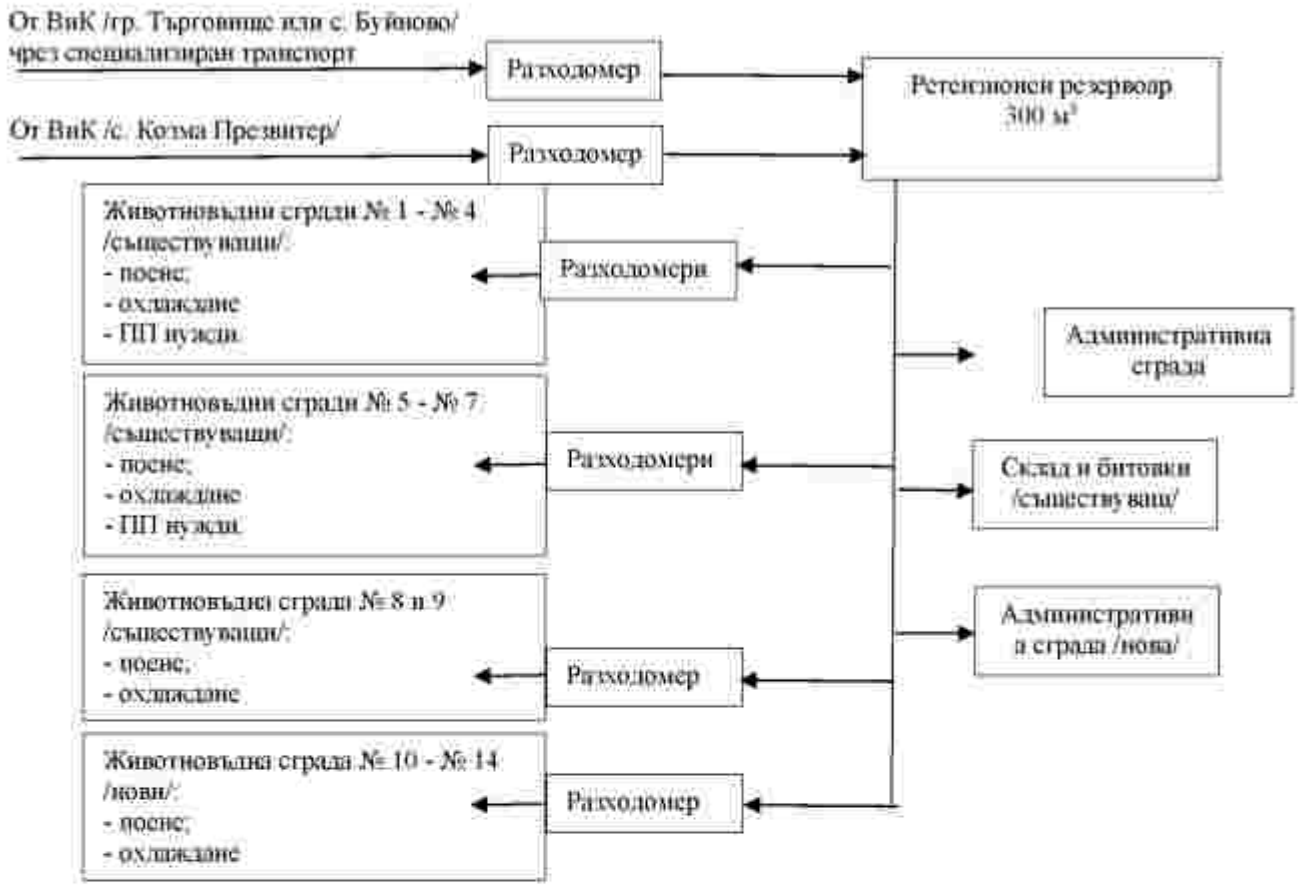

Съгласно Наредба № Із - 1971 от 29.10.2009 г. за строително – технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар птицефермата е с клас на функционална пожарна опасност Ф 5, подклас Ф 5.4. Наредбата изисква осигуряване разход на вода за пожарогасене 10 л/с в продължение на 3 часа пожарогасене (чл. 180). Съгласно изискванията на чл. 181 от Наредба № Із - 1971 от 29.10.2009г. необходимите водни количества за пожарогасене ще се съхраняват в резервоар. Обемът на необходимите водни количества за пожарогасене е следният: 10 л/с = 36 м³/ч . 3 часа = 108 м³. Обема на съществуващия резервоар е достатъчен за осигуряване на необходимото количество вода.

В следващата таблица са представени разходните норми за потребление на вода на площадката за интензивно отглеждане на птици на „КВИНС-АРГО" ЕООД - птицеферма с Козма Презвитер.

Таблица № 2.2.2.2-1. Разход на вода от Инсталация за интензивно отглеждане на птици - кокошки носачки (попадаща в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС).

№	Консуматив	Димензия	Разход за единица капацитет	Разход годишно
1	*2*	*3*	*4*	*5*
1	Вода (поене и охлаждане)	м³	105	56 379
2	Разход на вода за цялата площадка за питейно-битови цели	м³	-	329

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, спешански дюр
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Основен консуматор на вода на площадката е поилната инсталация към производствените халета. Инсталираните поилни системи са с високи норми на ефективност, което предотвратява разливите на вода. За оптимизиране количеството потребена вода за производството, дружеството извършва регулярно калибриране на поилната инсталация, редовни прегледи на водопроводната мрежа, както и отстраняване в най - кратки срокове на възникнали течове.

От страна на водоразпределителното дружество „Водоснабдяване и канализация" ООД гр. Търговище не са наложени количествени ограничения на водоползването.

Проверките по изправността на ВиК мрежата и инсталациите на площадката се извършват регулярно от поддържащия персонал на птицефермата. За констатирани нередности се уведомява управителя и се предприемат незабавни мерки за отстраняване на възникналите неизправности.

Съгласно НДНТ BREF Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, July 2003 y., point 5.3.3., page 292 за дейностите при които се използва вода, НДНТ е да се намали количеството на използваната вода като се изпълнят всички мерки посочени по-долу:

- периодично калибриране и поддържане на поилните инсталации (нипелните капкови поилки) за да се избегнат разливи от тях;
- да се контролира консумацията на вода чрез редовни периодични отчитания – записвания на показанията на водомерното устройство в рамките на поне веднъж месечно;
- извършване на периодични проверки за визуално установяване на възникнали течове по трасето на водопровода,
- навременно отстраняване на течове по водопроводната инсталация и водомера.

Всяко едно от тези мерки, а дори и повече от тях оператора придава в своята производствена дейност, като с това цели контролиране консумацията на вода и нейното оптимално използване.

Необходимите количества вода на етап експлоатация на обекта са изчислени на база разходните норми, препоръчани в BREF-документа на Европейската Комисия Intensive Rearing for Poultry and Pigs. Общият размер на необходимата вода, включва не само консумация от животни, но също така и необходимите количества вода за охлаждане. В Таблица № 2.2.3.2.2-2, са представени данни за консумацията на вода от инсталацията за интензивно отглеждане на птици - кокошки носачки. Таблицата включва и информация относно вида на източника, както и изискванията на НДНТ за водовземане.

Таблица № 2.2.2.2-2. Използвано количество вода от инсталациите на птицефермата

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон; телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Пореден номер или код и наименование на процеса и инсталацията	Вид на източника за водоснабдяване	Количество	Изискване по НДНТ
Интензивно отглеждане на птици - кокошки носачки	ВиК	**105 m³/birdplace** (0,095 m³/ birdplace /yr – поене 0.010 m³/ birdplace /yr – допълване на система за охлаждане) ***56 379 m³/yr***	**Липсва нормиране**

НДНТ е да се намали използването на вода, като се прилага следното:

- почистване на животновъдните помещения и оборудване под високо налягане в края на всеки угоителен период. Важно е да се намери баланс между чистотата и използването на по-малко вода;
- редовно калибриране на инсталация за питейна вода, за да се избегне разлив
- съхранение на информация на употребата на вода чрез измерване на потреблението;
- откриване и отстраняване на течове.

Най-общо потреблението на вода за поене не се нормира предвид важната и роля за организма на животното.

Разхода на вода за питейно-битови цели е изчислен при потребелние от общо 10 човека вътрешен персонал и външни обслужващи лица (ветеринарно-медицински лица, водачи на транспортни средства и др.) и нормативни водни количества, съгласно Приложение № 3 към чл. 18, ал. 2 Водоснабдителни норми за питейно-битови нужди в обществено-обслужващи, производствени и селскостопански сгради към Наредба № 4 от 17 юни 2005 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на сградни водопроводни и канализационни инсталации.

Таблица № 2.2.2.2-3. Използвано количество вода за питейно-битови цели

Пореден номер или код и наименование на процеса и инсталацията	Вид на източника за водоснабдяване	Количество	Изискване по НДНТ
Обслужващ персонал	ВиК мрежа	329 m³/yr 0.045 m³/човек/ден (45 l/ човек/ден)	**Липсва нормиране**

В следващата таблица е представена оценка на съответствието на използваните/необходимите количества вода с максимално разрешените количества в съответното разрешително.

Таблица № 2.2.2.2-4. Съответствие на необходимите количества вода

№	Пореден номер или код и наименование на процеса и инсталацията	Вид на източника за водоснабдяване	Необходимо количество преди реализиране на ИП	Необходимо количество след реализиране на ИП	Ограничение съгласно разрешите	Съответствие

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Котел, местност „Голямата дюра"
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

					лно/договор	
1	Интензивно отглеждане на птици - кокошки носачки	ВиК мрежа	**105 m³/1000bird/lc 0,105 m³/bird/yr** (0,095 m³/bird/yr – поене 0.010 m³/bird/yr – допълване на система за охлаждане) ***23 235 m³/yr***	**105 m³/1000bird/lc 0,105 m³/bird/yr** (0,095 m³/bird/yr – поене 0.010 m³/bird/yr – допълване на система за охлаждане) ***56 379 m³/yr***	не	**ДА**
5	Обслужващ персонал	ВиК мрежа	329 m³/yr 0.045 m³/човек/ден (45 l/ човек/ден)	329 m³/yr 0.045 m³/човек/ден (45 l/ човек/ден)	не	**ДА**

Основен консуматор на вода на площадката ще бъде поилната инсталация към производствените халета. Предвидените поилни системи са с високи норми на ефективност, което предотвратява разливите на вода. За оптимизиране количеството потребена вода за производството, дружеството ще извършва регулярно калибриране на поилната инсталация, редовни прегледи на водопроводната мрежа, както и отстраняване в най - кратки срокове на възникнали течове.

- *Електроенергия*

Захранването на обекта става от съществуващо ел. захранване на трафопост 20/0.4 kV ТП"АПК" – съществуващ чрез монтаж на табло НН за МТП (е се ползва като РК) на външната фасада на ТП „АПК" и ще се захрани с кабел САВТ 4х185 мм² определено с Предварителния договор с Е.ОН България Мрежи АД за присъединяване на потребител. Няма наложени количествени ограничения на използваната електроенергия от страна на електроразпределителното дружество.

В границите на птицефермата е разположена съществуващ трафопост, който е собственост на оператора. Трафопоста разполага с необходимата мощност за захранване на ново изградените животновъдни помещения и спомагателни сгради.

На площадката е изградено външно осветление, което е разположено около сградите. Осветителните тела са монтирани на стоманобетонови стълбове.

Отчитането на използваното количество електроенергия се извършва чрез търговско разходомерно устройство в електромерно табло монтирано в трафопоста. На следващата фигура е представена обобщена схема на подаването и консумацията на електроенергия на площадката на „КВИНС-АРГО" ЕООД - птицеферма с. Козма Презвитер.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Фигура № 2.2.2.2-2. Обобщена схема на подаването и консумацията на електроенергия

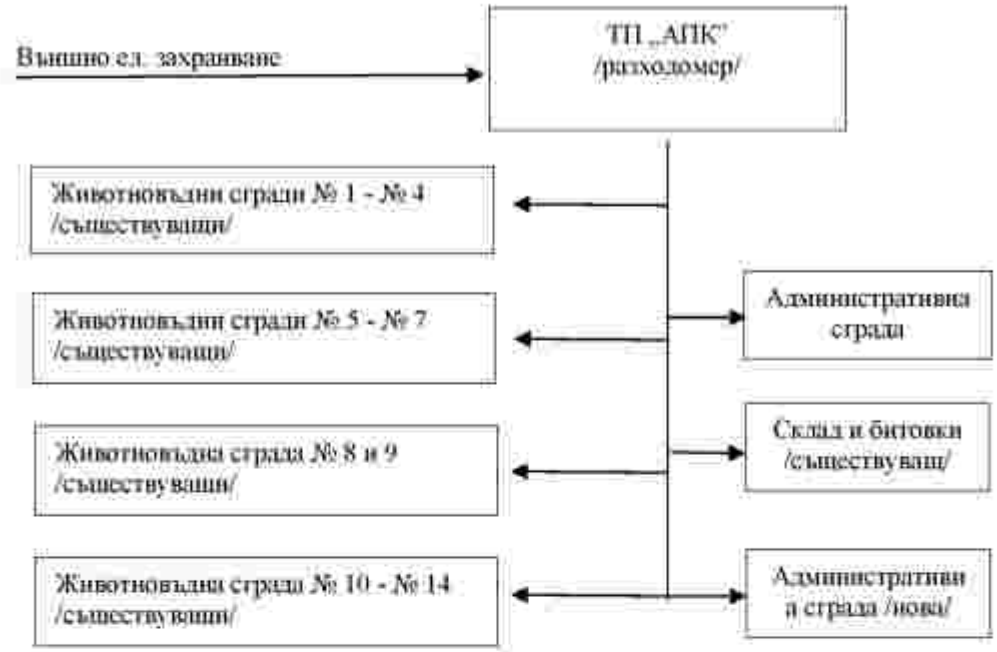

Във връзка с възможното отпадане на напрежението в електропреносната мрежа в случай на аварийни ситуации на площадката на оператора е монтиран дизелов агрегат с мощност 150 kW. Предвижда се монтирането на втори такъв, който да обслужва новите животновъдни сгради и складовото помещение.

Съоръжението, основен консуматор на електроенергия, към Инсталация за интензивно отглеждане на птици - кокошки носачки е вентилационната система - тунелни вентилатори. Номиналната мощност на всеки от монтираните електромотори е 1,5 kW.

Потреблението на електроенергия за осветление и климатизация на производствените халета е сведено до минимум, чрез компютърния контрол и управление на микроклимата в халетата. Управлението на микроклимата се извършва на база температурата и влажността в халетата. При отклонение в зададените параметри на микроклимата, автоматично се включват или изключват вентилаторите. За осветление на помещенията са монтирани енергоспестяващи осветителни тела.

Електроенергия се използва главно за вентилаторите, помпи, електродвигатели и осветлението на сградите. В Таблица № 1-4, са представени данни относно количеството консумирана електроенергия и топлинна енергия за всяка една инсталация. Таблицата включва описание и сравнение между текущата консумация и НДНТ (Най-добрите налични техники).

Таблица № 2.2.2.2-5. Използвано количество енергия

Пореден номер или код и наименование на процеса и инсталацията	Доставка на електроенергия	Количество	Изискване по НДНТ
Птицеферма с. Подгорица	Експлоатационно дружество	**4.9 MWh/1000bird/lc** **0.0049 MWh/bird/yr** ***2 631 MWh/yr***	**Липсва нормиране**

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен дюр
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- *Фураж*

Основна суровина за отглеждане на кокошки носачки са фуражните смески. Приготвянето и доставката им се осъществява от външен фуражен завод. Смеските съдържат зърнени култури, хранителни добавки (аминокиселини, фосфати и други) необходими за правилното и пълноценно хранене на птиците. Фуражите се зареждат и съхраняват в силози за фураж към всяка угоителна сграда. Силозите за фураж са изработен от метал и имат цилиндрична форма. Всеки силоз е плътно затворени и с пневматично подаване към хранилната система. Фуражът се подава механизирано в автоматизирана хранителна инсталация, по заложени в компютърната система грамажи, в зависимост от възрастовата група. Така цялото количество подаден в халетата фураж се оползотворява пълноценно от птиците. Фуражните смески се подготвят по рецепти, в които са балансирани необходимите компоненти за пълноценно хранене на птиците.

Потреблението на фураж се определя от неговия състав и енергийна стойност, от здравословното състояние и възрастта на птиците, както и от сезона.

Фуражът се доставя в готов вид, произведен по индивидуална рецепта във външен фуражен завод. Ориентировъчният разход на фураж от инсталацията е изчислен на база препоръчителни стойности, посочени в Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs, 2017, който описва най-добри налични техники в тази област: оборудването, емисионните и консумативните нива. Документът не играе ролята на официален стандарт, а дава ръководство за инвеститорите в тази индустрия.

Таблица № 2.2.2.2-5. Използвано количество фураж

Пореден номер или код и наименование на процеса и инсталацията	Доставка на фураж	Количество след реализиране на ИП	Изискване по НДНТ
Птицеферма с. Козма презвитер	Външен фуражен завод	**54,5 t/1000 birds/cycle 29 263 t/yr**	**Не се нормира**

Най-общо потреблението на фураж /храна/ не се нормира предвид важната и роля за организма на животното.

- *Лекарствени препарати*

Лекарства са необходими за осигуряване здравето и жизнеността на животните. Антибиотиците се използват като средство за борба против оборната инфекция, която е постоянен спътник на промишленото животновъдство, за косвено стимулиране на растежа чрез унищожаване на вредните микроорганизми в храносмилателния канал на птиците. Те съдействат за подобряване оползотворяването на протеина и минералните вещества, особено в дажби от растителен произход, като подобряват смилаемостта и резорбцията на хранителните вещества, с което се повишава ефективността на смеските и дажбите. Лекарствата ще се съхраняват във ветеринарната амбулатория на площадката, в помещение с ограничен достъп на външни лица. Използването на препаратите се извършва единствено от ветеринарномедицинско лице.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Не се прилага норма за използване на медикаменти. Същото е в пряка зависимост от здравето на отглежданите животни.

- *Дезинфектанти*

Поддържането на определени зоохигиенни параметри за отглеждане на животните в птицефермата изисква използването и съхраняването дезинфектанти за почистване на помещения и лична хигиена на човека. Дезинфекция на халетата се извършва в края на всеки жизнен цикъл или 1 - 2 пъти годишно. При отглеждането на кокошки носачки в птицефермата се използват:

- „CID 2000" - Специално разработен за оптимална хигиена на питейната вода. CID 2000 има тройно действие: почиства поилната система, дезинфекцира водата, оптимизира киселинността на питейната вода;
- Формалин – Използва се като дезинфекциозно и дезодориращо средство;
- „ГЛУТАСЕПТ" - Препарат за високо степенна дезинфекция на медицински и стоматологични инструменти, медицинска апаратура и изделия с двукомпонентен състав – основен разтвор плюс активатор.
- „ГЛУТАРКВАТ" - Дезинфекция на всякакви водоустойчиви повърхности в рискови зони в здравни и лечебни заведения, социални заведения, хосписи, обекти с обществено предназначение и в промишлеността.
- „ДЕЛИЦИЯ – ГАЗТОКСИН" - Универсален фумигант / инсектицид, акарицид и родентицид / за борба със складови неприятели / зърнена гърлица, оризова гърлица, бобова гърлица, царевична гърлица, житен молец, житен бръмбар, суринамски брашнояд, житна гърлица, зърнов бръмбар, ръждивочервен брашнян бръмбар, ръждивочервен зърнен бръмбар, молец по сушените плодове, сив брашнян молец, потюнев молец и др. / чрез обгазяване / фумигация на празни и пълни складове, мелници, вагони, трюмове, контейнери, силози, тютюн и т.н.; зърно в насипно състояние.

На територията на птицефермата не се съхраняват дезинфектанти. Извършването на тази дейност е възложено на външен изпълнител на основание на сключен договор.

Естеството на разглежданата инсталация не предполага използването на други опасни вещества.

Не се предвижда промяна във вида и начина на съхранение/използване на изброените препарати. Складовото помещение е достатъчно за съхранение на необходимото количество препарати преди конкретната употреба. Приблизителни количества са описани в следващата таблица.

Таблица № 2.2.2.2-8. Използвано количество дезинфектанти

Консумативи	Разход за 1000 birds/cycle	Количество преди реализиране на ИП	Количество след реализиране на ИП
Дезинфектанти	3.82	846 kg/y	1 893 kg/y

При работата с тях, персоналът трябва да спазва стриктно изискванията за безопасна работа, поставени в ИЛБ:

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kviis@abv.bg

- Лични предпазни средства, които са задължителни при извършване на операции с веществото;
- Начин на съхранението му;
- Реакция при възникване на аварийни ситуации;
- Мерки за долекарска помощ.

Независимо, че на площадката ще се съхраняват дезинфектанти в малки количества, при съхранението им следва да се спазват стриктно указанията в информационните листи за безопасност.

- *Горива*

На площадката ще се съхранява и използва дизелово гориво за агрегата осигуряващ аварийно захранване на птицефермата с електроенергия. Дизеловот гориво ще се съхранява в оперативни количества в резервоара на агрегата. Възложителят не планира инсталиране на допълнителен резервоар за дизелово гориво. Копие на актуален информационен лист за безопасност на дизелово гориво е представен в *Приложение № 10.2.8* към ДОВОС. Приблизителни количества на необходимото дизелово гориво в това число и за профилактика на агрегата е описано в следващата Таблица № 2.2.3.2.2-9.

Таблица № 2.2.2.2-9. Планирано количество дизелово гориво

Консуматив	Разход за 1000 birds/cycle	Количество преди реализиране на ИП	Количество след реализиране на ИП
Дизелово гориво	неприложимо	400 l/yr	800 l/yr

Разхода на дизелово гориво не се нормира дотолкова, че е свързан с работа при аварийни ситуации на прекъсване на електроснабдяването.

2.3. ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕТАПА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ (ВСИЧКИ ПРОЦЕСИ И ДЕЙНОСТИ), НАПРИМЕР ЕНЕРГИЙНИ НУЖДИ И ИЗПОЛЗВАНА ЕНЕРГИЯ, ЕСТЕСТВОТО И КОЛИЧЕСТВОТО НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МАТЕРИАЛИ И ПРИРОДНИ РЕСУРСИ (ВКЛЮЧИТЕЛНО ВОДИТЕ, ЗЕМНИТЕ НЕДРА, ПОЧВИТЕ И БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ).

2.3.1. Характеристики на съществуващо положение

Основната дейност на „КВИНС -АРГО" ЕООД е отглеждане на кокошки носачки за производство на яйца за консумация, което се извършва на производствена площадка в с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище, в промишлена инсталация за интензивно отглеждане на птици. Проектният капацитет на инсталацията е 221 280 места за птици.

Отглеждането на кокошките-носачки се извършва по технология в затворени и изолирани от външната среда работни помещения. На разглежданата площадката са обособени девет халета, за интензивно отглеждане на стокови кокошки носачки, всяко от които действа самостоятелно във функционално отношение.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212; факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

В халета от 1 до 4 птиците се отглеждат клетъчно като във всяко хале са разположени 4 реда клетъчни батерии на 4 етажа по четири реда четириетажни уголемени клетки тип EV 1500 a EU – 20160 броя места за кокошки-носачки. Всяко производствено хале е оборудвано с по четири поточни линии (за подаване на храна, за вода, за събиране на яйца и обдухване и транспортиране на изсушени птичи фекалии). Процесите на хранителната верига (фураж, водопой), вентилационната система, температурния режим, светлината и микроклимата се контролират от компютърна система. Автоматизирани са и останалите производствени процеси.

В халета от 5 до 7 са монтирани по 380 бр. уголемени клетки (361,8 cm x 150 cm) – във всяка сграда по 5 реда по 76 клетки (всеки ред ще бъде на 4 етажа по 19 клетки). Във всяка клетка модел Eurovent EV 1500a - EU се отглеждани по 72 птици – кокошки носачки. Общия брой на клетките в трите сгради е в размер на 1 140 бр. х 72 птици.

В халета 8 и 9 за отглеждане на стокови носачки са с максимален производствен капацитет 29 280 места за отглеждане. В животновъдната сграда са монтирани по 420 бр. уголемени клетки – 5 реда по 84 клетки (всеки ред е на 4 етажа по 19 клетки с размер 3,6 метра (72 бр. птици) и 2 клетки с размер 2,40 метра (48 бр. птици)).

Системата за хранене подава фураж автоматично в количества и на периоди, зададени в софтуера на системата за управление. Фуражът се транспортира от силозите, разположени до халетата с помощта на /шнек/ се разпределя по батерии и клетки.

Системите за поене използват чиста хладна вода за задоволяване на потребностите на птиците. Инсталирани са нипелни поилки от затворен тип с чашки за предотвратяване загуби на вода и омокряне на екскрементите.

Системата за отвеждане на птичите фекалии представлява полипропиленови ленти, разположени надлъжно под всеки ред с клетки в батериите. Изхвърлянето им става автоматично в редлер, от където с шнек се отвеждат до покрит склад .

Системата за отвеждане на снесените яйца от халетата до складовата база за разпределение става автоматично по транспортни ленти. Сортирането и окачествяването става с помощта на компютърна система. Опаковането е полуавтоматизирано.

Вентилационната система има за цел да подсигури достатъчно количество кислород и да поддържа оптимални условия и температура за птиците. Използва се т.н. вентилация с подналягане - механична вентилация (наречена още принудителна вентилация), при която с помощта на покривни входящи комини се вкарва чист въздух. Изхвърлянето на мръсния въздух от сградата се осъществява посредством изхвърлящи аксиални вентилатори разположени на калкана. През летните месеци свежият въздух постъпва чрез клапи, разположени на челния калкан на сградата, охлажда се с т.н. охлалителни пити или система „пад кулинг". В следствие на подналягането създадено от вентилаторите в помещението, входящият (горещ) въздух преминава през картонените пити и влиза в съприкосновение с водата, охлаждайки се преди да постъпи в зоната на птиците.

Алармена система - При възникване на някакви аварийни ситуации свързани с повреда на техниката, или спиране на електричеството и други, се задейства алармена система със звуков сигнал.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнически двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Отопление на птиците не се извършва, тъй като отделяната от тях топлина е достатъчна да поддържа оптимален микроклимат през зимния период.

Почистването на производствените помещения се извършва ежедневно с техника, която обира от пода опадалите пера и частиците фураж.

Изваждането на умрелите птици се извършва ръчно - 1 път/24 часа. Птиците се изваждат от клетките, опаковат се в найлонови торби и се съхраняват в хладилна камера до приемане от екарисажа.

Най-общо един производствен цикъл за отглеждане на кокошки носачки се състои от две фази – фаза на популация и фаза депопулация, общо 13 месеца.

Фаза „популация" започва със зареждане на халето (сградата) с 18 седмични ярки. През тази фаза се извършва захранване на птиците с фураж, водопоене и яйцеснасяне. Фаза „популация" завършва с изпразване на халето и подаване на отгледаните кокошки към кланица.

Фаза „депопулация", започва след изпразване на помещенията, извършва се почистване и подготовка за следващи зареждане. В този период се извършва поддръжка на системите за хранене, поене, вентилация и осветление. Извършва се цялостен оглед на оборудването. Извършва се сухо почистване на помещенията. Следва зареждане с нови птици, доставка на фураж и спомагателни материали.

Производственият капацитет на действащата инсталация възлиза на 221 280 места за птици.

Таблица № 2.3.1-1. Капацитет на инсталациите

№	Инсталации	Позиция на дейността по Приложение № 4 към ЗООС	Капацитет, места за птици
1.	**Инсталация за интензивно отглеждане на птици – кокошки носачки, включващи:**	6.6 „а"	**221 280**
	4 броя халета, всяко от които с по 20 160 места за кокошки носачки		80 640
	3 броя халета, всяко от които с по 27 360 места за кокошки носачки		82 080
	2 броя халета, всяко от които с по 29 280 места за кокошки носачки		58 560

2.3.2. Характеристики след осъществяване на инвестиционното предложение

Строителство

Изграждането на сградите ще бъде извършено от стоманобетонови фундаменти и основи. Конструкция на всички сгради ще бъде изпълнена от метални ферми. Стените и покривите ще бъдат изпълнени с термопанели.

ПИ 37811.37.17 е с предназначение за предимно производствени дейности. В ПУП-ПЗ е предвидено свободно застрояване в имота. Устройственият режим на ПИ 37811.37.17 се

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

определя от Предимно производствена устройствена зона -Пп с преобладаващо застрояване с височина (до 10м.). Режимът на застрояване – Пп определя следните устройствени показатели:

- Максимална плътност на застрояване - Пзастр.- 80%
- Максимална интензивност на застрояване - Кинт.- 2,5
- Минимална озеленена площ - Позел.- 20%
- Н макс - 10м

Показателят за Пзастр. включва технологичните пътища и обслужващите открити площи.

Сградите са проектирани свободно, изцяло зад линията за застрояване. Теренът е с наклон на североизток.

Проектираните сгради са едноетажни с габаритни размери в план:

- **СГРАДА-1, ФЕРМА ЗА КОКОШКИ НОСАЧКИ** -19,88/84,50м. и с височина: 8,95м. към средното ниво на прилежащия терен до горния ръб корниза.
- **СГРАДА-2, ФЕРМА ЗА КОКОШКИ НОСАЧКИ** -19,88/84,50м. и с височина: 8,95м. към средното ниво на прилежащия терен до горния ръб корниза.
- **СГРАДА-3, ФЕРМА ЗА КОКОШКИ НОСАЧКИ** -19,88/84,50м. и с височина: 8,95м. към средното ниво на прилежащия терен до горния ръб корниза.
- **СГРАДА-4, ФЕРМА ЗА КОКОШКИ НОСАЧКИ** -19,88/84,50м. и с височина: 8,95м. към средното ниво на прилежащия терен до горния ръб корниза.
- **СГРАДА-5, ФЕРМА ЗА КОКОШКИ НОСАЧКИ** -19,88/84,50м. и с височина: 8,95м. към средното ниво на прилежащия терен до горния ръб корниза.
- **СГРАДА-6, СКЛАД ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА ПТИЧА ТОР** -20,00/84,62м. и с височина: 9,66м. към средното ниво на прилежащия терен до горния ръб корниза.

КОНСТРУКТИВНА СИСТЕМА

ФЕРМИ ЗА КОКОШКИ НОСАЧКИ

Конструкцията на сградите е с габаритни размери 84,50 x19,88. Кота било е на +10,16м. от кота ±0,00м., а кота корниз е на +8,67м. Покрива е двускатен, с наклон 10%. Сградата е решена конструктивно със стоманена рамкова конструкция – стоманени пълностенни колони със стоманени пълностенни ригели, през 6,0м.. Стенното ограждане е неносещо и е предвидено да се изпълни от фасадни трислойни термопанели.

СКЛАД ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА ПТИЧА ТОР

Конструкцията на сградите е с габаритни размери 84,62 x20,00. Кота било е на +10,22м. от кота ±0,00м., а кота корниз е на +8,72м. Покрива е двускатен, с наклон 10%. Сградата е решена конструктивно със стоманена рамкова конструкция – стоманени пълностенни колони със стоманени пълностенни ригели, през 6,0м.. Стенното ограждане е неносещо и е предвидено да се изпълни от фасадни трислойни термопанели.

ОБЕМНО – ФАСАДНО РЕШЕНИЕ

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Котлен презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Материалите, които са заложени за оформянето на фасадите на сградите, са следните: фасадни трислойни термопанели с метално покритие, AL дограма с прекъснат термомост и двоен стъклопакет.

ОТОПЛЕНИЕ И ВЕНТИЛАЦИЯ

Отоплението и вентилацията на помещенията в сградата е решено по отделен проект в част ОВКИ.

ТОПЛОИЗОЛАЦИЯ

Всички външни стени отговарят на нормите за енергийна ефективност.

ПАРКИРАНЕ И ГАРИРАНЕ

На територията на птицефермата е забранен достъпът на лични МПС, поради което не са предвидени места за паркиране на МПС

ГРАДОУСТРОЙСТВЕНИ ПОКАЗАТЕЛИ

С проекта са достигнати следните стойности на градоустройствените показатели:

Площ на имота 28514 кв.м

Застроена площ сграда 1 /кокошки носачки/	- 1679.85 кв.м
Застроена площ сграда 2 /кокошки носачки/	- 1679.85 кв.м
Застроена площ сграда 3 /кокошки носачки/	- 1679.85 кв.м
Застроена площ сграда 4 /кокошки носачки/	- 1679.85 кв.м
Застроена площ сграда 5 /кокошки носачки/	- 1679.85 кв.м
Застроена площ сграда 6 /съхранение на птича тор/	- 1679.85 кв.м
Обща застроена площ сгради	- 10079.10 кв.м
Разгъната застроена площ сгради	- 10079.10 кв.м
П застр. сгради	- 30,23%
П застр. трайни настилки	- 18,64%
П застр. общо	- 48,87%
Площ трайни настилки	-14020.33 кв.м
Озеленена площ	- 5885.30 кв.м

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Кошов проливар, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

К инт. - 0.30

П озел. - 20.60%

Технологично оборудване

Всяка от петте сгради ще бъде оборудвана с еднакво оборудване. Общия брой модули и съоръжения е равен описаните по-долу умножени по 5.

Предвидено е волиерно отглеждане в хибридна клетка с въздушен канал. С предвиденото технологично оборудване на Биг Дъчман се предвижда производство на яйца изцяло съобразено с изискванията на животните, действащото законодателство и в съответствие с европейските норми EU Richtlinie 1999 74. Цялото съоръжение е оборудвано с яйце-транспортни ленти, системи подаващи вода /фураж, канални и гнезда.

Хибридната волиерна клетка за отглеждане на кокошки носачки представлява комбинирана система, която съчетава предимствата на традиционното клетъчно отглеждане и съвременните волиерни (aviary) системи. Целта ѝ е да осигури по-високо ниво на хуманно отношение към птиците, като същевременно запази висока производителност, добра биосигурност и ефективност на производството.

Хибридната волиерна система е многоетажна конструкция, изградена от метални рамки и мрежести подове, в която кокошките се движат свободно между различните нива. За разлика от класическите клетки, при тази система птиците не са ограничени в малки групи, а обитават общо пространство с възможност за:

- свободно придвижване,
- летене на къси разстояния между етажите,
- кацане върху седалки,
- снасяне в затъмнени гнезда,
- хранене и поене на различни нива,
- естествено поведение като ровене и къпане в прах (когато системата разполага с постеля).

Сградите ще бъдат двуетажни. Всеки етаж от сградата ще бъде оборудван с по 3 етажна волиерна система от клетки.

На следващата фигура е представена схема на оборудването към всяка една от сградите.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

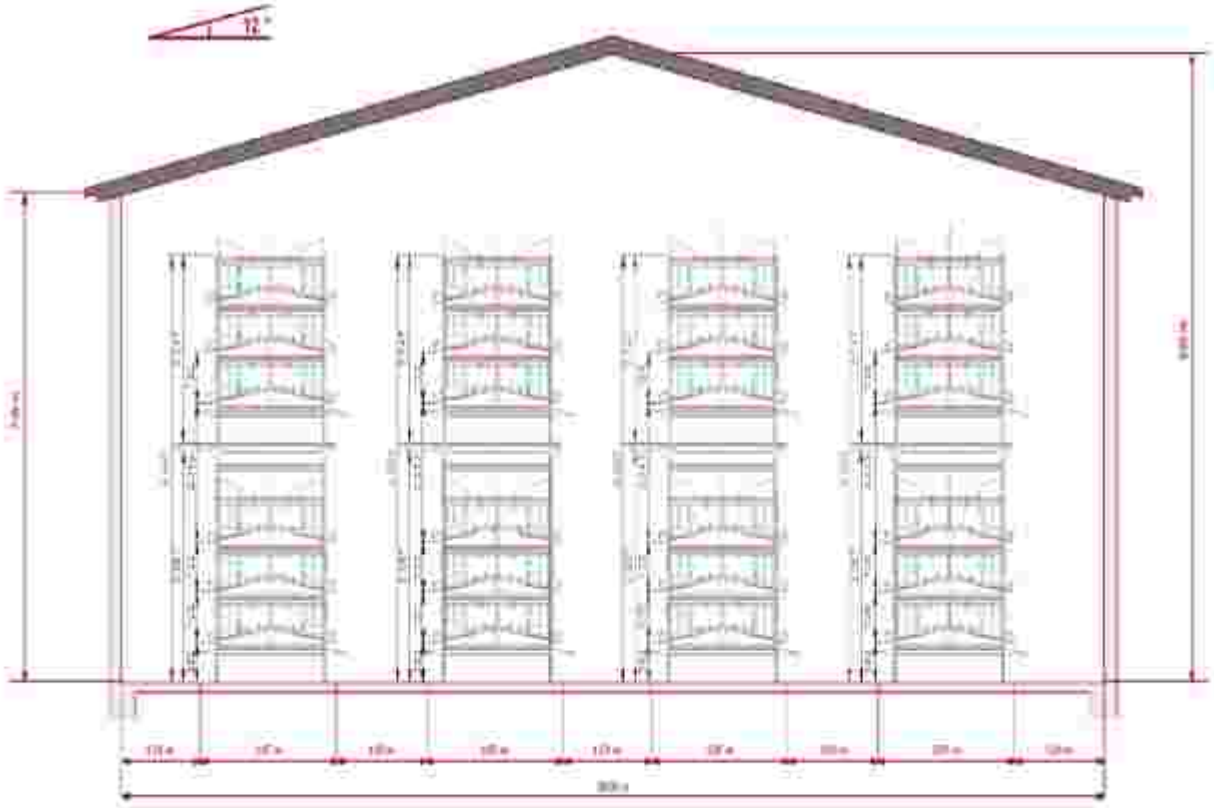

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Кошов презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066-212, факс: 06066-212
e-mail: kviis@abv.bg

Хибридната волиера конструктивно е сходна с клетъчна батерия – има метални етажи, прегради/врати, транспортни ленти за тора, хранилки, поилки и гнезда. При някои модели птиците могат временно да бъдат затваряни в отделни секции, например при адаптацията им. Това обаче не я прави автоматично клетъчна система. Определящ е начинът, по който системата функционира при нормалното отглеждане. При типична hybrid multi-tier aviary птиците след отваряне на секциите могат свободно да напускат отделните нива, да се движат вертикално чрез рампи и кацалки и да слизат върху подовата площ с постеля. Именно такива hybrid multi-tier aviary системи се определят като cage-free.

Принципа на отглеждане и продължителността на цикъла е абсолютно идентичен със съществуващото клетъчно отглеждане:

- еднаква продължителност на цикъла;
- изхранване с един и същ фураж и използване на еднаква система за хранене;
- идентична поилна система;
- идентична вентилационна система.

Размерите на едно отделение за отглеждане на птици са 4.824 m или 3.618 m дълги и 2.87 м широки.

Всички метални части са поцинковани или от неръждаема стомана. Всички решетки са с цинк-алуминиево (GALFAN ®) покритие и така са оптимално защитени против корозия .

Техническа информация:

- Брой редове: 4
- Брой 3618-сегмента на всеки ред: 3
- Брой 4824-сегмента на всеки ред: 13
- Number of nest per section (4824): 12
- Egg belt width: E245 mm
- Височина на осветлението от пода: 500мм

Краен комплект MPF & торопочистване:

- Краен комплект хранене с 750 W MPF задвижвания
- Подаване на фуража през: Фуражна колона
- Водоподаване: Отпред
- Торова лента тип 1.5 KW (HD 2) с допълнителна стъргалка за торовата лента
- Завеса против разпръскване на тор за MB задвижване
- Торова шахта в междинния под. Поцинкован
- Обръщателна ролка XHD с шнек
- 1 мм торова лента

Прегради:

- Брой напречни-разделителни стени: 7
- Разделителни стени от мрежа в системата

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Междинен под (PP) в цялата сграда вкл. напречните пътеки (отпред и отзад на системата) – предвижда се доставка на напълно окомплектован междинен под от пластмасови плоскости (PP) в зоната на животните (пътеките за контрол) вкл. допълнителни плоскости за района на начална и крайна станция в напречните пътеки. Конструкция за укрепване, както и стълби в района на начална и крайна станция в напречните пътеки не са предвидени. Междинният таван и крепежната конструкция в зоната на животните е проектирана за максимално натоварване до 500 kg/m^2.

Надлъжно яйце-събиране - EC (EggCellent)

Предложението съдържа EC (EggCellent) елеватори, които подава яйцата върху напречен конвейер на височина от 2.1 м. Елеваторите транспортират сигурно яйцата от надлъжните ленти за яйца през къс транспортьор към елеваторните вериги и така намаляват броя на некачествените яйца върху напречния конвейер. Елеваторите са оборудвани с механизъм за почистване на лентата за яйца на всеки етаж. Всеки елеватор е с мотор от 0.37 kW и може до етажа едновременно да събира.

Капацитет: 19 000 бр. яйца на час

Елеваторът EggCellent, проектиран от Big Dutchman, се характеризира с големия си капацитет за събиране и изисква само минимални системни настройки. Разбира се, той осигурява и всичко необходимо за безопасно транспортиране на яйцата. Това означава, че яйцата първо се прехвърлят от надлъжната лента за яйца към прътов транспортьор, откъдето дефлекторите ги разпределят по цялата ширина на веригата на елеватора. Не са необходими допълнителни разпределителни устройства. За да се съобразят капацитета на транспортиране и производителността на снасяне, лентите за яйца и веригите на елеватора се задействат отделно. Всяко ниво има свой собствен сектор на прътовия транспортьор и веригата на елеватора. Дефлекторите осигуряват оптимално разпределение на яйцата по веригата на елеватора. Предимства:

- ✓ висок капацитет за събиране до 19 000 яйца на час;
- ✓ без разпределителни устройства, т.е. минимални изисквания за поддръжка;
- ✓ прътов транспортьор с функция за почистване: мръсотия и яйца с мека черупка не достигат до веригата на елеватора;
- ✓ лесен достъп до всички редове клетки, без препятствия поради напречното събиране;
- ✓ подходящ за всички видове клетки;
- ✓ лесен монтаж и настройка;
- ✓ опционално с връзка към напречен транспортьор или ръчен събирателен апарат, съобразен с вашите нужди.

Напречно яйце-събиране

Офертата обхваща 750 мм с широчина гъвкав конвейер и капаците от 80000 яйца на час. Оферирана е конвейер с обща дължина от 19 м.

Техническа информация:

- Колении връзки: 1 бр.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

- Стойки за подпора на напречния конвейер: 12 бр. (BD 2000 kpl)
- 19 м от транспортьора са оборудвани с ламарина за улавяне на мръсотия падаща от него.

Събраните яйца ще се транспортират по конвейер до съществуващ склад за яйца.

Водозахранване

Всяка сграда ще бъде присъединена към площадкова водопреносна система и съществуващия стоманобетонов резервоар. Площадковата водопреносна система ще бъде изпълнена от сертифицирани водопроводни тръби в съответствие с съответните части на инвестиционния проект.

Всяка поилна линия ще се състои от тръбопровод, на който са монтирани поилни ниппели и чашки, чийто брой е съобразен с броя на отглежданите в клетката птици. Налягането на всяка поилна линия се следи. Тя е устроена така, че при експлоатацията и се избягват разливи на вода и течове.

Главно водозахранване Долно ниво

Водозахранващата единица се инсталира между главната водоподаваща мрежа и водната стена с казанчетата, и се състои от воден филтър, водомер, понижител на налягането и байпас за свързване на медикатор със съответния свързващ материал.

Техническа информация:

- Брой начални части водозахранване: 1 бр.
- Тип: 1" електрически (не монтиран)
- Дебит: 500-6500l/h
- Вид на филтъра: Филтър за обратно промиване DUO

Медикатор: Медикаторът се монтира на към водозахранващата система и дозира необходимите витамини и/или медикаменти в питейната вода.

Техническа информация:

- Брой медикатор: 1 бр.
- Вид на медикатора: медикатор 0,2-2,0%
- Дебит: 10-2500 L/h

Главно водозахранване Горно ниво

Водозахранващата единица се инсталира между главната водоподаваща мрежа и водната стена с казанчетата, и се състои от воден филтър, водомер, понижител на налягането и байпас за свързване на медикатор със съответния свързващ материал.

Техническа информация:

- Брой начални части водозахранване: 1 бр.

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsz@abv.bg

- Тип: 1" електрически (не монтиран)
- Дебит: 500-6500l/h
- Вид на филтъра: Филтър за обратно промиване DUO

Медикатор: Медикаторът се монтира на към водозахранващата система и дозира необходимите витамини и/или медикаменти в питейната вода.

Техническа информация:

- Брой медикатор: 1 бр.
- Вид на медикатора: медикатор 0,2-2,0%
- Дебит: 10-2500 L/h

Осветление

В сградите за птици на площадката не са изградени прозорци за естествена светлина. Осветлението трябва да бъде изцяло с електрически енергоспестяващи крушки. Разпределението на крушките в осветителната инсталация и техния брой ще осигуряват равномерно разпределяне на интензивността на светлината във всяка една точка на помещението, за да не се получават светли и тъмни зони.

За птиците, които ще се отглеждат на площадката е разработена конкретна светлинна програма, в която за всеки един етап от живота на птиците са заложени продължителността на светлия и тъмния период и интензивността на осветлението.

Спазването на продължителността на светлите и тъмните периоди през денонощието и интензивността на светлината се осъществява чрез тристъпков димер с таймер. Той представлява ел. реостат за регулиране на силата на светлината и часовник за автоматично изключване и включване на осветлението при започване, респективно приключване на тъмния период от денонощието.

Осветление Долно ниво

Предложената светлинна концепция съдържа следните компоненти:

Осветление в системата:

- 204 x FlexLED (2.9 W, димируем)
- 2 x Dimmer stepless FlexLED XLG/B6 pulse duration modulation 2.0 2 outputs with max 275W
- 1063 м x плосък лентов кабел 2x1,5мм² л.м. за FlexLED

Осветление под системата:

- 116 x FlexLED (2.9 W, димируем)
- 1 x Dimmer stepless FlexLED XLG/B6 pulse duration modulation 2.0 2 outputs with max 275W
- 355 м x Ribbon cable 2x1mm² runn. meter f/FlexLED UL

„КВИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопанския двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066/212
e-mail: kvis@abv.bg

Осветление на пътеката:

- 5 Редове лампи х 31 FlexLED HO, Окачен на телено въже (14 W, димируем)
- 2.41 м разстояние м/у лампите
- 4 x Dimmer stepless FlexLED XLG/B6 pulse duration modulation 2.0 2 outputs with max 275W
- Принадлежности за закачане на лампи
- 443 м х плосък лентов кабел 2х1,5мм² л.м. за FlexLED

Осветление Горно ниво

Предложената светлинна концепция съдържа следните компоненти:

Осветление в системата:

- 204 x FlexLED (2.9 W, димируем)
- 2 x Dimmer stepless FlexLED XLG/B6 pulse duration modulation 2.0 2 outputs with max 275W
- 1063 м х плосък лентов кабел 2х1,5мм² л.м. за FlexLED

Осветление под системата:

- 116 x FlexLED (2.9 W, димируем)
- 1 x Dimmer stepless FlexLED XLG/B6 pulse duration modulation 2.0 2 outputs with max 275W
- 355 м x Ribbon cable 2x1mm² runn. meter f/FlexLED UL

Осветление на пътеката:

- 5 Редове лампи х 31 FlexLED HO, Окачен на телено въже (14 W, димируем)
- 2.41 м разстояние м/у лампите
- 4 x Dimmer stepless FlexLED XLG/B6 pulse duration modulation 2.0 2 outputs with max 275W
- Принадлежности за закачане на лампи
- 443 м х плосък лентов кабел 2х1,5мм² л.м. за FlexLED

Съхраняване на фуража

Необходимата големина на силозите се определя от това, за колко дни искаме да имаме резервен фураж в предприятието, както и от дневното потребление на фураж. Капацитетът за съхранение е около 7 дни, базиран на предполагаема плътност на фуража от 650 кг/м³ и средна консумация на фураж от възрастни животни от 120 г на ден.

Външен силоз - за едно хигиенично и сигурно засклаляване на фуража Big Dutchman предлага висококачествени външни силози от поцинкована стоманена ламарина.

Техническа информация:

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- Брой силози: 2 бр. (Силоз БД) с вместимост 41.8 m³ или 27.17 t
- Начин на зареждане: Пневматично
- Кантар към всеки от 2 броя силози

Снабдяване с фураж

Като основна система за дистрибуция на фураж, която се използва и ще се монтира в предвидените сгради, ще се използва т.н. „шнекова система". Тази система е една от най-надеждните и рентабилни системи за хранене в света, която транспортира фуражът на птиците гладко и без пилеене на сместа. Дълбоката улейна хранилка и вдлъбната дискова тава минимизира фирата на фуражната смес. Основни предимства са:

- ✓ висока степен на ефективност;
- ✓ без необходимост от допълнителни елементи за трансфер;
- ✓ ниски разходи за поддръжка;
- ✓ спестяващи място, напълно поцинковани хранилни колони.

Хранилните линии ще се захранват от бункер за фураж от силозен тип посредством гъвкав безосов шнек, разположен напречно на сградата. След шнека ще бъде монтирана автоматична везна, чиято цел е да контролира количеството на подавания към птиците фураж. Броят на хранилките е съобразен с броя клетъчните батерии и броя на птиците в тях. С предвидената хранилна система ще бъде осигурен фронт на хранене от 12 cm на птица (улейни хранилки). Системата за хранене подава фураж автоматично в количества и на периоди, заложени в софтуера на системата за управление.

Благодарение системите на Биг Дъчман подаването на фураж от силоза става лесно и бързо без загуби на качеството му. Така предлагаме нашата многократно доказана Шнек (S150, K150) система, която ще задоволи и най-високите ви очаквания .

Техническа информация:

- Шнек S 150
- Капацитет: 19 000 kg/h
- Дължина: 9 м
- Шнек S 150
- Капацитет: 19 000 kg/h
- Дължина: 9 м
- Шнек K 150
- Капацитет: 17 000 kg/h
- Дължина: 19 м
- Шнек K 150
- Капацитет: 17 000 kg/h
- Дължина: 19 м

Микроклимат

Вентилацията на въздуха в помещенията ще се извършва с тунелни (стенни) вентилатори. Стенните вентилатори, монтирани на късата стена на сградата, а клапите за

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма преславец, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212; факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

навлизане на свеж въздух – по дългата стена на сградата. Охлаждането на въздуха през летния период става с помощта на „охлалителни пити", монтирани пред клапите за навлизане на въздух от външната страна на помещението.

При ниски външни температури вентилацията работи в т.н. страничен модул, т.е. входящият въздух постъпва от странични входящи клапи и се разпределя много равномерно в сградата. При високи външни температури вентилацията работи в тунелен модул, като така се постига висок охлаждащ ефект при нисък разход на енергия.

Такова решение е особено подходящо за райони с големи температурни разлики, като например високи летни температури и ниски зимни температури, или големи амплитуди между дневни и нощни температури.

Комбинирана тунелна вентилация: Big Dutchman разполага с богата продуктова гама от системи за входящ въздух. В зависимост от даденостите на сградата и изискванията на клиента могат да се използват различни възможности. Свежият въздух навлиза с висока скорост в помещението, в следствие на което температура се разпределя равномерно и се получава добро качество на въздуха в зоната на животните.

Предназначението на вентилацията в птицевъдните сгради е да поддържа физичните свойства и химичния състав на въздуха в помещенията в оптимални за птиците граници чрез пълен контрол на въздухообмена. Тя трябва да отстранява излишните топлина, влага и вредни газове от помещенията, а също така и механичните замърсители на въздуха (прах, микроорганизми и други), да доставя на птиците чист въздух с достатъчно кислород, да контролира успешно температурата в помещението, в различните етапи на производствения цикъл и във всички сезони на годината.

Обобщено може да се отбележи, че системата за вентилация решава проблемите за:

- Отстраняване на излишната влага;
- Отстраняване на вредните газове и доставянето на чист въздух.
- Отстраняване на излишната топлина и охлаждане на въздуха, респективно птиците, постелята и т.н. в помещението при невисоки, а чрез движението на въздуха и при високи външни температури.
- Намаляване на запрашеността и бактериалната замърсеност на въздуха.
- Създаване на движение на въздуха с охлаждащ ефект.
- Удължаване на живота на оборудването.

Вентилацията в помещението ще се контролира от компютърно табло, разположено в преддверието на сградата, съобразно външната и вътрешната температура.

Долно ниво

Комбинирана тунелна вентилация. Калкулирана стойност:

Basic:

- Входящ въздух
- Норма за въздухопоток/птица: 4.24 m³/h

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- Изходящ въздух (@24 Pa)
- Норма за въздухопоток/птица: 2.06 m³/h

Tunnel speed:

- Входящ въздух
- Норма за въздухопоток/птица: 8.26 m³/h
- Изходящ въздух (@43 Pa)
- Норма за въздухопоток/птица: 8.97 m³/h
- Скорост на въздуха около: 1.85 m/s

Стенни клапи за свеж въздух - 60 х клапа за свеж въздух CL-3-1911/F,ч ерна

Охлаждане:

Системата за охлаждане на сградата се състои от охладителни „пити" монтирани пред клапите за свеж въздух. Питите представляват успоредно разположени ламели изработени от целулоза (целулозни панели). Над всяка ламела е поставена дюза подаваща минимално количество вода, която се оттича по ламелата. В долния край на питата е разположена събирателна вана. Събраната вода се подава отново към горния край на охладителната пита. Въздухът, преминал през охладителната пита, се овлажнява и охлажда с няколко градуса. Този тип охлаждане се използва в съчетание с максималната вентилация на халето. Избраната охладителна система е известна като „пад кулинг".

PAD cooling 2х Охлаждащи блокове състоящи се от пити - (Дължина: 15 m/ Височина: 1.8 m/ Thickness: 0.15 m)

- Centrifugal pump Euroswim 75T 400V 50Hz 3Ph IE3
- 50 х пита PP150-3 600x1800мм

Изходящ въздух:

- Wall Fan (controlled) 2 х вентилатор FF091-6EQ с дебит 22 760 m³ 1x230V 50Hz 4.2A
- Wall Fan (вкл./изкл.) 8 х вентилатор BD-V130-3-1,50PS E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz сглобен

Горно ниво

Комбинирана тунелна вентилация. Калкулирана стойност:

Basic:

- Входящ въздух
- Норма за въздухопоток/птица: 4.24 m³/h
- Изходящ въздух (@24 Pa)
- Норма за въздухопоток/птица: 1.6 m³/h

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Tunnel speed:

- Входящ въздух
- Норма за въздухопоток/птица: 12.39 m³/h
- Изходящ въздух (@41 Pa)
- Норма за въздухопоток/птица: 12.17 m³/h
- Скорост на въздуха около: 1.65 m/sСтенни клапи за свеж въздух - 60 х клапа за свеж въздух CL-3-1911/F,ч ерна

Стенни клапи за свеж въздух - 60 х клапа за свеж въздух CL-3-1911/F,ч ерна

Охлаждане:

Системата за охлаждане на сградата се състои от охладителни „пити" монтирани пред клапите за свеж въздух. Питите представляват успоредно разположени ламели изработени от целулоза (целулозни панели). Над всяка ламела е поставена дюза подаваща минимално количество вода, която се оттича по ламелата. В долния край на питата е разположена събирателна вана. Събраната вода се подава отново към горния край на охладителната пита. Въздухът, преминал през охладителната пита, се овлажнява и охлажда с няколко градуса. Този тип охлаждане се използва в съчетание с максималната вентилация на халето. Избраната охладителна система е известна като „пад кулинг".

PAD cooling 2x Охлаждащи блокове състоящи се от пити - (Дължина: 15 m/ Височина 1.8 m/ Thickness: 0.15 m)

- Centrifugal pump Euroswim 75T 400V 50Hz 3Ph IE3
- 50 х пита PP150-3 600x1800мм

Изходящ въздух:

- Комин за отработен въздух (controlled) 4 х CL600 с вентилатор FF063-6ET(S) 1x230V 50/60Hz 2,5/3,3A с дебит 12 600 m³
- Wall Fan (вкл./изкл.) 14 х вентилатор BD-V130-3-1,50PS E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz сглобен

Сушене на тора върху торовата лента Долно ниво - Централно смесен въздух с въздухосмесител

Предвидено е обдухване на торовата лента с въздухосмесител. Въздухосмесителят смесва топлия въздух от сградата със външния свеж въздух, с което се получава една оптимална температура на обдухване.

Техническа информация:

- Норма за въздухопоток/птица: 0,48 m³/h
- Обдухване от: от двете страни
- вход на свеж въздух: през покрива
- Общия капацитет на съоръжението: 2 х 1 Мотор(7500 W / 4.17 m³/s)

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066-212
e-mail: kviis@abv.bg

Сушене на тора върху торовата лента Горно ниво – Централно смесен въздух с въздухосмесител

Предвидено е обдухване на торовата лента с въздухосмесител. Въздухосмесителят смесва топлия въздух от сградата със външния свеж въздух, с което се получава една оптимална температура на обдухване.

Техническа информация:

- Норма за въздухопоток/птица: 0.48 m^3/h
- Обдухване от: от двете страни
- вход на свеж въздух: през покрива
- Общия капацитет на съоръжението: 2 x 1 Мотор(7500 W / 4.17 m^3/s)

Торопочистване

След като тора е транспортиран от надлъжните торови ленти на клетъчната система, той пада върху напречен торов транспортьор с ширина от 500 мм, който от своя страна го извежда от сградата. Този торов транспортьор притежава висока стабилност и с една лента може да се почиства цялата ферма.

Техническа информация:

- Напречен транспортьор
- Широчината на напречния/наклонен транспортьор: 0.5 м
- Дължина на напречния транспортьор: 20 м
- Наклонен торов транспортьор
- Дължина на наклонения транспортьор: 13 м
- транспортиращ ъгъл: 23 °
- Височина на изхвърляне на тора (от пътя): 2.95 м
- стартова височина: -1.73 м
- Интервал на почистване (в дни): 4
- collecting concept: Всички редове едновременно
- conveyor capability: 60 t/h
- Стойка за наклонен транспортьор
- Покривало за наклонения транспортьор: 12 м
- Покривало за двигател
- Капак за торовия канал
- Управление
- Ръкав за тора от напречния/наклонения транспортьор върху транспортното средство

Изведената от сградата тор се натоварва на товарно МПС и се транспортира до предвиденото ново или съществуващо торохранилище.

Изведената тор ще се съхранява в предвидената за изграждане сграда – торохранилище. Периодът на съхранение ще бъде съобразен с действащите правила за добри земеделски практики. Капацитетът на торохранилището ще бъде 6 720 m^3.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Капацитетът на всяка една от петте сгради ще бъде **63 132** бр. места за птици кокошки – носачки.

Информация за капацитета на инсталацията преди и след реализиране на планираните промени е представен в следващите таблици.

Таблица № 2.3.2-1. Съществуващ капацитет на инсталацията

№	Инсталации	Позиция на дейността по Приложение № 4 към ЗООС	Капацитет, места за птици
1.	**Инсталация за интензивно отглеждане на птици – кокошки носачки, включваща:**	**6.6 „а"**	**221 280**
	4 броя халета, всяко от които с по 20 160 места за кокошки носачки		80 640
	3 броя халета, всяко от които с по 27 360 места за кокошки носачки		82 080
	2 броя халета, всяко от които с по 29 280 места за кокошки носачки		58 560

Таблица № 2.3.2-2. Капацитет на инсталацията след реализацията на инвестиционното предложение

№	Инсталации	Позиция на дейността по Приложение № 4 към ЗООС	Капацитет, места за птици
1.	**Инсталация за интензивно отглеждане на птици – кокошки носачки, включваща:**	**6.6 „а"**	**536 940**
	4 броя халета, всяко от които с по 20 160 места за кокошки носачки		80 640
	3 броя халета, всяко от които с по 27 360 места за кокошки носачки		82 080
	2 броя халета, всяко от които с по 29 280 места за кокошки носачки		58 560
	5 броя халета, всяко от които с по 63 132 места за кокошки носачки		315 660

Техническа инфраструктура

Съгласно изходни данни за проектиране с изх. № 267/27.05.2026 г. на „Водоснабдяване и канализация" ООД гр. Търговище в съответствие с Наредба №4 за условията и реда за присъединяване на потребителите и ползване на водоснабдителните и канализационните системи от 2004 г. чл.14а. „В и К" ООД Търговище не може да присъедини ПИ 37811.37.17, местност „Бийорман", е. Козма Презвитер, общ. Омуртаг към водоснабдителната мрежа на с. Козма Презвитер, общ. Омуртаг, заради липса на водопровод , към който директно да бъде присъединен имотът.

В с. Козма Презвитер, общ. Омуртаг, „В и К" ООД Търговище не експлоатира канализационна мрежа.

Необходимите водни количества може да се предоставят от водопроводната мрежа на гр. Търговище, като транспортирането им до обекта е за сметка на Възложителя. „В и К" ООД Търговище носи отговорност за качествата на водата, съгласно Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, до мястото на водовземане от вътрешната водопроводна мрежа на гр. Търговище.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinv@abv.bg

Водоснабдяването на съществуващата инсталация, както и на бъдещото разширение, е осигурено от ВиК мрежата на гр. Търговище като водата се транспортира с автоцистерна и се съхранява във водоем на територията на площадката.

Съгласно удостоверение изх. № ПУПРОК-5390/28.05.2026 г. на "Електроразпределение Север" АД обектът е присъединен към електроразпределителната мрежа чрез съществуващ трифазен електромер с абонатен номер 23011024 и предоставена мощност 800 kW с комутационна апаратура съобразно предоставената мощност.

Използване на съществуващото електрозахранване без необходимост от сключване на Договор за присъединяване за новия обект се допуска само когато строителството представлява допълващо застрояване, надстрояване или пристрояване на съществуваща сграда по смисъла на Закон за устройство на територията (ЗУТ), или в случаите когато се променя предназначението на сгради или на самостоятелни обекти в сгради без извършване на строителни и монтажни работи по реда на чл. 147а ал. 1 от ЗУТ.

2.4. ОЦЕНКА ПО ВИД И КОЛИЧЕСТВО НА ОЧАКВАНИТЕ ОСТАТЪЧНИ ВЕЩЕСТВА И ЕМИСИИ (КАТО ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВОДА, ВЪЗДУХ, ПОЧВА И ПОДПОЧВЕН СЛОЙ, ШУМ, ВИБРАЦИИ, НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ, РАДИАЦИЯ) И КОЛИЧЕСТВА И ВИДОВЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ, ПОЛУЧЕНИ ПО ВРЕМЕ НА ЕТАПА НА СТРОИТЕЛСТВО И НА ЕТАПА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ

2.4.1. Генериране на отпадъци.

Инвестиционното предложение *„Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище"* ще се реализира в рамките действащ животновъден обект на поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 в землището на с. Козма презвитер, общ. Омуртаг с площ 34,841 дка. Имотът е с начин на трайно ползване „животновъден комплекс" и е собственост на възложителя „КВИНС-АРГО" ЕООД. С реализацията , максималният капацитет на отглежданите птици – кокошки – носачки ще достигне 536 940 броя.

Дейността по отглеждане на кокошки - носачки в птицефермата на „КВИНС-АРГО" ЕООД в землището с. Козма презвитер, община Омуртаг, не е пряк източник на отпадъци по смисъла на Закона за управление на отпадъците. От дейността ще се образуват странични животински продукти (торова маса) и трупове на животни.

Съгласно чл. 2, ал. 2, т.7 -букви "б" и "в" от Закона за управление на отпадъците (ЗУО), законът не се прилага за:

б) странични животински продукти, включително преработени продукти, попадащи в приложното поле на Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, непредназначени за консумация от човека, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1774/2002 (Регламент за страничните животински продукти) (ОВ, L 300/1 от 14 ноември 2009 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 1069/2009", с изключение на животинските продукти, предназначени за изгаряне, депониране или използване в инсталация за биогаз или компост;

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

в) трупове на умрели, но не заклани животни, включително такива, които са убити, за да се прекрати разпространението на епизоотични болести, и които се обезвреждат в съответствие с Регламент (ЕО) № 1069/2009.

При реализацията на настоящото инвестиционно предложение *„Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище"*, се очаква да се образуват минимални количества строителни отпадъци, с произход от строително-ремонтните и монтажни дейности. Строителството ще бъде съпроводено и с образуване на битови отпадъци от жизнената дейност на работниците, извършващи строително-ремонтните и монтажни работи на площадката на птицефермата. Образуваните количества ще се обслужват от поставените съдове на действащата площадка и съгласно системата за събиране и транспортиране на битовите отпадъци на територията на населеното място.

Очакваните видове отпадъци от реализация на инвестицията са посочени с код, наименование и количества, както следва:

1. Бетон

- Състав на отпадъка – бетонови смеси.
- Източници: строително-ремонтни дейности
- Периоди на образуване: образуват се еднократно, по време на СМР
- Количество:

Бетон	
t/y	10

Код съгласно класификацията на отпадъците, Наредба № 2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците (*Издадена от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 66 от 8.08.2014 г., изм. и доп. ДВ, бр.32 2017 г.)*:

17 01 01 - Бетон

2. Смесени отпадъци от строителство и събаряне

- Състав на отпадъка – настилки, тухли, мазилки и керемиди
- Източници: строително-ремонтни дейности
- Периоди на образуване: образуват се еднократно, по време на СМР
- Количество:

Смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 01 06	
t/y	20

Код съгласно класификацията на отпадъците, Наредба № 2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците (*Издадена от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 66 от 8.08.2014 г., изм. и доп. ДВ, бр.32 2017 г.)*:

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

17 01 07 - Смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 01 06

В табличен вид отпадъците са представени в таблица 2.2.5.1-1

Отпадък	Код	Количество [t/y]	Временно съхраняване	Оползотворяване, преработване и рециклиране	Обезвреждане
Бетон	17 01 01	10	Да	Да - външни фирми	Не
Смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 01 06	17 01 07	20	Да	Да - външни фирми	Да - външни фирми

Предварително съхранение на отпадъците

Образуваните отпадъци на етап строително-ремонтни дейности ще се съхраняват непосредствено на мястото на образуването им. За образуваните от строително-ремонтните и монтажни дейности отпадъци, на площадката на птицефермата на „КВИНС-АРГО" ЕООД в землището на с. Козма презвитер, община Омуртаг, ще има изготвен План за управление на строителни отпадъци, изготвен в съответствие на чл. 9 от *Наредбата за управление на СО и за класане на рециклирани строителни материали (обн. ДВ бр.98 от 2017 г.)*. На площадката не се предвижда да се извършват дейности с отпадъци по оползотворяване и обезвреждане. Ще се извършва само предварително съхранение на мястото на образуване им по смисъла на т.27 от § 1 на Допълнителните разпоредби от Закона за управление на отпадъците (ЗУО), за периода до предаването на лица, притежаващи разрешения за дейности със съответните отпадъци по чл.35, ал.1 от ЗУО (ДВбр.53/2012 г., изм. и доп.).

Препоръчително е на площадката да бъдат обособени места за съхранение на образуваните по време на строителните и монтажните дейности отпадъци, по начин непозволяващ смесването им и предвиждащ спецификата им. Съхраняването следва да продължава до предаване за последващо оползотворяване или обезвреждане на лица, притежаващи разрешение за дейности с определените отпадъци, съгласно изискванията на чл.35 от Закона за управление на отпадъците (обн. ДВ бр.86/2012 г., доп. и изм.) или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел втори от ЗООС.

В случая при реализацията на инвестиционното предложение на „КВИНС-АРГО" ЕООД, водещото действие ще бъде насочено за предотвратяване образуването на отпадъци, а за всички неизбежни образувани на площадката отпадъци, е предвидено да се предават на външни лица, притежаващи разрешение за дейности с отпадъци по чл. 35 от ЗУО или комплексно разрешително , издадено по реда на глава седма, раздел втори от ЗООС. При това отпадъците приоритетно ще се предават за оползотворяването съгласно йерархията на управлението на отпадъци за повторната употреба и рециклиране.

От основната дейност на инвестиционното предложение по отглеждане на птици-кокошки носачки, на площадката на „КВИНС-АРГО" ЕООД в землището на с. Козма

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinso@abv.bg

презвитер, община Омуртаг, няма да се образуват отпадъци, които са включени в обхвата на Закона за управление на отпадъците (обн. ДВ бр.53/2012 г., изм. и доп.). По време на експлоатацията на обекта от спомагателните, съпътстващите и допълнителните дейности , на територията на птицефермата на „КВИНС-АРГО" ЕООД в землището на с. Козма презвитер, община Омуртаг, образуваните производствени, строителни, опасни и битови отпадъци, няма да се различават по вид и източници на образуване, от посочените в издаденото комплексно разрешително. Промени се очакват в количествата на образуваните производствени, строителни и опасни отпадъци. Те се формират от спомагателните, съпътстващите и допълнителните дейности , на територията на птицефермата.

В Таблица № 2.4.1-2 са дадени отпадъците, които се образуват на цялата площадка при експлоатацията на птицефермата. Таблицата отразява генерираните отпадъци, метода на третирането им, наименованието и кода на отпадъка, съгласно Наредба № 2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците (*Издадена от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 66 от 8.08.2014 г., изм. и доп. ДВ, бр.32 2017 г.)* , както и прогнозните годишни количества.

Таблица № 2.4.1-2

№	Наименование на отпадъка, съгл. Наредба № 2 от 23.07.2014 г.	Код на отпадъка	Начин на образуване	Начин на третиране на площадката	Максимални количест-во (t/y)
1	Метални отпадъци	02 01 10	Негодни за употреба части, детайли, оборудване	Не- предаване на външни фирми	5,0
2	Други моторни и смазочни масла за зъбни предавки	13 02 08*	От СМР	Не- предаване на външни фирми	0,5
3	Хартиени и картонени опаковки	15 01 01	Опаковки от материали и консумативи	Не- предаване на външни фирми	0,5
4	Пластмасови опаковки	15 01 02	Опаковки от материали и консумативи	Не- предаване на външни фирми	1,0
5	Опаковки от дървесни материали	15 01 03	Опаковки от материали и оборудване	Не- предаване на външни фирми	0,5
6	Опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества (пластмасови от дезинфектанти)	15 01 10*	Опаковки от дезинфектанти и препарати	Не- предаване на външни фирми	0,1
7	Абсорбенти, филтърни материали (включително маслени филтри, неупомянати другаде), кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от 15 02 02	15 02 03	Употребени работни облекла и предпазни средства	Не- предаване на външни фирми	0,3
8	Други батерии и акумулатори	16 06 05		Не- предаване на външни фирми	0,2
9	Отпадъци, чието събиране и	18 02 03	От ветеринарно-медицинска дейност	Не- предаване на външни фирми	0,2

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Наименование на отпадъка, съгл. Наредба № 2 от 23.07.2014 г.	Код на отпадъка	Начин на образуване	Начин на третиране на площадката	Максимално количест-во (т/у)
	обезвреждане не е обект на специални изисквания, с оглед предотвратяване на инфекции				
10	Луминесцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	20 01 21*	От осветителни тела	Не- предаване на външни фирми	0,02
11	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, различно от упоменатото в 20 01 21, 20 01 23 и 20 01 35	20 01 36	От ремонтни дейности	Не- предаване на външни фирми	0,2
12	Смесени битови отпадъци	20 03 01	От комунално-битова дейност	Не- предаване на външни фирми	15,0
13	Утайки от септични ями	20 03 04	От комунално-битова дейност	Не- предаване на външни фирми	420,0

На площадката на „КВИНС-АРГО" ЕООД в землището на с. Козма презвитер, община Омуртаг, не се предвижда да се извършват дейности с отпадъци по оползотворяване и обезвреждане. Ще се извършва само предварително съхранение на мястото на образуване им по смисъла на т.27 от § 1 на Допълнителните разпоредби от Закона за управление на отпадъците (ЗУО), за периода до предаването на лица, притежаващи разрешения за дейности със съответните отпадъци по чл.35, ал.1 от ЗУО (ДВбр.53/2012 г., изм. и доп.).

За всички образувани отпадъци следва ежемесечно да се вписват стойности в заверена от Директора на РИОСВ-Шумен отчетна книга във връзка с разпоредбите на Чл. 44 от ЗУО.

Предварително съхранение на отпадъците

На площадката на птицефермата на „КВИНС-АРГО" ЕООД в землището на с. Козма презвитер, община Омуртаг, няма да се извършват дейности с отпадъци по смисъла на ЗУО, а само предварително съхранение на мястото на образуването им по смисъла на т.27 от § 1 на Допълнителните разпоредби, за периода до предаването на лица, притежаващи разрешения за дейности със съответните отпадъци по чл.35, ал.1 от ЗУО (ДВбр.53/2012 г., изм. и доп.). Площадките за предварително съхранение на генерираните отпадъци трябва да отговарят на изискванията на член 27, ал1 и чл. 28, ал.1 на *Наредба Н-4 за условията и изискванията , на които трябва да отговарят площадките за съхраняване или третиране на отпадъци, за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и за транспортиране на производствени и опасни отпадъци*, (Обн. ДВ бр. 52/2023 г.) Всички места, определени за предварителното съхраняване на отпадъците, трябва да бъдат оборудвани с необходимите съдове, да бъдат надлежно обозначени с кода и наименованието на отпадъка и да са с контролиран достъп. Определените места трябва да бъдат с непропускливи покрития, а за опасните отпадъци е необходимо да бъдат и закрити. Съдовете трябва да са от материали, устойчиви спрямо съхраняваните отпадъци и да са с плътно затварящи се капаци. Необходимо е да има и работеща противопожарна система. Съдовете за съхраняване на опасни отпадъци се обозначават с добре видими надписи „опасен отпадък", код и наименование на отпадъка съгласно наредбата по чл. 3 от ЗУО.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsargo@abv.bg

В таблица № 2.4.1.-3 в обобщен вид са дадени изискванията по отношение на предварителното съхранение на очакваните генерирани отпадъци на територията на птицефермата на „КВИНС-АРГО" ЕООД в землището на с. Козма презвитер, община Омуртаг.

Таблица № 2.4.1-3 Нормативни изисквания по отношение на предварителното съхранение на очакваните видове неопасни и опасни отпадъци

№	Наименование на отпадъка	Код на отпадъка	Изисквания за площадката	Изисквания за съдове за съхранение
1	Метални отпадъци	02 01 10	Да се съхраняват на обособено и обозначено с код и наименование място.	Няма изискване
2	Други мотории, смазочни и масла за зъбни предавки	13 02 08*	Закрита площ. с непропускливо покритие и липса на връзка с канализация. Наличие на абсорбент. Мястото да е обозначено с код и наименование.	Плътно затварящи се, изработени от материали невзаимодейст-ващи с отработените масла, с надпис „опасен отпадък"
3	Хартиени и картонени опаковки	15 01 01	Да се съхраняват на обособено и обозначено с код и наименование място, по възможност закрита площ.	Няма изискване
4	Пластмасови опаковки	15 01 02	Да се съхраняват на обособено и обозначено с код и наименование място.	Няма изискване
5	Опаковки от дървесни материали	15 01 03	Да се съхраняват на обособено и обозначено с код и наименование място.	Няма изискване
6	Опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества	15 01 10*	Закрита площ. с непропускливо покритие и липса на връзка с канализация. Мястото да е обозначено с код и наименование.	Съдове с надпис „опасен отпадък" по начин, непозволяващ разпиляване и смесване.
7	Абсорбенти, филтърни материали (включително маслени филтри, неупоменати другаде), кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от 15 02 02	15 02 03	Да се съхраняват на обособено и обозначено с код и наименование място.	Няма изискване , но по начин, не-позволяващ разпиляване и смесване.
8	Други батерии и акумулатори	16 06 05	Да се съхраняват на обособено и обозначено с код и наименование място.	Контейнер
9	Отпадъци, чието събиране и обезвреждане не е обект на специални изисквания, с оглед предотвратяване на инфекции	18 02 03	Закрита площ. с ограничен достъп. Мястото да е обозначено с код и наименование.	Плътно затварящи се контейнери с надпис „опасен отпадък"
10	Луминесцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	20 01 21*	Закрита площ. с непропускливо покритие и липса на връзка с канализация. Мястото да е обозначено с код и наименование.	Контейнер с надпис „опасен отпадък" - метален или дървен, наличие на сира .в определено

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Наименование на отпадъка	Код на отпадъка	Изисквания за площадката	Изисквания за съдове за съхранение
				количество спрямо количеството на отпадъка
11	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, различно от упоменатото в 20 01 21, 20 01 23 и 20 01 35	20 01 36	От ремонтна дейност	Няма изискване
12	Смесени битови отпадъци	20 03 01	От комунално-битова дейност	Съгласно избраната система в общината
13	Утайки от септични ями	20 03 04	От комунално-битова дейност	Няма изискване

Управлението на отпадъците от строително-ремонтни дейности по време на експлоатацията на обекта, ще се осъществява от лицата, които ще извършват тези дейности, съгласно сключени договори и притежаващи разрешения за дейности с отпадъци , по реда на ЗУО.

Инвестиционното предложение не предвижда промяна на обслужващия персонал в птицефермата от 10 човека. Формираните битови отпадъци се събират в контейнер (с обем съгласно организираното сметосъбиране в общината) до входа на птицефермата и ще се обслужва съгласно графика на фирмата извършваща събирането и транспортирането на битовите отпадъци на територията на община Омуртаг.

Транспортните дейности и логистиката на площадката „КВИНС-АРГО" ЕООД в землището на с. Козма презвитер, община Омуртаг ще се извършват от външни изпълнители. Поради това при осъществяване на инвестиционното предложение и по време на експлоатацията на птицефермата няма да се образуват отпадъци от транспортни средства , отработени масла, негодни за употреба гуми и др.

Цялостната организация по управление на отпадъци в птицефермата на „КВИНС-АРГО" ЕООД в землището на с. Козма презвитер, община Омуртаг, трябва да бъде съобразена с нормативната база по отношение на екологичното законодателство. По време на експлоатацията , за предотвратяване на негативни моменти, които могат да възникнат в процеса на работа, следва да се приложат следните мерки:

- управлението на отпадъците следва да се документира в съответствие с нормативните изисквания;
- необходимост от разделно събиране на отпадъците;
- наличие на писмени договори за предаване на отпадъците, с лица, притежаващи разрешение за дейности с отпадъци, издадено по реда на чл.67 и чл.78 на ЗУО или КР, издадено по реда на Глава 7, Раздел II от ЗООС.
- необходимост от обучение относно управлението на отпадъците на целия персонал , за да изпълняват задълженията си ежедневно, а не само при възникване на инциденти.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

2.4.2. Странични животински продукти

От реализацията на настоящото инвестиционно предложение *„Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище"*, ще се образуват странични животински продукти (торова маса) и трупове на птици - кокошки.

1. Животински изпражнения, урина и тор (включително използвана постелна слама), отпадъчни води, разделно събирани и пречиствани извън мястото на образуването им). На площадката на птицефермата е избран начинът на отглеждане на птиците в сгради оборудвани с клетки, снабдени с транспортни ленти за фекалиите, като те се изнасят най-малко два пъти седмично до закрито помещение за съхранение. Под клетките се намира полипропиленова торова лента, на която попадат фекалиите от всеки ред отделно. С оглед намаляването на вредните газове в сградата е предвидена принудителна вентилация, която спомага за по-бързото изсушаване на фекалиите и уеднаквяване на микроклимата на различните етажи. Процесът се регулира от микропроцесор.

Птичите фекалии, посредством транспортьор, два пъти седмично се извеждат от помещенията до закрит склад за съхранение. В резултат на обдухване и изсушаване на птичите фекалии се преустановяват аеробните/анаеробни процеси на отделяне на вредни вещества. Това улеснява и последващото съхраняване на торта в закрития склад, разположен в близост до животновъдните сгради. По този начин се преустановява отделянето на амоняк и неприятно миришещи вещества на територията на площадката.

Фигура № 2.4.2-1. Разположение на торови ленти

Съгласно приетата технология торовата маса ще има следните характеристики:

- Количество – до 6 443 т/г
- Сухо вещество > 30 %;
- Емисии на NH_3 – редуцирани от 40 до 80 %
- Хранително органично съдържание - 80÷85%

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Птичият тор е ценен бързодействащ и високо концентриран тор. Той е най-богатият от всички органични торове. Птичият тор съдържа три пъти повече азот и калий и около четири пъти повече фосфор в сравнение с обикновения оборски тор. С богатото си съдържание добре угнилият птичи тор е подходящ за торене на всички видове растения - зеленчуци, овошки и лозя.

Директива 91/676/ЕЕС наричана за кратко Нитратната директива определя минималните разпоредби относно прилагането на торенето на почвата, с цел предоставяне на всички води на общото ниво на защита срещу замърсяване с азотни съединения, както и допълнителни разпоредби за прилагане на оборски тор в определени уязвими зони.

Изискванията на Нитратната директива и прилагането на НДНТ по отношение на образуваните торови маси, не са разгледани обстойно поради факта, че възложителят предоставя образуваните от дейността количества тор на лица обработващи земеделски земи съгласно сключени договори.

2. Отпадъци от животински тъкани (трупове на животни)

Това е страничен животински продукт, кат. 3, съгласно РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и произвоДни продукти, непредназначени за консумация от човека.

Труповете на умрелите птици трябва да се третират съгласно изискванията на Закона за ветеринарномедицинската дейност., обн. ДВ, бр. 87 от 1 ноември 2005 г., в сила от 02.05.2006 г.

Тяхното събиране става непосредствено при случаите на образуване, а транспортирането им за обезвреждане е два до три пъти седмично със специализирани транспортни средства. Събирането на мястото на образуване става в трупосъбирателен пункт с фризерно отделение. Там труповете на птиците се съхраняват до натоварването им в специализирани транспортни средства на екарисаж, с който инвеститорът има сключен договор. Площадката е предназначена само за този вид отпадъци, като изискването е да бъде с ограничен достъп, оградена и отделена от останалите съоръжения в обекта.

2.4.3. Качествена и количествена оценка на генерираните отпадъчни газове.

2.4.3.1. Генерирани емисии по време на реализацията на инвестиционното предложение

В документите, описващи най-добри налични техники (НДНТ), няма изисквания за количествена оценка на емисиите от неорганизирани източници /наблегнато е основно върху организираните/, но въпреки това са използвани препоръчителните в Европейския регистър за изпускане и пренос на замърсители (ЕРИПЗ), приет на 18 януари 2006 г., дейности от „Актуализирана единна методика за инвентаризация на емисиите на вредни вещества във въздуха (Заповед № РД-165/20.02.2013 на МОСВ)", както и с US методи за оценка EPA - AP 42 . Емисиите от дейността са анализирани и дадени подробно по - надолу в изложението, както и съответните мерки за ненарушаване качеството на атмосферния въздух, съгласно Наредба № 1 от 27.06.2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнографски парк
Телефон: Телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

(замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии.

През етапа на реализирането на инвестиционното предложение се очакват предимно дифузни - неорганизирани емисии на вредни вещества. Замърсяването на атмосферния въздух в района по време на строителството ще се дължи главно на:

- Изгорели газове от двигателите с вътрешно горене (ДВГ) на строителната техника и машините осъществяващи доставка на оборудването. Основните замърсители, които ще се отделят във въздуха са CO, NOx, SO_2, CH-ди и прах. Тези емисии ще зависят от броя и вида на използваната при МПС и режима на работа.
- Прахови частици - при изпълнение на монтажните дейности ще се емитира минимално количество прах (общ суспендиран прах и фини прахови частици), като концентрацията му до голяма степен ще зависи от сезона, през който ще се извършват монтажните дейности, от дисперсния състав на почвения слой, климатичните и метеорологичните фактори и предприетите мерки за намаляване праховото натоварване. Тези дейности ще се осъществяват основно в рамките на птицефермата, поради което няма да бъдат разгледани като фактор по отношение общата мощност на емисиите на площадката. Очакват се ограничени емисии главно на общ суспендиран прах в много малък периметър в работната зона главно при товаро-разтоварните работи. При тази дейност не се очакват прахови емисии, поради ниската височина на товарене и разтоварване от 0,5 до 1 м., както и от високия гранулометричин състав и влажност на почвения слой (над 1 мм. ок. 95 % и относителна влажност ок. 30 до 55 % през летните месеци). Въпреки това се предвиждат и коригиращи мерки към мониторинга по време на строителството при положение, че има периоди на силно засушаване с високи скорости на вятъра (принудително навлажняване).

За целите на настоящата оценка разглеждаме период за извършване на СМР – 12 седмици /около 3 месеца/.

При изпълнението им ще се използва строителна техника предимно за доставка на материали, строителство и извозване на образуваните строителни отпадъци. Очакваните емисии от този етап на изпълнение на инвестицията са неорганизирани емисии – в резултат на извършване на строителните дейности, доставка на суровини и материали, товарене и извозване на образуваните строителни отпадъци от площадката.

Необходимата механизация и транспорт за изпълнение на предвидените по проекта строителни работи, като за основни машини се приемат:

- Леки автомобили – максимално 4 бр/ден;
- Лекотоварни автомобили – максимално 5 бр/ден;
- Тежкотоварни автомобили – максимално 3 бр. ден.

Съгласно актуализирана методика за определяне емисиите на вредни вещества във въздуха, която е разработена въз основа на:

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон; телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

- Методика за определяне емисиите на вредни вещества във въздуха на МОСВ, приета 1999 г., публ. 2000 г.
- Ръководство за инвентаризация на емисии - EMEP/CORINAIR Emission Inventory Guidebook - 3-то издание от м. септември 2004, което е изготвено на база CORINAIR-97 (SNAP97).

се определят емисиите от движение и/или дейност на двигателите с вътрешно горене (дву-четири тактови, вкл. бензинови и дизелови) на извънпътната техника. Същите представляват подвижни линейни източници на емисии на замърсителите. Основни мерки за намаляване емисиите от ДВГ са подобряване качеството на горивата, подобряване техническите параметри на двигателя, снабдяване със съоръжения (катализатори) и др. подобни. Европейски нормативни изисквания към автомобилите, изразено в намаляването на емисиите от тях, е в резултат на непрекъснатото подобряване на техническите им показатели, както и на качеството на течните горива. Предвид факта, че те ще използват български горива, отговарящи на изискванията на новото българско законодателство, което не допуска пускането на пазара на гориво-смазочни материали, съдържащи полихлорирани бифенили, тази група замърсители няма да са обект на настоящето разглеждане.

В резултат на движение и/или дейност на гореописаната техника се изпускат емисии на следните вещества.

1) Първа група:

- Азотни оксиди (NO_x)
- Не метанови летливи органични съединения (NMVOC)
- Метан (CH_4)
- Въглероден оксид (CO)
- Въглероден диоксид (CO_2)
- ДвуДиазотен оксид (N_2O)
- Амоняк (NH_3)

2) Втора група – тежки метали:

- Кадмий (Cd)
- Хром (Cr)
- Мед (Cu)
- Никел (Ni)
- Селен (Se)
- Цинк (Zn)

3) Трета група - УОЗ:

- Полициклични ароматни въглеводороди (PAH)
- Диоксини и фурани DIOX

4) Четвърта група – прахови частици:

Изчислените емисии от тези източници са представени в следващите таблици.

„КВИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvis@abv.bg

Таблица № 2.4.3.1-1. Емисии от МПС по време на монтажните дейности /първа и втора група/

(дизел) EF [g/kg гориво]	SOx	NOx	NMVOC	CH_4	CO	NH_3	N_2O	PM	Кадмий	Мед	Хром	Никел	Селен	Цинк
Промишлена	4.0	48.8	7.08	0.17	15.8	0.007	1.30	5.73	0.01	1.7	0.05	0.07	0.01	1

Таблица № 2.4.3.1-2. Емисии от МПС по време на монтажните дейности /трета група/

Дизел ДВГ EF [g/kg гориво]	[µg/kg гориво] за всички дейности
Benz(a)anthracene	80
Benzo(b)fluoranthene	50
Dibenzo(a,h)anthracene	10
Benzo(a)pyrene	30
Chrysene	200
Fluoranthene	450
Phenanthene	2500
Диоксини и фурани DIOX	10.9

Очакваните емисии от движението и работата на предвидената при преоборудването използвана техника, могат да се определят на база прогнозно количество дизелово гориво само за оборудването на неизползваните сгради. Количеството имисните са незначителни касаещи предвидените дейностите. Разходната норма за 100 км за различните видове използвна техника е:

- Леки автомобили - варира от 4,9 до 6,9 литра дизелово гориво.
- Лекотоварни автомобили – варира от 10,6 до 21 литра дизелово гориво.
- Тежкотоварни автомобили - варира от 12 до 40,8 литра дизелово гориво.

Разходът зависи от вида и типа на използваните машини, амортизацията им и изпълняваната дейност. Условно бихме могли да приемем за средна разходна норма съответно около 6 литра за леки, 15 литра залекотоварни и 33 литра дизелово гориво за 1 мото/час за тежкотоварни автомобили. При среден път от 3 km/ден в рамките на площадката за всяко МПС за период от 90 дни се получава следния разход на гориво:

- Леки автомобили - 16,2 литра на МПС или 64,8 литра дизелово гориво.
- Лекотоварни автомобили – 40,5 литра на МПС или 202,5 литра дизелово гориво.
- Тежкотоварни автомобили – 89,1 литра на МПС или 356,4 литра дизелово гориво.

Очакваното количество използвано дизелово гориво ще бъде до 0,624 тона, при ориентировъчно време за изграждането на обекта от порядъка на три месеца.

При използване на опростената методика и посочените по-горе емисионни фактори очакваните емисии на замърсителите е както следва:

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнически джер
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins2@abv.bg

Таблица № 2.4.3.1-3. Количества и масов поток на замърсителя.

Замърсител	SOx	NOx	NMVOC	CH_4	CO	NH_3	N_2O	PM	Кадмий	Мед	Хром	Никел	Селен	Цинк
ЕФ	4,00	48,80	42589,00	0,17	42597,00	0,01	10959,00	26785,00	0,01	42552,00	0,05	0,07	0,01	1,00
Количество гориво	624	624	624	624	624	624	624	624	624	624	624	624	624	624
Количество /t/	0,002496	0,030451	26,57554	0,000106	26,58053	4,37E-06	6,838416	16,71384	6,24E-06	26,55245	3,12E-05	4,37E-05	6,24E-06	0,000624
kg/h	0,003467	0,042293	36,91047	0,000147	36,9174	6,07E-06	9,4978	23,21367	8,67E-06	36,8784	4,33E-05	6,07E-05	8,67E-06	0,000867
g/s	0,000963	0,011748	10,25291	4,09E-05	10,25483	1,69E-06	2,638278	6,448241	2,41E-06	10,244	1,2E-05	1,69E-05	2,41E-06	0,000241

Замърсител	B enz(a)anthracene	B enzo(b)fluoranthene	Dibenzo(a,h)anthracene	Benzo(a)pyrene	Chrysene	Fluoranthene	Phenanthene	Диоксини и фурани DIOX
ЕФ	80	50	10	30	200	450	2500	10,9
Количество гориво	624	624	624	624	624	624	624	624
Количество /t/	4,992E-08	3,12E-08	6,24E-09	1,87E-08	1,25E-07	2,81E-07	1,56E-06	6,8E-09
kg/h	6,933E-08	4,33E-08	8,67E-09	2,6E-08	1,73E-07	3,9E-07	2,17E-06	9,45E-09
g/s	1,926E-08	1,2E-08	2,41E-09	7,22E-09	4,81E-08	1,08E-07	6,02E-07	2,62E-09

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, птицевъдски двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

В този етап на реализация ще се наблюдава минимално увеличение на емисиите на определени вредни вещества и прахови частици, дължащи се на работата на машините, използвани за изпълнение на заложените строително-монтажни дейности. Не се очакват значителните въздействия върху качеството на атмосферния въздух. Въздействието се характеризира като ограничено, локално - само за обекта, в който ще се извършват дейностите, обратимо.

2.4.3.2. Генерирани емисии от производствена дейност.

Инвестиционното предложение предвижда въвеждане на технология за отглеждане на птици - кокошки носачки с оборудване, включваща използване на автоматизирано хранене, поене и вентилация. Ще се използва и нова технология за събиране, отвеждане и съхранение на торови маси. В процеса по управление не се предвиждат процеси на угниване, ферментация или минерализация на последната.

В процесите на отглеждане на птици в производствената сграда се отделят незначителни количества прахови частици (в количество под ПДК), чието извеждане от помещението се осъществява с вентилационна система.

При отглеждането на птици – кокошки носачки не се предвижда експлоатация на отоплителни системи, респ. горивни източници.

Емисиите, които ще се отделят от производствените помещения по време на експлоатацията на птицефермата се емитират следните специфични емисии в атмосферния въздух:

- хранене на животните – PM
- настаняването им и отглеждане в помещения – NH_3, NMVOC,
- прибиране и съхранение на оборски тор - NH_3, N_2O, NMVOC,
- торене - NH_3, N_2O, NMVOC,

Амоняк – отделя се под формата на урея и пикочна киселина в урината на животните. Главен източник на емисии на амоняк е хидролиза на уреята до амониев карбонат $(NH_4)CO_3$ и амоняк (NH_3), чрез ензима уреаза, който се отделя в изпражненията.

Диазотен оксид – формира се чрез нитрификация на повърхностните слоеве на оборския тор.

Неметанови летливи органични съединения – (NMVOC) – те са вследствие на несмлян протеин изхвърлен с екскрементите. Продължителността на съхранение на оборския тор се отразява на NMVOC емисиите. Предпазването от овлажняване на торовата постеля значително спомага за ограничаване на емисиите на този замърсител.

Прах – емитира се от транспортирането на храната.

Метан (CH_4) и диДиазотен оксид (N_2O) - източник на емисии от метан и диазотен оксид са чревната ферментация и оборския тор.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма пръвтер, стопански двор
телефон, телефон: 06066/212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Принципно тези емисии са ограничени по време и количество, в рамките на работа на вентилационната система. Анализът на данните за емисиите на вредни вещества в атмосферата в резултат от дейността на птицефермата се оценяват като незначителни. Няма нормативна база, лимитираща съдържанието на метан в атмосферния въздух извън населените места.

Те ще попаднат в атмосферният въздух посредством вентилационната система на производствените помещения – ще се експлоатират сгради с принудителна вентилация. Отделените емисии няма да доведат до промени в качеството на атмосферният въздух, тъй като бързо дифузират в пространството. Околната среда има добър потенциал да поеме това краткотрайно натоварване.

Като интензивно миришещи вещества се разглеждат само тези вредни вещества, за които нормативната уредба не предвижда по-големи ограничения, обосновани с отрицателни техни въздействия върху човешкото здраве и/или околната среда. Използването на съвременна технология за отглеждане на птици е гаранция за това, че няма да има разпространение на неприятни миризми.

Съгласно предвидената технология за отглеждане на животните в съществуващите сгради, площите, системата за почистване на тора, техниката за раздаване на фуражите, за поене и вентилация, както и за охлаждане са в съответствие с действащите нормативи и изисквания и могат да продължат да се използват и в бъдеще. Използваните добавки към хранителните смески – ензими, което е в унисон със световната практика при отглеждане на птици, гарантира максималното редуциране на миризмите от екскрементите и продуктите на биохимични и микробиологични процеси с тях. Елиминирането на неприятни миризми от изпражненията се гарантира от предвидената технология за почистване на тора до торова площадка.

Прилаганата технология покрива изискванията на НДНТ, „вертикален" BAT – Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs. 2007 (код ILF), с което се гарантира негенерирането на неприятно миришещи вещества. При експлоатацията на халетата за отглеждане на птици се отделят малки количества от амоняк, които могат да се включат в категорията на интензивно миришещи вещества във въздуха.

Източници на прах вследствие приготвяне на фуражни смески няма. Храненето на животните ще се извършва с автоматизирани линии, с доставяни готови фуражни смески. Пълненето на силозите за съхранението им се извършва от специализиран автотранспорт посредством пневматична система.

Животните ще се отглеждат в топлоизолирани затворени помещения. Точкови (организирани) източници, емитиращи отпадъчни газове и аерозолни замърсители в атмосферния въздух от птицефермата ще са изходните газоходи на вентилационните системи на покрива на всяко от помещенията за отглеждане на животни.

Годишните количества на замърсителите са изчислени в съответствие с утвърдена от МОСВ актуализирана „Методика за определяне емисиите на вредни вещества във въздуха" (Заповед № РД-165/20.02.2013 на МОСВ), която е изготвена на база ръководство за

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

инвентаризация на емисии - EMEP/CORINAIR Emission Inventory Guidebook - 2006, което е изготвено на база CORINAIR-97 (SNAP97).

В таблицата са описани замърсителите на площадката, техните кодове и емисионни фактори (EF). В таблицата е показан и начинът на изчисляване на количествата на емисиите.

В следващата таблица са представени изчисления на годишните емисии в kg за отделните вещества отделяни от цялата площадка на птицефермата.

Таблица № 2.4.3.2-1. Изчисляване годишните емисии на замърсителите от площадката на птицефермата след реализиране на инвестиционното предложение

№	Замърсител	SNAP CODE	Емисионен фактор EF, kg/1 брой животно/година	Брой скотоместа	Годишни стойности на емисиите във въздуха kg/y
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (4) x (5)
1	Амоняк (NH_3)	-	0,08	536 940	42 955.20
2	Метан (CH_4) чр. Ферм.	100408	0,01		5 369,40
3	Метан (CH_4)	100507	0,117		62 821,98
4	Диазотен оксид (N_2O)	100907	0,02		10 738.80
5	Прах (PM_{10})*	3B4gi	0,04		21 477.60
6	Прах ($PM_{2.5}$)*	3B4gi	0,003		1 610,82

*За определяне на емисионния фактор на PM_{10} и $PM_{2.5}$ е използвана версията на EMEP/CORINAIR Air pollutant emission inventory guidebook 2023.

Вентилацията на халетата се класифицира като общообменна въздушна вентилация на работна среда, а не като технологична вентилация, извеждаща технологични газове. По тази причина не е извършено сравнение на концентрациите на замърсителите с НДЕ по Наредба 1/2005 г. Емисиите ще се определят за натоварване на вентилационната система – 100%.

За определяне на зоните на замърсяване от емисиите на вредни вещества е използвана Методика за изчисляване височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой на атмосферата – програмен продукт PLUME от 25 февруари 1998г., приета от Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на здравеопазването.

Операторът стриктно ще прилага практиката за намаляване емисиите на амоняк (NH_3) чрез регулиране на състава на фуражите за животните посредством подходящо съчетание на протеините. Емисионните фактори от това издание на EMEP/CORINAIR обхващат изчисляването като цяло на емисиите от торта в животновъдните сгради, определените места за съхранение (торища) и при използването им като тор в земеделските земи.

При прилагане на НДНТ в съответствие с Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине се поставя интервал на стойностите на емисии

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон, телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

на амоняк /НДНТ-СЕН/. Долната граница на интервала е свързана с използването на система за пречистване на въздуха.

Таблица № 2.4.3.2-2. Емисионни нива на амоняк свързани с прилагане на НДНТ

Параметър	НДНТ-СЕН (kg NH_3/жизнено пространство за едно животно/година)
Амоняк, изразен като NH_3	0.02-0.08

Предвидената технология е на клетъчно отглеждане. При него птиците обитават клетъчни батерии. Системите от клетки, които традиционно се използват и се считат за НДНТ са:

- система от клетки с възможност за изнасяне на птичите фекалии до затворено съоръжение за съхранение, най-малко два пъти в седмицата, с помощта на транспортни ленти;
- подредени във вертикални редове клетки с транспортна лента за фекалиите и с ускорено изсушаване с въздух, като се изнасят най-малко веднъж седмично до затворено съоръжение за съхранение;
- подредени във вертикални редове клетки с транспортна лента за фекалии и с ускорено изсушаване, чрез размесване с въздух, като се изнасят най-малко веднъж седмично до затворено съоръжение за съхранение;
- подредени във вертикални редове клетки с транспортна лента за фекалии и с подобрено, ускорено изсушаване с въздух, като торта се изнася от съоръжението за подслон най-малко веднъж седмично до затворено съоръжение за съхранение;
- подредени във вертикални редици клетки с транспортна лента за фекалиите и с тунелна сушилня над клетките, птичите фекалии се изнасят на 24 - 36 часа до затворено съоръжение за съхранение.

В разглеждания случай е избран начинът на отглеждане на птиците в сгради оборудвани с уголемени клетки, снабдени с транспортни ленти за фекалиите, като те се изнасят най-малко два пъти седмично до затворено съоръжение за съхранение.

Уголемената клетка е оборудвана с улейни хранилки и нипелови поилки. Фуражът се разпределя равномерно по всички етажи на клетъчната батерия. С помощта на шибър нивото на фуража в хранилката се контролира много лесно, а заобленият й край не позволява неговото разпиляване. Броят на храненията и тяхната продължителност се определят с помощта на часовников превключвател. Всички части от ламарина са поцинковани срещу корозия, телените части са предпазени от корозия. В клетката са обособени: гнездо, съоръжено със специална постелка, върху която кокошките снасят яйцата и прашна баня с постелка, върху която по специален тръбен тракт с транспортна спирала се поръсва фураж, използван от животните за ровене и занимавка.

Клетъчна система отговаря на следните изисквания:

- минимална височина на клетката – 45 см;
- всяка кокошка разполага с минимум 12 см хранителен фронт;
- всяка кокошка разполага с 15 см от кацалката;
- птиците от всяка клетка имат достъп до 2 нипелови поилки;

„КВИНС - АРТ" ЕООД
с. Козма презвитер, столайски двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- във всяка клетка има гнездо за снасяне на яйцата и прашна баня;
- всяка клетка е съоръжена с приспособление за пилене на ноктите;
- ъгълът на наклона на пода в клетката не превишава 14%, т.е. 8 градуса;
- ширината на пътеката между два съседни реда клетки не по-малко от 90 см;
- разстоянието между пода на сградата и долния етаж от клетки е минимум 35 см.

Главен аспект на околната среда в интензивното птицевъдство е животинския тор и най-голямо внимание се отделя на амоняка. Принципът, който стои зад намаляването на емисиите на амоняк от клетките, е честото изнасяне на птичите фекалии. Изсушаването им също намалява емисиите, като забавя химичните реакции. Колкото по-бързо се изсушават птичите фекалии, толкова по-малки са количествата емитиран амоняк. Съчетаването на честото им изнасяне с ускорено изсушаване води до най-големи намаления на емисиите на амоняк.

Под клетките се намира полипропиленова торова лента, на която попадат фекалиите от всеки ред отделно. С оглед намаляването на вредните газове в сградата е предвидена принудителна вентилация, която спомага за по-бързото изсушаване на фекалиите и уеднаквяване на микроклимата на различните етажи. Процесът се регулира от микропроцесор.

Птичите фекалии, посредством транспортьор, два пъти седмично се извеждат от помещенията до закрит склад за съхранение. В резултат на обдухване и изсушаване на птичите фекалии се преустановяват аеробните/анаеробни процеси на отделяне на вредни вещества. Това улеснява и последващото съхраняване на тора в закрития склад, разположен в близост до животновъдните сгради. По този начин се преустановява отделянето на амоняк и неприятно миришещи вещества на територията на площадката.

Предвидените мерки за редуциране емисиите на амоняк от сградите за отглеждане на кокошки носачки са използването на добре изолирани, проветрени чрез принудителна вентилация сгради, с изцяло застлан под и снабдени с питейна система против разлив на вода. Прилагането на тези мерки се счита за Категория 1 и ще осигури съответствие на сградите с изискванията на Приложение IX на Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (*ратифициран със закон, приет от 39-то НС на 20.04.2005 г. - ДВ, бр. 38 от 3.05.2005 г. Издаден от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 93 от 22.11.2005 г., в сила за Република България от 3.10.2005 г.).*

В съответствие с разпоредбите на Чл. 3, пар. 8, Приложение IX на Протокола към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (обн. ДВ, 38/2005г.) за нови сгради за отглеждане на птици, се изисква прилагане на мерки за намаляване на емисиите на амоняк. При оценяване на приетите от възложителя мерки за редуциране неорганизираните емисии на амоняк са взети в предвид посочени в документ Guidance document on preventing and abating ammonia emissions from agricultural sources насоки.

По отношение животновъдните сгради възложителя ще прилага следните мерки за намаляване на емисиите на амоняк:

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- технология на отглеждане с използване на **сгради оборудвани с уголемени клетки, подредени във вертикални редици клетки с транспортна лента за фекалиите и с тунелна сушилня над клетките**. Чрез тази мярка се гарантира редуциране на емисиите с до **80 %**. Тази мярка ще осигури съответствие на съоръжението с изискванията на Приложение IX на Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (ратифициран със закон, приет от 39-то НС на 20.04.2005 г. - ДВ, бр. 38 от 3.05.2005 г. Издаден от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 93 от 22.11.2005 г., в сила за Република България от 3.10.2005 г.).

Тази мярка е категоризирана като категория 1 съгласно Таблица 9 на документ GUIDANCE DOCUMENT ON CONTROL TECHNIQUES FOR PREVENTING AND ABATING EMISSIONS OF AMMONIA.

Определената максимална стойност на НДНТ-СЕН (0,08 kg NH_3/за 1 място за едно животно/година), определен в таблица 3.1 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на Комисията от 15.02.2017 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е намалена с **80 % (0,016 kg/yr)**, тъй като операторът прилага описаните мерки за намаляване на емисиите на амоняк.

При отчитане на описаните фактори и емисионни нива е определен и емисионния фактор за разглежданата инсталация.

Таблица № 2.4.3.2-3. Емисионен фактор свързан с прилагане на НДНТ

Параметър	ЕФ (kg NH_3/жизнено пространство за едно животно/година)
Амоняк, изразен като NH_3	0,08

Таблица № 2.4.3.2-4. Изчисляване годишните емисии на замърсителите от животновъдните сгради след реализиране на инвестиционното предложение

№	Замърсител	SNAP CODE	Емисионен фактор EF, kg/1 брой животно/година	Брой скотоместа	Годишни стойности на емисиите във въздуха kg/y
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (4) x (5)
1	Амоняк (NH_3)	100907	0,016	536 940	3 436,42
2	Метан (CH_4)	100408	0,01		5 369,40
3	Прах (PM_{10})*	3B4gi	0,04		21 477,60
4	Прах ($PM_{2,5}$)*	3B4gi	0,003		1 610,82

*За определяне на емисионния фактор за PM_{10} и $PM_{2,5}$ е използвана версията на EMEP/CORINAIR Air pollutant emission inventory guidebook 2023.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

От площадката ще се емитират и емисии от съхраненето на торови маси в изградените съоръжения. За целта отново е използвана и Актуализирана „Методика за изчисляване по балансови методи на емисиите на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферния въздух (съгласно EMEP/CORINAIR 1997 и 2000 г., 3-то издание от м. септември 2004г.)", утвърдена със Заповед № РД-40/22.01.2008г. на МОСВ. При извършените изчисления са използвани емисионни фактори за „Складиране извън помещенията". Получените резултати за количествата на емисиите преди и след реализиране на инвестиционното предложение са представени в следващите таблици.

Таблица № 2.4.3.2-5. Изчисляване годишните емисии на замърсителите от съхранение на тор след реализиране на инвестиционното предложение

№	Замърсител	SNAP CODE	Емисионен фактор EF, kg/1 брой животно/година	Брой скотоместа	Годишни стойности на емисиите във въздуха kg/y
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (4) x (5)
1	Амоняк (NH_3)	100907	0,02	536 940	10 738,80
2	Метан (CH_4)	100507	0,01		5 369,40
3	Диазотен оксид (N_2O)	100907	0,02		10 738,80

В съответствие с разпоредбите на Чл. 3, пар. 8, Приложение IX на Протокола към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (обн. ДВ, 38/2005г.) за нови съоръжения за съхранение на тор, се изисква прилагане на мерки за намаляване на емисиите на амоняк. При оценяване на приетите от възложителя мерки за редуциране неорганизираните емисии на амоняк са взети в предвид посочени в документ GUIDANCE DOCUMENT ON PREVENTING AND ABATING AMMONIA EMISSIONS FROM AGRICULTURAL SOURCES насоки.

По отношение животновъдните сгради възложителя ще прилага следните мерки за намаляване на емисиите на амоняк:

- Предвидената мярка за редуциране емисиите на амоняк е предвидено монтирането на плътно покритие върху торохранилището - метална конструкция тип „черупка". Чрез тази мярка се гарантира редуциране на емисиите с до 80 %. Тази мярка ще осигури съответствие на съоръжението с изискванията на Приложение IX на Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (ратифициран със закон, приет от 39-то НС на 20.04.2005 г. - ДВ, бр. 38 от 3.05.2005 г. Издаден от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 93 от 22.11.2005 г., в сила за Република България от 3.10.2005 г.)..

Тази мярка е категоризирана като категория 1 съгласно Таблица 12 на документ GUIDANCE DOCUMENT ON PREVENTING AND ABATING AMMONIA EMISSIONS FROM AGRICULTURAL SOURCES.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinss@abv.bg

Определената максимална стойност на емисии (0,02 kg NH_3/за 1 място за едно животно/година), определен в Актуализирана „Методика за изчисляване по балансови методи на емисиите на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферния въздух (съгласно EMEP/CORINAIR 1997 и 2000 г., 3-то издание от м. септември 2004г.)" при интензивното отглеждане на птици или свине е намалена с **80 % (0,004 kg/yr)**, тъй като операторът прилага описаните мерки за намаляване на емисиите на амоняк.

Редуцираните годишни емисии са представени в следващата таблица:

Таблица № 2.4.3.2-6. Изчисляване годишните емисии на замърсителите от съхранение на тор след реализиране на инвестиционното предложение

№	Замърсител	SNAP CODE	Емисионен фактор EF, kg/1 брой животно/година	Брой скотоместа	Годишни стойности на емисиите във въздуха kg/y
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (4) x (5)
1	Амоняк (NH_3)	100907	0,004	536 940	2 147,76
2	Метан (CH_4)	100507	0,01		5 369,40
3	Диазотен оксид (N_2O)	100907	0,02		10 738,8

2.4.3.3. Генерирани емисии от транспортна дейност.

Необходимата механизация и транспорт и обслужване на птицефермата са:

- Леки автомобили – максимално 1 бр/ден;
- Лекотоварни автомобили – максимално 1 бр/ден;
- Тежкотоварни автомобили – максимално 1 бр. ден.

Съгласно актуализирана методика за определяне емисиите на вредни вещества във въздуха, която е разработена въз основа на:

- Методика за определяне емисиите на вредни вещества във въздуха на МОСВ, приета 1999 г., публ. 2000 г.
- Ръководство за инвентаризация на емисии - EMEP/CORINAIR Emission Inventory Guidebook - 3-то издание от м. септември 2004, което е изготвено на база CORINAIR-97 (SNAP97).

се определят емисиите от движение и/или дейност на двигателите с вътрешно горене (дву-четири тактови, вкл. бензинови и дизелови) на извънпътната техника. Същите представляват подвижни линейни източници на емисии на замърсителите. Основни мерки за намаляване емисиите от ДВГ са подобряване качеството на горивата, подобряване техническите параметри на двигателя, снабдяване със съоръжения (катализатори) и др. подобни. Европейски нормативни изисквания към автомобилите, изразено в намаляването на емисиите от тях, е в резултат на непрекъснатото подобряване на техническите им показатели, както и на качеството на течните горива. Предвид факта, че те ще използват български горива, отговарящи на изискванията на новото българско законодателство, което не допуска

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Котел, местност „Кошара", стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvinco@abv.bg

пускането на пазара на гориво-смазочни материали, съдържащи полихлорирани бифенили, тази група замърсители няма да са обект на настоящето разглеждане.

В резултат на движение и/или дейност на гореописаната техника се изпускат емисии на следните вещества

1) Първа група:

- Азотни оксиди (NO_x)
- Не метанови летливи органични съединения (NMVOC)
- Метан (CH_4)
- Въглероден оксид (CO)
- Въглероден диоксид (CO_2)
- ДвуДиазотен оксид (N_2O)
- Амоняк (NH_3)

2) Втора група – тежки метали:

- Кадмий (Cd)
- Хром (Cr)
- Мед (Cu)
- Никел (Ni)
- Селен (Se)
- Цинк (Zn)

3) Трета група - УОЗ:

- Полициклични ароматни въглеводороди (PAH)
- Диоксини и фурани DIOX

4) Четвърта група – прахови частици:

Изчислените емисии от тези източници са представени в следващите таблици.

Таблица № 2.4.3.3-1. Емисии от МПС по време на монтажните дейности /първа и втора група/

(дизел) EF [g/kg гориво]	SOx	NOx	NMVOC	CH_4	CO	NH_3	N_2O	PM	Кадмий	Мед	Хром	Никел	Селен	Цинк
Промишлена	4.0	48.8	7.08	0.17	15.8	0.007	1.30	5.73	0.01	1.7	0.05	0.07	0.01	1

Таблица № 2.4.3.3-2. Емисии от МПС по време на монтажните дейности /трета група/

Дизел ДВГ EF [g/kg гориво]	[µg/kg гориво] за всички дейности
B enz(a)anthracene	80
B enzo(b)fluoranthene	50
Dibenzo(a,h)anthracene	10
Benzo(a)pyrene	30

„КВИПС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvips@abv.bg

Chrysene	200
Fluoranthene	450
Phenanthene	2500
Диоксини в фурани DIOX	10,9

Очакваните емисии от движението и работата на предвидената при експлоатацията използвана техника, могат да се определят на база прогнозно количество дизелово гориво само за оборудването на неизползваните сгради. Количеството на емисиите са незначителни касаещи предвидените дейностите. Разходната норма за 100 км за различните видове използвана техника е:

- Леки автомобили - варира от 4,9 до 6,9 литра дизелово гориво.
- Лекотоварни автомобили – варира от 10,6 до 21 литра дизелово гориво.
- Тежкотоварни автомобили - варира от 12 до 40,8 литра дизелово гориво.

Разходът зависи от вида и типа на използваните машини, амортизацията им и изпълняваната дейност. Условно бихме могли да приемем за средна разходна норма съответно около 6 литра за леки, 15 литра за лекотоварни и 33 литра дизелово гориво за 1 мото/час за тежкотоварни автомобили. При среден път от 3 km/ден в рамките на площадката за всяко МПС за период от 365 дни се получава следния разход на гориво:

- Леки автомобили – 65,7 литра дизелово гориво.
- Лекотоварни автомобили – 164,3 литра дизелово гориво.
- Тежкотоварни автомобили – 361,4 литра дизелово гориво.

Очакваното количество използвано дизелово гориво ще бъде до 0,591 тона, при ориентировъчно време за изграждането на обекта от порядъка на три месеца.

При използване на опростената методика и посочените по-горе емисионни фактори очакваните емисии на замърсителите е както следва:

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Таблица № 2.4.3.3-3. Количества и масов поток на замърсителя.

Замърсител	SO_x	NO_x	NMVOC	CH_4	CO	NH_3	N_2O	PM	Кадмий	Мед	Хром	Никел	Селен	Цинк
ЕФ	4,00	48,80	42589,00	0,17	42597,00	0,01	10959,00	26785,00	0,01	42552,00	0,05	0,07	0,01	1,00
Количество гориво	591	591	591	591	591	591	591	591	591	591	591	591	591	591
Количество /t/	0,002364	0,0288408	25,170099	0,0001005	25,174827	5,91E-06	6,476769	15,829935	5,91E-06	25,148232	2,955E-05	4,137E-05	5,91E-06	0,000591
kg/h	0,0032833	0,0400567	34,958471	0,0001395	34,965038	8,208E-06	8,995125	21,986021	8,208E-06	34,9281	4,104E-05	5,746E-05	8,208E-06	0,0008208
g/s	0,0009120 4	0,0111269	9,7106863	3,876E-05	9,7125104	2,28E-06	2,4987535	6,107228	2,28E-06	9,70225	1,14E-05	1,596E-05	2,28E-06	0,000228

Замърсител	B enz(a)anthracene	B enzo(b)fluoranthene	Dibenzo(a,h)anthracene	Benzo(a)pyrene	Chrysene	Fluoranthene	Phenanthene	Диоксини и фурани DIOX
ЕФ	80	50	10	30	200	450	2500	10,9
Количество гориво	591	591	591	591	591	591	591	591
Количество /t/	4,728E-08	2,955E-08	5,91E-09	1,773E-08	1,182E-07	2,66E-07	1,478E-06	6,442E-09
kg/h	6,5667E-08	4,104E-08	8,208E-09	2,463E-08	1,642E-07	3,694E-07	2,052E-06	8,947E-09
g/s	1,8241E-08	1,14E-08	2,28E-09	6,84E-09	4,56E-08	1,026E-07	5,7E-07	2,485E-09

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Котла пристанище, стопанския двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

2.4.3.4. Генерирани емисии от аварийни ситуации.

Възможни аварийни ситуации при експлоатация на птицефермата са пожар, земетресение, наводнение и др.

При пожар се генерират CO_2, CO, SOx и NOx. Количествата зависят от големината и продължителността на възникналата авария.

2.4.4. Генериране на отпадъчни води.

При реализация на инвестиционното предложение ще се извършва ползване на вода за:

- поене на животните;
- охлаждане на свеж въздух;
- противопожарни нужди;
- питейно-битови нужди на персонала.

Характера на инвестиционното предложение не предполага образуването на производствени и охлаждащи отпадъчни води.

В с. Козма презвитер не се експлоатира улична канализационна мрежа. На площадката се експлоатират 3 бр. съществуващи водоплътни черпателни шахти за битово – фекални отпадъчни води, с обем 2 х 15 m^3 и 10 m^3. Към новата офис сграда се предвижда изграждане на нова водоплътна черпателна шахта с обем 10 m^3. След запълване на шахтата отпадъчните води се изчерпват от специализиран транспорт и се транспортират за пречистване в ПСОВ с действащо биологично стъпало. Дружеството разполага със сключени договори за транспорти и пречистване.

Генерираните отпадъчни води от обекта чрез които се генерират емисии са следните:

2.4.4.1. Битово – фекални отпадъчни води.

В етапа на строителство

Битово-фекалните отпадъчни води по време на строително-монтажните работи ще се формират от строителните работници на площадката. Съгласно Чл. 16, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-8 от 17 май 2013 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на канализационни системи (*Обн., ДВ, бр. 49 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2014 г.*) средното денонощно количество на битовите отпадъчни води от урбанизираните територии (в т.ч. обектите за обществено обслужване) се определя въз основа на максималният брой жители за икономически обоснован експлоатационен срок. Средната денонощна отводнителна норма се приема 90 % от средноденонощното потребление на вода за питейно-битови нужди и за обществообслужващи сгради за съответния период. Количество на битово-фекалните отпадъчни води се приема за 90% от водопотреблението на етап строителство и възлиза на максимално на 0.81 m^3/d. За целия период на строителство, с ориентировъчна продължителност от 3 месеца, ще се формират общо 73 m^3 битово-фекални отпадъчни води.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон/факс: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

На площадката се експлоатират 3 бр. съществуващи водоплътни черпателни шахти за битово – фекални отпадъчни води, с обем 2 х 15 m^3 и 10 m^3. Към новата офис сграда се предвижда изграждане на нова водоплътна черпателна шахта с обем 10 m^3. След запълване на шахтата отпадъчните води се изчерпват от специализиран транспорт и се транспортират за пречистване в ПСОВ с действащо биологично стъпало. Дружеството разполага със сключени договори за транспорти и пречистване.

В етапа на експлоатация

Съгласно Чл. 16, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-8 от 17 май 2013 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на канализационни системи (*Обн., ДВ, бр. 49 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2014 г.*) средното денонощно количество на битовите отпадъчни води от урбанизираните територии (в т.ч. обектите за обществено обслужване) се определя въз основа на максималният брой жители за икономически обоснован експлоатационен срок. Средната денонощна отводнителна норма се приема 90 % от среднодененощното потребление на вода за питейно-битови нужди и за обществообслужващи сгради за съответния период.

На основание на нормативните изисквания среднодневното количество отпадъчни води се изчислява по следната формула:

Qср.дн = (Qвод. Год х 90%) / 365

или

Qср.дн = (467 х 90%) / 365 = 420 / 365 = **1,151 m^3/d**

Съгласно Чл. 16, ал. 2 от Наредба № РД-02-20-8 от 17 май 2013 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на канализационни системи (*Обн., ДВ, бр. 49 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2014 г.*) максималното часово количество на битовите отпадъчни води от урбанизираните територии се определя, като средното денонощно количество на битовите отпадъчни води се умножи с максималния коефициент на обща неравномерност ($K_{о,макс}$), който се изчислява по формулата:

$$K_{о,макс} = 1 + \frac{2,5}{Q_{ср.ден}^{0,22}}, \qquad (1)$$

където $Q_{ср.ден}$ е средното денонощно водно количество на битовите отпадъчни води от урбанизираната територия, l/s. Максималната стойност на $K_{о,макс}$ е 3,5.

По посочената формула е изчислен максимален коефициент на обща неравномерност ($K_{о,макс}$) за този поток, който е 3,6. При този случай се използва максималната стойност на коефициента – 3,5.

Изчисляваме максимално часовото количество отпадъчни води по формулата:

Qмакс. ч. = (1,151 / 24) х 3,5 = 0,048 х 3,5 = **0,168 m^3/h**

Количествата на формираните битово-фекални отпадъчни води при експлоатацията на инсталациите са:

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етрополски дистр
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- максимално часово – 0,168 m^3/h;
- средно денонощно – 1,151 $m^3/24h$;
- максимално годишно – 420 m^3/y.

Към настоящия момент оператора не е задължен и не е извършвал собствен мониторинг на формираните битово-фекални отпадъчни води. Същите се управляват като течен отпадък по реда на ЗУО.

Битово – фекалните отпадъчни води са със слабо органично замърсяване. В тези отпадъчни води не са налични вещества от Списък I и Списък II и Приложения 2 и 5 на Наредба № 6/09.11.2006 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, заустявани във водни обекти и Приложения №№ 1 и 2 на Наредба № 1/07.07.2000 г. за проучването ползването и опазването на подземните води.

От изброените в Приложение № 8 на ЗООС групи замърсяващи вещества в битово-фекалните отпадъчни води могат да се съдържат следните замърсители:

- Суспендирани материали – неразтворени вещества с органичен и неорганичен характер;
- Вещества, които имат неблагоприятно влияние върху кислородния баланс (и могат да бъдат измервани с параметри, като биологично потребление на кислород (БПК), химично потребление на кислород (ХПК) и други) – характерни замърсители в битово-фекалните отпадъчни води са БПК и ХПК.

Концентрациите на тези замърсители в поток битово-фекални отпадъчни води варира с малки стойности. До настоящия момент оператора няма задължение за извършване мониторинг на поток битово-фекални отпадъчни води.

Оразмеряването на подземните водоплътни резервоари позволява запълването им за около 43 работни дни, т.е. при максимално натоварване след запълване на резервоарите, веднъж на 2 месеца съдържанието ще се източва от специализирана техника /външна услуга/ и ще се транспортира до ПСОВ за предаване като течен отпадък с код 20 03 04 „утайки от септични ями".

По този начин обезвреждането на отпадъчните води може да се оцени като задоволително, предвид липсата на изградена канализационна система в населеното място и в обекта. Оразмеряването на резервоарите е достатъчно за да не бъде допуснато замърсяване на терена около шахтата и изключва замърсяването на компоненти на околната среда в района на птицефермата.

На площадката се експлоатират 3 бр. съществуващи водоплътни черпателни шахти за битово – фекални отпадъчни води, с обем 2 х 15 m3 и 10 m3. Към новата офис сграда се предвижда изграждане на нова водоплътна черпателна шахта с обем 10 m3. След запълване на шахтата отпадъчните води се изчерпват от специализиран транспорт и се транспортират за пречистване в ПСОВ с действащо биологично стъпало. Дружеството разполага със сключени договори за транспорти и пречистване.

„КВИНС - АРТ" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

2.4.4.2. Дъждовни води.

Дъждовните води паднали върху покривите на сградите, зелените площи и вътрешните пътища ще се оттичат по система от улуци, а от там ще се оттичат повърхностно по имота на птицефермата.

По време на строителство

На този етап от инвестиционното предложение не може да се прогнозира количество на формирани дъждовни води от площадката на птицефермата. Поради краткия период за реализиран същото е възможно да бъде нулево /при липса на валежи/.

Не се предвижда промяна в описания начин на събиране и отвеждане на дъждовните води от обекта.

Евентуално замърсяване на този поток може да се получи при замърсяване на строителната площадката в следствие разпиляване на строителни материали, или при замърсяване от строителната техника – кал, пръст.

По време на експлоатация

Атмосферните води паднали върху покривите на сградите и междусградното пространство в рамките на имота на птицефермата, ще се оттичат по съществуваща площадкова канализация повърхностно и ще напускат имота следвайки релефа.

Съгласно данните от Климатичен справочник Валежи в България (БАН, София, 1990г.), очакваните количества валежи са в зависимост от сезона, в който ще бъде извършено строителството. В таблица № 2.4.4.2-01 са дадени средна месечна, годишна и сезонна сума на валежите, измерени от НИМХ в станция „Търговище".

Таблица № 2.4.4.2-01. Среден месечен и годишен максимален денонощен валеж

Показател	Месец												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Общо годишно
Средно количество на валежи	45	41	37	53	74	85	63	52	36	44	57	59	646

Таблица 2.4.4.2-02. Средна сезонна сума на валежите

Показател	Сезон			
	З	П	Л	Е
Средно количество на валежи	145	164	200	137

Съгласно чл. 3, т. 5 и т. 6 от *Наредба № 2/ 08.06.2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване (в сила от 21.06.2011 г., обн. ДВ. бр. 47 от 21.06.2011 г., изм. ДВ. бр. 48 от 27.06.2015 г.)*, изтичането на води от охранителни канали за атмосферни води около обекти и изтичането на атмосферни води, формирани от отводняване

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етошинския двор
телефон/ телефон/ 06066/212, факс/ 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

на покриви на сгради, за които е осигурено самостоятелно отвеждане до вливането им в повърхностни води не се счита за заустване на отпадъчни води.

Поради тази причина, не се налага издаването на разрешително за заустване на дъждовните води в повърхностни водни обекти.

Замърсяване на дъждовните води от обектите на птицефермата е малко вероятно.

На площадката няма точкови и площни източници на вещества от Приложение № 1 и Приложение № 2 на Наредба № 1/ 07.07.2000 год. за проучването, ползването и опазването на подземните води и Списък I и Списък II на Наредба № 6/09.11.2000 год. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти. Ще се експлоатира склад за съхранение на опасни химични вещества и смеси, който отговаря на всички нормативни изисквания. Съхраняваните вещества са в минимални количества.

На площадката на „КВИНС-АРГО" ЕООД - птицеферма с. Козма презвитер, общ. Омуртаг не се извършват товаро – разтоварни дейности, водещи до разливи и замърсяване на почвите и подземните води.

Характерно за извършваната дейност и нейното бъдещо разширение е използването единствено на площите в животновъдните сгради – птиците се зареждат в сградите и не напускат сградата през целия жизнен цикъл. Сградата и прилежащите части са облицовани с бетон. Единственото възможно замърсяване, което е детайлно разгледано в референтен документ Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, July 2003) е прекомерното използване на образуваната оборска тор за торене на земеделски земи и/или неспазването на Правила за добра земеделка практика – стр. 124 – 127 от цитирания документ.

Голяма част от азот (N), фосфор (P) и калий (K) в животинското хранене се екскретира в урината и тор. Торовете съдържат полезни количества от тези растителни хранителни вещества, както и други важни хранителни вещества като сяра (S), магнезий (Mg) и микроелементи. По редица причини, не всички от изброените елементи могат да се използват и някои могат да причинят замърсяване на околната среда. Различават се два типа замърсяване:

- "Точков източник" и
- "Дифузно".

Замърсяване тип „точков източник" може да се случи чрез пряко замърсяване на речно корито от залпово изпускане на течни торови маси или извършване на торене на земеделски земи по време на проливен дъжд. Замърсяване тип "Дифузно" може да повлияе едновременно на води и атмосферен въздух за разлика от замърсяването от точкови източници. Дифузното замърсяване не е лесно забележимо за разлика от точковите източници. Полученото замърсяване е свързано със земеделски практики върху широка площ и през продължителни периоди от време, а не конкретно действие или събитие, и може да има дългосрочни последици за околната среда.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

По отношение емисии на замърсители в почвата и подземните води, най-важните са остатъчните емисии на N и P. Процесите, свързани с разпределението на N и P са:

- за N - излужване, денитрификация (NO_2, NO, N_2) и изтичане;
- за P - просмукване и изтичане;
- прекомерно натрупване на N и P в земеделски земи.

Съгласно представената информация, в рамките на птицефермата не се експлоатират точкови източници на замърсители в почви, повърхностни и подземни води.

На площадката на „КВИНС-АРГО" ЕООД се извършват дейности по съхранение на торови маси. Торовите маси от торовите ленти ще постъпват към съществуващо и предвидено за изграждане съоръжение за временно съхранение на странични животински продукти (животински изпражнения, урина и тор). Последният е предназначен за ползване от земеделските производители.

Фактори предопределящи ниска вероятност за влияние от производствената дейност на площадката на птицекомбината върху водите и като цяло върху всички компоненти на околната среда, са следните:

- асфалтирани и циментирани междусградни терени площи;
- наличие на канализация за отпадъчните битово – фекални води и съоръжение за тяхното събиране – водоплътен подземни резервоари и последващото им транспортиране до ПСОВ с действащо разрешително за заустване във воден обект;
- наличие на съоръжения за вентилиране на въздуха в халетата (вентилатори);
- завишен контрол при транспортирането на отпадъците;
- покрити сгради за съхранение на торова маса;
- разделно събиране и съхранение на отпадъците и др.

Евентуално замърсяване на този поток може да се получи при замърсяване на площадката в следствие разпиляване на отпадъци, или при замърсяване от транспортна техника – кал, пръст.

Поради предвидената за въвеждане практика за съхранение на отпадъците и организация по постъпване и движение на транспортни средства на територията на птицефермата не се предполага подобно замърсяване.

В съответствие с задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС характеристиката и въздействието върху този вид отпадъчни води няма да бъде разгледан с настоящия Доклад.

На площадката на инсталацията са предприети следните мерки за опазване на дъждовните води от замърсяване:

- забрана за товаро-разтоварни дейности на места, които не са пригодени за тази цел – тези дейности се извършват единствено на облицовани /бетонирани/ площадки в непосредствена близост до съответните складови помещения или съоръжения;

„КВИНС" - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- забрана за складиране на открито на вещества и материали, които могат да попаднат в почвите и водите;
- прилагане на работна инструкция ИОС 13.1.4. „Отстраняване на разливи и/или изливания на вредни и опасни вещества", която определя възможно най-кратките срокове за отстраняване на разливи от площадката. До настоящия момент, в резултат на определените по-горе забрани, такива не са възниквали.

2.4.5. Генериране на физични фактори/шум, вибрации, лъчения, опасни вещества и др./

Шумът е един от основните фактори с неблагоприятно въздействие върху населението. Не случайно законодателството в областта на защита от шума в околната среда урежда проблемите, свързани с разработването на мерки за избягване, предотвратяване и намаляване на вредното въздействие на шума, целящи чрез тяхното осъществяване защита на човешкото здраве и околната сред, както и осигуряване на качество на живот на населението.

Площадката на инвестиционното предложение е разположена в район относително нисък шумов фон. Тя е разположена в края на населеното място.

Режимът на работа в птицефермата ще бъде непрекъснат. Съоръженията, от които се генерира шум са вентилаторите в халетата, звуците от животните и звуци от съоръженията за хранене. Шум може да се генерира също така от вътрешния автотранспорт. През нощта не се предвижда работа на съоръжения и движение на товарни автомобили.

Площадката на птицефермата граничи със земеделски земи, след които е разположена жилищната зона на с. Козма презвитер. Най-близките къщи на населеното място се намират на около 170 м югозападно от птицефермата.

Съгласно Наредба № 6/2006 г. на МОСВ граничните стойности на показателите на шума са както следва:

по границата на производствената площадка:

- еквивалентно дневно ниво – 70 dB (A);
- еквивалентно вечерно ниво – 70 dB (A);
- еквивалентно нощно ниво – 70 dB (A).

в мястото на въздействие (най-близката граница на жилищна зона):

- еквивалентно дневно ниво – 55 dB (A);
- еквивалентно вечерно ниво – 50 dB (A);
- еквивалентно нощно ниво – 45 dB (A)

По време на СМР се предвижда известно шумово натоварване, до завършване на строителната дейност.

При експлоатацията шум ще генерират следните източници:

- нормално шумово натоварване от сградите – до 67 dB(A);
- вентилационни системи /работят целогодишно/ – до 43 dB(A);

„КВИНС" - АРТ О" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- хранилна система /около 1 час дневно/ - до 63 - 90 dB(A);
- автотранспорт за доставка на фуражи /около 2 часа седмично/ – до 92 dB(A);
- извозване на птичи тор /8 часа на ден, 2 дена през разрешените сезони/– до 88 dB(A);

Общото сумарно ниво на шум на територията на „КВИНС-АРГО" ЕООД - птицеферма с. Козма презвитер, по време на експлоатацията, няма да превишава 70 dBA – пределно допустимото ниво на звуково налягане в промишлени територии и зони за дневен и нощен период.

В следващите таблици са представени данни от последния извършван мониторинг на шум. През 2025 г. е извършван мониторинг, при което са издадени Протокол от изпитване на шум № 430/09.08.2025 г. В Таблица по-долу са представени резултатите от проведените собствени периодични измервания на шум, излъчван в околната среда. Извършена е оценка на съответствието на измерените стойности – не е констатирано превишаване (несъответствие). Съгласно изискванията на КР следващия собствен мониторинг следва да бъде извършен през 2027 г.

„КВИНС – АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон; телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Таблица № 2.4.5-1. Резултати от собствени периодични измервания на шум, излъчван в околната среда – дневно ниво.

№ по ред	Наименование на показатели	Единица на величината	Стандарти / Валидирани методи	№ на образеца по входящ изх. дневник	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Стойност и допуск на показателя* до:	Условия на изпитването			Отклонения от метода на изпитване
					LA_{eq} Неопределеност		T, °C	RH, %	$V_{ветър}$, m/s	
1	2	3	4	5	6	7	8	8	8	9
1	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.1)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	56,2±0,4	70,0	30,5	30,1	0,6	няма
2	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.2)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	56,7±0,4	70,0	29,8	32,5	0,6	няма
3	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.3)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	57,6±0,4	70,0	30,4	31,7	1,4	няма
4	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.4)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	60,1 ±0,4	70,0	29,6	32,7	1,1	няма
5	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.5)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	64,7±0,4	70,0	28,5	35,8	1,5	няма
6	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.6)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	59,8±0,4	70,0	28,4	34,3	1,0	няма
7	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.7)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	64,1 ±0,4	70,0	28,8	35,4	1,3	няма
8	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.8)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	68,6±0,4	70,0	28,4	35,2	1,5	няма
9	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.9)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	63,9±0,4	70,0	27,7	36,6	1,5	няма
10	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.10)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	59,2±0,4	70,0	27,3	36,6	2,0	няма
11	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.11)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	61,2±0,4	70,0	28,6	35,0	1,3	няма
12	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.12)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	58,8±0,4	70,0	28,2	35,7	1,1	няма

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Костина постоянен, стопанския двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№ по ред	Наименование на показатели	Единица на величината	Стандарти / Валидирани методи	№ на образеца по входящ. дневник	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Стойност и допуск на показателя* до:	Условия на изпитването			Отклонения от метода на изпитване
					LA_{eq} Неопределеност		T, °C	RH, %	$V_{въздух}$, m/s	
1	2	3	4	5	6	7	8	8	8	9
13	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.13)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	57,5±0,4	70,0	27,6	35,1	1,8	няма
14	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.14)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	54,5±0,4	70,0	28,2	34,3	1,0	няма
15	Еквивалентно ниво на шум (място на въздействие – жилищна сграда в източния край на с. Козма презвитер)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	54,4±0,4	55,0	30,0	31,4	0,5	няма
16	Ниво на обща звукова мощност за контур (Lp)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	112,5±4,6	Не се нормира	-	-	-	-

Таблица № 2.4.5-2. Резултати от собствени периодични измервания на шум, излъчван в околната среда – вечерно ниво.

№ по ред	Наименование на показатели	Единица на величината	Стандарти / Валидирани методи	№ на образеца по входящ. дневник	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Стойност и допуск на показателя* до:	Условия на изпитването			Отклонения от метода на изпитване
					LA_{eq} Неопределеност		T, °C	RH, %	$V_{въздух}$, m/s	
1	2	3	4	5	6	7	8	8	8	9
1	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.1)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	55,5±0,4	70,0	26,7	58,3	0,6	няма
2	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.2)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	56,4±0,4	70,0	26,6	58,8	0,7	няма
3	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.3)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	56,8±0,4	70,0	26,8	58,4	0,5	няма

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефони: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№ по ред	Наименование на показатели	Единица на величината	Стандарти / Валидирани методи	№ на образеца по входящия им дневник	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Стойност и допуск на показателя* до:	Условия на изпитването			Отклонения от метода на изпитване
					LA_{eq} Неопределеност		T, °C	RH, %	$V_{вятър}$, m/s	
1	2	3	4	5	6	7	8	8	8	9
4	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.4)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	59,7±0,4	70,0	26,7	58,4	0,4	няма
5	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.5)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	63,3±0,4	70,0	26,5	59,3	0,6	няма
6	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.6)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	58,8±0,4	70,0	26,4	59,6	0,5	няма
7	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.7)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	63,0±0,4	70,0	26,5	59,2	0,4	няма
8	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.8)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	67,7±0,4	70,0	26,6	59,5	0,7	няма
9	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.9)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	63,5±0,4	70,0	26,7	58,9	0,5	няма
10	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.10)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	58,9±0,4	70,0	26,6	59,3	0,4	няма
11	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т. 11)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	60,7±0,4	70,0	26,5	59,5	0,4	няма
12	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.12)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	57,4±0,4	70,0	26,4	59,8	0,6	няма
13	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.13)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	56,9±0,4	70,0	26,5	59,4	0,5	няма
14	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.14)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	54,3±0,4	70,0	26,5	59,5	0,4	няма
15	Еквивалентно ниво на шум (място на въздействие - жилищна сграда в източния край на с. Козма презвитер)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	49,5±0,4	50,0	26,8	58,2	0,4	няма

„КВИС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvis@abv.bg

№ по ред	Наименование на показатели	Единица на величината	Стандарти / Валидирани методи	№ на образеца по входящ.ен. дневник	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Стойност и допуск на показателя* до:	Условия на изпитването			Отклонения от метода на изпитване
					LA_{eq} Неопределеност		T, °C	RH, %	$V_{вятър}$, m/s	
1	2	3	4	5	6	7	8	8	8	9
16	Ниво на обща звукова мощност за контур (Lp)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	111,7±4,5	Не се нормира	-	-	-	-

Таблица № 2.4.5-3. Резултати от собствени периодични измервания на шум, излъчван в околната среда – нощно ниво.

№ по ред	Наименование на показатели	Единица на величината	Стандарти / Валидирани методи	№ на образеца по входящ.ен. дневник	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Стойност и допуск на показателя* до:	Условия на изпитването			Отклонения от метода на изпитване
					LA_{eq} Неопределеност		T, °C	RH, %	$V_{вятър}$, m/s	
1	2	3	4	5	6	7	8	8	8	9
1	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.1)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	55,3±0,4	70,0	23,1	70,9	0,4	няма
2	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.2)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	56,0±0,4	70,0	22,9	71,5	0,5	няма
3	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.3)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	56,4±0,4	70,0	23,0	71,3	0,4	няма
4	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.4)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	59,5±0,4	70,0	22,8	71,7	0,6	няма
5	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.5)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	62,9±0,4	70,0	22,9	71,5	0,4	няма
6	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.6)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	59,0±0,4	70,0	22,8	71,8	0,5	няма
7	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.7)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	62,6±0,4	70,0	22,9	71,4	0,4	няма

„КВИС - АРТО" ЕООД
с. Козма преславец, етнографски двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvisss@abv.bg

№ по ред	Наименование на показатели	Единица на величината	Стандарти / Валидирани методи	№ на образеца по входящия дневник	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Стойност и допуск на показателя* ви:	Условия на изпитването			Отклонения от метода на изпитване
					LA_{eq} Неопределеност		T, ^{0}C	RH, %	$V_{въздух}$, m/s	
1	2	3	4	5	6	7	8	8	8	9
8	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.8)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	66,6±0,4	70,0	22,8	71,7	0,4	няма
9	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.9)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	63,6±0,4	70,0	22,7	71,8	0,4	няма
10	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.10)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	58,7±0,4	70,0	22,8	71,6	0,4	няма
11	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.11)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	60,4±0,4	70,0	22,6	72,2	0,5	няма
12	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.12)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	57,2±0,4	70,0	22,7	72,0	0,4	няма
13	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.13)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	56,5±0,4	70,0	22,6	72,4	0,6	няма
14	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.14)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	53,8±0,4	70,0	22,5	72,5	0,4	няма
15	Еквивалентно ниво на шум (място на въздействие - жилищна сграда в източния край на с. Козма презвитер)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	44,6±0,4	45,0	23,3	70,5	0,5	няма
16	Еквивалентно ниво на шум (фонов шум)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	41,3±0,4	Не се нормира	23,4	70,3	0,4	няма
17	Ниво на обща звукова мощност за контур (Lp)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	111,2±4,5	Не се нормира	-	-	-	-

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнишки двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Видно от извършените измервания всички резултати са в рамките на утвърдените норми. При аварийни ситуации е възможно получаване на шум, който е възможно да превишава определената граничена стойност.

Не се очаква изменение на съществуващия шумов режим по границата на площадката след реализиране на инвестиционното предложение на площадката на птицефермата на „КВИНС-АРГО" ЕООД в с. Козма презвитер, Община Омуртаг.

3. ОПИСАНИЕ НА РАЗУМНИ АЛТЕРНАТИВИ (НАПРИМЕР ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ, ТЕХНОЛОГИЯТА, МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО, РАЗМЕРА И МАЩАБА), ПРОУЧЕНИ ОТ ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, КОИТО СА ОТНОСИМИ ЗА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И НЕГОВИТЕ СПЕЦИФИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ, И ПОСОЧВАНЕ НА ПРИЧИНИТЕ ЗА ИЗБРАНИЯ ВАРИАНТ, КАТО СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

В настоящия раздел са представени проучените от възложителя алтернативи за местоположение и/или алтернативи на технологии и мотивите за направения избор за проучването, имайки предвид въздействието върху околната среда, включително "нулева алтернатива".

Инвестиционното предложение е обвързано с оборудване и експлоатация на съществуващи животновъдни сгради с високоефективно, надеждно оборудване, отговарящо на всички европейски изисквания.

3.1. "НУЛЕВА" АЛТЕРНАТИВА

Нулевата алтернатива се свежда до поддържане на съществуващо състояние и отглеждане на птици - кокошки носачки/, при което:

- ще бъдат необходими средства за поддържане на незастроени площи с конкретно предназначение без това да носи високи позитиви на дружеството и на обществото;
- ще се възпрепятства разкриването на работни места в района на Община Омуртаг и в частност с. Козма презвитер;
- ще бъде възпрепятствано осъществяването на приоритетна производствена дейност по отглеждане на животни за производство на яйца и месо.

Изброените фактори са достатъчен аргумент за отхвърляне на нулева алтернатива по отношение реализиране на инвестиционното предложение.

Приемането на "нулева алтернатива" би означавало:

- Да не се изпълни инвестиционната програма на фирмата, което ще обезмисли инвестицията от доставката на оборудване за фермата;
- Да не се разкрият нови работни места.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- Да не се реализира свободен капацитет - да се увеличи необходимостта от внос на традиционни за България продукти от яйца и птиче месо от други страни, което е негативно за икономиката ни и за българският потребител.

Площадката предмет на инвестиционното предложение не попада в защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии и защитени зони, съгласно Закона за биологичното разнообразие. Реализирането на инвестиционното предложение няма да се отрази негативно на параметрите на околната среда.

Анализ на елементите на околната среда и социално-икономическите условия, без да бъде реализирано инвестиционното предложение – т.н. „нулева алтернатива", е извършен в следващия раздел 4 от настоящия Доклад за ОВОС.

3.2. АЛТЕРНАТИВА ПО МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ.

Инвестиционното предложение ще се осъществи в имоти собственост на възложителя. По отношение на местоположение, алтернативи не са приложими, предвид факта, че площадката е съществуваща и е в непосредствена близост до основната производствена площадка на дружеството. Предложението ще се реализира върху собствен терен, в който ще се извърши изграждане, оборудване и експлоатация на сгради.

Не се разглеждат алтернативи за местоположение. Предвидените дейности по изграждане на нови сгради в обекта е възможно да бъдат осъществени само в имот, който може да бъде част от съществуващата площадка с наличния сграден фонд и техническа инфраструктура. Обектът е с напълно изградена площадкова инфраструктура. Използва се от „КВИНС-АРГО" ЕООД на основание документи за собственост.

От друга страна реализиране на инвестицията дава възможност за развитие на дейността в отговор на пазарните условия. Местоположението е подходящо, предвид изградената инфраструктура, комуникации и традиции, както и обучени хора за производството.

Площадката е с изградена инфраструктура. Поради тази причина е подходяща за осъществяване на инвестиционното предложение. Не се очаква трансгранично въздействие и няма да се изгражда нова или да се променя съществуващата техническа и пътна инфраструктура.

3.3 АЛТЕРНАТИВИ „ЗА НАЙ-ДОБРИ НАЛИЧНИ ТЕХНИКИ(НДНТ)"

Инвестиционното предложение попада в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС. Във връзка с необходимост от издаване на разрешение за строеж по реда на ЗУТ към настоящата процедура е използвана възможността предоставена от Чл. 118, ал. 2 от ЗООС –изготвена и приложена оценката по чл. 99а, ал. 1 ЗООС /оценка за прилагане на НДНТ/.

Основните въздействия върху околната среда, свързани с емисиите на амоняк във въздуха, както и азотни и фосфорни емисии в почвата, повърхностните и подземните води като резултат от образуването, съхранението и използването на оборски тор. Мерките за намаляване на тези емисии не предполагат ограничения на начина на съхранение, третиране или използване на оборския тор, а са отнесени до цялата верига от технологични процеси,

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

включително стъпки за свеждане до минимум на образуването на оборски тор. Това започва с добро стопанисване (добри земеделски практики) и мерки в храненето и отглеждането, последвано от третиране и съхранение на оборския тор, и накрая разпространението му върху обработваеми земи. За да се предотврати редуцирането или анулирането на ползите от дадена мярка, приложена в началото на технологичната верига, от липсата на прилагани технологични решения (на пример при управлението на оборски тор) по-нататък по веригата, то е важно да се прилагат концепцията за НДНТ.

Концепцията за прилагане на най-добрите налични техники във фермата означава винаги прилагането на добри земеделски практики и хранителни мерки заедно с НДНТ в дизайна на животновъдните сгради. Освен това, НДНТ в намаляване на потреблението на вода и енергия също има своето важно значение. Съхранение на оборски тор и третирането на оборски тор в рамките на земеделското стопанство са източници на емисии, при които прилагането на НДНТ ще доведат до съществено редуциране на емисиите.

Характерно в този животновъден сектор е, че проектирането и експлоатацията на системата за подслон на животните само по себе си е основна техника, което също допринася за цялостното екологично представяне. При изграждане на нови сгради конструкцията и вида на сградата ще оказват влияние върху избора на нови техники, които могат да бъдат приложени. Преминаването от една сградна система към друга, обикновено означава пълна замяна на системата, но в някои случаи изпълнението на незначителни промени в сградата, в която е инсталирана системата, ще бъдат достатъчни. Обикновено сградната система е дългосрочна инвестиция и това трябва да се вземе предвид при определянето на приоритетите на прилагането на най-добрите налични техники.

Препоръчваните НДНТ са:

- Изграждане на сгради, които да са затворен тип и топлоизолирани;
- Спазване разпоредбите на Директива 1999/74/ЕО на Съвета от 19 юли 1999 година за установяване на минимални изисквания за защитата на кокошки носачки – използване на уголемени клетки или безклетково отглеждане;
- Въвеждане на мениджмънт на храненето – количествата на протеините в диетата за носачките трябва да бъдат така балансирани, че да задоволяват нуждите на птичия организъм и в същото време да не водят до повишено отделяне на неусвоени азот-съдържащи и фосфор-съдържащи съединения с изпражненията. Така се предотвратява високото им съдържание във фекалиите последващото повишаване количествата на емитирания амоняк;
- Използване на автоматизирани линии за отвеждане на торта и последващо съхранение в покрито съоръжение (площадка или товарно ремарке);
- Използване на модулна хранилна система, която предотвратява разпиляването на фураж;
- Инсталиране на високоефективни поилни системи, които предотвратяват разливите на вода. Запазването на торовата маса суха намалява значително емисиите на амоняк в атмосферата. Използването на такива поилни системи значително намаляват разхода на вода;
- Инсталиране на модулна система за принудителна вентилация с нисък разход на електроенергия и възможност за осигуряване на минимална вентилация през зимата, която да намалява разходите за електроенергия. Осигуряване на добър контрол на вентилационната система.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон, телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

- Управление на генерирания птичи тор – колкото по-сухи са изпражненията, толкова значително намаляват емисиите на амоняк, емитирани от тях. Намаляването на емисиите на амоняка в атмосферата се постига със следните мерки: поддържане на суха и в добро състояние торова маса в птицевъдните сгради; управление на тора след изнасянето му от птицевъдните сгради, което включва съхранение върху водонепроницаеми площадки, от където той се транспортира за наторяване на земеделски земи при спазване на добрите земеделски практики; използва се като компост в гъбопроизводството; или се използва в инсталации за добив на биогаз, където се подлага на процеси на ферментация при анаеробни условия;
- Охлаждане на сградите чрез системи с нисък разход на електроенергия;
- Използване на осветление с висока енергийна ефективност;

Почистване и дезинфекция на сградите и оборудването за птици се извършва след изнасянето на всяка партида за клане. Диапазонът от налични технологии за отглеждане на птици е голям и това означава, че в подразделите за НДНТ за болшинството от тях е необходимо да се разгледат детайлно всички аспекти на производствените процеси. В много от случаите изборът на оборудване и технологичен процес се ръководи от нивото на капиталовите разходи и разходите за експлоатация, но тези фактори имат само незначително влияние върху НДНТ. Основните фактори обуславящи НДНТ са опазване компонентите на околната среда, опазване на човешкото здраве, прилагане на добри земеделски практики и хуманно отношение при отглеждането на птици.

Добрите земеделски практики са съществена част от най-добрите налични техники. Въпреки че е трудно да се определи количествено ползите за околната среда по отношение на намаляването на емисиите или намаляване на използването на енергия и вода, несъмнено добросъвестното управление на стопанството ще допринесе за подобряване на екологичните показатели при процеса на интензивно отглеждане на птици.

При дейностите по последната точка от добрите земеделски практики следва да се вземат в предвид разпоредбите на Директива 91/676/ЕЕС наричана за кратко Нитратна директива. Нитратната директива определя минималните разпоредби относно прилагането на торенето на почвата, с цел предоставяне на всички води на общото ниво на защита срещу замърсяване с азотни съединения, както и допълнителни разпоредби за прилагане на оборски тор в определени уязвими зони.

Изискванията на Нитратната директива и прилагането на НДНТ по отношение прилагането на образувания тор не са разгледани обстойно поради факта, че оператора на бъдещата инсталация възнамерява да предоставя образуваните от дейността количества тор на лица обработващи земеделски земи.

Данни за капацитета на инсталацията преди и след осъществяване на плануваната промяна са представени в следващата таблица.

Таблица № 3.3-1. Капацитет на инсталацията преди осъществяване на промяната

Инсталации	Позиция на дейността, приложение № 4, ЗООС	Капацитет, места за птици
Инсталации за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места, включващи:	**т. 6.6. а)**	**221 280**

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

4 бр. халета, всяко от които с по 20 160 места за кокошки носачки		80 640
3 бр. халета, всяко от които с по 27 360 места за кокошки носачки		82 080
2 бр. халета, всяко от които с по 29 280 места за кокошки носачки		58 560

Възложителят планира изграждане и експлоатация на:

- 5 броя сгради за отглеждане на птици – кокошки носачки. Всяка сграда със ЗП 1679,85 m^2 и РЗП 1679,85 m^2;
- 1 бр. сграда – склад за съхранение на торови маси. ЗП 1679,85 m^2 и РЗП 1679,85 m^2;
- 1 бр. офисна сграда. ЗП 330 m^2 и РЗП 660 m^2.

Капацитет на инсталацията, след реализиране на промените ще бъде:

Таблица № 3.3-2. Капацитет на инсталацията след осъществяване на промяната

№	Инсталация	Позиция на дейността по Приложение № 4 към ЗООС	Капацитет, места за птици
1.	**Инсталация за интензивно отглеждане на птици – кокошки носачки, включваща:**	**6.6 „а"**	**536 940**
	4 броя халета, всяко от които с по 20 160 места за кокошки носачки		80 640
	3 броя халета, всяко от които с по 27 360 места за кокошки носачки		82 080
	2 броя халета, всяко от които с по 29 280 места за кокошки носачки		58 560
	5 броя халета, всяко от които с по 63 132 места за кокошки носачки		315 660

3.3.1. Система за управление на околна среда

Съгласно т. 1.1.1., НДНТ 1 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине, с цел подобряване на общите екологични показатели, НДНТ е въвеждането и спазването на система за управление на околната среда (СУОС).

Дружеството не разполага с внедрена система за управление на околната среда, съобразно ISO 14001:1996 или EMAS. Изготвена и внедрена е собствена система за управление на околната среда съобразно изискванията на издаденото комплексно разрешително. Дружеството постига и демонстрира добра резултатност спрямо околната среда чрез контролиране на въздействието на своите дейности, продукти или услуги върху околната среда в съответствие със своята политика и общите цели по околна среда.

<u>Ангажираност на висшето ръководство</u>

Своят ангажираност спрямо околната среда ръководството заявява като:

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Катина постилер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- Определя, документира и поддържа своята Политика по ОС, която да е подходяща за предмета на дейност на Дружеството, за големината и за въздействието върху ОС на нейните дейности, продукти и услуги,
- Осигурява съответствието на Политиката по ОС с приложимите законови и други изисквания, които Дружеството е приела да изпълнява, отнасящи се до нейните аспекти на околната среда;
- Чрез подходящи методи за обмен на информация да направи Политиката по ОС достъпна за обществеността и да я сведе до знанието на всички лица, работещи за или от името на Дружеството;
- Да определи конкретен представител на ръководството по околна среда, който независимо от другите си отговорности, да има определени роли, отговорности и пълномощия;
- Да осигури необходимите ресурси (човешки, технологични, финансови, специализирани умения и организационна инфраструктура) за поддържане и подобряване на СУОС;
- Да осигури компетентност на основата на подходящо образование, обучение или опит на всички лица, които потенциално могат да предизвикат определените от Дружеството значими въздействия върху ОС при изпълнение на дейностите по предоставяне на продукти и услуги;
- Да извършва преглед на СУОС през определени интервали, за да осигури нейната непрекъсната пригодност, адекватност и ефективност

Определяне от страна на ръководството на Политика по околна среда

Своите общи виждания и насоки, свързани с резултатността спрямо околната среда, ръководство на Дружеството изразява официално чрез Политиката по околна среда:

- Да поддържа и усъвършенства документираната СУОС, като ангажира за това целия персонал на Дружеството;
- Да постигне и поддържа пълно съответствие по отношение на околната среда с всички приложими за дейността законови и други изисквания, предписания на трети страни и обществени мнения;
- Да идентифицира и оценява всички аспекти на своята дейност, като определи и прилага ефективни методи за управление на значимите аспекти за предотвратяване на замърсяването и непрекъснато подобряване;
- Да планира и изпълнява конкретни мерки (цели и програми), водещи до намаляване на негативното въздействие върху околната среда;
- Периодично да отчита степента на изпълнение на общите и конкретни цели, програмите по околна среда, степента на съответствие с комплексното разрешително, както и изискванията на заинтересованите страни, свързани с резултатността спрямо околната среда;
- Да усъвършенства технологиите на производство/ предоставяне на продукти/ услуги, с цел намаляване разхода на суровини, материали, енергия и редуцирането на количеството отпадъци/емисии до стойности, определени от действащото законодателство;
- Да отстранява екологосъобразно всички отпадъци от дейността си, чието генериране не може да бъде предотвратено

„КВИНС - АРГОТ" ЕООД
с. Козма презвитер, ул.Витоша 1Б
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Планиране и установяване на необходимите процедури, цели и задачи, заедно с финансово планиране и инвестиране

За определяне и преглед на своите общи и конкретни цели, Дружеството взема предвид законовите и други приети изисквания, значимите аспекти на околната среда, технологичните възможности, финансови, оперативни и делови изисквания, както и мнения на заинтересовани страни.

Изпълнение на процедурите

Структура и отговорности

Изготвен и утвърден от Управителя е списък на лицата – служители на „КВИНС-АРГО" ЕООД, отговорни за изпълнение на условията на Комплексно разрешително № 443-Н2/2023 г.

Във всяка една процедура и инструкция са определени конкретните отговорници по нейното прилагане, по осъществяване на заложените отговорности и по изпълнение на изискващия се контрол по нейното изпълнение.

Наемане, обучение, осведоменост и компетентност

Провежданото обучение по екология и здраве, безопасност при работа на персонала на „КВИНС-АРГО" ЕООД обхваща всички равнища на ръководен и изпълнителски персонал, съобразно структурата за управление и дефинираните отговорности.

Комуникация

Изготвен и утвърден от Управителя е списък на лицата – служители на „КВИНС-АРГО" ЕООД, отговорни за изпълнение на условията на Комплексно разрешително № 443-Н2/2023 г.

Изготвен и утвърден от Управителя е списък на организациите, които трябва да бъдат уведомявани, съгласно условията на Комплексно разрешително № 443-Н2/2023 г.

Участие на служителите

Дружеството е разработило и утвърдило документирани процедури, които регламентират реда и начина за определяне на отговорностите и пълномощията на персонала, свързани с дейностите по опазване на околната среда. С цел улесняване ефикасното управление по околна среда и усъвършенстване на трудовото представяне, Дружеството насърчава персонала за придобиване и обогатяване на знания, умения и нагласи за изпълнение на длъжностните задължения на служителите чрез провеждането на вътрешнофирмени обучения или участие в обучения, организирани от външни организации.

Документация

В изпълнение на Условие 5.5 "Документиране" е изготвен списък с нормативни документи, свързани с дейността и свързаните с нея аспекти по околната среда", като същият

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsz@abv.bg

подлежи на периодична актуализация. За коректно е своевременно актуализиране на нормативната база се използва специализиран програмен продукт.

Изготвен и утвърден от Управителя е списък от фирмени процедури и инструкции, доказващи съответствие с условията на Комплексно разрешително № 443-Н2/2023 г.

Разработен е и се поддържа Регистър за разпространение на контролираните документи и протоколи за разпределение. Регистърът съдържа списък на кого от персонала (отговорните лица), какъв документ и кога е предоставен, като всички дейности се документират по дати, а получаването на съответните документи (процедури, инструкции и др.) става задължително срещу подпис.

Разработена е процедура по Управлението на документите, която обхваща, както вътрешните така и външните документи. Тяхното поддържане в актуално състояние е част от провежданата политика по околната среда и здравето и безопасността при работа и изискванията на нормативните документи.

Съгласно тази процедура, управлението на документите се извършва в следната последователност:

- Определяне отговорността за длъжностни лица, отговорни за изготвяне на документа;
- Проверка на създадените документи за съответствие с поставените изисквания на дружеството;
- Утвърждаване на документите за издаване и разпространяване за употреба по работни места;
- Преглед и актуализация, при необходимост и съобразно променящите се условия и с последващо утвърждаване;
- Разпространение на документите до съответните вътрешни потребители;
- Изземване на невалидната документация.

Ефективен контрол на процесите

Организацията е създала и поддържа процедура с цел редовно наблюдение и измерване на ключови характеристики на операциите, дейностите и продуктите си, които имат или биха могли да имат значително въздействие върху околната среда. Идентифицирала е дейностите и процесите с влияние върху околната среда и ги подлага на мониторинг, което и позволява:

- да се анализират първопричините за фактически и/или потенциални несъответствия, свързани с управлението на ОС;
- да се определят необходимите коригиращи и превантивни действия;
- да се подобри ефективността на тези действия и общата работа на Дружеството в посока опазването на околната среда

Програми за поддръжка

Инструкциите, изисквани с Комплексното разрешително, в това число и инструкциите за експлоатация и поддръжка са част от Списък на фирмени процедури и инструкции, доказващи съответствие с условията на Комплексно разрешително № 443-Н2/2023 г.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Готовност и реагиране при извънредни ситуации

Изготвен е, съгласно нормативните изисквания, "Вътрешен авариен план". Целта на плана е да намали ефекта от извънредните ситуации, които биха могли да се случат на работните площадки на Дружеството и да окажат въздействие върху здравето, безопасността на персонала и върху околната среда. Планът задължително се актуализира при настъпване на изменения в организацията на работа или модернизация на технологичните процеси и оборудване.

Дружеството е утвърдило процедура , с която определя реда и правилата за реагиране при извънредни ситуации, както и за предотвратяване/намаляване на свързаните с тях въздействия върху здравето и безопасността на персонала, материалните ценности и околната среда. С изпълнението на процедурата се определя потенциалните инциденти/извънредни ситуации и реагира по начин, по който да предотврати или да намали свързаните с тях въздействия. Изпълнението на процедурата е основа за възстановяване на нормалните условия за работа след ликвидиране на последствията.

Осигуряване на спазването на законодателството в областта на околната среда

С документирана процедура Дружеството идентифицира и осигурява достъп до приложимите законови изисквания и други изисквания, които е приела да изпълнява и които се отнасят до значимите аспекти на околната среда.

Познаването и спазването на разпоредбите на екологичното законодателство позволява на Дружеството да определи своите действия и непрекъснато да намалява вредните въздействия от дейността си върху околната среда. С прилагането на нормативната уредба, Организацията дефинира дейностите за опазване на околната среда, като регламентира и осъществява контрол върху опазването на околната среда при осъществяване на дейността си в направленията - качеството на атмосферния въздух; управлението на отпадъците; защитата на почвите и водите от замърсяване, използване на природни ресурси.

Процесът на идентифициране и оценка на съответствието на приложимите нормативни изисквания по ОС включва:

- Идентифициране на нормативните документи и други документи с изисквания;
- Съставяне на регистри с приложимите нормативни и други приети от Организацията изисквания;
- Оценка на съответствието с приложимите изисквания.

Проверка на изпълнението и предприемане на коригиращи действия

Съгласно изискванията на Комплексно разрешително № 443-Н2/2023 г. са разработени и утвърдени писмени инструкции за мониторинг на техническите и емисионни показатели, съгласно условията в разрешителното.

Разработени и утвърдени са писмени инструкции за периодична оценка на съответствието със стойностите на емисионните и технически показатели с определените в условията на разрешителното.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, ентошански джор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvimi@abv.bg

Разработени и утвърдени са писмени инструкции за установяване на причините за допуснатите несъответствия и предприемане на коригиращи действия.

Преглед на СУОС и на запазването на нейната пригодност, адекватност и ефективност, извършван от висшето ръководство

Ръководството извършва преглед на СУОС най-малко веднъж годишно в рамките на календарната година. С извършването на планирани прегледи ръководството цели да се определят актуалността, ефикасността и ефективността на СУОС, както и степента на удовлетворяване на изискванията и.

Като входни елементи служат:

- резултати от проведени одити и оценявания на съответствието с изискванията на действащото законодателство и други изисквания;
- прегледи на адекватността и актуалността на приетите политики по качество, ЗБР и ОС;
- степен на изпълнението на целите и програмите по качество, ЗБР и ОС;
- резултати от проведени обучения и повишаване квалификацията на персонала, участие и консултации;
- анализи на резултатите от дейностите по проверките или мониторинга на условията на труд, здравословното състояние на персонала и околната среда;
- резултати от разследването на инциденти, извънредни ситуации и аварийни ситуации;
- резултатите от изпълнението на дейностите по ЗБУТ;
- оценката на аспектите спрямо околната среда и управление на степента на въздействие върху околна среда;
- информация за функционирането на процесите и съответствието на продукта;
- информация за предприети превантивни и коригиращи действия през отчетния период;
- информация за резултатите от действия, произтичащи от предишни прегледи от Ръководството;
- външни проверки и предписания от контролните органи;
- информация от клиенти, включително жалби и рекламации от персонала и/или трети страни за опасни условия на труд и/или неблагоприятни

Придържане към разработки на по-чисти технологии

„КВИНС-АРГО" ЕООД е титуляр на комплексно разрешително, издадено във връзка с прилагането на национално и европейско законодателство – Закон за опазване на околната среда /ЗООС/ и Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент. В съответствие със нормативните разпоредби, в качеството си на оператор на инсталация, „КВИНС-АРГО" ЕООД възприема своето задължение да прилага технологични решение, определени в съответните заключения като най-добри налични техники /НДНТ/, които са свързани с ниски емисионни нива и осигуряват устойчив производствен процес.

Приложимост/съответствие със заключенията за НДНТ

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Поставените с Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине общи заключения са приложими за оценяваната инсталация.

Внедрената и поддържана Система за управление на околна среда /СУОС/ в съответствие с изискванията условията на издаденото комплексно разрешително е в **пълно съответствие с общите заключения за НДНТ** т. 1.1.1. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

3.3.2. Добро стопанисване

Дейността, предмет на инсталацията е интензивно отглеждане на птици - кокошки носачки. Производствените сгради представляват монолитни бетонни конструкции, бетонови стени и покривни панели. По страничните стени от двете страни са разположени приточни клапи. В предната част на сградата е разположено помещение за системата за управление и наблюдение на процесите по отглеждане на птиците. Основните вентилатори на вентилационната система са разположени по задната страна на сградата. Разположението е подбрано така, че да няма смесване на въздуха, излизащ от сградите с този който постъпва в тях. Пресният въздух се подава от "чиста" зона, а отработеният се изхвърля на вън в "мръсна" зона.

Използваната технология е т.нар. „all-in - all-out" технология, при която в началото на жизнения цикъл се осъществява зареждане на производственото хале с подраснали птици, които се отглеждат без преместване, като в края на жизнения цикъл се изнасят от халетатата и се транспортират към клаинцата за по-нататъшно процесиране. На практика, за целия период до достигане на определена възраст птиците - кокошки носачки не напускат производствените халетата. След приключване на жизнения цикъл производственото хале изцяло се изчиства и дезинфекцира.

За правилното отглеждане на кокошки носачки важни фактори са:

- Добър старт – през първата седмица от живота на птиците, имунната система на младите пилета се развива. Условия като лесно намиране на храна и чиста вода, оптимална температура на околната среда допринасят особено много за растежа на птиците през първата седмица. Повишаване на теглото през първата седмица от живота е основен индикатор за общото здравословно състояние на птицата;
- Качествена храна;
- Чиста вода;
- Суха постеля;
- Добър климат;
- Минимален стрес – стресът потиска имунната система. Трябва да се минимизира транспортирането, ваксинации, инжекции.

Отглеждането на птиците - кокошки носачки ще се осъществява в общо в 14 броя производствени сгради с общ капацитет 536 940 броя места за птица. Предвидената

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

технология е на клетъчно отглеждане. При него птиците обитават клетъчни батерии. Системите от клетки, които традиционно се използват и се считат за НДНТ са:

- система от клетки с възможност за изнасяне на птичите фекалии до затворено съоръжение за съхранение, най-малко два пъти в седмицата, с помощта на транспортни ленти;
- подредени във вертикални редове клетки с транспортна лента за фекалиите и с ускорено изсушаване с въздух, като се изнасят най-малко веднъж седмично до затворено съоръжение за съхранение;
- подредени във вертикални редове клетки с транспортна лента за фекалии и с ускорено изсушаване, чрез размесване с въздух, като се изнасят най-малко веднъж седмично до затворено съоръжение за съхранение;
- подредени във вертикални редове клетки с транспортна лента за фекалии и с подобрено, ускорено изсушаване с въздух, като торта се изнася от съоръжението за подслон най-малко веднъж седмично до затворено съоръжение за съхранение;
- подредени във вертикални редици клетки с транспортна лента за фекалиите и с тунелна сушилня над клетките, птичите фекалии се изнасят на 24 - 36 часа до затворено съоръжение за съхранение.

В разглежданя случай е избран начинът на отглеждане на птиците в сгради оборудвани с уголемени клетки, подредени във вертикални редици клетки с транспортна лента за фекалиите и с тунелна сушилня над клетките, птичите фекалии се изнасят на 24 - 36 часа до затворено съоръжение за съхранение.

Фигура № 3.3.2-1. Схема на използваната система за извеждане и изсушаване на тор

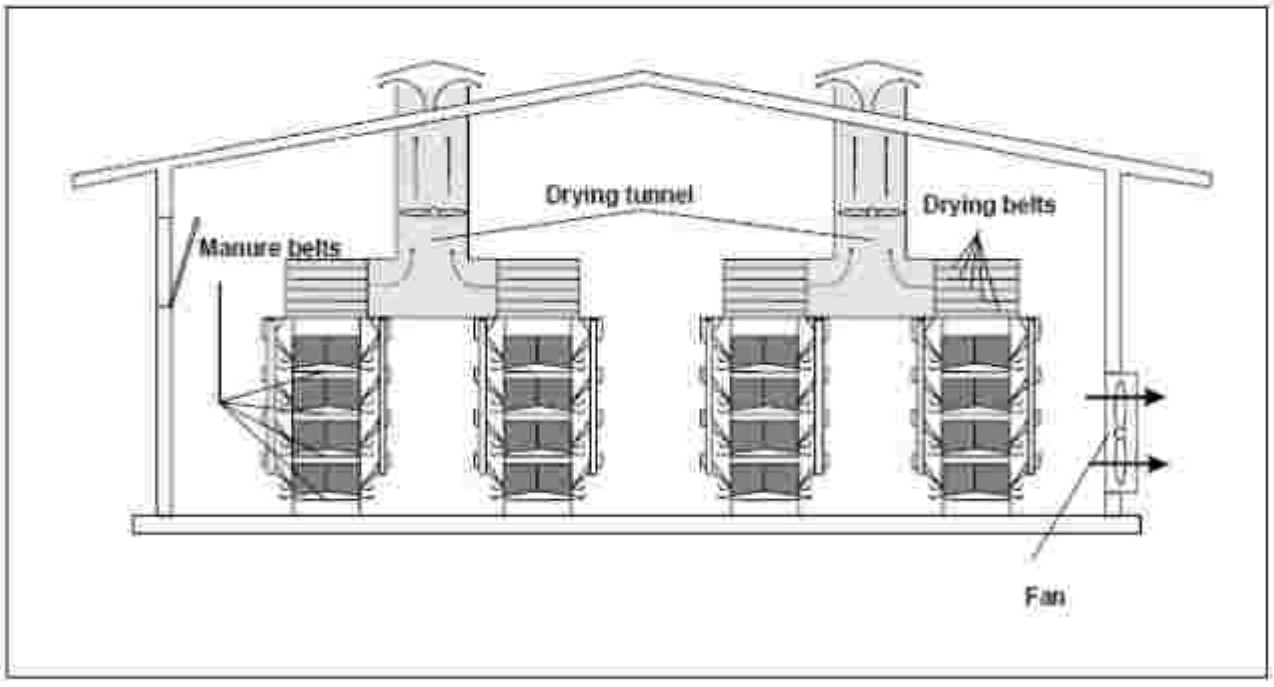

Уголемената клетка е оборудвана с улейни хранилки и нипелови поилки. Фуражът се разпределя равномерно по всички етажи на клетъчната батерия. С помощта на шибър нивото на фуража в хранилката се контролира много лесно, а заобленият й край не позволява неговото

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма проявтер, стопански двор
телефон; телефон: 06066-212, факс: 06066-212
e-mail: kvins@abv.bg

разпиляване. Броят на храненията и тяхната продължителност се определят с помощта на часовников превключвател. Всички части от ламарина са поцинковани срещу корозия, телените части са предпазени от корозия. В клетката са обособени: гнездо, съоръжено със специална постелка, върху която кокошките снасят яйцата и прашна баня с постелка, върху която по специален тръбен тракт с транспортна спирала се поръсва фураж, използван от животните за ровене и занимавка.

Клетъчна система отговаря на следните изисквания:

- полезна площ за една птица - 750 см^2;
- обща площ на клетката не по-малка от 2000 см^2;
- минимална височина на клетката – 45 см;
- всяка кокошка разполага с минимум 12 см хранителен фронт;
- всяка кокошка разполага с 15 см от кацалката;
- птиците от всяка клетка имат достъп до 2 нипелови поилки;
- във всяка клетка има гнездо за снасяне на яйцата и прашна баня;
- всяка клетка е съоръжена с приспособление за пилене на ноктите;
- ъгълът на наклона на пода в клетката не превишава 14%, т.е. 8 градуса;
- ширината на пътеката между два съседни реда клетки не по-малко от 90 см;
- разстоянието между пода на сградата и долния етаж от клетки е минимум 35 см.

Главен аспект на околната среда в интензивното птицевъдство е животинския тор и най-голямо внимание се отделя на амоняка. Принципът, който стои зад намаляването на емисиите на амоняк от клетките, е честото изнасяне на птичите фекалии. Изсушаването им също намалява емисиите, като забавя химичните реакции. Колкото по-бързо се изсушават птичите фекалии, толкова по-малки са количествата емитиран амоняк. Съчетаването на честото им изнасяне с ускорено изсушаване води до най-големи намаления на емисиите на амоняк. Под клетките се намира полипропиленова торова лента, на която попадат фекалиите от всеки ред отделно. С оглед намаляването на вредните газове в сградата е предвидена принудителна вентилация, която спомага за по-бързото изсушаване на фекалиите и уеднаквяване на микроклимата на различните етажи. Процесът се регулира от микропроцесор.

Птичите фекалии, посредством транспортьор, два пъти седмично се извеждат от помещенията до закрит склад за съхранение. В резултат на обдухване и изсушаване на птичите фекалии се преустановяват аеробните/анаеробни процеси на отделяне на вредни вещества. Това улеснява и последващото съхраняване на тора в закрития склад, разположен в близост до животновъдните сгради. По този начин се преустановява отделянето на амоняк и неприятно миришещи вещества на територията на площадката.

Фигура № 3.3.2-1. Принципна схема на животновъдна сграда за отглеждане на птици

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinis@abv.bg

В съответствие с разпоредбите на Чл. 3, пар. 8, Приложение IX на Протокола към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (обн. ДВ, 38/2005г.) за съществуващи съоръжения за съхранение на тор, се изисква прилагане на мерки за намаляване на емисиите на амоняк. При оценяване на приетите от възложителя мерки за редуциране неорганизираните емисии на амоняк са взети в предвид посочени в документ GUIDANCE DOCUMENT ON CONTROL TECHNIQUES FOR PREVENTING AND ABATING EMISSIONS OF AMMONIA насоки.

Съществуват няколко метода за намаляване ***емисиите на амоняк (NH_3),*** които са подборно разработени в ръководствата за добри земеделски практики. Най-общо те са следните.

Чрез регулиране на състава на храната. По-добро съчетание на протеините в храните. Тази практика зависи от вида на добитъка, който се отглежда (в кой конкретен SNAP CODE между 100901 до 100915 попада). Тази практика води до по-малко намаляване емисиите на амоняк в сравнение със следващата.

Чрез добро стопанисване. Намаляване замърсените с тор повърхности, водещо до намаляване не емисиите. Отглеждане навън може да доведе до намаляване на температурата, а от там и на изпаренията на амоняк от торта. За отглеждане на птици има много ефикасна техника с подвижни подове, чрез които се отвежда течната и твърда торови фракции. За кокошки носачки удачни са конвейрите за изнасяне на торовите фракции.

Система за обработка на торта. Отделяне на твърдата и течна торови фракции. Тази система води до значително намаляване емисиите на амоняк, тъй като от твърдата фракция те

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

са сравнително малко. Компостиране на твърдата торова фракция води до повишаване на емисиите по време на процеса.

Правилно складиране. Покриване на ямите за тор намаляват емисиите на амоняк с около 80%. Тази система се комбинира и с добро стопанисване, т.е. навременно почистване на торта от сградите, съоръжения за бързо отвеждане на течната торова фракция, поддържане на постоянна температура.

По отношение животновъдните сгради възложителя ще прилага следните мерки за намаляване на емисиите на амоняк:

- технология на отглеждане с използване на **сгради оборудвани с уголемени клетки, подредени във вертикални редици клетки с транспортна лента за фекалиите и с тунелна сушилня над клетките**. Чрез тази мярка се гарантира редуциране на емисиите с до **80 %**. Тази мярка ще осигури съответствие на съоръжението с изискванията на Приложение IX на Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (ратифициран със закон, приет от 39-то НС на 20.04.2005 г. - ДВ, бр. 38 от 3.05.2005 г. Издаден от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 93 от 22.11.2005 г., в сила за Република България от 3.10.2005 г.)

Тази мярка е категоризирана като категория 1 съгласно Таблица 9 на документ GUIDANCE DOCUMENT ON CONTROL TECHNIQUES FOR PREVENTING AND ABATING EMISSIONS OF AMMONIA.

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: *„НДНТ 2. С цел предотвратяване или намаляване на въздействието върху околната среда и подобряване на общите показатели НДНТ е използването на всички посочени по-долу техники:"*

Таблица № 3.3.2-3. Оценка на съответствието на прилаганите техники за стопанисване

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
1	Инсталацията е съществуваща. Новите птицевъдни сгради ще се изградят в непосредствена близост до инсталацията – северно от площадката. Местоположението е в близост до съоръжението за съхранение на торови маси. Осигурено е разстояние до чувствителни рецептори. Засегнатите от промяната имоти са единствената възможност за разширение на инсталацията. Отчетени са преобладаващите ветрове /с посока от запад/. Избраната технология е с нулево	Правилно местоположение на инсталацията/стопанството и пространствено разположение на дейностите с цел: —намаляване на транспортирането на животни и материали (включително оборски тор); —осигуряване на подходящо разстояние от чувствителните рецептори, които следва да се опазват; — отчитане на преобладаващите климатични условия (напр. вятър и валежи);	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ /не е общоприложима за съществуващи инсталации и стопанства/

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Кочина постоянен, стопански двор
телефон: телефон: 06066-212, факс: 06066-212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
	въздействие върху повърхностни и подземни води.	— съобразяване на потенциалния бъдещ капацитет за развитие на стопанството; —предотвратяване на замърсяването на водата.	
2	Операторът прилага процедури и инструкции относно: —приложимото законодателство, животновъдството, здравето на животните и хуманното отношение към тях, управлението на оборския тор, безопасността на работниците; — планиране на дейностите; — планиране и управление на извънредни ситуации; — ремонт и поддръжка на оборудването. Транспортирането и разпръскването на тор върху почвата не се извършва от оператора. Торта се предава на земеделски производител на база на сключен договор.	Обучение на персонала по-конкретно в областта на: —приложимото законодателство, животновъдството, здравето на животните и хуманното отношение към тях, управлението на оборския тор, безопасността на работниците; —транспортиране и разпръскване на оборски тор върху почвата; — планиране на дейностите; — планиране и управление на извънредни ситуации; — ремонт и поддръжка на оборудването.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
3	Операторът разполага с разработени: - Вътрешен аварийн план; - План за мониторинг при анормални режими на инсталацията. Разпоредбите на цитираните документи обхващат всички възможни неблагоприятни събития и съответните действия на наличния персонал.	Изготвяне на план за реагиране при извънредни ситуации с цел справяне с неочаквани емисии и инциденти, като например замърсяване на водните басейни. Това може да включва: —план на стопанството, показващ дренажните системи и източниците на питейни/отпадъчни води; —планове за действие с цел реагиране при определени потенциални събития (напр. пожар, протичане или събиране на съоръжения за съхранява на полутечен тор, неконтролирано оттичане от купове оборски тор, разлив на масла); — налично оборудване за реагиране при инцидент, свързан със замърсяване (напр. оборудване за запушване на почвен дренаж, преграждане на канали, прегради срещу разлив на масла).	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
4	Операторът прилага инструкции за експлоатация и поддръжка на технологичните модули на поилна система и вентилационна система на инсталацията. Т.к. до настоящия момент на площадката не е изграден и не се експлоатира съоръжение за	Редовна проверка, ремонт и поддръжка на конструкции и оборудване, като например: — съоръжения за съхраняване на полутечен тор за наличие на признаци за повреда, изпускане, течове;	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
	съхранение на тор оператора не прилага подобна инструкция.	— помпи за полутечен тор, смесители, сепаратори, оросители; — системи за подаване на вода и фуражи; — вентилационни системи и сензори за температурата; — силози и транспортно оборудване (напр. клапи, тръби); —системи за пречистване на въздуха (напр. чрез редовна проверка); Това може да включва чистотата на стопанството и борбата с вредителите	
5	Мъртвите животни се съхраняват в хладилен контейнер /фризер тип „раклa"/. Контейнера е с плътно затваряне и поддържане на оптимална температура за предотвратяване поява на ферментационни процеси, респективно емисии на миризми	Съхранение на мъртви животни по начин, който предотвратява или намалява емисиите.	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ

При експлоатацията на Инсталацията за интензивно отглеждане на птици - кокошки носачки с цел намаляване на въздействието върху околната среда и подобряване на общите показатели се прилагате техники и мерки, които са в **пълно съответствие с общите заключения за НДНТ** т. 1.2. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
пощенски телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

3.3.3. Системи за хранене на птиците

Птиците се изхранват с комбинирани фуражи в брашнест или гранулиран вид (в зависимост от възрастта). При отглеждане на птици, са разработени различни стратегии за хранене, които имат за цел да гарантират точния баланс между енергия и аминокиселинни изисквания, или които имат за цел да предизвикат по-добро усвояване на хранителните вещества чрез по-добро преминаване на храната през храносмилателния тракт на птиците.

В повечето държави разходите за храна възлизат на около 70% от разходите за производство на пилешко месо. Съдържанието на храната оказва съществено влияние на техническото изпълнение. Дажбата от храна на кокошки носачките може да се изчисли като се вземе предвид точният баланс на енергия, протеини и аминокиселини, мазнини, минерали и витамини, за да се оптимизира растежа. Съставът на фуража е различен за женски и мъжки екземпляри, променя се и при различните възрасти на птиците.

За кокошки носачки, храненето на фази понастоящем се прилага в някои страни от ЕС. Това включва разделяне на техните изисквания в три фази, в които кокошки носачките показват значителна промяна в техните хранителни изисквания. Във всяка фаза целта е да се оптимизира съотношението на преработване на фуражите (FCR). Прилага се леко ограничен режим на хранене в първата фаза и по-ефективен растеж на по-късен етап. Протеините и аминокиселините трябва да бъдат с качество на високо ниво и изключително балансирани.

Към всяка сграда е монтиран по 1 бр. силоз за съхранение на фуражна смес модел BD-P/M-EU WL2 с капацитет 41,80 m^3.

Към новите сгради ще бъдат монтирани по 2 бр. силози за фураж със следните техническа информация:

- Брой силози: 2 бр. (Силоз БД) с вместимост 41.8 m^3 или 27.17 t
- Начин на зареждане: Пневматично
- Кантар към всеки от 2 броя силози

Като основна система за дистрибуция на фураж, която се използва и ще се монтира в предвидените сгради, ще се използва т.н. „верижно-тапова система". Тази система е една от най-надеждните и рентабилни системи за хранене в света, която транспортира фуражът на птиците гладко и без пилеене на сместа. Тя включва следните модули:

- Улей за дистрибуция на фуражна смес,
- Верига с тапови шайби,

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

- Мотор-редуктор за придвижване на

Дълбоката улейна хранилка и вдлъбната дискова тапа минимизира фирата на фуражната смес. Основни предимства са:

- ✓ висока степен на ефективност,
- ✓ без необходимост от допълнителни елементи за трансфер,
- ✓ ниски разходи за поддръжка,
- ✓ спестяващи място, напълно поцинковани хранилни колони.

На следващите фигури е представен изглед на хранилната система.

Фигура № 3.3.3-1. Хранилна система тип „тролей"

Фигура № 3.3.3-2. Хранилна система тип „верижно-тапова"

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Храненето оказва най-съществено влияние върху птиците по следните показатели: продължителност на жизнения цикъл, поддържане на килограми-живо тегло, конверсия на фураж и др. Рецептурите за фураж, за всяка една възраст се изготвят от оператора. Пълноценен комбиниран фураж за кокошки носачки 3-3 съдържа царевица, пшеница, соев шрот, слънчогледов шрот, креда, монокалциев фосфат, лизин, метионин, сол, соево масло, витаминоминерален премикс, антиоксидант (ендокс), фитаза, ензим (роксазим).

Примерен състав на използвания фураж е представен в следващата таблица.

Таблица № 3.3.3-1. Състав на фураж

Гарантиран анализ (в %):

- Обм. енергия – 2832 ккал/кг
- Суров протеин – 17.00
- Сурова мазнина – 12.50
- Суров влакнини – 5.38
- Калций – 3.75
- Фосфор – 0.62
- Лизин – 0.80
- Метионин + цистин – 0.70
- Треонин – 0.60
- Триптофан – 0.25

Съгласно заключенията за НДНТ /т. 2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е: *„НДНТ 3. С цел намаляване на общия екскретиран азот и съответно на емисиите на амоняк и същевременно задоволяване на хранителните нужди на животните НДНТ е използването на определен състав на дажбите и стратегия на хранене, която включва една от посочените по-долу техники или комбинация от тях:"*

Таблица № 3.3.3-2. Оценка на съответствието на прилаганите техники за редуциране екскрецията на азот

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
1	Прилага се намаляване на излишъка от суров протеин, като се гарантира, че не се надвишават препоръчваните количества. Дажбите са балансирани, така че да отговарят на нуждите на животните от енергия и лесносмилаеми аминокиселини /Таблица № 3.3.3-1./.	Намаляване на съдържанието на суров протеин чрез хранителни дажби с балансирано съдържание на азот в зависимост от нуждата от енергия и лесно смилаеми аминокиселини	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
2	Фуражният микс съответства на нуждите на животните, по-конкретно по отношение на необходимата енергия,	Многофазово хранене с дажби, чийто състав е адаптиран към специфичните изисквания на периоди на отглеждане	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ

„КВИПС - АРГО" ЕООД
с. Кома презитер, спешелски двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvips@abv.bg

№	Прилагани техники	Техники съгласно НДНТ	Приложимост/съответствие
	аминокиселини и минерали в зависимост от теглото на животното и/или етапа на производство.		
3	Определено количество богат на протеини фураж се заменя с нископротеинов фураж с цел допълнително намаляване на съдържанието на суров протеин. Дажбите се допълват със синтетични аминокиселини (напр. лизин, метионин, треонин, триптофан, валин), така че да няма недостиг в аминокиселинния профил /Таблица № 3.3.3-1./.	Добавяне на контролирани количества основни аминокиселини към дажби с ниско съдържание на суров протеин	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ
4	Към фуража се добавят адитиви за лесно смилане и подобряване на чревната флора /Таблица № 3.3.3-1./.	Използване на одобрени добавки към фуражите, които намаляват общия екскретиран азот	ПРИЛОЖИМА ПРИЛАГА СЕ

При експлоатацията на Инсталацията за интензивно отглеждане на птици - кокошки носачки намаляване на общия екскретиран азот и съответно на емисиите на амоняк и същевременно задоволяване на хранителните нужди на животните се прилагате техники и мерки, които са в **пълно съответствие с общите заключения за НДНТ** т. 1.3. от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине.

При прилаганите конкретни комбинации от мерки за инсталацията /забележка 1 от таблици 1.1 и 1.2 на Решението за НДНТ/ нивата на екскретирания азот и фосфор са с в съответствие с нивата свързани с НДНТ

Вещества	Нива на екскретирани вещества	Свързан с НДНТ общ екскретиран азот(1)(2) (kg екскретирано в-во/жизнено пространство за едно животно/година)
Общ екскретиран азот, изразен като N	0,8	0,4 — 0,8
Общ екскретиран фосфор, изразен като P_2O_5	0,40	0,10 — 0,45

Избраните стойности, които следва да се контролират при експлоатация на инсталацията са:

- Общ екскретиран азот, изразен като N – **0,8 kg** екскретирано в-во/жизнено пространство за едно животно/година
- Общ екскретиран фосфор, изразен като P_2O_5 – **0,4 kg** екскретирано в-во/жизнено пространство за едно животно/година

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

3.3.4. Система за поене

За поене на птиците ще се използва поилна инсталация с нипелни поилки с чашки. Птиците ще имат свободен достъп до вода през целия светъл период от денонощието. Наляганието в системата ще може да се регулира в зависимост от консумацията на птиците, което предотвратява нежелани течове, евентуални загуби на вода, както и нежелано овлажняване на сламената постеля. Поенето на птиците по този начин гарантира рационалното използване на водата.

Фигура № 3.3.4-1. Нипелна поилка с чашка

Редуцирането на потреблението на вода от животните не се счита за уместно. То варира в съответствие с прилагания хранителен режим, въпреки че някои производствени стратегии включват ограничаване на достъпа до вода. Постоянен достъп до вода по принцип се счита за задължителен (хуманно отношение към животните). Намаляване на употребата на вода е въпрос на информираност и е преди всичко въпрос на управление на фермата.

Поддръжката и почистването на поилната система се извършва регулярно след приключване на всеки жизнен цикъл по строго определена процедура. Ежедневно ще се извършва визуален оглед на състоянието на поилната система за възникване на аварии и/или течове.

Водоснабдяването на птицефермата се извършва от селищната водоснабдителна система на с. Козма Презвитер /по отношение питейно-битови цели/ и чрез МПС /водоноски/ от водоснабдителната система на гр. Търговище /за животновъдство/.

3.3.5. Вентилационна система

Добрата вентилация доставя на птиците кислород и чист въздух. Замърсители като прах, амоняк, метан и въглероден диоксид и излишната влага се отвеждат извън сградата. Топлината се запазва през студените месеци, а през лятото се доставя хладен въздух.

Обобщено може да се отбележи, че системата за вентилация решава проблемите за:

- Отстраняване на излишната влага;

„КВИК - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнически двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvmo@abv.bg

- Отстраняване на вредните газове и доставянето на чист въздух.
- Отстраняване на излишната топлина и охлаждане на въздуха, респективно птиците, постелята и т.н. в помещението при невисоки, а чрез движението на въздуха и при високи външни температури.
- Намаляване на запрашеността и бактериалната замърсеност на въздуха.
- Създаване на движение на въздуха с охлаждащ ефект.
- Удължаване на живота на оборудването.

Вентилационната система трябва да осигурява достатъчно кислород за развитието на птиците и подходяща температура за оптималното им отглеждане.

Обикновено необходимият въздухообмен се определя в зависимост от живото тегло на птиците в сградата и се движи от 1.5 m^3/h/kg до 6 m^3/h/kg. При висока външна температура около 30°C максималната стойност на въздухообмена трябва да се увеличи до 12 m^3/h/kg.

Качеството на въздуха в сградите за птици трябва отговаря на следните изисквания:

- Кислород - над 16 %
- Въглероден диоксид - под 0.3 %
- Въглероден оксид - под 40 ppm
- Амоняк - под 15 ppm
- Сероводород - под 5 pp

Особено влияние вентилационната система оказва върху ефективността на производство. Така например при повишаване на средната температура в сградата от 25 °C на 35°C консумацията на комбиниран фураж може да спадне с 10 % и повече, което довежда до драстично влошаване на производствените резултати.

Кокошките-носачки се отглеждат в затворените помещения, за които трябва да се използва добра и надеждно функционираща вентилационна система, тъй като птиците са с голяма гъстота на населване. Прилага се вентилация с подналягане - механична вентилация (наречена още принудителна вентилация), при която с помощта на клапи и стенни вентилатори се извършва контрол върху постъпването на чист въздух. Изхвърлянето на мръсния въздух от помещението се осъществява посредством изхвърлящи вентилатори, които се разполагат на напречната напречната страна на халето. При тази система на вентилация, чистият въздух се разпределя равномерно по цялото помещение, без да се образува течение. Отварянето и затварянето на клапите се регулира от компютър в зависимост от сигнал подаван от външен и вътрешен температурен сензор. Тази система функционира целогодишно.

За птицевъдните помещение са монтирани следните вентилатори:

Таблица № 3.3.5-1. Точкови източници на емисии в атмосферния въздух

Производ-ствено хале (Сграда)	Географски координати на условен геометричен център на всяка сграда	ИУ (вентилатори)	Дебит [Nm^3/h]	Височина [m]	Диа-метър [m]	Темпе-ратура [^{0}C]
Сграда № 1	43°09'5.25"N 26°28'15.5"E	Вентилатори тип „Ер Мастер" – 6 бр.	6 x 43 700	1,5	1,4 m	20

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, 8700 ивански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinis@abv.bg

Производ-ствено хале (Сграда)	Географски координати на условен геометричен център на всяка сграда	ИУ (вентилатори)	Дебит [Nm³/h]	Височина [m]	Диа-метър [m]	Темпе-ратура [°C]
		Аксиални вентилатори – 2 бр.	2 x 23 000	2,8	1,0 m	
Сграда № 2	43°09'4.79"N 26°28'14.97"E	Вентилатори тип „Ер Мастер" – 6 бр. Аксиални вентилатори – 2 бр.	6 x 43 700 2 x 23 000	1,5 2,8	1,4 m 1,0 m	20
Сграда № 3	43°09'4.39"N 26°28'14.84"E	Вентилатори тип „Ер Мастер" – 6 бр. Аксиални вентилатори – 2 бр.	6 x 43 700 2 x 23 000	1,5 2,8	1,4 m 1,0 m	20
Сграда № 4	43°09'3.97"N 26°28'14.81"E	Вентилатори тип „Ер Мастер" – 6 бр. Аксиални вентилатори – 2 бр.	6 x 43 700 2 x 23 000	1,5 2,8	1,4 m 1,0 m.	20
Сграда № 5	43°09'6.6"N 26°28'7.2"E	Вентилатори тип „Ер Мастер" – 8 бр. Аксиални вентилатори – 2 бр.	8 x 44 700 2 x 23 000	1,5 2,8	1,4 m 1,0 m	20
Сграда № 6	43°09'6.5"N 26°28'8.15"E	Вентилатори тип „Ер Мастер" – 8 бр. Аксиални вентилатори – 2 бр.	8 x 44 700 2 x 23 000	1,5 2,8	1,4 m 1,0 m	20
Сграда № 7	43°09'6.45"N 26°28'9.13"E	Вентилатори тип „Ер Мастер" – 8 бр. Аксиални вентилатори – 2 бр.	8 x 44 700 2 x 23 000	1,5 2,8	1,4 m 1,0 m	20
Сграда № 8	43°09'07.65"N 26°28'12.48"E	10 x вентилатор BD-V130-3-1.50PS EI5, 46 700 m3/h 2 x вентилатор FF091-6DQ 3x400V 50/60Hz 1,9/2,4A, 27 430 m3/h	10 x 46 700 2 x 27 430	1,5 2,8	1,4 m 1,0 m	20
Сграда № 9	43°09'03.12"N 26°28'8.99"E	10 x вентилатор BD-V130-3-1.50PS EI5, 46 700 m3/h 2 x вентилатор FF091-6DQ 3x400V 50/60Hz 1,9/2,4A, 27 430 m3/h	10 x 46 700 2 x 27 430	1,5 2,8	1,4 m 1,0 m	20
Сграда № 10 /нова/	43° 9'10.48"N 26°28'5.81"E	**Долно ниво:** Wall Fan (controlled) 2 x вентилатор FF091-6EQ с дебит 22 760 m³ 1x230V 50Hz 4,2A Wall Fan (вкл./изкл.) 8 x вентилатор BD-V130-3-1.50PS E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz сглобен **Горно ниво:** Комин за отработен въздух (controlled) 4 x CL600 с вентилатор FF063-6ET(S) 1x230V	2 x 22 760 8 x 46 700 4 x 12 600 10 x 46 700 4 x 46 700	1,0 0,8 10,6 4,3 6,2	0,98 m 1,40 m 0,66 m 1,40 m 1,40 m	20

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнически двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsc@abv.bg

Производ-ствено хале (Сграда)	Географски координати на условен геометричен център на всяка сграда	НУ (вентилатори)	Дебит [Nm³/h]	Височина [m]	Диа-метър [m]	Темпе-ратура [°C]
		50/60Hz 2,5/3,3A с дебит 12 600 m³. Wall Fan (вкл./изкл.) 14 х вентилатор BD-V130-3-1,50PS E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz сглобен				
Сграда № 11 /нова/	43° 9'10.50"N 26°28'7.60"E	**Долно ниво:** Wall Fan (controlled) 2 х вентилатор FF091-6EQ с дебит 22 760 m³ 1x230V 50Hz 4,2A Wall Fan (вкл./изкл.) 8 х вентилатор BD-V130-3-1,50PS E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz сглобен **Горно ниво:** Комин за отработен въздух (controlled) 4 х CL600 с вентилатор FF063-6ET(S) 1x230V 50/60Hz 2,5/3,3A с дебит 12 600 m³. Wall Fan (вкл./изкл.) 14 х вентилатор BD-V130-3-1,50PS E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz сглобен	2 x 22 760 8 x 46 700 4 x 12 600 10 x 46 700 4 x 46 700	1,0 0,8 10,6 4,3 6,2	0,98 m 1,40 m 0,66 m 1,40 m 1,40 m	20
Сграда № 12 /нова/	43° 9'10.31"N 26°28'9.18"E	**Долно ниво:** Wall Fan (controlled) 2 х вентилатор FF091-6EQ с дебит 22 760 m³ 1x230V 50Hz 4,2A Wall Fan (вкл./изкл.) 8 х вентилатор BD-V130-3-1,50PS E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz сглобен **Горно ниво:** Комин за отработен въздух (controlled) 4 х CL600 с вентилатор FF063-6ET(S) 1x230V 50/60Hz 2,5/3,3A с дебит 12 600 m³. Wall Fan (вкл./изкл.) 14 х вентилатор BD-V130-3-1,50PS E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz сглобен	2 x 22 760 8 x 46 700 4 x 12 600 10 x 46 700 4 x 46 700	1,0 0,8 10,6 4,3 6,2	0,98 m 1,40 m 0,66 m 1,40 m 1,40 m	20
Сграда № 13 /нова/	43° 9'10.20"N 26°28'11.19"E	**Долно ниво:** Wall Fan (controlled) 2 х вентилатор FF091-	2 x 22 760 8 x 46 700	1,0 0,8	0,98 m 1,40 m	20

„КВИЦ - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinz@abv.bg

Производ-ствено хале (Сграда)	Географски координати на условен геометричен център на всяка сграда	НУ (вентилатори)	Дебит [Nm³/h]	Височина [m]	Диа-метър [m]	Темпе-ратура [°C]
		6EQ с дебит 22 760 m³ 1x230V 50Hz 4,2A Wall Fan (вкл./изкл.) 8 x вентилатор BD-V130-3-1,50PS E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz стлобен **Горно пиво:** Комин за отработен въздух (controlled) 4 x CL600 с вентилатор FF063-6ET(S) 1x230V 50/60Hz 2,5/3,3A с дебит 12 600 m³. Wall Fan (вкл./изкл.) 14 x вентилатор BD-V130-3-1,50PS E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz стлобен	4 x 12 600 10 x 46 700 4 x 46 700	10,6 4,3 6,2	0,66 m 1,40 m 1,40 m	
Сграда № 14 /нова/	43° 9'10.22"N 26°28'12.96"E	**Долно пиво:** Wall Fan (controlled) 2 x вентилатор FF091-6EQ с дебит 22 760 m³ 1x230V 50Hz 4,2A Wall Fan (вкл./изкл.) 8 x вентилатор BD-V130-3-1,50PS E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz стлобен **Горно пиво:** Комин за отработен въздух (controlled) 4 x CL600 с вентилатор FF063-6ET(S) 1x230V 50/60Hz 2,5/3,3A с дебит 12 600 m³. Wall Fan (вкл./изкл.) 14 x вентилатор BD-V130-3-1,50PS E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz стлобен	2 x 22 760 8 x 46 700 4 x 12 600 10 x 46 700 4 x 46 700	1,0 0,8 10,6 4,3 6,2	0,98 m 1,40 m 0,66 m 1,40 m 1,40 m	20

Обикновено вентилаторите работят по групи и в режим, който осигурява оптимален микроклимат в сградата съобразно микроклимата и потребностите на птиците. На следващата фигура са представени основните модули на вентилационната система – тунелни вентилатори.

Фигура № 3.3.5-1. Тунелни вентилатори.

„КВИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvis@abv.bg

Вентилаторните отвори са съобразени с нормалните метеорологични условия характерни за района на площадката и местоположението на населеното място.

Компенсирането на изхвърления въздух ще става през автоматични клапи, тунелни клапи и касетъчна система за охлаждане и пречистване на въздуха.

Амонячната емисия от фекалиите се намалява до минимум поради бързото изсушаване на торовата маса и прекъсване на микробиологичната ферментация. Равномерното подаване на пресен въздух на нивото на птиците, охлаждането и овлажняването му създава необходимия микроклиматичен комфорт за постигане на висока продуктивност и нормална жизнена дейност на огромния масив от птици в сградата.

Системата за принудителна вентилация е в пълно съответствие с прилаганите технологии за вентилиране на производствените сгради и контрол на микроклимата в Европейския съюз.

3.3.6. Охлаждане

Два вида основни системи за охлаждане се използват масово в европейското птицевъдство. При едната система свежият въздух влиза в сградата като преминава през специални охладителни пити, при което се охлажда в зависимост от температурата на водата, която облива питите. Тази система е ефективна. Не се препоръчва използването и в случаи на здравословни проблеми. При поява на микоплазма или други респираторни проблеми, този вид охлаждане може да предизвика допълнителни усложнения. Другата разпространена система (пряко разпръскване чрез дюзи) също е ефективна, но трябва да има много високо качество на водата за да работят нормално дюзите. Съществува и опасност от нежелано овлажняване на постелята, което ще доведе до повишаване на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух.

При избора на всяка една от системите за охлаждане се осигурява добър микроклимат на птиците, което е предпоставка за добри производствени резултати е в съответствие с прилаганите технологии в Европейския съюз.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен дюр
телефон, телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Използваната охладителната система се състои от тръби, монтирани на нивото на клапаните, доставящи вода за охладителните пити. Избраната система е в затворен цикъл – използват се оборотна охлаждаща вода. Системата, която се използва е в съответствие с прилаганите технологии за охлаждане на производствените сгради и контрол на микроклимата.

Охлаждането на въздуха през горещия период ще става чрез касетъчната система действаща на принципа на адиабатно изпарително охлаждане. Пречистването, охлаждането и оросяването на въздуха се осъществява чрез преминаването му през овлажнения слой на касетите, които се оросяват с вода. Всяка от съществуващите сгради е оборудвана с охладителни касети с оборотни резервоари и помпи.

Фигура № 3.3.6-1. Охладителна система тип „Pad cooling"

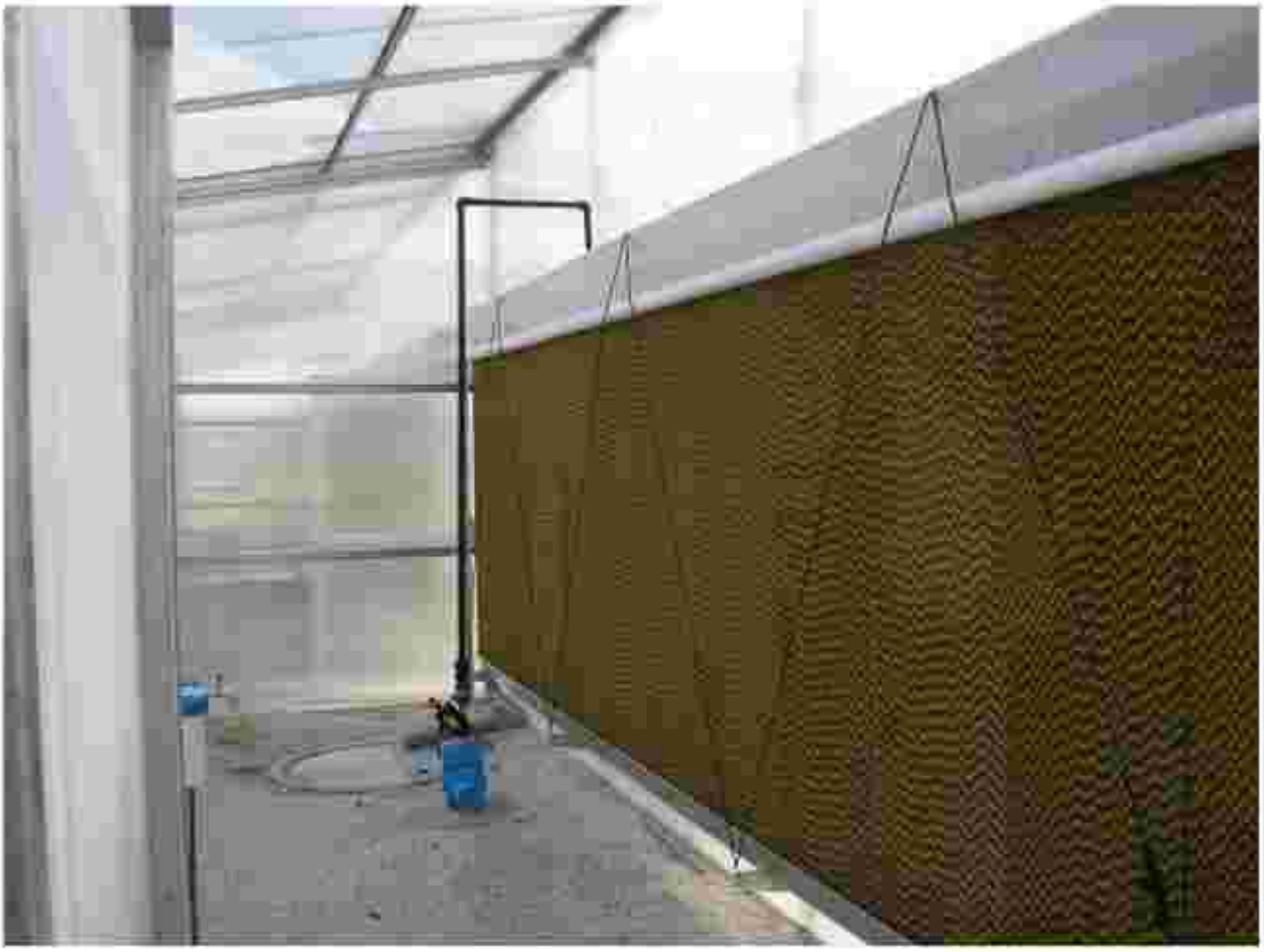

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Кооми престилгр. стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

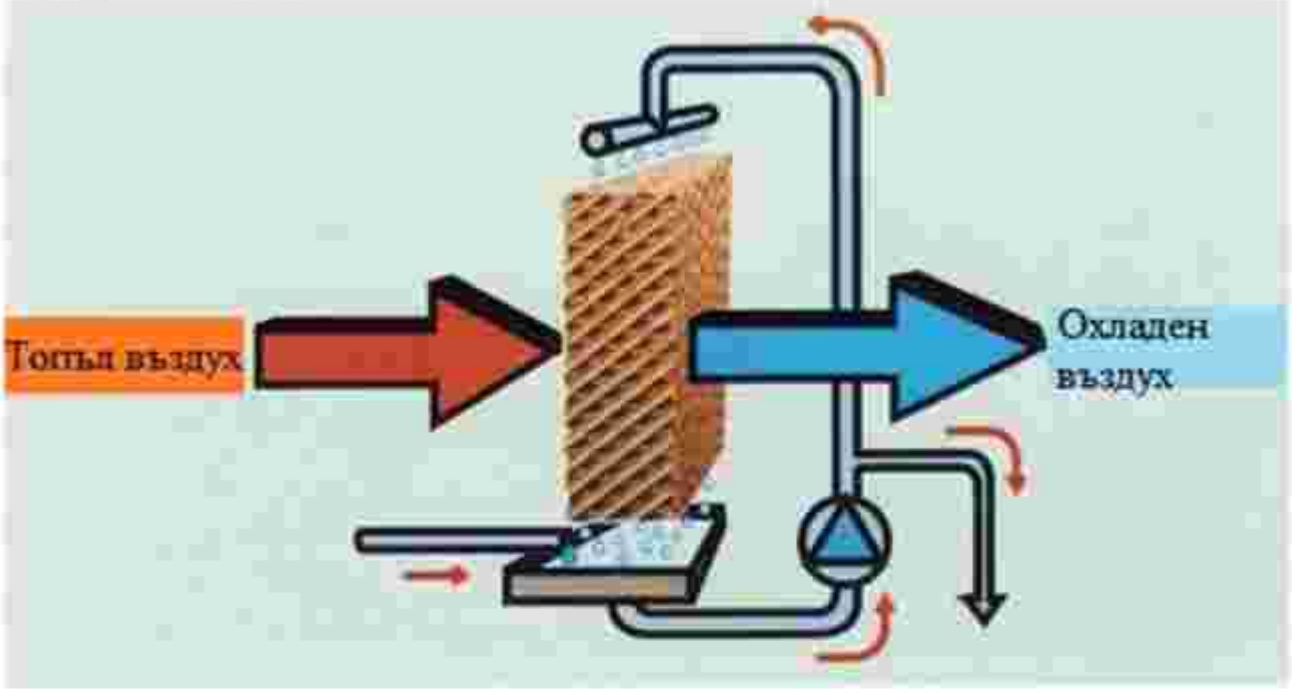

3.3.7. Осветление и светлинни програми

Различното осветление за кокошки носачки е насочено предимно да стимулира и контролира храненето. Използват се предимно две програми:

- продължително осветяване и само 1 час тъмнина;
- осветяване 2 часа, след което 1 час тъмнина

В разглеждания случай осветлението в помещенията за развъждане на кокошки носачки е непрекъснато или 23 часа в денонощието. За един час на денонощие то се изключва, за да привикнат пилетата към тъмнината, да не се плашат и да не се струпват при евентуални аварии в осветлението.

Производствените сгради са без прозорци и ще се използва изцяло принудително осветление с електрически крушки със зелен цвят, т.к. зелената светлина държи по-спокойни кокошки носачките и те я предпочитат. Разработена е конкретна светлинна програма, за всеки един от етапите от живота на кокошки носачките с определена продължителност и интензивност на осветлението.

3.3.8. Управление на торовите маси.

Системата за отвеждане на птичите фекалии представлява полипропиленови ленти, разположени надлъжно под всеки ред с клетки в батериите. Над края на торовите ленти на всяка сграда ще бъде разположена система за принудително изсушаване на торта посредством покривни въздухосмесители и система от V образни тръби над транспортните ленти. Успоредно с принудителното изсушаване на торта те доставят и допълнително количество свеж въздух към птиците.

Фигура № 3.3.8-1. Разположение на торови ленти и вентилатори за изсушаване на тор.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Изхвърлянето на торовите маси става автоматично към втора транспортна лента до транспортно средство или покрит склад. Предвид допълнително редуциране на вредните емисии торта ще се отстранява два пъти седмично.

При експлоатацията на инсталацията се използва съществуващо съоръжение за съхранение на тор с размери 50 х 15 х 7 м или полезен обем при стифиране до 4 м - 3 000 m^3. Съоръжението представлява складова сграда с под от водоплътен бетон и стени и покрив от термопанели. На следващата фигура е представен вида на съоръжението за съхранение на тор.

Инвестиционното предложение предвижда изграждане на ново складово съоръжение за съхранение на тор с размери 84,5 х 19,5 метра. Периодът на съхранение ще бъде съобразен с действащите правила за добри земеделски практики. Капацитетът на торохранилището ще бъде 6 720 m^3.

Фигура № 3.3.8-2. Торохранилище

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон; 06066 212; факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Към настоящия момент торовите маси се съхраняват в съществуващия склад, след което се транспортират и използват за наторяване извън площадката на птицефермата на база сключен договор.

В следващата таблица са изчислени максималните периоди за съхранение на торовите маси при наличните капацитети на съоръженията.

Таблица № 3.3.8-1. Формиране на твърда торова маса

№	Птицеферма	Брой отглеждани птици	Емисии на тор на 1 бр. птица/година м³*	Общо количество тор м³
1	Инсталация за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места	536 940	0,02	10 739

*Плътността на торта при влажност 50% се приема 1 т/м³. Съгласно таблица 3.26. на BREF с код ILF нормата за образуване на тор е 20 кг/птица/година

Таблица № 3.3.8-2. Съхранение за твърда торова маса

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнически двор
телефон, телефон: 06006/212, факс: 06006/212
e-mail: kviis@abv.bg

№	Съоръжение	Капацитет t	Период на съхранение
1	Торова площадка /твърда маса/	9 720	Над 10 месеца

Съгласно Правилата за добра земеделска практика, приети със Заповед № РД-09-550/02.08.2016 г. периоди през които разпръскването на подобряващи почвата вещества не е допустимо са:

- от 1 ноември до 20 февруари за Южна България (области Благоевград, Бургас, Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Сливен, Смолян, Стара Загора, Хасково, Ямбол, София - град, София - област, Перник и Кюстендил).
- от 1 ноември до 25 февруари за Северна България (области Варна, Враца, Велико Търново, Видин, Габрово, Добрич, Ловеч, Монтана, Плевен, Разград, Русе, Силистра, Търговище и Шумен).
- от 1 ноември до 5 февруари на площи с едногодишни култури, засети през есента (есенници).
- от 1 ноември до 25 февруари на свободни площи, подготвени за засяване и засаждане на земеделски култури.
- от 15 ноември до 25 февруари при създаване на нови овощни насаждения. При тях по изключение се допуска внасяне на оборски тор до 15 ноември.

Твърд оборски тор:

- При пасищно отглеждане на животни капацитетът на изградените съоръжения да е достатъчен за съхраняване на генерирания в стопанството оборски тор, най-малко за 4 месеца.
- При оборно отглеждане на животни капацитетът на изградените съоръжения да е достатъчен за съхраняване на генерирания в стопанството оборски тор, най-малко за 6 месеца.
- При изграждането на съоръженията да се вземат предвид редица фактори, като броя на отглежданите животни, вида им, технологията на отглеждане, продължителността на периода на съхраняване (в зависимост от начина на отглеждане на животните – пасищно или оборно) и количеството на използвания постелъчен материал.
- Твърдият оборски тор да се използва след съхранение (при обикновени условия) в продължение на най-малко 6 месеца.
- Твърдият оборски тор да се съхранява в специални торохранилища. При липса на такива, твърдият оборски тор да се съхранява на торова площадка с непропусклива основа.
- Отпадъчните води, отделящи се от съхранявания твърд оборски тор, да се събират и съхраняват в съоръженията по раздел 5 „Капацитет и конструкция на местата, предназначени за събиране и съхраняване на оборския тор и отпадъчните води от животни и силаж за намаляване на замърсяването на водите".
- Да не се изграждат съоръжения за съхранение на твърд оборски тор в близост до повърхностни водни обекти (реки, вкл. р. Дунав, потоци, канали, езера, язовири, Черно море и др.). Разстоянието от тях да е най-малко 20 м.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Течен оборски тор.

- Стопанството да разполага с добре построено съоръжение или резервоар. Капацитетът (обемът) му зависи от броя, вида на животните и от продължителността на периода на съхранение (най-малко 6 месеца), включващ периода на забрана за ползване на азотсъдържащи торове.
- Съхранението на течния оборски тор да се извършва в съоръжения, специално изградени за целта, в зависимост от специфичните особености, като вида на обора, в който се отглеждат отделните видове животни.
- Да не се изграждат съоръжения за съхранение на течен оборски тор в близост до повърхностни водни обекти (реки, вкл. р. Дунав, потоци, канали, езера, язовири, Черно море и др.). Разстоянието от тях да е най-малко 20 м.
- При използване на течен тор за предотвратяване на течове се поддържат изправни резервоарите, цистерните и тръбопроводите.

Описаните в Таблица № 3.3.8-2 срокове съответстват на заложените срокове от Правила за добра земеделска практика. Правилата за добра земеделска практика са разработени в изпълнение на изискванията на Наредба № 2 от 13.09.2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници, издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на здравеопазването и министъра на земеделието и продоволствието (*обн., ДВ, бр.27 от 11.03.2008 г., в сила от 11.03.2008 г.*).

Площадката е в състояние да поеме торовите маси от пет последователни цикъла, макар че тя ще се използва за временен престой, тъй като торовите маси ще се използват за наторяване, след необходимия престой. Площадката е с наклон, обезопасена с бетонов бордюр с цел недопускане навлизане на дъждовни води. Предвидените мерки, описани по-долу, гарантират запазването на торовата маса суха.

НДНТ представлява проектиране на съоръжения за съхранение на птичи тор с достатъчен капацитет до по-нататъшно оползотворяване или торене на почвата. Необходимия капацитет зависи от конкретните климатични условия в региона и периодите, в които наторяването не е възможно. При съхранение на торовите маси на временни купчини НДНТ е те да се позиционират на далеч от чувствителни рецептори, като например, използваеми съседни имоти, както и речни корита (включително полски канавки).

В съответствие с разпоредбите на Чл. 3, пар. 8, Приложение IX на Протокола към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (обн. ДВ, 38/2005г.) за нови съоръжения за съхранение на тор, се изисква прилагане на мерки за намаляване на емисиите на амоняк.

По отношение площадката за съхранение на твърда торова фаза възложителя прилага следните мерки за намаляване на емисиите на амоняк:

– покриване на сухата торова маса с **плътен покрив**. Чрез тази мярка се гарантира редуциране на емисиите с до **80 %**. Тази мярка ще осигури съответствие на съоръжението с изискванията на Приложение IX на Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, спящински двор
телефон: телефон: 06066-212, факс: 06066-212
e-mail: kviis@abv.bg

(ратифициран със закон, приет от 39-то НС на 20.04.2005 г. - ДВ, бр. 38 от 3.05.2005 г. Издаден от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 93 от 22.11.2005 г., в сила за Република България от 3.10.2005 г.).

Тази мярка е категоризирана като категория 1 съгласно Таблица 3 на документ GUIDANCE DOCUMENT ON CONTROL TECHNIQUES FOR PREVENTING AND ABATING EMISSIONS OF AMMONIA.

След престой за необходимото време торовите маси се предават на външни лица за наторяване на земеделски земи на основание на сключен договор.

3.3.9. Яйцесъбиране и опаковане

Към клетъчните батерии ще бъдат монтирани линии за събиране на яйцата - напълно интегрирана система, която отвежда яйцата до определено ниво на конвейера за яйца. Те ще се транспортират до помещение за сортиране, опаковане и складиране. Системата за отвеждане на снесените яйца от халетата до складовата база за разпределение става автоматично по гъвкав конвейер. Сортирането и окачествяването става с помощта на компютърна система. Опаковането е полуавтоматизирано.

Фигура № 3.3.9-1. Яйцесъбиране

„КВИНС - АРТ-Р" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен двор
телефон/ факс: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Автоматизираната система за яйцесъбиране е технологично свързана със сортировъчна технологична линия. Опаковането се извършва ръчно, а готовата продукция се съхранява в склад „Готова продукция", а от там в склад „Експедиция готова продукция".

На следващата фигура е представен технологичния процес, както и неговите консумации и емисии.

Фигура № 3.3.9-2. Технологична схема на производствения процес по интензивно отглеждане на кокошки носачки

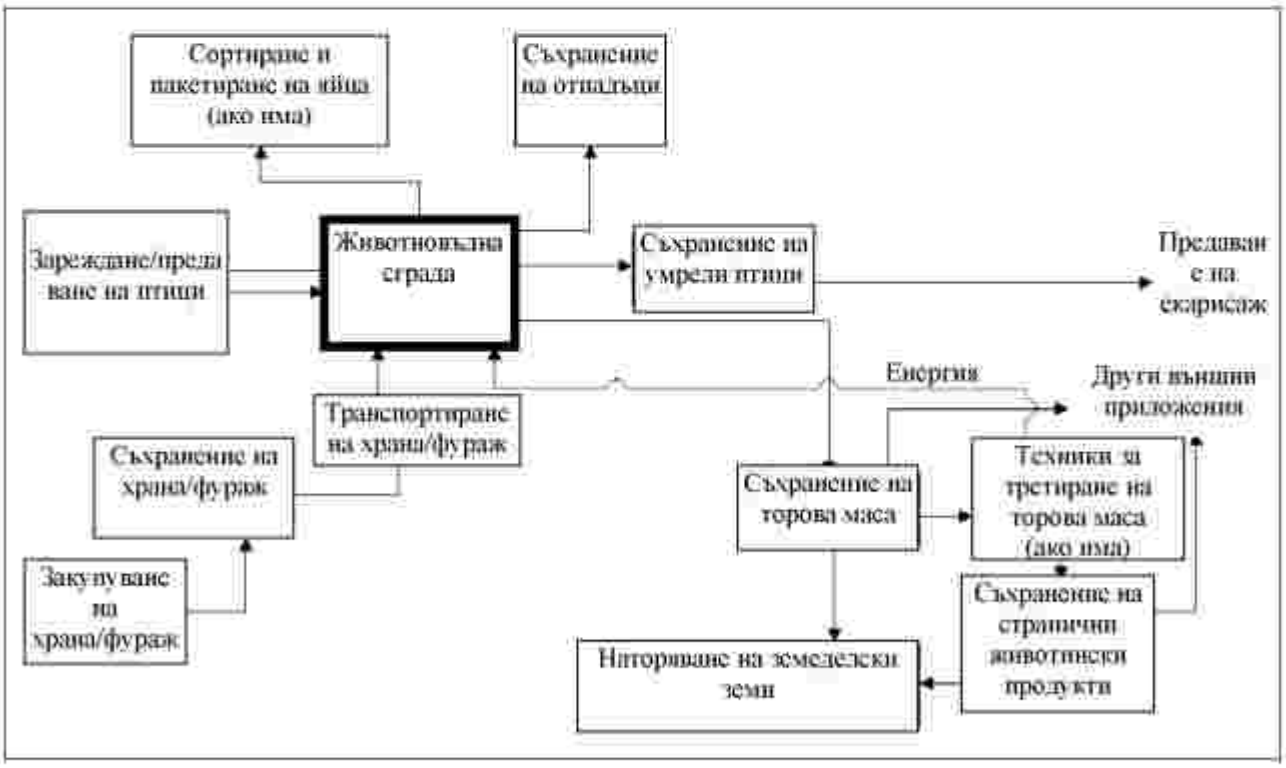

4. ОПИСАНИЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ АСПЕКТИ ОТ ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА (БАЗОВ СЦЕНАРИЙ) И КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ИМ ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО,

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
пощенски телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

ДОКОЛКОТО ПРИРОДНИТЕ ПРОМЕНИ ОТ БАЗОВИЯ СЦЕНАРИЙ МОГАТ ДА СЕ ОЦЕНЯТ ВЪЗ ОСНОВА НА НАЛИЧНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И НАУЧНИ ПОЗНАНИЯ.

4.1. ТОПОГРАФИЯ. РЕЛЕФ.

4.1.1. Географско местоположение

Община Омуртаг е разположена в непосредствена близост до северния склон на източна Стара планина, в близост до връх Лисец. Тя заема южната част на Търговищка област и има кръстопътно транспортно – географско положение. Град Омуртаг е важен транспортен възел, разположен до първокласен път I - 4 София – Варна, на 25 км от ЖП магистрала София – Варна. През общината почти в меридиално направление минава второкласен път II - 48 от Търговище през Котленския проход за Сливен.

Община Омуртаг е една от средните общини по територия в областта. Територията и е 400.8 км2 и е четвърта по големина община в Търговищка област. На юг граничи с община Котел, на изток с община Върбица, на север с община Търговище, на запад – с община Антоново. Гранично положение на общината се оценява като благоприятно от гледна точка на възможностите за нейното развитие. Те в много голяма степен ще зависят от възможностите за интегриране на община Омуртаг със съседните области и общини и създаване на предпоставки за общо използване на ресурси и потенциали за развитие.

Селищната мрежа в територията на общината се е формирала в зависимост от природните и теренни условия и с оглед развитието на поминъка на населението. Тя се състои от 42 селища, 1 града и 41 села. Извадка от карта на община Омуртаг е представена в следващата фигура.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Фигура № 4.1.1-1. Карта на Община Омуртаг

Село Козма Презвитер се намира до северната граница на община Омуртаг, на 5 km на североизток от град Омуртаг и на 15 km от град Търговище. Землището на селото е 12,141 km².

Инсталацията, включително планираните промени, е разположена в рамките на бивш стопански двор на село Презвитер Козма - в имоти с № УПИ I, УПИ II, УПИ III, УПИ IV, имоти с идентификатор 37811.37.2, 37811.37.13, 37811.37.23, 37811.37.25, 37811.37.27, 37811.37.29 в землището на с. Козма Презвитер с ЕКАТТЕ 37811, общ. Омуртаг, обл. Търговище. Имотите са разположени на 70 m източно от регулационната граница на с. Козма презвитер. Схема с разположението на площадката е представено на следващата фигура.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Граници на съществуваща птицеферма

Граници на площадка на планираната съществена промяна

Фигура № 4.1.1-2. Схема с разположение на площадката

Местоположение на поземления имот е представено на следващата фигура.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон/ факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Фигура № 4.1.1-3. Местоположение на имота

Географски координати на условен геометричен център на производствената площадка:

- N 43°09'09.93"
- E 26°28'10.08"

4.1.2. Релеф

Релефът на община Омуртаг е хълмист и ниско планински. Територията ѝ изцяло попада в пределите на Източния Предбалкан. В югозападните части на общината се простират северните разклонения на Лиса планина. В нея, на границата с община Котел, на около 3 км югоизточно от село Птичево се намира най-високата точка на община Омуртаг – 845,8 м н.в. Районите на общината, разположени северно от планината се заемат от хълмистата историко-географска област Сланник, в която се намира и административният център на общината – град Омуртаг. Цялата източна половина на общината е със слабо хълмист, на места равнинен релеф и попада изцяло в историко-географската област Герлово. В нея, на около 3 км югоизточно от село Церовище, на границата с община Върбица, в коритото на река Голяма Камчия се намира най-ниската точка на община Омуртаг – 203 м н.в. Община Омуртаг попада в основната морфоструктура на Балканидите. От трите надлъжно разположени части (Предбалкан, Старопланинска верига и Средногорие), общината е в областта на Предбалкана, който е с типичен юротипен релеф.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнопаркът двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

България е част от провинцията на активната Мизийска платформена окрайнина. Община Омуртаг е в областта на Стара планина, с Предбалканска подобласт. Отличителните черти за тези територии са магмени плутоничните тела, седименти и метаморфни скали с палеозойска, мезозойска и палеогенска възраст.

Територията на общината попада в сеизмичен район от девета степен на България (по степените на интензивност по скалата на Медведев, Шопенхойер и Карник). Съвременните вертикални движения на земната кора в този район са между 1-2 мм/год. Най-близкото земетръсно огнище е в района на Горно-оряховско. Спрямо геоморфоложкото райониране в България, община Омуртаг се включва в младо-нагънатата морфоструктура на Балканидите. Забелязва се значително наличие на седименти от долната креда. Във физикогеографско отношение територията на общината се намира по северната граница на района Предбалкан с Дунавската равнина.

Предбалканът е изграден от редица правилни антиклинални и синклинални гънки, които са формирали т. нар. юротипен релеф. Поради граничното си положение между двете морфоструктури по територията се определя разнообразие от релефни структури, но основно от хълмисти части, с наличие на малки равнини, долинни разширения и нископланински възвишения.

Около поречието на реките се наблюдават кватернерни речни тераси, образувани през последния етап от палеографското и геоморфоложкото развитие – кватернера.

Релефът на площадката на инвестиционното предложение обхваща западното подножие на Преславска планина и представлява равна основа водеща началото на лек склон в посока юг – югоизток.

4.2. КЛИМАТИЧНИ И МЕТЕОРОЛОГИЧНИ УСЛОВИЯ

Общината попада в зоната на умерено-континенталната област на България и по-точно в средния климатичен район на Дунавската равнина със средно месечна температура +10.7 С. В сравнение с териториите на север, тук зимите са с умерени студове, а летата – с умерени горещини.

Годишният ход на валежите има подчертан континентален характер (с най - много валежи през лятото, а най-малко - през есента). Средната годишна сума на валежите е между 550 и 680 мм, което е по-ниско от средните показатели за страната. Районът спада към слабо до средно градобитните.

Средната дата на последния пролетен мраз е 11 април, а на първия есенен - 27 октомври. Средната дата на образуване на първата снежна покривка е 11 декември, за задържане на последната снежна покривка е 13-15 март. Средният брой дни със снежна покривка е около 48.

Районът попада в зоната на най-рядко и с най-малък размер отвяване на снежната покривка. Преобладават ветрове със западна посока (годишно около 32 %), а най-слаби и редки са ветровете от север-североизток. Висока е честотата на тихо време (около 47,4 %). През пролетта от югозапад и запад нахлуват влажни въздушни маси. Не по-малко значение за

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Котлен презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

формирането на климата има и пренасянето на въздушни маси от тропичен произход през лятото.

Районът на Община Омуртаг по своите климатични фактори (атмосферна циркулация, радиационни и физико-географски условия) принадлежи към Европейско - континенталната климатична област, климатична подобласт – Умерено -континентална, Източен климатичен район на Дунавската хълмиста равнина.

Различията в релефа, ландшафта и промишлеността както и разположението спрямо пунктовете на измерване определят достоверността на данните за климатичните и метеорологични фактори, която е напълно достатъчна за целите на представената информация.

В разглеждания район зимата е сравнително мека, пролетта хладна, лятото горещо, а есента продължителна и топла.

Територията не е класифицирана като "гореща точка" по отношение замърсяването на атмосферния въздух. В сайта на Националния Институт по Метеорология и Хидрология, БАН - http://www.meteo.bg/, не са представени данни за замърсяването на района с азотен и серен диоксид, въглероден оксид, прах и др. Районът в който попада обекта не е обременен с емисии на вредни вещества тъй като освен разглеждания обект в близост няма сериозни промишлени замърсители.

Територията на Община Омуртаг се характеризира с типичен умерено континентален климат. Тъй като се намира в периферната част на източния климатичен район на Дунавската равнина, климатичната характеристика се влияе от множество фактори: температура на въздуха, относителна влажност, скорост и роза на ветровете, валежи, слънчева радиация и др. Информация за стойностите на всеки един от тези фактори е отразена в посочените по-долу таблици.

4.2.1. Температура

Средната годишна температура на въздуха е 11,0 ^{0}C. Най-студен месец в годината е януари с изчислителна температура -17 °C, а най-топъл м. юли с абсолютен максимум + 39 °C. Средногодишната максимална температура на въздуха е 16.9° С, а минималната 5.9° С, което разкрива умерено континенталната специфика на района.

Таблица № 4.2.1-1. Средногодишни стойности на температурата

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
-1.1	1.0	4.4	10.7	15.6	19.4	22.0	21.6	17.4	12.0	6.8	1.8	11.0

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнопарк двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

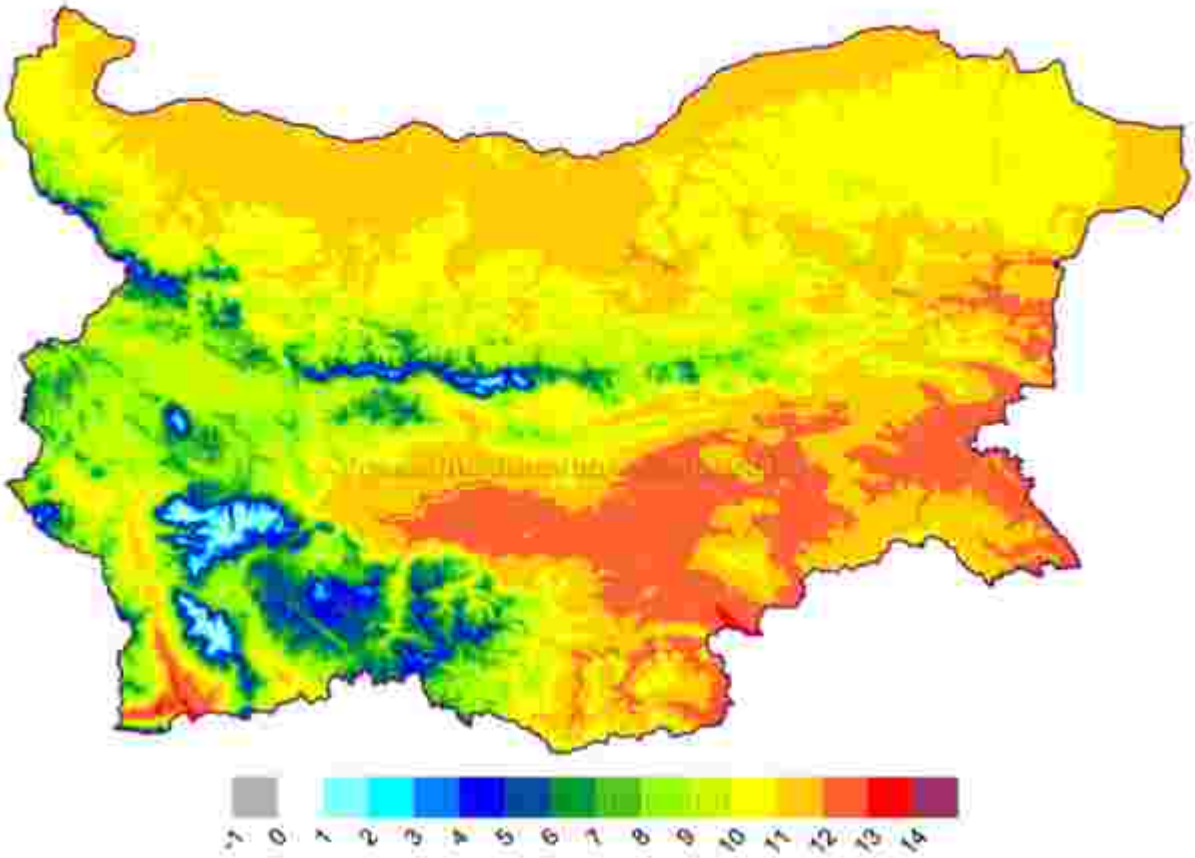

Фигура. № 4.2.1-1. Средногодишни стойности на температура

4.2.2. Слънчева радиация. Слънчево греене

Слънчевата и космическа радиация са един от факторите, оказващи влияние на екологичното и санитарно хигиенното състояние на селищата. Интензивността на сумарната радиация върху хоризонталиа площ е най-голяма през месец юли през първата половина на деня. По сумарна годишна радиация общината попада в зона "В".

Слънчевата радиация е основен климатообразуващ фактор и главен източник на топлинна енергия. Замърсяването на атмосферата се отразява върху загубите от биологично активната част на слънчевата радиация. Газовете от двигателите с вътрешно горене и от промишлените и битови обекти интензивно поглъщат ултравиолетовата радиация. От друга страна токсичността на тези газове под действието на същата радиация нараства десетки пъти. Сумарната радиация нараства с височината на слънцето и в часовете около обяд достига максималните си стойности. От значение за прихода и разхода на слънчевата радиация е и прозрачността на атмосферата, която в града понякога значително варира.

Продължителността на слънчевото греене има сериозно отношение към компонентите на околната среда. Броят на часовете слънчево греене зависи от дължината на деня, респективно от географската ширина на мястото, облачността и закритостта на хоризонта. Годишната продължителност на слънчевото греене е 2204 часа, което не стимулира вторични химични процеси.

„КВИНС" - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

За сравнение станция "Сандански" е с 46 дни годишно без слънчево греене, а станция "Лом" -106 дни годишно. Конкретни данни за слънчевата радиация за ст. Търговище липсват, поради което са използвани репрезентативни данни за други райони на страната.

Сумарната радиация нараства с височината на слънцето и в часовете около обяд достига максималните си стойности. Познаването на светлинния режим в града е тясно свързано с хигиената на труда, експлоатацията на различни технически съоръжения и др.

Таблица № 4.2.2-2. Продължителност на слънчевото греене

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
79	99	139	182	234	263	318	302	245	176	95	72	2204

4.2.3. Валежи и влажност на въздуха.

Годишната сума на валежите за Община Омуртаг е 646 mm, като се разпределя по сезони - Зима - 145 мм; Пролет -164 мм, Лято - 200 и Есен - 137 мм.

В целия район най-интензивни валежи падат през м. май и м. юни, а най-малко - през есента - м. септември. Понякога валежите са поройни, което спомага за засилване на ерозията върху наклонените терени. Годишната сума на валежите е по-ниска от средната за страната.

Макар и рядко през периода април-октомври падат интензивни поройни дъждове. Опасността от тях е както в голямото количество валеж за кратко време, така и в силния вятър и градушки, които често ги съпътстват. Броят на гръмотевичните дни достига до 29 годишно.

Валежите допринасят за попадане и разпространение на замърсителите от въздуха в почвите, повърхностните и плитките подпочвени води. Районът на област Търговище се характеризира с много добро количество на валежите – средна годишна сума на валежите 646 mm (средна за страната – 650 mm). Разпределението на валежите по сезони е неравномерно. Степента на овлажнение (Фиг. № 4.2.3-2) е отношението на количеството валежи към изпарението и показва месечния дефицит или излишък на влажността във въздуха, като дефицит на влага има от м. март до м. октомври, като много сух е месец септември с коефициент 0.3, а най-влажен е декември – коефициент 2.6.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Катина презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

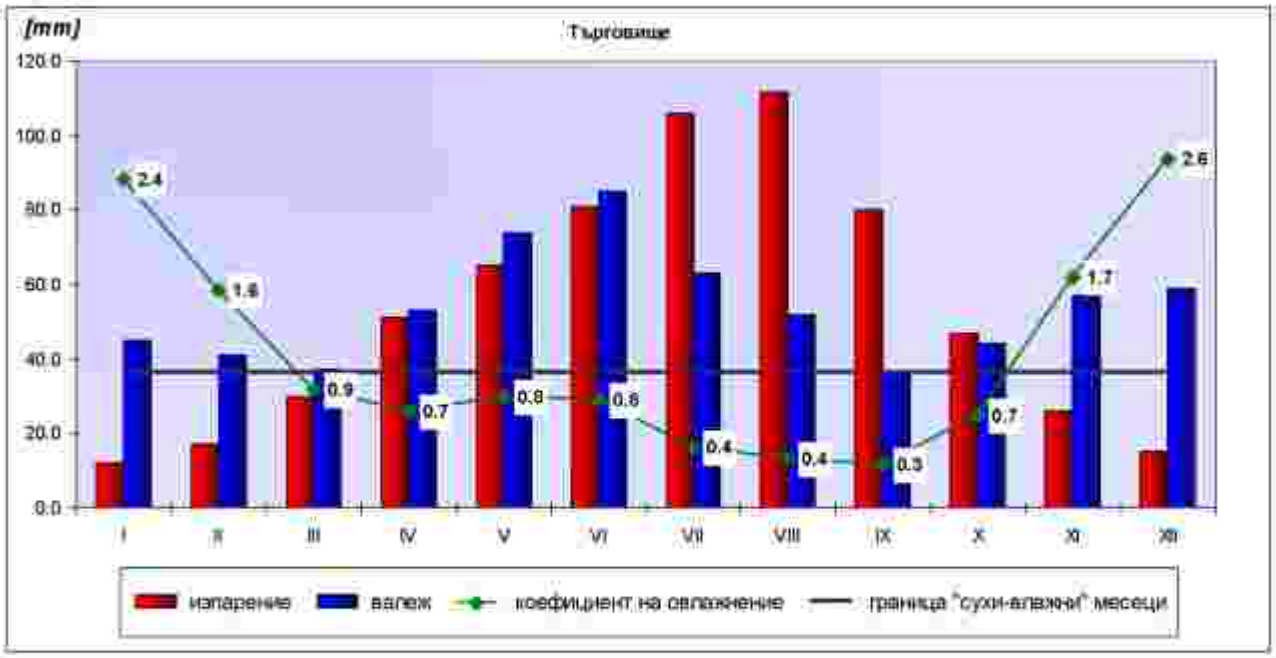

Фиг. № 4.2.3-2. Влажност и валежи

Таблица № 4.2.3-3. Средногодишни стойности на валежи

Показател	Месеци												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Общо годишно
Средно количество на валежи	45	41	37	53	74	85	63	52	36	44	57	59	646

Таблица № 4.2.3-4 Средносезонните стойности на показателите.

Показател	Сезон			
	З	П	Л	Е
Средно количество на валежи	145	164	200	137

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Кошов проявтор, столищен двор
телефон: телефон: 06066-212, факс: 06066-212
e-mail: kvins@abv.bg

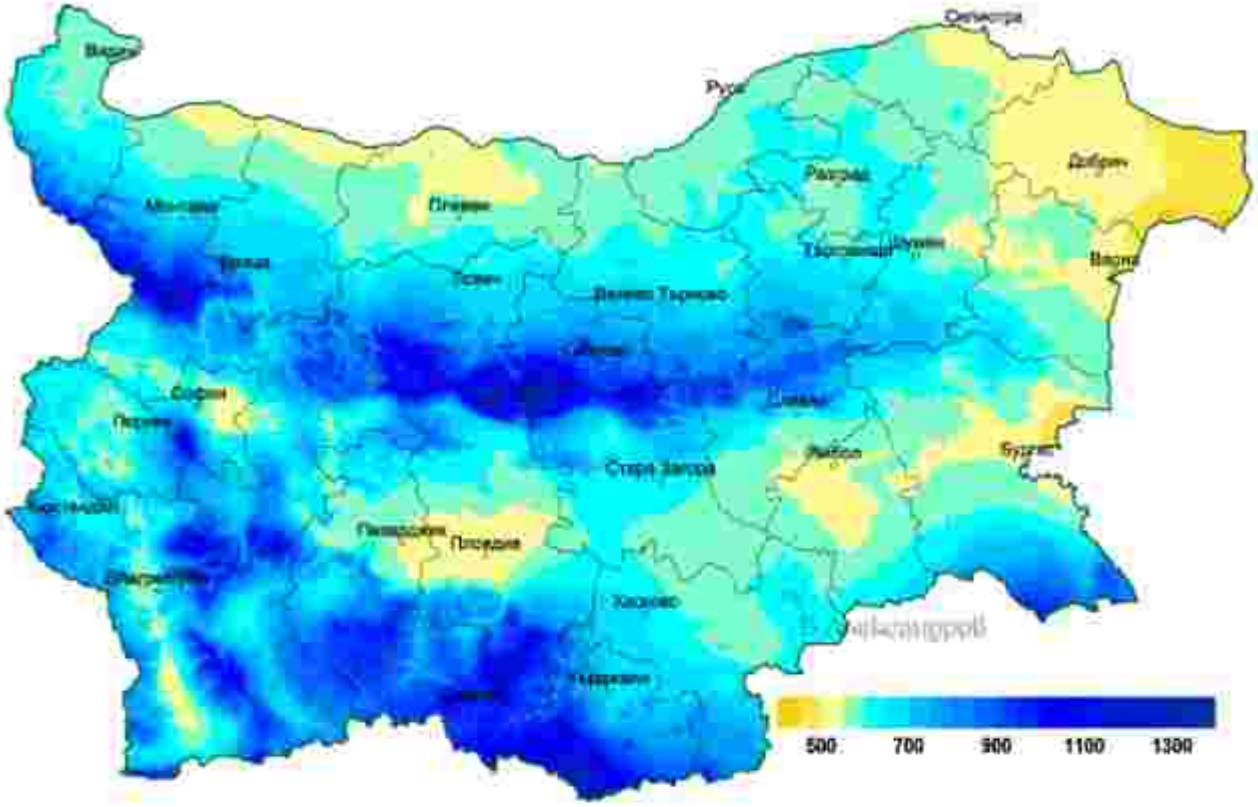

Фигура № 4.2.3-3. Средногодишни стойности на валежи

Както се вижда от фигура № 4.2.3-2 , дефицит на влага има от м. март до м. октомври, като много сух е месец август с относителна влажност 63%, а най-влажен е декември с относителна влажност 82%.

Таблица № 4.2.3-5, Относителна влажност

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
82	79	73	68	70	70	64	63	66	74	82	82	73

Дните със снежна покривка са средно 36, като задържането й започва от средата на м. декември и продължава до средата на м. март. Средната дата на образуване на първата снежна покривка е 15 декември, а средната дата на стопяване на последната снежна покривка е 4 март. Средната продължителност на снежната покривка е 79 дни. Средната й дебелина е 6 а максималната - 45

4.2.4. Мъгли

Мъглата е състояние на въздуха в приземния слой, при което хоризонталната видимост е по-малка от 1 km. Мъглите се образуват предимно през студената част на годината. Максимумът им е през януари и съвпада с максимума на относителната влажност. Броят на дните с мъгла на територията на страната варира от 24 до 143 през цялата година.

За община Омуртаг най-голям е броят на дните с мъгла през студеното полугодие - 25,8 %, а най-малък през топлото полугодие – 6,3 дни. При наличие на инверсия в съчетание с

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон/факс: телефон: 06066-212, факс: 06066-212
e-mail: kvins@abv.bg

мъгли, съдържанието на замърсителите в атмосферния въздух е 20 до 30 % по-високо, отколкото само при наличие на мъгли. Като се има предвид, че през зимата са регистрирани най-голям брой инверсии и дни с мъгли, може да се твърди, че това е периода с най-неблагоприятни условия за разсейване. Антициклоналната циркулация, която в последните години се проявява все по-често, през студената част на годината създава условия за радиационни инверсии и образуване на мъгли.

Продължителността на мъглата е друга основна характеристика. Най-често са мъглите с продължителност до 3 часа и от 3 до 6 часа. Наблюдават се и мъгли с продължителност няколко денонощия. Те затрудняват транспорта, трудовата дейност в много отрасли и водят до повишаване концентрациите на много от замърсителите на приземния въздух. В *Таблица № 4.2.4-6.* са представени средния брой дни с наличие на мъгли.

Таблица № 4.2.4-6. Среден брой дни с наличие на мъгли

Показател	Месец												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Общо годишно
Брой дни с мъгли	4,6	3,0	2,5	1,0	0,7	0,6	0,4	0,5	1,1	3,3	3,9	4,8	26,6

4.2.5. Ветрове. Роза на вятъра.

Вятърът е метеорологичен фактор с най-силно значение за разпространението на прахови газообразните замърсители, изхвърляни в атмосферния въздух. Концентрацията на замърсителите от постоянно действащи източници е обратно пропорционална на скоростта на вятъра, а ако той е устойчив по посока -замърсяването е по-голямо, отколкото при вятър с променлива посока.

Характерът на разсейването и преноса на замърсители съществено се влияе от скоростта на вятъра, като най -неблагоприятни са ветровете със скорост 0 до 1.0 m/s. За района на общината са характерни средни месечни скорости над 1.9 m/s.

Таблица № 4.2.5-1. Средна скорост на вятъра по посоки m/ s през годината

Посока	Месец												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Средно годишно
N	5,0	3,7	3,2	2,9	2,6	3,4	3,4	3,6	3,2	2,5	2,9	4,2	3,4
NE	3,6	3,5	3,6	3,4	3,2	3,5	2,9	3,2	3,3	3,1	3,3	3,8	3,4
E	3,3	4,5	4,3	4,0	4,2	3,2	3,1	3,3	3,5	3,3	3,6	3,5	3,7
SE	4,0	4,3	4,4	4,4	5,2	3,8	3,1	3,5	3,7	3,7	4,2	3,9	4,0
S	5,3	7,3	4,8	4,7	3,8	3,4	3,2	3,4	3,4	3,4	4,2	5,7	4,4
SW	5,4	6,5	4,8	4,5	3,4	3,3	2,9	3,1	3,5	4,4	3,5	5,8	4,3
W	5,2	5,0	4,6	4,8	4,2	3,9	3,9	4,1	3,8	4,2	4,3	4,6	4,4
NW	6,4	6,1	3,8	4,8	4,9	4,8	4,0	4,7	4,5	3,8	4,9	5,4	4,8

„КВИНС - АРТОР" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон/ телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Таблица № 4.2.5-2. Честота на вятъра по посоки и случаи на "тихо" време.

Посока	Месец												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Средно годишно
N	2,6	5,0	5,3	2,4	2,1	2,5	3,5	3,1	3,1	2,4	3,7	7,3	3,6
NE	6,0	5,3	7,8	4,8	3,5	3,9	4,1	5,5	6,4	4,3	4,6	4,0	5,0
E	12,1	12,0	21,5	20,8	21,3	16,5	14,6	15,2	18,5	23,2	18,8	12,2	17,2
SE	9,2	8,8	15,9	19,2	17,4	15,1	16,3	17,3	19,1	14,7	17,6	11,7	15,2
S	4,7	3,7	3,8	6,5	6,2	4,6	4,5	4,4	4,6	5,6	5,8	6,2	5,0
SW	5,1	8,5	8,2	6,2	7,2	8,0	7,9	9,8	7,0	8,1	5,3	7,6	7,4
W	40,8	37,0	27,9	27,8	31,7	34,0	34,0	29,0	28,2	28,7	31,4	33,0	32,0
NW	19,5	19,7	9,6	12,3	10,5	15,5	15,1	15,7	13,2	12,9	12,7	18,0	14,6
Тихо време	52,9	44,3	40,0	42,5	44,6	46,2	44,3	47,5	51,2	54,3	47,8	52,1	47,4

По фактологични данни от Климатичен справочник на България са оформени следните рози на ветровете спрямо основните сезони свързани със значително въздействие върху разпространението на замърсителите в атмосферния въздух – зима и лято.

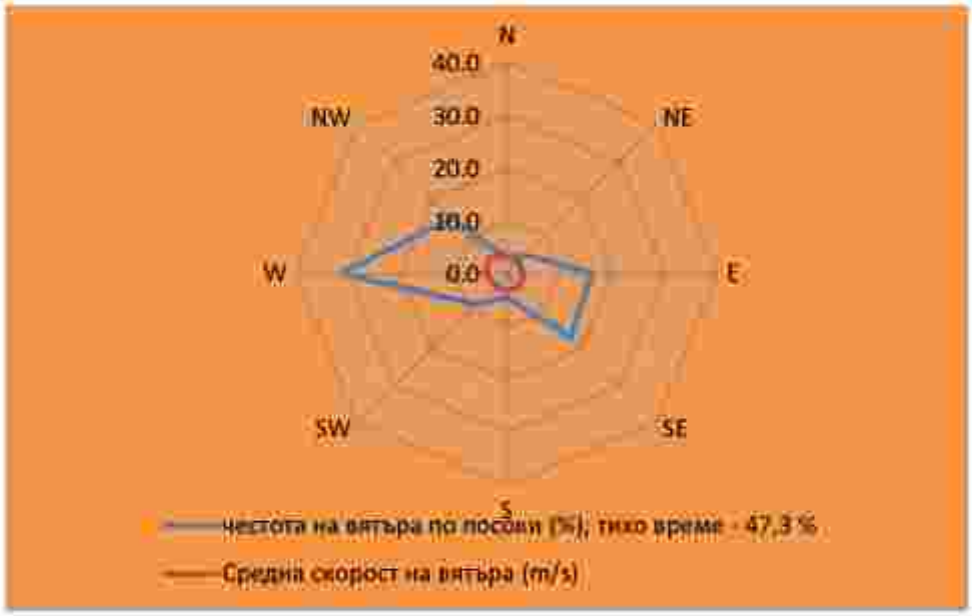

Фиг. № 4.2.5-1. Лятна роза на ветровете.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

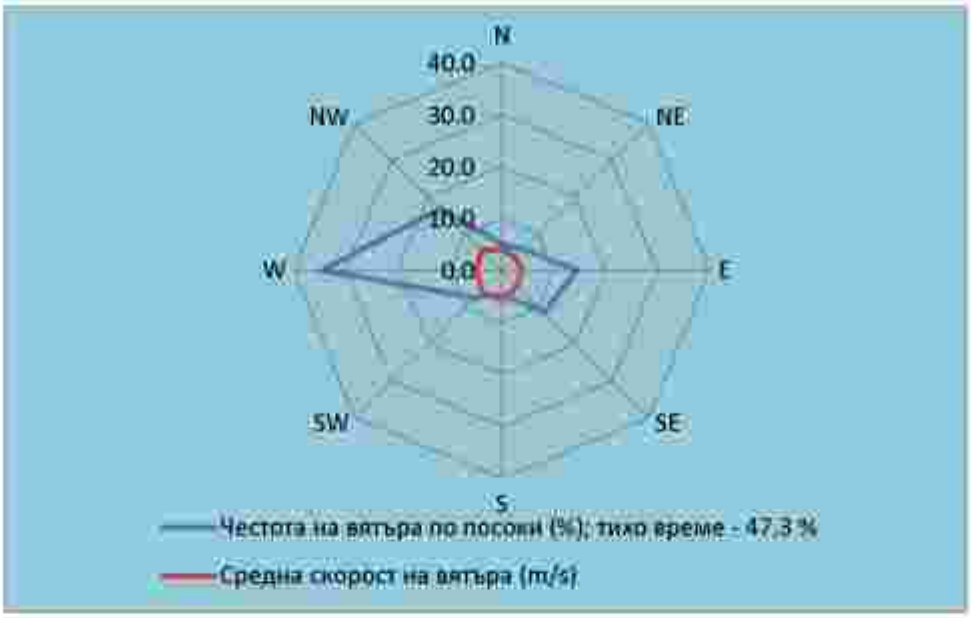

Фиг. № 4.2.5-2. Зимна роза на ветровете.

Характерът на разсейването и преноса на замърсители съществено зависи от скоростта на вятъра. За района на общината преобладаващите западни ветрове със средна скорост 4,4 m/s т.е. те способстват за бързото разсейване на замърсители от ниски източници.

Най-неблагоприятни скорости на вятъра до 1 m/s определят т.нар. „тихо" време, което за проучваната територия има проявления 47,4 % в годината (средната стойност се запазва в различните сезони на годината)

Таблица № 4.2.5-3. Данните са розата на ветровете

Посока	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Тихо време
Скорост [м/с]	3,4	3,4	3,7	4,0	4,4	4,3	4,4	4,8	-
Честота [%]	3,6	5,0	17,2	15,2	5,0	7,4	32,0	14,6	47,4

На база предоставените данни е получена следната средногодишна роза на ветровете валидна за територията на Община Омуртаг.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

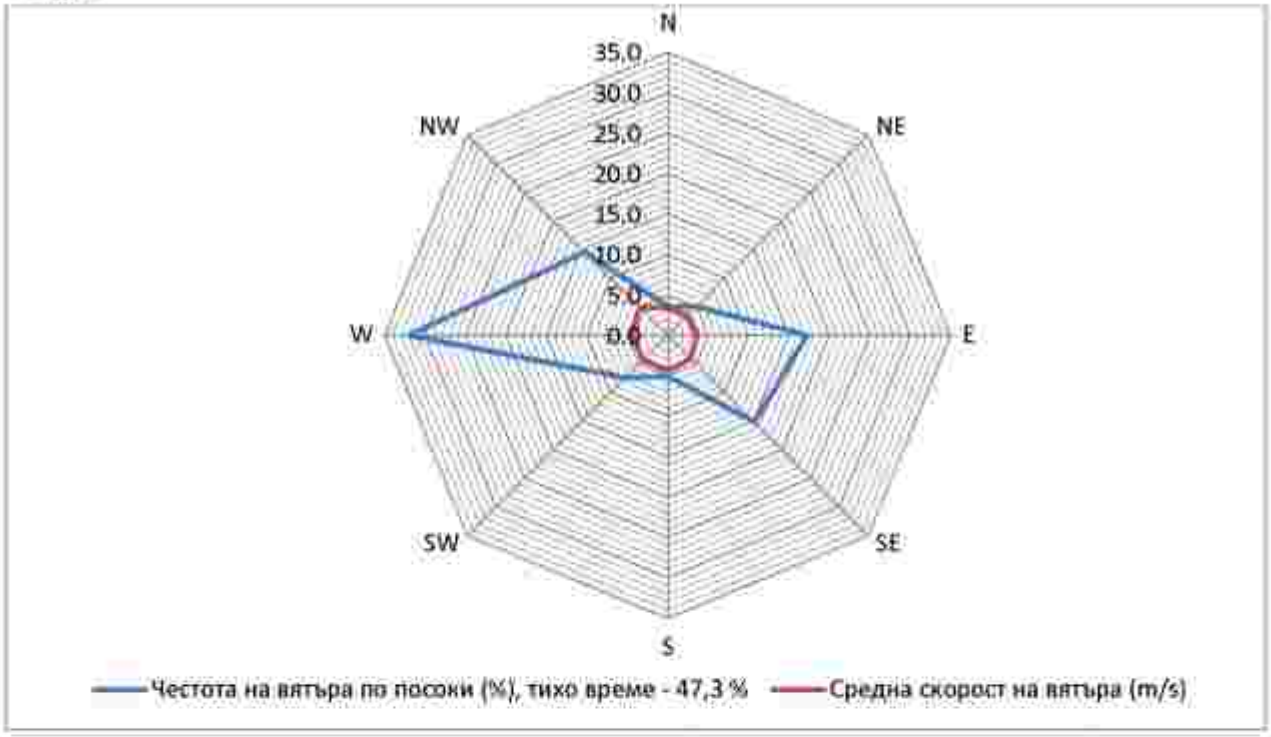

Фиг. № 4.2.5-3. Средногодишна роза на ветровете.

Районът попада в област, където условия за разсейване на атмосферните замърсители не са добри. Само източните и югозападните ветрове са под 10 %, останалите са с почти еднакви проценти (над 10 %), като с най-голяма вероятност са ветровете от запад – в 18.6 % от случаите.

Най-силни са ветровете от северозапад (6,4 m/s), а най-слаби са от север (2.5 m/s). В следващата таблица е представено процентното разпределение на силните ветрове в годишен аспект.

Таблица № 4.2.5-4. Честота на силните ветрове по посока /%/

N	NE	E	SE	S	SW	W	NW
0,0	0,0	10,0	10,9	6,5	13,0	23,9	35,7

4.2.6. Устойчивост на атмосферата

Устойчивостта на атмосферата е важен фактор за разсейването на замърсителите. Тя зависи от:

- механичната турбулентност - функция на скоростта на вятъра и грапавостта на постилащата повърхност;
- термичната турбулентност - предизвикана от конвекцията на нагретия от земната повърхност въздух;
- статичната стабилност - свързана с изменението на температурата на въздуха по височина.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Кочина презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06060/212, факс: 06060/212
e-mail: kvintsi@abv.bg

Индикатор за устойчивостта на атмосферата е класът на устойчивост. Съгласно възприетата в Западна Европа и САЩ класификация на Паскуил-Гифорд класовете означават:

A - силна неустойчивост
B - умерена неустойчивост
C - слаба неустойчивост
D - неутрална устойчивост
E - слаба устойчивост
F - умерена устойчивост.

Устойчивостта на атмосферата е фактор, който се използва при оценката на максималноеднократните концентрации в приземния атмосферен слой при използване на опцията „една посока на вятъра" от програмните продукти PLUME и TRAFFIC ORACLE.

4.3. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ.

4.3.1. Характеристика на КАВ

Атмосферният въздух е елемент на околната среда, който оказва пряко и косвено въздействие върху здравословното състояние на човека. Атмосферното замърсяване е проблем на модерното общество, актуален най-вече за големите градове и индустриалните райони.

Опазването на качеството на атмосферния въздух е огромен проблем, който ще доминира в политиката на ЕС и през следващите години. Въздухът няма да стане по - чист единствено чрез стриктен контрол на замърсяването. Това ще изисква задълбочени промени в политиката на ЕС, националните и местните политики като разнообразие на мерки, действия и практики в различните области.

Спектърът от глобални проблеми, изискващ внимание е широк: изчерпването на озоновия слой, киселинните дъждове, нивата на озона и другите замърсители в приземните слоеве, промените в климата.

Тези проблеми действително са много тревожни, но изглеждат отдалечени от ежедневния живот на хората. За много здравни експерти и гражданите по - важното е директната връзка между качеството на въздуха в населените места и човешкото здраве.

В градските територии са концентрирани голяма част от промишлените дейности, интензивен трафик, но тук са разположени и жилищата на хората. В резултат на това огромното нарастване на замърсяването на въздуха е проблем, който рефлектира върху всеки от нас. И всички ние имаме ролята да участваме в намирането на решение.

Рамковата директива 96/62/ЕС за управление на качеството на въздуха в градовете е ключов елемент от стратегията на ЕС за подобряване качеството на въздуха като цяло. Това налага стриктни изисквания относно извършвания мониторинг за вида и броя на контролираните замърсители, с оглед изготвяне на планове за действие за подобряване качеството на въздуха в средносрочен и дългосрочен аспект. От друга страна информирането на обществеността е основно изискване в Директивата.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Качеството на въздуха е последица от комбинираното действие на много и разнообразни фактори. Метеорологичните характеристики въздействат пряко върху разпространението на замърсителите в атмосферния въздух.

Нивото на замърсяване на въздуха се определя както от количеството емисии от различни източници, така и от характера на разсейването им в атмосферата.

Качеството на атмосферния въздух, съответно нивото на концентрация на замърсяващите вещества в приземния слой на атмосферата в даден район, е в зависимост от редица фактори, оказващи влияние върху тяхното разсейване или задържане, като местоположение, интензивност, честота, продължителност и височина на емисиите, както и от метеорологичните фактори като посока и скорост на вятъра, валежи, условия за температурни инверсии и т.н.

Във връзка с ограничаване на антропогенното въздействие са издавани различни нормативни актове, имащи за цел защитата здравето на човека и на околната среда от отрицателни последици. С тези закони и норми се ограничават:

- емисии – въз основа на видовете източници се определят допустимите концентрации вредни вещества в т. н. димни газове, които могат да бъдат изпускани в атмосферния въздух – Норми за допустими емисии (НДЕ);
- имисии – определят се допустимите (граничните) концентрации на вредните вещества, чието наличие в атмосферния въздух не е свързано със здравен риск за населението – Пределно допустими концентрации (ПДК). Пределно допустима концентрация (ПДК) е максималната концентрация на вредно вещество, която за определен период от време не оказва нито пряко, нито косвено вредно въздействие върху човека.

„Качество на атмосферния въздух" е състояние на въздуха на открито в тропосферата, с изключение на въздуха на работните места, определено от състава и съотношението на естествените й съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход.

Държавната политика по опазване чистотата на атмосферния въздух е свързана с постигане и поддържане на качество на въздуха, в съответствие с определените от законодателството изисквания. Два основни закона в България се отнасят до планирането на качеството на въздуха: Законът за опазване на околната среда (ЗООС) от 2002 г. и Законът за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ) от 1996 г. След присъединяването на България към Европейския съюз (ЕС) обаче, политиките за качеството на въздуха и свързаното с тях законодателство произтичат главно от задълженията на страната като държава-членка на ЕС. От особена важност са националните задължения за намаляване на емисиите за замърсители, които включват финните прахови частици (ФПЧ2.5, ФПЧ10), азотни оксиди (NOx), серен диоксид (SO2), неметанови летливи органични съединения (НМЛОС) и амоняк (NH3). Намалението на емисиите следва да бъде постигнато в периода 2020 – 2029 г. Оценката на качеството на атмосферния въздух върху територията на страната се осъществява чрез Национална система за мониторинг на околната среда, чрез която ежедневно се контролират концентрациите на основните показатели. България е разделена на 6 Района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, категоризирани съобразно степента на замърсяване.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Фигура № 4.3.1-1. Райони за оценка и управление на КАВ в България

Нормативните документи в българското законодателство, които определят нормите за ПДК за отделните замърсители и съответните им допустими отклонения, намаляващи линейно до съответната година, са:

- Наредба № 2 от 19 февруари 1998 г. за норми за допустими емисии (концентрации в отпадъчни газове) на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници (Издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на промишлеността, министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на здравеопазването, Обн. ДВ. бр.51 от 6 Май 1998г., изм. ДВ. бр.34 от 14 Април 1999г., изм. ДВ. бр.73 от 17 Август 1999г., изм. ДВ. бр.93 от 21 Октомври 2003г., изм. ДВ. бр.64 от 5 Август 2005г., изм. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г.);
- Наредба за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации (В сила от 08.01.2013 г. Приета с ПМС № 354 от 28.12.2012 г. Обн. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2013г., доп. ДВ. бр.76 от 30 Август 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.63 от 31 Юли 2018г.).
- Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (В сила от 30.07.2010 г., Издадена от министъра на здравеопазването и министъра на околната среда и водите, Обн. ДВ. бр.58 от 30 Юли 2010г., изм. и доп. ДВ. бр.48 от 16 Юни 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.79 от 8 Октомври 2019г.)

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Контролът и оценката на показателите за качеството на атмосферния въздух в приземния слой се извършват в съответствие със Закона за чистотата на атмосферния въздух (ДВ бр.45/1996г.), Наредба № 12/2010 за норми на серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух.

Пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух са:

- Максимална еднократна - допустимата краткосрочна концентрация в продължение на 30 или 60 минутна експозиция;
- Средноденонощна - допустимата концентрация в продължение на 24 часова експозиция. Получава се като средноаритметична величина от единичните измервания в продължение на 24 часа;
- Средногодишна - допустимата концентрация в продължение на едногодишна експозиция. Получава се като средноаритметична стойност от средноденонощните концентрации, регистрирани в продължение на една година.
- Алармен праг е всяко ниво, чието превишаване е свързано с риск за здравето на населението, включително при кратковременна експозиция и при превишаването на което се предприемат съответните мерки за информиране и предупреждаване на населението в съответните райони.

Пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух са:

- Максимална еднократна - допустимата краткосрочна концентрация в продължение на 30 или 60 минутна експозиция;
- Средноденонощна - допустимата концентрация в продължение на 24 часова експозиция. Получава се като средноаритметична величина от единичните измервания в продължение на 24 часа;
- Средногодишна - допустимата концентрация в продължение на едногодишна експозиция. Получава се като средноаритметична стойност от средноденонощните концентрации, регистрирани в продължение на една година.

На територията на община Омуртаг и област Търговище няма постоянно действащи пунктове за контрол на атмосферния въздух. Най-близката автоматична измервателна станция (АИС) е разположена на територията на гр. Шумен. Съгласно класификацията на пунктовете за мониторинг АИС-Шумен е градски фонов пункт (ГФ), с обхват 100 м – 2 км.

Съгласно „Регионални доклади за състоянието на околната среда" от последните 10 години на РИОСВ-Шумен, не са налични данни от организирани измервания за определяне качеството на атмосферния въздух по контролираните параметри на територията на община Омуртаг.

4.3.2. Източници на замърсяване на атмосферния въздух

Различават се два основни вида източници на атмосферно замърсяване: стационарни и линейни.

Стационарните източници от своя страна са точкови и площни.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етопански двор
телефон: телефакс 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Точкови са димоходите (комини) на горивни инсталации, изпускателните устройства на производствени вентилации и аспирации и др.

Площни източници - комините на битовото отопление на населението и отоплението в административните сгради на територията.

Линейни - Транспортният поток и отделяните от двигателите вредни вещества в състава на изгорелите газове (азотни оксиди, въглероден оксид, серни оксиди, сажди, леки органични съединения), както и фини прахови частици са в основата на замърсяването на приземния атмосферен слой в градската част на територията.

Неорганизирани - Това са дихателите на горивни резервоари в предприятията и обектите за съхраняване и търговия с горива, леярни цехове, открити площи за насипни материали, депа за отпадъци, кариери за добив на инертни материали и пр.

Основните групи антропогенни дейности, имащи отношение към замърсяване на атмосферния въздух са:

- Битово отопление – използване на разнообразни видове горива, различни режими на горивния процес и др.;
- Автомобилен транспорт;
- Промишлени дейности;
- Строителни и ремонтни дейности – в различни райони (изразено в града основно) от този вид дейности допълнително се повишават нивата на суспендиран прах и вредни газове от изгярене на горивата.
- Други – селско стопанство, съоръжения за съхраняване на отпадъци (депа, хвостохранилища)

4.3.2.1. Емисии от битово отопление

Емисиите на замърсители от битовото отопление и особено на ФПЧ10 се получават най-вече от изгарянето на твърди горива, особено дърва, но също така и въглища.

Относно употребата на твърди горива при битовото отопление в Националната инвентаризация на емисиите (НИЕ, 2018 г.), са представени следните данни:

- Битовото отопление с използване на биомаса (дърва), се увеличава както в абсолютна, така и в относителна стойност. Потреблението на дърва като процент от националното общо потребление на гориво за битово отопление се е увеличило от около 65% през 2000 г. до над 76% през 2016 г.
- Намалява употребата на въглища за битово отопление, въпреки това през 2016 г. въглищата все още представляват 14-15% от общата енергия, използвана за отопление на жилища. Голяма част от местните (лигнитни) въглищна за битово отопление имат относително ниска калорийна стойност поради високото си съдържание на пепел. Вносните въглища, предимно от Русия, обикновено имат по-висока стойност на топлинна енергия.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козна проезтер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Точна оценка на емисиите от битовото отопление за община Омуртаг не може да бъде направена, т.к. няма точна статистика за потреблението на горива от населението, но могат да се отбележат факторите, които водят до високи концентрации най-вече на ФПЧ10, а именно:

1. Според НСИ и данни от преброяването през 2011 г., около 54%, а при преброяването от 2021 г. около 45,9% от населението на страната използва твърди горива за отопление. В община Омуртаг този процент е много по-голям, т.к. 65% през 2011 до 88% през 2021 г. от населението живее в селата и на територията на общината няма изградени газоразпределителна или топлофикационна мрежа;

2. Населението е със сравнително нисък жизнен стандарт, поради което дървата за огрев представляват „предпочитано гориво" – сравнително евтино за закупуване и потенциално безплатно, ако потребителите си го набавят самостоятелно от горите;

3. Използването на влажна дървесина. – Голяма част от дървата за огрев, закупувани от домакинствата, се купува „на трупи", т.е. хората събират и транспортират дървата за огрев сами. В този случай няма механизъм, който да гарантира, че дървата се съхраняват (за да изсъхнат) преди употребата им през следващата година. Промишленото съхранение на дървесината, за да може да се изсуши преди употреба и като гориво, също е проблем;

4. Използване на нискокачествени въглища;

5. Наличие на морално и технически остарели печки, котли и отоплителни инсталации (включително в обществените и административните сгради) с ниска

Оценка на негативното въздействие върху здравето на населението и околната среда: Замърсяването на въздуха е глобална заплаха, водеща до негативни въздействия върху човешкото здраве и екосистемите. Продължаващото замърсяване представлява съществен риск за здравето на хората, природните системи, за икономиката и производителността на работната сила. Енергийна ефективност, за която е изчислено, че представляват най-малко 85% от емисиите на ФПЧ10;

6. По-голяма част от жилищата и сградите са с ниски енергийни характеристики – без топлоизолация и др., което също увеличава потреблението на горива;

7. Големина и брой на обитаваните помещения в едно домакинство и други.

Атмосферният въздух в района на обекта, предмет на инвестиционното предложение, не е трайно замърсен.

4.3.2.2. Емисии от автомобилния транспорт

Транспортния сектор оказва значително въздействие върху всички компоненти на околната среда с емисиите на изгорелите газове от превозните средства – въглероден оксид и въглероден диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, летливи органични съединения и др.

Предвид това транспортът има допълнителен принос за замърсяване на въздуха и може да бъде значим фактор на местно равнище.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

В населените места автотранспортът представлява непрекъснато действащ източник на ФПЧ10. Неговата интензивност е пропорционална на автомобилния трафик и следва неговите изменения – сезонни и денонощни. По тази причина в по-големите населени места с интензивен трафик максималната концентрация на ФПЧ10 в атмосферния въздух обикновено съвпада с часовете на пиков трафик. През нощните часове неговото влияние върху КАВ силно намалява до пренебрежимо ниски нива.

При емисиите на ФПЧ10 от транспортния сектор в България преобладават емисиите от дизеловите автомобили.

Емисиите на първични ФПЧ10 от автомобилния транспорт са резултат от производните от няколко основни фактора – непълното изгаряне на гориво в ауспусите на превозните средства, износването на спирачните накладки и гумите, ресуспендиране на прах от пътните платна и абразията на пътищата.

1. Горивен процес в двигателя – поради непълното изгаряне на тежките компоненти в горивото се образуват сажди, които през изпускателната система на автомобила се изхвърлят в атмосферата. Доколкото бензина и газовите горива не съдържат тежки въглеводороди, изгарянето им в двигателите с вътрешно горене обикновено не е съпроводено с отделяне на сажди. По тази причина се приема, че работата на бензиновите двигатели не води до образуване на сажди. Изключение правят силно износени бензинови двигатели, при които в горивната камера прониква смазочно масло. Изгарянето на дизелово гориво обаче в много случаи води до генериране на сажди.

В България дизеловото гориво е използвано от близо 50% от всички леки автомобили, в допълнение към автобусите на обществения транспорт, тежкотоварните и лекотоварните автомобили.

Освен широкото разпространение на дизеловите двигатели, по данни от доклад на Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата", България се откроява с високата средна възраст на автомобилния парк.

Превозните средства над 15 години представляват почти 63%, а тези над 20 години надхвърлят 30%. В българския автомобилен парк доминират леките автомобили – над 70% спрямо останалите видове превозни средства. По отношение на тях възрастовата структура е дори още по-притеснителна – близо 70% са над 15 г., от които повече от половината са над 20 г. Много от леките автомобили са произведени по стандарт Евро I или преди Евро I. Емисиите им на ФПЧ10 са много по-високи от тези на по-новите Евро модели, които разполагат с устройства за контрол на емисиите, монтирани на изпускателните им системи, каталитични конвертори и филтри за твърди частици (DPF).

2. Емисии от механично триене на автомобилните гуми в пътното платно и триене между спирачните накладки на спирачната уредба. Това е основният механизъм за производство на прахови частици. Вторичният механизъм включва изпарението на материали от повърхностите при високи температури, образувани в резултат на контакта. Тези емисии се влияят в голяма степен както от състоянието на пътната инфраструктура, така и от трафика. Относителният им дял при формиране на емисиите от ФПЧ10 може да се приеме за пренебрежимо малък.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

3. Ресуспендиране на прах от пътните платна при движението на МПС. Това са отложени наноси по пътните настилки (най-често почва, пясък и др. несвързани твърди частици), попаднали върху пътното платно по различни начини. Относителният дял на този суспендиран прах върху общите емисии на ФПЧ10 от автотранспорта е значителен.

Основните причини за замърсяването на пътните платна с частици могат да се класифицират като естествени (природни) и антропогенни (предизвикани от различни видове човешка дейност).

Към естествените причини спадат процесите на непрекъснато утаяване на частици с разнообразен произход от атмосферата върху земната повърхност. Освен това пръст, кал, тиня и пясък попадат върху пътните платна при екстремни метеорологични условия като проливни дъждове, порои, свлачища, урагани ветрове и др.

Антропогенните причини са твърде много на брой и тук ще бъдат посочени само някои от тях, които са характерни за населените места в община Омуртаг:

- Опесъчаване при зимно поддържане на пътищата;
- Директно разсипване на различни строителни материали (пясък, инертни материали) и разтвори (вар, хоросан, бетон) върху пътните платна от транспортните средства, които ги превозват;
- Изкопни работи на строителни обекти;
- Изграждане и ремонт на инфраструктурата (улици, канализации, електрически и други трасета);
- Ремонти на фасади на сгради;
- Натрупване на пътен нанос до бордюрите на уличните платна;
- Лошо състояние на паркингите и тротоарите;
- Паркиране в зелени площи и др.

4. Износване на пътната настилка – абразия

По голямата част от пътната настилка в населените места е на основата на асфалтови смеси и бетон. Бетонните повърхности са съставени от груби агрегат, пясък и цимент. Асфалтовите покрития са смеси от минерален агрегат, пясък, пълнител и битумни свързващи вещества.

Износването на пътните настилки е най-голямо през зимния период, което е свързано с ниските температури и намаляване еластичността на автомобилните гуми. Други фактори, които водят до разрушаването на асфалтовите покрития през зимата е опесъчаването и олужаването на пътищата.

4.3.2.3. Емисии от промишлени дейности

На територията на община Омуртаг развиват дейност предприятия от различни отрасли, голяма част от които използват местната суровинна база:

- Лека промишленост;
- Хранително-вкусовата промишленост;
- Строителство;

„КВИНС - АРТ" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

– Дървообработващата промишленост и др.

Най-голям е броя на фирмите, които са ангажирани с търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети (с дял от 53,8 %). На следващо място се нареждат секторите на хотелиерството и ресторантьорството и транспорт, складиране и пощи с по (8,2 %), преработващата промишленост (7,4 %) и селско и горско стопанство (6,5 %).

Влиянието на промишлените източници върху концентрациите на замърсители в атмосферния въздух в община Омуртаг може да се определи като локално и слабо.

В следващата таблица са посочени обектите, подлежащи на контрол от РИОСВ-Шумен, по Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ):

Таблица № 4.3.2.3-1. Източници на емисии в атмосферния въздух на територията на община Омуртаг

№	Оператор / обект	Вид на обекта / местоположение
1	**„АмигоГруп 12" ЕООД**	Производство на заготовки за дюнери, гр. Омуртаг, ул. „Цар Освободител" № 47
2	**„Акваглер груп" ООД**	Производство на картонени чаши за напитки, гр. Омуртаг
3	**„Атлантик" ООД**	Бензиностанция и автомивка, гр. Омуртаг, промишлена зона
4	**„Бултрейд – 2002" ООД**	Бензиностанция, гр. Омуртаг, ул. „Цар Освободител" № 37
5	**„Вара 1" ЕООД**	Бензиностанция до гр. Омуртаг
6	**„Вара 1" ЕООД**	Бензиностанция до с. Веренци, общ. Омуртаг
7	**„Гаранттаз" ЕООД**	Бензиностанция „Гаранттаз", гр. Омуртаг, промишлена зона
8	**„Дайъри продъктс" ЕООД**	Млекопреработвателно предприятие – производство на млечни изделия, гр. Омуртаг
9	**„Денис-08" ЕООД**	Сервиз за хладилни и климатични инсталации, гр. Омуртаг, ул. „Искър" № 6
10	**„Енигма инвест" АД**	Бензиностанция „Кълвача газ", гр. Омуртаг, ул. „Цар Освободител" № 32
11	**„Клара АВС" ЕООД**	Предприятие за месодобив и транжиране на месо, с. Зелена морава, общ. Омуртаг
12	**„Кента" АД**	Употреба на авторепаратурни продукти, гр. Омуртаг, ул. „Цар Освободител" № 35
13	**„Петрол" АД**	Бензиностанция № 6403, гр. Омуртаг
14	**„Петрол Интер" ЕООД**	Бензиностанция, гр. Омуртаг, ул. „Цар Освободител", хотел „Замък Интер"
15	**„Солар панел" ЕООД**	Производство на соларни панели, гр. Омуртаг, ул. „Цар Освободител" № 35
16	**„Т Маркет"**	Търговски обект, гр. Омуртаг, ул. „Цар Освободител" № 10
17	**„Топливо" АД, клон Русе**	Бензиностанция в база, гр. Омуртаг
18	**„Топливо" АД, клон Русе**	Търговски обект – база, гр. Омуртаг
19	**ЕТ „Интер петрол – Хасан Чърак"**	Бензиностанция „Интер Петрол", гр. Омуртаг, ул. „Цар Освободител", хотел „Замък Интер"
20	**„Стелис" ЕООД**	Месопреработвателно предприятие, гр. Омуртаг, ул. „Места" № 6
21	**Община Омуртаг – оператор на Регионален център за контролирано обезвреждане на ТБО**	Депо за неопасни ТБО, гр. Омуртаг, общ. Омуртаг

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Оператор / обект	Вид на обекта / местоположение
22	„Квинс Агро" ЕООД	Птицеферма, с. Козма Презвитер, общ. Омуртаг
23	„Тръст Агро" ЕООД	Предприятие за съхранение и преработка на етерично-маслени култури, с. Беломорци, общ. Омуртаг

Съгласно Годишните доклади по околна среда на РИОСВ-Шумен, за периода за периода 2021–2025 г. не са установени наложени текущи месечни санкции за превишаване на нормите за допустими емисии (НДЕ) в атмосферния въздух от производствена площадка, разположена на територията на община Омуртаг.

4.3.3. Неприятни миризми

Неприятните миризми като специфично замърсяване на атмосферния въздух водят до значителна промяна на качеството на живот. Често се смята, че миризмите, въпреки че са досадни, са безвредни. Съществуват обаче доказателства, че постоянното излагане на миризми може да има неблагоприятни ефекти, които надхвърлят простото неудобство. Хората в засегнатите райони могат да страдат от главоболие, дразнене в гърлото и очите, гадене, безсъние, безпокойство, стрес или дори респираторни проблеми. В допълнение, миризмите влияят и върху качеството на живот (имат социален ефект) и могат да доведат до икономически въздействия (например за туризма или загуба на стойността на имуществото).

Освен това, замърсяването с миризми често е симптом на по-широки екологични проблеми, причинени от хората, урбанизацията и индустриализацията. Често свързани със замърсяването на въздуха, миризмите също така могат да влияят и върху замърсяването на почвата и водите, и санитарните проблеми (лошото управление на отпадъците). Освен това газовете, излъчвани от депата за отпадъци и съоръженията за отглеждане на животни, представляват смеси от метан (парникови газове) и токсични миризливи газове (напр. сероводород), като по този начин допринасят за изменението на климата. Следователно, проявите на миризма трябва да се разглеждат като сигнал за тревога.

Източниците, които генерират миризми са многобройни и разнообразни. В много случаи едно и също населено място е изложено на повече от един източник на миризма.

За община Омуртаг основните предизвикателства по отношение на емисиите на миризми са:

- промишлените дейности,
- управлението на отпадъците и
- селското стопанство/животновъдството.

За 2021 - 2025 година и до настоящия момент в Община Омуртаг и в РИОСВ-Шумен е постъпвал 1 бр. сигнал и жалб за неприятни миризми на територията на общината. РИОСВ–Шумен е реагирала още в деня на подаване на сигнала. Извършен е обход на с. Беломорци, а впоследствие и оглед на районите около с. Козма Презвитер, община Омуртаг, и с. Вардуи. При проверката не е установено наличие на неприятна миризма. Не е установена и техника за наторяване или пресни следи от внасяне на тор върху земеделските земи.

В нито един от проверяваните от срана на РИОСВ-Шумен обекти в община Омуртаг, не са констатирани източници на неприятни миризми.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

4.3.4. Прогноза на въздействие.

Очаква се върху качеството на атмосферния въздух да оказват влияние следните емисии:

- емисии от основната дейност – описани са в раздел II „Характеристика на инвестиционното предложение", т. 3.3 „Въздух".
- неорганизирани емисии (транспорт и др.) - това са емисии от изгорели газове от транспорт, свързан с основната дейност.

Годишните количества на замърсителите са изчислени в съответствие с утвърдена от МОСВ актуализирана „Методика за определяне емисиите на вредни вещества във въздуха" (Заповед № РД-165/20.02.2013 на МОСВ), която е изготвена на база ръководство за инвентаризация на емисии - EMEP/CORINAIR Emission Inventory Guidebook - 2006, което е изготвено на база CORINAIR-97 (SNAP97).

В таблицата са описани замърсителите на площадката, техните кодове и емисионни фактори (EF). В таблицата е показан и начинът на изчисляване на количествата на емисиите.

В следващата таблица са представени изчисления на годишните емисии в kg за отделните вещества отделяни от цялата площадка на птицефермата.

Таблица № 4.3.4-1. Изчисляване годишните емисии на замърсителите от площадката на птицефермата след реализиране на инвестиционното предложение

№	Замърсител	SNAP CODE	Емисионен фактор EF, kg/1 брой животно/година	Брой скотоместа	Годишни стойности на емисиите във въздуха kg/y
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (4) x (5)
1	Амоняк (NH_3)	-	0,08	536 940	42 955.20
2	Метан (CH_4) чр. Ферм.	100408	0,01		5 369.40
3	Метан (CH_4)	100507	0,117		62 821.98
4	Диазотен оксид (N_2O)	100907	0,02		10 738.80

Вентилацията на халетата се класифицира като общообменна въздушна вентилация на работна среда, а не като технологична вентилация, извеждаща технологични газове. По тази причина не е извършено сравнение на концентрациите на замърсителите с НДЕ по Наредба 1/2005 г. Емисиите ще се определят за натоварване на вентилационната система – 100%.

За определяне на зоните на замърсяване от емисиите на вредни вещества е използвана Методика за изчисляване височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой на атмосферата – програмен продукт PLUME от 25 февруари 1998г., приета от Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на здравеопазването.

Операторът стриктно ще прилага практиката за намаляване емисиите на амоняк (NH_3) чрез регулиране на състава на фуражите за животните посредством подходящо съчетание на

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

протеините. Емисионните фактори от това издание на EMEP/CORINAIR обхващат изчисляването като цяло на емисиите от торта в животновъдните сгради, определените места за съхранение (торища) и при използването им като тор в земеделските земи.

При прилагане на НДНТ в съответствие с Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине се поставя интервал на стойностите на емисии на амоняк /НДНТ-СЕН/. Долната граница на интервала е свързана с използването на система за пречистване на въздуха.

Таблица № 4.3.4-2. Емисионни нива на амоняк свързани с прилагане на НДНТ

Параметър	НДНТ-СЕН (kg NH_3/жизнено пространство за едно животно/година)
Амоняк, изразен като NH_3	0.02-0.08

Предвидената технология е на клетъчно отглеждане. При него птиците обитават клетъчни батерии. Системите от клетки, които традиционно се използват и се считат за НДНТ са:

- система от клетки с възможност за изнасяне на птичите фекалии до затворено съоръжение за съхранение, най-малко два пъти в седмицата, с помощта на транспортни ленти;
- подредени във вертикални редове клетки с транспортна лента за фекалните и с ускорено изсушаване с въздух, като се изнасят най-малко веднъж седмично до затворено съоръжение за съхранение;
- подредени във вертикални редове клетки с транспортна лента за фекалии и с ускорено изсушаване, чрез размесване с въздух, като се изнасят най-малко веднъж седмично до затворено съоръжение за съхранение;
- подредени във вертикални редове клетки с транспортна лента за фекалии и с подобрено, ускорено изсушаване с въздух, като торта се изнася от съоръжението за подслон най-малко веднъж седмично до затворено съоръжение за съхранение;
- подредени във вертикални редици клетки с транспортна лента за фекалните и с тунелна сушилня над клетките; птичите фекалии се изнасят на 24 - 36 часа до затворено съоръжение за съхранение.

В разглеждания случай е избран начинът на отглеждане на птиците в сгради оборудвани с уголемени клетки, снабдени с транспортни ленти за фекалните, като те се изнасят най-малко два пъти седмично до затворено съоръжение за съхранение.

Уголемената клетка е оборудвана с улейни хранилки и нипелови поилки. Фуражът се разпределя равномерно по всички етажи на клетъчната батерия. С помощта на шибър нивото на фуража в хранилката се контролира много лесно, а заобленият й край не позволява неговото разпиляване. Броят на храненията и тяхната продължителност се определят с помощта на часовников превключвател. Всички части от ламарина са поцинковани срещу корозия, телените части са предпазени от корозия. В клетката са обособени: гнездо, съоръжено със специална постелка, върху която кокошките снасят яйцата и пръшна баня с постелка, върху която по специален тръбен тракт с транспортна спирала се поръсва фураж, използван от животните за ровене и занимавка.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Клетъчна система отговаря на следните изисквания:

- минимална височина на клетката – 45 см;
- всяка кокошка разполага с минимум 12 см хранителен фронт;
- всяка кокошка разполага с 15 см от канала;
- птиците от всяка клетка имат достъп до 2 нипелови поилки;
- във всяка клетка има гнездо за снасяне на яйцата и прашна баня;
- всяка клетка е съоръжена с приспособление за пилене на ноктите;
- ъгълът на наклона на пода в клетката не превишава 14%, т.е. 8 градуса;
- ширината на пътеката между два съседни реда клетки не по-малко от 90 см;
- разстоянието между пода на сградата и долния етаж от клетки е минимум 35 см.

Главен аспект на околната среда в интензивното птицевъдство е животинския тор и най-голямо внимание се отделя на амоняка. Принципът, който стои зад намаляването на емисиите на амоняк от клетките, е честото изнасяне на птичите фекалии. Изсушаването им също намалява емисиите, като забавя химичните реакции. Колкото по-бързо се изсушават птичите фекалии, толкова по-малки са количествата емитиран амоняк. Съчетаването на честото им изнасяне с ускорено изсушаване води до най-големи намаления на емисиите на амоняк.

Под клетките се намира полипропиленова торова лента, на която попадат фекалиите от всеки ред отделно. С оглед намаляването на вредните газове в сградата е предвидена принудителна вентилация, която спомага за по-бързото изсушаване на фекалиите и уеднаквяване на микроклимата на различните етажи. Процесът се регулира от микропроцесор.

Птичите фекалии, посредством транспортьор, два пъти седмично се извеждат от помещенията до закрит склад за съхранение. В резултат на обдухване и изсушаване на птичите фекалии се преустановяват аеробните/анаеробни процеси на отделяне на вредни вещества. Това улеснява и последващото съхраняване на тора в закрития склад, разположен в близост до животновъдните сгради. По този начин се преустановява отделянето на амоняк и неприятно миришещи вещества на територията на площадката.

Предвидените мерки за редуциране емисиите на амоняк от сградите за отглеждане на кокошки носачки са използването на добре изолирани, проветрени чрез принудителна вентилация сгради, с изцяло застлан под и снабдени с питейна система против разлив на вода. Прилагането на тези мерки се счита за Категория 1 и ще осигури съответствие на сградите с изискванията на Приложение IX на Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (*ратифициран със закон, приет от 39-то НС на 20.04.2005 г. – ДВ, бр. 38 от 3.05.2005 г. Издаден от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 93 от 22.11.2005 г., в сила за Република България от 3.10.2005 г.).*

В съответствие с разпоредбите на Чл. 3, пар. 8, Приложение IX на Протокола към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (обн. ДВ, 38/2005г.) за нови сгради за отглеждане на птици, се изисква прилагане на мерки за намаляване на емисиите на амоняк. При оценяване на приетите от възложителя мерки за редуциране неорганизираните емисии на амоняк са взети в предвид посочени в документ Guidance document on preventing and abating ammonia emissions from agricultural sources насоки.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

По отношение животновъдните сгради възложителя ще прилага следните мерки за намаляване на емисиите на амоняк:

- технология на отглеждане с използване на **сгради оборудвани с уголемени клетки, подредени във вертикални редици клетки с транспортна лента за фекалиите и с тунелна сушилня над клетките**. Чрез тази мярка се гарантира редуциране на емисиите с до **80 %**. Тази мярка ще осигури съответствие на съоръжението с изискванията на Приложение IX на Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (ратифициран със закон, приет от 39-то НС на 20.04.2005 г. - ДВ, бр. 38 от 3.05.2005 г. Издаден от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 93 от 22.11.2005 г., в сила за Република България от 3.10.2005 г.).

Тази мярка е категоризирана като категория 1 съгласно Таблица 9 на документ GUIDANCE DOCUMENT ON CONTROL TECHNIQUES FOR PREVENTING AND ABATING EMISSIONS OF AMMONIA.

Определената максимална стойност на НДНТ-СЕН (0,08 kg NH_3/за 1 място за едно животно/година), определен в таблица 3.1 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на Комисията от 15.02.2017 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е намалена с **80 % (0,016 kg/yr)**, тъй като операторът прилага описаните мерки за намаляване на емисиите на амоняк.

При отчитане на описаните фактори и емисионни нива е определен и емисионния фактор за разглежданата инсталация.

Таблица № 4.3.4-3. Емисионен фактор свързан с прилагане на НДНТ

Параметър	ЕФ (kg NH_3/жизнено пространство за едно животно/година)
Амоняк, изразен като NH_3	0,08

Таблица № 4.3.4-4. Изчисляване годишните емисии на замърсителите от животновъдните сгради след реализиране на инвестиционното предложение

№	Замърсител	SNAP CODE	Емисионен фактор EF, kg/1 брой животно/година	Брой скотоместа	Годишни стойности на емисиите във въздуха kg/y
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (4) x (5)
1	Амоняк (NH_3)	100907	0,016	536 940	3 436,42
2	Метан (CH_4)	100408	0,01		5 369,40

От площадката ще се емитират и емисии от съхранението на торови маси в изградените съоръжения. За целта отново е използвана и Актуализирана „Методика за изчисляване по балансови методи на емисиите на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферния въздух (съгласно EMEP/CORINAIR 1997 и 2000 г., 3-то издание от м. септември 2004г.)",

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма преславец, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

утвърдена със Заповед № РД-40/22.01.2008г. на МОСВ. При извършените изчисления са използвани емисионни фактори за „Складиране извън помещенията". Получените резултати за количествата на емисиите преди и след реализиране на инвестиционното предложение са представени в следващите таблици.

Таблица № 4.3.4-5. Изчисляване годишните емисии на замърсителите от съхранение на тор след реализиране на инвестиционното предложение

№	Замърсител	SNAP CODE	Емисионен фактор EF, kg/1 брой животно/година	Брой скотоместа	Годишни стойности на емисиите във въздуха kg/y
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)= (4) x (5)
1	Амоняк (NH_3)	100907	0,02	536 940	10 738.80
2	Метан (CH_4)	100507	0,01		5 369.40
3	Диазотен оксид (N_2O)	100907	0,02		10 738.80

В съответствие с разпоредбите на Чл. 3, пар. 8, Приложение IX на Протокола към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (обн. ДВ, 38/2005г.) за нови съоръжения за съхранение на тор, се изисква прилагане на мерки за намаляване на емисиите на амоняк. При оценяване на приетите от възложителя мерки за редуциране неорганизираните емисии на амоняк са взети в предвид посочени в документ GUIDANCE DOCUMENT ON PREVENTING AND ABATING AMMONIA EMISSIONS FROM AGRICULTURAL SOURCES насоки.

По отношение животновъдните сгради възложителя ще прилага следните мерки за намаляване на емисиите на амоняк:

- Предвидената мярка за редуциране емисиите на амоняк е предвидено монтирането на плътно покритие върху торохранилището - метална конструкция тип „черупка". Чрез тази мярка се гарантира редуциране на емисиите с до **80 %**. Тази мярка ще осигури съответствие на съоръжението с изискванията на Приложение IX на Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (ратифициран със закон, приет от 39-то НС на 20.04.2005 г. - ДВ, бр. 38 от 3.05.2005 г. Издаден от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 93 от 22.11.2005 г., в сила за Република България от 3.10.2005 г.).

Тази мярка е категоризирана като категория 1 съгласно Таблица 12 на документ GUIDANCE DOCUMENT ON PREVENTING AND ABATING AMMONIA EMISSIONS FROM AGRICULTURAL SOURCES.

Определената максимална стойност на емисии (0,02 kg NH_3/за 1 място за едно животно/година), определен в Актуализирана „Методика за изчисляване по балансови методи на емисиите на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферния въздух (съгласно EMEP/CORINAIR 1997 и 2000 г., 3-то издание от м. септември 2004г.)" при интензивното

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinx@abv.bg

отглеждане на птици или свине е намалена с **80 % (0,004 kg/yr)**, тъй като операторът прилага описаните мерки за намаляване на емисиите на амоняк.

Редуцираните годишни емисии са представени в следващата таблица.

Таблица № 4.3.4-6. Изчисляване годишните емисии на замърсителите от съхранение на тор след реализиране на инвестиционното предложение

№	Замърсител	SNAP CODE	Емисионен фактор EF, kg/1 брой животно/година	Брой скотоместа	Годишни стойности на емисиите във въздуха kg/y
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (4) x (5)
1	Амоняк (NH_3)	100907	0,004	536 940	2 147,76
2	Метан (CH_4)	100507	0,01		5 369,40
3	Диазотен оксид (N_2O)	100907	0,02		10 738,8

Качеството на атмосферния въздух е състояние на приземния слой на атмосферата, определено от състава и съотношението на естествените й съставки и добавените вещества от естествен и/или антропогенен произход. Характерна тенденция в страната за периода на последните години е значителното намаляване на емисии на атмосферни замърсители. Тази тенденция е следствие главно от спада на промишленото производство и енергопотреблението, преструктуриране на промишлеността и не на последно място, взетите конкретни екологични мерки.

Оценката на качеството на атмосферния въздух е свързана с нивото на замърсяване в разглеждания район. Съществените фактори, оказващи влияние са:

- съществуващия фон в района;
- количеството и състава на емитираните във въздуха вредни вещества;
- метеорологичните и климатичните особености на района, спомагащи разсейването на вредните вещества в атмосферата.

Районът на с. Козма презвитер не е включен като постоянен или временен пункт за мониторинг на въздуха от НАСЕМ. Замърсяването на въздуха в района основно се дължи на два вида източници – отоплителни битови инсталации и транспортни източници. По влияние и значимост за района с най-голямо значение са емитерите на вредни вещества от битовото отопление. С по-слабо влияние се характеризира транспортният поток поради изключително ниската интензивност на транспортната дейност.

Влиянието на организираните източници е многократно по-ниско от въздействието на неорганизираните. Класифицирането по вид на емитираните вредни вещества показва, че основни източници на серни оксиди са битовото отопление; източници на азотни оксиди са автотранспортът, битово отопление през зимния сезон; източници на въглероден оксид са битовото отопление през зимния сезон; източници на неорганичен или органичен, производствен или естествен прах са автотранспортният поток, откритите земеделски площи и др.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, старинския двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinss@abv.bg

В раздел 5 на настоящия доклад е извършено математическо моделиране дисперсията на замърсителите в атмосферния въздух. Използвани са утвърдени от МОСВ методики.

Въздействието върху атмосферния въздух представлява индиректно въдействие върху почви, повърхностни, подземни води и човешкото здраве. Прилагането на мерки за редуциране на емисиите на замърсители в атмосферния въздух е от значителна важност за предотвратяване възникването на редица неблагоприятни процеси като еутрофикация, вкисляване на почвите, възникване на здравословни проблеми в населението и др.

При значително въздействието върху атмосферния въздух съществува потенциал за взаимодействие с фактор „Човешко здраве". Във връзка с това в раздел 5 въздействието следва да бъде разгледано и при двата компонента.

4.4. ЗЕМНИ НЕДРА.

4.4.1. Физико-геоложки процеси и явления

Свлачищните процеси не са равномерно разпределени по цялата територия на страната. Те са концентрирани в отделни области, характерни със специфични геоложки и тектонски строеж и са обособени в няколко свлачищни района.

В България са обособени следните свлачищни райони:

- Черноморски свлачищен район;
- Дунавски свлачищен район;
- Предбалкански свлачищен район;
- Подбалкански свлачищен район;
- Софийски свлачищен район;
- Югозападен свлачищен район;
- Родопски свлачищен район.

Предбалканският свлачищен район е с висока съвременна активност. В него са регистрирани общо 520 свлачища, които засягат 161 653 души. Данните показват, че най-голяма е концентрацията на свлачища в Предбалканския и Дунавския райони, както и че в тези райони и делът на засегнатото население е най-голям.

Над 60% от територията на общината се характеризира със слаба и слаба до умерена степен на ерозия. Свлачищата на територията на общината към август 2015 г. са 45 на брой, 9 % от които са стабилизирани, 7 % са потенциални и 84 % са периодично активни.

В землището на с. Козма презвитер не са регистрирани свлачища. Съществуващи свлачища са достатъчно отдалечени от площадката на инвестиционното предложение и не представляват риск за реализирането му.

4.4.2. Сеизмичност

Територията на България спада към опасните земетръсни зони на Земята. Страната ни се намира в централната част на Балканския полуостров, който е най-активен възел в Европа от Алпо-Хималайския земетръсен пояс. Земетръсната активност на територията на страната е

„КВИНС" - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон; телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

една от най-ярките изяви на съвременната геодинамика по нашите земи. Дълбочинните разломи и свързаното с тях блоково строене на земната кора са играли важна роля в геоложкото ни развитие. Редица разломи показват и съвременна активност. От началото на плиоцена цялата страна е обект на интензивни вертикални тектонски движения, главно с позитивен знак, комбинирани и със съответни хоризонтални движения.

Установено е, че сеизмичната опасност в България, в това число и в района на община Омуртаг се определя главно от сеизмичните източници, идентифицирани на територията на страната, групирани в географски определените основни сеизмични зони: Шабленска, Провадийска, Горнооряховска, Софийска, Маришка и Струмска (Кресненска) и с източник Вранча (Румъния). Относително по-слабо е влиянието на сеизмичните източници Мраморно море (Турция) и Ксанти (Гърция).

Сеизмичната активност в района е много слаба поради липсата на сеизмични огнища и се определя на шеста степен по скалата на Медведев – Шпонхоер – Карник. По-голямо значение има територията от общината до Горно Оряховският сеизмичен център и интензивните огнища, разположени в района на Карпатската дъга.

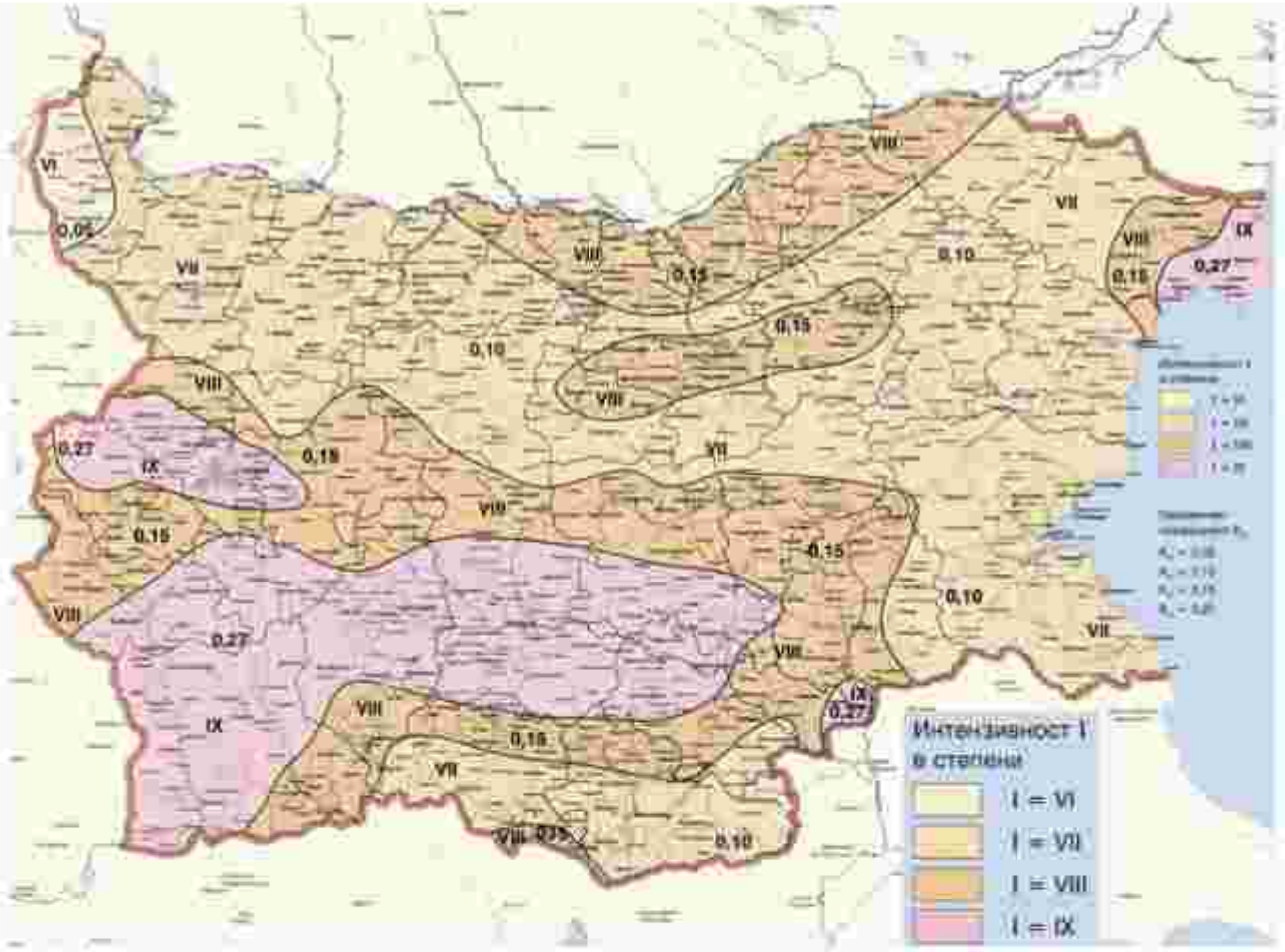

Районът на инвестиционното предложение е разположен на границата на Западнобалканската и Източнобалканската тектонски зони.

Източнобалканска тектонска зона обхваща земите на Източна Стара планина и северните отдели на Централния Балкан докъм Търговище. На север тя е отделена от

„КВИПС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvips@abv.bg

Предбалкана посредством дислокационната зона на Чудните стени. В района на Шипченска Стара планина южната граница се явява северното крило на Западнобалканския антиклинорий. Образуван през долната креда, той е бил увлечен в тектонски движения през горната креда и палеогена, поради което част от неговото северно бедро е силно преработено и се явява като южно крило на горнокредно- палеогенския Габровско – Лудокамчийски синклинорий.

Характерна особеност на строежа и развитието на Източния Балкан е, че тук триасът и юрата са развити предимно във флишки фациес, като в изграждането му вземат участие главни флишките формации на горната креда и палеогена.

Районът на Източния Балкан е изграден от Алпийския структурен комплекс, който от своя страна се поделя на три структурни етажа долен, среден и горен.

- Долен структурен етаж – включва седиментите на триаса, юрата и долната креда. Долната граница с херцинския структурен комплекс не се наблюдават. От следващия над него структурен етаж се отделя с регионално ъглово несъгласие.
- Среден структурен етаж – включва скалите на горната креда и палеогена до средния еоцен включително. От долния структурен етаж се определя с регионално ъглово несъгласие и независимост на структурните планове. От покриващия го горен структурен етаж се отделя също с ъглово несъгласие и независимост на структурните планове.
- Горен структурен етаж – обхваща периода след средния еоцен. През този период се проявяват интензивни тектонски движения, когато се образуват основните структури на Източния Балкан. Скалите от този структорен етаж се разполагат с регионално ъглово несъгласие върху по старите структурни етажи. Те изпълват младопалеогенски и неоген – кватернерни депресии. Тук се отнасят седиментите на горния еоцен, неогена и кватернера.

4.4.3. Инженерно-геоложки условия

Габровска синклинала – заема западните отдели на Източнобалканската тектонска зона, респективно Габровско – Лудокамчийски синклинорий.

Бедрата на Габровската синклинала са изградени от горна креда, а е запълнена от флишките отложения на палеогена. На запад горната креда е представена от горносенонската (маастрихтска) формация, която на изток се замества от горносенонската мергелно-варовита формация, под която се разкриват в областа на Ханибоаз. Северното бедро на синклиналата е полегато, а южното е стръмно, на места обърнато и усложнено, на места обърнато и усложнено от много второстепенни гънки и доро разкъсвания и навличания, особено в района на Плачковци. Северното бедро на на синклиналата независимо от привидно спокойния му характер на изток то Търговище е усложнено от Тревненската дислокация, по която цялата синклинала е надхлъзната на север. Особено голямо е това навличане в областта източно от с.Вонеща вода, където придвижването е около 5 - 6 км и фактически по тези места е налице един голям блоков навлак.

Характерното за Габровската синклинала е това, че тук липсва характерния пясъчников комплекс на ипреса (долен еоцен) и палеогенските варовици. Палеогенът тук започва направо с флишките седименти.

„КВИИС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinis@abv.bg

Западнобалканска тектонска зона

Западнобалканската тектонска зона се проследява като тясна ивица от долината на река Тимок на запад до гр Сливен на изток, като се вклинява между Средногорието на юг и Предбалкана и Източнобалканската тектонска зона на север.

Южната граница на разглежданата тектонска зона се прокарва по Задбалканския дълбочинен разлом. Северната граница на зоната минава по Старопланинската дислокационна зона, която я отделя от Предбалкана. Източно от Габровско за северна граница на зоната служи южното крило на Източнобалканската тектонска зона.

В изграждането на Западнобалканската тектонска зона участват два структурни комплекса – каледоно-херцински и алпийски. Първият оформя ядрата на антиклиналните структури, а втория – тяхната мантия и намиращите се между тях синклинали.

Значение за разглеждания случай има района на Шипченска Стара планина или по – точно означавана като Шипченски антиклинорий. Така се означава онази част от Западнобалканската тектонска зона, която се намира източно от Етрополската антиклинала и от Свогенската антиклинала. Характерното тук е, че върху източната ѝ половина е наложена младата Източнобалканска тектонска зона, която е погребала част от нея. Структурите на Шипченска Стара планина обаче тук не са били изцяло асимилирани от нея, поради което част от тях сега се разкриват на повърхността, като ограничават от юг западната половина на Източнобалканската зона.

Шипченска антиклинала – Ядрото на тази антиклинала е изградено от каледонския структурен етаж, представен от диабаз-филитоидната формация, която е процепена от малки гранитоидни тела, а алпийската ѝ мантия е представена предимно от триас и отчасти юра. Структурата е изключително северновергентна. В източната половина ядрото е полегнало върху алпийската ѝ мантия, а в западната половина се е стигнало дори до възсядане. По-добре запазеното северно бедро на антиклиналата южно от с.Етъра е флексурно огънато. Тук се намира Соколовската флексура. В западната част средното бедро на флексурата е скъсано, а триасът е придвижен на север върху титона.

Шипченската антиклинала за разлика от Централнобалканската има южно бедро. То обаче е силно редуцирано от Задбалканския дълбочинен разлом. Като остатък от него, както и от староалпийската синклинална структура, разположена между Шипченската антиклинала и намиращия се на юг Средногорски хорст-антиклинорий, се считат наколко малки разкрития на триаски скали, разположени между диабаз-филитоидната формация и средногорските гранити, които са възседнали от юг Шипченската антиклинала.

Прецизирайки площта на инвестиционното предложение може да се констатира, че основно ще се преминат 6 вида лито – стратиграфски разновидности, което за разглеждания район е благоприятно, като се има пред вид, че на площта обхванатата от този картен лист се разкриват 57 вида литостратиграфски единици.

На фигура № IV.3.1-1 е представена геоложка карта на района. Литоложките разновидности в легендата са представени в последователност на разглеждане на маршрута от град Търговище към гр.Шипка а не в закономерната лито-стратиграфска последователност.

„КИНИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етоманския дюр
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kinis@abv.bg

Основно в района на инвестиционното предложение са представени следни литостратиграфски разновидности.

Мезозой

Триас

Мизийска група

- Амбаришка свита **(amT$_3^{k-n}$)**

Представена е от разноцветни доломити, мергели, варовици с мляко чакълни конгломерати и гравелити. Възрастта на свитата се определа на кари-нор.

- Искърска карбонатна група **(IT$_{1-3}^{sp-k}$)**

Представена е от Троянска свита –(доломити), Васильовска свита с Голямодуковски член (черно доломити) и Лепенски член (черни аргилити с прослойки от алевролити и пясъчници), Оплетненски член на Могилска свита (глинести алевролити, биодетритни и афанитови варовици и доломити) и Свидолска свита (мергели, варовици, доломити и пясъчници) с възраст спат-карн.

Горна Юра - Долна Креда (IVJ$_3^{km}$-K$_1^{bs}$)

Представена е от:

- Нешковска свита **(nJ)** – представена от слабопесъчливи мергели, варовити аргилити с редки прослойки от дребнозърнести пясъчници;
- Златаришка-Черноосъмска свита **(z-coJ)** – представена от ритмично редуване на пясъчници, алевролити, мергели с редки прослойки от глинести варовици – възраст кимеридж – бериас.

Долна Креда

- Батошевски репер **(btK$_1^v$)** – представен от конгломерати и пясъчници – възраст – валанжин;
- Камчийска свита **(kmK$_1^{v-h}$)** – представена от пясъчници и конгломерати– възраст – валанжин-хотрив;

Кайнозой

Палеоген

- Луковитска свита **(ltPg$_2^{1-2}$)** – представена от ритмично редуване на пясъчници, мергели, алевролити, рядко аргилити - възраст – долен – среден еоцен.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Кома претитер, столичен двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

4.4.4. Подземни богатства

Районът на Община Омуртаг е представен от: алувиални отложения, съставени предимно от чакъл и малко пясък, които обаче са неголни за фундиране, но са ценни като инертен материал. Делувиалните отложения в региона са представени от т.нар. делувиални глини. В Община Омуртаг има находища на здрави варовици, които са с ограничено разпространение и находища от флиш (долнокреден седимент) с широко разпространение. Полезните изкопаеми са ограничени и по вид и по запаси.

Най-разпространените скални образувания са както следва: пясъчници- 58 %; варовици- 18 %; мергели- 15 %; варовити материали- 3 %; глини- 3 %; други- 3 %.

4.4.5. Прогноза за въздействие

Инвестиционното предложение не предполага въздействие върху земните недра в района. Компонентът не е разгледан в детайли с настоящия Доклад за ОВОС.

4.5. ВОДИ.

4.5.1. Хидрология. Повърхностни води.

Водните обекти на територията на община Омуртаг се отнасят към следните две основни категории повърхностни води: реки и езера.

1) Реката е вътрешно-териториален воден обект – естествен воден поток, протичащ в повечето случаи по повърхността на земята, но който може да протича и под земята за част от течението си (т.н. пониращи реки). Понорът дава началото на подземна река, която, преминавайки през подземни кухини и тунели, отново излиза на повърхността.

2) Езерото е вътрешно-териториален повърхностен воден обект със стояши води.

Язовирите са водни обекти, образувани в резултат от човешка дейност. Съобразно принадлежността на язовирите към основните категории повърхностни води, те биват:

- язовирите изградени на река се определят като водни обекти от категория река;
- язовирите, които са със самостоятелен водосбор, т. е. не са образувани в резултат на преграждане на река, се определят като водни обекти от категория езеро.

Повърхностните води са диференцирани по типове като е използвана „Система Б", съгласно Приложение 1 на Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води. Определянето на типовете е извършено в зависимост от задължителни фактори (надморска височина, геология, размер, географска ширина и дължина) и незадължителни фактори (състав на субстрата, температурен диапазон на водата и др.) или комбинация от тях. В Дунавския и Черноморския район за басейново управление те са:

- за категория „река" – общо 9 типа: R1 – Алпийски реки; R2 – Планински реки в понтийска провинция; R4 – Полупланински реки в понтийска провинция; R7 – Големи притоци на река Дунав; R8 – Малки и средни дунавски реки; R9 –

„КВИНС - АРТ О" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsa@abv.bg

Добруджански пониращи реки; R10 – Големи Черноморски реки; R11 – Малки и средни Черноморски реки; R15 – Карстови извори и други изворни съобщества

- а за категория „езеро" – 11 типа: L1 – Алпийски глациални езера; L4 – Равнинни и полупланински езера и блата; L5 – Крайречни езера и блата; L7 – Средни и малки Черноморски сладководни езера и блата; L8 – Черноморски слабо солени езера и блата; L9 – Черноморски средно солени езера и блата; L10 – Черноморски свръх-солени езера; L11 – Големи дълбоки язовири; L12 – Средни и малки полупланински язовири; L14 – Големи равнинни средно дълбоки язовири; L16 – Малки и средни равнинни язовири

Всяко повърхностно водно тяло има уникален номер (код), който не е хидроложки, а структурен. В него са указани съответно: страната, в чийто речен басейн се намира тялото; код на района за басейново управление; речния басейн (поречие); местоположението на водното тяло в основното поречие; категорията и номера на водното тяло в основното поречие, към което принадлежи.

Община Омуртаг спада към областта с умерено-континентално климатично влияние върху оттока, като преобладаващо е дъждовното подхранване на реките. Територията е сравнително бедна на водни ресурси, което се дължи на недостатъчните валежи, водопропускливите скали и малките реки. Неравномерното разпределение на валежите през годината се отразява на дебита на водните течения. За района е характерно нарастване на валежите, посока север – юг. В северна посока от билото на Стара планина, следвайки главното понижение на надморската височина на северните склонове, се намалява и водообилността на водосборите и реките.

В Омуртагски район годишните валежи са около 650-700 мм, а отточният модул е около 4-5 л/с/км2. Най-големите валежни суми са типични за първата половина на лятото. При поройни валежи течните речни долини се пълнят и наводняват ниските им тераси. Най-големи покачвания на нивото на водите има в периодите март–април–май и октомври–ноември. Първата снежна покривка е обичайна за средата на месец ноември и се запазва сравнително дълго. Има наличие на късни пролетни и ранни есенни слани. През засушливия период в края на лятото и началото на есента, дебитът на водните течения е най-малък, като голяма част от тях пресъхват.

Характерът на релефа в общината дава отражение и върху гъстотата на речната мрежа. Тя може да бъде характеризирана като средна, с количествени параметри между 0,5 до 2,0 км/км2 площ. По степен на поройност реките от територията на общината попадат в групата на слабо поройните.

Западната част на общината се отводнява към Дунавския водосборен басейн чрез една от основните отводнителни артерии на река Янтра – Голяма река, а централната и източната – към Черноморския водосборен басейн, чрез р. Тича. Голяма река или Биюкдере е десен приток на Стара река, част от речната система на р. Янтра, която е едно от основните поречия на Дунавски район. Дължината ѝ е 59,4 км, а площта ѝ – 446,7 км2. В горното течение на реката водите ѝ са хванати в големия язовир „Ястребино".

„КВИНС - АРТ-О" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

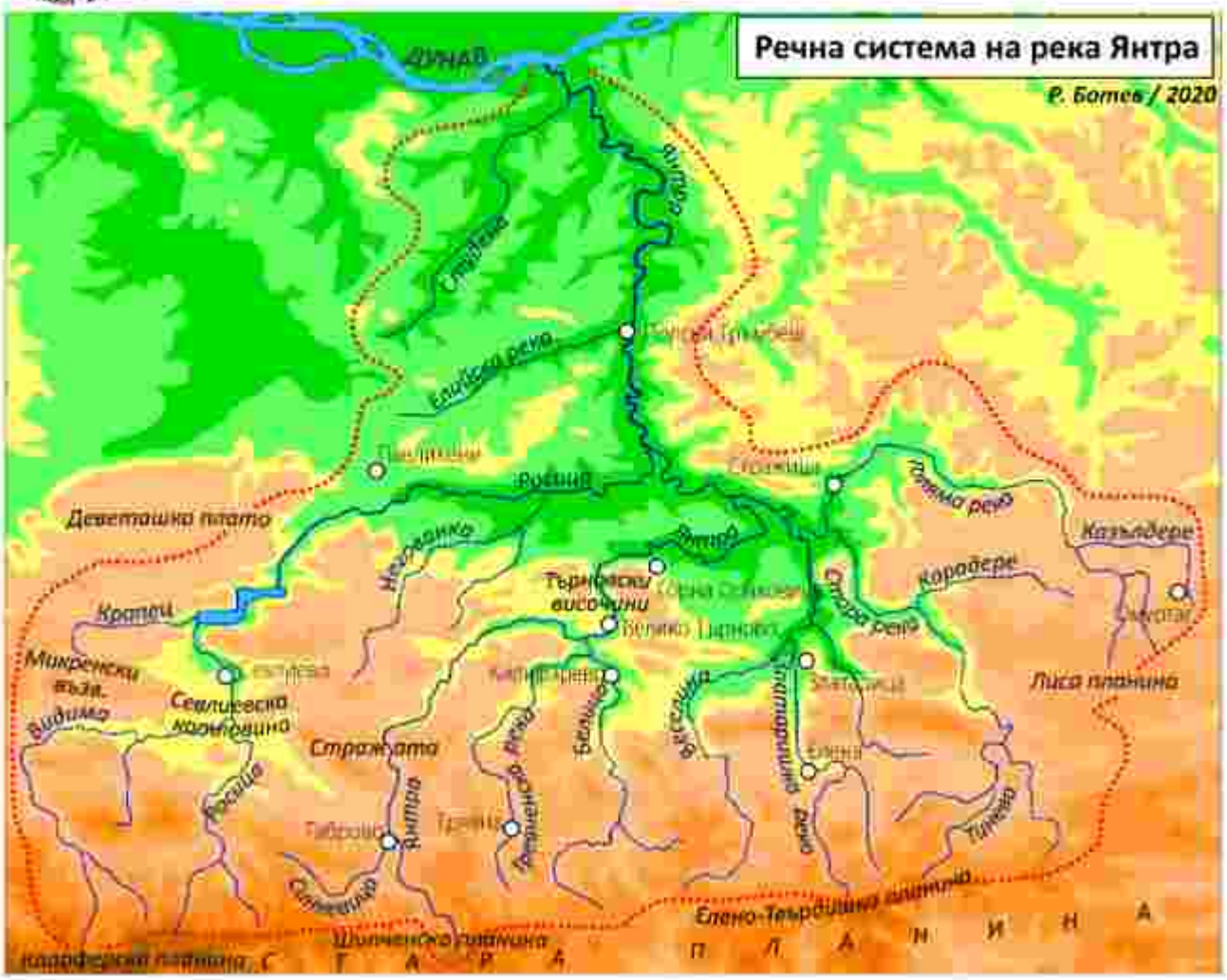

Фигура № 4.5.1-1. Речна система на р. Янтра

Голяма река води началото си от водослива на Птичевска река и Хиляда дола, северно от с. Зменно, община Омуртаг. До вливането си в югоизточната част на южния ръкъв на язовир „Ястребино" тече на север, а 2 км преди навлизането си в язовира – на запад. Неин основен приток е река Казълдере (22 км). Птичевска река извира на 654 м н.в. от Лиса планина, на 300 м западно от село Горско село. Води началото си от местността „Крушака". Тече в северна посока и приема водите на Орлово гнездо, Горския кладенец, Средния дол и др. Река Казълдере извира под името Черна река на 745 м н.в. от Лиса планина. Площта на водосборния ѝ басейн е 63 км2, което представлява 7,3% от водосборния басейн на Голяма река. Влива се в Голяма река преди вливането ѝ в язовир „Ястребино".

Голяма река е с ясно изразено пролетно пълноводие от март до юни и лятно-есенно маловодие – юли-октомври.

Река Тича или Голяма камчия е лява съставяща на река Камчия. Дължината ѝ е 199 км, която я отрежда 11-то място сред реките на България. Голяма Камчия е приета официално за начален приток на река Камчия.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Река Голяма Камчия води началото си от Лиса планина, на 760 м н.в., на около 7 км западно от село Братан, община Котел. До село Тича протича в източна посока в тясна и дълбока долина, обрасла с широколистни гори. След това завива на североизток и навлиза в територията на община Омуртаг при с. Могилец през историко-географската област Герлово. След около 13 км при село Голямо Църквище завива на изток, напуска района на общината и навлиза в Шуменска област, където водите й се вливат в големия язовир „Тича".

В пределите на община Омуртаг р. Тича получава предимно малки леви притоци, водещи началото си от Лиса планина и от по-високо разположената историко-географска област Сланник. По характерни притоци са Гюрла и Усойката.

Гюрла – води началото си от сливането на Черния дол и Мечия дол под село Долно Козарево.

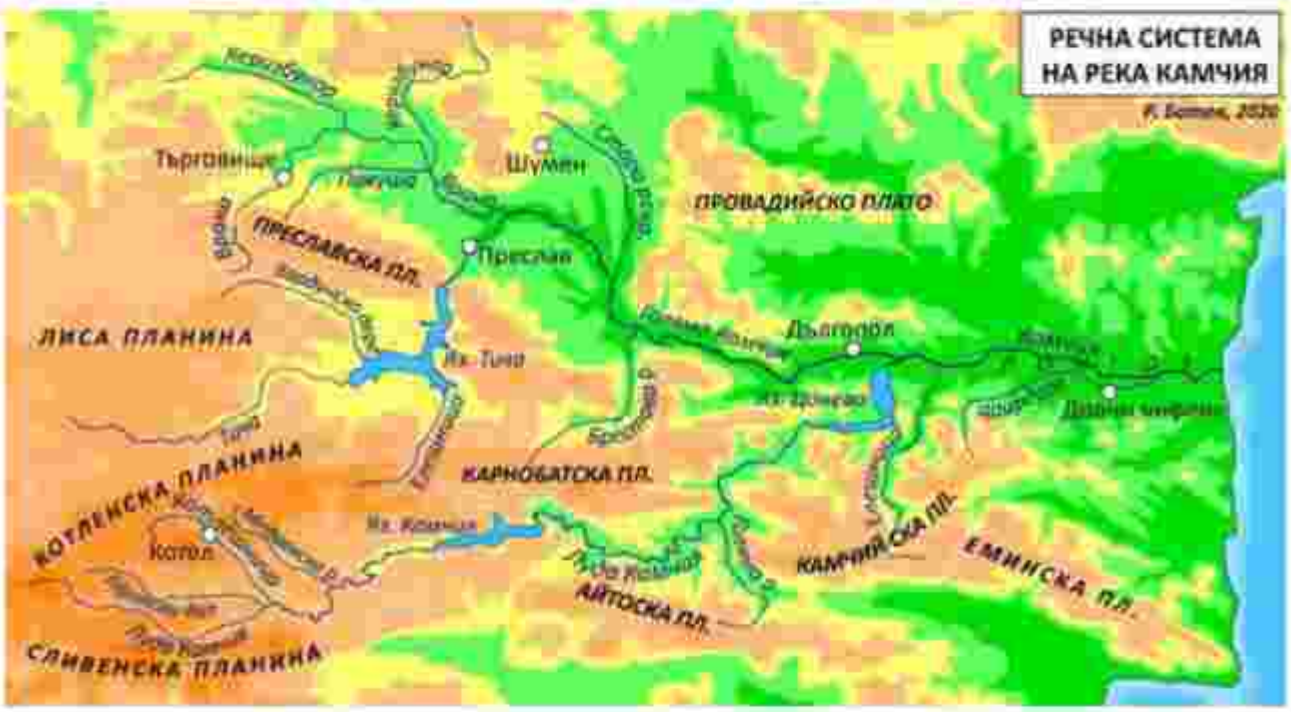

Фигура № 4.5.1-2. Речна система на р. Камчия

Усойката – води началото си южно от с. Веренци, приема водите на Веселецки дол, Гъстока, Моравка, Орловия дол, Студената вода и други, и под с. Могилец се влива в Голяма Камчия.

Върху режима на речния отток от съществено значение е влиянието на валежите през годината, тяхната интензивност, образуването и топенето на снежната покривка и загубите в изпарение.

На територията на Община Омуртаг са идентифицирани следните повърхностни водни тела, категория „река" (Таблица № 4.5.1-1.):

Таблица № 4.5.1-1. Списък на водни тела, категория „река"

Код на водното тяло	Име на водния обект	Описание	Тип

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен двор
телефон/ телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

BG1YN600R1025	Биокдере (Голяма река)	р. Биокдере – след яз. Ястребино до вливане в р. Лефеджа (Стара река), вкл. приток р. Катъндере	R4 – полупланински реки в понтийска провинция
BG2KA900R1137	р. Голяма Камчия (Тича)	р. Голяма Камчия – след с. Тича до яз. „Тича"	R4 – полупланински реки в понтийска провинция

Определен дял във водния баланс на общината имат изкуствените водоеми. На територията на община Омуртаг се намират няколко язовира. Тук попадат част от яз. „Ястребино" и микроязовирите в землищата на гр. Омуртаг и селата Камбурово, Беломорци, Кестеняво, Горно Козарево, Царевци и Красноселци. С по-голям обем са язовирите „Омуртаг" (1,24 млн. м3 водна маса) и „Красноселци" (3,16 млн. м3).

Язовир „Ястребино" е с водосборна площ 225,6 км2 и дължина 7,3 км. Той е важен водно-стопански, рекреационен и селскостопански ресурс. Има междуобщинско значение за водоснабдяване посредством ПСПВ – Ястребино на община Антоново и гр. Омуртаг. Водите на язовира отговарят на изискванията за качеството на повърхностните води, предназначени за питейно-битови нужди, а така също водите са годни и за напояване.

За територията на Община Омуртаг по данни от План за управление на речните басейни 2016 – 2021 г. на ДРБУ и ЧРБУ е идентифицирано само едно повърхностно водно тяло категория „езеро" (Таблица № 4.5.1-2.):

Таблица № 4.5.1-2. Списък на водни тела, категория „езеро"

Код на водното тяло	Име на водния обект	Описание	Тип
BG1YN600L024 (актуализиран)	яз. Ястребино	яз. Ястребино на р. Биокдере	L12 – средни и малки полупланински язовири

Оценката на състоянието на повърхностните води се извършва по хидробиологични и физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества.

Качеството на водите по физикохимични елементи за качество се определя съгласно типово специфичните класификационни системи, включени в Приложение № 6 от Наредба № Н-4/14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води, а оценката на специфичните замърсители – съгласно Приложение № 7 (Стандарти за качество на специфични замърсители за оценка на екологичното състояние) от Наредба № Н-4/14.09.2012 г. Химичното състояние водите се оценява в два класа – добро и непостигащо добро състояние.

За оценка на приоритетните вещества се прилага Приложение № 2 от Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители (в сила от 10.11.2010 г., изм. и доп.)

Оценката на качеството на водите по биологични елементи за качество (БЕК) се извършва по утвърдени методики за хидробиологичен мониторинг, съгласно класификационните системи за оценка според отделните биологични елементи за качество, определени в Приложение № 6 от Наредба № Н-4/14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води. За реки се анализират макрозообентос, макрофити, фитобентос и риби, а за езера/язовири – показател фитопланктон. Състоянието на повърхностните водни тела по БЕК се оценява в пет класа: отлично, добро, умерено, лошо и много лошо.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, охотнически двор
пазфон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinc@abv.bg

На територията на община Омуртаг наблюдения на състоянието на повърхностните води се извършва от БДЧР, БДДР и от РИОСВ-Шумен по утвърдени Програми за контролен и оперативен мониторинг на повърхностните води, както и от операторите на обекти съгласно условията за собствен мониторинг, определени в комплексни разрешителни и разрешителни за водовземане и заустване.

По данни от мониторинг на БДДР, състоянието на повърхностните водни тела категория „реки" и категория „езера" в Омуртагска община е следното.

Голяма река (Биюкдере) – водно тяло BG1YN600R1025 с два мониторингови пункта – BG1YN06413MS150 на р. Биюкдере (Голяма река) при гр. Стражица и BG1YN86411MS320 на р. Биюкдере (Голяма река) след гр. Стражица на устие.

Резултатите от анализа на база извършен мониторинг за 2017 – 2018 година са следните:

- От анализа на физикохимичните елементи за качество е установено, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4/14.09.2012 г.
- При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на стандарта за качество на околната среда (СКОС) за добро състояние по показателя желязо.
- Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

Официалният анализ на БДДР заключава, че **няма промяна в състоянието спрямо предходния ПУРБ**.

Пункт BG1YN86411MS320 – след гр. Стражица

Това е особено важният пункт, защото е **след гр. Стражица** и съответно интегрира въздействията от урбанизираната територия, заустванията и част от дифузното натоварване във водосбора.

През 2023 г. именно този пункт е използван за физикохимичната оценка на водното тяло. БДДР определя състоянието по физикохимичните елементи като **умерено**.

Установени са отклонения от средногодишните стандарти за качество (**СГС-СКОС**) по:

Показател	Състояние през 2023 г.
Амониев азот ($N\text{-}NH_4$)	✗ отклонение
Нитритен азот ($N\text{-}NO_2$)	✗ отклонение
Общ азот	✗ отклонение
Общ фосфор	✗ отклонение
Ортофосфати	✗ отклонение

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Костина трезвител, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvinsz@abv.bg

Т.е. основният проблем е отчетливо свързан с **биогенно/органично натоварване – азотни и фосфорни съединения**. БДДР изрично посочва, че резултатите **потвърждават оценката от предходните години**.

Това е важно, защото не става дума само за единична неблагоприятна проба, а за проблем, който се наблюдава **трайно във времето**.

Специфични замърсители

Тук през 2023 г. картината е по-благоприятна.

БДДР посочва:

„От изследваните специфични замърсители за периода не са установени превишение на СГС-СКОС."

Съответно водното тяло по тази група показатели е оценено в **добро състояние**.

Това представлява подобрение спрямо по-старите резултати. В периода **2016–2020 г.** са регистрирани високи концентрации на **манган и алуминий**, основно в пункта при гр. Стражица. За манган отклоненията са наблюдавани трайно след 2018 г., макар средната стойност за целия период да не е надвишавала СКОС.

Следователно при металите се наблюдава по-благоприятна тенденция.

Пункт BG1YN06413MS150 – при гр. Стражица

През 2023 г. този пункт е използван основно за **хидробиологичния мониторинг**.

Изследван е биологичният елемент за качество **макрозообентос**.

Резултатът е:

УМЕРЕНО СЪСТОЯНИЕ.

БДДР подчертава, че тази оценка **съвпада с оценките от мониторинга през предходни години**.

Следователно и биологичната общност показва устойчиво въздействие върху екосистемата, а не само моментно физикохимично замърсяване.

Приоритетни вещества и химично състояние

Резултатите за 2023 г. са добри.

При анализа на приоритетните вещества **не са установени несъответствия със СГС-СКОС** по изследваните показатели.

Поради това:

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен джип
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

Химично състояние на BG1YN600R1025 - ДОБРО.

Това е съществено, защото при по-стари изследвания е имало проблем с **трибутилкалаен катион**. През 2018 г. са били регистрирани превишения при две последователни изпитвания, но при следващите изследвания показателят вече е бил в норма.

Окончателната оценка в ПУРБ 2022–2027

Окончателният ПУРБ 2022–2027 определя:

BG1YN600R1025

- естествено водно тяло;
- тип R04;
- умерено екологично състояние;
- добро химично състояние.

Като показатели, които не постигат СКОС за добро екологично състояние, са посочени:

макрофити, фитобентос, макрозообентос, общ азот, общ фосфор и $БПК_5$.

Следователно оценката от мониторинга през 2023 г. е напълно съвместима с дългосрочната интегрирана оценка в ПУРБ.

Данните позволяват да се очертае сравнително ясна тенденция:

2018–2019 г. – умерено физикохимично състояние, проблеми с **Mn и Al**; приоритетните вещества като цяло не показват превишения.

2019–2020 г. – продължават проблемите по физикохимични показатели. В анализа са установени отклонения по $БПК_5$, амониев и нитратен азот, общ азот и други биогенни показатели.

2020–2021 г. – установени са отклонения по **$БПК_5$, нитритен азот, общ азот, общ фосфор и ортофосфати**. БДДР изрично отбелязва, че отклоненията са **по-постоянни и по-значителни в пункта след гр. Стражица – BG1YN86411MS320**.

2023 г. – отново умерено физикохимично състояние, с отклонения по **NH_4-N, NO_3-N, общ N, общ P и PO_4-P**; специфичните замърсители вече са в добро състояние; макрозообентосът остава умерен; химичното състояние е добро.

Извод

Налице е **устойчив във времето проблем с биогенното и органичното натоварване**, като той се проявява най-ясно в долния пункт **BG1YN86411MS320 след гр. Стражица**. Същевременно по отношение на специфичните замърсители и приоритетните вещества се наблюдава по-благоприятна картина.

Вероятни източници на натоварване

„КВИНС - АРТОГ" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Тук окончателният ПУРБ 2022–2027 е особено полезен. БДДР определя като значим натиск върху BG1YN600R1025:

- ✓ **точков натиск** – заустване на пречистени **битови и промишлени отпадъчни води**;
- ✓ **дифузен натиск – селско стопанство** и атмосферно отлагане.

БДДР изрично отбелязва, че водното тяло се намира в сравнително гъсто населен земеделски район, попада в нитратно уязвима зона и във водосбора му се намира **гр. Стражица**.

Това съответства много добре на наблюдаваните отклонения – амониев и нитритен азот, общ азот, общ фосфор, ортофосфати и в по-дългосрочен план БПК5.

Най-съществения практически извод е следният: данните показват, че качеството на Голяма река **след гр. Стражица е по-проблемно**, като в по-стария официален анализ БДДР изрично констатира по-постоянни и по-значителни отклонения именно в пункта **BG1YN86411MS320 след града**. Това е важна индикация за антропогенно натоварване в участъка около/след Стражица, макар само от тези данни да не може да се припише причинно конкретен източник.

Язовир Ястребино на р. Биюкдере – водното тяло с код BG1YN600L1024 се мониторира от два пункта за мониторинг, единият е на стената на язовира – с код BG1YN06496MS061 и другият – на р. Биюкдере, преди яз. Ястребино, с. Камбурово – с код BG1YN06499MS250. Водното тяло е от тип L12 и е силномодифицирано.

За периода 2017 – 2018 година е планиран и изпълнен пълен мониторинг за анализ на физикохимичните показатели, специфичните замърсители и приоритетни вещества. Резултатите от анализа са следните:

- Наблюдават се измерени високи стойности над изискванията за добро състояние на следните показатели: БПК5, амониев азот и нитратен азот.
- При анализа на специфичните замърсители се забелязват високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател манган. Оценката на база тези измервания са отново за умерен екологичен потенциал.
- При анализа на приоритетни вещества за оценка на химичното състояние не се отбелязват превишения на концентрациите от стойностите за добро състояние.

Язовир Ястребино (BG1YN600L1024), наблюдава се в мониторингов пункт с код BG1YN06496MS061 – яз. Ястербино. Язовир Ястребино се използва за питейни нужди и през 2025 г. е наблюдаван в две програми - Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води за оценки на екологичното и химичното състояние на водното тяло и в Програмата за контролен мониторинг на повърхностни води предназначени, за питейно-битово водоснабдяване. Състоянието на водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, на база изчислените средни концентрации на физикохимичните елементи за качество. Констатирани са отклонения от нормите за добро състояние при показатели – азот амониев, общ азот и общ фосфор. Сравнителният анализ с данни от предходните години показва низходяща тенденция в концентрацията на показател общ фосфор и подобряване на състоянието на водното тяло. Резултатите от изпитване през 2025 г. на веществата и

„КВИЩС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvisc@abv.bg

елементите от групата на специфични замърсители показват отклонение от нормите за добро състояние при елемента манган. Сравнителния анализ на данните от предходни години показва, че концентрации превишаващи СКОС за добро състояние на манган в проби взети от повърхността на язовира са констатирани за първи път през 2023 г. През 2025 г. се наблюдава устойчива възходяща тенденция в измерените концентрации на манган. В предходните години подобни стойности са измервани основно в дълбочинните проби от язовира. Анализът на резултатите от изпитване на приоритетни вещества показват, че химичното състояние на водното тяло е добро.

Водното тяло на язовир Ястребино е в добро химично състояние.

Язовир Ястребино не е включен в програмите за хидробиологичен мониторинг през посочения период.

На територията на площадката, както и в близост, не са разположени повърхностни водни обекти. През засегнатия поземлен имот не преминават водни обекти.

На следващата фигура е представена извадка от топографска карта на района на площадката.

Фигура № 4.5.1-1. Извадка от топографска карта на района на площадката

Територията на инвестиционното предложение попада в обхвата на повърхностно водно тяло BG2KA800R1031 – „р. Врана от извора до гр. Търговище"

Описание и характеристика на повърхностно водно тяло BG2KA800R1031 съгласно План за управление на речните басейни в Черноморски район (ПУРБ 2022-2027 г.)

- Код на водното тяло: BG2KA800R1031
- Категория: Повърхностно водно тяло – река

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- Район за басейново управление: Черноморски район за басейново управление (ЧРБУ)
- Поречие: р. Камчия
- Наименование: р. Врана от извора до гр. Търговище

Географска характеристика

Повърхностното водно тяло BG2KA800R1031 обхваща горното течение на река Врана – от изворната област до урбанизираната територия на гр. Търговище. То е част от водосбора на р. Камчия, която се влива в Черно море. Водното тяло включва основното речно русло и прилежащите му малки притоци в горната част на водосбора.

Водосборът е разположен основно върху хълмисто-предпланински терени с преобладаващо земеделско ползване и отделни горски масиви. В горното течение антропогенното въздействие е по-слабо в сравнение със средното и долното течение на р. Врана.

В посока североизток от площадката на инвестиционното предложение е разположено начало на воден обект – сухо дере. Същото е определено с кадастралната карта като поземлен имот с идентификатор 37811.100.27 област Търговище, община Омуртаг, с. Козма презвитер, с вид собств. Общинска частна, вид територия Горска, НТП Друг вид дървопроизводителна гора, площ 60594 кв. м, стар номер 000083, Брой върхове: 368 бр., Брой върхове: 368 бр. Основна заповед: Заповед за одобрение на КККР РД-18-538/20.10.2017 г., издадена от ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК. Съседи: 37811.5.25, 37811.5.28, 37811.5.33, 37811.5.36, 37811.5.40, 37811.5.43, 37811.5.46, 37811.5.50, 37811.5.53, 37811.5.55, 37811.37.18, 37811.100.20, 37811.100.21, 37811.100.22, 37811.100.23, 37811.107.1, 58579.18.4, 58579.26.210.

Началото на водния обект е разположено на около 25 метра от границите на поземления имот, предмет на инвестиционното предложение и е на кота 451 метра. Кота терен на североизточния край на имота е 455 метра.

Водния обект дере се насочва в посока североизток и се влива в р. Врана при с. Пролаз.

В участъка около началото му е очертано суходолие, без изразено речно корито и воден отток. На около километър в посока североизток се оформя наличие на отток, който преминава успоредно на първокласен път Е772.

Този воден обект остава на отстояние от производствената площадка и не засяга влезлия в сила подробен устройствен план – план за застрояване (ПУП-ПЗ). Между имотът, предмет на инвестиционното предложение, и водния обект преминава поземлен имот 37811.37.18 – пасище.

Типология

Съгласно типологията на ПУРБ водното тяло принадлежи към категория „реки", като представлява естествено повърхностно водно тяло, а не силно модифицирано или изкуствено водно тяло.

Екологично и химично състояние

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, еленински двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kviis@abv.bg

Според оценката в ПУРБ 2022–2027 г.:

- Показател Оценка
- Екологично състояние Умерено
- Химично състояние Добро

Интерпретация

Умереното екологично състояние означава, че са установени отклонения от референтните условия по един или повече биологични, физикохимични или хидроморфологични показатели, но без тежка деградация на екосистемата.

Доброто химично състояние показва, че концентрациите на приоритетни опасни вещества и специфични замърсители не надвишават приложимите стандарти за качество на околната среда.

Натиск и въздействия

За водосбора на р. Врана са характерни следните потенциални източници на натиск:

- земеделски дейности и дифузно замърсяване с биогенни елементи;
- локални населени места и отпадъчни води;
- водовземане за стопански и битови нужди;
- корекции на речни участъци и промени в хидроморфологията;
- ерозионни процеси и отлагане на наноси.

В сравнение с долното течение на р. Врана (водно тяло BG2KA800R1131), горният участък е в значително по-добро състояние и не е идентифициран като сред най-проблемните водни тела в Черноморския район.

Мониторинг

В рамките на ПУРБ 2022–2027 г. за водното тяло се прилагат:

- контролен мониторинг;
- оперативен мониторинг при необходимост;
- наблюдение на биологични елементи за качество;
- наблюдение на физикохимични показатели;
- наблюдение на приоритетни вещества и специфични замърсители.

За целите на химичната оценка BG2KA800R1031 е използвано като водещо (наблюдавано) водно тяло, върху което се пренася информация към някои ненаблюдавани водни тела в същото поречие.

Екологични цели до 2027 г.

Съгласно изискванията на Рамковата директива за водите и ПУРБ 2022–2027 г. основните цели за BG2KA800R1031 са:

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- ✓ Недопускане влошаване на текущото състояние.
- ✓ Запазване на доброто химично състояние.
- ✓ Подобряване на екологичното състояние от умерено към добро.
- ✓ Ограничаване на дифузното замърсяване от земеделски дейности.
- ✓ Опазване на естествения хидрологичен режим и речните местообитания.
- ✓ Обобщение

Повърхностното водно тяло BG2KA800R1031 – „р. Врана от извора до гр. Търговище" представлява естествен речен участък от водосбора на Камчия. По ПУРБ 2022–2027 г. то е оценено в умерено екологично състояние и добро химично състояние. Основните екологични предизвикателства са свързани с дифузно земеделско въздействие, локални антропогенни натоварвания и необходимост от подобряване на биологичните показатели, като целта е достигане на добро екологично състояние до следващите цикли на управление на водите.

Площадката на инвестиционното предложение попада в чувствителна и уязвима зона, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ Същата не попада в зона за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 2, т. 4 и т. 5 от ЗВ.

Поземлен имот (ПИ) с идентификатор 37811.37.17 не попада в пояси на Санитарно-охранителни зони (СОЗ) около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточищите на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

Риск от наводнения

Съгласно наличната информация площадката на инвестиционното предложение не попада в район със значителен потенциален риск от наводнения в обхвата на БДЧР, както и не попада в обхвата на актуализираните РЗПРН за периода 2022-2027 г., съгласно Заповед №РД-803/10.08.2021 г. на Министъра на околната среда и водите. Предвид местоположението на обекта (землището на селото заема възвишение) и липсата на постоянни или временни повърхностни водни обекти в или в близост до птицефермата, няма риск от възникване на бедствия, свързани с наводнения, които да застрашат околната среда или човешкото здраве.

Съгласно становище на БДЧР с изх. № 26-00-737-2/20.07.2026 г. и в съответствие с действащия ПУРН 2022-2027 г. територията на ИП не попада в обхвата на определен район със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН). В ПоМ на ПУРН няма заложени конкретни мерки имащи отношение към инвестиционното предложение.

4.5.2 Подземни води.

Подземните води в България имат свои собствени басейни, в които се извършват процесите на тяхното количествено натрупване, движение и формиране на хидрохимичните им свойства. Факторите, които определят условията за формиране на подземните води в България, тяхната динамика и режим са много, но първостепенно значение от тях имат:

- Физико-географски – релеф, климат, хидрология, хидрография;
- Геоложки – геоложки строеж, литоложки състав на скалите и тектонски структури.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Котлен проливтор, стопански двор
телефон: телефон, 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Изхождайки от главните физико-географски и геоложки фактори, България се разделя на три хидрогеоложки региона: Мизийски, Балканиден и Рило-Родопски, като района на управление на Басейнова дирекция Дунавски район обхваща Мизийския и Балканидния хидрогеоложки регион.

Въз основа на тези фактори в обхвата на БДДР гр. Плевен са определени 50 броя подземни водни тела (ПВТ), а на територията на БДЧР – 40 броя, групирани в общо 7 водоносни хоризонта:

- кватернерни и неогенски водоносни хоризонти с порови води
- неогенски водоносни хоризонти с порови води
- неогенски водоносни хоризонти с карстови и карстово-порови води
- палеогенски водоносени хоризонти
- горно-кредни водоносни хоризонти
- водоносни хоризонти от триас-юра-креда
- горна юра – долна креда – Малм-валанжски водоносен хоризонт

За територията на община Омуртаг са определени 2 подземни водни тела (ПВТ):

- BG1G0000TJK045 – карстови води в Балкана, с колектор от мергелно-песъчливи материали, повърхностни и подземни карстови форми;
- BG2G000K1HB038 – в долнокрелния водоносен хоризонт – хотрив-барем, с колектор от мергели, пясъчници, варовици и глини.

Карстовите води в Балкана са разпространени в окарстените карбонатни отложения на средния и горния триас, малма, сенон-маастрихта и отчасти в палеозойските мрамори. В областта на Балкана триасът е развит в карбонатен фациес – варовици, доломитни варовици, доломити и песъчливи мергели. Водите имат както напорен, така и безнапорен характер, подхранват се от валежите и се дренират от хидрграфската мрежа.

Долнокредният водоносен комплекс е формиран в повърхностните отложения на стратиграфските комплекси валанж, хотрив, барем, апт и алб. Пъстрият литоложки състав, представен от мергели, глинести варовици и пясъчници представлява неиздържан колектор на локалните води в него. Водите са предимно грунтови и рядко полунапорни. По тип е пукнатинен, карстово-пукнатинен или порово-пукнатинен. Този комплекс е слабо изучен, като недостатъчни данни са представени в окончателния хидрогеоложки доклад за район Търговище – запад. От него се водоснабдява западната част на БДЧР в землищата на Шуменска и Търговищка област. Водовземните съоръжения предимно са каптажи и шахтови кладенци. Понякога формира общ комплекс с кватернерния и палеогенски водоностни хоризонти. На повърхността се разкрива от 30 до 50% от площта на долнокредните – хотрив-барем ПВТ и близо такава част ще бъде подложена на значим натиск. Подхранването му се осъществява основно от валежите и взаимодействието с горецитираните водоносни хоризонти.

В следващата таблица са посочени населените места, които влизат в обхвата на ПВТ от поречието на р. Янтра и от поречието на р. Камчия.

Таблица № 4.5.2-1. Характеристики на подземни водни тела

„КВИНС - АРТ О" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Код на ПВТ	Име на ПВТ	Поречие	Населени места	Вертикална позиция, хоризонти	Обща площ [км²]
BG1G0000TJK045	Карстови води в Централния Балкан	р. Янтра	Белюморци; Великденче; Горна Хубавка; Горско село; Долна Хубавка; Змейно; Изгрево; Калбурово; Козма Презвитер; Омуртаг; Панайот Хитово; Птичево; Росица; Станец; Царевци	1; 2	9406,8
BG2G000K1HB038	Пукнатинни води в Предбалкан – Баланж-Хотрив-апт Конево	р. Камчия	Пъстрина, Змейно, Звездица, Веселец, Голямо пъркавище, Величка, Вереница, Висок, Долно Козарево, Долно Новково, Козма презвитер, Обител, Омуртаг, Паничино, Горско село, Ръглина, Станец, Могилец	1,2,3	1109,32

Състояние на подземните водни тела на територията на страната се контролира съгласно Програмите за мониторинг на Басейновите дирекции, като част от Националната програма за мониторинг на подземни води. Всяко едно водно тяло има точно определени пунктове за мониторинг. Анализите се извършват по четири групи показатели.

1. Физико-химични показатели:

1–ва група основни физико-химични показатели: разтворен кислород, активна реакция, електропроводимост, нитрати, амониеви йони, температура на водата, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий, хлориди, натрий и калий, сулфати, хидрогенкарбонати, карбонати и сух остатък – анализират се във всички пунктове за подземни води сезонно (четири пъти в годината) или на полугодие (два пъти годишно).

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнографски двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

II-ра група допълнителни физико-химични показатели: нитрити, фосфати, общо желязо, манган – анализират се във всички пунктове за подземни води сезонно (четири пъти в годината) или на полугодие (два пъти годишно).

2. Специфични замърсители:

I–ва група метали и металоиди: олово, кадмий, арсен, живак, мед, цинк, никел, общ хром, хром три и шествалентен, стронций, обща алфа и бета активност – анализират се всички или отделни показатели на полугодие (два пъти годишно) или веднъж годишно.

II-ра група органични замърсители: трихлоретилен, тетрахлоретилен, алдрин, диелдрин, ендрин, атразин, симазин, пропазин, ендосулфан, метоксихлор, хептахлор, хлордан, DDT/DDD/DDE, HCH – съединения, ацетохлор, пендиметалин , флутриафлор, триадименол, манкоцеб, алахлор, циперметрин – анализите се извършват еднократно през годината.

Пробите се пробонабират и анализират в Регионалните лаборатории на ИАОС. Оценката на химичното състояние на отделен мониторингов пункт (МП) се извършва на база резултатите от проведения контролен и оперативен мониторинг през годината. Средногодишните стойности (СГС) от всички измервания по определен показател се сравняват със стандартите за качество (СК), съгласно Приложение № 1 на *Наредба №1 10.10.2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води.*

- Ако средногодишната стойност на показателя е по-малка от стойността на стандарта за качество, мониторинговия пункт (МП) се определя в *„добро" химично състояние* по този показател.
- Ако средногодишната стойност на показателя е по-висока от стойността на стандарта за качество, мониторинговия пункт (МП) се определя в *„лошо" химично състояние* по този показател.

Ако по всички показатели, състоянието е „добро", МП се определя в ***„добро" състояние.***

Ако по един или повече показатели, състоянието е „лошо", МП се определя в ***„лошо" състояние.***

Резултатите от извършената обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на община Омуртаг през 2018 г. е следното:

1. Подземно водно тяло с код BG1G0000TJK045 и име „Карстови води в Централния Балкан" – химичното състояние на тялото се наблюдава в три мониторингови пункта (МР 265, МР 323, МР 324).

- МР 265 при гр. Тетевен ТК Л-35, община Тетевен, област Ловеч – резултатите от мониторинга проведен през 2018 г. потвърждават доброто химично състояние на водата в пункта оценено в предходните години.
- МР 323 при с. Средни колиби – Извор – чешма, община Елена, област Велико Търново – и през 2018 г. водата в пункта запазва добро химично състояние по стандартите за качество на подземните води.

„КВИНС - АРТ ОС" ЕООД
с. Катина пресипитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- МР 324 при с. Семерци КИ "Дюрмелика", община Антоново, област Търговище – анализа на резултатите от проведения през 2018 г. мониторинг на водата в пункта потвърждават оценката за доброто химично състояние на водата от предходните години. Отчетено е еднократно превишение на СК по показател амониеви йони, но средногодишната стойност на концентрацията е по-ниска от нормата за показателя.

2. Подземно водно тяло с код BG2G000K1HB038 и име „Пукнатинни води в Предбалкан – Валанж-Хотрив-апт Конево" – Резултатите от анализа доказват, че няма отклонения от стандартите за качество на подземните води (СК) и праговите стойности (ПС), по изследваните показатели.

Подземното водно тяло „Пукнатинни води в Предбалкан Валанж - Хотрив-апт Конево" е определено като зона за защита на питейните води съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 от Закона за водите с код BG2DGW000K1HB038.

Изводи:

Повишено съдържание на замърсители в подземните води може да се дължи предимно на:

– *дифузни източници:* инфраструктура без канализация и ПСОВ в населените места, земеделски земи, обработваеми, смесени земеделски площи, животновъдни ферми, нерегламентирани сметища.

– *точкови източници:* заустявания на отпадъчни води (ГПСОВ), инсталации и съоръжения на категориите промишлени дейности попадащи в Приложение № 4 към Закона за опазване на околната среда (ЗООС) с комплексно разрешително, ферми, складове и други селскостопански обекти.

Минерални води

Община Омуртаг спада към Мизийския артезиански басейн с пластови (метанови, сероводородни, азотни и др.) минерални води и разсоли в мезозойски и терциерни седиментогенни скали. На територията на общината няма действащи находища на минерални води.

Питейни води

Водата за питейно-битови цели в община Омуртаг се осигурява предимно от подземни водоизточници. Основният водоизточник за района е карстов извор, намиращ се до с. Кипилово, общ. Котел, на 45 км южно от град Омуртаг.

Качеството на водите се контролира по съвместна Програма за мониторинг на „Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Търговище и Регионална здравна инспекция (РЗИ), гр. Търговище. Програмата се актуализира ежегодно, като показателите и периодичността за пробовземане и анализ са съобразени с изискванията на *Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели* (обн., ДВ, бр. 30 от 28.03.2001 г., изм. и доп.). Състоянието на водите се наблюдава в пунктове за мониторинг при

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

водоизточниците и на определени места по водопроводната мрежа. Пробите се анализират в Лаборатория за изпитване на води (ЛИВ) към „В и К" ООД – Търговище и РЗИ – Търговище. Лабораториите са акредитирани от ИА „БСА", съгласно стандарт БДС EN ISO/IEC 17025:2006.

Паралелно се изпълнява и Програма за изследване на водоизточниците на територията на община Омуртаг, съгласно условията на разрешителни за водоползване, издадени от МОСВ.

Качествата на водата, предназначена за питейно-битови нужди се определя в голяма степен от качеството на суровата вода във водоизточниците, подаващи вода за населението. Водата във водоизточниците изключително се влияе от количеството на валежите. При обилни валежи и снеготопене в повечето водоизточници се повишава значително „мътността" на водата. По този показател питейните води често не отговарят на нормативните изисквания, поради липсата на пречиствателни съоръжения (бързи пясъчни филтри или мембранни филтри). Особено високи са стойностите на показател „мътност" при гравитачните водоснабдявания. За гр. Омуртаг този проблем важи в по-малка степен, тъй като водите от водоизточник „Кипилово" много рядко са били с отклонения от нормите. Повишена „мътност" на питейната вода се наблюдава в някои от населените места на общината, където водоснабдяването е от много плитко подпочвени водоизточници. Това са водоснабдяванията на селата: Красноселци, Обител, Първан, Горно Козарево, Зелена Морава (помпена вода), Беломорци и Презвитер Козма.

По отношение качеството на водата, предназначена за питейно-битови нужди в област Търговище, много сериозни са проблемите с високото съдържание на „нитрати" и високата „твърдост". В община Омуртаг този проблем съществува в значително по-малка степен. Единствено при водоизточника за село Величка се регистрира наднормено съдържание на „нитрати" – от 50 до 100 mg/l. Водите от извор „Кипилово", които осигуряват водоснабдяването на гр. Омуртаг са с ниско съдържание на „нитрати" (под 8,50 mg/l при норма 50,00 mg/l) и с „твърдост" в порядъка на 4,40 ÷ 5,40 mgΣqv/l при норма 12,00 mgΣqv/l.

Територията на инвестиционното предложение попада в обхвата на подземно водно тяло „Пукнатинни води – Валанж–Хотрив–Апт, Предбалкан – Конево".

Описание и характеристика на подземно водно тяло BG2G000K1HB038 съгласно ПУРБ 2022–2027 г.

- Код на подземното водно тяло (ПВТ): BG2G000K1HB038
- Наименование: Пукнатинни води – Валанж–Хотрив–Апт, Предбалкан – Конево
- Район за басейново управление: Черноморски район за басейново управление (ЧРБУ)
- Басейн: р. Камчия
- Тип подземно водно тяло: Пукнатинна водоносна формация (Тип 8 по типологията на ПУРБ)

Географско разпространение

Подземното водно тяло е разположено в източната част на Предбалкана и обхваща територии от общините Омуртаг, Върбица, част от Котленския и Търговищкия район. Водното тяло е развито в седиментни скали с възраст Валанж–Хотрив–Апт (долна креда).

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Съгласно данните на Басейнова дирекция „Черноморски район" площта на водното тяло е приблизително 1109 km², а площта на зоната на подхранване е около 972 km².

Хидрогеоложка характеристика

Водоносният хоризонт е формиран в:

- напукани пясъчници;
- алевролити;
- мергели;
- карбонатни прослои с пукнатинна водопроницаемост.

Подземните води циркулират основно по системи от пукнатини, като локално са възможни преходи към пукнатинно-карстов режим.

Основни характеристики:

Показател	Стойност
Тип на ПВТ	Безнапорно
Хидрогеоложки тип	Пукнатинно
Площ	1109,3 km²
Площ на подхранване	971,6 km²

Модул на подземния отток 0,310 l/s/km²

Подхранването се осъществява предимно чрез:

- инфилтрация на атмосферни валежи;
- инфилтрация през разкритите участъци на водоносните скали;
- локален приток от съседни водоносни формации.

Разтоварването на водното тяло се извършва чрез:

- естествени извори;
- дренажи;
- речната мрежа;
- водовземни съоръжения.

Количествено състояние

В ПУРБ 2022–2027 г. подземното водно тяло BG2G000K1HB038 е оценено в:

Добро количествено състояние.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, еленински двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinc@abv.bg

- Това показва, че:
- експлоатационните ресурси не са превишени;
- липсват значими и трайни понижения на нивата;
- не са установени негативни въздействия върху зависимите повърхностни водни тела и екосистеми

Химично състояние

Според ПУРБ 2022–2027 г. и актуалния мониторинг на Басейнова дирекция Черноморски район водното тяло е в:

- Добро химично състояние.
- През 2024 г. са наблюдавани два мониторингови пункта:
- Желъд – извор (BG2G000K1HBMP109),
- Драгановец – дренаж (BG2G000K1HBMP111).

В нито един от пунктовете не са установени стойности на специфични замърсители над стандартите за качество, поради което е потвърдено доброто химично състояние на водното тяло.

Натиск и риск

Основните потенциални въздействия върху водното тяло са:

- дифузно замърсяване от земеделски дейности;
- нитратно натоварване от торене;
- локални замърсявания от населени места без пълно изградена канализационна инфраструктура;
- водовземане за питейно-битови нужди;
- животновъдни обекти.

Въпреки наличието на тези потенциални натиски, към настоящия момент не е установен риск от непостигане на екологичните цели.

Мониторинг

Мониторингът на ПВТ BG2G000K1HB038 се осъществява чрез наблюдателни пунктове от националната мониторингова мрежа на подземните води. Наблюдават се:

- нива на подземните води,
- нитрати;
- амониев азот;
- хлориди;
- сулфати;
- електропроводимост;
- специфични замърсители и приоритетни вещества.

Екологични цели по ПУРБ 2022–2027 г.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsgzabv.bg

За подземно водно тяло BG2G000K1HB038 са определени следните цели:

- ✓ Запазване на доброто количествено състояние.
- ✓ Запазване на доброто химично състояние.
- ✓ Недопускане на влошаване на състоянието на подземните води.
- ✓ Ограничаване на дифузното замърсяване от селскостопански източници.
- ✓ Опазване на ресурсите за питейно-битово водоснабдяване.

Заключение

Подземното водно тяло BG2G000K1HB038 „Пукнатинни води – Валанж–Хотрив–Апт, Предбалкан – Конево" представлява обширна безнапорна пукнатинна водоносна система с площ около 1109 km², развита в долнокредни скали на Източния Предбалкан. Водното тяло е важен източник на подземни води за питейно-битово водоснабдяване и поддържа стабилен воден баланс. Съгласно действащия ПУРБ 2022–2027 г. то е оценено в добро количествено и добро химично състояние, като не са установени значими рискове за постигане на екологичните цели до 2027 г.

4.5.3. Прогноза за въздействие върху води

Въз основа на направеният анализ на състоянието на водните тела в района на птицеферма в с. Козма презвитер, общ. Омуртаг, както и от предложените количествени и качествени оценки на състоянието на повърхностното водно тяло, при реализация на инвестиционното предложение въздействие върху повърхностни водни тела не се очаква.

Не се предполага количествено и качествено въздействие върху подземните водни тела.

Възможни въздействия се обуславят от възможността от замърсяване на плитко лежащи подземни води в резултат от дейността на птицефермата. За предотвратяване и недопускане замърсяването на води в района на инвестиционното предложение са предвидени допълнителни мерки и е избран сух способ за почистване на сградите за отглеждане на птици.

При значително въздействието /качествено/ върху повърхностните и подземни води съществува потенциал за взаимодействие с фактор „Човешко здраве" и „Почви". Във връзка с това в раздел 5 въздействието следва да бъде разгледано и при двата компонента.

4.6. ЗЕМИ И ПОЧВИ.

4.6.1. Състояние на почвите.

Почвите са един от основните компоненти на природната среда. Те са своеобразен интегриран резултат и в същото време най-ярката илюстрация на връзките и взаимодействията с останалите компоненти в процеса на продължителната палеогеографска еволюция на даден природно-географски район.

Почвата представлява сложна природна система изградена от минерални частици, органични вещества, вода, газове, макро- и микроорганизми. Минералните частици образуват основната маса на почвата, а органичните вещества съставляват 10-20% от химичния състав на почвата. Те са резултат от жизнената дейност на растителните и животински видове. В

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

почвата са разпространени във вид на торф /растителни остатъци/ и хумус /разложено органично вещество/. Хумусът, заедно със съдържанието на вода и газове определя нейното плодородие. Съдържанието на хумус в някои почви може да достигне до 90% от общото съдържание на органичните вещества. Характерно е неговото бавно разлагане от микроорганизмите, което позволява натрупването му в значителни количества в почвата. Той е източник на хранителни вещества за растенията, тъй като при разлагането му се освобождава въглероден двуокис, нитрати, фосфати. Тези съединения са лесно усвоими от растенията. Хумусът, образуван в горния почвен слой се отнася от инфилтриращата в почвата вода в по-долните хоризонти. Чрез обработка на почвата, той заедно с разтворените химични вещества се изнася отново на повърхността.

Почвената покривка е особено важен компонент на природната среда. Образувана в продължение на милиони години, тя се явява огледало за състоянието на ландшафтите и в нея се отразяват и пречупват взаимовръзките между останалите компоненти на природната среда /скали, води, климат, растителност, дейност на човека/.

Условията за почвообразуване в България са разнообразни (от преходно-средиземноморски до субалпийски климат, над 3000 вида растителност, различни почвообразуващи скали, релеф) и са предпоставка за почвеното разнообразие в страната. От 25 основни почвени типа по света, в България има представители на 16 от тях, които обединяват 42 почвени вида. Обработваемият фонд в България е съставен главно от черноземни почви и черноземни смолници (30 млн. дка), канелени горски почви (7 млн. дка), в другите видове почви заемат около 5 млн. дка от общия фонд.

Фигура № 4.6-1. Почвена карта на Р. България

„КВИЦ - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvits@abv.bg

Почвените типове са определени, съгласно Приложение № 2 Таксономичен списък на почвите в България по ФАО/1990 год – в Класификационна схема на типовете горски месторастения в Република България – 2011 год. и Таблица № 6, стр.45 от „Инструкцията за установяване и картиране на типовете горски месторастения и определяне състава на дендроценозите", изготвени от изпълнителски колектив от научни работници и специалисти от практиката, сформиран към Браншово сдружение „БулПрофор".

Според почвено-географското райониране на България община Омуртаг попада в Старопланинска провинция от пояса на лесивираните – обикновени, хромови/ канелени, калциеви, ветрични и светли почви. Типът на почвите в района на общината се обуславя от геоложкия строеж и отразява влиянието на умерено-континенталния климат (по-прохладен и влажен), нископланинския и хълмист релеф, растителната покривка (предимно широколистна) и антропогенната дейност на човека.

В Омуртагска община не се наблюдава голямо почвено разнообразие. Почвената покривка на територията на общината е представена от сиви горски почви (Фигура 1.2.4.1.) – трите им подтипа.

Сивите горски почви са разположени географски на юг от черноземната зона, в Лудогорието, Южнодобруджанското плато и в Предбалкана с надморска височина до 700–800 м, където граничат с псевдоподзолисти почви. Образувани са под влияние главно на широколистна горска растителност, като в ниските части се чувства влиянието на тревна растителност. Ето защо, за сивите горски почви е характерен хумусен хоризонт с малка мощност и силно развит и уплътнен глинест илувиален хоризонт. Разделят се на два подвида: тъмно сиви и типични сиви (светло сиви, сиво-кафяви).

Тъмно сиви горски почви: Заемат около 2 млн. дка в по-ниските райони, в съседство с излужените и деградираните черноземи. Мощността на хумусния хоризонт е 40–50 см, който постепенно преминава в илувиален с мощност 80–100 см. Съдържанието на хумус в орницата е 2–3 % и намалява до 1 % в илувиалния хоризонт. Почвите са слабо запасени с азот и фосфор и добре с калий. Почвената реакция е слабо кисела до кисела. По механичен състав почвите са слабо до средно глинести и физичните им свойства са неблагоприятни. Имат слаба водопропускливост, при навлажняване са пластични, а при изсъхване се спичат и напукват. Естественото им плодородие отстъпва значително на черноземните почви.

Типични сиви (светло сиви, сиво-кафяви) горски почви: са разположени южно и на по-голяма надморска височина от тъмно сивите почви. Хумусният им хоризонт е с малка мощност — до 35 см и рязко преминава в илувиален с мощност 80–100 см. Съдържанието на хумус в орницата е около 2 % и рязко намалява в дълбочина. Запасеността с азот и фосфор е слаба, а почвената реакция е кисела по целия профил. Физичните свойства на тези почви са още по-неблагоприятни, поради което трудно се обработват. Поради силното уплътняване на илувиалния хоризонт се наблюдава преовлажняване на ниските места. Тези почви имат добра структура, пропускат въздуха и задържат влагата. Скалите, върху които са се образували сивите горски почви са предимно пясъчници.

Сивите горски почви са подходящи за отглеждане на дървесни видове, както и на тревисти културни растения, които имат по-развита коренова система (ръж, овес, картофи и др.).

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

4.6.2. Замърсяване на почвите в община Омуртаг

Въздействията на антропогенната дейност върху земите и почвите са разнообразни и всеобхватни, понякога – най-неочаквани, тъй като в стремежа си за добиване на все по-високо благосъстояние, човекът непрекъснато усъвършенствува производствените процеси, все по-дълбоко навлиза в изучаване и внедряване на все нови и нови технологии, което се отразява неблагоприятно върху функционирането на екосистемите.

Увреждането на почвата се получава чрез замърсяването ѝ с тежки метали и металоиди, с продукти за растителна защита (пестициди), с устойчиви органични замърсители, включително нефтопродукти, чрез нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност, както и чрез нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост. Постъпвайки в почвата, част от замърсителите могат да се инфилтрират в подпочвените води – поливни или питейни (изключваме тези, които се отмиват от почвената повърхност от дъждовете или при топенето на снеговете).

Най-опасни са тези замърсители, които чрез растителната продукция, произведена върху замърсени почви, влизат в трофичните вериги и стават рисков фактор за животните и хората.

Сега най-големи увреждания и замърсяване на почвите нанасят различните промишлени източници и производства. Затова почти всички деградационни процеси в почвите и земите се свързват с промишлеността.

Интензификацията в селскостопанското производство също може да доведе до ускоряване на деградационните процеси – ерозия, засоляване, вкисляване, замърсяване на водите, намаляване на биоразнообразието, до степен неблагоприятна за земеделието и околната среда.

Наблюдение състоянието на почвите в България се извършва чрез Националната програма за почвен мониторинг, разработена през 2004 г. и утвърдена от Министъра на околната среда и водите. Програмата за мониторинг е изцяло съобразена с последните изисквания на Европейската комисия и Европейската агенция по околна среда, с добрите практики в редица европейски страни, както и с националното законодателство, прието по-късно през 2007-2009 г. *(Закон за почвите* и *Наредба за мониторинг на почвите)*. Програмата за мониторинг е организирана на 3 нива, както следва:

– ***Наблюденията по I ниво (широкомащабен мониторинг)*** се извършва в равномерна мрежа 16x16 км, в 397 пункта и предоставят данни за оценка състоянието на почвите по следните показатели – 9 тежки метали и металоиди, общ азот, фосфор, органичен въглерод, активна реакция на почвата (pH) електропроводимост, нитратен азот, общ въглерод и устойчиви органични замърсители – 16 PAH, 6 PCB, 15 хлорорганични замърсители, обемна плътност. Периодичността на наблюдение е 5 години.

– ***Наблюденията по II ниво*** са ориентирани към регионални проявления на деградационни процеси: вкисляване – 54 полигона и засоляване – 12 полигона. Процеси на ерозия – водоплощна и ветрова се наблюдават чрез специално разработени математически модели за оценка и прогноза. Почвеното запечатване се оценява на база статистически данни и картиране на земното покритие (проект Корин Земно покритие).

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма проповяд, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

– ***Наблюденията на III ниво*** се идентифицират с т.н. локални почвени замърсявания, в рамките на които следва да се извършва инвентаризация на площи със замърсена почва. Инвентаризацията е все още частична и нерегулярна, на база на налични данни. През 2007 година е утвърдена специализирана *Наредба за инвентаризацията и проучванията на площи със замърсена почва, необходимите възстановителни мерки, както и поддържането на реализираните възстановителни мероприятия*, а през 2009 година *Наредба за реда и начина за инвентаризация, проучвания, извършване и поддържане на необходимите възстановителни мероприятия на площи с увредени площи.* От

2016 г. има утвърдена *Методика за предварителните и подробните проучвания и създаване на публичен регистър за инвентаризация на площи със замърсена почва.* Периодичността на наблюденията е различна в зависимост от процесите.

На територията на община Омуртаг контролът на състоянието на почвите се осъщесвява от РИОСВ – Шумен.

Пункт №316 е бил включен и в мониторинговата програма през 2017 г., което потвърждава четиригодишния цикъл:

2017 → 2021 → 2025 г.

През **2025 г. Регионална лаборатория – Шумен е извършила ново пробонабиране от пункт №316 – с. Птичево** в изпълнение на програмата за широкомащабен почвен мониторинг – I ниво.

Проби са взети от **две дълбочини**, което позволява да се проследи както състоянието на повърхностния почвен слой, който е най-силно повлиян от земеползването, така и състоянието на по-дълбокия почвен хоризонт.

Съгласно програмата пробите от кампанията през 2025 г. подлежат на изпитване за следните основни групи замърсители:

- тежки метали и металоиди;
- живак;
- полициклични ароматни въглеводороди – PAH;
- полихлорирани бифенили – PCB;
- органохлорни пестициди – OCP;
- хлорбензени;
- пентахлорфенол.

Към момента на изготвяне на Регионалния доклад лабораторните изпитвания все още не са приключили. **Крайният срок за изпитване на пробите от мониторинговата програма за 2025 г. е 30.06.2026 г.** Поради това конкретните аналитични резултати от кампанията през 2025 г. все още не могат да бъдат използвани за количествена оценка на състоянието на почвите.

През 2021 г. в изпълнение на утвърдената от ИАОС – София програма по почвен мониторинг I-во ниво – широкомащабен мониторинг, Регионалната лаборатория – гр. Шумен е извършила пробонабиране от две дълбочини (0-10/10-40 см. за необработваеми и 0-20/20-40

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Калина-презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinc@abv.bg

см. за обработваеми земи) от пункт № 316 с. Птичево, общ. Омуртаг, с кординати N 43°02'20.3" E 026°18'87.3".

През 2017 г. в изпълнение на утвърдената от ИАОС – София програма по почвен мониторинг I-во ниво – широкомащабен мониторинг, Регионалната лаборатория – гр. Шумен е извършила пробонабиране от две дълбочини (0-10/10-40 см. за необработваеми и 0-20/20-40 см. за обработваеми земи) от пункт № 316 с. Птичево, общ. Омуртаг, с кординати N 43°02'20.3" E 026°18'87.3".

Показателите по които са изпитвани пробите са: почвена реакция, специфична електропроводимост, биогенни елементи – общ азот, общ фосфор, органично вещество, общ въглерод и органичен въглерод, обемна плътност, pH (H2O), pH (CaCl2), гранулометричен състав, както и тежки метали, живак, полициклични ароматни въглеводороди, полихлорирани бифенили и органохлорни пестициди.

4.6.2.1. Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди

По отношение на *тежките метали и металоиди (Zn, Cu, Pb, Cd, Ni, Co, Cr, Hg, As)* получените данни са оценени съгласно максимално допустими концентрации (МДК) от *Наредба № 3 за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите*, в сила от 12.08.2008 г. По данни от доклад за 2021 г. и 2017 г. на ИАОС за състоянието на почвите, в община Омуртаг не е установено превишаване на МДК.

4.6.2.2. Замърсяване на почвата с тежки устойчиви органични замърсители (УОЗ), включително нефтопродукти и пестициди.

При анализа на почвите в определеният за 2021 г. и 2017 г. пункт за мониторинг № 316 с. Птичево, общ. Омуртаг, не е отчетено замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители, вкл. нефтопродукти над МДК, определени в *Наредба № 3 за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите*.

Липсата на замърсявания на почвите с устойчиви органични замърсители се дължи основно на промените в българското земеделие през последните години – намалена е употребата на химикали и торове.

Не са констатирани и замърсяване на терени с нефтопродукти, които в повечето случаи са локално край бензиностанции, районите около пътни артерии и се характеризира с нарушаване на хидрофилността им, ензимната им активност и особено съотношението въглерод/азот. В случай на трайно увреждане от такъв характер при концентрации на нефтопродукти над 30 000 мг/кг следва да се осъществи физическа подмяна на почвите. При констатиране на налични количества РАН се налага саниране.

Почвите в района са в добро екологично състояние по отношение на запасеност с биогенни елементи/органично вещество. Стойностите при наблюдаваните показатели са в рамките на средните за страната стойности. Запасеността на почвите с биогенни елементи се определя чрез съдържанието на общ азот, органичен въглерод и общ фосфор, както и съотношението между органичен въглерод и общ азот. Съдържанието и съотношението на биогенните елементи в почвата имат пряка връзка с почвеното плодородие и с храненето на растенията.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, еленински двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

По отношение на продуктите за растителна защита (ПРЗ), през последните години са установени трайни положителни тенденции, касаещи цялостния процес на управление на складовете за забранени и с изтекъл срок на годност ПРЗ и площите около тях.

Вследствие на промените в земеделието на територията на община Омуртаг са останали сравнително големи количества негодни за употреба пестициди. Различните видове негодни пестициди (хербициди, инсектициди и фунгициди), както и тези с неустановен състав са събрани и се съхраняват от Общината в „Б-Б кубове" (стоманобетонови контейнери).

4.6.2.3. Замърсяване на почвата с нитрати.

Обработваемите земи в района на общината са слабо плодородни, поради ниското съдържание на хумус в горния повърхностен слой. Това налага използването на естествени и изкуствени торове за подобряване на техните качества.

С възстановяването на частната собственост върху земята практиката по наторяване на почвите мина през различни фази: от предозирано и безконтролно към наторяване преобладаващо с естествени торове и в умерена степен с изкуствени.

Опасност от замърсяване с нитрати на земеделски земи и земни площи в и около населените места представлява съхраняването на биологичен тор от животновъдните ферми. Решаването на този проблем е свързано с изграждането на водонепропускливи торищни площадки към фермите и определяне на временни торови площадки за населените места.

На територията на община Омуртаг все повече се налага прилагането на добри земеделски практики при обработването и ползването на земята. За наторяване се използва течна торова маса, както и птичи тор и постеля от птицефермите.

Няма данни от Националната система за мониторинг на почви за замърсяване с нитрати на почвени проби от района вследствие предозирано и/или безконтролно наторяване на земеделски земи.

4.6.2.4. Замърсяване на почвите с отпадъци

Нерегламентираното изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност (строителни, битови, промишлени и селскостопански отпадъци) в община Омуртаг все още съществува въпреки предприетите мерки и положените усилия от страна на общинското ръководство.

РИОСВ-Шумен, по Заповед на Министъра на околната среда и водите, извършва периодични проверки на общината за образувани локални замърсявания по дерета, речни легла и прилежащите им територии и по чистотата на населените места и общинските пътища. Констатираните замърсявания са основно от битови отпадъци, строителни отпадъци, растителни отпадъци и животинска торова маса.

4.6.3. Заблатени почви

Климатичните и почвени особености в община Омуртаг не предразполагат към образуване на заблатени почви.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066-212, факс: 06066-212
e-mail: kvins@abv.bg

4.6.4. Ерозирали почви

Почвената ерозия е един от най-важните деградационни процеси, който основно засяга производителния потенциал на почвите. Тя е процес на механично разрушаване и отнасяне на почвения слой под влияние на вода или вятър. Ето защо, различаваме основно два вида ерозия: водоплощна и ветрова.

Загубата на почва (ерозията) до голяма степен е природен процес, който се засилва при прилагане на неподходящи селскостопански техники и практики.

Главните фактори влияещи върху степента на проявление на ерозията са климатичните условия, релефа, начина на използване на земята, състоянието на растителната покривка и времето през което почвата е била покрита с растителност.

Също така влияние оказват и антропогенните фактори – обезлесяването, неправилната обработка на почвата, пожарите.

Площната водна ерозия се проявява най-вече при обработваемите земеделски земи и при земи с наклон на терена по-голям от 1°. Този фактор е в тясна връзка с валежите и тяхната интензивност, което води до деградивното механично въздействие на водата върху почвата. Вследствие на това много от обработваемите земи се лишават от повърхностния слой почва, образуват се бразди, ровини, овраги, което ги прави негодни за селскостопанска експлоатация.

Орографските особености на района на община Омуртаг не благоприятстват ветрова ерозия, но създават условия за водоплащна ерозия. Големите наклони на теренте, обемът и интензивността на валежите в съчетание с почвените условия са част от факторите, които определят интензивността на ерозията. Ерозирали терени в общината се наблюдават в полупланинската част с наклони и обезлесени райони. Скоростта на ерозия е различна при различните типове растителна покривка. Незасетите обработваеми земи са подложени на около 30 пъти по-интензивни ерозионни процеси в сравнение с почви под горска покривка. Широколистните насаждения в горския фонд, със своите водозадържащи функции имат изключителна роля за предотвратяване на ерозионните процеси. Човешката дейност много често усилва естествената ерозия. Видът на почвообработките и начина на трайно ползване на земите са основните фактори определящи на процеса на водоплощна ерозия ако се изключат природните и климатични фактори. Площите в община Омуртаг не се характеризират с висок ерозионен риск. Реални резултати за ограничаване на процеса се получават при извършване на залесяване и прилагане от земеделските производители противоерозионни дейности – агротехнически мероприятия, като подходящи почвообработки, засяване и поддържане на кудтури, имащи за цел нейното укрепване – постоянна тревна покривка и т.н.

Ветровата ерозия се проявява най-вече в голями и обширни територии, които са предпоставка за развиването и поддържането на високите скорости на ветровете, което води до отнасянето на повърхностния почвен слой. За разлика от водоплощната ерозия, която е в тясна връзка с водата и наклона на терена, ветровата ерозия се проявява главно при големи и открити равнини и места със засушливи територии.

Съгласно Националният доклад за състоянието и опазването на околната среда в Република България за 2017 г., площите със слаб и умерен до висок ерозионен риск се увеличават, а тези със слаб до умерен, умерен, висок и много висок риск намаляват. С най-

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнографски двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

висок интензитет е ветровата ерозия в областите Добрич, София град, Варна и Бургас. За разлика от предходните години, през 2017 г. няма площи с много висок ерозионен риск.

Климатичните и почвени особености в общината, както и релефът определят слабият риск на засягане от ветрова ерозия. Прилаганите земеделски практики, включително създаване на защитна покривка на повърхностния почвен слой са мероприятия, които повишават устойчивостта и ограничават дефлацията.

4.6.5. Вкислени и засолени почви

Вкисляването на почвите се извършва главно под въздействие на природни и антропогенни фактори. Източник на повишена киселинност в почвата при естествени условия са главно органичните киселини, образуващи се при разлагане на растителните остатъци и просмукващи се с атмосферната влага в почвата. Почвата се вкислява по-интензивно, когато с реколтата се изнасят значителни количества Ca и Mg и не се връщат обратно в почвата.

Вкисляването, дължащо се на антропогенни фактори, се установява при интензивно минерално торене с големи количества азотни торове (амониев сулфат, амониев хлорид, амониев нитрат и др.), особено когато то е самостоятелно, без съпътстващо фосфорно и калиево торене.

Почвите могат да се вкислят и под действие на киселинни промишлени отпадъци, главно серни и азотни съединения. Те попадат в почвата най-често с т.н. киселинни дъждове, но за България те имат ограничено значение.

За ограничаване на развитието на процеса на вкисляване при обработваемите почви е необходимо прилагане на подходящи модели на торене. При изоставените терени се налага ограничаване на процесите на ерозия, прилагане на стопански решения за увеличаване на почвеното плодородие и извършване на варуване, съобразно конкретните условия на засегнатите площи.

Засоляването на почвите е процес, при който се увеличава съдържанието на водноразтворимите соли и/или обменен натрий в почвите в количества, влияещи негативно на техните свойства, респективно на продуктивния им потенциал. Голяма част от засолените почви представляват изоставени земеделски ниви, които не се обработват, поради намаленото плодородие. Възстановяването им в обработваемия фонд на страната е възможно след корекция и извършване на химични мелиорации, съобразени с конкретните условия на всеки обект.

На територията на община Омуртаг не са определени пунктове към Националната мрежа за почвен мониторинг за наблюдение на вкисляване и засоляване на почвите. Няма данни за вкислени и засолени площи в района.

4.6.2. Прогноза за въздействие върху почвите.

Площадката, на която са разположени сградите на „КВИНС – АРГО" ЕООД в землището на с. Козма презвитер е разположена извън регулационния план на с. Козма презвитер, община Омуртаг. Имотът е част от стопански двор на селището и въпреки, че не е застроен е повлиян от човешката дейност.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефакс 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinx@abv.bg

В случай, че бъде реализирани т.н. "нулева алтернатива" (т.е. нвестиционното предложение не бъде реализирано), ще се запазят настоящите характеристики на почвите в региона. Няма данни за очаквано изменение на състоянието на почвите и земеползването.

С реализацията на инвестиционното предложение **„Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище",** с възложител „КВИНС-АРГО" ЕООД, не се очаква отрицателно въздействие върху компонента почви. Имотът е вече повлиян от човешката дейност, а бъдещото застрояване не засяга запазени в естествен вид почви.

Индиректно при експлоатацията, в частност от формирането на торови маси, въздействието ще е с положителен насока върху плодородието на земеделските земи , които се обработват с тях. Използването на торта от птицевъдната ферма играе съществена роля при устойчивата система на земеделие. Торта е ценен ресурс, който завършва кръговрата на хранителните елементи, като позволява на голяма част от фиксирания азот и бобовите култури и натрупания във фуража азот да се върне обратно в почвата, където той отново преминава в усвоима форма за следващата култура. Целта на използването на торта е да се подобрят биологичните, физиологичните и химичните свойства на почвата. Торовите маси са източник на енергия и хранителни вещества за почвената екосистема.

4.7. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ, ФЛОРА И ФАУНА.

4.7.1. Биогеографска характеристика на района

Територията на община Омуртаг е разположена върху северните склонове на средна Стара планина и средният Предбалкан. Релефът е хълмисто-предпланински в северната част, а в южната планински.

Областта спада към умерено-континенталната климатична подобласт и обхваща части от среден климатичен район от Дунавската равнина, Предбалкански климатичен район и Планински климатичен район. Зимата е студена, със значителни снеговалежи и със студени северни ветрове. Валежи преобладават през първото полугодие, а второто е по-сухо. Голямото разнообразие на теренни форми, резките разлики в надморските височини и влиянието на Стара планина водят до специфичните микроклиматични условия на района.

Почвената покривка се отличава с преобладаване на сиви горски почви, заемащи около 72% от територията, плитки сиви горски почви, оподзолени черноземи и тъмносиви горски почви, алувиално-ливадни почви, светлосиви горски почви и др. Образувани са при условията на преходно континенталния климат и подчертаното влияние на горската растителност (дъб, габър, клен, липа и др.)

Община Омуртаг се отнася към Дунавския район с център гр. Плевен. Реките имат дъждовно-снежен режим с есенен минимум на оттока и пролетен максимум. Неравномерното разпределение на валежите през годината, е причина за силните колебания в дебита им. Река Янтра е най голямата от тях, а други важни течения са на р. Синкевица, р. Паничарка, р. Жълтешка и р. Лопушница и др.

Според биогеографското райониране на България (Груев и Кузманов 1994), територията на община Омуртаг се намира в Севернобългарския биогеографски район, Предбалкански подрайон. Към подрайона се отнасят и ниските части на Стара планина в пределите на зоналната растителност и дъбово-габровия пояс.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Биогеографски райони и подрайони на България (по Груев, 1988)

I-Южнобългарски район: I_1-*Струмско-Местенски подрайон;* I_2-*Източнородопски подрайон;* I_3-*Долномаришко-Долнотунджански подрайон;* I_4-*Странджански подрайон;*

II-Среднобългарски район: II_1-*Подрайон на Горнотракийската низина;* II_2-*Подрайон на Тунджанската хълмиста низина;* II_3-*Източно-старопланински подрайон;* II_4-*Горнострумски подрайон;*

III-Северобългарски район: III_1-*Дунавски подрайон;* III_2-*Лудогорски подрайон;* III_3-*Добруджански подрайон;* III_4-*Предбалкански подрайон;* III_5-*Софийско-Радомирски подрайон;*

IV-Черноморски район;

V-Планински район: V_1-*Старопланински подрайон;* V_2-*Рило-Родопски подрайон;* V_3-*Витошко-Ихтимански подрайон;* V_4-*Краищенско-Конявски подрайон;* V_5-*Западнобългарски граничен планински подрайон;* V_6-*Подрайон на Славянка.*

В горските формации преобладават ксеротермни гори от цер, благун, космат дъб, мъждрян, и вторични съобщества от келяв габър. По северните склонове горите са съставени главно от габър, сребролиста липа, мизийски бук и др.

4.7.2. Флора

Северобългарският биогеографски район има широчинно разположение и се характеризира с умереноконтинентален климат. Той обхваща цялата територия на България северно от Стара планина и достига на изток до Черноморския район. Към него се отнасят и високите западни полета – Софийско, Радомирско и Пернишко, заедно с ниските части на заобикалящите ги планини, чийто климат има същите черти като тези на Северна България и обуславя наличието на аналогична биота. Климатът в района е умереноконтинентален, с летен максимум на валежите през юни и зимен минимум през февруари и значителни температурни колебания през годината. Северобългарският район се характеризира с млада биота, която се е разпространявала и развивала в него през кватернера и тук почти липсват палеоендемити. Фауната на района е доминирана от европейско-сибирските, средноевропейските,

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

холарктичните и холонлеарктичните видове, но има и не малка част степни форми, както и единични субмедитерански видове.

Въз основа на физикогеографските и биотични особености в различните му части Севернобългарският район се разделя на 5 подрайона – Дунавски, Лудогорски, Добруджански, Предбалкански и Софийско-Радомирски подрайони.

Физикогеографски Омуртаг се намира в Източния Предбалкан, но от гледна точка на хомогенността на флората и фауната (където преобладават средноевропейски, евросибирски и умереноконтинентални видове без подчертан планински ендемичен характер), Груев отнася хълмистите предпланински части на Северна България към обширния **Севернобългарски биогеографски район**.

Характеристиката на флората и фауната в района на Омуртаг се определя от неговото специфично географско положение в **Източния Предбалкан** (обхващащ Антоновските височини, Лиса планина и Преславската планина) и принадлежността му към **Севернобългарския биогеографски район**.

Научните публикации и лесоустройствените планове на Държавно горско стопанство (ДГС) „Омуртаг" очертават район с преходен характер – типична умереноконтинентална горска и горско-степна биота, силно повлияна от хълмистия релеф и светлосивите горски почви.

Флора и растителност (Фитоценози)

Растителността в района има предимно **широколистен листопаден характер**, като голяма част от естествените гори са с издънков произход. В миналото районът е бил покрит от гъсти вековни гори, които днес са частично фрагментирани от земеделски земи.

1. Дървесни видове

Основните горски масиви са представени от естествени дъбови и смесени широколистни насаждения, както и изкуствено създадени иглолистни култури.

- **Дъбови гори:** Доминират по южните и по-сухи склонове. Основните градивни компоненти са **благун** (*Quercus frainetto*), **цер** (*Quercus cerris*) и **зимен дъб** (*Quercus petraea*).
- **Смесени и букови гори:** По усойните и по-влажни северни склонове на околните височини и планини (като Лиса планина) се развиват съобщества на **обикновен габър** (*Carpinus betulus*) и **мизийски бук** (*Fagus sylvatica subsp. moesiaca*).
- **Други съпътстващи широколистни видове:** В състава на горите редовно участват **сребролистна липа** (*Tilia tomentosa*), **клен /полски явор/** (*Acer campestre*), **обикновен явор** (*Acer pseudoplatanus*), **татарски мекиш** (*Acer tataricum*), **мъждрян** (*Fraxinus ornus*) и **дива череша** (*Prunus avium*).
- **Иглолистни и изкуствени култури:** С цел залесяване и борба с ерозията са внедрени насаждения от **черен бор** (*Pinus nigra*), **бял бор** (*Pinus sylvestris*) и **обикновен смърч** (*Picea abies*). Около населените места и деградиралите терени се среща и интродуцираната **бяла акация** (*Robinia pseudoacacia*).

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, еленски двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvinsv@abv.bg

2. Подлес и храстова растителност

Естествените гори притежават добре развит подлес. Често срещани са **обикновена леска** (*Corylus avellana*), **обикновен дрян** (*Cornus mas*), **обикновен глог** (*Crataegus monogyna*) и **обикновена шипка** (*Rosa canina*). При ерозирани, деградирали и по-сухи карстови терени се формират вторични храсталаци от **келяв габър** (*Carpinus orientalis*), **смрадлика** (*Cotinus coggygria*) и **обикновен люляк** (*Syringa vulgaris*).

Растителност в границите на площадката

Територията на **ПИ 37811.37.17 област Търговище, община Омуртаг, с. Козма Презвитер, м. БИЙОРМАН,** вид собств. Частна, вид територия Урбанизирана, НТП За животновъдна ферма, като площта за птицевъдното стопанство не е застроена и дълги години, но потенциално е била използвана за животновъдна дейност и е оградена с масивна ограда. Новото инвестиционно предложение е свързано с изграждане на 5 броя сгради, всяка с капацитет 63 132 броя места за отглеждане на кокошки носачки и изисква извършване на строителство на нови птицевъдни сгради и оборудването им. Предвидените за изграждане пристройки към новооборудваните сгради се разполагат новото пространство, около съществуващата птицеферма собственост на възложителя. Не се предвижда засягане на територии извън границите на фермата.

Фигура № 4.7.2-1 Местоположение на ПИ 37811.37.17, спрямо съществуващата птицеферма и регулацията на населеното място.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kviis@abv.bg

В разглежданата територия се срещат единично дървета – 2 броя джанки.

На територията на площадката предвидена за изграждане на 5 бр. сгради са се запазили участъци с естествена растителност, но тук тя е повлияна от вида на ползване на територията и е силно антропогенно изменена. Преобладават рудералните видове и малък брой многогодишни нитрофилни видове. Срещат се: врабчови чревца (*Stellaria media*), балдаран (*Chaerophyllum bulbosum*), балур (*Sorghum halepense*), белизма (*Dichantium ischaemum*), бял равнец (*Achillea millefolium*), бяла детелина (*Trifolium repens*), бяла куча лобода (*Chenopodium album*), амброзия (*Ambrosia artemisiifolia*), глухарче (*Taraxacum officinale*), див овес (*Avena fatua*), дребна кощрява (*Setaria glauca*), коза брада (*Rumex acetosella*), конопи (*Cannabis sativa*), коприва (*Urtica dioica*), лечебен росопас (*Fumaria officinalis*), ливадната власатка (*Festuca pratensis*), лобода (*Chenopodium album*), обикновен камшик (*Agrimonia eupatoria*), обикновен лапад (*Rumex patientia*), обикновен магарешки бодил (*Carduus acanthoides*), обикновен пелин (*Artemisia absinthium*), обикновен пелин (*Artemisia vulgaris*), обикновен райграс (*Lolium perenne*), обикновено усойниче (*Echium vulgare*), овчарска торбичка (*Capsella bursa-pastoris*), полска овсига (*Bromus arvensis*), полска паламида (*Cirsium arvense*), полска паламида (*Cirsium arvense*), полска поветица (*Convolvulus arvensis*), полски мак (*Papaver rhoeas*), разстлана лобода (*Atriplex patula*), репей (*Arctium lappa*), свиница (*Xanthium strumarium*), синя жлъчка (*Cichorium intybus*), слез (*Malva sylvestris*), татул (*Datura stramonium*), тлъстига (*Portulaca*

„КВИНС - АРТ О" ЕООД
с. Котла пръстинер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

oleracea), тревист бъз (*Sambucus ebulus*), троскот (*Cynodon dactylon*), щир (*Amaranthus blitum*) и др. Описаните видове са широко разпространени и типични за установеното месторастене. На площадката не бяха установени защитени растителни видове и промишлено значими находища на лечебни растения.

Растителност по периферията на площадката и в съседни територии

Площадката на инвестиционното предложение е заобиколена от обработваеми земи, урбанизирани територии и горски фонд. Описани бяха следните видове: амброзия (*Ambrosia artemisiifolia*), балдаран (*Chaerophyllum bulbosum*), балур (*Sorghum halepense*), бяла детелина (*Trifolium repens*), глухарче (*Taraxacum officinale*), див овес (*Avena fatua*), дребна кощрява (*Setaria glauca*), коза брада (*Rumex acetosella*), конопи (*Cannabis sativa*), коприва (*Urtica dioica*), лобода (*Chenopodium album*), обикновен камшик (*Agrimonia eupatoria*), обикновен лапад (*Rumex patientia*), обикновен магарешки бодил (*Carduus acanthoides*), обикновен пелин (*Artemisia absinthium*), обикновен райграс (*Lolium perenne*), овчарска торбичка (*Capsella bursa-pastoris*), полска паламида (*Cirsium arvense*), полска поветица (*Convolvulus arvensis*), разстлана лобода (*Atriplex patula*), репей (*Arctium lappa*), свинница (*Xanthium strumarium*), синя жлъчка (*Cichorium intybus*), слез (*Malva sylvestris*), татул (*Datura stramonium*), тлъстига (*Portulaca oleracea*), тревист бъз (*Sambucus ebulus*), троскот (*Cynodon dactylon*), щир (*Amaranthus blitum*).

Северно от бъдещата птицеферма е разположена акациева гора:

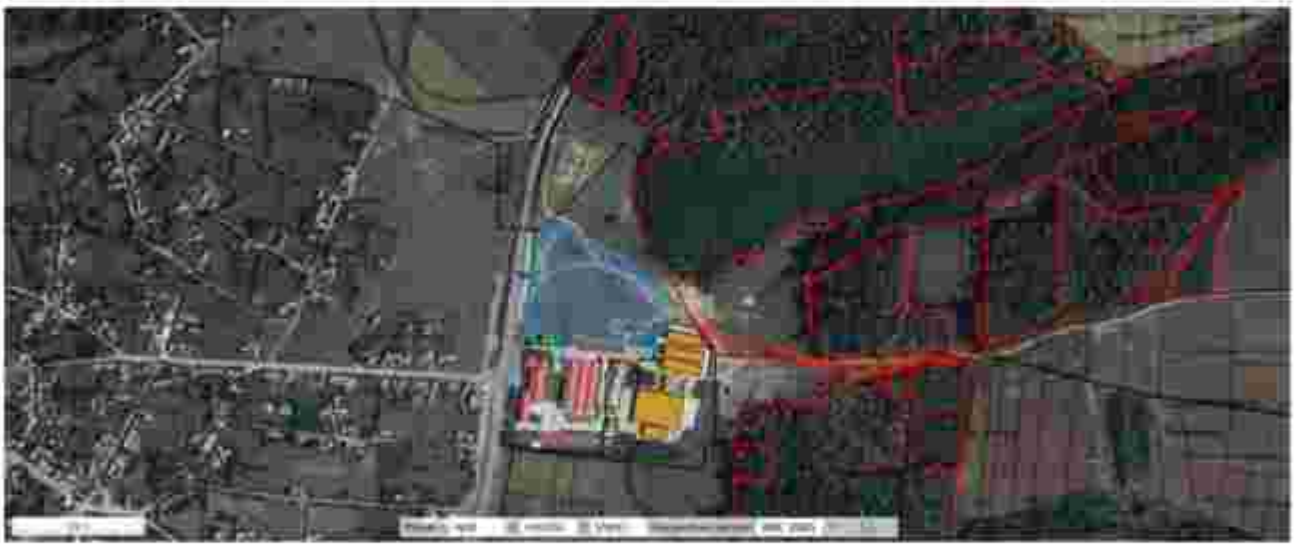

Фигура № 4.7.2-2. Местоположение на ПИ 37811.37.17, спрямо акациев масив

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Фигура № 4.7.2-3. Поглед към близка акациева гора, спрямо ПИ 37811.37.17

Не се предвиждат дейности извън границите на имота, не се предвижда пряко увреждане на територии с горска растителност.

В съседните територии не са установени редки или защитени растителни видове, включително и такива от списъците на Приложение 3 на ЗБР.

Инвестиционното предложение не предвижда дейности извън границите на имота, не се очаква пряко увреждане на територии с растително покритие в и извън границите на имота.

4.7.3. Фауна

Животинският свят принадлежи предимно към евросибирския и европейския фаунистичен тип. Районът предлага мозаечни местообитания (редуване на горски масиви, пасища и обработваеми земи), което обуславя добро видово разнообразие. Площадката е разположена в близост до населено място – с. Козма Презвитер, обградена е от обширни територии с обработваеми земеделски земи. Фауната тук е представена изключително от евросибирски и европейски видове повечето от които толерират човеко присъствие и са типични за селскостопански и крайселищни територии, където намират изобилие от храна. Много от тези животински видове и птици са привикнали към човешко присъствие, а обичайните повтарящи се шум и вибрации не ги прогонват.

1. Бозайници (Mammalia)

Фауната на бозайниците е съставена от ловни видове, средни хищници и дребни гризачи:

- **Чифтокопитни (едър дивеч):** Горите осигуряват добри условия за популациите на **благороден елен** (*Cervus elaphus*), **сърна** (*Capreolus capreolus*) и **дива свиня** (*Sus scrofa*).
- **Хищници:** Постоянни обитатели са **обикновена лисица** (*Vulpes vulpes*), **златист чакал** (*Canis aureus*), **язовец** (*Meles meles*), **белка** (*Martes foina*) и **черен**

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kviis@abv.bg

пор (*Mustela putorius*). В по-изолираните планински масиви спорадично преминава и **вълк** (*Canis lupus*).

- **Дребни бозайници и гризачи:** Полята и горските периферии се обитават от **див заек** (*Lepus europaeus*), **източноевропейски таралеж** (*Erinaceus romanicus*) и **горска мишка** (*Apodemus sylvaticus*). В старите гори се срещат **обикновен сънливец** (*Glis glis*) и **горски сънливец** (*Dryomys nitedula*).

2. Птици (Aves)

Орнитофауната включва както типични горски обитатели, така и видове, свързани с открити пространства и агроекосистеми:

- **Дневни и нощни грабливи птици:** Гнездят или ловуват **обикновен мишелов** (*Buteo buteo*), малък **ястреб** (*Accipiter nisus*), голям **ястреб** (*Accipiter gentilis*), **сокол скитник** (*Falco peregrinus*), **бухал** (*Bubo bubo*), **горска ушата сова** (*Asio otus*) и **горска улулица** (*Strix aluco*).
- **Горски и пойни птици:** В дървесните корони са разпространени **голям пъстър кълвач** (*Dendrocopos major*), **сойка** (*Garrulus glandarius*), **поен дрозд** (*Turdus philomelos*), **кос** (*Turdus merula*), **южен славей** (*Luscinia megarhynchos*) и **голям синигер** (*Parus major*).
- **Ловни обекти:** Хълмистите полски райони се обитават от **пъдпъдък** (*Coturnix coturnix*), **яребица** (*Perdix perdix*) и **колхидски фазан** (*Phasianus colchicus*).

3. Влечуги и Земноводни (Herpetofauna)

Херпетофауната е представена от видове, характерни за умерената зона на Балканите:

- **Влечуги:** По сухите и каменисти места се срещат **пепелянка** (*Vipera ammodytes*), **зелен гущер** (*Lacerta viridis*) и **стенен гущер** (*Podarcis muralis*). В по-влажните и сенчести горски местообитания се наблюдават **смок мишкар** (*Zamenis longissimus*) и **слепок** (*Anguis fragilis*).
- **Земноводни:** Около водните басейни (реки и язовири) и влажните дерета се срещат **дъждовник** (*Salamandra salamandra*), **кафява кратава жаба** (*Bufo bufo*) и **голяма водна жаба** (*Pelophylax ridibundus*).

Проучвания на птиците бяха направени през м. Юни като бяха извършени визуални наблюдения в широкия регион – съседните обработваеми земи и жилищните територии на с. Козма Презвитер. Извършено беше наблюдение и регистриране на птича песен. Паралелно беше проучено наличие на подходящи места за заселване на бозайници, земноводни и влечуги.

В района на изпълнение на инвестиционното предложение се срещат следните видове птици: обикновен скорец (*Sturnus vulgaris*), сврака (*Pica pica*), гугутка (*Streptopelia decaocto*), домашно врабче (*Passer domesticus*), селска лястовица (*Hirundo rustica*), и полска чучулига (*Alauda arvensis*).

Територията на ПИ обект на ИП е оградена с плътна масивна ограда от всички страни, която не позволява навлизане на едри диви животни.

4.7.3. Защитени зони:

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kviis@abv.bg

„Натура 2000" представлява мрежа от защитени зони, на територията на цяла Европа. Целта е дългосрочно да се осигури защита на определени животински и растителни видове и техните местообитания. „Натура 2000" включва защитени райони, определени съгласно Директивата за опазване на природните местообитания и Директивата за защита на дивите птици.

В съответствие с изискванията на чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) в района на община Омуртаг попада част от защитена зона BG0002029 „Котленска планина" за опазване на дивите птици, отдели и подотдели №№ 370 с,ф и 394 а,б,в,г.

„Котленска планина" с код BG0002029 е Защитена зона за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-910/11.12.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 15/2009 г.). Промяна в режима на дейностите със Заповед № РД-72 от 28.01.2013 г., бр. 10/2013 на Държавен вестник.

Обща характеристика на защитената зона:

Котленска планина се намира в централния дял на Източна Стара планина. Границите ѝ се определят от реките Тича на север до вливането ѝ в язовир Тича, Стара река на запад и Луда Камчия на юг. На изток достига до Върбишкия проход между с. Бероново и гр. Върбица, продължава по пътя гр. Върбица – с. Бяла река, като включва и язовир Тича. От главното било на планината към долините на реките Тича и Луда Камчия се спускат множество ясно оформени второстепенни била със стръмни склонове и дълбоки врязани долове и суходолия. Теренът е стръмен и силно пресечен. Районът е сравнително слабо населен, главно по периферията, в долините на реките. Около две трети от територията на планината е покрита с първични широколистни гори, главно от мизийски бук (Fagus moesiaca), на места примесен с обикновен габър (Carpinus betulus). По-ограничено разпространение имат горите от горун (Quercus dalechampii) на места примесен с обикновен габър (C. betulus) и келяв габър (Carpinus orientalis), смесените дъбови гори от цер (Quercus cerris) и благун (Quercus frainetto). В западната част на планината е установено малко находище на естествени смесени гори от бяла ела (Abies alba) и обикновен бук (Fagus sylvatica). Вторичните гори и храсталаци от келяв габър имат силно ограничено разпространение в района. Останалата част от територията е заета от открити пространства, използвани за пасища и селскостопански земи. В пасищата преобладават три типа тревни съобщества: мезофилни, ксеромезофилни и ксеротермни тревни съобщества. Една значителна част от откритите пространства, в това число и земеделските площи са възникнали вторично, на мястото на стари гори. Влажните зони и поречията на реките заемат една сравнително малка част от територията на мястото. Единствената влажна зона в планината е язовир Тича, който няма обрастванията с блатна растителност. По високите части на планината се срещат варовикови скали и карстови образувания, разпръснати из целия район.

В рамките на община Омуртаг попада част от защитената зона, в землищата на селата Величка, Врани кон, Голямо Църквище, Звездица и Церовище с обща площ 17,4 ха.

Цели на обявяване на защитената зона:

- ✓ Опазване и поддържане на местообитанията на посочените видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Котел пресипер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- ✓ Възстановяване на местообитания на видовете птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Предмет на опазване (видове и местообитания):

Съгл. чл. 6, ал. 1, т. 3 от ЗБР: Черногуш гмуркач (Gavia arctica), Розов пеликан (Pelecanus onocrotalus), Къдроглав пеликан (Pelecanus crispus), Малък корморан (Phalacrocorax pygmeus), Малък воден бик (Ixobrychus minutus), Нощна чапла (Nycticorax nycticorax), Малка бяла чапла (Egretta garzetta), Голяма бяла чапла (Egretta alba), Червена чапла (Ardea purpurea), Черен щъркел (Ciconia nigra), Бял щъркел (Ciconia ciconia), Лопатарка (Platalea leucorodia), Поен лебед (Cygnus cygnus), Белоока потапница (Aythya nyroca), Малък нирец (Mergus albellus), Орел рибар (Pandion haliaetus), Осояд (Pernis apivorus), Черна каня (Milvus migrans), Египетски лешояд (Neophron percnopterus), Белоглав лешояд (Gyps fulvus), Черен лешояд (Aegypius monachus), Орел змияр (Circaetus gallicus), Тръстиков блатар (Circus aeruginosus), Полски блатар (Circus cyaneus), Степен блатар (Circus macrourus), Ливаден блатар (Circus pygargus), Малък креслив орел (Aquila pomarina), Голям креслив орел (Aquila clanga), Скален орел (Aquila chrysaetos), Малък орел (Hieraaetus pennatus), Късопръст ястреб (Accipiter brevipes), Белоопашат мишелов (Buteo rufinus), Царски орел (Aquila heliaca), Белошипа ветрушка (Falco naumanni), Вечерна ветрушка (Falco vespertinus), Сокол скитник (Falco peregrinus), Ловен сокол (Falco cherrug), Лещарка (Bonasa bonasia), Сив жерав (Grus grus), Ливален дърдавец (Crex crex), Речна рибарка (Sterna hirundo), Бухал (Bubo bubo), Козодой (Caprimulgus europaeus), Земеродно рибарче (Alcedo atthis), Синявица (Coracias garrulus), Сив кълвач (Picus canus), Черен кълвач (Dryocopus martius), Среден пъстър кълвач (Dendrocopos medius), Сирийски пъстър кълвач (Dendrocopos syriacus), Горска чучулига (Lullula arborea), Червеногърба сврачка (Lanius collurio), Черночела сврачка (Lanius minor), Ястребогушо коприварче (Sylvia nisoria), Червеногуша мухоловка (Ficedula parva), Полубеловрата мухоловка (Ficedula semitorquata), Градинска овесарка (Emberiza hortulana);

Съгл. чл. 6, ал. 1, т. 4 от ЗБР: Малък гмурец (Tachybaptus ruficollis), Голям гмурец (Podiceps cristatus), Черногуш гмурец (Podiceps nigricollis), Голям корморан (Phalacrocorax carbo), Сива чапла (Ardea cinerea), Ням лебед (Cygnus olor), Голяма белочела гъска (Anser albifrons), Сива гъска (Anser anser), Фиш (Anas penelope), Зимно бърне (Anas crecca), Зеленоглава патица (Anas platyrhynchos), Шилоопашата патица (Anas acuta), Клопач (Anas clypeata), Червеноклюна потапница (Netta rufina), Кафявоглава потапница (Aythya ferina), Качулата потапница (Aythya fuligula), Звънарка (Bucephala clangula), Среден нирец (Mergus serrator), Обикновен мишелов (Buteo buteo), Черношипа ветрушка (Керкенез) (Falco tinnunculus), Сокол орко (Falco subbuteo), Зеленоножка (Gallinula chloropus), Лиска (Fulica atra), Речен дъждосвирец (Charadrius dubius), Обикновена калугерица (Vanellus vanellus), Горски бекас (Scolopax rusticola), Речна чайка (Larus ridibundus), Пчелояд (Merops apiaster), Малък ястреб (Accipiter nisus), Брегова лястовица (Riparia riparia).

Режим на дейности:

- ✓ Забранява се премахването на характеристики на ландшафта (синори, единични и групи дървета) при ползването на земеделските земи като такива;
- ✓ Забранява се залесяването на ливади, пасища, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;
- ✓ Забранява се използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- ✓ Забранява се намаляването площта на крайречните гори от местни дървесни видове;
- ✓ Забранява се използването на неселективни средства за борба с вредителите в селското стопанство;
- ✓ Забранява се косенето на ливадите от периферията към центъра с бързодвижеща се техника и преди 15 юли.

Припокриване с други специални и защитни територии

Съществуващите защитени територии заделени по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ) не се засичат или припокриват с територията на защитената зона, заделена по Закона за биологичното разнообразие (ЗБР). В горските територии на община Омуртаг няма Водолайни зони, които да са разположени в защитената зона по Натура 2000.

Имотът, предмет на инвестиционното предложение не попадат в защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ДВ бр. 133/ 1998 г., доп. и изм.) и защитени зони /ЗЗ/ от Националната екологична мрежа, съгласно Закона за биологичното разнообразие /ЗБР/.

Най-близко разположената ЗЗ е BG 0000421 „Преславска планина" за опазване на природните местообитания (обявена със Заповед № РД-293/ 31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите, обн. ДВ бр.47/ 04.06.2021г.), намираща се на отстояние 3,46км от ИП.

Фигура № 4.7.3-1. Местоположение на ИП в ПИ 37811.37.17, спрямо границите на ЗЗ BG 0000421 „Преславска планина"

„КВИНС - АРТ" ЕООД
с. Кома превитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Съгласно Заповед № РД-293/ 31.03.2021г. на Министъра на околната среда и водите, обн. ДВ бр.47/ 04.06.2021г.) в границите на защитената зона се забранява:

„8.1. провеждане на състезания с моторни превозни средства извън съществуващите пътища и регламентираните за това места; 8.2. движение на мотоциклети, ATV, UTV и бъгита извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии; забраната не се прилага за определени на основание на нормативен акт трасета за движение на изброените моторни превозни средства, както и при бедствия, извънредни ситуации и за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности; 8.3. търсене и проучване на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скалнооблицовъчни материали), разкриване на нови и разширяване на концесионните площи за добив на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скалнооблицовъчни материали) в територите, заети от природните местообитания по т. 2.1; забраната не се прилага в случаите, в които към датата на обнародване на заповедта в „Държавен вестник" има започната процедура за предоставяне на разрешения за търсене и/или проучване, и/или за предоставяне на концесия за добив по Закона за подземните богатства и по Закона за концесиите, или е започнала процедура за съгласуването им по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от ЗБР, или е подадено заявление за регистриране на търговско откритие; 8.4. промяна на начина на трайно ползване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на ливади, пасища и мери при ползването на земеделските земи като такива; 8.5. разораване и залесяване на поляни, голини и други незалесени горски територии в границите на негорските природни местообитания по т. 2.1 освен в случаите на доказана необходимост от защита срещу ерозия и порои, както и в случаите на реализиране на допустими планове, програми, проекти или инвестиционни предложения, одобрени по реда на екологичното законодателство; 8.6. премахване на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици, заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове) при ползването на земеделските земи като такива освен в случаите на премахване на инвазивни чужди видове дървета и храсти; 8.7. употреба на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества, хранителни субстрати и продукти за растителна защита, които не отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията; 8.8. употреба на минерални торове в ливади, пасища, мери, изоставени орни земи и горски територии, както и на продукти за растителна защита от професионална категория на употреба в тези територии освен при каламитет, епифитотия или при прилагане на селективни методи за борба с инвазивни чужди видове; 8.9. използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието, храните и горите и когато концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките превишава фоновите концентрации съгласно приложение № 1 от Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.); 8.10. използване на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми; 8.11. палене на стърнища, слогове, крайпътни ивици и площи със суха и влаголюбива растителност; 8.12. палене на огън, благоустрояване, електрифициране, извършване на стопанска и спортна дейност в неблагоустроените пещери и на входовете им, както и чупене, повреждане, събиране или преместване на скални и пещерни образувания, преграждане на входовете или на отделни техни галерии по начин, възпрепятстващ преминаването на видовете прилепи, предмет на опазване по т. 2.2.1; 8.13. провеждане на спелеоложки проучвания през размножителния период на прилепите – 1 март до 30 юни; 8.14. извеждане на сечи в природно местообитание с код 91E0*, с изключение за нуждите на съоръжения (елементи) на техническата инфраструктура, за предотвратяване на опасности, застрашаващи живота и здравето на хората, при бедствия и аварии, за

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон; телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

поддържане/подобряване на природните местообитания и местообитанията на видовете по т. 2, както и в случаите на реализиране на допустими инвестиционни предложения, одобрени по реда на екологичното законодателство. 8.15. добив на дървесина и биомаса в горите във фаза на старост освен в случаи на увреждане на повече от 50 % от площта на съответната гора във фаза на старост вследствие на природни бедствия и каламитети; в горите във фаза на старост, през които преминават съществуващи горски пътища и други инфраструктурни обекти, при доказана необходимост се допуска сеч на единични сухи, повредени, застрашаващи или пречещи на безопасното движение на хора и пътни превозни средства или на нормалното функциониране на инфраструктурните обекти дървета; 8.16. паша на домашни животни в горските територии, които са обособени за гори във фаза на старост".

Площ на зоната 140 600.10 дка.

Цели на опазване:

- ✓ Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- ✓ Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.(
- ✓ Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване

ТИПОВЕ МЕСТООБИТАНИЯ от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС

КОД	ИМЕ	на Покр	Предст	Отн. площ	Прирст.	Цялос ост.
6110	*Отворени калцифилни или базифилни тревносъобщества от Alysso-Sedion albi	18.44	C	C	C	C
6210	* Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)	430.82	B	C	B	B
6240	*Субпанонски степни тревни съобщества	103.12	B	C	B	B
6430	Хидрофилни съобщества от високи треви вранищите и в планинския до алпийския пояс	23.08	B	C	B	B
6510	Низинни сенокосни ливади	0.51	B	C	A	A
7220	*Извори с твърда вода с туфести (бигорни) формации (Cratoneurion)	0.29	D			
8210	Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове	5.99	B	C	B	B
8310	Необлагоустроени пещери	1.406	A	C	A	A
9150	Термофилни букови гори (Cephalanthero-Fagion)	561.75	A	C	A	A
9170	Дъбово-габърови гори от типа Galio-Carpinetum	300.63	B	C	A	A
9180	*Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове	832.78	B	B	A	B
91G0	Мизийски гори от сребролистно липа	584.84	B	C	A	A
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори	68.71	B	C	A	A
91Z0	Мизийски гори от сребролистна липа	20.48	B	C	B	B

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvinso@abv.bg

91E0	*Алувиални гори с Alnus glutinosa & Fraxinus excelsior (Alno-Padionq Alnion incanae, salicion)	0.36	B	C	C	B

БОЗАЙНИЦИ

Mesocricetus newtoni Добруджански (среден) хомяк

Miniopterus schreibersi Дългокрил прилеп

Myotis blythii Остроух нощник

Myotis capaccinii Дългопръст нощник

Myotis emarginatus Трицветен нощник

Myotis myotis Голям нощник

Rhinolophus blasii Средиземноморски подковоносс

Rhinolophus euryale Южен подковоносс

Rhinolophus ferrumequinum Голям подковоносс

Rhinolophus hipposideros Малък подковоносс

Rhinolophus mehelyi Подковоносс на Мехели

Spermophilus citellus Лалугер

Vormela peregusna Пъстър пор

ЗЕМНОВОДНИ И ВЛЕЧУГИ

Bombina bombina Червенокоремна бумка

Bombina variegata Жълтокоремна бумка

Elaphe quatuorlineata Ивичест смок

Emys orbicularis Обикновена блатна костенурка

Triturus karelinii Голям гребенест тритон

Testudo graeca Шипобедрена костенурка

Testudo hermanni Шипоопашата костенурка

РИБИ

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен двор
телефон: телефон: 06006/212, факс: 06006/212
e-mail: kvins@abv.bg

Cobitis taenia Обикновен щипок

Rhodeus sericeus amarus Европейска горчивка

БЕЗГРЪБНАЧНИ

Paracaloptenus caloptenoides Обикновен паракалоптенус

РАСТЕНИЯ

Himantoglossum caprinum Обикновена пърчовка

Класове Земно покритие	**% Покритие**
Водни площи във вътрешността (стояши води, течащи води)	1
Храстови съобщества	7
Влажни ливади, мезофилни ливади	8
Друга орна земя	13
Широколистни листопадни гори	55
Широколистни вечнозелени гори	1
Смесени гори	12
Изкуствени горски монокултури (например насаждения на тополи или екзотични дървета)	1
Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност (вкл. овошки, лози, крайпътни дървета)	2
Общо Покритие	**100**

Общи въздействия и дейности в защитената зона и дял от засегнатата площ в зоната. Всички въздействия и дейности в защитената зона и около нея са незначими с изключение на сечта и изкуственото залесяване, както и градоустройството около него. Сериозен проблем е политиката на управление на горите за подменяне на естествените широколистни дървесни видове с иглолистни видове.

Код	**Име**	**Интенз. Въздействие %**
100	Култивация	C - 3
102	Косене/Сечи	B - 3
120	Наторяване	C 0 13
130	Напояване	C + 1
141	Изоставяне на пасторални системи	C + 1
162	Изкуствено залесяване	B - 13
163	Повторно засаждане	C + 1
164	Горскостопански сечи	C 0 0
165	Отстраняване на подраст	C 0 1
230	Лов	C - 51
301	Кариери	C - 1
409	Други типове обитаване	C - 0
421	Изхвърляне на битови отпадъци	C - 4
501	Пътеки, маршрути, велосипедни маршрути	C 0 0
502	Пътища, автомобилни пътища	C - 0
511	Електропроводи	C 0 0
530	Подобрен достъп до обекта	C - 0
602	Свинарски комплекс	C - 0
604	Туровe, маршрути	C 0 0
622	Пешеходен туризъм, езда и немоторизирани превозни средства	C 0 1
624	Алпинизъм, катерачество, пещеричество	C - 0
690	Други въздействия, свързани с отдиха и туризма	C - 0

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Котел резидент, столичен двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

900	Ерозия	C - 1
140	Паша	C + 6
170	Животновъдство	B + 6
400	Урбанизирани райони, обитавани от човека области	C 0.5

Режим на опазване	**Код на местообитание**
Забрана за водене на действия свързани с промяна на хидрологичния режим.	91E0
Забрана за добив на листников фураж.	91G0 91H0 91Z0 9150 9170
Забрана за кастрене.	91Z0
Забрана за ограждане, включително за цели за интензивно развъждане на дивеч.	91G0 9150 9170 91H0
Забрана за паша на кози	91H0 91Z0
Забрана за паша	91G0 9170 9150
Забрана за промяна предназначението на земята, освен в интерес на общественото здраве и безопасност или по други причини от първостепенен обществен интерес, включително такива изразяващи се в изключително благоприятни последици за околната среда.	91H0 91E0
Забрана за промяна предназначението на земята, освен в интерес на общественото здраве и безопасност или по други причини от първостепенен обществен интерес, включително такива от социален или икономически характер или изразяващи се в изключително благоприятни последици за околната среда.	91M0 9150 9170 91G0 91Z0
Задължително провеждане на отгледни сечи	91Z0 91G0

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнически двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kviis@abv.bg

	9150 91M0 9170
Запазването на ключови елементи на биоразнообразието – острови на старостта, дървета с хралупи, зони на спокойствие и т.н.	91G0 9170 9150 91Z0 91H0
Увеличаване на турнуса на сеч с 20 години.	91G0 9150 9170
Забрана за провеждане на санитарни сечи с интензивност под 5 %. В естествените гори е допустимо и нормално естествения отпад (мъртвата дървесина) да бъде до 5% от запаса. Ако мъртва дървесина в насаждението е до 5% от запаса не трябва да се предвижда и извежда санитарна сеч. А в случаите когато се провежда санитарна сеч - на 1 ха. трябва да се оставят по минимум 15 м3. мъртви и суха маса.	91Z0 9150 9170 91G0
Забрана за внасяне на не-местни произходи и видове при водените на краткосрочно-постепенни сечи със съчетаване на естественото с изкуствено възобновяване.	9170 91G0 91Z0 9150
Забрана за водене на всички видове възобновителни сечи при изтънкови насаждения с изключение на постепенни сечи с възобновителен период не по-малък от 10 години. Разрешените сечи се допускат при предварително естествено възобновяване или със съчетаване на естественото с изкуствено възобновяване.	91Z0 91G0 9150 9170
Забрана за водене на всички видове възобновителни сечи при високостъблени насаждения, с изключение на изборните и дългосрочно постепенните.	91G0 9150
Забрана за водене на всички видове възобновителни сечи с изключение на изборните при високостъблени насаждения.	91G0 9170 9150
Забрана за водене на всички видове възобновителни сечи.	91H0
Забрана за водене на всички видове сечи.	91E0

ПИ 37811.37.17 отстои на около 3460 метра по права въздушна линия. Планираните дейности в ПИ 37811.37.17, няма да доведат до промяна в оглед на нейната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове,

„КВИНС - АРТ" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.) както по време на реализацията, така и при експлоатацията на инвестиционното предложение.

Не е необходимо да се предлагат смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на плана, програмата и проекта/инвестиционното предложение върху защитената зона.

Не е необходимо да се разглеждат алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитената зона, включително нулева алтернатива;

Не са налични на обстоятелства по чл. 33 ЗБР, включително доказателства за това и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 ЗБР.

4.7.4. Защитени територии

Инвестиционното предложение не попада в границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ДВ бр.133/ 1998 г., доп. и изм.).

4.8. ЛАНДШАФТ.

4.8.1. Състояние на ландшафта.

Съгласно Европейската конвенция на ландшафта-2005г., "ландшафтът е територия, специфичният облик и елементите на която са възникнали в резултат от действията и взаимодействията между природните и/или човешки фактори".

Съгласно приетите в България определения, "ландшафтът е териториална система, съставена от взаимодействащи си природни и антропогенни компоненти и комплекси".

Състоянието на ландшафтите се измерва чрез категорията "устойчивост на ландшафтите". Това е категория, която отразява тяхното постоянството във времето. Тя се разглежда като неподатливост спрямо величината на въздействието, влияещо върху структурата на ландшафта, както и като способността му към продължително еднопосочно развитие при спазване на естествените му или придобити свойства за определен прогностичен период.

Като правило, устойчивостта на ландшафтите е:

- потенциална, определена още като естествена или генетична, характерна за ландшафти, при които антропогенен натиск липсва или е много нисък; към тази категория се отнасят озеленените и незастроени пространства, речните долини, земеделските земи и горски територии, териториите, намиращи се под защита на специални закони;
- конкретна, определена и като относителна, която е в пряка зависимост от степента на антропогенното въздействие и колкото по-хетерогенна е ландшафтната структура, толкова по- податливи на промени и нарушения са ландшафтите; към тази категория се отнасят територии, които се намират под антропогенен натиск, като в зависимост от характера на натоварване могат да бъдат изведени различни степени на устойчивост на ландшафтите.

„КВИНС - АРТ" ЕООД
с. Козма презвитер, спортивен двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Ландшафтната система се състои от четири класа: равнинни, междупланински равнинно – низинни, котловинни, планински ландшафти.Те имат 13 типа, 30 подтипа и 77 групи.

Според точка 25 на § 1 на допълнителните разпоредби на Закона забиологичното разнообразие "ландшафт" е територия, специфичният облик и елементите на която са възникнали като резултат на действия и взаимодействия между природни и/или човешки фактори. Ландшафтът навсякъде по света е комбиниран резултат от естествените процеси, които протичат в природата, и човешките дейности, които се включват в тях.

С оглед на отговорността към бъдещите поколения ландшафтът е с огромна значимост за съвременното общество. Това е свързано с неговото опазване, поддържане, развиване и доколкото е необходимо и възможно неговото възстановяване така, че трайно да осигурява : разнообразие, идентичност и естетика в природната среда. Ландшафтът е природен ресурс, който е неразривно свързан с обществото. Определящи за това са:

- функциониране и продуктивност на екосистемите;
- възможност за регенериране и устойчиво използване на природните ресурси;
- подобряване условията на живот на населението.

Разглеждаме ландшафта като природно-териториален комплекс в чиито естествени граници природните компоненти (скали, релеф, климат, води, почви, растителен и животински свят) са взаимно свързани и образуват единство. Ландшафта на площадката предмет на инвестиционното предложение е резултат от намесата на човека – естествения ландшафт е променен и антропогенизиран.

Територията на Община Омуртаг попада в II район (Средна Стара планина). На територията й е изградена една пробна площадка за оценка състоянието на короните на иглолистните дървесни видове, а в непосредствена близост, но на територията на Община Омуртаг е разположена пробна площадка за оценка на състоянието на широколистните видове. Степента на увреждане на короните на дърветата е малка, съответно на иглолистните видове е между 11 и 25%, а на широколистните видове – под 10%.

Съгласно схемата на ландшафното регионално райониране на България (География на България, Петров, 1997 г.) Община Омуртаг попада в следната ландшафта структура:

Б. Старопланинска област

VI Централно старопланинска подобласт

43 Севлиевско-Габровски район

Съобразно системата на ландшафтното райониране на страната, районът в който попада площадката на инвестиционното предложение се отнася към:

Клас – Планински ландшафти;

Тип – Ландшафти на умерено влажните планински гори;

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Полтин – Ландшафти на средногопланинските широколистни гори и вторични ливади;

Група - Ландшафти на средногопланинските широколистни гори върху масиви и метаморфни скали.

От своя страна тези основни ландшафти в зависимост от степента на въздействие се поделят на:

- естествени природни ландшафти (горски, ливадни, водни), формирани под влияние на природните фактори и не са под въздействие на човешката дейност;
- антропогенни ландшафти (селищни, техногенни, агроландшафти), резултат от човешката дейност, която е променила в различна степен някои от природните компоненти, формирайки техния специфичен характер и структура. Към антропогенните ландшафти се отнасят по-голяма част от съвременните ландшафти на земята.

В зависимост от преобладаващата функция на територията, ландшафтите в района се отнасят към:

- природни ландшафти – без антропогенни изменения
- селищни (урбанизирани) ландшафти–с антропогенни изменения и балансирани компоненти;
- селскостопански (агроландшафти) – с условно екологическо равновесие.

Релефът е разнообразен, от ниско планински в началото на пътя (460 м н.в. в началото на обхода и 560 м н.в. в края на пътя) до средно планински в обхвата на четвърти етап и етапната връзка с разчленени билни възвишения, с асиметрично развити суходолия, насочени към терасата на р. Янтра. Високото издигане на Централното старопланинско било и рязкото снижаване на долината на р. Янтра с нейните притоци, са допринесли за вдлъбването на водните течения и образуването на стръмни и много стръмни склонове в южната част, докато на север билата се разклоняват, заоблят и понижават. Най високата част в обхвата на пътя е вр. Шипка – 1329 м.

Ландшафтно-естетическата оценка на района е добра.

4.8.2. Прогноза за въздействие върху ландшафта.

Миграцията на замърсителите в ландшафта се осъществява по пътя на четири основни компонента на околната среда - атмосферен въздух, води /повърхностни и подземни/ и почви. Анализът на възможните миграции дава основание за следната оценка:

- по пътя на атмосферният въздух - подчертаната динамичност на този компонент определя значително разнообразие в разпространението на вредности по въздушен път в пространствен аспект, предпоставките за разпространение на замърсители във въздуха на общината са налични, налични са и източници на вредни емисии - подвижни и стационарни, локални, което налага контрол и санкции от страна на контролния орган;
- по пътя на повърхностните води — по отношение на повърхностните води, миграцията на замърсители се стимулира по индиректен път - от подпочвените

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон, телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

води и по директен - чрез вливането на непречистени отпадъчни води в речните води; веригата е сравнително лабилна и в първия случай зависи от състоянието на подземните води, а във втория - от техническата обезпеченост за пречистване на отпадъчните води; от двете възможности, по-неблагоприятната за общината е свързана с ниската степен на пречистване на отпадъчните води и директното изливане на непречистени води в реките;

- по пътя на подземните води — по отношение на подземните води миграция на вредни вещества е възможна т. к. подхранването на водоносния комплекс е резултат от инфилтрацията на атмосферни валежи, повърхностни води, вкл. недостатъчно пречистени отпадъчни и подземни води;
- чрез почви — пренос на замърсители по пътя на почвите е възможна, предвид наличието основно на нерегламентирани и нерекултивирани депа за отпадъци.

Изграждането и оборудването на нови сгради в животновъдния обект ще се впише в съществуващия ландшафт. След осъществяване на инвестиционното прелложение ландшафта няма да се промени и няма да окаже въздействие ландшафта като компонент на околната среда.

От посоченото по-горе може да се направи заключението, че ландшафтът се характеризира със сравнително висока степен на естествена устойчивост на ландшафтите и ниска степен на общо антропогенно натоварване. Независимо от това, основните му съставящи елементи се намират в непосредствена връзка по отношение миграцията на замърсители и влошаването на състоянието на който и да е от тях се отразява неблагоприятно върху състоянието на всички останали.

Поради изложеното по-горе с настоящия Доклад за ОВОС не е извършено детайлно разглеждане на компонента на околната среда.

При експлоатация на инвестиционното предложение не се очакват промени в структурата и функционирането на ландшафтите, освен вече съществуващите такива. Инвестиционното предложение няма да окаже въздействие върху този компонент на околната среда.

4.9. ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ.

Шумът е един от основните физични фактори с неблагоприятно въздействие върху населението и водещ до акустичен дискомфорт в околната среда особено в големите градове. Вредното въздействие зависи от вида му и пораждащите го условия. Не случайно законодателството в областта на защита от шума в околната среда урежда проблемите, свързани с разработването на мерки за избягване, предотвратяване и намаляване на вредното въздействие на шума, целящи чрез тяхното осъществяване защита на човешкото здраве и околната среда, както и осигуряване на качество на живот на населението.

След замърсяването на въздуха, факторът шум е от основно значение за здравето на хората. Действащ като стресов фактор, шумът атакува почти всички органи и системи на човека: централната нервна система; вегетативната нервна система; сърдечно-съдовата система; дихателната система; храносмилателната система; ендокринната система; слуха.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етошински двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

В тази връзка законодателството в областта на защита от шума в околната среда урежда проблемите, свързани с разработването на мерки за избягване, предотвратяване и намаляване на вредното въздействие на шума, целящи чрез тяхното осъществяване защита на човешкото здраве и околната среда, както и осигуряване на качество на живот на населението.

Оценката, управлението и контрола на шума в околната среда в Р България са регламентирани със *Закона за защита от шума в околната среда* (Обн. ДВ. бр.74 от 13.09.2005 г.) и подзаконовите нормативни актове.

Законът се прилага за шума в околната среда, на който хората са изложени в урбанизираните територии, в парковете и градините или в други тихи зони в урбанизираните територии, в тихите зони извън урбанизираните територии или в районите в близост до детски и лечебни заведения, училища и научноизследователски организации.

Със Закона се регламентират и компетенциите на държавните органи и органите на местното самоуправление:

- Министърът на здравеопазването организира извършването на оценка на вредните ефекти на шума върху здравето на населението и извършването на измерването, оценката, управлението и контрола на шума в околната среда, предизвикан от локални източници на шум. На регионално ниво контролът се извършва от РЗИ.
- Министърът на околната среда и водите организира извършването на измерването, оценката, управлението и контрола на шума, излъчван от промишлените инсталации и съоръжения, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда. На регионално ниво контролът се извършва от РИОСВ.
- Кметовете на общини определят длъжностни лица от съществуващите структури в общинската администрация, притежаващи необходимата квалификация, за контрол и осъществяване на дейностите, свързани с ограничаване на шумовите нива в околната среда (вкл. по отношение на шума излъчван по време на строителството, организиране и регулиране движението на автомобилния транспорт в населените места и др.)
- Компетентните органи на централната администрация оказват методическа помощ за изпълнение на задълженията на органите на местното самоуправление.

РИОСВ-Шумен, приоритетно проверяват промишлени източници, емитери на шум в околната среда, разположени в жилищни зони или в близост до тях, с цел избягване, предотвратяване или намаляване на шумовото натоварване в урбанизираните територии.

Промишлени инсталации с издадени Комплексни разрешителни, попадащи в обхвата на Приложение № 4 към чл. 117 от Закона за опазване на околната среда, провеждат собствен мониторинг, веднъж на две последователни календарни години и докладват резултатите от проведените измервания пред РИОСВ – Шумен, съгласно поставените им условия.

Контролните и собствени наблюдения се извършват от акредитирани лаборатории, като се спазват изискванията на *Наредба № 54 от 13.12.2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на*

„КВИНС - АРТ ОТ" ЕООД
с. Козма презвитер, етнопарк двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsart@abv.bg

собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда и в съответствие с *„Методика за определяне на обща звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шум в мястото на въздействие"*, утвърдена със Заповед № РД- 613/ 08.08.2012 год. на Министъра на околната среда и водите.

В следващата таблица са посочени гранични стойности на нивата на шума в различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях, съгласно *Наредба № 6 от 26 юни 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието...*

Таблица 1.2.6.1. Гранични стойности на нивата на шума

Територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях		Еквивалентно ниво на шума в dB(A)		
		ден	вечер	нощ
1.	Жилищни зони и територии	55	50	45
2.	Смесени централни градски части	60	55	50
3.	Територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	60	55	50
4.	Територии, подложени на въздействието на релсов железопътен и трамваен транспорт	65	60	55
5.	Територии, подложени на въздействието на авиационен шум	65	65	55
6.	Производствено-складови територии и зони	70	70	70
7.	Зони за обществен и индивидуален отдих	45	40	35
8.	Зони за лечебни заведения	45	35	35
9.	Зони за научноизследователска и учебна дейност	45	40	35
10.	Тихи зони извън урбанизираните територии	40	35	35

Основните източници на шум в община Омуртаг са свързани с вътрешноградския и транзитно преминаващ автомобилен транспорт. Натоварени от движението на превозни средства са по-голямата част от улиците в града и входно изходните направления (София, Котел, Търговище). Въздействие оказват различните дейности на населението – работилници, търговски обекти и др.

Проведеният мониторинг на шума от РЗИ – Търговище в гр. Омуртаг през 2012 г. в 15 пункта показва, че с най-високи шумови нива са пунктовете намиращи се на улици с интензивен трафик – ул. „Цар Освободител" и ул. „Търновска"(63 – 66 ДБА).

При пунктовете, намиращи се в зони с промишлени източници не е установено превишение на допустимите норми.

В жилищните квартали също няма превишение на нормите, тъй като те се намират в тихи и добре озеленени междублокови пространства.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kviis@abv.bg

В зоните с лечебни заведения, паркове и санаториуми се превишават допустимите норми при МБАЛ и ул. „Пирин".

Контролните измервания на шума по отношение на промишлените източници на територията на РИОСВ – Шумен се извършват по предварително изготвен годишен график, който е съгласуван с Регионална лаборатория – Шумен към ИАОС – София, като неразделна част от Годишния план за контролната дейност на РИОСВ – Шумен. В графика са включени промишлени инсталации и съоръжения, които се намират в близост до зони и територии с нормирани стойности на нивата на шум (жилищни зони, зони за учебна дейност, зони за лечебни заведения и др). За територията на община Омуртаг, промишлените източници на шум са разположени в индустриални зони, на достатъчно разстояние от най-близко разположените населени места.

На територията на общината производствените източници на шум предоставят собствени периодични измервания на шумовите емисии. През последните години резултатите от СПИ за шум в околната среда от дейностите, извършвани от операторите с издадени комплексни разрешителни на територията на община Омуртаг са в съответствие с изискванията, заложени в комплексните им разрешителни.

Източници на шум от транспорт

С най-голям дял за шумово замърсяване в общината заема автотранспортът. За неговото повишаване роля играе увеличаващият се брой МПС, състоянието на пътната мрежа и нейната пропускателна способност. За транспортния шумов поток е характерна флуктуалност, периодичност и променлива интензивност.

Нивото на автотранспортния шум е в пряка зависимост от интензивността на движението, скоростта и структурата на транспортния поток, пропускателната способност на пътните артерии, възрастта на автомобилния парк, вида и качеството на пътната настилка, ситуационното и нивелетно разположение на пътя и характера на терена встрани от него.

Основният шумов фон се създава от автомобилите – леки, товарни и тези на междуградския транспорт. През последните години в резултат на масовия внос на автомобили предимно „втора употреба" автомобилният парк е основно подменен. Въпреки, че повечето от автомобилите са втора употреба, нивото на излъчвания от тях шум е значително по-ниско от използваните преди това, но същевременно техният брой се увеличава интензивно. На територията на община Омуртаг не е развит железопътният транспорт. Пътническият автотранспорт обслужва главно пътници по направлението Омуртаг – Търговище и обратно, предимно работещи в Областния център, също и от Омуртаг посока София, Русе, Котел.

През територията на община Омуртаг преминават пътища от републиканската пътна мрежа (пътища от I до III клас). Пътят от първи клас, който преминава през територията на общината е участък от първокласен път I-4 (София – Варна). Второкласният път II-48 е по направлението Търговище – Котел – Сливен. Третокласната пътна мрежа включва участъци от различни пътища обхващащи част от населените места от общината. От транзитно преминаващите по тези пътища автотранспортни средства шумовото натоварване е незначително, т.к. трафикът е изнесен извън населените места по изградените обходни пътища.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinis@abv.bg

Общинската пътна мрежа е в сравнително добро състояние, но в по-голямата си част се нуждае от ремонт. Тя осигурява прекия транспортен достъп от общинския център до всички съставни селища в общината, които са извън обхвата на републиканската пътна мрежа. Движението по общинската пътна мрежа се извършва в светлата част на денонощието, основно в интервала 07:00 – 19:00 часа и е свързано с началото и края на работния ден.

Източници на шум от битов характер

На второ място по отношение на източниците на шум са локалните източници от битов характер – строителни и ремонтни дейности, товаро-разтоварни работи, сметоизвозване, игри на деца (училища, детски градини, детски площадки) и др. Следващият по значение фактор, който влияе върху акустичната среда на града е шумът, излъчван от заведенията за обществено хранене, увеселителните заведения, различните автосервизи и авторемонтни работилници, разположени в непосредствена близост до жилищни сгради.

С най-висока интензивност, шумът се проявява в централната градска част, основно през работно време и делнични дни. В зависимост от разглеждания район битовия шум има различно значение. В централната градска част, където са съсредоточени повечето обществени и увеселителни заведения шумът е с по-висока интензивност. В крайните жилищни квартали битовия шум е с по-високи нива в извънработно време, но те са сравнително ниски по отношение на централната част.

Шумът, породен от строителни дейности е характерен за районите в които се извършва строителство. Към настоящия момент значителни интензивни строителни мероприятия в общината не се осъществяват и поради това не се генерира сериозен строителен шум. Освен това този вид шум е ограничен по време (предимно в светлата част на денонощието) и е с невисок интензитет.

Индустриален шум

Шумът от производствените дейности заема трето място. В голямата си част производствените дейности в община Омуртаг са обособени в промишлените зони и/или са извън границите на населените места. Проблем биха могли да създават малки производствени предприятия, разположени в близост до жилищни сгради.

Като цяло за промишлено шумово въздействие почти не може да се говори, тъй като намалява неговият дял в общото шумово натоварване, поради намаляващото производство в общината и концентрирането му в промишлени зони.

Изводи:

Най-голям принос за шумовото замърсяване има транспортът. Увеличеният брой на МПС в движение, недоброто им техническо състояние, интензивността и скоростта на движението, недобрата пропускателна способност респективно състояние на пътната мрежа, състоянието и вида на пътната настилка са основни фактори, влияещи в посока на увеличаване на шумовото натоварване в града.

Шумът, излъчван от заведенията за обществено хранене, увеселителните заведения, различните автосервизи и авторемонтните работилници, разположени в непосредствена

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

близост до жилищните сгради е фактор, който допринася за съществуващия дискомфорт в населените места от общината.

Шумът от производствените предприятия се контролира от компетентните органи и е обект на ограничителен режим чрез условията, заложени в Комплексните им разрешителни.

Площадката на инвестиционното предложение е разположена в район относително нисък шумов фон. Тя е разположена в края на населеното място.

Режимът на работа на птицефермата ще бъде непрекъснат. Съоръженията, от които се генерира шум са вентилаторите в халетата, звуците от животните и звуци от съоръженията за хранене. Шум може да се генерира също така от вътрешния автотранспорт. През нощта не се предвижда работа на съоръжения и движение на товарни автомобили.

Съгласно Наредба № 6/2006 г. на МОСВ граничните стойности на показателите на шума са както следва:

по границата на производствената площадка:

- еквивалентно дневно ниво – 70 dB (A);
- еквивалентно вечерно ниво – 70 dB (A);
- еквивалентно нощно ниво – 70 dB (A).

в мястото на въздействие (най-близката граница на жилищна зона):

- еквивалентно дневно ниво – 55 dB (A);
- еквивалентно вечерно ниво – 50 dB (A);
- еквивалентно нощно ниво – 45 dB (A).

По време на строежа се предвижда известно шумово натоварване, до завършване на строителната дейност.

При експлоатацията шум ще генерират следните източници:

- нормално шумово натоварване от сградите – до 67 dB(A);
- вентилационни системи /работят целогодишно/ – до 43 dB(A);
- хранилна система /около 1 час дневно/ - до 63 - 90 dB(A);
- автотранспорт за доставка на фуражи /около 2 часа седмично/ – до 92 dB(A);
- извозване на птичи тор /8 часа на ден, 2 дена през разрешените сезони/ – до 88 dB(A).

Общото сумарно ниво на шум на територията на „КВИНС-АРГО" ЕООД - птицеферма с. Козма презвитер, по време на експлоатацията, няма да превишава 70 dBA – пределно допустимото ниво на звуково налягане в промишлени територии и зони за дневен и нощен период.

В птицефермата не са предвидени съоръжения, които да бъдат източници на вибрации.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsz@abv.bg

4.9.4. Прогноза за въдействие

Инвестиционното предложение не предвижда монтирането и експлоатацията на съоръжения източници на наднормени нива на шум. Всички технологични модули са съобразени с изискванията за хуманно отношение към животните.

Експлоатацията птицефермата не предполага допълнително шумово натоварване.

При прогнозиране на очакваното еквивалентно ниво на шума в мястото на въздействие е необходимо да бъдат отчетени:

- снижението на нивото на шума в зависимост от разстоянието от източника на шума, ;
- снижението на нивото на шума в следствие на неговото поглъщане от въздуха;
- снижението на нивото на шума от шумозащитни екрани;
- снижението на нивото на шума от повърхността на територията;
- снижението на нивото на шума от наличието на зелени насаждения;
- влиянието на отразеният звук от ограждащите конструкции на сградите.

Птицефермата на „КВИНС-АРГО" ЕООД е частично озеленен с дървесна растителност. Същата осигурява екраниране на шумови емисии, което допълнително редуцира въздействието им върху на засегнатото население от най-близкото населено място село с. Козма презвитер и околната среда.

При значително въздействието върху шумовото натоварване съществува потенциал за взаимодействие с фактор „Човешко здраве". Във връзка с това в раздел 5 въздействието следва да бъде разгледано и при двата компонента.

4.10. КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО.

4.10.1. Недвижимо културно наследство

Площадката на птицефермата е съществуваща и е част от бивш стопански двор.

Съгласно наличната информация няма застрашени движими и недвижими културни ценности на терена, което се отнася и за планираните добивни и съпътстващи дейности на концесионера. Не се налагат допълнителни дейности по Закона за културното наследство, като теренни археологически проучвания – издирване на археологически обекти с цел локализиране и установяване на основната видова принадлежност на обекта, чрез обхождане и оглед на място и/или изследване на архивни и материални свидетелства.

4.10.3. Прогноза за въздействие

Реализирането и експлоатацията на инвестиционното предложение не предполага въздействие върху НКЦ. Площадката на птицефермата е съществуваща и не попада на територията на НКЦ.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

4.11. ДЕМОГРАФСКИ, СОЦИАЛНИ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ УСЛОВИЯ.

4.11.1. Население

Демографската система има водеща роля и значение в структура на обществото. От развитието на тази система основно зависи социално-икономическото развитие, както на страната, така и на нейните административно-териториални единици. Демографската система е тази, която формира трудовия потенциал на териториалните образования и по този начин влияе върху използването и развитието на социалните, икономическите и природните фактори и условия в тях.

Сегашната негативна демографска ситуация в страната е резултат от продължилите през последните няколко десетилетия отрицателни процеси в естественото движение на населението – както продължителното задържане на високо равнище на смъртността, така и трайните тенденции в намаляване на равнището на раждаемостта. В резултат на тези демографски процеси започна намаляване на населението в страната и се ускори процесът на неговото остаряване. Проблемите в демографското развитие на страната се задълбочиха и от значителните външноемиграционни процеси сред населението, които пряко и косвено (чрез емиграцията на младото население) също повлияха върху възпроизводството на населението, а от там и върху възпроизводството на трудовите ресурси. Посочените накратко демографски проблеми се проявяват в различна степен в отделните административно-териториални и териториални единици на страната. За някои големи стопански и обществени центрове тези проблеми се проявяват в ограничен размер, но това в голяма степен се дължи на прилива на човешки ресурси от други части на страната. Процесът води до демографското изтощаване на отделни региони, което забавя и стопанското им развитие. Ето защо общото възраждане на страната зависи от ускоряване на развитието в отделните региони, общини и населени места. За това водеща роля имат местните органи на управление, които следва да организират и използват всички налични демографски, стопански и финансови ресурси за развитието на управляваните от тях териториални общности.

Демографската ситуация в община Омуртаг е резултат от действието на фактори и влияния, които от една страна са характерни за Р България, а от друга специфични за територията на общината, обусловени от географското положение, историко-културно, социално-икономическо и демографско развитие. Особеностите на географското положение на територията спрямо важни пътни артерии и големи градове в страната оказват пряко въздействие върху характера на демографските тенденции. Това оказва влияние най-вече върху състоянието на различните видове структури на населението и върху неговите миграционни нагласи и поведение. Съществено влияние оказват раждаемостта и смъртността, миграцията, полово-възрастовата, етническа, религиозна и образователна структури на населението. Те влияят на формирането на човешките ресурси в общината, както в количествено, така и в качествено отношение.

4.11.1.1. Прираст на населението

Динамиката на населението в община Омуртаг през последните години показва трайна тенденция на намаление.

Съгласно раздел „Средногодишно население по области, общини и местоживеене" от годишния доклад на НСИ „Население и демографски процеси за 2019 г.", жителите на община

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Омуртаг за 2019 г. са 20 850 души, което е прието като реалистична бройка за периода на действие на програмата.

За периода от 2011 до 2019 година населението на общината е намаляло с 995 души (–4,6%), като отрицателният прираст (намалението) е с по-високи стойности от средните за Североизточния район и с по-ниски от тези за страната и на областта.

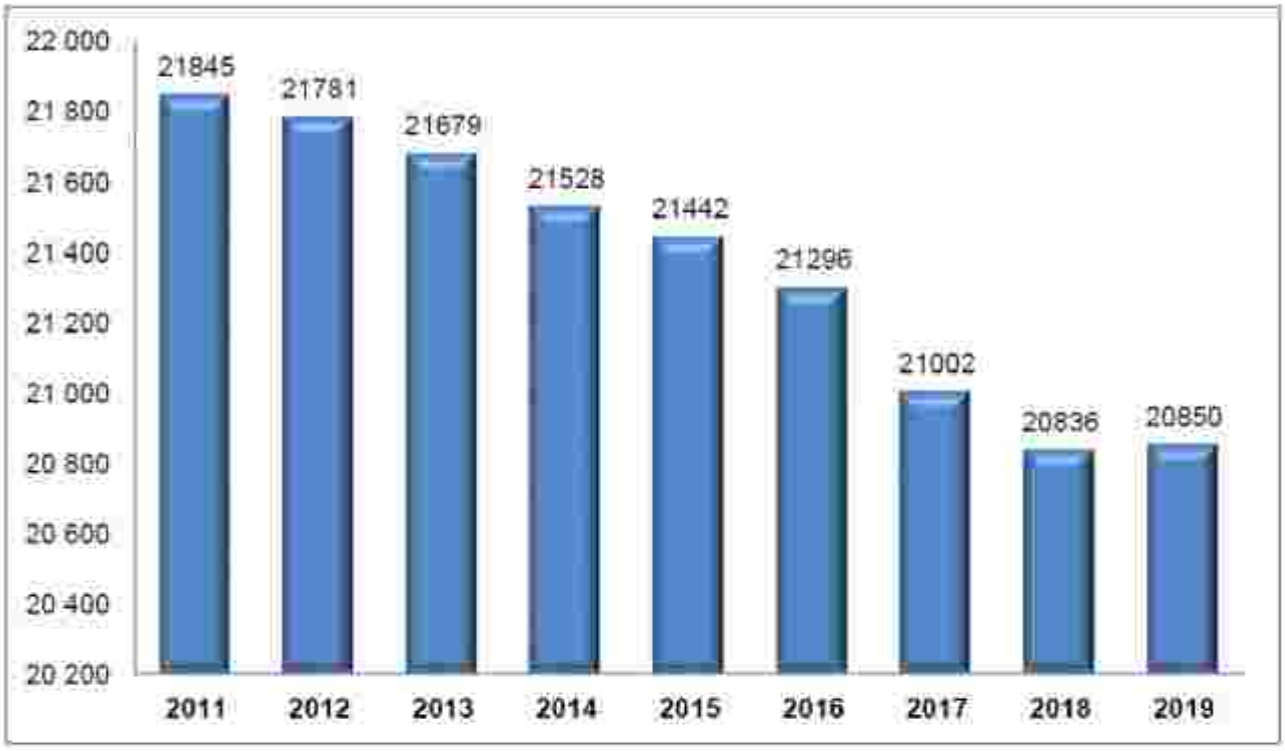

Фигура № 4.11.1.1-1. Население на община Омуртаг (2011 – 2019 г.)

Видно от представеното на Фигура 1.5 2. броят на населението на общината намалява, което е породено от общата тенденция за страната. Това намаление е един от основните неблагоприятни фактори за бъдещото й развитие. То може да доведе до ограничаването на работната сила и възпроизводствения потенциал.

Таблица № 4.11.1-1. Прираст на населението за периода 2011 - 2019 г.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Район, Област, Община	Средногодишно население:		Прираст абсолютен	Прираст
	2011 г.	2019 г.	[брой]	[%]
БЪЛГАРИЯ	**7 348 328**	**6 975 761**	**-372 568**	**-5,1**
Североизточен район	**964 147**	**926 953**	**-37 195**	**-3,9**
Област Търговище	**120423**	**111 256**	**-9 168**	**-7,6**
Омуртаг	**21845**	**20850**	**-996**	**-4,6**
Антоново	6236	5 549	-687	-11,0
Опака	6615	5 901	-715	-10,8
Попово	28637	25 002	-3 635	-12,7
Търговище	57090	53 955	-3 136	-5,5

Икономическата криза е един от основните фактори, който дава отражение и в задълбочаването на демографските проблеми, свързани с процесите на раждаемост, смъртност, миграция на населението и не на последно място задълбочаване на диспропорциите в териториалното разпределение на населението в страната.

В резултат на наблюдаваното цялостно негативно демографско развитие на национално ниво, демографската ситуация в общината може да се определи като неблагоприятна. Направената констатация се свързва с тенденцията на обезлюдяване на някои от населените места в община Омуртаг, както и с влошаване стойностите на показателите, характеризиращи протичащите демографски процеси.

Прирастът на населението се определя от развитието на основните демографски процеси – естествен и механичен прираст.

Естественият прираст на населението е разликата между броя на регистрираните живородени деца и броя на умрелите лица през годината.

Механичният прираст на населението в териториален аспект представлява разликата между броя на заселените и броя на изселените лица във и от всяко населено място. Миграционното салдо от външната миграция е разликата между изселените и заселените в страната.

Таблица № 4.11.1.1-2. Естествен и механичен прираст на населението в община Омуртаг – в брой

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Година	Живородени	Умрели	Естествен прираст	Заселени	Изселени	Механичен прираст	Общ прираст
2011	328	285	43	275	373	-98	-55
2012	284	297	-13	274	334	-60	-73
2013	252	252	0	257	388	-131	-131
2014	228	308	-80	381	473	-92	-172
2015	255	321	-66	600	534	66	0
2016	211	300	-89	283	486	-203	-292
2017	176	332	-156	491	632	-141	-297
2018	183	264	-81	599	553	46	-35
2019	180	308	-128	732	541	191	63

В следващата таблица са представени данни за периода от 2011 до 2019 г., отразяващи естествения и механичния прираст на 1000 души от населението. Изчислени са в промили като отношение на прираста (естествен/механичен) в брой (Таблица 1.5.2-2.) през годината и средногодишния брой на населението през същата година.

Таблица № 4.11.1-3. Естествен и механичен прираст на населението в община Омуртаг на 1000 души – в промили (‰)

Година	Живородени	Умрели	Естествен прираст	Заселени	Изселени	Механичен прираст	Средно годишно население
2011	15	13,1	2	12,6	17,1	-4,5	21 845
2012	13,1	13,7	-0,6	12,6	15,4	-2,8	21 781
2013	11,7	11,7	0	11,9	18,0	-6	21 679
2014	10,6	14,4	-3,7	17,8	22,1	-4,3	21 528
2015	11,9	15	-3,1	28	24,9	3,1	21 442
2016	10	14,2	-4,2	13,4	23	-9,5	21 296
2017	8,4	15,9	-7,4	23,5	30,3	-6,7	21 002
2018	8,8	12,7	-3,9	28,8	26,6	2,2	20 836
2019	8,6	14,8	-6,1	35,1	25,9	9,2	20 850

4.11.1.2. Раждаемост

Раждаемостта е един от основните показатели, които характеризират динамиката на населението в даден район. Най-често раждаемостта се определя като брой родени деца за определен период от време (1 календарна година) или чрез коефициент на раждаемост.

Коефициентът за раждаемост е отношението между броя на живородените деца и средногодишното население през същата година. Изчислява се в промили и показва броя на живородените деца на 1 000 души от населението.

Таблица № 4.11.1.2-1. Раждаемост

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Кетина пренитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Област община	2011 г.			2019 г.		
	Живородени [брой]	Коефициент за раждаемост [‰]	Средно годишно население [брой]	Живородени [брой]	Коефициент за раждаемост [‰]	Средно годишно население [брой]
Общо за страната	70 846	9,7	7 348 328	61 538	8,8	6 975 761
Област Търговище	1 248	10,4	120 423	902	8,1	111 256
Община Омуртаг	328	15	21 845	180	8,6	20 850

В общината през 2011 г. са родени 328 деца (15‰), а през 2019 г. 180 деца (8,6‰). В област Търговище коефициентът на раждаемост през 2011 г. е 10,4‰ , а през 2019 г. 8,1‰. Коефициентът за раждаемостта в страната през 2011 г. е 9,7‰ и през 2019 г. 8,8‰.

По показател раждаемост през 2011 г. общината има значително по-благоприятни позиции от средните за страната с 5,3‰ и с 4,6‰ за област Търговище.

Стойностите на раждаемостта в община Омуртаг варират през различните години, като най-високи са през 2011 и 2012 г. В следващите години се наблюдава тенденция към трайно намаляване и през 2019 г. почти се изравнява с тези за страната по брой живородени деца на 1 000 души от населението.

Фигура № 4.11.1.2-1. Раждаемост в община Омуртаг (2011 – 2019 г.)

Ниските стойности на раждаемостта през различните години са вследствие от влощената възрастова структура на населението, ниските доходи, несигурността в икономически план и т.н.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kviis@abv.bg

4.11.1.3. Смъртност

Смъртността е както биологичен, така и социално обусловен процес. Динамиката ѝ е повлияна от промените в условията за живот на населението, състоянието на възрастовата и половата му структура, екологичната обстановка и множество други фактори.

В Таблица № 4.11.1.3-1. са посочени данните за смъртността в община Омуртаг за 2011 и 2019 г. – в брой и чрез коефициента за смъртност.

Коефициентът за смъртност показва броя на умрелите лица на 1 000 души от средногодишното население. Изчислява се в промили като отношение на броя на умрелите лица през годината и средногодишния брой на населението през същата година.

Таблица № 4.11.1.3-1. Смъртност

Област Община	2011 г.			2019 г.		
	Умирания [брой]	Коефициент за смъртност [‰]	Средно годишно население [брой]	Умирания [брой]	Коефициент за смъртност [‰]	Средно годишно население [брой]
Общо за страната	108 258	**14,7**	7 348 328	108 083	**15,5**	6 975 761
Област Търговище	1 923	**16,0**	120 423	1 888	**17,0**	111 256
Община Омуртаг	285	**13,0**	21 845	308	**14,8**	20 850

За територия на община Омуртаг смъртността на 1000 души от населението е с по-ниски стойности от тези за областта и за страната.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvims@abv.bg

Фигура № 4.11.1.3-1. Смъртност в община Омуртаг (2011 – 2019 г.)

Най-малък е броят на починалите през 2013 г. – 252 души (11,7‰), най-голям е през 2017 г. – 332 души (15,9‰). За периода от 2011 до 2019 г. почти няма промяна на коефициента на смъртност в общината, но смъртността в общината е със значително по-високи стойности от раждаемостта (отразено графично на Фигура № 4.11.1.3-2.) Единствено през 2011 година броят на починалите е по-малък от броя на живородените.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Живородени	328	284	252	228	255	211	176	183	180
Умрели	285	297	252	308	321	300	332	264	308
Естествен прираст	43	-13	0	-80	-66	-89	-156	-81	-128

Фигура № 4.11.1.3-2. Естествен прираст на населението в община Омуртаг (2011–2019г.)

4.11.1.4. Миграция

При изследване на миграцията (механично движение на населението) се наблюдава съвкупността на лица, които са променили своето обичайно местоживеене (настоящ адрес). Единиците на тази съвкупност се регистрират в момента на събитието и техният брой се установява към 31.12. на съответната година. Миграцията е вътрешна, когато лицето сменя обичайното си местоживеене в страната и външна, когато лицето сменя обичайното си местоживеене от страната в чужбина или от чужбина в страната.

Механичният прираст на населението в териториален аспект представлява разликата между броя на заселените и броя на изселените лица за всяко населено място.

Данните за миграция (най-вече вътрешната) на населението за общината показват, че изселените са повече от заселените, като механичния прираст е с отрицателен знак с изключение на 2015, 2018 и 2019 г.(Фигура 1.5.5.) През периода 2011 – 2019 г. са се заселили общо 3 892 души, а са се изселили 4 314 души, или за 9 години имаме отрицателен механичен прираст (–422 души). Най-много заселени (732 д.) се наблюдават през 2019 г., а най-много изселени (632 д.) – през 2017 г. Миграцията оказва силен негативен ефект върху

„КВИПС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етопанска дпор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvips@abv.bg

възпроизводството на населението, тъй като чрез изселването на жени в родилна възраст се понижава равнището на потенциалната бъдеща раждаемост, не само за следващите 10-15 години, но и в по-дълъг период от време.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Заселени	275	274	257	381	600	283	491	599	732
Изселени	373	334	388	473	534	486	632	553	541
Механичен прираст	-98	-60	-131	-92	66	-203	-141	46	191

Фигура № 4.11.1.4-1. Механичен прираст на населението в община Омуртаг (2011 – 2019г.)

Населението на община Омуртаг традиционно участва във външните миграции. През последните години в чужбина са се изселили главно в Германия и Турция. Заселилите се от чужбина са почти изцяло от Турция.

Ежедневните пътувания в рамките на общината са свързани с месторабота и образованието. Те са почти изцяло от и за Омуртаг. Значителен обмен има и със съседните общини Търговище и Антоново.

Най-често посочваните причини за миграциите според изследване на НСИ са: по семейни причини, трудова реализация, по-добри условия за живот и предоставяне на по-добри възможности за развитие.

4.11.1.5. Възрастова структура на населението

Възрастовата структура на населението е от особена важност, защото е повлияна от естественото възпроизводство на населението и има отношение към трудовите ресурси.

В Таблица № 4.11.1.5-1. е представена структурата на населението по възраст от последното преброяване през 2011 г. за населените места в община Омуртаг, за областта и за страната, както и относителният дял по възрастови групи.

Таблица № 4.11.1.5-1. Възрастова структура на населението към 01.02.2011 г.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066-212, факс: 06066-212
e-mail: kvins@abv.bg

Населени места	Общо	Възрастови групи в навършени години					
		0-14		15-64		65+	
	брой	брой	%	брой	%	брой	%
Общо за страната	**7 364 570**	**975 272**	**13,2**	**5 027 901**	**68,3**	**1 361 397**	**18,5**
Област Търговище	**120 818**	**17 122**	**14,2**	**81 308**	**67,3**	**22 388**	**18,5**
Община Омуртаг	**21 853**	**3 286**	**15,0**	**14 837**	**67,9**	**3 730**	**17,1**

По основни възрастови групи в общината през 2011 г. преобладава населението в групата на 15-64 години 14 837 души или 67,9 %, при 68,3 % за страната и 67,3 % за областта. По населени места в общината най-голям е този дял в с. Росица 82,4 %, с. Могилец 75,3 % и с. Великденче 75,0 %, а най-малък в с. Тъпчилещово 50,8 % и с. Долна Хубавка 59,1 %.

Относителният дял на населението на възраст под 15 г. е по-висок в сравнение с област Търговище и страната. Най-висок е относителният дял в с. Илийно 24,4 % и с. Беломорци 23,6 % , а най-нисък в селата Росица – 5,9 % и Тъпчилещово – 6,8 %.

Неблагоприятен е фактът, че възрастовата група над 65 години е 3 730 души или 17,1 % и непрекъснато расте, като с най-голям относителен дял са селата Тъпчилещово 42,4 % и Горско село 30,3 %.

Съчетанието на отрицателен естествен и механичен прираст в община Омуртаг води до неблагоприятни изменения във възрастовата структура на населението и стеснява възпроизводствените му възможности.

Възпроизводството на трудоспособното население се характеризира най-добре чрез коефициента на демографско заместване, който показва съотношението между броя на населението във вливащата се възрастова група 15 – 19 години (1 389 души) и излизащата група 60 – 64 години (1 446 души) от трудоспособното население. Към 01.02.2011 г. общо за общината това съотношение е 96,0 %, при 70,0 % общо за страната и 80,0 % за област Търговище. По този показател общината е с по-благоприятни стойности от средната за страната и за областта.

Общият коефициент на възрастова зависимост към 01.02.2011 г. за община Омуртаг е 47,3%, т.е. на 100 лица от населението в „независимите" възрасти (от 15 до 64 години) се падат близо 47 лица от населението в „зависимите" възрасти (под 15 и на 65 и повече години). Общината е с близко съотношение със средното за страната 46,5 % и на област Търговище 48,6 %.

На следващата фигура са представени възрастовите граници за разпределение на населението през 2011 и 2019 г. по категориите пол, в и над трудоспособна възраст. Те са определени съгласно актуалната през съответната година възраст за пенсиониране, приета с Постановление на МС. За 2011 г. тези граници са до навършването на 60 години за жените и 63 години за мъжете. За 2019 г. тези граници са от 16 до навършването на 61 години и 4 месеца за жените и 64 години и 2 месеца за мъжете.

По отношение на възрастовата структура на населението в община Омуртаг се потвърждават неблагоприятните тенденции в демографското развитие, характерни за страната и областта като цяло. Налице е продължаващ процес на застаряване на населението, който се изразява в намаляване на абсолютния брой и относителния дял на населението под

„КИНИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvitis@abv.bg

трудоспособна възраст и увеличаване на броя и дела на населението над трудоспособна възраст. Въпреки това общината е с по-благоприятна възрастова структура от тази на страната и област Търговище.

4.12. ОЦЕНКА НА ЗДРАВНО-ХИГИЕННИТЕ АСПЕКТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И РИСКА ЗА ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ.

4.12.1. Рисковите фактори свързани с увреждане здравето на хората/физични фактори, токсико - химични фактори, биологични фактори, санитарно-битови условия и др./

Инвестиционното предложение за „Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище" предмет на доклада за оценка на въздействието върху околната среда в рамките на съществуваща птицеферма.

С реализирането на инвестиционното предложение ще се увеличи сградния фонд чрез изграждане на нови сгради и увеличаване капацитета на съществуваща птицеферма от възложителя като се предвижда оборудване с автоматизирани хранителна, поилна, вентилационна инсталации за хранене и поене на птици, както и осигуряване на подходящ микроклимат посредством вентилационна инсталация във всяка птицевъдна сграда. С планираното разширение ще се осигурят необходимите условия за отглеждане на кокошки носачки в птицефермата в с. Козма презвитер, така и ще се подобрят условията на труд за обслужващият персонал. Имотът, в който са разположени сградите на „КВИНС-АРГО" ЕООД и ще се реализира инвестиционно предложение са разположени извън регулационния план на село с Козма презвитер. Площадката се намира на около 170 m в източна посока от селото и най-близките къщи на жилищната зона на село Козма презвитер. Общата площ на територията на обекта е 34,841 дка.

По данни на НСИ (2025 г.) населението на с. Козма презвитер възлиза на 395 души.

Здравен риск за населението възниква при негативно въздействие върху един или няколко компонента на околната среда в резултат от предложената дейност. Поради тази причина подробно са разгледани предполагаемите влияния на дейността върху всеки един от тези фактори, както и конкретното възникване на здравен риск ако такъв съществува.

Фактори, които биха могли да повлияят отрицателно върху населението:

Отглеждане на птици и опасност от инфекциозни заболявания – отглеждането на кокошки носачки ще се извърша в изолирани от външната среда затворени помещения. Контакт между птиците и външна среда може да се осъществи само при зареждането на еднодневните пилета за отглеждане в сградата (разтоварване на касетите с пилета) и при изнасянето на птиците за продажба (натоварване в специализирани камиони). Имотът е обособен като отделна площадка, оградена с поддържана собствена ограда. Ще бъдат въведени строги правила за спазване на производствената и лична хигиена. В обекта ще се допускат само работници и служители на фирмата, които преминават задължителна дезинфекция на обувки и ръце, изкъпване и обличане на работно облекло. Същата процедурата ще се повтаря и при напускане на птицефермата.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinx@abv.bg

Обекта е с ограничен достъп – в него ще се допускат само МПС свързани с производствената дейност (превоз на пилета за отглеждане и готова продукция, фураж, доставка на гориво, почистване и превоз на постеля и др.) след като са преминали цялостна дезинфекция на каросерията, ремаркетата, ходовата част, калниците и гумите. Чрез въвеждането и стриктното спазване на тези предохранителни мерки се свежда до минимум рискът от внасяне или изнасяне от фермата на инфекциозни заболявания общи за птиците и здравето на работещите на площадката.

Неорганизирани емисии в атмосферния въздух - основен източник на неорганизирани емисии в обекта са транспортните средства на негова територия, които могат да бъдат класифицирани като линейни подвижни организирани източници. Транспортните средства са периодично действащи. Тези транспортни средства изпускат в работната и в околната среда незначителен обем на емисии от газообразни и аерозолни органични замърсители.

Интензивномиришещи вещества – емисии на интензивно миришещи вещества могат д а се емитират при възникване на ферментационни процеси на торовите маси при нерегламентираното и овлажняване. Предвидената технология за отглеждане обхваща:

- Използване на торови ленти за извеждане на формиран тор – предвидено е извеждане на формирания тор 2 пъти седмично до закрит склад за съхранение.
- Принудително сушене на торовата постеля в сградите – предвидената технология предвижда тунелни и кросови вентилатори с различна височина на монтаж. Вентилацията е проектирана по начин гарантиращ извършването на принудително сушене на торовата постеля.
- Предотвратяване на овлажняване – поенето на птиците ще се извършва чрез нипелни поилки с чашка под тях. Използването на такъв тип поилки гарантира липса на възможност от попадане на вода върху торовата постеля. Сградните водопроводи са снабдени с аварийна система с магнит вентили, които се затварят автоматично при наличие на голяма консумация /авария на тръбопровод/.
- Съхранение на торови маси – в рамките на имота е налично торохранилище. Същото е изпълнено с под и стени от водоплътен бетон и покрив от ламарина или термопанели. Вида на торохранилището е представен на следващата фигура.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinis@abv.bg

Фигура № IV.4.12.1. Торохранилище

Предвидено е изграждане на второ съоръжение за съхранение на тор. С оглед намаляване на евентуалното въздействие върху населеното място торохранилището ще бъде ориентирано успоредно на направлението от птицефермата до с. Козма презвитер. Подобна ориентация и конструкция ще предотврати преминаването на въздушни струи през съхраняваните торови маси. Предвид предоставените възможности и заявена готовност за използване на формираните торови маси от местни физически и юридически лица, обработващ земеделски земи, след необходимия престой торовите маси ще се предават за торене на земеделски земи.

Съгласно изготвения от **Европейската комисия справочен документ Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs, 2017 /т. 4.7., стр. 232/** доказва, че редуцирането на интензивномирищещи вещества /амоняк и др./ се редуцират чрез:

- Добро състояние на сградите;
- Съхранение на торовата маса извън сградите в обособени торохранилища с покритие;
- Предотвратяване преминаването на въздушен поток през торохранилището

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнически двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Като специфични мерки за редуциране на миризмите се считат използването на хоризонтална вентилация, която да разсъредоточи източниците на емисии. Разреждането и разсъредоточаването се спомага от противотока на вентилационната система и характерните за района ветрове. За постигане на тези цели е задължително използването на принудителна вентилация. Животновъдни сгради с естествена вентилация обикновено са значителни емитери на миризми с високи концентрации.

Вредни вещества в атмосферният въздух от вентилационните системи на птицевъдните сгради – В ДОВОС е извършено математическо симулиране на дисперсията на емисиите на вредни вещества (амоняк) от всички организирани точкови източници на вентилационните системи на птицевъдните сгради на площадката и оценка на влиянието върху КАВ с версия на програмен продукт „PLUME", разработена съгласно „Методика за изчисляване височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой" от 25 февруари 1998 година и приета от Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на здравеопазването (публикувана в Бюлетин на „Строителство и архитектура", бр.7/8 от 1998 г.)

На базата на направените модели на разпространението на емисиите на NH_3 емитирани от организираните източници на птицефермата се вижда, че:

- изчислените стойности на максимално еднократните (при най-неблагоприятни климатични условия) концентрации на амоняк в приземния слой на атмосферата са **многократно под средночасовата норма** за този замърсител, съгласно *Наредба № 14 от 23.09.1997г. (Таблица № 5.2.1.7.3.3.)*
- максималната средногодишна концентрация се получава извън населени места. За този замърсител в българското законодателство няма определена средногодишна норма за КАВ, а има определена само 24 часова, която се спазва.
- *Емисии на интензивно миришещи вещества във въздуха* - характерно за планираната дейност на възложителя е, че се отделят специфични миризми. Тези интензивно миришещи вещества са присъщи за процеса на интензивно отглеждане на животни. Характерно за тях е, че съдържат неприятно миришещи компоненти (кетони, алдехиди, меркаптани, феноли, следи от сероводород, амоняк). Тези токсични газове се отделят в атмосферата при аеробните и малка част анаеробни процеси на минерализация, протичащи в птичата тор. Сроковете на протичане на тези процеси са по кратък през летния период 30 - 40 дни и по дълъг през сезонно зимния около 130 - 140 дни. Гореспоменатите токсични газове ще се образуват при наторяване с пресен птичи тор на селскостопански земи. Възприемат се субективно като неприятни миризми. През периода (2 – 3 дни) на почистване на торовата постеля и товарането и в транспортните средства, които ще я превозват до обработваеми земеделски земи ще се отделят незначителни емисии на интензивно миришещи вещества. Трупосъбирането и трупоизвозването се извършват ежедневно при наличие на висока смъртност. От направените моделирания с програмите PLUME и TRAFFIC ORACLE за въздействието на производствената дейност на птицеферма в с. Козма презвитер върху КАВ в района и

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

направения анализ на кумулативното въздействие се достига до извода, че след реализиране на инвестиционното предложение обекта ще оказва влияние върху КАВ по отношение на замърсителя амоняк, но то ще бъде допустимо, тъй като максималните еднократни и средногодишни концентрации на замърсителя (включително с отчитане на взаимното кумулиране на източниците на емисии), ще бъдат по-ниски от нормативно определените ПДК. Не се очакват интензивни миризми, които да достигнат до жилищната зона на с. Козма презвитер.

Реализирането на инвестиционното предложение в условията на обособен животновъден обект по отношение на съществуващите жилищни сгради няма да доведе до потенциално засягане на население и/или жилищни територии. Потенциално засегнати от инвестицията ще са основно работещите на обекта, експонирани по време на СМР, както и по време на експлоатацията му. Поради спецификата на инвестиционното предложение, от здравни позиции може да се направи извода, че при вземането на нужните предохранителни мерки, въздействията върху човешкото здраве и териториалния обхват се очаква да имат строго локален характер и с повече трудово-медицинска актуалност.

Начин на живот и здраве

В структурата на факторите на риска за смъртност, поведенческите фактори - нездравословно хранене, тютюнопушене, ниска физическа активност, злоупотреба с алкохол, наркотици и др., заемат водеща роля. В Годишният анализ на здравно-демографското състояние и здравната мрежа в област Търговище за 2024 година РЗИ отчита, че

- През 2024 година обхванатите с профилактичен преглед деца до 18-годишна възраст са с 1.11 % повече от предходната година. В предучилищна възраст обхващаемостта се е увеличила с 0.42 % от 2023 година, а в училищна с 1.33 % повече.
- По-голяма част от детското население в Търговищка област е с добро физическо развитие.
- Физическата дееспособност на децата и учениците е намаляла незначително в сравнение с предходната година.
- За поредна година като медицински проблем за детската възраст в региона продължава да бъде затлъстяването. През 2024 година то е 1.87 % от прегледаните деца и 8.71 % от прегледаните ученици при 1.88 % от прегледаните деца и 9.89 % от прегледаните ученици за 2023 година и 2.11% от прегледаните деца и 8.95% от прегледаните ученици за 2022 година. Социалното значение на затлъстяването се определя от развитието в по-късна възраст на редица заболявания – хипертония, сърдечно – съдови, мозъчно - съдови заболявания, диабет, липидни нарушения още от детска възраст и др.
- Освен генетичните фактори, то е свързано до голяма степен с небалансираното хранене и хиподинамията.
- На второ място при децата и учениците през 2024 година са заболяванията на нервната система и сетивните органи.
- Очните заболявания продължават да имат висок относителен дял в структурата на нозологиите, регистрирани при профилактичен преглед главно при учениците.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

- Заболяванията на дихателната система заемат четвърто място при учениците, главно с диагноза „Астма".
- Увеличил се е делът на децата и учениците с диагноза „специфично забавяне в развитието".
- В структурата на моментната болестност и диспансеризацията на децата и учениците не се наблюдават съществени промени през последните години. Отново най-често срещани при децата са астма, генерализирани разстройства в развитието и детски аутизъм, други поведенчески и емоционални разстройства, а при учениците водещи са болестите на нервната система и сетивните органи, заболяванията на дихателната система, болести на ендокринните жлези и обмяната, вродените аномалии.
- Данните от профилактичните прегледи и диспансерното наблюдение на деца и ученици за 2024 година потвърждават необходимостта от системното им провеждане като възможност за ранно откриване и отстраняване на здравни проблеми при подрастващите. От значение е още в детска възраст да се акцентира върху дейности за профилактика на хроничните незаразни заболявания, които съставляват значителен дял от патологията на възрастното население.
- Медицинските специалисти към учебните заведения да информират родителите за провеждането на профилактични прегледи, като обяснят необходимостта от тях.
- За профилактика на водещите заболявания – затлъстяване, гръбначни изкривявания, смущения в зрението, астма, медицинските специалисти е нужно да подобрят взаимодействието си с ръководствата на учебните заведения и да предлагат мерки за повишаване на двигателната активност.

Заключение:

На базата на горе цитираните данни може да се изведат следните характерни особености:

- Съществен остава проблемът с качественото извършване на профилактичните прегледи и акуратното им отразяване от страна на ОПЛ в учетната форма, съгласно Наредба №3. Често те се провеждат формално и частично, но се отчита, че са извършени в пълен обем. Не всички ОПЛ попълват правилно и изчерпателно талоните с антропометрични данни и комплексната оценка на здравето на децата и учениците. Липсват данни за водещи се на диспансерен отчет хронично болни. Поради тези причини не може да се изготви прецизна и цялостна оценка и анализът няма претенции за изчерпателност.
- Родителите също недооценяват значението на профилактичния преглед за ранно откриване и своевременно лечение на заболявания и аномалии в детската възраст. Децата се водят на преглед при общопрактикуващия лекар при клинично изявен проблем.

Влияние на факторите на околната среда върху здравето

В някои градове в страната, подложени на интензивно замърсяване на атмосферния въздух от промишлеността и транспорта, заболеваемостта е над средната за страната. Водещи

„КИНИС - АРГО" ЕООД
с. Хотча презвитер, стопански двор
телефон; телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kynis@abv.bg

са болестите на дихателната система, зачестяват новообразуванията, настъпват неблагоприятни промени в репродуктивното здраве.

Съществуват проблеми в качеството на питейните води. Установяват се микробиологични отклонения в селища без пречиствателни съоръжения, наднормено нитратно съдържание в райони с активна селскостопанска дейност. Проблемите са следствие и от режимното водоснабдяване в много населени места, особено през лятото и есента, както и от остарели и амортизирани водопроводни мрежи.

Условията на труд у нас се различават от тези в страните от Европейския съюз по следните характеристики: по-висока заетост в традиционно рискови сектори и по-висок дял на експонираните на различни производствени рискове, повече стресови ситуации и оплаквания, свързани със здравето; по-малко информираност и участие на работещите в дейности за здраве и безопасност при работа и др.

4.12.2. Оценка на здравния риск.

За оценка на значимостта на въздействието са отчетени:

- Вида и големината на положителните и отрицателните ефекти (интензитет, честота, обхват във времето и пространството).
- Способността на рецептора да се възстановява като се отчита чувствителността и издръжливостта му.
- Количественото изражение на засегнатите рецептори, вкл. жители, работници, посетители.

Критерии за оценка значимост ана въздействието			
	Ниска степен	**Средна степен**	**Висока степен**
Ниска стойност/чувствителност	Незначително	Слабо (ниско)	Умерено (средно)
Средна стойност/чувствителност	Слабо (ниско)	Умерено (средно)	Значително (високо)
Висока стойност/чувствителност	Умерено (средно)	Значително (високо)	Значително (високо)

Въздействията от извършване на строителство и монтажните дейности по оборудване на животновъдните сгради на птицефермата върху здравният статус на населението могат да се оценят като ограничени (незначителни), с временно действие (само по време на монтажните дейности), преки и непреки, без кумулативно действие. По време на експлоатация на птицефермата здравният риск за работниците е на приемливо ниво умерен. Той може да бъде изчислен, предвиден и управляван предвид на разгледаните и анализирани фактори. Не се очаква неблагоприятно въздействие върху околната среда и здравето на хората, живеещи в село Козма презвитер и другите съседни населени места в общината. Очаква се осигуряване на устойчиво развитие на района съобразно действащите в страната норми и положително развитие от новоразкритите работни места.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнически двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

4.12.3. Мерки за здравна защита. Управление на риска.

По време на експлоатация на птицефермата здравният риск за работниците е на приемливо ниво умерен. Той може да бъде изчислен, предвиден и управляван предвид на разгледаните и анализирани фактори. При стриктно спазване на изискванията за безопасност при работа, осигуряване на необходимите зоохигиенни изисквания и биозащита на животновъдният обект не се очакват увреждания на работниците обслужващи птицефермата. С предвидените превантивни технически и технологически мерки за увеличаване капацитета на птицефермата се свежда максимално отрицателното въздействие на работната среда върху здравето на персонала.

5. ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ ПО ЧЛ. 95, АЛ. 4, КОИТО Е ВЕРОЯТНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ ЗНАЧИТЕЛНО ОТ ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ: НАСЕЛЕНИЕТО, ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ, ПОЧВАТА, ВОДИТЕ, ВЪЗДУХЪТ, КЛИМАТЪТ, МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ, КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО, ВКЛЮЧИТЕЛНО АРХИТЕКТУРНИ И АРХЕОЛОГИЧЕСКИ АСПЕКТИ, И ЛАНДШАФТЪТ; ОПИСАНИЕТО НА ВЕРОЯТНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ЕЛЕМЕНТИТЕ ПО ЧЛ. 95, АЛ. 4 ОБХВАЩА ПРЕКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ И ВСИЧКИ НЕПРЕКИ, ВТОРИЧНИ, КУМУЛАТИВНИ, ТРАНСГРАНИЧНИ, КРАТКОСРОЧНИ, СРЕДНОСРОЧНИ И ДЪЛГОСРОЧНИ, ПОСТОЯННИ И ВРЕМЕННИ, ПОЛОЖИТЕЛНИ И ОТРИЦАТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И В НЕГО СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ЦЕЛИТЕ ОТНОСНО ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА, КОИТО СА ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.

5.1. ВЪЗМОЖНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ПО ВРЕМЕ НА РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

5.1.1. Върху атмосферния въздух

В документите, описващи най-добри налични техники (НДНТ), няма изисквания за количествена оценка на емисиите от неорганизирани източници /наблегнато е основно върху организираните/, но въпреки това са използвани препоръчителните в Европейския регистър за изпускане и пренос на замърсители (ЕРИПЗ), приет на 18 януари 2006 г., дейности от „Актуализирана единна методика за инвентаризация на емисиите на вредни вещества във въздуха (Заповед № РД-165/20.02.2013 на МОСВ)", както и с US методи за оценка EPA - AP 42 . Емисиите от дейността са анализирани и дадени подробно по - надолу в изложението, както и съответните мерки за ненарушаване качеството на атмосферния въздух, съгласно Наредба № 1 от 27.06.2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии.

През етапа на реализирането на инвестиционното предложение се очакват предимно дифузни - неорганизирани емисии на вредни вещества. Замърсяването на атмосферния въздух в района по време на строителството ще се дължи главно на:

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етрополски дюр
телефон: телефон 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinis@abv.bg

- Изгорели газове от двигателите с вътрешно горене (ДВГ) на строителната техника и машините осъществяващи доставка на оборудването. Основните замърсители, които ще се отделят във въздуха са CO, NOx, SO_2, CH-ди и прах. Тези емисии ще зависят от броя и вида на използваната при МПС и режима на работа.
- Прахови частици - при изпълнение на монтажните дейности ще се емитира минимално количество прах (общ суспендиран прах и фини прахови частици), като концентрацията му до голяма степен ще зависи от сезона, през който ще се извършват монтажните дейности, от дисперсния състав на почвения слой, климатичните и метеорологичните фактори и предприетите мерки за намаляване праховото натоварване. Тези дейности ще се осъществяват основно в рамките на птицефермата, поради което няма да бъдат разгледани като фактор по отношение общата мощност на емисиите на площадката. Очакват се ограничени емисии главно на общ суспендиран прах в много малък периметър в работната зона главно при товаро-разтоварните работи. При тази дейност не се очакват прахови емисии, поради ниската височина на товарене и разтоварване от 0,5 до 1 м., както и от високия гранулометричен състав и влажност на почвения слой (над 1 мм. ок. 95 % и относителна влажност ок. 30 до 55 % през летните месеци). Въпреки това се предвиждат и коригиращи мерки към мониторинга по време на строителството при положение, че има периоди на силно засушаване с високи скорости на вятъра (принудително навлажняване).

За целите на настоящата оценка разглеждаме период за извършване на строителните дейности – 12 седмици /около 3 месеца/.

При изпълнението им ще се използва строителна техника предимно за доставка на материали, СМР и извозване на образуваните строителни отпадъци. Очакваните емисии от този етап на изпълнение на инвестицията са неорганизирани емисии – в резултат на извършване на строителните дейности, доставка на суровини и материали, товарене и извозване на образуваните строителни отпадъци от площадката.

Необходимата механизация и транспорт за изпълнение на предвидените по проекта строителни работи, като за основни машини се приемат:

- Леки автомобили – максимално 4 бр/ден;
- Лекотоварни автомобили – максимално 5 бр/ден;
- Тежкотоварни автомобили – максимално 3 бр. ден.

Съгласно актуализирана методика за определяне емисиите на вредни вещества във въздуха, която е разработена въз основа на:

- Методика за определяне емисиите на вредни вещества във въздуха на МОСВ, приета 1999 г., публ. 2000 г.
- Ръководство за инвентаризация на емисии - EMEP/CORINAIR Emission Inventory Guidebook - 3-то издание от м. септември 2004, което е изготвено на база CORINAIR-97 (SNAP97).

се определят емисиите от движение и/или дейност на двигателите с вътрешно горене (дву-четири тактови, вкл. бензинови и дизелови) на извънпътната техника. Същите представляват

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон/ телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

подвижни линейни източници на емисии на замърсителите. Основни мерки за намаляване емисиите от ДВГ са подобряване качеството на горивата, подобряване техническите параметри на двигателя, снабдяване със съоръжения (катализатори) и др. подобни. Европейски нормативни изисквания към автомобилите, изразено в намаляването на емисиите от тях, е в резултат на непрекъснатото подобряване на техническите им показатели, както и на качеството на течните горива. Предвид факта, че те ще използват български горива, отговарящи на изискванията на новото българско законодателство, което не допуска пускането на пазара на гориво-смазочни материали, съдържащи полихлорирани бифенили, тази група замърсители няма да са обект на настоящето разглеждане.

В резултат на движение и/или дейност на гореописаната техника се изпускат емисии на следните вещества.

1) Първа група:

- Азотни оксиди (NO_x)
- Не метанови летливи органични съединения (NMVOC)
- Метан (CH_4)
- Въглероден оксид (CO)
- Въглероден диоксид (CO_2)
- ДвуДиазотен оксид (N_2O)
- Амоняк (NH_3)

2) Втора група – тежки метали:

- Кадмий (Cd)
- Хром (Cr)
- Мед (Cu)
- Никел (Ni)
- Селен (Se)
- Цинк (Zn)

3) Трета група - УОЗ:

- Полициклични ароматни въглеводороди (PAH)
- Диоксини и фурани DIOX

4) Четвърта група – прахови частици:

Изчислените емисии от тези източници са представени в следващите таблици.

Таблица № 5.1.1-1. Емисии от МПС по време на монтажните дейности /първа и втора група/

(дизел) EF [g/kg гориво]	SOx	NOx	NMVOC	CH_4	CO	NH_3	N_2O	PM	Кадмий	Мед	Хром	Никел	Селен	Цинк
Промишлена	4,0	48,8	7,08	0,17	15,8	0,007	1,30	5,73	0,01	1,7	0,05	0,07	0,01	1

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма преславтер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Таблица № 5.1.1-2, Емисии от МПС по време на монтажните дейности /трета група/

Дизел ДВГ EF [g/kg гориво]	[µg/kg гориво] за всички дейности
Benz(a)anthracene	80
Benzo(b)fluoranthene	50
Dibenzo(a,h)anthracene	10
Benzo(a)pyrene	30
Chrysene	200
Fluoranthene	450
Phenanthene	2500
Диоксини и фурани DIOX	10,9

Очакваните емисии от движението и работата на предвидената при преоборудването използвана техника, могат да се определят на база прогнозно количество дизелово гориво само за оборудването на неизползваните сгради. Количеството емисните са незначителни касаещи предвидените дейностите. Разходната норма за 100 км за различните видове използвана техника е:

- Леки автомобили - варира от 4,9 до 6,9 литра дизелово гориво.
- Лекотоварни автомобили – варира от 10,6 до 21 литра дизелово гориво.
- Тежкотоварни автомобили - варира от 12 до 40,8 литра дизелово гориво.

Разходът зависи от вида и типа на използваните машини, амортизацията им и изпълняваната дейност. Условно бихме могли да приемем за средна разходна норма съответно около 6 литра за леки, 15 литра залекотоварни и 33 литра дизелово гориво за 1 мото/час за тежкотоварни автомобили. При среден път от 3 km/ден в рамките на площадката за всяко МПС за период от 90 дни се получава следния разход на гориво:

- Леки автомобили - 16,2 литра на МПС или 64,8 литра дизелово гориво.
- Лекотоварни автомобили – 40,5 литра на МПС или 202,5 литра дизелово гориво.
- Тежкотоварни автомобили – 89,1 литра на МПС или 356,4 литра дизелово гориво.

Очакваното количество използвано дизелово гориво ще бъде до 0,624 тона, при ориентировъчно време за изграждането на обекта от порядъка на три месеца.

При използване на опростената методика и посочените по-горе емисионни фактори очакваните емисии на замърсителите е както следва:

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Котел пресинтер, столичен дюр
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Таблица № 5.1.1-3. Количества в масов поток на замърсителя.

Замърсител	SOx	NOx	NMVOC	CH_4	CO	NH_3	N_2O	PM	Кадмий	Мед	Хром	Никел	Селен	Цинк
ЕФ	4,00	48,80	42589,00	0,17	42597,00	0,01	10959,00	26785,00	0,01	42552,00	0,05	0,07	0,01	1,00
Количество гориво	624	624	624	624	624	624	624	624	624	624	624	624	624	624
Количество /t/	0,002496	0,030451	26,57554	0,000106	26,58053	4,37E-06	6,838416	16,71384	6,24E-06	26,55245	3,12E-05	4,37E-05	6,24E-06	0,000624
kg/h	0,003467	0,042293	36,91047	0,000147	36,9174	6,07E-06	9,4978	23,21367	8,67E-06	36,8784	4,33E-05	6,07E-05	8,67E-06	0,000867
g/s	0,000963	0,011748	10,25291	4,09E-05	10,25483	1,69E-06	2,638278	6,448241	2,41E-06	10,244	1,2E-05	1,69E-05	2,41E-06	0,000241

Замърсител	B enz(a)anthracene	B enzo(b)fluoranthene	Dibenzo(a,h)anthracene	Benzo(a)pyrene	Chrysene	Fluoranthene	Phenanthene	Диоксини и фурани DIOX
ЕФ	80	50	10	30	200	450	2500	10,9
Количество гориво	624	624	624	624	624	624	624	624
Количество /t/	4,992E-08	3,12E-08	6,24E-09	1,87E-08	1,25E-07	2,81E-07	1,56E-06	6,8E-09
kg/h	6,933E-08	4,33E-08	8,67E-09	2,6E-08	1,73E-07	3,9E-07	2,17E-06	9,45E-09
g/s	1,926E-08	1,2E-08	2,41E-09	7,22E-09	4,81E-08	1,08E-07	6,02E-07	2,62E-09

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма преславец, стопанския двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

В този етап на реализация ще се наблюдава минимално увеличение на емисиите на определени вредни вещества и прахови частици, дължащи се на работата на машините, използвани за изпълнение на заложените строително-монтажни дейности. Не се очакват значителните въздействия върху качеството на атмосферния въздух. Въздействието се характеризира като ограничено, локално - само за обекта, в който ще се извършват дейностите, обратимо.

Значимост на въздействието на инвестиционното предложение върху атмосферния въздух.

Характеристики на въздействието	***Оценка***	***Забележка***
Вид на въздействие *положително, отрицателно*	Отрицателно	С пренебрежими количества на емисиите
Характер на въздействие *пряко, непряко*	Пряко	-
Териториален обхват на въздействие *площадка на ИП, 1 - км зона, 2 км зона, най-близко населено място*	Площадката на ИП	-
Степен на въздействие *ниска, средна, висока*	Ниска	-
Честота на въздействие *постоянно, временно*	Временно	-
Продължителност на въздействие *краткотрайно, средно или дълготрайно*	Краткотрайно	До 3 месеца – срок за извършване на СМР
Обратимост на въздействието *обратимо, необратимо*	Обратимо	-
Кумулативност на въздействието *наличие на КЕ, отсъствие на КЕ*	Отсъствие на КЕ	Разгледаното въздействие няма обща точка на кумулиране с преминаващите на отстояние транспортни пътища

5.1.2. Върху водите

5.1.2.1. Повърхностни води

Както бе отбелязано в т. 4 от настоящия ДОВОС повърхностното водно тяло, в обхвата на което е площадката, е в умерено екологично и в добро химично състояние. Умереното екологично състояние означава, че са установени отклонения от референтните условия по един или повече биологични, физикохимични или хидроморфологични показатели, но без тежка деградация на екосистемата.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Доброто химично състояние показва, че концентрациите на приоритетни опасни вещества и специфични замърсители не надвишават приложимите стандарти за качество на околната среда.

Натиск и въздействия

За водосбора на р. Врана са характерни следните потенциални източници на натиск:

- земеделски дейности и дифузно замърсяване с биогенни елементи;
- локални населени места и отпадъчни води;
- водовземане за стопански и битови нужди;
- корекции на речни участъци и промени в хидроморфологията;
- ерозионни процеси и отлагане на наноси.

Реката Врана преминава на повече от 3 500 метра североизточно от площадката на инвестиционното предложение. Местоположението на площадката, както и технологията за отглеждане на птици и спомагателните дейности на площадката, залегнали в инвестиционното предложение, не предполагат негативни въздействия върху количествените показатели на повърхностния воден обект.

В посока североизток от площадката на инвестиционното предложение е разположено начало на воден обект – сухо дере. Същото е определено с кадастралната карта като поземлен имот с идентификатор 37811.100.27 област Търговище, община Омуртаг, с. Козма презвитер, с вид собств. Общинска частна, вид територия Горска, НТП Друг вид дървопроизводителна гора, площ 60594 кв. м, стар номер 000083, Брой върхове: 368 бр., Брой върхове: 368 бр. Основна заповед: Заповед за одобрение на КККР РД-18-538/20.10.2017 г., издадена от ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК. Съседи: 37811.5.25, 37811.5.28, 37811.5.33, 37811.5.36, 37811.5.40, 37811.5.43, 37811.5.46, 37811.5.50, 37811.5.53, 37811.5.55, 37811.37.18, 37811.100.20, 37811.100.21, 37811.100.22, 37811.100.23, 37811.107.1, 58579.18.4, 58579.26.210.

Началото на водния обект е разположено на около 25 метра от границите на поземления имот, предмет на инвестиционното предложение и е на кота 451 метра. Кота терен на североизточния край на имота е 455 метра.

Водния обект дере се насочва в посока североизток и се влива в р. Врана при с. Продаз.

В участъка около началото му е очертано суходолие, без изразено речно корито и воден отток. На около километър в посока североизток се оформя наличие на отток, който преминава успоредно на първокласен път Е772.

Този воден обект остава на отстояние от производствената площадка и не засяга влезлия в сила подробен устройствен план – план за застрояване (ПУП-ПЗ). Между имотът, предмет на инвестиционното предложение, и водния обект преминава поземлен имот 37811.37.18 – пасище.

В етапа на реализация са спазени забраните о ограниченията, предвидени със Закона за водите:

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон; телефон: 06066/212; факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- ✓ Съгласно чл. 7, ал. 1 от Закона за водите, основен принцип при отношенията, свързани със собствеността върху водните обекти е упражняването на собственост без да се допуска нарушаване на целостта и единството на хидроложкия цикъл и на природната водна система – действащия ПУП-ПЗ, който определя границите на застрояване и параметрите му не засягат водни обекти.
- ✓ Изискванията на чл. 118а и чл. 118в от Закона за водите съгласно които с цел опазване на подземните води от замърсяване се забраняват дейности, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на замърсители в подземни води – инвестиционното предложение не предвижда дейности и технологии, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на замърсители в подземни води.
- ✓ Спазване на изискванията на чл. 198о от Закона за водите, предоставянето на ВиК услуги на потребители се извършва единствено от ВиК оператор по реда на ЗВ и на ЗУТ. За присъединяване към водоснабдителната и канализационна мрежа на населеното място, възложителят следва да има сключен писмен договор с ВиК оператор – площадката ще се водоснабдява на основание на сключен договор с ВиК оператор.
- ✓ Изграждането на конструкции, инженерно-строителни съоръжения, постройки и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води, се извършва при условията и по реда на Закона за устройство на територията при спазване на изискванията за опазване на подземните води по глава осма, в съответствие с изискванията на чл. 46, ал. 2 от ЗВ – в рамките на предвиденото фундиране и изкопи (до 2 метра) не са налични плитки подземни води.
- ✓ Съгласно чл. 127 от Закона за водите, при проектиране, изграждане, реконструкция, модернизация и разширение на обекти, едновременно се проектират, изграждат, преустройват и разширяват необходимите съоръжения за пречистване на отпадъчните води. Забранява се въвеждането в експлоатация на обекти и осъществяването на дейности без приети по установения ред, пречиствателни съоръжения, освен в случаите, когато те не са необходими – с инвестиционния проект е предвидена водоплътна черпателна шахта за формираните нови битово-фекални отпадъчни води. Управлението им е описано в настоящия ДОВОС.
- ✓ Да бъдат съобразени съответните забрани и ограничения за извършване на дейности, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на опасни и вредни вещества в подземните води, регламентирани в Наредба № 3/2000 г. за СОЗ и Заповедите за учредяване на СОЗ около водоизточници на територията – инвестиционното предложение не предвижда подобни дейности. В района не са разположени терени от учредени СОЗ.

В Програмата от мерки към ПУРБ са включени следните мерки, имащи отношение към инвестиционното предложение:

- ➢ Мярка: „Предотвратяване влошаването на състоянието на водите от проекти и дейности на етап инвестиционни предложения" с предвидени действия: „Оценка на допустимостта на нови инвестиционни намерения съгласно ПУРБ"; „Недопускане реализацията на инвестиционни предложения, водещи до негативна промяна на състоянието на водните тела";
- ➢ Мярка: „Проучване и изграждане на необходимата инфраструктура за подобряване на питейното водоснабдяване" с предвидено действие: „Проучване

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

и изграждане нови съоръжения за водовземане, осигуряващи алтернативно и/или допълнително питейно водоснабдяване в райони, в които е констатиран недостиг на вода";

- Мярка: „Прилагане на разрешителен режим по реда на Закона за водите за водовземане от повърхностни и от подземни води, вкл. изграждане на свързаните с това съоръжения" с предвидено действие: „Прилагане на разрешителен режим по реда на Закона за водите за водовземане от повърхностни и от подземни води, вкл. изграждане на свързаните с това съоръжения";
- Мярка: „Ограничаване на водовземането за всяка друга цел, когато съществува риск да се засегне водовземането за питейно-битово водоснабдяване на населението";
- Мярка: „Намаляване на водовземането чрез намаляване загубите на вода в общественото водоснабдяване" с предвидени действия: „Изграждане на нови водопроводи и елементи от водоснабдителната система за питейно-битово водоснабдяване"; „Реконструкция на водопреносната система за обществено питейно-битово водоснабдяване",
- Мярка: „Проучване и изграждане на необходимата инфраструктура за подобряване на питейното водоснабдяване" с предвидено действие: „Изграждане на съоръжения за пречистване на питейните води";
- Мярка: „Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места" с предвидени действия: „Забрана за включване на нови потребители, заустващи отпадъчни води, към канализационните системи на населените места, селищните и курортните образувания в случаите, когато не може да се осигури отвеждането и/или пречистването им"; „Изпълнение на проекти за изграждане, доизграждане, реконструкция или модернизация на канализационна система за агломерации с под 2000 е. ж., вкл. доизграждане на канализация когато има изградена ПСОВ или осигуряване на подходящо пречистване (чрез изграждане на ПСОВ или отвеждане към друга ПСОВ), когато има изградена канализация";
- Мярка: „Смекчаване на натиска от климатичните промени" с предвидени действия: „Предотвратяване влошаването на екологичното състояние на повърхностните води и количественото състояние на подземните води в резултат от изменението на климата, в процеса на издаване на разрешителни"; „Подобряване стопанисването на горите във водосбора на повърхностните водни тела предназначени за ПБВ";
- Мярка: „Прилагане на екологични практики или най-добрите налични техники за ограничаване на отвеждането в подземните води на замърсяващи вещества".

В етапа на реализация голяма част от ези мерки са неприложими към естеството на извършваната дейност. Поради типа на извършваните СМР не се предполага директно и/или индиректно въздействие върху подземното водно тяло.

Въз основа на извършеният анализ на състоянието на повърхностното водно тяло и предвид предложените дейности в конкретното инвестиционно предложение, въздействието върху повърхностните води може да бъде обобщено като незначително, поради следните съображения:

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, спящийски двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- Не се предвижда водовземане от повърхностни води за водоснабдяване на птицефермата.
- Не се предвижда заустване на отпадъчни води във воден обект.
- Замърсяване на дъждовните води от обектите на птицефермата е малко вероятно.
- Не се предвижда промяна в начина на улавяне и отвеждане на дъжловните води от обекта. Очакваните количества дъжд могат да се поемат от площадковата канализация без това да застраши състоянието на повърхностните води.
- Евентуално замърсяване на този поток може да се получи при замърсяване на строителната площадката в следствие разпиляване на строителни материали, или при замърсяване от строителната техника – кал, пръст.
- Реализацията на инвестиционното предложение не предвижда заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти.

Значимост на въздействието на инвестиционното предложение върху повърхностните води.

Характеристики на въздействието	***Оценка***	***Забележка***
Вид на въздействие */положително, отрицателно/*	Нулево	В етапа на реализация не се предвижда поява на въздействие
Характер на въздействие */пряко, непряко/*	-	-
Териториален обхват на въздействие */площадка на ПИ, 1 – км зона, 2 км зона, най-близко населено място/*	-	-
Степен на въздействие */ниска, средна, висока/*	-	-
Честота на въздействие */постоянно, временно/*	-	-
Продължителност на въздействие */краткотрайно, средно или дълготрайно/*	-	-
Обратимост на въздействието */обратимо, необратимо/*	-	-
Кумулативност на въздействието */наличие на КЕ, отсъствие на КЕ/*	Отсъствие на КЕ	-

5.1.2.2. Подземни води

В етапа на СМР ще се извършва масов изкоп за изпълнение на фундаменти и прокарване на техническа инфраструктура. За предвиденото строителство ще се използват стандартни строителни смеси.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етапински пътр
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

На площадката няма точкови и площни източници на вещества от Приложение № 1 и Приложение № 2 на Наредба № 1/07.07.2000 год. за проучването, ползването и опазването на подземните води и Списък I и Списък II на Наредба № 6/09.11.2000 год. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, заустван във водни обекти.

В ПУРБ 2022–2027 г. подземното водно тяло BG2G000K1HB038 е оценено в добро количествено състояние. Според ПУРБ 2022–2027 г. и актуалния мониторинг на Басейнова дирекция Черноморски район водното тяло е в добро химично състояние.

В етапа на реализация са спазени забраните о ограниченията, предвидени със Закона за водите:

- ✓ Съгласно чл. 7, ал. 1 от Закона за водите, основен принцип при отношенията, свързани със собствеността върху водните обекти е упражняването на собственост без да се допуска нарушаване на целостта и единството на хидроложкия цикъл и на природната водна система – действащия ПУП-ПЗ, който определя границите на застрояване и параметрите му не засягат водни обекти.
- ✓ Изискванията на чл. 118а и чл. 118в от Закона за водите съгласно които с цел опазване на подземните води от замърсяване се забраняват дейности, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на замърсители в подземни води – инвестиционното предложение не предвижда дейности и технологии, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на замърсители в подземни води.
- ✓ Спазване на изискванията на чл. 198о от Закона за водите, предоставянето на ВиК услуги на потребители се извършва единствено от ВиК оператор по реда на ЗВ и на ЗУТ. За присъединяване към водоснабдителната и канализационна мрежа на населеното място, възложителят следва да има сключен писмен договор с ВиК оператор – площадката ще се водоснабдява на основание на сключен договор с ВиК оператор.
- ✓ Изграждането на конструкции, инженерно-строителни съоръжения, постройки и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води, се извършва при условията и по реда на Закона за устройство на територията при спазване на изискванията за опазване на подземните води по глава осма, в съответствие с изискванията на чл. 46, ал. 2 от ЗВ – в рамките на предвиденото фундиране и изкопи (до 2 метра) не са налични плитки подземни води.
- ✓ Съгласно чл. 127 от Закона за водите, при проектиране, изграждане, реконструкция, модернизация и разширение на обекти, едновременно се проектират, изграждат, преустройват и разширяват необходимите съоръжения за пречистване на отпадъчните води. Забранява се въвеждането в експлоатация на обекти и осъществяването на дейности без приети по установения ред, пречиствателни съоръжения, освен в случаите, когато те не са необходими – с инвестиционния проект е предвидена водоплътна черпателна шахта за формираните нови битово-фекални отпадъчни води. Управлението им е описано в настоящия ДОВОС.
- ✓ Да бъдат съобразени съответните забрани и ограничения за извършване на дейности, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на опасни и вредни вещества в подземните води, регламентирани в Наредба № 3/2000 г. за СОЗ и Заповедите за учредяване на СОЗ около водоизточници на територията –

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етрополски дол
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi2@bv.bg

инвестиционното предложение не предвижда подобни дейности. В района не са разположени терени от учредени СОЗ.

В Програмата от мерки към ПУРБ са включени следните мерки, имащи отношение към инвестиционното предложение:

- Мярка: „Предотвратяване влошаването на състоянието на водите от проекти и дейности на етап инвестиционни предложения" с предвидени действия: „Оценка на допустимостта на нови инвестиционни намерения съгласно ПУРБ"; „Недопускане реализацията на инвестиционни предложения, водещи до негативна промяна на състоянието на водните тела",
- Мярка: „Опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване" с предвидени действия: „Забрана за извършването на дейности, водещи до отвеждането в подземните води на опасни вещества", „Забрана за издаване на разрешителни за водовземане когато понижението на водното ниво и временното или постоянно изменение на посоката на потока в подземното водно тяло създават опасност от привличане на солени или замърсени води";
- Мярка: „Предотвратяване на отвеждането на приоритетни вещества в подземните води" с предвидено действие: „Забрана или ограничаване на дейности, които увеличават риска за пряко или непряко отвеждане на приоритетни и опасни вещества или други замърсители в подземните води, включително разкриването на подземните води на повърхността, чрез изземване на отложенията и почвите, покриващи водното тяло";
- Мярка: „Опазване на количественото състояние на подземните води" с предвидени действия: „Забрана за издаване на разрешителни за водовземане, когато понижението на водното ниво и временното или постоянно изменение на посоката на потока в подземното водно тяло създават опасност от привличане на солени или замърсени води"; „Забрана за издаване на разрешителни за водовземане ако водовземните съоръжения са изградени без изискващото се разрешително или не са включени в регистъра на съоръженията за водовземане", „Забрана за издаване на разрешителни за водовземане когато общото водовземане надвишава разполагаемите ресурси на подземните водни тела и/или максимално допустимото експлоатационно понижение на водното ниво надвишава определеното за водното тяло допустимо понижение на водното ниво";
- Мярка: „Проучване и изграждане на необходимата инфраструктура за подобряване на питейното водоснабдяване" с предвидено действие: „Проучване и изграждане нови съоръжения за водовземане, осигуряващи алтернативно и/или допълнително питейно водоснабдяване в райони, в които е констатиран недостиг на вода",
- Мярка: „Прилагане на разрешителен режим по реда на Закона за водите за водовземане от повърхностни и от подземни води, вкл. изграждане на свързаните с това съоръжения" с предвидено действие: „Прилагане на разрешителен режим по реда на Закона за водите за водовземане от повърхностни и от подземни води, вкл. изграждане на свързаните с това съоръжения",
- Мярка: „Ограничаване на водовземането за всяка друга цел, когато съществува риск да се засегне водовземането за питейно-битово водоснабдяване на населението";

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- Мярка: „Изменение или отнемане на разрешителни за водовземане от подземни води, в резултат от преразглеждането им" с предвидени действия: „Изменение на параметрите на разрешеното водовземане по разрешителни за водовземане от подземни води в случаите на установен риск от привличане на солени води, замърсени води или води със завишени по естествени причини концентрации"; „Изменение на параметрите на разрешеното водовземане по разрешителни за водовземане от подземни води в случаите на установен риск от привличане на солени води, замърсени води или води със завишени по естествени причини концентрации на вещества или йони спрямо стандарта за качество"; „Отнемане на издадените разрешителни за водовземане за ПВТ или части от тях, в които е установено трайно понижение на водното ниво"; „Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водовземане от подземни води с цел постигане на целите за водното тяло";
- Мярка: „Отнемане на разрешителни за водовземане от подземни води" с предвидено действие: „Отнемане на част от разрешеното водовземане по разрешителни за водовземане от подземни води в случаите на неупражняване на права в определените в разрешителното параметри на използването";
- Мярка: „Намаляване на водовземането чрез намаляване загубите на вода в обществото водоснабдяване" с предвидени действия: „Изграждане на нови водопроводи и елементи от водоснабдителната система за питейно-битово водоснабдяване"; „Реконструкция на водопреносната система за обществено питейно-битово водоснабдяване";
- Мярка: „Проучване и изграждане на необходимата инфраструктура за подобряване на питейното водоснабдяване" с предвидено действие: „Изграждане на съоръжения за пречистване на питейните води";
- Мярка: „Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места" с предвидени действия: „Забрана за включване на нови потребители, заустващи отпадъчни води, към канализационните системи на населените места, селищните и курортните образувания в случаите, когато не може да се осигури отвеждането и/или пречистването им"; „Изпълнение на проекти за изграждане, доизграждане, реконструкция или модернизация на канализационна система за агломерации с под 2000 е. ж., вкл. доизграждане на канализация когато има изградена ПСОВ или осигуряване на подходящо пречистване (чрез изграждане на ПСОВ или отвеждане към друга ПСОВ), когато има изградена канализация";
- Мярка „Опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване" с предвидено действие „Преустановяване използването на индивидуални съоръжения за пречистване и/или съхранение на отпадъчни води (ПСОВ, ЛПС, водонепроницаеми събирателни резервоари, септични ями, ями) в населени места с изградена канализационна система";
- Мярка: „Смекчаване на натиска от климатичните промени" с предвидени действия: „Предотвратяване влошаването на екологичното състояние на повърхностните води и количественото състояние на подземните води в резултат от изменението на климата, в процеса на издаване на разрешителни"; „Подобряване стопанисването на горите във водосбора на повърхностните водни тела предназначени за ПБВ";
- Мярка: „Прилагане на екологични практики или най-добрите налични техники за ограничаване на отвеждането в подземните води на замърсяващи вещества".

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

В етапа на реализация голяма част от ези мерки са неприложими към естеството на извършваната дейност. Поради типа на извършваните СМР не се предполага директно и/или индиректно въздействие върху подземното водно тяло.

Мерки за недопускане на замърсяване на подземните води и почвите

- ограждане мястото на евентуална авария и осигуряване на неговата охрана;
- подходяща обработка на разлетите и/или разсипаните вещества със сорбционни материали;
- събиране, неутрализиране или унищожаване на разлетите и/или разсипаните вещества и ликвидиране на последиците от аварията.

Спазването на Програма от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони и Правила за добра земеделска практика, одобрени със Заповед на Министъра на земеделието и храните, гарантират опазването на почвите, повърхностните и подземните води в района.

Въздействие върху качеството на подземните води би могло да възникне следствие лифузно замърсяване. Основен източник на замърсяване на подземните води би могло да бъде неправилно управление на торови маси. При реализация на ИН не се очаква въздействие върху качеството на подземните води в района.

Значимост на въздействието на инвестиционното предложение върху подземните води.

Характеристики на въздействието	***Оценка***	***Забележка***
Вид на въздействие *положително, отрицателно*	Нулево	В етапа на реализация не се предвижда поява на въздействие
Характер на въздйствие *пряко, непряко*	-	-
Териториален обхват на въздействие *площадка на ИП, 1 - км зона, 2 км зона, най-близко населено място*	-	-
Степен на въздействие *ниска, средна, висока*	-	-
Честота на въздействие *постоянно, временно*	-	-
Продължителност на въздействие *краткотрайно, средно или дълготрайно*	-	-
Обратимост на въздействието *обратимо, необратимо*	-	-
Кумулативност на въздействието	Отсъствие на КЕ	-

„КВИКС - АРГО" ЕООД
с. Кома предприятер, стопанския двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvixs@abv.bg

наличие на КЕ, отсъствие на КЕ/		

5.1.3. Върху земните недра

Инвестиционното предложение не предвижда извършването на дълбоки изкопи, сондиране или други геотехнически мероприятия.

Площадката в която ще се реализира инвестиционното намерение е антропогенизирана и с изградена инфраструктура обект - по време на оборудването и експлоатацията на птицефермата след реализацията на ИП не се очаква допълнително негативно въздействие по компонент земни недра.

Въздействието се определя като нулево.

Значимост на въздействието на инвестиционното предложение върху земните недра.

Характеристики на въздействието	***Оценка***	***Забележка***
Вид на въздействие *положително, отрицателно/*	Нулево	-
Характер на въздействие *пряко, непряко/*	-	-
Териториален обхват на въздействие *площадка на ИП, 1 - км зона, 2 км зона, най-близко населено място/*	-	-
Степен на въздействие *ниска, средна, висока/*	-	-
Честота на въздействие *постоянно, временно/*	-	-
Продължителност на въздействие *краткотрайно, средно или дълготрайно/*	-	-
Обратимост на въздействието *обратимо, необратимо/*	-	-
Кумулативност на въздействието *наличие на КЕ, отсъствие на КЕ/*	-	-

5.1.4. Върху земите и почвите

Инвестиционното предложение **„Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище"**, ще се реализира в рамките на бивш стопански двор на с. Козма презвитер – поземлен имот с № 37811.37.17 в землището на с. Козма презвитер,

„КВИПС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvips@abv.bg

ЕКАТТЕ 37811, общ. Омуртаг, обл. Търговище. Имотът е с начин на трайно ползване „за птицеферма".

Според почвено-географското райониране на България (Нинов, Н 1997) обследваната територия попада в Старопланинска провинция от пояса на лесивираните (Lusvisols) - обикновени (haplic,LVh), хромови / канелениовидни (chromic, LVx)), калциеви (ca1cic, VLk), вертични (vertic, LVv) и светли (albic, LVa) почви. Почвите на района на птицефермата са в агроекологичния район на сивокафявите горски почви. Основните почвени типове са сиви горски почви и излужени черноземи. Във връзка с механичния състав и плътността, сивите горски почви са характеризирани в категориите средно и тежко песъчливо глинести и песъчливо глинести върху варовити скали с текстурен коефициент 2. Те са слабо или средно ерозирани. Сивите горски почви (Halic luvisol) са образувани при условията на Севернобългарската лесостеп и Предбалкана върху различни по състав и свойства почвообразувани скали - характеризират се с маломощен (30 - 40 см), песъчливо-глинест и разпрашен хумусен хоризонт и добре развит (100 - 120 см) плътен, глинест илувиален хоризонт с призматично-буцеста структура. Преходът между двата хоризонта е ясно очертан. Силно подчертана е и диференциацията на профила по механичен състав. Съдържанието на хумус в повърхностния хоризонт е средно - 1,5 - 2,5% и рязко пада под 1% в следващия по-долу илувиален хоризонт. Това именно обуславя и слабата запасеност на еднометровия им почвен слой с хумус. Почвената реакция е средно и силно кисела Поради наличието на мощен илувиален хоризонт, тези почви имат висока водозадържаща способност и неблагоприятен въздушен режим. Тъмно сивите горски почви (Chromic luvisol) се отличават от сивите с малко по-високо съдържание на хумус (2 - 3%), малко по-мощен хумусен хоризонт (30 - 40 cm), по-слабо развит илувиален хоризонт и по-слабо изразена текстурна диференциация на профила.

Образувани са върху карбонатни почвообразуващи материали под влияние на разредена широколистна растителност или в резултат на деградацията на сивите горски почви. Широко разпространени в района са излужените черноземи (Haplic chernozems). Характеризират се с голяма мощност на хумусно - акумулативния хоризонт и на целия почвен профил - съответно 35 - 70 см и 200 см и повече. Хумусният хоризонт е ясно очертан, в него не се наблюдават карбонатни включения (мицели). Хумусът е в широк диапазон, но в общи линии в по-големи количества в сравнение с карбонатните черноземи (2 - 9.6%), средно до богато запасени с азот (0,129 - 0,612%). Излужените черноземи са сравнително богати на общ фосфор, както и фосфорният режим е по-благоприятен в сравнение с карбонатните черноземи. Почвите имат сравнително благоприятен калиев режим и осигуряват добро калиево хранене за растителността. Реакцията на излужените черноземи е неутрална до слабо алкална - pH 6,6 - 7,4. По механичен състав почвите са песъчливо-глинести до глинесто-песъчливи. Основната скала е пясъчник. Почвите се отличават с добри физични, водни и въздушни свойства. Характерно за цялата територия на общината и района на ИП е високият процент на земеделските територии с преобладаващи черноземни почви. През последните години все повече се налага тенденцията за намаляване на замърсяването на земите и почвите. Пестеливото използване на пестициди и торове в земеделието, програмите за екологично земеделие и животновъдство, въведения контрол за ограничаване на емисионното замърсяване по отношение на въздуха, водите и управлението на отпадъците, технологичното обновление в производствените процеси са дейности, които водят до намаляване на деградацията на земите и почвите. В района на инвестиционното предложение не са констатирани замърсявания на почвите с тежки метали, нефтопродукти, пестициди и не са установени стойности застрашаващи почвеното плодородие.

„ЕВИНС - АРГО" ЕООД
с. Кооми презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

В границите на площадката – обект на инвестиционното предложение не са установени замърсени земи от предходни дейности. Земите, върху поземления имот, предмет на инвестиционното предложение, са вече повлияни от антропогенното въздействие – имота е застроен и в него се експлоатира птицеферма. Около обекта на инвестиционното предложение се ситуират пасища, които не се използват по предназначение, както и горски територии.

Замърсени земи. В непосредствения район на инвестиционното предложение няма значими атмосферни замърсители, което е предпоставка за липса на замърсители в почвите.

При направения от експертите оглед на място на терена, не бяха констатирани преовлажнени, засолени или вкислени почви върху площадката на инвестиционното предложение и в близост до нея нито такива, замърсени с отпадъци.

Не са известни данни за евентуално химическо замърсяване на почвите в обхвата и в близост до площадката на инвестиционното предложение, тъй като на тези терени няма пункт от националната система за екологичен мониторинг на почвите. Не се предполага наличие на такова замърсяване, предизвикано от поливни води, тъй като земята в района е неполивна. При експлоатацията на инвестиционното предложение не се предвижда интензивно селскостопанско производство, изискващо наторяване, интензивно пръскане и други подобни практики - източници на вредни емисии. Затова не се очаква постъпване на химически замърсители в почвите от такива дейности в площадката на инвестиционното предложение.

Деградационни процеси. Ерозионните процеси незначително са развити върху част от площите. Характерна е площната ерозия. Съществено влияние върху ветровата ерозия оказва покритието на почвата с растителност, която във всички случаи намалява интензивността на ветровата ерозия. Това зависи от типа растителност, мощността на биомасата (височина и листна повърхност) и дълготрайността. С най-голям почвозащитен ефект е горската дървесна и храстова растителност. При наличие на горска растителност, ветрова ерозия на почвата не се наблюдава. С най-добра почвозащита са многогодишните треви. За непосредствения район на инвестиционното предложение, горска растителност е представена най-вече от храстовидни и тревни съобщества. Почвената покривка е обхванатата от характерни за региона треви. В района на инвестиционното предложение не се наблюдават свлачищни процеси и срутища.

Площадката в която ще се реализира инвестиционното намерение е антропогенизирана и с изградена инфраструктура . Начинът на трайно ползване на терена е „животновъдна ферма". Така инвестиционното предложение обхваща вече усвоен за целта терен. При реализиране на инвестиционното предложение не се предвижда изграждане на нови пътища и друга съпътстваща инфраструктура.

Въздействието се оценява на минимално.

Значимост на въздействието на инвестиционното предложение върху почви.

Характеристики на въздействието	***Оценка***	***Забележка***
Вид на въздействие *положително, отрицателно*	отрицателно	Пренебрежимо
Характер на въздействие	пряко	-

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон; телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kviis@abv.bg

пряко, непряко		
Териториален обхват на въздействие */площадка на ИП, 1 - км зона, 2 км зона, най-близко населено място/*	Само на площадката на ИП	-
Степен на въздействие */ниска, средна, висока/*	ниска	-
Честота на въздействие */постоянно, временно/*	постоянно	За времето на осъществяване на ИП
Продължителност на въздействие */краткотрайно, средно или дълготрайно/*	краткотрайно	За времето на осъществяване на ИП
Обратимост на въздействието */обратимо, необратимо/*	обратимо	Почистване на терени с открити почви
Кумулативност на въздействието */наличие на КЕ, отсъствие на КЕ/*	Отсъствие на КЕ	-

5.1.5. Върху защитени територии, флората и фауната

Инвестиционното предложение „Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище" е възложител „КВИНС-АРГО" ЕООД е разположена изцяло върху урбанизиран терен. Върху настоящия имот е изградена действаща птицеферма.

При реализацията на проекта, антропогенното влияние ще е не по-силно от съществуващото и в момента. Всички дейности заложени при реализирането на заложените дейности ще се извършват единствено на територията на съществуващата в момента птицеферма. Въздействието върху растителната покривка ще е пряко и продължително, но загубите на биологично разнообразие ще са минимални. Препоръчаният вариант за реализация на инвестиционното предложение ще е с минимално отрицателно въздействие върху околната среда и растителната покривка.

Въздействието върху животинската компонента ще е косвено по време на монтажните дейности и за периода на експлоатация. Пряко не се унищожават или увреждат местообитания на видове от херпетофауната и дребни бозайници. Не се засягат гнездови хабитати на птици. Не се отнемат трайно площи с трофична стойност за хищниците. Не се засягат утвърдени сезонни миграционни коридори. Не се очаква фрагментиране на популациите.

Птицефермата обект на инвестиционно предложение за *„„Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище"*, се намира в процес на експлоатация и в момента. Достъпът до терена е ограничен от ограда по целия периметър. Реализацията на инвестиционното намерение не поражда необходимост от изграждане на нова техническа инфраструктура.

Реализацията на ИП ще се извършва изцяло на територията на съществуващата в момента птицеферма. Предвидените дейности са:

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон/ телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsz@abv.bg

Техническа инфраструктура :

- Водоснабдяване

Необходимата вода за отглеждане на птиците е осигурена от ВиК мрежа.

- Канализация

В землището на с. Козма презвитер не се експлоатира уличина канализационна мрежа. Площадката на птицефермата не разполага с изградена собствена канализационна мрежа и не е присъединена към канализационната мрежа. Формираните битово-фекални отпадъчни води се заустват в 3 бр. съществуващи и 1 бр. нова водоплътни черпателни шахти. В нея постъпват битово-фекалните отпадъчни води формирани от битовите помещения и офисите. След сключване на договор с лицензирана фирма, отпадъчните води периодично ще се изпомпват и извозват до най-близката пречиствателна станция за отпадъчни води. Не се предвижда заустване на отпадъчни води в повърхностни водни тела.

- Газификация

Площадката на инвестиционното предложение не е газифицирана. Не се предвижда газифициране на този етап.

- Електроснабдяване.

Площадката на инвестиционното предложение е съществуваща птицеферма и е електрифицирана. Не се предвижда изграждане на нови електропроводи или техническа инфраструктура.

При реализацията на проекта, въздействието от шум, вибрации и човешко присъствие ще е не по-силно от съществуващото и в момента. Всички дейности заложени при реализирането на инвестиционното предложение ще се извършват единствено на територията на съществуващата в момента птицеферма. Въздействието върху растителната покривка ще е пряко и продължително, но загубите на биологично разнообразие ще са минимални.

Реализацията на инвестиционното намерение не поражда необходимост от изграждане на нова техническа инфраструктура. Като се има предвид направения по-горе анализ на състоянието и характеристиките на флората и фауната, както и характера на дейностите предвидени при СМР и последващата експлоатация на птицефермата, може да се заключи че :

Флора:

- По време на строителството - предвижда се зачистване на затревени площи на ограничена площ, засягащи единствено тревните екосистеми на площадката на птицефермата. Въздействието ще е пряко и продължително, но загубите за биоразнообразието ще са минимални.

Фауна:

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- По време на строителството – ще се увеличи безпокойството на видовете обитаващи съседни площи, но въздействието ще е временно, само по-време на строителството.

Защитени зони: обекта на инвестиционното предложение не попада в защитени зони по смисъла на Закона за биоразнообразието и Закона за защитените територии. Отстоянието до най-близката защитена зона BG 0000421 „Преславска планина" за опазване на природните местообитания (обявена със Заповед № РД-293/ 31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите, обн. ДВ бр.47/ 04.06.2021г.), е около 3,46 м.

При предвидените дейности по време на строителството и експлоатацията на птицефермата, не се предвижда заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти. Използването на торохранилище от покрит тип, предотвратява възможността за замърсяване на околни терени с торови маси при валежи и снеготопене. Не се очаква пряко или косвено въздействие върху защитена зона BG 0000421 „Преславска планина" за опазване на природните местообитания (обявена със Заповед № РД-293/ 31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите, обн. ДВ бр.47/ 04.06.2021г.).

Защитени територии: не са разположени в близост.

Значимост на въздействието на инвестиционното предложение върху защитени територии, флората и фауната.

Характеристики на въздействието	***Оценка***	***Забележки***
Вид на въздействие */положително, отрицателно/*	Отрицателно	с пренебрежимо ниска степен
Характер на въздействие */пряко, непряко/*	Пряко	-
Териториален обхват на въздействие */площадка на ИП, 1 – км зона, 2 км зона, най-близко населено място/*	Площадката на ИП	-
Степен на въздействие */ниска, средна, висока/*	Пренебрежимо ниска степен	-
Честота на въздействие */постоянно, временно/*	Постоянно	-
Продължителност на въздействие */краткотрайно, средно или дълготрайно/*	Дълготрайно	-
Обратимост на въздействието */обратимо, необратимо/*	Обратимо	-
Кумулативност на въздействието */наличие на КЕ, отсъствие на КЕ/*	не	-

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Котова прелез, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

5.1.6. Върху ландшафта

По време на СМР и оборудването временно ще има влошаване на локалния характер на средата. Ще има временно складиране на строителни материали, присъствие и работа на строителна механизация и временно ще се съхраняват строителни материали, които ще окажат отрицателно въздействие върху естетическия облик на цялата местност.

Значимост на въздействието на инвестиционното предложение върху ландшафта.

Характеристики на въздействието	*Оценка*	*Забележка*
Вид на въздействие *положително, отрицателно*	Отрицателно	Наличие на строителна техника и строителни материали и СО
Характер на въздйствие *пряко, непряко*	Пряко	-
Териториален обхват на въздействие *площадка на ИП, 1 - км жна, 2 км жна, най-близко населено място*	Площадката на ИП	За обекта и съседните на него терени, с пряк визуален контакт към местата, на които се извършват строителни дейности, в т.ч. съхранение на материали и отпадъци
Степен на въздействие *ниска, средна, висока*	Ниска	Възможен е само дискомфорт по отношение на есетическо възприемане
Честота на въздействие *постоянно, временно*	Временно	-
Продължителност на въздействие *краткотрайно, средно или дълготрайно*	Краткотрайно	-
Обратимост на въздействието *обратимо, необратимо*	Обратимо	След изнасяне на строителната техника, предаване на отпадъците за последващо третиране и използване на строителните материали, въздействието се преустановява
Кумулативност на въздействието *наличие на КЕ, отсъствие на КЕ*	Липса на КЕ	-

5.1.7. Върху културното наследство

В процеса на реализация на инвестиционното предложение няма да бъдат засегнати археологически недвижими културни ценности, вследствие на което не се очаква въздействие върху културно – историческото наследство. Въздействието се приема за нулево.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kviis2@abv.bg

Значимост на въздействието на инвестиционното предложение върху културното наследство.

Характеристики на въздействието	*Оценка*	*Забележка*
Вид на въздействие *положително, отрицателно*	Нулево	-
Характер на въздействие *пряко, непряко*	-	-
Териториален обхват на въздействие *площадка на ИП, 1 - км зона, 2 км зона, най-близко населено място*	-	-
Степен на въздействие *ниска, средна, висока*	-	-
Честота на въздействие *постоянно, временно*	-	-
Продължителност на въздействие *краткотрайно, средно или дълготрайно*	-	-
Обратимост на въздействието *обратимо, необратимо*	-	-
Кумулативност на въздействието *наличие на КЕ, отсъствие на КЕ*	-	-

5.1.8. Генериране на отпадъци, свързани със строителните дейности

Инвестиционното предложение, което ще се реализира , не поражда необходимост от нова инфраструктура на обекта - птицефермата на „КВИНС-АРГО" ЕООД в землището на с. Козма презвитер, община Омуртаг .

През етапа на строителството : генерираните отпадъци ще се управляват чрез изискванията на приетата с ПМС № 267 от 5.12.2017 г. Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали (ДВ бр. 98 /2017 г.). За целта ще бъде изготвен План за управление на строителни отпадъци, с който ще се определят начините на последващото третиране, като предимствено ще се включат дейности по оползотворяване. Планът за управление на строителните отпадъци ще бъде изготвен в съответствие на чл.9 от Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали (ДВ бр. 98 /2017 г.).

Въздействието на генерираните отпадъци по време на строителството върху компонентите на околната среда може да се класифицира като незначително, временно , възстановимо и с малък териториален обхват.

На етап строителство по фактор "Отпадъци" мерките, които се налага да се прилагат за намаляване на въздействието са:

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- намаляване количествата на образуваните отпадъци чрез използване на годните материали;
- селективно разделяне на отпадъците;
- осигуряване на необходимия процент материално оползотворени отпадъци чрез предаване на дейности за рециклиране, повторна употреба, обратни насипи и др. в съответствие с приложение 7 към чл.11 от Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали (ДВ бр. 98 /2017 г.) , чрез сключване на договори с лица, притежаваща разрешение за дейности с отпадъци, издадено по реда на чл.67 и чл.78 на ЗУО или КР, издадено по реда на Глава 7, Раздел II от ЗООС;
- осигуряване на площадка за предварително съхранение на образуваните отпадъци, непозволяващи разпиляването и смесването им;
- водене на отчетност съгласно Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали (ДВ бр. 98 /2017 г.).

Значимост на въздействието на инвестиционното предложение върху отпадъците.

Характеристики на въздействието	***Оценка***	***Забележка***
Вид на въздействие */положително, отрицателно/*	отрицателно	От образуваните количества отпадъци
Характер на въздействие */пряко, непряко/*	пряко	Образувани директно от СМР дейности
Териториален обхват на въздействие */площадка на ИП, 1 - км зона, 2 км зона, най-близко населено място/*	Локален - на площадката на ИП	Площта на обекта е достатъчен и не изисква допълнителна площ.Отпадъците ще се управляват чрез ПУСО.
Степен на въздействие */ниска, средна, висока/*	Ниска	За образуваните СО има решение за третиране, с превес на оползотворяване
Честота на въздействие */постоянно, временно/*	Временно	За времето на изпълнение на СМР
Продължителност на въздействие */краткотрайно, средно или дълготрайно/*	Краткотрайно	Планирано възникване по врена изпълнение
Обратимост на въздействието */обратимо, необратимо/*	Обратимо	Има решение за рециклиране и повторна употреба на голяма част от СО
Кумулативност на въздействието */наличие на КЕ, отсъствие на КЕ/*	Отсъствие на КЕ	-

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, спешанска двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

5.1.9. Вредни физични фактори.

Източник на шум в околната среда строителната техника за извършване на различните видове строителни дейности. Основните използвани машини и съоръжения и нивата на излъчвания от тях шум са дадени в следващата таблица.

Таблица № 5.1.9. Нива на шум от строителна техника и МПС

МПС	Ниво на звукова мощност, dBA	Ниво на звуково налягане, dBA
Самосвал с дизелов двигател	90-100	86-93
Автокран	92-95	84-90
Бетонобъркачка с дизелов двигател	90-100	80-97

В близост до работещите машини и съоръжения може да се очаква еквивалентно ниво на шума 90 dBA. Обслужващият строителните дейности транспорт за извозване на отпадъците и доставка на необходимите материали и елементи на производствените съоръжения, ще се движи по пътната мрежа в района. Създаваният шум по време на строителните работи е непостоянен и с временен характер.

Изложени на този фактор ще са строителните работници на площадката. Не се очаква достигане на шум от строителните машини до населеното място. Препоръчва се мярка за извършване на всички строителни дейности на площадката в светлата част на денонощието.

Значимост на въздействието на инвестиционното предложение вредните физични фактори.

Характиристики на въздействието	*Оценка*	*Забележка*
Вид на въздействие *положително, отрицателно*	Отрицателно	Свързано с експлоатация на строителна техника и СМР
Характер на въздйствие *пряко, непряко*	Пряко	-
Териториален обхват на въздействие *площадка на ИП, 1 - км зона, 2 км зона, най-близко населено място*	Площадката на ИП	Шумовите емисии са ограничени в рамките на обекта, поради голямата му площ
Степен на въздействие *ниска, средна, висока*	Ниска	-
Честота на въздействие *постоянно, временно*	Временно	-
Продължителност на въздействие *краткотрайно, средно или дълготрайно*	Краткотрайно	Наблюдава се за ограничен период от време (по време на строителството), но като правило изчезва сред приключване на дейностите
Обратимост на въздействието *обратимо, необратимо*	Обратимо	След изнасяне на строителната техника и

„КВИИС - АРТ" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

		приключване на етапа въздействието се преустановява
Кумулативност на въздействието *(наличие на КЕ, отсъствие на КЕ)*	Липса на КЕ	Не се очаква шумът от строителните дейности да окаже кумулативен ефект ведно с другите дейности, извършвани в обекта. Не са известни други източници на сходен шум в района.

5.2. ВЪЗМОЖНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ПО ВРЕМЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

5.2.1. Върху атмосферния въздух

От производствените помещения по време на експлоатацията на птицефермата се емитират следните специфични емисии в атмосферния въздух: амоняк, метан, диазотен монооксид, въглеродни оксиди, прах (предимно $ФПЧ_{10}$) и неприятни миризми. Те ще попаднат в атмосферният въздух посредством вентилационната система на производствените помещения. Отделените емисии няма да доведат до промени в качеството на атмосферният въздух, тъй като бързо дифузират в пространството. Евентуалното разпрашаване по време на строителните работи ще бъде ограничено във времето. Околната среда има добър потенциал да поеме това краткотрайно натоварване.

Като интензивно миришещи вещества се разглеждат само тези вредни вещества, за които нормативната уредба не предвижда по-големи ограничения, обосновани с отрицателни техни въздействия върху човешкото здраве и/или околната среда. Използването на съвременна технология за отглеждане на птици - кокошки носачки е гаранция за това, че няма да има разпространение на неприятни миризми.

Съгласно прилаганата технология за отглеждане на животните в съществуващите сгради, площите, системата за почистване на тора, техниката за раздаване на фуражите, за поене, вентилация, както и за охлаждане са в съответствие с действащите нормативи и изисквания и могат да продължат да се използват и в бъдеще. Използваните добавки към хранителните смески – ензими, което е в унисон със световната практика при отглеждане на птици - кокошки носачки, гарантира максималното редуциране на миризмите от екскрементите и продуктите на биохимични и микробиологични процеси с тях. Елиминирането на неприятни миризми от изпражненията се гарантира от системата за почистване на тора, която се почиства и се съхранява на торова площадка / торохранилище/.

Прилаганата технология покрива изискванията на НДНТ, „вертикален" BAT – Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs. 2017, с което се гарантира негенерирането на неприятно миришещи вещества. При експлоатацията на халетата за отглеждане на кокошки носачки се отделят малки количества от амоняк и метан, които могат да се включат в категорията на интензивно миришещи вещества във въздуха.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнографски двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: [illegible]

Източници на прах вследствие приготвяне на фуражни смески няма. Храненето на животните ще се извършва с автоматизирани линии, с доставяни готови фуражни смески. Пълненето на силозите за съхраненнето им се извършва от специализиран автотранспорт посредством пневматична система.

В инсталацията животните ще се отглеждат в топлоизолирани затворени помещения. Всяко помещение е оборудвано с високотехнологична аспирационна система, с компютърно управление.

Точкови (организирани) източници, емитиращи отпадъчни газове и аерозолни замърсители в атмосферния въздух от инсталацията за интензивно отглеждане на птици - кокошки носачки са изходните газоходи на вентилационните системи към всяко от помещенията за отглеждане на животни.

Основните вредни вещества, които се изхвърлят от тези източници са:

- Амоняк (NH_3);
- Метан – от чревна ферментация.

Неорганизиран източник на емисии (основно NH_3, N_2O и CH_4) в атмосферния въздух е повърхността на хранилищата за тор.

Транспортната дейност в района на инсталацията е несъществен източник на неорганизирани емисии от прах и изгорелите газове от двигателите с вътрешно горене на транспортните средства..

Разпространението на голяма част от вредностите ще става в района на обекта. В зависимост от метеорологичните условия в района и най-вече от посоката на преобладаващите ветрове, които за района на инвестиционното предложение, съгласно графиката „Роза на ветровете" са от север, северозапад и запад. На площадката и в близост до нея, няма обекти подлежащи на здравна защита или със специален здравен статут.

В атмосферния въздух, в района на производствената площадка, не се изпускат замърсители от други действащи промишлени дейности

Разсейването на вредните вещества, изпускани в атмосферата от неподвижни точкови източници зависи от множество фактори по основните от които са, както следва:

- ✓ Метеорологични параметри:
  - Скорост и посока на вятъра. Скоростта на вятъра предопределя височината на издигане на факела, посоката на неговото разпространени и разрушаването му;
  - Стабилност на атмосферата (съгласно класификацията на Паскуил и Гифорд). Във всеки един момент, тя зависи от статичната стабилност (свързана с изменение на температурата с височината), термичната турбулентност (предизвиквана от нагряване на въздуха от земната повърхност) и механичната турбулентност (функция на скоростта на вятъра и грапавостта на теренната повърхност);

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

- Височина на смесване. Тя представлява разстоянието над земната повърхност, до което достига неограниченото вертикално смесване на отпадъчните газове и атмосферния въздух. Когато височината на смесване е малка, но все пак над височината на факела, приземните концентрации ще бъдат относително високи;
- Температури. Температурата на отпадъчните газове и околната температура (разликата между тях) са причина за появата на подемната сила, която заедно с началния импулс предизвикват издигането на факела. От последното (ефективната височина) до голяма степен зависи разсейването на вредните вещества.

✓ Емисионни параметри, към които могат да бъдат отнесени:
- Количество (обемен дебит) на отпадъчните газове (респ. скорост на отпадъчните газове на изход от изпускащото устройство);
- Масови потоци (мощности на емисиите) на вредните вещества;
- Емисионни концентрации;
- При аерозоли и прахови замърсители - фракционен състав и плътност на твърдата фаза, определящи скоростта на утаяване на частиците;

✓ Параметри (геометрия) на изпускащите устройства (височина, диаметър);

✓ Топография на терена на района, имаща голямо значение за поведението на факела а от там за приземните концентрации на замърсителите. Съществена роля за това играят и следните фактори:
- Повдигнати терени,
- Долинни конфигурации,
- Близост до големи водни басейни,
- Разчлененост на релефа;

✓ Характер на местността в която е разположена производствената площадка (в населено място или извън населено място);

✓ Наличие, в близост до източниците, на сгради с височина съизмерима с тази на изпускащите устройства;

Преди да започне количествена оценка на разсейването на вредните вещества изпускани в атмосферата от неподвижните източници, разположени на площадката, в една или друга степен ще бъдат разгледани описаните по-горе фактори.

5.2.1.1. Метеорологични параметри

Общината попада в зоната на умерено-континенталната област на България и по-точно в средния климатичен район на Дунавската равнина със средно месечна температура +10.7 С. В сравнение с територите на север, тук зимите са с умерени студове, а летата – с умерени горещини.

Годишният ход на валежите има подчертан континентален характер (с най - много валежи през лятото, а най-малко - през есента). Средната годишна сума на валежите е между 550 и 680 мм, което е по-ниско от средните показатели за страната. Районът спада към слабо до средно градобитните.

Средната дата на последния пролетен мраз е 11 април, а на първия есенен - 27 октомври. Средната дата на образуване на първата снежна покривка е 11 декември, за задържане на

„КВИПС - АРГО" ЕООД
с. Козма преславец, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvips@abv.bg

последната снежна покривка е 13-15 март. Средният брой дни със снежна покривка е около 48.

Районът попада в зоната на най-рядко и с най-малък размер отвяване на снежната покривка. Преобладават ветрове със западна посока (годишно около 32 %), а най-слаби и редки са ветровете от север-североизток. Висока е честотата на тихо време (около 47,4 %). През пролетта от югозапад и запад нахлуват влажни въздушни маси. Не по-малко значение за формирането на климата има и пренасянето на въздушни маси от тропичен произход през лятото.

Районът на Община Омуртаг по своите климатични фактори (атмосферна циркулация, радиационни и физико-географски условия) принадлежи към Европейско - континенталната климатична област, климатична подобласт – Умерено -континентална, Източен климатичен район на Дунавската хълмиста равнина.

Различията в релефа, ландшафта и промишлеността както и разположението спрямо пунктовете на измерване определят достоверността на данните за климатичните и метеорологични фактори, която е напълно достатъчна за целите на представената информация.

В разглеждания район зимата е сравнително мека, пролетта хладна, лятото горещо, а есента продължителна и топла.

Територията не е класифицирана като "гореща точка" по отношение замърсяването на атмосферния въздух. В сайта на Националния Институт по Метеорология и Хидрология, БАН - http://www.meteo.bg/, не са представени данни за замърсяването на района с азотен и серен диоксид, въглероден оксид, прах и др. Районът в който попада обекта не е обременен с емисии на вредни вещества тъй като освен разглеждания обект в близост няма сериозни промишлени замърсители.

Територията на Община Омуртаг се характеризира с типичен умерено континентален климат. Тъй като се намира в периферната част на източния климатичен район на Дунавската равнина, климатичната характеристика се влияе от множество фактори: температура на въздуха; относителна влажност, скорост и роза на ветровете, валежи, слънчева радиация и др. Информация за стойностите на всеки един от тези фактори е отразена в посочените по-долу таблици.

5.2.1.1.1. Температура

Средната годишна температура на въздуха е 11,0 ^{0}C. Най-студен месец в годината е януари с изчислителна температура -17 °C, а най-топъл м. юли с абсолютен максимум + 39 °C. Средногодишната максимална температура на въздуха е 16.9° С, а минималната 5.9° С, което разкрива умерено континенталната специфика на района.

Таблица № 5.2.1.1.1-1. Средногодишни стойности на температурата

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
-1.1	1.0	4.4	10.7	15.6	19.4	22.0	21.6	17.4	12.0	6.8	1.8	11.0

„КВИНС" - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212; факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

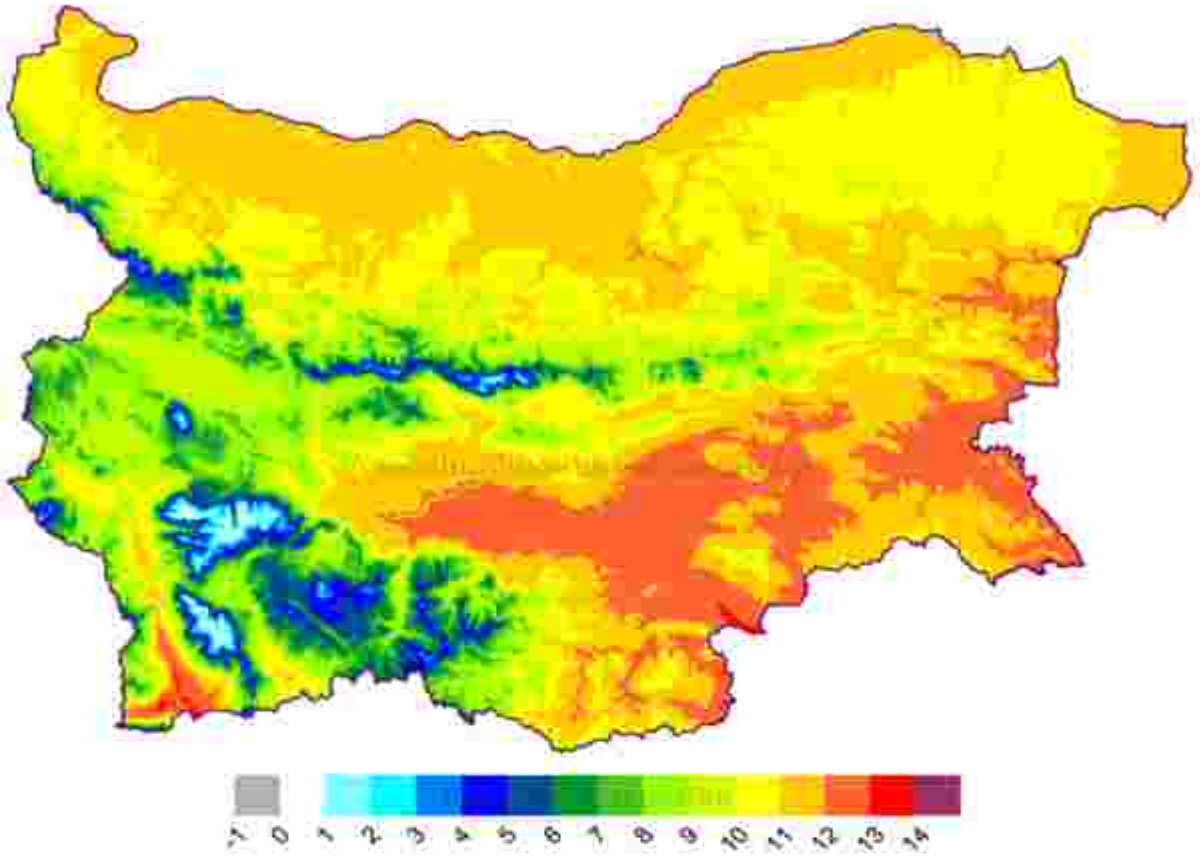

Фигура № 5.2.1.1.1-1. Средногодишни стойности на температура

5.2.1.1.2. Слънчева радиация. Слънчево греене

Слънчевата и космическа радиация са един от факторите, оказващи влияние на екологичното и санитарно хигиенното състояние на селищата. Интензивността на сумарната радиация върху хоризонтална площ е най-голяма през месец юли през първата половина на деня. По сумарна годишна радиация общината попада в зона "В".

Слънчевата радиация е основен климатообразуващ фактор и главен източник на топлинна енергия. Замърсяването на атмосферата се отразява върху загубите от биологично активната част на слънчевата радиация. Газовете от двигателите с вътрешно горене и от промишлените и битови обекти интензивно поглъщат ултравиолетовата радиация. От друга страна токсичността на тези газове под действието на същата радиация нараства десетки пъти. Сумарната радиация нараства с височината на слънцето и в часовете около обяд достига максималните си стойности. От значение за прихода и разхода на слънчевата радиация е и прозрачността на атмосферата, която в града понякога значително варира.

Продължителността на слънчевото греене има сериозно отношение към компонентите на околната среда. Броят на часовете слънчево греене зависи от дължината на деня, респективно от географската ширина на мястото, облачността и закритостта на хоризонта. Годишната продължителност на слънчевото греене е 2204 часа, което не стимулира вторични химични процеси.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, еленински двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

За сравнение станция "Сандански" е с 46 дни годишно без слънчево греене, а станция "Лом" -106 дни годишно. Конкретни данни за слънчевата радиация за ст. Търговище липсват, поради което са използвани репрезентативни данни за други райони на страната.

Сумарната радиация нараства с височината на слънцето и в часовете около обяд достига максималните си стойности. Познаването на светлинния режим в града е тясно свързано с хигиената на труда, експлоатацията на различни технически съоръжения и др.

Таблица № 5.2.1.1.2-2. Продължителност на слънчевото греене

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
79	99	139	182	234	263	318	302	245	176	95	72	2204

5.2.1.1.3. Валежи и влажност на въздуха.

Годишната сума на валежите за Община Омуртаг е 646 mm, като се разпределя по сезони - Зима - 145 мм; Пролет -164 мм; Лято - 200 и Есен - 137 мм.

В целия район най-интензивни валежи падат през м. май и м. юни, а най-малко - през есента - м. септември. Понякога валежите са поройни, което спомага за засилване на ерозията върху наклонените терени. Годишната сума на валежите е по-ниска от средната за страната.

Макар и рядко през периода април-октомври падат интензивни поройни дъждове. Опасността от тях е както в голямото количество валеж за кратко време, така и в силния вятър и градушки, които често ги съпътстват. Броят на гръмотевичните дни достига до 29 годишно.

Валежите допринасят за попадане и разпространение на замърсителите от въздуха в почвите, повърхностните и плитките подпочвени води. Районът на област Търговище се характеризира с много добро количество на валежите – средна годишна сума на валежите 646 mm (средна за страната – 650 mm). Разпределението на валежите по сезони е неравномерно. Степента на овлажнение (Фиг. № 5.2.1.1.3-2) е отношението на количеството валежи към изпарението и показва месечния дефицит или излишък на влажността във въздуха, като дефицит на влага има от м. март до м. октомври, като много сух е месец септември с коефициент 0.3, а най-влажен е декември – коефициент 2.6.

„КВИЦ - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvinz@abv.bg

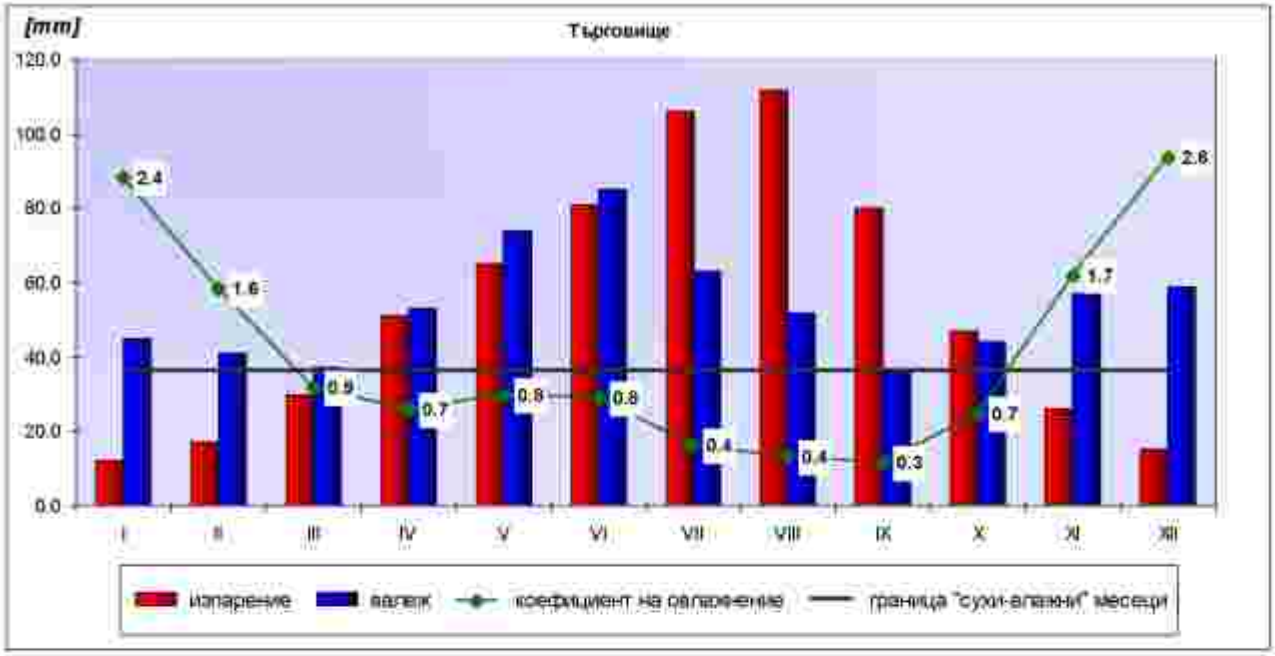

Фиг. № 5.2.1.1.3-2. Влажност и валежи

Таблица № 5.2.1.1.3-3. Средногодишни стойности на валежи

Показател	Месец												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Обща годишна
Средно количество на валежи	45	41	37	53	74	85	63	52	36	44	57	59	646

Таблица № 5.2.1.1.3-4 Средносезонните стойности на показателите.

Показател	Сезон			
	З	П	Л	Е
Средно количество на валежи	145	164	200	137

„КВИЕС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvies@abv.bg

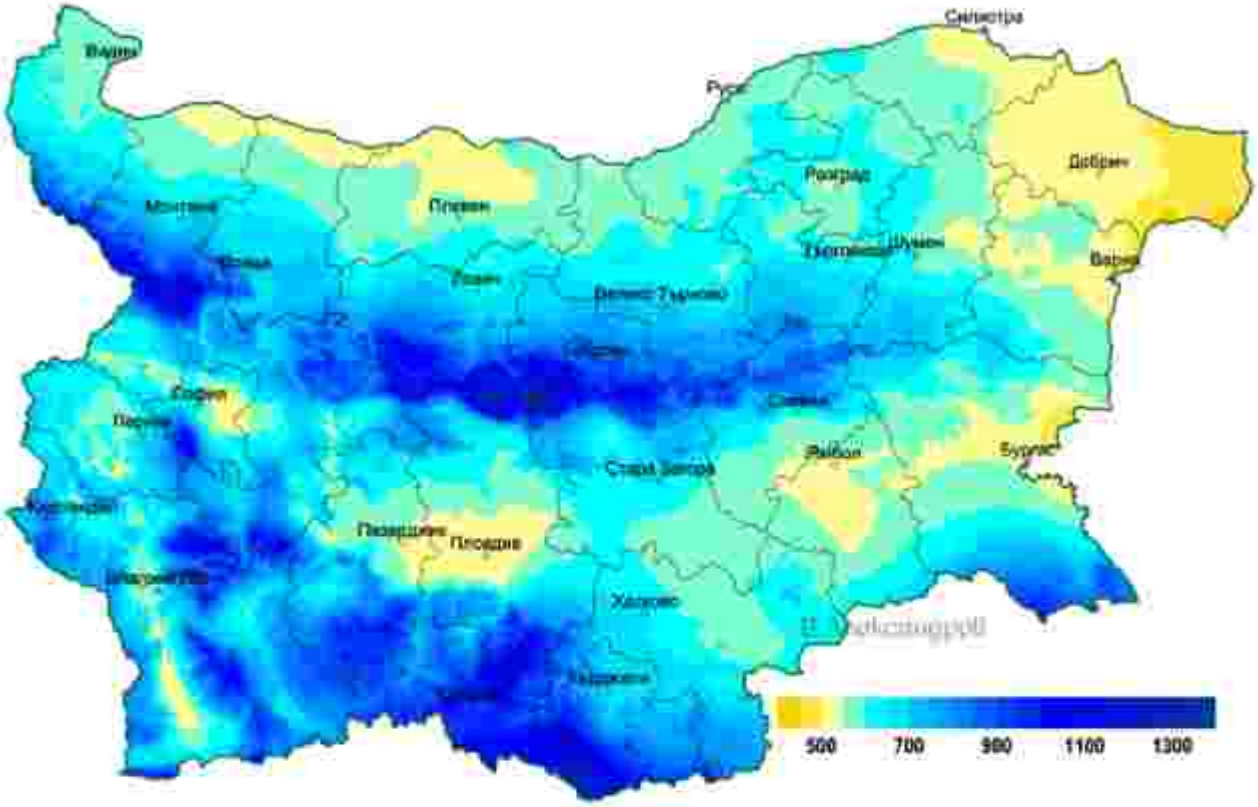

Фигура № 5.2.1.1.3-3. Средногодишни стойности на валежи

Както се вижда от фигура № 5.2.1.1.3-2 , дефицит на влага има от м. март до м. октомври, като много сух е месец август с относителна влажност 63%, а най-влажен е декември с относителна влажност 82%.

Таблица № 5.2.1.1.3-5. Относителна влажност

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
82	79	73	68	70	70	64	63	66	74	82	82	73

Дните със снежна покривка са средно 36, като задържането й започва от средата на м. декември и продължава до средата на м. март. Средната дата на образуване на първата снежна покривка е 15 декември, а средната дата на стопяване на последната снежна покривка е 4 март. Средната продължителност на снежната покривка е 79 дни. Средната й дебелина е 6 а максималната - 45

5.2.1.1.4. Мъгли

Мъглата е състояние на въздуха в приземния слой, при което хоризонталната видимост е по-малка от 1 km. Мъглите се образуват предимно през студената част на годината. Максимумът им е през януари и съвпада с максимума на относителната влажност. Броят на дните с мъгла на територията на страната варира от 24 до 143 през цялата година.

За община Омуртаг най-голям е броят на дните с мъгла през студеното полугодие - 25.8 %, а най-малък през топлото полугодие – 6,3 дни. При наличие на инверсия в съчетание с

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма проявтор, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

мъгли, съдържанието на замърсителите в атмосферния въздух е 20 до 30 % по-високо, отколкото само при наличие на мъгли. Като се има предвид, че през зимата са регистрирани най-голям брой инверсии и дни с мъгли, може да се твърди, че това е периода с най-неблагоприятни условия за разсейване. Антициклоналната циркулация, която в последните години се проявява все по-често, през студената част на годината създава условия за радиационни инверсии и образуване на мъгли.

Продължителността на мъглата е друга основна характеристика. Най-често са мъглите с продължителност до 3 часа и от 3 до 6 часа. Наблюдават се и мъгли с продължителност няколко денонощия. Те затрудняват транспорта, трудовата дейност в много отрасли и водят до повишаване концентрациите на много от замърсителите на приземния въздух. В *Таблица № 5.2.1.1.4-6*, са представени средния брой дни с наличие на мъгли.

Таблица № 5.2.1.1.4-6. Среден брой дни с наличие на мъгли

Показател	Месец												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Общо годишно
Брой дни с мъгла	4,6	3,0	2,5	1,0	0,7	0,6	0,4	0,5	1,1	3,3	3,9	4,8	26,6

5.2.1.1.5. Ветрове. Роза на вятъра.

Вятърът е метеорологичен фактор с най-силно значение за разпространението на прахови газообразните замърсители, изхвърляни в атмосферния въздух. Концентрацията на замърсителите от постоянно действащи източници е обратно пропорционална на скоростта на вятъра, а ако той е устойчив по посока -замърсяването е по-голямо, отколкото при вятър с променлива посока.

Характерът на разсейването и преноса на замърсители съществено се влияе от скоростта на вятъра, като най -неблагоприятни са ветровете със скорост 0 до 1.0 m/s. За района на общината са характерни средни месечни скорости над 1.9 m/s.

Таблица № 5.2.1.1.5-1. Средна скорост на вятъра по посоки m/ s през годината

Посока	Месец												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Средно годишно
N	5,0	3,7	3,2	2,9	2,6	3,4	3,4	3,6	3,2	2,5	2,9	4,2	3,4
NE	3,6	3,5	3,6	3,4	3,2	3,5	2,9	3,2	3,3	3,1	3,3	3,8	3,4
E	3,3	4,5	4,3	4,0	4,2	3,2	3,1	3,3	3,5	3,3	3,6	3,5	3,7
SE	4,0	4,3	4,4	4,4	5,2	3,8	3,1	3,5	3,7	3,7	4,2	3,9	4,0
S	5,3	7,3	4,8	4,7	3,8	3,4	3,2	3,4	3,4	3,4	4,2	5,7	4,4
SW	5,4	6,5	4,8	4,5	3,4	3,3	2,9	3,1	3,5	4,4	3,5	5,8	4,3
W	5,2	5,0	4,6	4,8	4,2	3,9	3,9	4,1	3,8	4,2	4,3	4,6	4,4
NW	6,4	6,1	3,8	4,8	4,9	4,8	4,0	4,7	4,5	3,8	4,9	5,4	4,8

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Таблица № 5.2.1.1.5-2. Честота на вятъра по посоки и случаи на "тихо" време.

Посока	Месец												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Средно годишно
N	2,6	5,0	5,3	2,4	2,1	2,5	3,5	3,1	3,1	2,4	3,7	7,3	3,6
NE	6,0	5,3	7,8	4,8	3,5	3,9	4,1	5,5	6,4	4,3	4,6	4,0	5,0
E	12,1	12,0	21,5	20,8	21,3	16,5	14,6	15,2	18,5	23,2	18,8	12,2	17,2
SE	9,2	8,8	15,9	19,2	17,4	15,1	16,3	17,3	19,1	14,7	17,6	11,7	15,2
S	4,7	3,7	3,8	6,5	6,2	4,6	4,5	4,4	4,6	5,6	5,8	6,2	5,0
SW	5,1	8,5	8,2	6,2	7,2	8,0	7,9	9,8	7,0	8,1	5,3	7,6	7,4
W	40,8	37,0	27,9	27,8	31,7	34,0	34,0	29,0	28,2	28,7	31,4	33,0	32,0
NW	19,5	19,7	9,6	12,3	10,5	15,5	15,1	15,7	13,2	12,9	12,7	18,0	14,6
Тихо време	52,9	44,3	40,0	42,5	44,6	46,2	44,3	47,5	51,2	54,3	47,8	52,1	47,4

По фактологични данни от Климатичен справочник на България са оформени следните рози на ветровете спрямо основните сезони свързани със значително въздействие върху разпространението на замърсителите в атмосферния въздух – зима и лято.

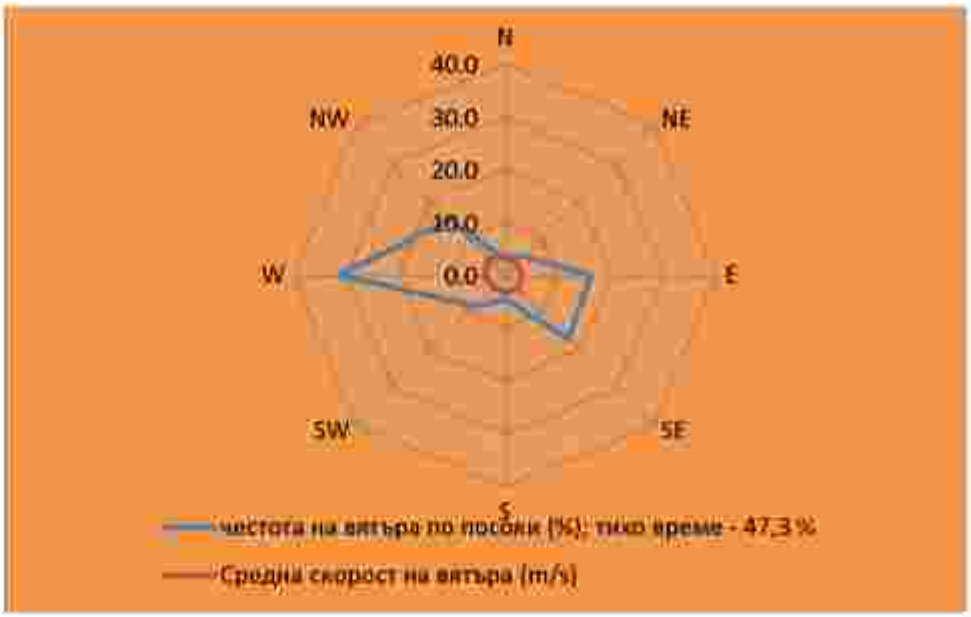

Фиг. № 5.2.1.1.5-1. Лятна роза на ветровете.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Фиг. № 5.2.1.1.5-2. Зимна роза на ветровете.

Характерът на разсейването и преноса на замърсители съществено зависи от скоростта на вятъра. За района на общината преобладаващите западни ветрове със средна скорост 4,4 m/s т.е. те способстват за бързото разсейване на замърсители от ниски източници.

Най-неблагоприятни скорости на вятъра до 1 m/s определят т.нар. „тихо" време, което за проучваната територия има проявления 47,4 % в годината (средната стойност се запазва в различните сезони на годината)

Таблица № 5.2.1.1.5-3. Данните са розата на ветровете

Посока	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Тихо време
Скорост [м/с]	3,4	3,4	3,7	4,0	4,4	4,3	4,4	4,8	-
Честота [%]	3,6	5,0	17,2	15,2	5,0	7,4	32,0	14,6	47,4

На база предоставените данни е получена следната средногодишна роза на ветровете валидна за територията на Община Омуртаг.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен джип
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

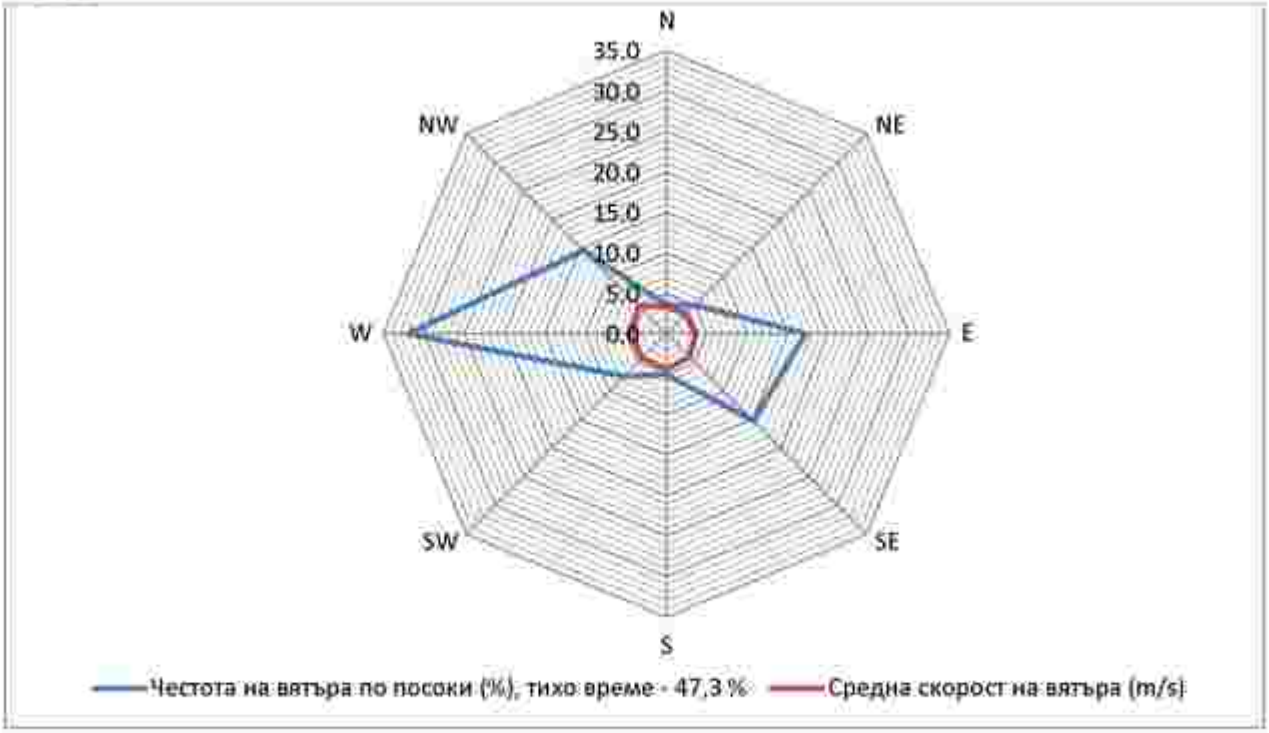

Фиг. № 5.2.1.1.5-3. Средногодишна роза на ветровете.

Районът попада в област, където условия за разсейване на атмосферните замърсители не са добри. Само източните и югозападните ветрове са под 10 %, останалите са с почти еднакви проценти (над 10 %), като с най-голяма вероятност са ветровете от запад – в 18.6 % от случаите .

Най-силни са ветровете от северозапад (6,4 m/s), а най-слаби са от север (2.5 m/s). В следващата таблица е представено процентното разпределение на силните ветрове в годишен аспект.

Таблица № 5.2.1.1.5-4. Честота на силните ветрове по посока /%/

N	NE	E	SE	S	SW	W	NW
0,0	0,0	10,0	10,9	6,5	13,0	23,9	35,7

5.2.1.1.6. Устойчивост на атмосферата

Устойчивостта на атмосферата е важен фактор за разсейването на замърсителите. Тя зависи от:

- механичната турбулентност - функция на скоростта на вятъра и грапавостта на постилащата повърхност;
- термичната турбулентност - предизвикана от конвекцията на нагретия от земната повърхност въздух;
- статичната стабилност - свързана с изменението на температурата на въздуха по височина.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvinis@abv.bg

Индикатор за устойчивостта на атмосферата е класът на устойчивост. Съгласно възприетата в Западна Европа и САЩ класификация на Паскуил-Гифорд класовете означават:

A - силна неустойчивост
B - умерена неустойчивост
C - слаба неустойчивост
D - неутрална устойчивост
E - слаба устойчивост
F - умерена устойчивост.

Устойчивостта на атмосферата е фактор, който се използва при оценката на максималноеднократните концентрации в приземния атмосферен слой при използване на опцията „една посока на вятъра" от програмните продукти PLUME и TRAFFIC ORACLE.

5.2.1.1.7. Качество на атмосферния въздух

Атмосферният въздух е елемент на околната среда, който оказва пряко и косвено въздействие върху здравословното състояние на човека. Атмосферното замърсяване е проблем на модерното общество, актуален най-вече за големите градове и индустриалните райони.

Опазването на качеството на атмосферния въздух е огромен проблем, който ще доминира в политиката на ЕС и през следващите години. Въздухът няма да стане по - чист единствено чрез стриктен контрол на замърсяването. Това ще изисква задълбочени промени в политиката на ЕС, националните и местните политики като разнообразие на мерки, действия и практики в различните области.

Спектърът от глобални проблеми, изискващ внимание е широк: изчерпването на озоновия слой, киселинните дъждове, нивата на озона и другите замърсители в приземните слоеве, промените в климата.

Тези проблеми действително са много тревожни, но изглеждат отдалечени от ежедневния живот на хората. За много здравни експерти и гражданите по - важното е директната връзка между качеството на въздуха в населените места и човешкото здраве.

В градските територии са концентрирани голяма част от промишлените дейности, интензивен трафик, но тук са разположени и жилищата на хората. В резултат на това огромното нарастване на замърсяването на въздуха е проблем, който рефлектира върху всеки от нас. И всички ние имаме ролята да участваме в намирането на решение.

Рамковата директива 96/62/ЕС за управление на качеството на въздуха в градовете е ключов елемент от стратегията на ЕС за подобряване качеството на въздуха като цяло. Това налага стриктни изисквания относно извършвания мониторинг за вида и броя на контролираните замърсители, с оглед изготвяне на планове за действие за подобряване качеството на въздуха в средносрочен и дългосрочен аспект. От друга страна информирането на обществеността е основно изискване в Директивата.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Качеството на въздуха е последица от комбинираното действие на много и разнообразни фактори. Метеорологичните характеристики въздействат пряко върху разпространението на замърсителите в атмосферния въздух.

Нивото на замърсяване на въздуха се определя както от количеството емисии от различни източници, така и от характера на разсейването им в атмосферата.

Качеството на атмосферния въздух, съответно нивото на концентрация на замърсяващите вещества в приземния слой на атмосферата в даден район, е в зависимост от редица фактори, оказващи влияние върху тяхното разсейване или задържане, като местоположение, интензивност, честота, продължителност и височина на емисиите, както и от метеорологичните фактори като посока и скорост на вятъра, валежи, условия за температурни инверсии и т.н.

Във връзка с ограничаване на антропогенното въздействие са издавани различни нормативни актове, имащи за цел защитата здравето на човека и на околната среда от отрицателни последици. С тези закони и норми се ограничават:

- емисии – въз основа на видовете източници се определят допустимите концентрации вредни вещества в т. н. димни газове, които могат да бъдат изпускани в атмосферния въздух – Норми за допустими емисии (НДЕ);
- имисии – определят се допустимите (граничните) концентрации на вредните вещества, чието наличие в атмосферния въздух не е свързано със здравен риск за населението – Пределно допустими концентрации (ПДК). Пределно допустима концентрация (ПДК) е максималната концентрация на вредно вещество, която за определен период от време не оказва нито пряко, нито косвено вредно въздействие върху човека.

Нормативните документи в българското законодателство, които определят нормите за ПДК за отделните замърсители и съответните им допустими отклонения, намаляващи линейно до съответната година, са:

- Наредба № 2 от 19 февруари 1998 г. за норми за допустими емисии (концентрации в отпадъчни газове) на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници (Издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на промишлеността, министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на здравеопазването, Обн. ДВ. бр.51 от 6 Май 1998г., изм. ДВ. бр.34 от 14 Април 1999г., изм. ДВ. бр.73 от 17 Август 1999г., изм. ДВ. бр.93 от 21 Октомври 2003г., изм. ДВ. бр.64 от 5 Август 2005г., изм. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г.);
- Наредба за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации (В сила от 08.01.2013 г. Приета с ПМС № 354 от 28.12.2012 г. Обн. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2013г., доп. ДВ. бр.76 от 30 Август 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.63 от 31 Юли 2018г.);
- Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (В сила от 30.07.2010 г., Издадена от министъра на здравеопазването и министъра на околната среда и водите, Обн. ДВ. бр.58 от 30 Юли 2010г., изм. и доп. ДВ. бр.48 от 16 Юни 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.79 от 8 Октомври 2019г.)

„КВИНС - АРГОТ" ЕООД
с. Козяк пренитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Контролът и оценката на показателите за качеството на атмосферния въздух в приземния слой се извършват в съответствие със Закона за чистотата на атмосферния въздух (ДВ бр.45/1996г.), Наредба № 12/2010 за норми на серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух.

Пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух са:

- Максимална еднократна - допустимата краткосрочна концентрация в продължение на 30 или 60 минутна експозиция;
- Средноденонощна - допустимата концентрация в продължение на 24 часова експозиция. Получава се като средноаритметична величина от единичните измервания в продължение на 24 часа;
- Средногодишна - допустимата концентрация в продължение на едногодишна експозиция. Получава се като средноаритметична стойност от средноденонощните концентрации, регистрирани в продължение на една година.
- Алармен праг е всяко ниво, чието превишаване е свързано с риск за здравето на населението, включително при кратковременна експозиция и при превишаването на което се предприемат съответните мерки за информиране и предупреждаване на населението в съответните райони.

Пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух са:

- Максимална еднократна - допустимата краткосрочна концентрация в продължение на 30 или 60 минутна експозиция;
- Средноденонощна - допустимата концентрация в продължение на 24 часова експозиция. Получава се като средноаритметична величина от единичните измервания в продължение на 24 часа;
- Средногодишна - допустимата концентрация в продължение на едногодишна експозиция. Получава се като средноаритметична стойност от средноденонощните концентрации, регистрирани в продължение на една година.

Различават се два основни вида източници на атмосферно замърсяване: стационарни и линейни.

Стационарните източници от своя страна са точкови и площни.

Точкови са димоходите (комини) на горивни инсталации, изпускателните устройства на производствени вентилации и аспирации и др.

Площни източници - комините на битовото отопление на населението и отоплението в административните сгради на територията.

Линейни - Транспортният поток и отделяните от двигателите вредни вещества в състава на изгорелите газове (азотни оксиди, въглероден оксид, серни оксиди, сажди, леки органични съединения), както и фини прахови частици са в основата на замърсяването на приземния атмосферен слой в градската част на територията.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kviis@abv.bg

Неорганизирани - Това са дихателите на горивни резервоари в предприятията и обектите за съхраняване и търговия с горива, леярни цехове, открити площи за насипни материали, депа за отпадъци, кариери за добив на инертни материали и пр.

На територията на Община Омуртаг няма данни за извършвани измервания на основните показатели за КАВ.

Атмосферният въздух в района на обекта, предмет на инвестиционното предложение, не е трайно замърсен.

5.2.1.2. Емисионни параметри.

От производствените помещения по време на експлоатацията на птицефермата се емитират следните специфични емисии в атмосферния въздух: амоняк, метан, диазотен монооксид, въглеродни оксиди, прах (предимно $ФПЧ_{10}$) и неприятни миризми. Те ще попаднат в атмосферният въздух посредством вентилационната система на производствените помещения. Отделените емисии няма да доведат до промени в качеството на атмосферният въздух, тъй като бързо дифузират в пространството. Околната среда има добър потенциал да поеме това краткотрайно натоварване.

Като интензивно миришещи вещества се разглеждат само тези вредни вещества, за които нормативната уредба не предвижда по-големи ограничения, обосновани с отрицателни техни въздействия върху човешкото здраве и/или околната среда. Използването на съвременна технология за отглеждане на птици - кокошки носачки е гаранция за това, че няма да има разпространение на неприятни миризми.

Съгласно прилаганата технология за отглеждане на животните в съществуващите сгради, площите, системата за почистване на тора, техниката за раздаване на фуражите, за поене, вентилация, както и за охлаждане са в съответствие с действащите нормативи и изисквания и могат да продължат да се използват и в бъдеще. Използваните добавки към хранителните смески – ензими, което е в унисон със световната практика при отглеждане на птици - кокошки носачки, гарантира максималното редуциране на миризмите от екскрементите и продуктите на биохимични и микробиологични процеси с тях. Елиминирането на неприятни миризми от изпражненията се гарантира от системата за почистване на тора, която се почиства и се съхранява на предвидена торова площадка / торохранилище/.

Прилаганата технология покрива изискванията на НДНТ, „вертикален" BAT – Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs. July 2017, с което се гарантира негенерирането на неприятно миришещи вещества. При експлоатацията на халетата за отглеждане на кокошки носачки се отделят малки количества от амоняк и метан, които могат да се включат в категорията на интензивно миришещи вещества във въздуха.

Източници на прах вследствие приготвяне на фуражни смески няма. Храненето на животните ще се извършва с автоматизирани линии, с доставяни готови фуражни смески. Пълненето на силозите за съхраненето им се извършва от специализиран автотранспорт посредством пневматична система.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Кооза проявтер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

В инсталацията животните ще се отглеждат в топлоизолирани затворени помещения. Всяко помещение е оборудвано с високотехнологична аспирационна система, с компютърно управление.

Точкови (организирани) източници, емитиращи отпадъчни газове и аерозолни замърсители в атмосферния въздух от инсталацията за интензивно отглеждане на птици - кокошки носачки са изходните газоходи на вентилационните системи към всяко от помещенията за отглеждане на животни.

Емисиите, които ще се отделят от производствените помещения по време на експлоатацията на птицефермата се емитират следните специфични емисии в атмосферния въздух:

- хранене на животните – PM
- настаняването им и отглеждане в помещения – NH_3, $NMVOC_s$
- прибиране и съхранение на оборски тор - NH_3, N_2O, $NMVOC_s$
- торене - NH_3, N_2O, $NMVOC_s$

Амоняк – отделя се под формата на урея и пикочна киселина в урината на животните. Главен източник на емисии на амоняк е хидролиза на уреята до амониев карбонат $(NH_4)CO_3$ и амоняк (NH_3), чрез ензима уреаза, който се отделя в изпражненията.

Диазотен оксид – формира се чрез нитрификация на повърхностните слоеве на оборския тор.

Неметанови летливи органични съединения – (NMVOC) – те са вследствие на неемаян протеин изхвърлен с екскрементите. Продължителността на съхранение на оборския тор се отразява на NMVOC емисиите. Предпазването от овлажняване на торовата постеля значително спомага за ограничаване на емисиите на този замърсител.

Прах – емитира се от транспортирането на храната.

Метан (CH_4) и ди/Диазотен оксид (N_2O) - източник на емисии от метан и диазотен оксид са чревната ферментация и оборския тор.

Принципно тези емисии са ограничени по време и количество, в рамките на работа на вентилационната система. Анализът на данните за емисиите на вредни вещества в атмосферата в резултат от дейността на птицефермата се оценяват като незначителни. Няма нормативна база, лимитираща съдържанието на метан в атмосферния въздух извън населените места.

Те ще попаднат в атмосферният въздух посредством вентилационната система на производствените помещения – ще се експлоатират сгради с принудителна вентилация. Отделените емисии няма да доведат до промени в качеството на атмосферният въздух, тъй като бързо дифузират в пространството. Околната среда има добър потенциал да поеме това краткотрайно натоварване.

Като интензивно миришещи вещества се разглеждат само тези вредни вещества, за които нормативната уредба не предвижда по-големи ограничения, обосновани с отрицателни

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма пресипир, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

техни въздействия върху човешкото здраве и/или околната среда. Използването на съвременна технология за отглеждане на птици е гаранция за това, че няма да има разпространение на неприятни миризми.

Съгласно предвидената технология за отглеждане на животните в съществуващите сгради, площите, системата за почистване на тора, техниката за раздаване на фуражите, за поене и вентилация, както и за охлаждане са в съответствие с действащите нормативи и изисквания и могат да продължат да се използват и в бъдеще. Използваните добавки към хранителните смески – еизими, което е в унисон със световната практика при отглеждане на птици, гарантира максималното редуциране на миризмите от екскрементите и продуктите на биохимични и микробиологични процеси с тях. Елиминирането на неприятни миризми от изпражненията се гарантира от предвидената технология за почистване на тора до торова площадка..

Прилаганата технология покрива изискванията на НДНТ, „вертикален" BAT – Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs. 2007 (код ILF), с което се гарантира негенерирането на неприятно миришещи вещества. При експлоатацията на халетата за отглеждане на птици се отделят малки количества от амоняк, които могат да се включат в категорията на интензивно миришещи вещества във въздуха.

Източници на прах вследствие приготвяне на фуражни смески няма. Храненето на животните ще се извършва с автоматизирани линии, с доставяни готови фуражни смески. Пълненето на силозите за съхранението им се извършва от специализиран автотранспорт посредством пневматична система.

Животните ще се отглеждат в топлоизолирани затворени помещения. Точкови (организирани) източници, емитиращи отпадъчни газове и аерозолни замърсители в атмосферния въздух от птицефермата ще са изходните газоходи на вентилационните системи на покрива на всяко от помещенията за отглеждане на животни.

Годишните количества на замърсителите са изчислени в съответствие с утвърдена от МОСВ актуализирана „Методика за определяне емисиите на вредни вещества във въздуха" (Заповед № РД-165/20.02.2013 на МОСВ), която е изготвена на база ръководство за инвентаризация на емисии - EMEP/CORINAIR Emission Inventory Guidebook - 2006, което е изготвено на база CORINAIR-97 (SNAP97).

В таблицата са описани замърсителите на площадката, техните кодове и емисионни фактори (EF). В таблицата е показан и начинът на изчисляване на количествата на емисиите.

В следващата таблица са представени изчисления на годишните емисии в kg за отделните вещества отделяни от цялата площадка на птицефермата.

Таблица № 5.2.1.2-1. Изчисляване годишните емисии на замърсителите от площадката на птицефермата след реализиране на инвестиционното предложение

№	Замърсител	SNAP CODE	Емисионен фактор EF, kg/1 брой животно/година	Брой скотоместа	Годишни стойности на емисиите във въздуха

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

					kg/y
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (4) x (5)
1	Амоняк (NH_3)	-	0,08	536 940	42 955.20
2	Метан (CH_4) чр. Ферм.	100408	0,01		5 369.40
3	Метан (CH_4)	100507	0,117		62 821.98
4	Диазотен оксид (N_2O)	100907	0,02		10 738.80
5	Прах (PM_{10})*	3B4gi	0,04		21 477.60
6	Прах ($PM_{2,5}$)*	3B4gi	0,003		1 610.82

*За определяне на емисионния фактор на PM_{10} и $PM_{2,5}$ е използвана версията на EMEP/CORINAIR Air pollutant emission inventory guidebook 2023.

Вентилацията на халетата се класифицира като общообменна въздушна вентилация на работна среда, а не като технологична вентилация, извеждаща технологични газове. По тази причина не е извършено сравнение на концентрациите на замърсителите с НДЕ по Наредба 1/2005 г. Емисиите ще се определят за натоварване на вентилационната система – 100%.

За определяне на зоните на замърсяване от емисиите на вредни вещества е използвана Методика за изчисляване височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой на атмосферата – програмен продукт PLUME от 25 февруари 1998г., приета от Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на здравеопазването.

Операторът стриктно ще прилага практиката за намаляване емисиите на амоняк (NH_3) чрез регулиране на състава на фуражите за животните посредством подходящо съчетание на протеините. Емисионните фактори от това издание на EMEP/CORINAIR обхващат изчисляването като цяло на емисиите от торта в животновъдните сгради, определените места за съхранение (торища) и при използването им като тор в земеделските земи.

При прилагане на НДНТ в съответствие с Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине се поставя интервал на стойностите на емисии на амоняк /НДНТ-СЕН/. Долната граница на интервала е свързана с използването на система за пречистване на въздуха.

Таблица № 5.2.1.2-2. Емисионни нива на амоняк свързани с прилагане на НДНТ

Параметър	НДНТ-СЕН (kg NH_3/жизнено пространство за едно животно/година)
Амоняк, изразен като NH_3	0,02-0,08

Предвидената технология е на клетъчно отглеждане. При него птиците обитават клетъчни батерии. Системите от клетки, които традиционно се използват и се считат за НДНТ са:

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, ст.пощенски дкор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- система от клетки с възможност за изнасяне на птичите фекалии до затворено съоръжение за съхранение, най-малко два пъти в седмицата, с помощта на транспортни ленти;
- подредени във вертикални редове клетки с транспортна лента за фекалните и с ускорено изсушаване с въздух, като се изнасят най-малко веднъж седмично до затворено съоръжение за съхранение;
- подредени във вертикални редове клетки с транспортна лента за фекалии и с ускорено изсушаване, чрез размесване с въздух, като се изнасят най-малко веднъж седмично до затворено съоръжение за съхранение;
- подредени във вертикални редове клетки с транспортна лента за фекалии и с подобрено, ускорено изсушаване с въздух, като торта се изнася от съоръжението за подслон най-малко веднъж седмично до затворено съоръжение за съхранение;
- подредени във вертикални редици клетки с транспортна лента за фекалните и с тунелна сушилня над клетките; птичите фекалии се изнасят на 24 - 36 часа до затворено съоръжение за съхранение.

В разглежданя случай е избран начинът на отглеждане на птиците в сгради оборудвани с уголемени клетки, снабдени с транспортни ленти за фекалните, като те се изнасят най-малко два пъти седмично до затворено съоръжение за съхранение.

Уголемената клетка е оборудвана с улейни хранилки и ниппелови поилки. Фуражът се разпределя равномерно по всички етажи на клетъчната батерия. С помощта на шибър нивото на фуража в хранилката се контролира много лесно, а заобленият й край не позволява неговото разпиляване. Броят на храненията и тяхната продължителност се определят с помощта на часовников превключвател. Всички части от ламарина са поцинковани срещу корозия, телените части са предпазени от корозия. В клетката са обособени: гнездо, съоръжено със специална постелка, върху която кокошките снасят яйцата и прашна баня с постелка, върху която по специален тръбен тракт с транспортна спирала се поръсва фураж, използван от животните за ровене и занимавка.

Клетъчна система отговаря на следните изисквания:

- минимална височина на клетката – 45 см;
- всяка кокошка разполага с минимум 12 см хранителен фронт;
- всяка кокошка разполага с 15 см от канала;
- птиците от всяка клетка имат достъп до 2 ниппелови поилки;
- във всяка клетка има гнездо за снасяне на яйцата и прашна баня;
- всяка клетка е съоръжена с приспособление за пилене на ноктите;
- ъгълът на наклона на пода в клетката не превишава 14%, т.е. 8 градуса;
- ширината на пътеката между два съседни реда клетки не по-малко от 90 см;
- разстоянието между пода на сградата и долния етаж от клетки е минимум 35 см.

Главен аспект на околната среда в интензивното птицевъдство е животинския тор и най-голямо внимание се отделя на амоняка. Принципът, който стои зад намаляването на емисиите на амоняк от клетките, е честото изнасяне на птичите фекалии. Изсушаването им също намалява емисиите, като забавя химичните реакции. Колкото по-бързо се изсушават птичите фекалии, толкова по-малки са количествата емитиран амоняк. Съчетаването на честото им изнасяне с ускорено изсушаване води до най-големи намаления на емисиите на амоняк.

„КВИКС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
пощенски телефони: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvims@abv.bg

Под клетките се намира полипропиленова торова лента, на която попадат фекалиите от всеки ред отделно. С оглед намаляването на вредните газове в сградата е предвидена принудителна вентилация, която спомага за по-бързото изсушаване на фекалиите и уеднаквяване на микроклимата на различните етажи. Процесът се регулира от микропроцесор.

Птичите фекалии, посредством транспортьор, два пъти седмично се извеждат от помещенията до закрит склад за съхранение. В резултат на обдухване и изсушаване на птичите фекалии се преустановяват аеробните/анаеробни процеси на отделяне на вредни вещества. Това улеснява и последващото съхраняване на тора в закрития склад, разположен в близост до животновъдните сгради. По този начин се преустановява отделянето на амоняк и неприятно миришещи вещества на територията на площадката.

Предвидените мерки за редуциране емисиите на амоняк от сградите за отглеждане на кокошки носачки са използването на добре изолирани, проветрени чрез принудителна вентилация сгради, с изцяло застлан под и снабдени с питейна система против разлив на вода. Прилагането на тези мерки се счита за Категория 1 и ще осигури съответствие на сградите с изискванията на Приложение IX на Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (*ратифициран със закон, приет от 39-то НС на 20.04.2005 г. - ДВ, бр. 38 от 3.05.2005 г. Издаден от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 93 от 22.11.2005 г., в сила за Република България от 3.10.2005 г.).*

В съответствие с разпоредбите на Чл. 3, пар. 8, Приложение IX на Протокола към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (обн. ДВ, 38/2005г.) за нови сгради за отглеждане на птици, се изисква прилагане на мерки за намаляване на емисиите на амоняк. При оценяване на приетите от възложителя мерки за редуциране неорганизираните емисии на амоняк са взети в предвид посочени в документ Guidance document on preventing and abating ammonia emissions from agricultural sources насоки.

По отношение животновъдните сгради възложителя ще прилага следните мерки за намаляване на емисиите на амоняк:

- технология на отглеждане с използване на **сгради оборудвани с уголемени клетки, подредени във вертикални редици клетки с транспортна лента за фекалиите и с тунелна сушилня над клетките**. Чрез тази мярка се гарантира редуциране на емисиите с до **80 %**. Тази мярка ще осигури съответствие на съоръжението с изискванията на Приложение IX на Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (ратифициран със закон, приет от 39-то НС на 20.04.2005 г. - ДВ, бр. 38 от 3.05.2005 г. Издаден от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 93 от 22.11.2005 г., в сила за Република България от 3.10.2005 г.).

Тази мярка е категоризирана като категория 1 съгласно Таблица 9 на документ GUIDANCE DOCUMENT ON CONTROL TECHNIQUES FOR PREVENTING AND ABATING EMISSIONS OF AMMONIA.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефакс 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kviis@abv.bg

Определената максимална стойност на НДНТ-СЕН (0,08 kg NH_3/за 1 място за едно животно/година), определен в таблица 3.1 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на Комисията от 15.02.2017 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине е намалена с **80 % (0,016 kg/yr)**, тъй като операторът прилага описаните мерки за намаляване на емисиите на амоняк.

При отчитане на описаните фактори и емисионни нива е определен и емисионния фактор за разглежданата инсталация.

Таблица № 5.2.1.2-3. Емисионен фактор свързан с прилагане на НДНТ

Параметър	ЕФ (kg NH_3/жизнено пространство за едно животно/година)
Амоняк, изразен като NH_3	0,08

Таблица № 5.2.1.2-4. Изчисляване годишните емисии на замърсителите от животновъдните сгради след реализиране на инвестиционното предложение

№	Замърсител	SNAP CODE	Емисионен фактор EF, kg/1 брой животно/година	Брой скотоместа	Годишни стойности на емисиите във въздуха kg/y
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (4) x (5)
1	Амоняк (NH_3)	100907	0,08	536 940	42 955,20
2	Метан (CH_4)	100408	0,01		5 369,40
3	Прах (PM_{10})*	3B4gi	0,04		21 477,60
4	Прах ($PM_{2,5}$)*	3B4gi	0,003		1 610,82

*За определяне на емисионния фактор на PM_{10} и $PM_{2,5}$ е използвана версията на EMEP/CORINAIR Air pollutant emission inventory guidebook 2023.

От площадката ще се емитират и емисии от съхранението на торови маси в изградените съоръжения. За целта отново е използвана и Актуализирана „Методика за изчисляване по балансови методи на емисиите на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферния въздух (съгласно EMEP/CORINAIR 1997 и 2000 г., 3-то издание от м. септември 2004г.)", утвърдена със Заповед № РД-40/22.01.2008г. на МОСВ. При извършените изчисления са използвани емисионни фактори за „Складиране извън помещенията". Получените резултати за количествата на емисиите преди и след реализиране на инвестиционното предложение са представени в следващите таблици.

Таблица № 5.2.1.2-5. Изчисляване годишните емисии на замърсителите от съхранение на тор след реализиране на инвестиционното предложение

№	Замърсител	SNAP CODE	Емисионен фактор EF, kg/1 брой животно/година	Брой скотоместа	Годишни стойности на емисиите във въздуха kg/y

„КВИНС - АРТОР" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (4) x (5)
1	Амоняк (NH_3)	100907	0,02	536 940	10 738.80
2	Метан (CH_4)	100507	0,01		5 369.40
3	Диазотен оксид (N_2O)	100907	0,02		10 738.80

В съответствие с разпоредбите на Чл. 3, пар. 8, Приложение IX на Протокола към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (обн. ДВ, 38/2005г.) за нови съоръжения за съхранение на тор, се изисква прилагане на мерки за намаляване на емисиите на амоняк. При оценяване на приетите от възложителя мерки за редуциране неорганизираните емисии на амоняк са взети в предвид посочени в документ GUIDANCE DOCUMENT ON PREVENTING AND ABATING AMMONIA EMISSIONS FROM AGRICULTURAL SOURCES насоки.

По отношение животновъдните сгради възложителя ще прилага следните мерки за намаляване на емисиите на амоняк:

- Предвидената мярка за редуциране емисиите на амоняк е предвидено монтирането на плътно покритие върху торохранилището - метална конструкция тип „черупка". Чрез тази мярка се гарантира редуциране на емисиите с до **80 %**. Тази мярка ще осигури съответствие на съоръжението с изискванията на Приложение IX на Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (ратифициран със закон, приет от 39-то НС на 20.04.2005 г. - ДВ, бр. 38 от 3.05.2005 г. Издаден от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 93 от 22.11.2005 г., в сила за Република България от 3.10.2005 г.)..

Тази мярка е категоризирана като категория 1 съгласно Таблица 12 на документ GUIDANCE DOCUMENT ON PREVENTING AND ABATING AMMONIA EMISSIONS FROM AGRICULTURAL SOURCES.

Определената максимална стойност на емисии (0,02 kg NH_3/за 1 място за едно животно/година), определен в Актуализирана „Методика за изчисляване по балансови методи на емисиите на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферния въздух (съгласно EMEP/CORINAIR 1997 и 2000 г., 3-то издание от м. септември 2004г.)" при интензивното отглеждане на птици или свине е намалена с **80 % (0,004 kg/yr)**, тъй като операторът прилага описаните мерки за намаляване на емисиите на амоняк.

Редуцираните годишни емисии са представени в следващата таблица.

Таблица № 5.2.1.2-6. Изчисляване годишните емисии на замърсителите от съхранение на тор след реализиране на инвестиционното предложение

№	Замърсител	SNAP CODE	Емисионен фактор EF, kg/1 брой животно/година	Брой скотоместа	Годишни стойности на емисиите във въздуха kg/y
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (4) x (5)

„КВИПС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, еленишки двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvips@abv.bg

1	Амоняк (NH_3)	100907	0,004	536 940	2 147.76
2	Метан (CH_4)	100507	0,01		5 369.40
3	Диазотен оксид (N_2O)	100907	0,02		10 738.8

Останалите емисионни фактори за амоняк се отнасят до разстилане и торене на земеделски земи с органична тор. Тези процеси не се извършват от възложителя и не са ситуирани на площадката, поради което не са разгледани в настоящия доклад.

5.2.1.3. Параметри (геометрия) на изпускащите устройства (височина, диаметър).

Изпускащите устройства на площадката ще бъдат с височина от 0,8 и 10.6 m (стенни и покривни вентилатори). Тези размери влияят съществено върху ефективната височина на източниците (височината на издигане на факела). Диаметърът на изпускащото устройство еднозначно определя скоростта на газа на изход от устието, а тя определя импулсната съставяща на силите предизвикващи издигането на факела. Скоростта на отпадъчните газове на изход от източниците варира в големи граници. Височината на източниците и скоростта на напускащите ги газове до голяма степен определят разстоянията до зоните с максимални приземни концентрации.

5.2.1.4. Топография на терена на района.

Районът в който е разположена площадката на обекта е равнинен, урбанизиран район. В околните терени не се наблюдават силно изразени негативни образувания, както и възвишения. Площадката не е разположена до големи повърхностни водни обекти, които окажат влияние върху разпространението на емисиите в атмосферния въздух.

5.2.1.5. Характер на местността в която е разположена производствената площадка.

Площадката е разположена в близост до населено място, което води до изменения в метеорологичните условия. Разликата в температурите населено място - околност е от 2 до 10°C в зависимост от големината на населеното място, числеността на населението и замърсяването на въздуха.

5.2.1.6. Наличие, в близост до източниците, на сгради с височина съизмерима с тази на изпускащите устройства.

Изпускащите устройства на площадката са с височина 0,8 и 10,6 m, надхвърляща височината на сградите. Стенните вентилатори ще бъдат монтирани така, че газохода да не среща преки прегради (други сгради или съоръжения). По тази причина, не би следвало да се появява ефекта на аеродинамичната сянка, предизвикващ задържане на замърсителите в междусградното пространство.

5.2.1.7. Математическо моделиране на дисперсията на емисиите в атмосферния въздух

На територията на птицефермата не се предвиждат съоръжения за пречистване на отпадъчните газове. Поради спецификата на производството източници, емитиращи отпадъчни газове в атмосферния въздух от инсталацията за интензивно отглеждане на птици са изходните газоходи на вентилационните системи. Вентилацията на халетата се класифицира като общообменна въздушна вентилация на работна среда. При обичайната практика на отглеждането на птици в закрити помещения отработения от помещенията въздух

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Кома през гр. еленски дюр
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

се изхвърля директно в атмосферата без пречистване, т. е. съоръжения за пречистване на отпадъчните газове не се използват. Тази общоприета практика е в съответствие с изискванията за НДНТ.

Освен вентилаторите на площадката **няма** други организирани източници на емисии. Няма печки за отопление.

„Методика за изчисляване височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой" се използва при изчисляване разпространението на вредни вещества, съдържащи се в изходящите отпадъчни газове, **независимо** от наличието на пречиствателни съоръжения.

Моделирането е изготвено в следния обхват:

- моделиране на очакваното замърсяване със замърсител **амоняк** (основен източник на интензивно миришещи вещества/газ с остра характерна миризма), изпускан в атмосферния въздух от вентилаторите на сградите за отглеждане на птици – бройлери, извършено с програмен продукт „**PLUME**", разработен съгласно „Методика за изчисляване височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой" от 25 февруари 1998 година и приета от Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на здравеопазването (публикувана в Бюлетин на „Строителство и архитектура", бр.7/8 от 1998 г.). При моделирането е използван емисионен фактор (ЕФ), посочен в таблица 3.1 от *Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на Комисията от 15.02.2017г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине*.
- в Актуализираната методика за инвентаризация на емисиите на вредни вещества във въздуха (съгласно EMEP/CORINAIR 2006г.), утвърдена със Заповед № РД-165/20.02.2013г. на МОСВ, е описано че може да се очакват емисии на замърсителите метан, азотен и диДиазотен оксид. Съгласно методиката емисиите на двуДиазотен оксид (N_2O) се управляват чрез много параметри и зависят от редица условия като: вида на почвите, културите, вида на торта. Климатът изключително силно влияе върху формиране на биогенния азотен диоксид в почвата. Има емисии и на Диазотен оксид (NO), но засега няма достатъчно извършени изследвания, за да се включва емисионен фактор (ЕФ) за него. Азотният оксид е безцветен и неутрален газ. Диазотният оксид е безветен, незапалим, неутрален газ с приятна сладникава миризма. Метанът (CH_4) е безцветен газ, без миризма. Диазотният оксид и метана са парникови газове и за тях в българското законодателство не са определени НДЕ. Във връзка с описаното, липсата на ЕФ за NO и липсата на норми за качество на атмосферния въздуха (КАВ) за CH_4 и N_2O, за тези замърсители **не е извършвано моделиране**.

Целта на настоящата разработка е чрез математическо моделиране и компютърно симулиране разпространението на замърсителите във въздуха, със симулационен пакет

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Калина преславтер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

PLUME, да бъде доказано, че няма да се наруши качеството на атмосферния въздух (КАВ) в района и ще бъдат спазени всички нормативни изисквания.

<u>Математическо моделиране на разпространението на замърсители PM_{10} и $PM_{2.5}$ във въздуха не е извършвано т.к. изпускащите устройства на площадката основно са тунелни вентилатори с насочващи жалузи. Поради страничното изхвърляне на отработените газове и гравитационното отлагане на тези замърсители се очаква замърсяването на де силно локализирано – около зоната на вентилационните отвори. Софтуерния продукт PLUME не разполага с опция за въвеждане на подобен тип точкови източници.</u>

5.2.1.7.1. Устойчивости на атмосферата

Устойчивостта на атмосферата е важен фактор за разсейването на замърсителите. Тя зависи от:

- механичната турболентност - функция на скоростта на вятъра и грапавостта на подстилащата повърхност;
- термичната турболентност - предизвикана от конвекцията на нагретия от земната повърхност въздух;
- статичната стабилност - свързана с изменението на температурата на въздуха по височина.

Индикатор за устойчивостта на атмосферата е класът на устойчивост. Съгласно възприетата в Западна Европа и САЩ класификация на Паскуил-Гифорд класовете означават:

A - силна неустойчивост
B - умерена неустойчивост
C - слаба неустойчивост
D - неутрална устойчивост
E - слаба устойчивост
F - умерена устойчивост

Устойчивостта на атмосферата е фактор, който се използва при оценката на максималноеднократните концентрации в приземния атмосферен слой при използване на опцията „една посока на вятъра" от програмните продукти PLUME и TRAFFIC ORACLE.

5.2.1.7.2. Нормативна уредба

Във връзка с ограничаване на антропогенното въздействие върху околната среда държавната администрация е издала различни нормативни актове, имащи за цел защитата на здравето на хората, животните и растенията, техните съобщества и местообитания, природните и културни ценности от вредни въздействия, както и да предотвратят настъпването на опасности и щети за обществото при изменение в качеството на атмосферния въздух. С тези законови и подзаконови нормативни актове се регламентират нормите на допустими емисии (НДЕ) и нивата (концентрациите) на замърсителите в атмосферния въздух.

НДЕ на вредни вещества определят допустимото количество вредни вещества, които могат да бъдат изпускани в атмосферния въздух от обекти и дейности с неподвижни източници

„КВИНС - АРТОГ ЕООД
с. Козма презвитер, столичен двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

на емисии. Те са установени с оглед предотвратяване или ограничаване на възможните преки и/или косвени въздействия от емисиите върху околната среда, както и на свързаните с тях потенциални рискове за човешкото здраве.

Ниво (концентрация) на даден замърсител в атмосферния въздух или т.нар. пределно допустима концентрация (ПДК) е определената му стойност или отлагането му от атмосферния въздух върху открити площи за определен период от време. Норма за качество на атмосферния въздух е всяко ниво, установено с цел избягване, предотвратяване или ограничаване на вредни въздействия върху здравето на населението и/или околната среда, което следва да бъде постигнато в определен за целта срок, след което да не бъде превишавано.

Нормативна уредба, регламентираща нормите за нивата (концентрациите) на вредните вещества в приземния слой на атмосферата

За конкретния случай те са регламентирани в Наредба № 14 от 23.09.1997г. на МОСВ и МЗ за норми за пределно допустими концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населени места (обн. ДВ, бр. 88 от 03.10.1997г., бр. 42 от 29.05.2007г., **в сила от 01.01.2008г.**) и Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух, в сила от 30.07.2010 г., издадена от министъра на здравеопазването и министъра на околната среда и водите (Обн. ДВ. бр.58 от 30 Юли 2010г., изм. и доп. ДВ. бр.48 от 16 Юни 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.79 от 8 Октомври 2019 г.)

В таблицата по-долу са дадени конкретните стойности на нормите за нивата на замърсителите (ПДК) съгласно изброената наредба.

Таблица № 5.2.1.7.2-01. Пределно допустими концентрации на замърсители съгласно Наредба № 14/23.09.1997г.

Норма	Период на осредняване	Стойност (mg/m³)	Дата към която нормата трябва да бъде спазена
Амоняк NH_3 (съгласно Наредба № 14/23.09.1997 г.)			
Средночасова норма за опазване на човешкото здраве	1 час	0.25	01.01.2008 г.
Средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве	24 часа	0.1	01.01.2008 г.
Фини прахови частици ФПЧ10 (съгласно Наредба 12/2010 г.)			
Средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве	24 часа	50 μg/m3 ФПЧ10 (да не бъде превишавана повече от 35 пъти в рамките на една КГ)	01.01.2005 г.
Средногодишна норма за опазване на човешкото здраве	една календарна година	40 μg/m3 ФПЧ10	01.01.2005 г.
ДОП – Средноденонощна стойност за опазване на човешкото здраве	24 часа	50 % от нормата (25 μg/m3 да не бъде превишавана повече от 35	01.01.2005 г.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvinsi@abv.bg

Норма	Период на осредняване	Стойност (mg/m³)	Дата към която нормата трябва да бъде спазена
		пъти в рамките на една КГ)	
ДОП – Средногодишна стойност за опазване на човешкото здраве	една календарна година	50 % от нормата (20 µg/m3)	01.01.2005 г.
Фини прахови частици ФПЧ2.5 (съгласно Наредба 12/2010 г.)			
Средноденоношна норма за опазване на човешкото здраве	24 часа	-	01.01.2005 г.
Средногодишна норма за опазване на човешкото здраве	една календарна година	20 µg/m³	01.01.2005 г.
ДОП – Средноденоношна стойност за опазване на човешкото здраве	24 часа	-	01.01.2005 г.
ДОП – Средногодишна стойност за опазване на човешкото здраве	една календарна година	50 % от нормата (12 µg/m³)	01.01.2005 г.

5.2.1.7.3. Модел 1 /PLUME/

5.2.1.7.3.1. Входни данни за модела

Точкови източници/изпускащи устройства на замърсяване на атмосферния въздух от работата на птицефермата са вентилационната система на животновъдните помещения за отглеждане на птици – кокошки-носачки (14 броя сгради). Изхвърлянето на отработения въздух от работните помещения на птицефермата се извършва чрез изпускащи устройства (вентилатори) разположени на стените на всяка от сградите за отглеждане на птици. На територията на площадката са разположени общо 234 бр. точкови източници на отпадъчни газове в атмосферния въздух (вентилатори), като параметрите и координатите им са дадени в *Таблица № 5.2.1.7.3.1-1.*

Таблица № 5.2.1.7.3.1-1. Точкови източници на емисии в атмосферния въздух

Производ-ствено хале (Сграда)	Географски координати на условен геометричен център на всяка сграда	ИУ (вентилатори)	Дебит [Nm³/h]	Височина [m]	Диа-метър [m]	Темпе-ратура [°C]
Сграда № 1	43°09'5.25"N 26°28'15.5"E	Вентилатори тип „Ер Мастер" – 6 бр.	6 x 43 700	1,5	1,4 m	20
		Аксиални вентилатори – 2 бр.	2 x 23 000	2,8	1,0 m	
Сграда № 2	43°09'4.79"N 26°28'14.97"E	Вентилатори тип „Ер Мастер" – 6 бр.	6 x 43 700	1,5	1,4 m	20
		Аксиални вентилатори – 2 бр.	2 x 23 000	2,8	1,0 m	
Сграда № 3	43°09'4.39"N 26°28'14.84"E	Вентилатори тип „Ер Мастер" – 6 бр.	6 x 43 700	1,5	1,4 m	20
		Аксиални вентилатори – 2 бр.	2 x 23 000	2,8	1,0 m	
Сграда № 4	43°09'3.97"N 26°28'14.81"E	Вентилатори тип „Ер Мастер" – 6 бр.	6 x 43 700	1,5	1,4 m	20
		Аксиални вентилатори – 2 бр.	2 x 23 000	2,8	1,0 m	

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон/ телефон/ 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Производ-ствено хале (Сграда)	Географски координати на условен геометричен център на всяка сграда	НУ (вентилатори)	Дебит [Nm³/h]	Височина [m]	Диа-метър [m]	Темпе-ратура [°C]
Сграда № 5	43°09'6.6"N 26°28'7.2"E	Вентилатори тип „Еър Мастер" – 8 бр. Аксиални вентилатори – 2 бр.	8 x 44 700 2 x 23 000	1,5 2,8	1,4 m 1,0 m	20
Сграда № 6	43°09'6.5"N 26°28'8.15"E	Вентилатори тип „Еър Мастер" – 8 бр. Аксиални вентилатори – 2 бр.	8 x 44 700 2 x 23 000	1,5 2,8	1,4 m 1,0 m	20
Сграда № 7	43°09'6.45"N 26°28'9.13"E	Вентилатори тип „Еър Мастер" – 8 бр. Аксиални вентилатори – 2 бр.	8 x 44 700 2 x 23 000	1,5 2,8	1,4 m 1,0 m	20
Сграда № 8	43°09'07.65"N 26°28'12.48"E	10 x вентилатор BD-V130-3-1,50PS EI5, 46 700 m3/h 2 x вентилатор FF091-6DQ 3x400V 50/60Hz 1,9/2,4A, 27 430 m3/h	10 x 46 700 2 x 27 430	1,5 2,8	1,4 m 1,0 m	20
Сграда № 9	43°09'03.12"N 26°28'8.99"E	10 x вентилатор BD-V130-3-1,50PS EI5, 46 700 m3/h 2 x вентилатор FF091-6DQ 3x400V 50/60Hz 1,9/2,4A, 27 430 m3/h	10 x 46 700 2 x 27 430	1,5 2,8	1,4 m 1,0 m	20
Сграда № 10 /нова/	43° 9'10.48"N 26°28'5.81"E	**Долно ниво:** Wall Fan (controlled) 2 x вентилатор FF091-6EQ с дебит 22 760 m³ 1x230V 50Hz 4,2A Wall Fan (вкл./изкл.) 8 x вентилатор BD-V130-3-1,50PS E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz сгъбен **Горно ниво:** Комин за отработен въздух (controlled) 4 x CL600 с вентилатор FF063-6ET(S) 1x230V 50/60Hz 2,5/3,3A с дебит 12 600 m³. Wall Fan (вкл./изкл.) 14 x вентилатор BD-V130-3-1,50PS E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz сгъбен	2 x 22 760 8 x 46 700 4 x 12 600 10 x 46 700 4 x 46 700	1,0 0,8 10,6 4,3 6,2	0,98 m 1,40 m 0,66 m 1,40 m 1,40 m	20
Сграда № 11 /нова/	43° 9'10.50"N 26°28'7.60"E	**Долно ниво:** Wall Fan (controlled) 2 x вентилатор FF091-6EQ с дебит 22 760 m³ 1x230V 50Hz 4,2A Wall Fan (вкл./изкл.) 8 x вентилатор BD-V130-3-1,50PS E15, с дебит	2 x 22 760 8 x 46 700 4 x 12 600 10 x 46 700	1,0 0,8 10,6 4,3	0,98 m 1,40 m 0,66 m 1,40 m	20

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнографски двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Производ-ствено хале (Сграда)	Географски координати на условен геометричен център на всяка сграда	ИУ (вентилатори)	Дебит [Nm³/h]	Височина [m]	Диа-метър [m]	Темпе-ратура [°C]
		46 700 m³ 400V 3ph 50Hz сглобен **Горно ниво:** Комин за отработен въздух (controlled) 4 x CL600 с вентилатор FF063-6ET(S) 1x230V 50/60Hz 2,5/3,3A с дебит 12 600 m³. Wall Fan (вкл./изкл.) 14 x вентилатор BD-V130-3-1,50PS E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz сглобен	4 x 46 700)	6,2	1,40 m	
Сграда № 12 /нова/	43° 9'10.31"N 26°28'9.18"E	**Долно ниво:** Wall Fan (controlled) 2 x вентилатор FF091-6EQ с дебит 22 760 m³ 1x230V 50Hz 4,2A Wall Fan (вкл./изкл.) 8 x вентилатор BD-V130-3-1,50PS E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz сглобен **Горно ниво:** Комин за отработен въздух (controlled) 4 x CL600 с вентилатор FF063-6ET(S) 1x230V 50/60Hz 2,5/3,3A с дебит 12 600 m³. Wall Fan (вкл./изкл.) 14 x вентилатор BD-V130-3-1,50PS E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz сглобен	2 x 22 760 8 x 46 700 4 x 12 600) 10 x 46 700 4 x 46 700	1,0 0,8 10,6 4,3 6,2	0,98 m 1,40 m 0,66 m 1,40 m 1,40 m	20
Сграда № 13 /нова/	43° 9'10.20"N 26°28'11.19"E	**Долно ниво:** Wall Fan (controlled) 2 x вентилатор FF091-6EQ с дебит 22 760 m³ 1x230V 50Hz 4,2A Wall Fan (вкл./изкл.) 8 x вентилатор BD-V130-3-1,50PS E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz сглобен **Горно ниво:** Комин за отработен въздух (controlled) 4 x CL600 с вентилатор FF063-6ET(S) 1x230V 50/60Hz 2,5/3,3A с дебит 12 600 m³.	2 x 22 760 8 x 46 700 4 x 12 600 10 x 46 700 4 x 46 700	1,0 0,8 10,6 4,3 6,2	0,98 m 1,40 m 0,66 m 1,40 m 1,40 m	20

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Кома проектир, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Производ-ствено хале (Сграда)	Географски координати на условен геометричен център на всяка сграда	ИУ (вентилатори)	Дебит [Nm³/h]	Височина [m]	Диа-метър [m]	Темпе-ратура [°C]
		Wall Fan (вкл./изкл.) 14 х вентилатор BD-V130-3-1,50PS.E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz сгъвбен				
Сграда № 14 /нова/	43° 9'10.22"N 26°28'12.96"E	**Долно ниво:** Wall Fan (controlled) 2 х вентилатор FF091-6EQ с дебит 22 760 m³ 1x230V 50Hz 4,2A	2 x 22 760	1,0	0,98 m	20
		Wall Fan (вкл./изкл.) 8 х вентилатор BD-V130-3-1,50PS.E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz сгъвбен	8 x 46 700	0,8	1,40 m	
		Горно ниво: Комин за отработен въздух (controlled) 4 х CL600 с вентилатор FF063-6ET(S) 1x230V 50/60Hz 2,5/3,3A с дебит 12 600 m³.	4 x 12 600	10,6	0,66 m	
		Wall Fan (вкл./изкл.) 14 х вентилатор BD-V130-3-1,50PS.E15, с дебит 46 700 m³ 400V 3ph 50Hz сгъвбен	10 x 46 700	4,3	1,40 m	
			4 x 46 700	6,2	1,40 m	

На площадката на дружеството няма и не се предвиждат печки за отопление.

Както се вижда от *Таблица № 5.2.1.7.3.1-1.* общия брой на вентилаторите е значително над 10. В модела PLUME може да се въвеждат до 10 броя ИУ. Поради тази причина са създадени т. нар. **виртуални изпускащи устройства**, като са следвани и спазени указанията, представени от **Министерството на околната среда и водите** („Създаване на виртуални устройства (ВУ) за целите на математическото моделиране с програмен продукт PLUME в случаите на повече от 10 изпускащи устройства на дадена площадка, които трябва да бъдат включени в модела").

Съгласно указанията на МОСВ параметрите на ВУ се определят като се спазват следните стъпки:

1.**Височината на ВУ – h [m]** се получава като сумата от произведенията на височината на съответното съществуващото ИУ се умножи по неговия дебит и след това се раздели на сумата от дебитите на съществуващите ИУ.

$h = (h_1*V_1 + h_2*V_2 + \ldots.hn*Vn) : (V_1 + V_2 + \ldots\ldots Vn)$, където:

$h_1 + h_2 + \ldots.hn$ – височина на съответните съществуващи ИУ [m],

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvinsi@abv.bg

$V_1 + V_2 + \ldots\ldots Vn$ – дебит на изпусканите газове от съответните съществуващи ИУ [Nm^3/s]

2.**Физическа скорост на изпусканите газове от всяко съществуващо ИУ – Si [m/s]** се получава като дебитът на изпусканите газове от съответните съществуващи ИУ се раздели на площта на напречните сечения на съответните съществуващи ИУ.

Si = Vi/Fi, където

Vi – дебит на изпусканите газове от съответните съществуващи ИУ [Nm^3/s]

Fi – площ на напречните сечения на съответните съществуващи ИУ [m^2].

3.**Средна скорост на изпусканите газове от ВУ – S [m/s]** се получава като сумата от произведенията на физическата скорост на съществуващото ИУ се умножи по неговия дебит и след това се раздели на сумата от дебитите на съществуващите ИУ.

$S = (S_1*V_1 + S_2*V_2 + \ldots.Sn*Vn) : (V_1 + V_2 + \ldots\ldots Vn)$

4.**Площ на напречното сечение на ВУ – F [m^2]** се получава като сумата от дебитите на съществуващите ИУ се раздели на средната скорост на изпусканите газове от ВУ.
$F = (V_1 + V_2 + \ldots\ldots Vn) : S$

5.**Средна температура на изпусканите газове от ВУ – T [^0C]** се получава като сумата от произведенията на температурата на съществуващото ИУ се умножи по неговия дебит и след това се раздели на сумата от дебитите на съществуващите ИУ.

$T = (T_1*V_1 + T_2*V_2 + \ldots.Tn*Vn) : (V_1 + V_2 + \ldots\ldots Vn)$

6.**Дебит на изпусканите газове от ВУ – V [Nm^3/s]** се получава като се сумират дебитите на съответните съществуващи ИУ.

$V = V_1 + V_2 + \ldots\ldots Vn$

7.**Координати на ВУ** – за улесняване на извършващите моделирането, не се търси център на тежестта на площадката в зависимост от дебита и височината на съществуващите ИУ, а ВУ се разполага на мястото на съществуващото ИУ с най-голям дебит.

В следващата таблица е показано кои реални съществуващи ИУ са обединени във ВУ.

Таблица № 5.2.1.7.3.1-2. Обединяване на съществуващи ИУ във ВУ

Виртуално изпускащо устройство №	Реално съществуващо изпускащо устройство №
ВУ 1	Вентилаторите, разположени във всички сгради

Използвайки указанията и формулите на МОСВ, са определени параметрите на ВУ, като те са дадени в следващата таблица.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Таблица № 5.2.1.7.3.1-3. Параметри на ВУ и съответните максимални емисии, използвани като входни данни в PLUME преди реализация на инвестиционното предложение

ВУ №	X(E)*	Y(N)*	h	d	T	V	V	Емисии [g/s]		
	[m]	[m]	[m]	[m]	[°C]	[Nm³/s]	[m³/s]**	Амоняк	PM_{10}	$PM_{2.5}$
ВУ 1	6000	6000	1.65	12.91	20	1074.70	1153.43	0.561	0.281	0.021

Таблица № 5.2.1.7.3.1-4. Параметри на ВУ и съответните максимални емисии, използвани като входни данни в PLUME след реализация на инвестиционното предложение

ВУ №	X(E)*	Y(N)*	h	d	T	V	V	Емисии [g/s]		
	[m]	[m]	[m]	[m]	[°C]	[Nm³/s]	[m³/s]**	Амоняк	PM_{10}	$PM_{2.5}$
ВУ 1	6000	6000	2.80	20.01	20	2634.87	2827.90	1.362	0.681	0.051

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Кома пренитер, стопанския двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvmre@abv.bg

Забележки: Wg – скоростта на гравитационно отлагане на газообразните вещества е 0 m/s, за PM_{10} – 0,01 m/s и за $PM_{2,5}$ – 0,0003 m/s (съгласно Закона на Стокс)

*Програмата PLUME работи с относителни координати, определени спрямо долния ляв ъгъл на областта на моделиране – в случая карта на изследваната област (12000 m на 12000 m), включваща разположението на площадката на „КВИНС-АРГО" ЕООД, птицеферма в с. Козма презвитер, общ. Омуртаг, обл. Търговище. Координатите са преизчислени от географските координати на условните геометрични центрове на съответните сгради.

**Тъй като в програмата PLUME, реал. в *„Методика за изчисляване на височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой"*, скоростта на газовете, изпускани от неподвижни източници еднозначно се определя от диаметъра и дебита им, е необходимо дебитът на източника да бъде преизчислен спрямо реалната температура на газовете по формулата:

$$v_s = V\frac{\pi d^2}{4}$$, където:

v_s – скорост на изходящите газове, $[m/s]$,

V – обемен дебит на изходящите газове при реални условия, $[m^3/s]$;

d – диаметър на изпускащото устройство $[m]$.

Ето защо, дебитът на изходящите газове се преизчислява по формулата:

$$V = V_0 * \frac{(T + 273)}{273}$$

където:

V_0 – обемен дебит на изходящите газове при нормални условия, $[Nm^3/s]$;

T – температура на изходящите газове, [°C].

Във връзка с горното и предвид това, че в програмата PLUME се въвежда реален дебит в m^3/s, то именно такъв дебит е използван в настоящото моделиране.

***Определяне на емисията на амоняк от вентилаторите: Броят на местата на птиците за сграда № 1 е 46 368. Умножавайки 52,500 по ЕФ (0,08 kg NH_3/за 1 място за едно животно/година), определен в таблица 3.1 (отглеждане на кокошки-носачки в клетки) от *Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на Комисията от 15.02.2017г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине* и преобразувайки мерните единици е определена емисията на амоняк (0,133 g/s). Същата е намалена с 30 % (0,056 g/s), тъй като операторът прилага мерки за намаляване на емисиите на амоняк (подробна информация за прилаганите мерки за намаляване на емисиите на амоняк е дадена в оценката за прилагане на НДНТ). По аналогични начини са определени емисиите и на останалите сгради.

Изследвана област от въздушния басейн

В съответствие с резултатите от някои предварителни изчисления и предвид разположението на жилищните райони около площадката на птицефермата, са избрани следните размери на изследваната област от въздушното пространство:

- дължина (изток-запад) – 12 000 m;

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinc@abv.bg

– широчина (север-юг) – 12 000 m.

Метеорологични условия на симулиране

Подробна характеристика на метеорологичните условия, както и тяхното влияние върху разпространението на замърсителите е дадено в т. II от настоящата разработка.

Таблица № 5.2.1.7.3-7 Класове на устойчивост в зависимост от скоростта на вятъра

Скорост на вятър [m/s]	Клас на устойчивост
1	A, B
2.5	B, C, E
4	B, C, D, E
5.5	C, D
7	D

Моделиране на дисперсията на емисиите на вредни вещества от всички организирани точкови източници на площадката и оценка на влиянието върху КАВ е направено с версия на програмен продукт „PLUME", разработена съгласно „Методика за изчисляване височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой" от 25 февруари 1998 година и приета от Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на здравеопазването (публикувана в Бюлетин на „Строителство и архитектура", бр.7/8 от 1998 г.).

Тази методика се използва при изчисляване на разпространението в атмосферата на вредни вещества, съдържащи се в изходящите отпадъчни газове от неподвижни източници (промишлени предприятия, топлоелектрически централи и др.), независимо от обема, температурата и състава на тези газове, както и от наличието на пречиствателни съоръжения за отпадъчни газове.

5.2.1.7.3.2. Критични стойности на разсейването – Максимално предходно замърсяване от съществуващи ИУ

Максималните еднократни приземни концентрации (МЕПК) се пресмятат при работа на съоръженията на максимален възможен товар, при възможно най-неблагоприятните за разпространение метеорологични условия за период, през който съоръженията биха работили с максимално разрешени емисии от изпускащите устройства. Този подход по правило определя т.нар сценарий „Максимално замърсяване" - използване на максимални емисионни фактори и/или НДЕ при една посока на вятъра и определените за конкретната ситуация най-неблагоприятни метеорологични условия за дисперсия за замърсителите.

Използваната програма прави пресмятания на МЕПК, опасната скорост на вятъра (Vоп), разстоянието до мястото, където те биха се появили (Хмепк) и класа на устойчивост на атмосферата по класификацията на Паскуил - Гифорд. Пресмятанията се извършват по програмата PLUME - опция "III. Максимално предходно замърсяване от съществуващи изпускащи устройства (ИУ)".

Като входни данни за модела са използвани представените в *Таблица № 5.2.1.7.3.1-3.* и *Таблица № 5.2.1.7.3.1–4.*

„КВИНС - АРТ" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

За „тип на подложна повърхност" е избран извънградски район. Областта, за която се пресмята замърсяването, е – 12 000 х 12 000 метра (60 стъпки по 200 m в посока запад-изток и 60 стъпки по 200 m в посока север-юг).

Резултатите от изчисленията на софтуерния продукт са представени на следващата фигура.

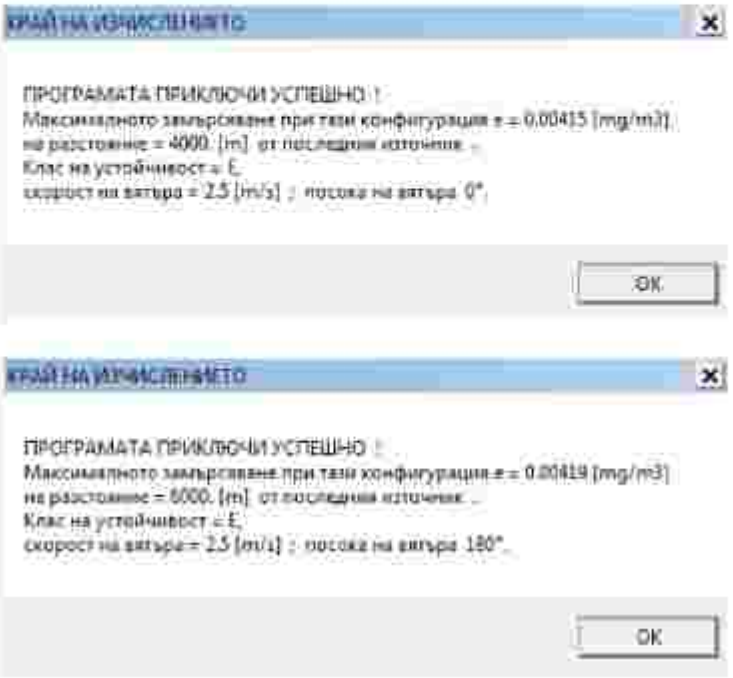

Фигура № 5.2.1.7.3.2-1. Максимално предходно замърсяване с NH_3

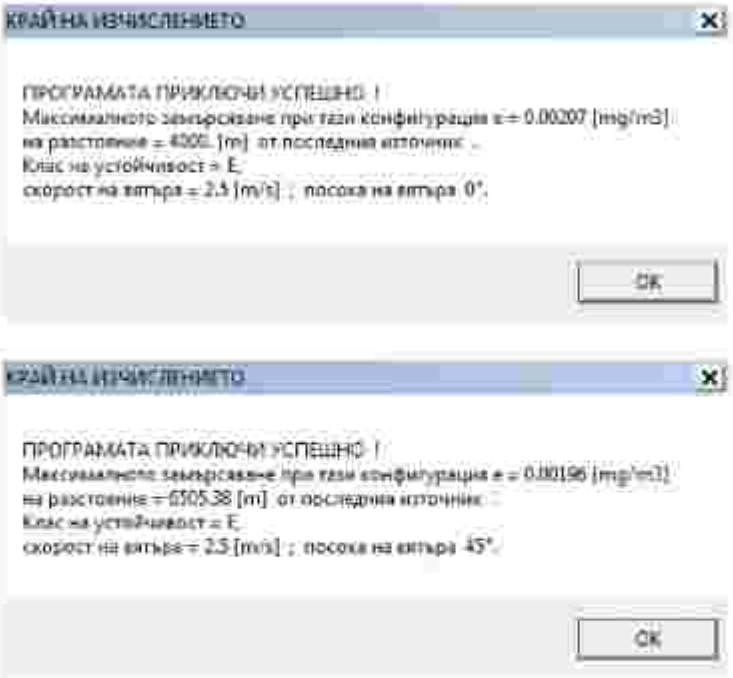

Фигура № 5.2.1.7.3.2-2. Максимално предходно замърсяване с PM_{10}

„КВИНС - АРТ" ЕООД
с. Козма презвитер, етнографски двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

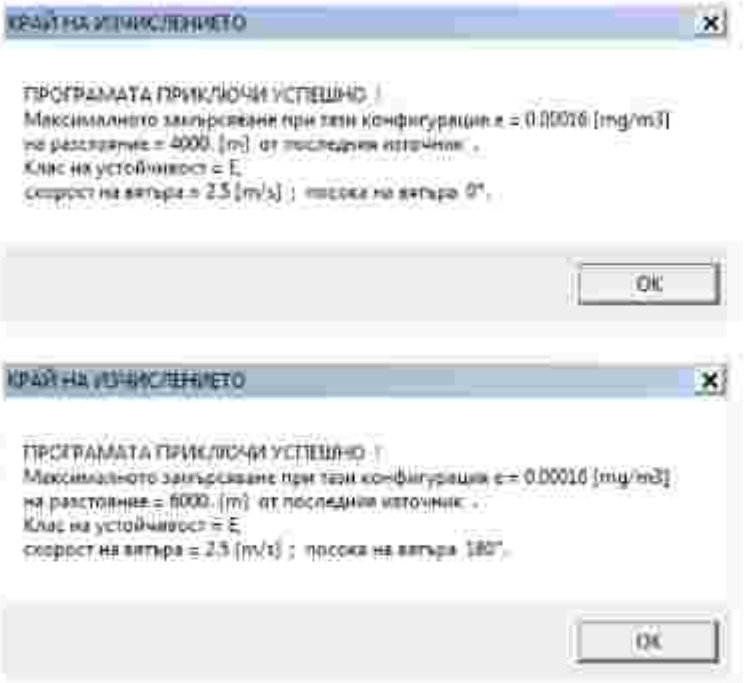

Фигура № 5.2.1.7.3.2-3. Максимално пределно замърсяване с $PM_{2.5}$

Обобщение на получените резултатите са представени в Таблиците по-долу.

Таблица № 5.2.1.7.3.2-1. Обобщени данни на резултатите от моделирането

Замърсител вид	МЕПК	$X_{макс}$ m	Посока deg	$V_{от}$ m/s	Клас на устойчивост
NH_3 преди реализация на ИП	0.00415 mg/m³	4000	180	2.5	E
NH_3 след реализация на ИП	0.00419 mg/m³	6000	180	2.5	E
PM_{10} преди реализация на ИП	0.00207 mg/m³	4000	0	2.5	E
PM_{10} след реализация на ИП	0.00196 mg/m³	6505.38	45	2.5	E
$PM_{2.5}$ преди реализация на ИП	0.00016 mg/m³	4000	0	2.5	E
$PM_{2.5}$ след реализация на ИП	0.00016 mg/m³	6000	180	2.5	E

Таблица № 5.2.1.7.3.2-2. Сравнение на резултатите от моделирането със съответните норми

Замърсител вид	Концентрации	

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

	МЕПК	Максимално еднократни или средночасови норми	Съответствие, % от нормите
NH_3 преди реализация на ИП	0,00415 mg/m^3	0,25 mg/m^3*	1,66 %
NH_3 след реализация на ИП	0,00419 mg/m^3	0,25 mg/m^3*	1,68 %
PM_{10} преди реализация на ИП	0,00207 mg/m^3	0,05 mg/m^3**	4,14 %
PM_{10} след реализация на ИП	0,00196 mg/m^3	0,05 mg/m^3**	3,92 %
$PM_{2,5}$ преди реализация на ИП	0,00016 mg/m^3	-	-
$PM_{2,5}$ след реализация на ИП	0,00016 mg/m^3	-	-

*Съгласно Наредба 14/1997 г.

**Съгласно Наредба 12/2010 г.

Отчетеното замърсяване на атмосферния въздух (максимални еднократни приземни концентрации) при възможно най-неблагоприятните условия и експлоатация на максимална мощност на съоръженията, при максимални емисии, **ще бъде под допустимите норми**.

5.2.1.7.3.3. Критични стойности на разсейването по посока на населените места

Програмният продукт разполага с възможност за оценка на **максимално еднократните концентрации**, които биха се получили в приземния атмосферен слой в резултат на специфични метеорологични условия. За тази цел при зададени параметри на изпускащите устройства, както и на съответните емисии, се редува целия набор от метеорологични параметри (посока, скорост на вятъра и клас на устойчивост), като се определят тези, при които се получава най-висока стойност на изчислената приземна концентрация.

Моделът PLUME отчита ефектите на топлинно или механично издигане на струята (заложени в кода на продукта), вследствие на което се увеличава физическата височина на комина до т.н. ефективната височина, която зависи правопропорционално от разликата между температурата на изхвърляните газове от изпускащото устройство и температурата на околния въздух. Следователно по-ниски ефективни височини ще се получат при по-високи температури на околния въздух (летни температури), а следователно и по-големи максимални стойности на замърсяването. При моделирането е използвана температура 30^{0}C.

Максималните еднократни приземни концентрации по посока на най-близкото населено място (с. Козма презвитер) са изчислени при работа на съоръженията на максимален възможен товар, при възможно най-неблагоприятните за разпространение метеорологични условия за период, през който съоръженията биха работили с максимално разрешени емисии от изпускашите устройства. Използваната програма прави пресмятания на МЕПК, опасната скорост на вятъра, разстоянието до мястото, където те биха се появили и класа на устойчивост на атмосферата по класификацията на Паскуил – Гифорд. Пресмятанията се извършват по

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон/ телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

програмата PLUME - **опция I.** „Очаквани концентрации на вредни вещества в приземния слой" при използване на **една посока на вятъра** и параметрите получени при изчисление на ***„Максимално предходно замърсяване от съществуващи ИЗ"***.

Входни данни:

- *Входни параметри на модела* – областта, за която се пресмята замърсяването, е – 12 000 х 12 000 метра (60 стъпки по 200 m в посока запад-изток и 60 стъпки по 200 m в посока север-юг);
- *Тип подложна повърхност* – извънградски район;
- *Метеорология* – за целите на изследването са използвани метеорологичните условия посочени в т. II от настоящата разработка, като скоростта на вятъра и класа на устойчивост са определени през III-та опция на модела PLUME (виж фиг. 5.2.1.7.3.2. по-горе). Посоката на вятъра е спрямо населеното място –с. Козма презвитер (90^0).
- *Параметри на източника* – физическите параметри на източниците, координатите им и максималните емисите са дадени в Таблица № 5.2.1.7.3.1-3. и Таблица № 5.2.1.7.3.1-4. по-горе. Скоростта на гравитационно отлагане на газообразните вещества е 0 m/s, за PM_{10} – 0,01 m/s и за $PM_{2.5}$ – 0,0003 m/s (съгласно Закона на Стокс)

За пълнота на изследването на следващите няколко фигури са показани максимално еднократните полета (изолинии) на замърсяване с амоняк (NH_3) и прах (PM_{10} и $PM_{2.5}$), при съответните най-неблагоприятни метеорологични условия през деня, тъй като тогава се получават възможно най-големите стойности на концентрациите.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Фигура № 5.2.1.7.3.3-1. Разпределение на приземните концентрации на NH_3 при използване на данни от трета опция на Plume

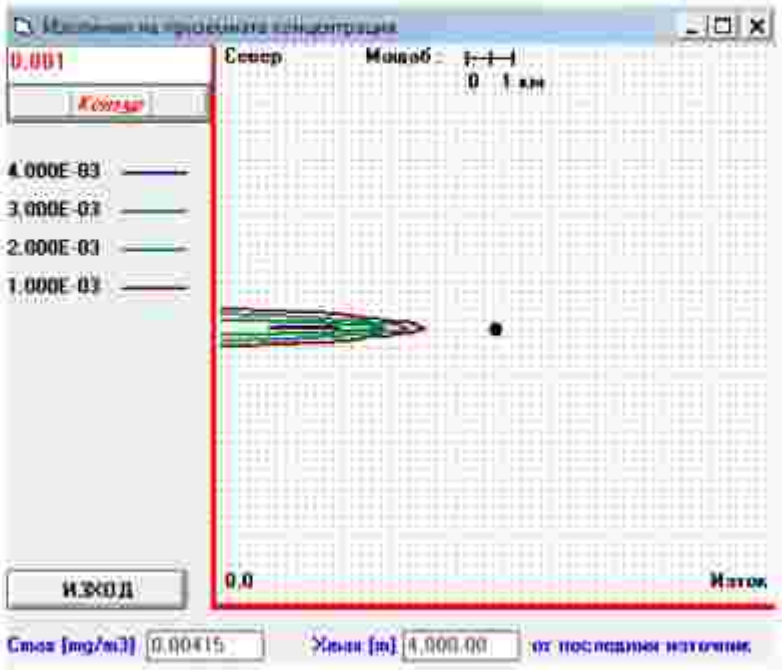

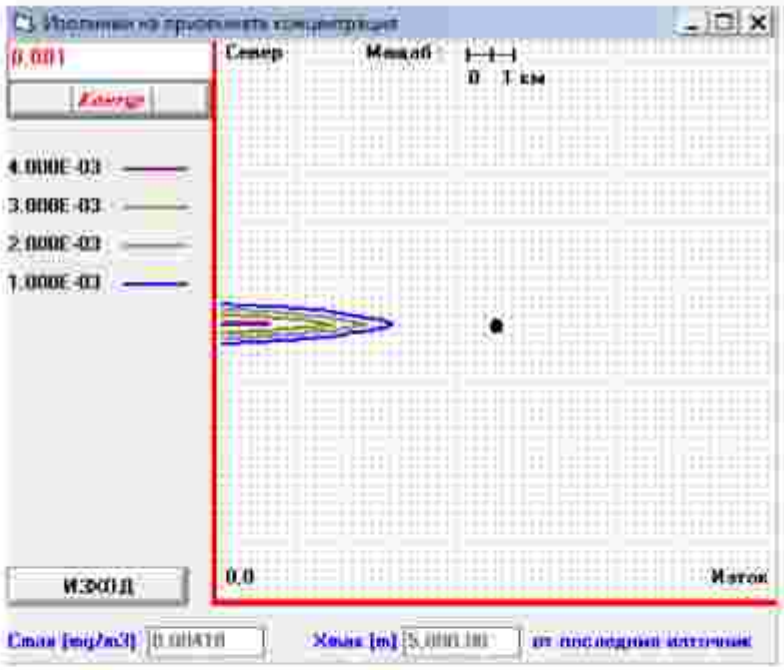

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Калина пресечка стопанския двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Фигура № 5.2.1.7.3.3-2. Разпределение на приземните концентрации на PM_{10} при използване на данни от трета опция на Plume

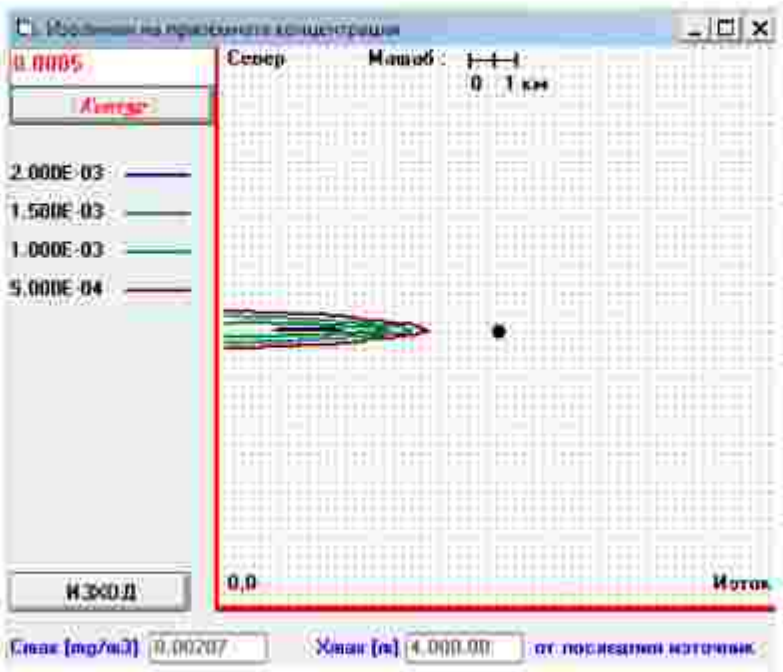

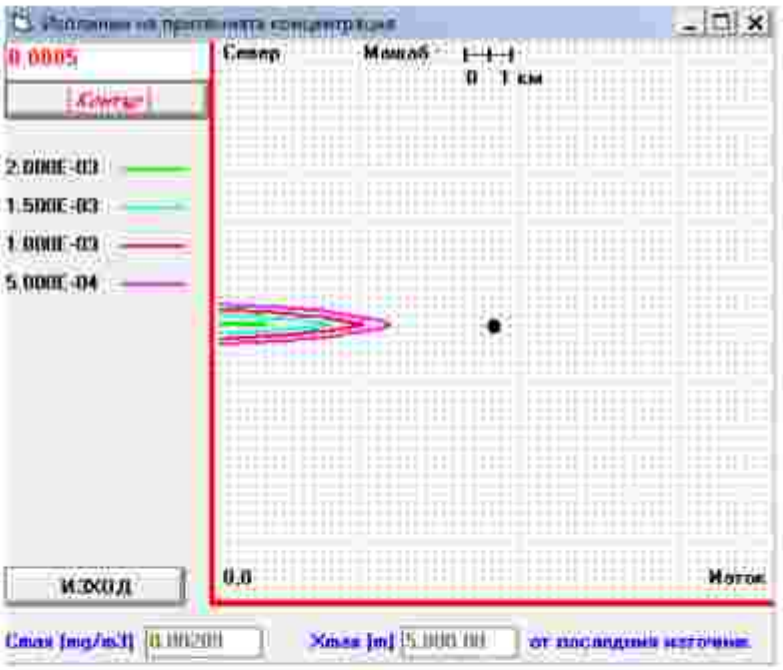

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма прелитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066-212
e-mail: kvins@abv.bg

Фигура № 5.2.1.7.3.3-3. Разпределение на приземните концентрации на $PM_{2.5}$ при използване на данни от трета опция на Plume

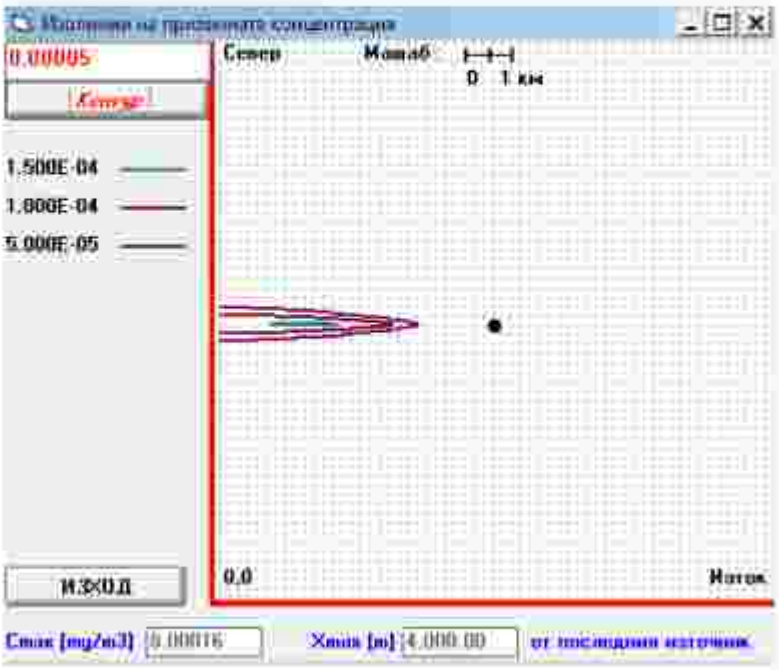

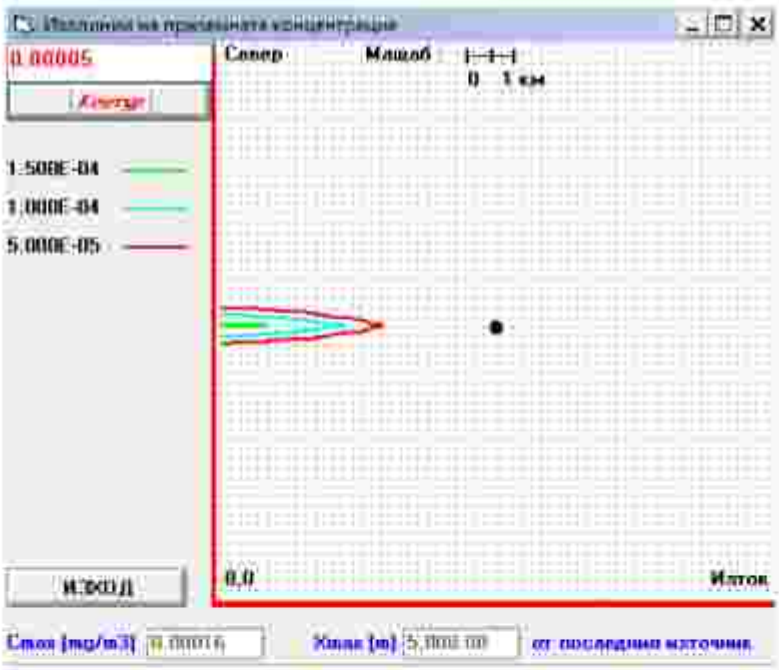

Резултати:

Както се вижда от горните фигури, **максимално еднократните концентрации** на амоняк (NH_3) и прах (PM_{10} и $PM_{2.5}$) **са многократно по-ниски от нормативно определените ПДК** и се получават извън населени места. В *Таблица № 5.2.1.7.3.3-1.* са представени обобщени резултати на изчислените максимални концентрации на вредни вещества в приземния слой на атмосферата, както и сравнението им с ПДК, определени в българското законодателство и посочени по-горе:

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнически двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinss@abv.bg

Таблица № 5.2.1.7.3.3-1. Изчислени стойности за максимално еднократните концентрации на замърсителите, емитирани от дейността на птицефермата, в приземния слой на атмосферата и сравнението им с действащите норми за КАВ

Замърсител	Метеорологични условия	Разстояние от посл. източник [m]	Изчислена макс. концентрация Стойност	Марка	Норма съгласно българското законодателство Стойност	Вид	Съответствие
Изчислени стойности за максимално еднократните концентрации на замърсителите, при използване на входни данни (скорост на вятъра и клас на устойчивост), получени при третата опция на програмата PLUME „Максимално предходно замърсяване на съществуващи ИЗ" и посока на вятъра към Козма презвитер							
NH_3 преди реализация на ИП	скорост – 2.5 m/s посока – 90° клас на уст. – E	0,00415	4000	**mg/m³**	0,250	ср. часова	Да
NH_3 след реализация на ИП	скорост – 2.5 m/s посока – 90° клас на уст. – E	0,00418	6000	**mg/m³**	0,250	ср. часова	Да
PM_{10} преди реализация на ИП	скорост – 2.5 m/s посока – 90° клас на уст. – E	0,00207	4000	**mg/m³**	0,05	ср. часова	Да
PM_{10} след реализация на ИП	скорост – 2.5 m/s посока – 90° клас на уст. – E	0,00209	5800	**mg/m³**	0,05	ср. часова	Да
$PM_{2.5}$ преди реализация на ИП	скорост – 2.5 m/s посока – 90° клас на уст. – E	0,00016	4000	**mg/m³**	-	ср. часова	-
$PM_{2.5}$ след реализация на ИП	скорост – 2.5 m/s посока – 90° клас на уст. – E	0,00016	5800	**mg/m³**	-	ср. часова	-

Извод:

На базата на направените модели на разпространението на емисните на NH_3 емитирани от организираните източници на „КВИНС-АРГО" ЕООД, птицеферма в с. Козма презвитер, общ. Омуртаг, обл. Търговище, се вижда, че изчислените стойности на максимално еднократните (при най-неблагоприятни климатични условия) концентрации на амоняк (NH_3) и прах (PM_{10} и $PM_{2.5}$) в приземния слой на атмосферата са **многократно под средночасовата норма** за този замърсител, съгласно нормативните ограничения.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

5.2.1.7.3.4. Средногодишни концентрации на замърсители

Чрез програмния продукт може да се направи оценка за средномесечното или средногодишното замърсяване. За тази цел при зададени параметри на изпускащите устройства, както и на съответните емисии, се редува целия набор от метеорологични параметри (посока, скорост и честота на вятъра), като се определят тези, при които се получава най-висока стойност на изчислената приземна концентрация.

Съгласно нормативната уредба няма определени средномесечни ПДК. Поради тази причина този клон на програмата се използва най-често за определяне на средногодишните концентрации на замърсителите в приземния атмосферен слой.

Входни данни:

- *Входни параметри на модела* – областта, за която се пресмята замърсяването, е – 12 000 x 12 000 метра (60 стъпки по 200 m в посока запад-изток и 60 стъпки по 200 m в посока север-юг);
- *Тип подложна повърхност* – извънградски район;
- *Метеорология* – за целите на изследването са използвани данните за средногодишна скорост и честота на вятъра по посоки, дадени в *Таблица № 5.2.1.1.5-1.* и средногодишна температура на въздуха от 10,6°C.
- *Параметри на източника* – физическите параметри на източниците, координатите им и максималните емисиите в [g/s] са дадени в *Таблица № 5.2.1.7.3.1-3. и Таблица № 5.2.1.7.3.1-3.* Скоростта на гравитационно отлагане за газообразните вещества е 0 m/s.

За пълнота на изследването на следващата фигура са показани годишните приземни полета (изолинии) на замърсяване с амоняк (NH_3) и прах (PM_{10} и $PM_{2.5}$).

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Костина практика, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Фигура № 5.2.1.7.3.4-1.. Разпределение на приземните концентрации на NH_3 при роза на ветъра

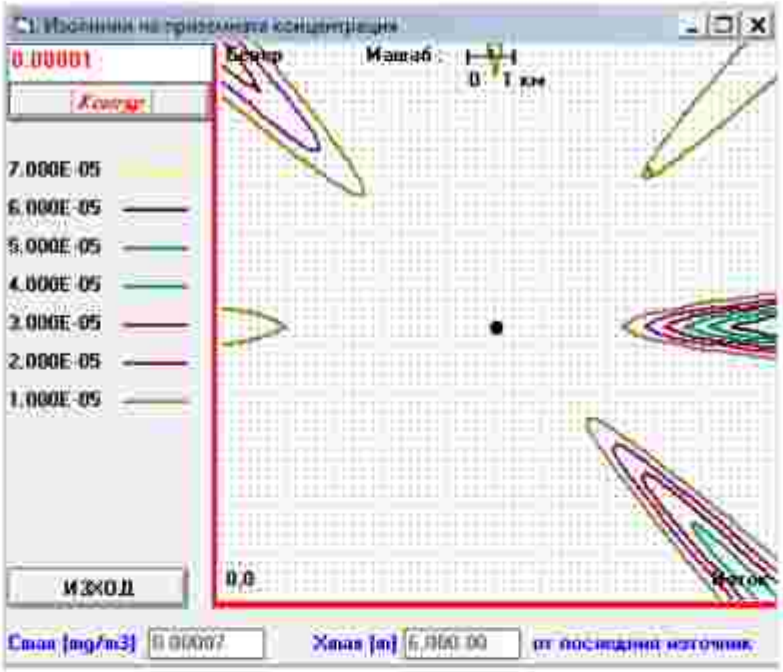

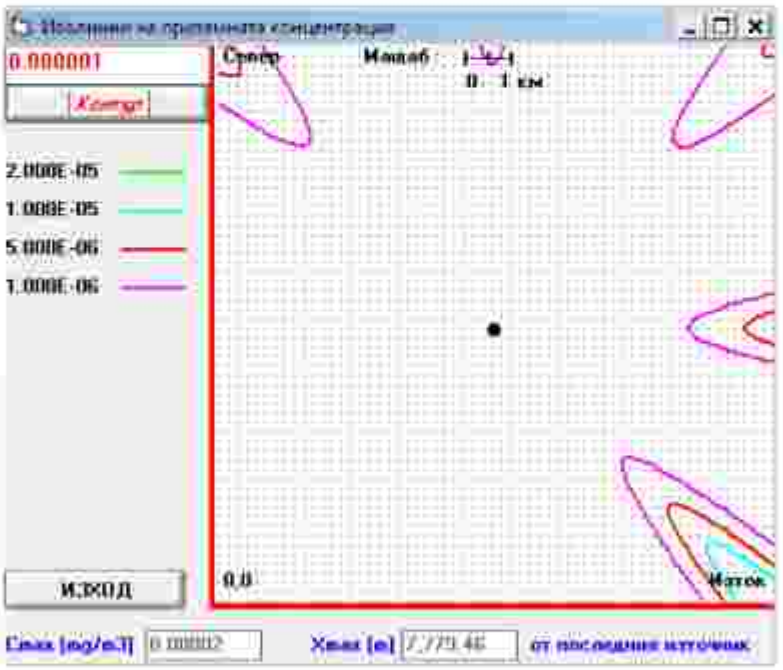

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kviis@abv.bg

Фигура № 5.2.1.7.3.4-2. Разпределение на приземните концентрации на PM_{10} при използване на данни от трета опция на Plume

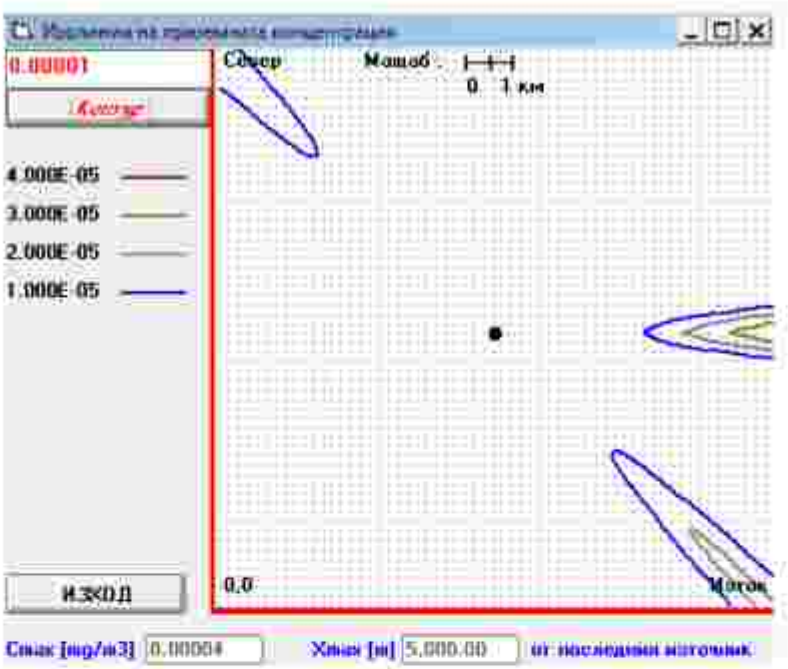

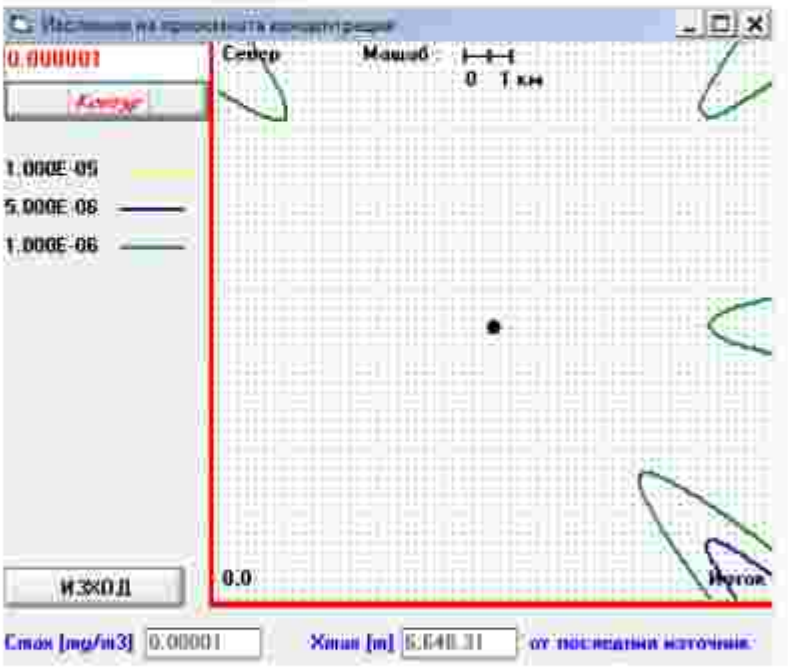

„ЖВИПС - АРГО" ЕООД
с. Козма преславец, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvips@abv.bg

Фигура № 5.2.1.7.3.4-3. Разпределение на приземните концентрации на $PM_{2.5}$ при използване на данни от трета опция на Pluie

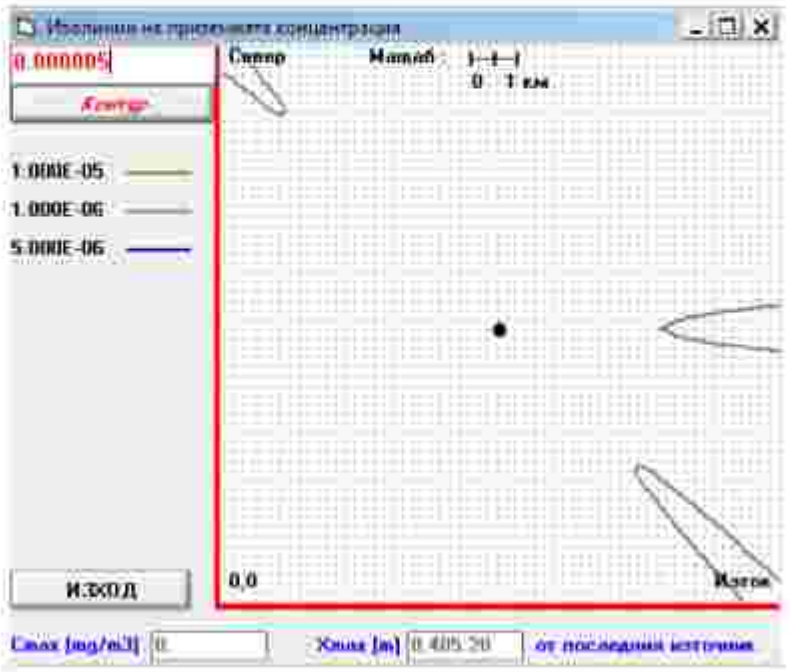

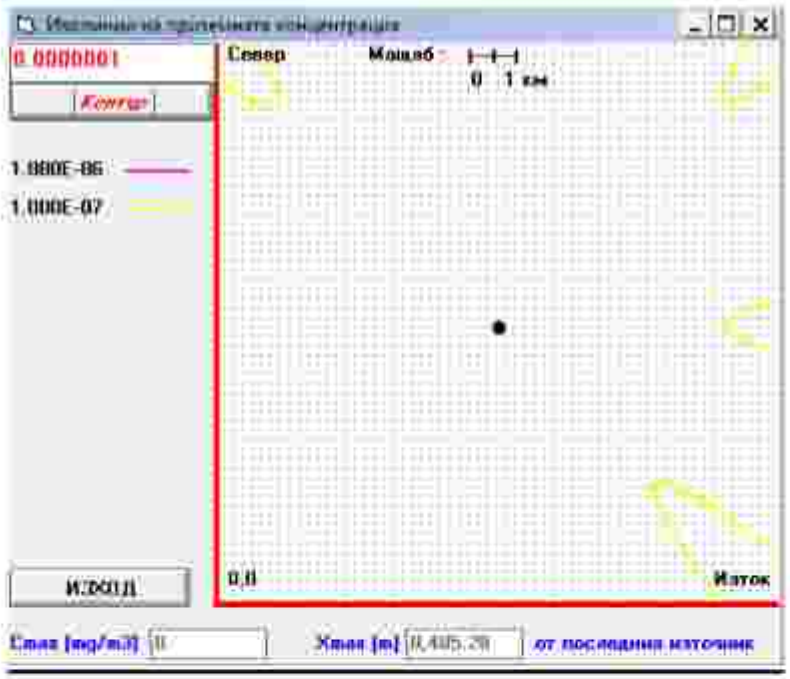

Резултати:

Както се вижда от горната фигура, **максималната средногодишна концентрация** на замърсителя амоняк (NH_3) и прах (PM_{10} и $PM_{2.5}$) е **многократно по-ниска от нормативно определените ПДК**. В *Таблица № 5.2.1.7.3.4-1.* са представени обобщени резултати на изчислените максимални стойности на средногодишните концентрации на вредни вещества в приземния слой на атмосферата, както и сравнението им с ПДК, определени в българското законодателство и посочени в ***т. III*** по-горе.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kviis@abv.bg

Таблица № 5.2.1.7.3.4-1. Изчислени максимални стойности за средногодишните концентрации на замърсителите, емитирани от дейността на „КВИНС-АРГО" ЕООД, в приземния слой на атмосферата и сравнението им с действащите норми за КАВ

Замърсител	Изчислена макс. концентрация	Мярка	Норма съгласно българското законодателство			Съответствие
	Стойност		Стойност	Вид	Наредба	
NH_3 преди реализация на ИП	0,00007	**mg/m³**	0,1	24-часова (няма годишна ПДК)	Наредба № 14/23.09.1997 г.	**Да**
NH_3 след реализация на ИП	0,00002	**mg/m³**	0,1	24-часова (няма годишна ПДК)	Наредба № 14/23.09.1997 г.	**Да**
PM_{10} преди реализация на ИП	0,00004	**mg/m³**	0,04	Средногодишна ПДК	Наредба № 12/2010 г	**Да**
PM_{10} след реализация на ИП	0,00001	**mg/m³**	0,04	Средногодишна ПДК	Наредба № 12/2010 г	**Да**
$PM_{2,5}$ преди реализация на ИП	0,000001	**mg/m³**	0,02	Средногодишна ПДК	Наредба № 12/2010 г	**Да**
$PM_{2,5}$ след реализация на ИП	0,0000001	**mg/m³**	0,02	Средногодишна ПДК	Наредба № 12/2010 г	**Да**

Извод:

От направения модел на разпространение на амоняк се вижда, че максималната средногодишна концентрация се получава извън населени места. За този замърсител в българското законодателство няма определена средногодишна норма за КАВ, а има определена **само** 24 часова, която се спазва.

Видно от извършения софтуерен анализ при увеличаване капацитета на производствената площадка е налице увеличаване радиуса на въздействие на емисии, но не и значително повишаване на техните концентрации. Дори и при максимални стойности (възможно най-тежки условия и максимално натоварване) имисионните нива са значително под съответните норми.

От направения модел на разпространение на прах (PM_{10} и $PM_{2,5}$) се вижда, че максималната средногодишна концентрация се получава извън населени места. За този замърсител в българското законодателство е действаща определена средногодишна норма за КАВ, която се спазва. Получените имисионни нива са значително под определените норми.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

5.2.1.7.4. Модел 2 „TRAFFIC ORACLE". Входни данни на модела

5.2.1.7.4.1. Входни данни

Извършва се експлоатация на съществуващо съоръжение за съхранение на торови маси (торохранилище) с размери 50 х 15 х 7 м. Инвестиционното предложение предвижда експлоатация на ново съоръжение за съхранение на торови маси (торохранилище) с размери 84,5 х 19,5 х 7 м.

В *Таблица № 5.2.1.7.4.1-1* са представени параметрите на площните източници и максималната емисия на замърсителя амоняк, които са използвани като входни данни в програмата.

Таблица № 5.2.1.7.4.1-1 Параметри на торохранилището и максималната емисия на амоняк, използвани като входни данни в TRAFFIC ORACLE преди реализация на инвестиционното предложение

№ на площен източник	X_0 (E)**	Y_0(N)**	X-страна	Y-страна	Височина на сградите	Интензитет на движението	Емисия [g/s]
	[m]	[m]	[m]	[m]	[m]		Амоняк
Торохранилище	6241	6130	50	15	7	1	0.021*

Таблица № 5.2.1.7.4.1-2 Параметри на торохранилището и максималната емисия на амоняк, използвани като входни данни в TRAFFIC ORACLE преди реализация на инвестиционното предложение след реализация на инвестиционното предложение

№ на площен източник	X_0 (E)**	Y_0(N)**	X-страна	Y-страна	Височина на сградите	Интензитет на движението	Емисия [g/s]
	[m]	[m]	[m]	[m]	[m]		Амоняк
Торохранилище	6241	6130	50	15	7	1	0.021*
Торохранилище	5950	5820	84,5	19,5	7	1	0,047*

Забележки: Wg – скоростта на гравитационно отлагане на газообразните вещества е 0 m/s. 2 147.76

*Определяне на емисията на амоняк – В Актуализираната методика за инвентаризация на емисиите на вредни вещества във въздуха (съгласно EMEP/CORINAIR 2006г.), утвърдена със Заповед № РД-165/20.02.2013г. на МОСВ е даден ЕФ за амоняк, който е общ за цялостната дейност (грижи за добитъка, съхраняване на тор, разстилане и т.н.). Поради тази причина е използван ЕФ по таблица 2 от SNAP CODE 100907 „ЕФ за Складиране на тор извън помещения при кокошки-несачки" на методиката от 2007г. Умножавайки общият 536 940 бр. места за птици по ЕФ (0,02 кг/за 1 място за птица/година) и преобразувайки мерните единици се получава **годишна емисия** от 0,341 g/s. Същата е намалена с минимум 80 %, тъй като операторът прилага мерки за намаляване на емисиите на амоняк (подробна информация за прилаганите мерки за намаляване на емисиите на амоняк е дадена в оценката за прилагане на НДНТ), тоест в околната среда ще се отделят емисии на амоняк от торохранилището максимум до 0,068 g/s. Именно тази емисия е използвана при моделирането с програмата TRAFFIC ORACLE. Стойността на емисията е разделена на двете съоръжения за съхранение на тор пропорционално.

**Програмата TRAFFIC ORACLE работи с относителни координати, определени спрямо долния ляв ъгъл на областта на моделиране – в случая карта на изследваната област (12000m на 12000m), включваща разположението на площадката на „КВИНС-АРГО" ЕООД, птицеферма в с. Козма презвитер, общ. Омуртаг, обл. Търговище. Координатите са преизчислени от географските координати на долния ляв ъгъл на торохранилището, както се изисква с програмата TRAFFIC ORACLE.

Мерки за намаляване на емисиите от торохранилището

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Предвидената мярка за редуциране емисиите на амоняк е използването на плътно покритие върху торохранилището - конструкция тип „черупка" (ламарина или термопанели) Чрез тази мярка се гарантира редуциране на емисиите с до **80 %**. Тази мярка ще осигури съответствие на съоръжението с изискванията на Приложение IX на Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (*ратифициран със закон, приет от 39-то НС на 20.04.2005 г. - ДВ, бр. 38 от 3.05.2005 г. Издаден от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 93 от 22.11.2005 г., в сила за Република България от 3.10.2005 г.*). Плътното покритие на торохранилището се счита за марка от категория 1 съгласно GUIDANCE DOCUMENT ON PREVENTING AND ABATING AMMONIA EMISSIONS FROM AGRICULTURAL SOURCES.

Изследвана област от въздушния басейн

В съответствие с резултатите от някои предварителни изчисления и предвид разположението на жилищните райони около площадката на птицефермата, са избрани следните размери на изследваната област от въздушното пространство:

- дължина (изток-запад) – 12 000 m;
- широчина (север-юг) – 12 000 m.

Метеорологични условия на симулиране

Подробна характеристика на метеорологичните условия, както и тяхното влияние върху разпространението на замърсителите е дадено в т. II от настоящата разработка.

При опцията „Една посока" в симулационния пакет априори са зададени различни класове на устойчивост на атмосферата определени на база отчитане на влиянието на скоростта на вятъра, слънчевото греене, облачността и използването на данни получени чрез третата опция на програмата „Максимално възможно еднократно замърсяване" за площни източници.

Таблица 5.2.1.7.4.1-3. Класове на устойчивост в зависимост от скоростта на вятъра

Скорост на вятър [m/s]	Клас на устойчивост
1	A, B
2.5	B, C, E
4	B, C, D, E
5.5	C, D
7	D

5.2.1.7.4.2. Критични стойности на разсейването - Максимално възможно еднократно замърсяване

Максималните еднократни приземни концентрации (МЕПК) се пресмятат при работа на съоръженията на максимален възможен товар, при възможно най-неблагоприятните за разпространение метеорологични условия за период, през който съоръженията биха работили с максимално разрешени емисии от изпускащите устройства. Този подход по правило определя т.нар. сценарий „Максимално замърсяване" - използване на максимални емисионни фактори и/или НДЕ при една посока на вятъра и определените за конкретната ситуация най-неблагоприятни метеорологични условия за дисперсия за замърсителите.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма преслатор, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Използваната програма прави пресмятания на МЕПК, опасната скорост на вятъра (Vоп), разстоянието до мястото, където те биха се появили (Хмепк) и класа на устойчивост на атмосферата по класификацията на Паскуил - Гифорд. Пресмятанията се извършват по програмата TRAFFIC ORACLE - опция "III. Максимално възможно еднократно замърсяване".

Като входни данни за модела са използвани представените в *Таблица № 5.2.1.7.4.1-1* и *Таблица № 5.2.1.7.4.1-2*

За „тип на подложна повърхност" е избран извънградски район. Областта, за която се пресмята замърсяването, е – 12 000 х 12 000 метра (60 стъпки по 200 m в посока запад-изток и 60 стъпки по 200 m в посока север-юг).

Резултатите от изчисленията на софтуерния продукт са представени на следващата фигура.

Фигура № 5.2.1.7.4.2-1. Максимално възможно еднократно замърсяване с NH_3

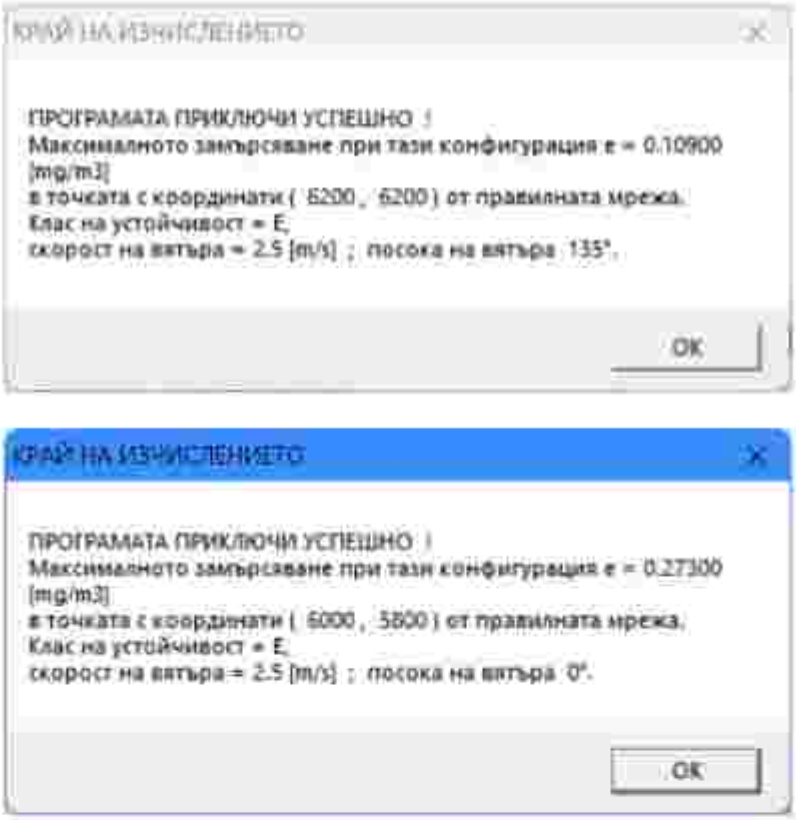

Обобщение на получените резултатите са представени в Таблиците по-долу.

Таблица № 5.2.1.7.4.2-1. Обобщени данни на резултатите от моделирането

Замърсител вид	МЕПК	Хмепк m	Умепк m	Посока deg	Vоп m/s	Клас на устойчивост
NH_3 преди реализация на ИП	0.10900 mg/m^3	6200	6200	135	2.5	E

„КВИПС - АРГО" ЕООД
с. Костна постилка, стопански двор
телефон; телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvips@abv.bg

NH_3 след реализация на ИП	0.27300 mg/m³	6200	6200	135	2.5	E

Таблица № 5.2.1.7.4.2-2. Сравнение на резултатите от моделирането със съответните норми

Замърсител вид	Концентрации		Съответствие, % от нормите
	МЕПК	Максимално еднократни или средночасови норми	
NH_3 преди реализация на ИП	0.10900 mg/m³	0.25 mg/m³*	43.6 %
NH_3 след реализация на ИП	0.27300 mg/m³	0.25 mg/m³*	109.2 %

*Съгласно Наредба 14/1997 г.

Отчетеното замърсяване на атмосферния въздух (максимално възможно еднократно замърсяване) при възможно най-неблагоприятните условия и експлоатация на максимална мощност на съоръженията, при максимални емисии, след реализацията на инвестиционното предложение, е възможно да е **над допустимите норми**. Получените максимални концентрации се формират между двете съоръжения за съхранение на тор. В реална обстановка подобни концентрации не могат да бъдат достигнати поради изолирането на сградите и предотвратяване емитирането на амоняк.

5.2.1.7.4.3. Критични стойности на разсейването по посока на населените места

Програмният продукт разполага с възможност за оценка на максимално еднократните концентрации, които биха се получили в приземния атмосферен слой в резултат на специфични метеорологични условия. За тази цел при зададени параметри на източниците, както и на съответните емисии, се редува целия набор от метеорологични параметри (посока, скорост на вятъра и клас на устойчивост), като се определят тези, при които се получава най-висока стойност на изчислената приземна концентрация.

Входни данни:

- *Входни параметри на модела* – областта, за която се пресмята замърсяването, е – 12 000 x 12 000 метра (60 стъпки по 200 m в посока запад-изток и 60 стъпки по 200 m в посока север-юг);
- *Тип на подложна повърхност* – извънградски район;
- *Метеорология* – за целите на изследването са използвани метеорологичните условия посочени в т. II от настоящата разработка, като скоростта на вятъра и класа на устойчивост са определени през третата опция на програмата „Максимално възможно еднократно замърсяване" за площни източници на модела TRAFFIC ORACLE (виж фиг. 5.2.1.7.4.2-1. по-горе). Посоката на вятъра е спрямо населеното място – кварталите на с. Козма презвитер – Козма презвитер (90°);
- *Параметри на източника и емисии* – съгласно *Таблица № 5.2.1.7.4.1-1. и Таблица № 5.2.1.7.4.1-2.* Скоростта на гравитационно отлагане за газообразните вещества е 0 m/s.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

За пълнота на изследването на следващите няколко фигури са показани максимално еднократните полета (изолинии) на замърсяване с амоняк (NH_3), при съответните най-неблагоприятни метеорологични условия през деня, тъй като тогава се получават възможно най-големите стойности на концентрациите.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06006/212, факс: 06006/212
e-mail: kvins@abv.bg

Фигура № 5.2.1.7.4.3-1. Разпределение на приземните концентрации на NH_3 при използване на данни от трета опция на TRAFFIC ORACLE

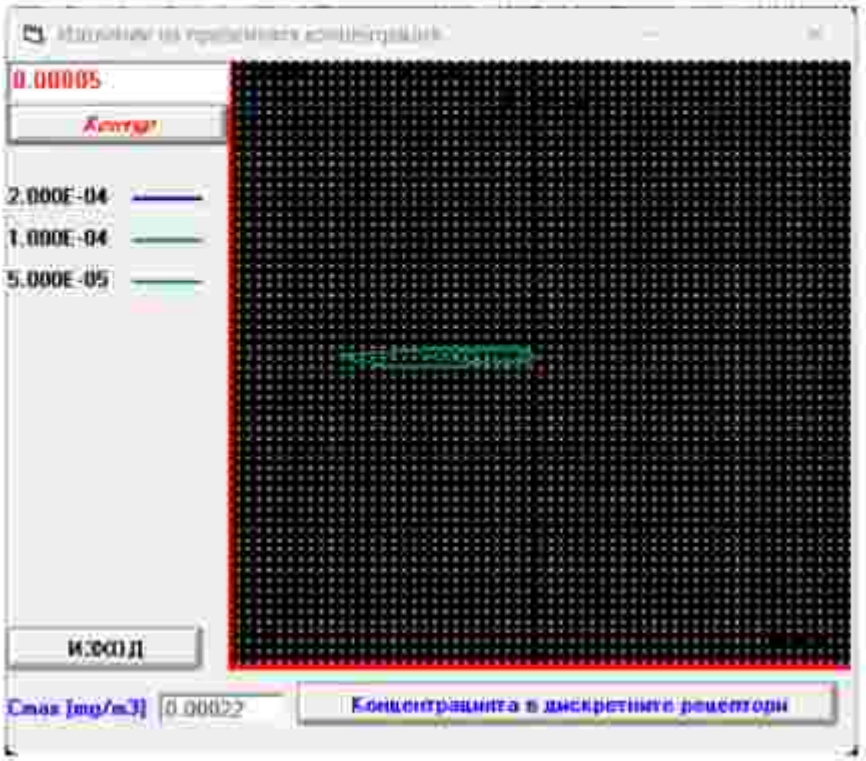

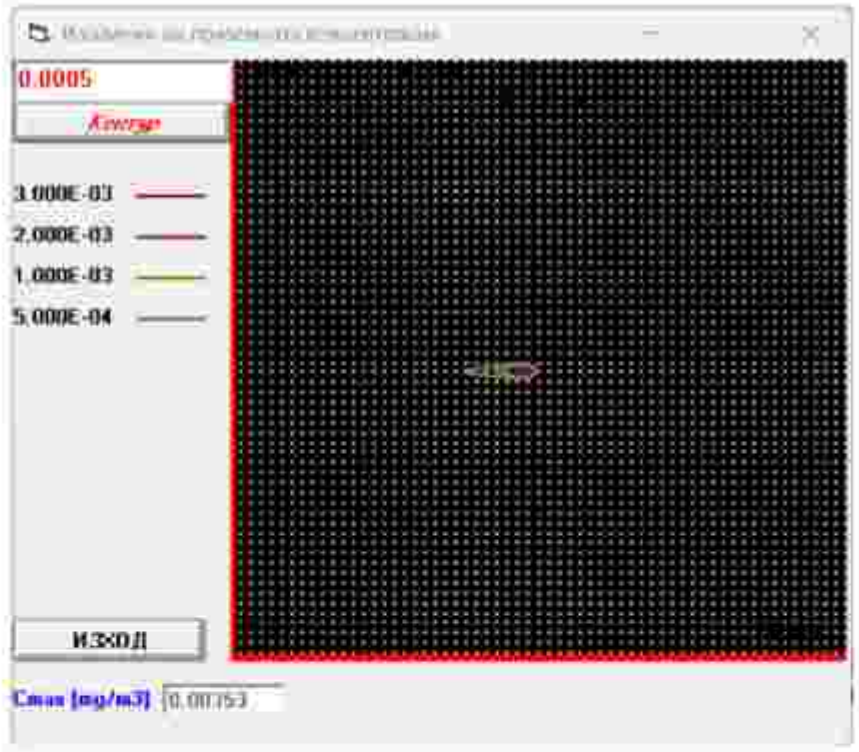

„КВИПС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон; телефон/факс: 06066/212
e-mail: kvips@abv.bg

Резултати:

Както се вижда от горните фигури, **максимално еднократните концентрации** на амоняк **са по-ниски от нормативно определените ПДК**. В *Таблица № 5.2.1.7.4.3-1*, са представени обобщени резултати на изчислените максимални концентрации на вредни вещества в приземния слой на атмосферата, както и сравнението им с ПДК, определени в българското законодателство и посочени в ***т. III*** по-горе.

Таблица № 5.2.1.7.4.3-1. Изчислени стойности за максимално еднократните концентрации на замърсителите, емитирани от дейността на птицефермата, в приземния слой на атмосферата и сравнението им с действащите норми за КАВ

Замърсител	Метеороло-гични условия	Изчислена макс. концентрация	Мярка	Норма съгласно българското законодателство		Съответ-ствие
		Стойност		Стойност	Вид	
Изчислени стойности за максимално еднократните концентрации на замърсителите, при използване на входни данни (скорости на вятъра и клас на устойчивост), получени при третата опция на програмата TRAFFIC ORACLE „Максимално възможно еднократно замърсяване" и посока на вятъра към Козма презвитер						
NH_3 преди реализация на ИП	скорост – 2.5 m/s посока – 90° клас на уст. – E	0,00022	**mg/m³**	0,250	ср. часова	*Да*
NH_3 след реализация на ИП	скорост – 2.5 m/s посока – 90° клас на уст. – E	0,00353	**mg/m³**	0,250	ср. часова	*Да*

Извод:

На базата на направените модели на разпространението на емисиите на NH_3, емитиран от торохранилището се вижда, че изчислените стойности на максимално еднократните (при най-неблагоприятни климатични условия) концентрации на амоняк в приземния слой на атмосферата са **под средночасовата норма**, определена за този замърсител, съгласно *Наредба № 14/23.09.1997г.*

5.2.1.7.4.4. Средногодишни концентрации на замърсители

Чрез програмния продукт може да се направи оценка за средномесечното или средногодишното замърсяване. За тази цел при зададени параметри на изпускащите устройства, както и на съответните емисии, се редува целия набор от метеорологични параметри (посока, скорост и честота на вятъра), като се определят тези, при които се получава най-висока стойност на изчислената приземна концентрация.

Съгласно нормативната уредба няма определени средномесечни ПДК. Поради тази причина този клон на програмата се използва най-често за определяне на средногодишните концентрации на замърсителите в приземния атмосферен слой.

Входни данни:

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон; телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvin@abv.bg

- *Входни параметри на модела* – областта, за която се пресмята замърсяването, е – 4 000 x 4 000 метра (20 стъпки по 200 m в посока запад-изток и 20 стъпки по 200 m в посока север-юг);
- *Тип подложна повърхност* – извънградски район;
- *Метеорологични* – за целите на изследването са използвани данните за средногодишна скорост и честота на вятъра по посоки, дадени в *Таблица № 1.* и средногодишна температура на въздуха от 11°C.
- *Параметри на източника* – съгласно *Таблица № 5.2.1.7.4.1-1. и Таблица № 5.2.1.7.4.1-2.* Скоростта на гравитационно отлагане за газообразните вещества е 0 m/s.

За пълнота на изследването на следващата фигура са показани годишните приземни полета (изолинии) на замърсяване с амоняк.

„КВИК" - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvikvizabv.bg

Фигура № 5.2.1.7.4.4-1. Разпределение на приземните концентрации на NH_3 при роза на вятъра

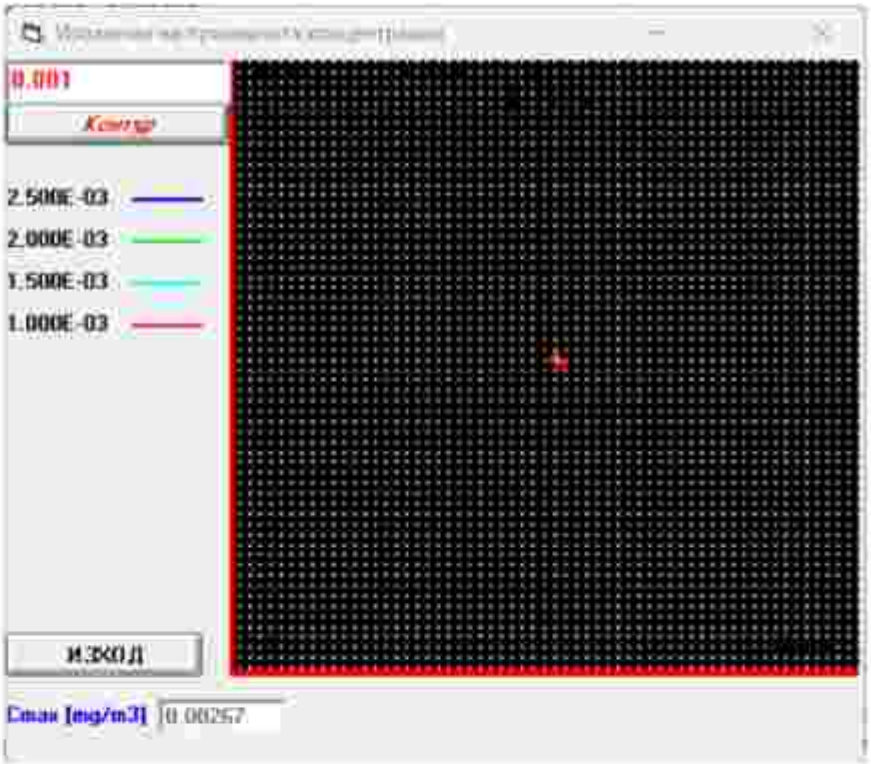

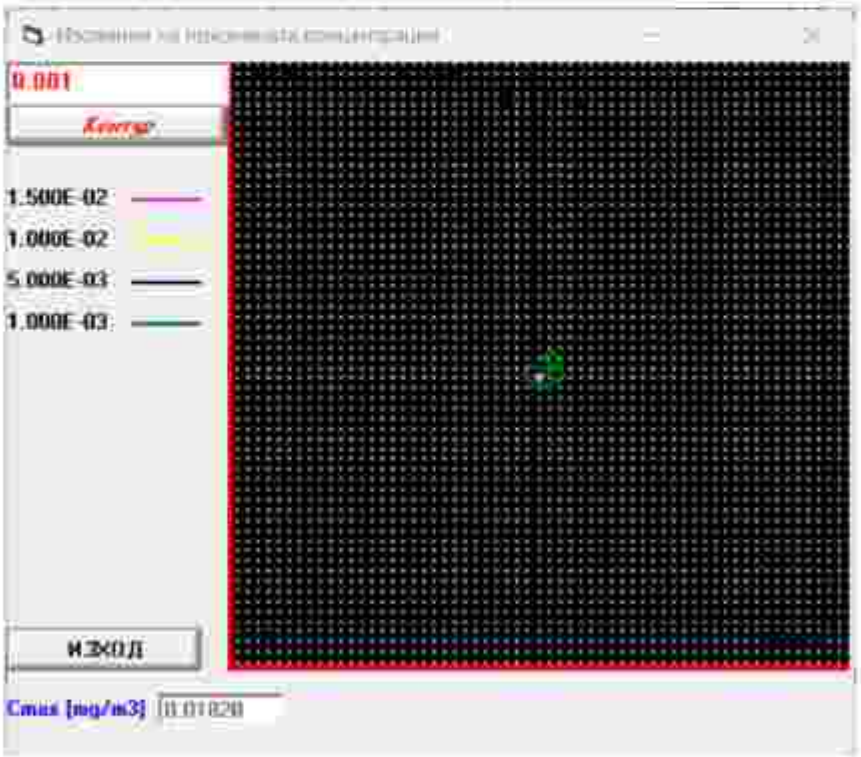

Резултати:

Както се вижда от горната фигура, **максималната средногодишна концентрация** на замърсителя амоняк е **многократно по-ниска от нормативно определените ПДК**. В *Таблица № 5.2.1.7.4.4-1.* са представени обобщени резултати на изчислените максимални стойности на

„КВИНС" - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен дюр
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

средногодишните концентрации на вредни вещества в приземния слой на атмосферата, както и сравнението им с ПДК, определени в българското законодателство и посочени в ***т. III*** по-горе.

Таблица № 5.2.1.7.4.4-1. Изчислени максимални стойности за средногодишните концентрации на замърсителите, емитирани от дейността на „КВИНС-АРГО" ЕООД, в приземния слой на атмосферата и сравнението им с действащите норми за КАВ

Замърсител	Изчислена макс. концентрация	Мярка	Норма съгласно българското законодателство			Съответствие
	Стойност		Стойност	Вид	Наредба	
NH_3 преди реализация на ИП	0,00267	**mg/m³**	0,1	24-часова (няма годишна ПДК)	Наредба № 14/23.09.1997г.	***Да***
NH_3 след реализация на ИП	0,01820	**mg/m³**	0,1	24-часова (няма годишна ПДК)	Наредба № 14/23.09.1997г.	***Да***

Извод:

От направения модел на разпространение на амоняк се вижда, че максималната средногодишна концентрация се получава извън населени места и по-конкретно в рамките на производствената площадка. За този замърсител в българското законодателство няма определена средногодишна норма за КАВ, а има определена **само** 24 часова, която се спазва.

5.2.1.7.5. Анализ на кумулативното въздействие

В т. 5.2.1.7.3 и т. 5.2.1.7.4 по-горе са направени два модела: МОДЕЛ 1 – Математическо моделиране с PLUME за оценка на въздействието на емисиите на амоняк в приземния слой на атмосферата, очаквани от **организираните източници** на емисии в птицефермаа (вентилаторите) и МОДЕЛ 2 – Математическо моделиране с TRAFFIC ORACLE за оценка на очакваното замърсяване със замърсител амоняк, изпускан в атмосферния въздух от **неорганизирани площни източници** на емисии – торохранилище.

Нито една от двете програми по отделно не може да направи оценка на очакваното замърсяване от двете групи източници на замърсяване – организирани и неорганизирани.

Поради това и с цел **оценка на кумулативното въздействие** на емисиите от двата вида източници, получените резултати, записани в текстовите (DAT) файлове (DAT файла на амоняк получен с PLUME и DAT файла на амоняк, получен с TRAFFIC ORACLE) се сумират с помощта на модул SUPERPOSITION от пакета TRAFFIC ORACLE с цел да се спази принципът на суперпозицията, каквито са и указанията в „Методика за изчисляване височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой" от 25 февруари 1998 година. Получените сумарни DAT файлове са дадени само на електронен носител в папка „Kumulativno vuzdeistvie".

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Получените резултати са представени в следващите таблици, каквито са и указанията в „Методика за изчисляване височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой" от 25 февруари 1998 година.

Замърсител	Изчислена макс. концентрация	Координати		Норма съгласно българското законодателство			Съответствие
		X	Y	Стойност	Вид	Наредба	
NH_3 преди реализация на ИП	0.00267	2000	6000	0.250	Ср. часова	Наредба № 14/23.09.1997г.	*Да*
NH_3 след реализация на ИП	0.0042667 1	200	6000	0.250	Ср. часова	Наредба № 14/23.09.1997г.	*Да*
NH_3 преди реализация на ИП	0.0026677 3	6200	6200	0.1	24-часова (няма годишна ПДК)	Наредба № 14/23.09.1997г.	*Да*
NH_3 след реализация на ИП	0.0182007 7	6000	5800	0.1	24-часова (няма годишна ПДК)	Наредба № 14/23.09.1997г.	*Да*

5.2.1.7.6. Заключение от резултатите от моделирането

От направените моделирания с програмите PLUME и TRAFFIC ORACLE за въздействието на производствената дейност на птицефермата на „КВИНС-АРГО" ЕООД, птицеферма в с. Козма презвитер, общ. Омуртаг, обл. Търговище върху КАВ в района и направения анализ на кумулативното въздействие в т. VI, може да се направи следния извод: обекта ще оказва влияние върху КАВ по отношение на замърсителя амоняк, но то ще бъде допустимо, тъй като максималните еднократни и средногодишни концентрации на замърсителя (включително с отчитане на взаимното кумулиране на източниците на емисии), ще бъдат по-ниски от нормативно определените ПДК.

Забележка: Неразделна част от настоящата разработка е електронния носител със съответните DAT файлове, резултатите за максималното възможно еднократно замърсяване и изолиниите на приземните концентрации, получени чрез програмните продукти PLUME и TRAFFIC ORACLE.

Краткотрайно въздействие

Обектът няма да оказва краткотрайно негативно въздействие върху атмосферния въздух по отношение на разглежданите замърсители. В годишен и краткосрочен аспект качеството на атмосферния въздух няма да бъде повлияно отрицателно след реализация на

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsz@abv.bg

инвестиционното предложение на „КВИНС-АРГО" ЕООД, като въздействието е само в непосредствена близост до площадката.

Дълготрайно (или средногодишно) въздействие

Обектът няма да оказва отрицателно въздействие върху атмосферния въздух по отношение на разглежданите замърсители.

При отчетеното кумулативно въздействие - допълнителното (годишно) натоварване в разглеждания район. При спазване на съответните НДЕ в отпадъчните газове на вентилационните устройства, няма да има отрицателен ефект върху населени райони и екосистеми.

Значимост на въздействието на инвестиционното предложение върху КАВ.

Характеристики на въздействието	***Оценка***	***Забележка***
Вид на въздействие *положително, отрицателно*	Отрицателно	Минимално повишаване емисиите на амоняк Увеличаване на радиуса на въздействие.
Характер на въздействие *пряко, непряко*	Пряко	-
Териториален обхват на въздействие *площадка на ИП, 1 - км зона, 2 км зона, най-близко населено място*	До 6000 м западно от птицефермата	-
Степен на въздействие *ниска, средна, висока*	Ниска	В рамките на утвърдените норми
Честота на въздействие *постоянно, временно*	Постоянно	По време експлоатацията на птицефермата
Продължителност на въздействие *краткотрайно, средно или дълготрайно*	Дълготрайно	По време експлоатацията на птицефермата
Обратимост на въздействието *обратимо, необратимо*	Обратимо	При преустановяване експлоатацията на птицефермата въздействието преустановява
Кумулативност на въздействието *наличие на КЕ, отсъствие на КЕ*	Наличие на КЕ	Кумулативност се наблюдава при едновременната експлоатация на птицефермата и обектите на ИП. Въздействието при отчитане на КЕ е в рамките на утвърдените норми

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

5.2.2. Върху водите

5.2.2.1. Повърхностни води

Както бе отбелязано в т. 4 от настоящия ДОВОС повърхностното водно тяло, в обхвата на което е площадката, е в умерено екологично и в добро химично състояние. Умереното екологично състояние означава, че са установени отклонения от референтните условия по един или повече биологични, физикохимични или хидроморфологични показатели, но без тежка деградация на екосистемата.

Доброто химично състояние показва, че концентрациите на приоритетни опасни вещества и специфични замърсители не надвишават приложимите стандарти за качество на околната среда.

Натиск и въздействия

За водосбора на р. Врана са характерни следните потенциални източници на натиск:

- земеделски дейности и дифузно замърсяване с биогенни елементи;
- локални населени места и отпадъчни води;
- водовземане за стопански и битови нужди;
- корекции на речни участъци и промени в хидроморфологията;
- ерозионни процеси и отлагане на наноси.

Реката Врана преминава на повече от 3 500 метра североизточно от площадката на инвестиционното предложение. Местоположението на площадката, както и технологията за отглеждане на птици и спомагателните дейности на площадката, залегнали в инвестиционното предложение, не предполагат негативни въздействия върху количествените показатели на повърхностния воден обект.

Инвестиционното предложение не предвижда отвеждане на замърсители в подземни води и дейности, които да доведат до непряко отвеждане на замърсители. Това определя отсъствие на въздействие върху химическото състояние на подземните води при нормални експлоатационни условия.

Предвидената технология – всички дейности по отглеждане на животни, отвеждане на битово-фекални отпадъчни води във водплътни изгребни ями и управление на животинската тор, ще предотвратят възможността за контаминация на подземните води.

Към раздел от настоящия ДОВОС са разписани конкретни мерки от програмата от мерки към ПУРБ 2022 – 2027 г., имащи отношение към конкретното инвестиционно предложение. Мерките са на основание на следните конкретни мерки от програма на ПУРБ:

- мярка: „Предотвратяване влошаването на състоянието на водите от проекти и дейности на етап инвестиционни предложения" с предвидени действия: „Оценка на допустимостта на нови инвестиционни намерения съгласно ПУРБ", „Недопускане реализацията на инвестиционни предложения, водещи до негативна промяна на състоянието на водните тела", „При разрешаването на всички бъдещи инвестиционни дейности на територията на района за басейново

„КИНИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kynic@abv.bg

управление да се предвиди условие за прекратяване на дейността в случай/случаи на констатирано влошаване на качествените и количествените показатели на повърхностите и подземните води, причинено в резултат от дейността, доказано с данни от мониторинга, освен в случаите, когато са налице условия за обосноваване на изключения по реда на чл. 156е от ЗВ";

- мярка „Опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване" с предвидено действие: „Забрана за извършването на дейности, водещи до отвеждането в подземните води на опасни вещества";
- мярка „Предотвратяване на отвеждането на приоритетни вещества в подземните води" с предвидено действие: „Забрана или ограничаване на дейности, които увеличават риска за пряко или непряко отвеждане на приоритетни и опасни вещества или други замърсители в подземните води, включително разкриването на подземните води на повърхността, чрез изземване на отложенията и почвите, покриващи водното тяло";
- мярка „Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници" с предвидени действия: „Осигуряване на защита от замърсяване на повърхностните и подземните води в района на съоръжения за събиране на оборски тор". „Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове", „Прилагане на приетите програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвими зони" и „Прилагане на приетите правила за добра земеделска практика в и извън нитратно уязвими зони";
- мярка: „Смекчаване на натиска от климатичните промени" с предвидено действие: „Предотвратяване влошаването на екологичното състояние на повърхностните води и количественото състояние на подземните води в резултат от изменението на климата, в процеса на издаване на разрешителни".
- мярка „Прилагане на екологични практики или най-добрите налични техники за ограничаване на отвеждането в подземните води на замърсяващи вещества".

Въз основа на извършеният анализ на състоянието на повърхностното водно тяло и предвид предложените дейности в конкретното инвестиционно предложение, въздействието върху повърхностните води може да бъде обобщено като незначително, поради следните съображения:

- Не се предвижда водовземане от повърхностни води за водоснабдяване на птицефермата.
- Не се предвижда заустване на отпадъчни води във воден обект.
- Замърсяване на дъждовните води от обектите на птицефермата е малко вероятно.
- Не се предвижда промяна в начина на уловяне и отвеждане на дъждовните води от обекта. Очакваните количества дъжд могат да се поемат от пощадковата канализация без това да застраши състоянието на повърхностните води.
- Евентуално замърсяване на този поток може да се получи при замърсяване на строителната площадката в следствие разпиляване на строителни материали, или при замърсяване от строителната техника – кал, пръст.
- Реализацията на инвестиционното предложение не предвижда заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти.

„КВИКС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvms@abv.bg

Значимост на въздействието на инвестиционното предложение върху повърхностните води.

Характеристики на въздействието	*Оценка*	*Забележка*
Вид на въздействие *(положително, отрицателно)*	Нулево	-
Характер на въздействие *(пряко, непряко)*	-	-
Териториален обхват на въздействие *(площадка на ИП, 1 - км зона, 2 км зона, най-близко населено място)*	-	-
Степен на въздействие *(ниска, средна, висока)*	-	-
Честота на въздействие *(постоянно, временно)*	-	-
Продължителност на въздействие *(краткотрайно, средно или дълготрайно)*	-	-
Обратимост на въздействието *(обратимо, необратимо)*	-	-
Кумулативност на въздействието *(наличие на КЕ, отсъствие на КЕ)*	-	-

5.2.2.2. Подземни води

В ПУРБ 2022–2027 г. подземното водно тяло BG2G000K1HB038 е оценено в добро количествено състояние. Според ПУРБ 2022–2027 г. и актуалния мониторинг на Басейнова дирекция Черноморски район водното тяло е в добро химично състояние.

В Програмата от мерки към ПУРБ са включени следните мерки, имащи отношение към инвестиционното предложение:

- Мярка: „Предотвратяване влошаването на състоянието на водите от проекти и дейности на етап инвестиционни предложения" с предвидени действия: „Оценка на допустимостта на нови инвестиционни намерения съгласно ПУРБ"; „Недопускане реализацията на инвестиционни предложения, водещи до негативна промяна на състоянието на водните тела";
- Мярка: „Опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване" с предвидени действия: „Забрана за извършването на дейности, водещи до отвеждането в подземните води на опасни вещества"; „Забрана за издаване на разрешителни за водовземане когато понижението на водното ниво и временното или постоянно изменение на посоката на потока в подземното водно тяло създават опасност от привличане на солени или замърсени води";

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Котова претлавец, столичен дюр
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- Мярка: „Предотвратяване на отвеждането на приоритетни вещества в подземните води" с предвидено действие: „Забрана или ограничаване на дейности, които увеличават риска за пряко или непряко отвеждане на приоритетни и опасни вещества или други замърсители в подземните води, включително разкриването на подземните води на повърхността, чрез изземване на отложенията и почвите, покриващи водното тяло";
- Мярка: „Опазване на количественото състояние на подземните води" с предвидени действия: „Забрана за издаване на разрешителни за водовземане, когато понижението на водното ниво и временното или постоянно изменение на посоката на потока в подземното водно тяло създават опасност от привличане на солени или замърсени води"; „Забрана за издаване на разрешителни за водовземане ако водовземните съоръжения са изградени без изискващото се разрешително или не са включени в регистъра на съоръженията за водовземане", „Забрана за издаване на разрешителни за водовземане когато общото водовземане надвишава разполагаемите ресурси на подземните водни тела и/или максимално допустимото експлоатационно понижение на водното ниво надвишава определеното за водното тяло допустимо понижение на водното ниво";
- Мярка: „Проучване и изграждане на необходимата инфраструктура за подобряване на питейното водоснабдяване" с предвидено действие: „Проучване и изграждане нови съоръжения за водовземане, осигуряващи алтернативно и/или допълнително питейно водоснабдяване в райони, в които е констатиран недостиг на вода";
- Мярка: „Прилагане на разрешителен режим по реда на Закона за водите за водовземане от повърхностни и от подземни води, вкл. изграждане на свързаните с това съоръжения" с предвидено действие: „Прилагане на разрешителен режим по реда на Закона за водите за водовземане от повърхностни и от подземни води, вкл. изграждане на свързаните с това съоръжения";
- Мярка: „Ограничаване на водовземането за всяка друга цел, когато съществува риск да се засегне водовземането за питейно-битово водоснабдяване на населението";
- Мярка: „Изменение или отнемане на разрешителни за водовземане от подземни води, в резултат от преразглеждането им" с предвидени действия: „Изменение на параметрите на разрешеното водовземане по разрешителни за водовземане от подземни води в случаите на установен риск от привличане на солени води, замърсени води или води със завишени по естествени причини концентрации"; „Изменение на параметрите на разрешеното водовземане по разрешителни за водовземане от подземни води в случаите на установен риск от привличане на солени води, замърсени води или води със завишени по естествени причини концентрации на вещества или йони спрямо стандарта за качество"; „Отнемане на издадените разрешителни за водовземане за ПВТ или части от тях, в които е установено трайно понижение на водното ниво"; „Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водовземане от подземни води с цел постигане на целите за водното тяло";
- Мярка: „Отнемане на разрешителни за водовземане от подземни води" с предвидено действие: „Отнемане на част от разрешеното водовземане по разрешителни за водовземане от подземни води в случаите на неупражняване на права в определените в разрешителното параметри на използването";

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- Мярка: „Намаляване на водовземането чрез намаляване загубите на вода в общественото водоснабдяване" с предвидени действия: „Изграждане на нови водопроводи и елементи от водоснабдителната система за питейно-битово водоснабдяване"; „Реконструкция на водопреносната система за обществено питейно-битово водоснабдяване";
- Мярка: „Проучване и изграждане на необходимата инфраструктура за подобряване на питейното водоснабдяване" с предвидено действие: „Изграждане на съоръжения за пречистване на питейните води";
- Мярка: „Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места" с предвидени действия: „Забрана за включване на нови потребители, заустващи отпадъчни води, към канализационните системи на населените места, селищните и курортните образувания в случаите, когато не може да се осигури отвеждането и/или пречистването им"; „Изпълнение на проекти за изграждане, доизграждане, реконструкция или модернизация на канализационна система за агломерации с под 2000 е. ж., вкл. доизграждане на канализация когато има изградена ПСОВ или осигуряване на подходящо пречистване (чрез изграждане на ПСОВ или отвеждане към друга ПСОВ), когато има изградена канализация";
- Мярка „Опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване" с предвидено действие „Преустановяване използването на индивидуални съоръжения за пречистване и/или съхранение на отпадъчни води (ПСОВ, ЛПС, водонепроницаеми събирателни резервоари, септични ями, ями) в населени места с изградена канализационна система";
- Мярка: „Смекчаване на натиска от климатичните промени" с предвидени действия: „Предотвратяване влошаването на екологичното състояние на повърхностните води и количественото състояние на подземните води в резултат от изменението на климата, в процеса на издаване на разрешителни"; „Подобряване стопанисването на горите във водосбора на повърхностните водни тела предназначени за ПБВ";
- Мярка: „Прилагане на екологични практики или най-добрите налични техники за ограничаване на отвеждането в подземните води на замърсяващи вещества".

Инвестиционното предложение не предвижда отвеждане на замърсители в подземни води и дейности, които да доведат до непряко отвеждане на замърсители. Това определя отсъствие на въздействие върху химическото състояние на подземните води при нормални експлоатационни условия.

На площадката няма точкови и площни източници на вещества от Приложение № 1 и Приложение № 2 на Наредба № 1/07.07.2000 год. за проучването, ползването и опазването на подземните води и Списък I и Списък II на Наредба № 6/09.11.2000 год. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти.

При експлоатацията на инсталацията се използва съществуващо съоръжение за съхранение на тор с размери 50 х 15 х 7 м или полезен обем при стифиране до 4 м - 3 000 m^3. Съоръжението представлява складова сграда с под от водоплътен бетон и стени и покрив от термопанели. На следващата фигура е представен вида на съоръжението за съхранение на тор.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма проявтер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinc@abv.bg

Инвестиционното предложение предвижда изграждане на ново складово съоръжение за съхранение на тор с размери 84,5 х 19,5 метра. Периодът на съхранение ще бъде съобразен с действащите правила за добри земеделски практики. Капацитетът на торохранилището ще бъде 6 720 m^3.

Фигура № 5.2.2.2-2. Торохранилище

Към настоящия момент торовите маси се съхраняват в съществуващия склад, след което се транспортират и използват за наторяване извън площадката на птицефермата на база сключен договор.

В следващата таблица са изчислени максималните периоди за съхранение на торовите маси при наличните капацитети на съоръженията.

Таблица № 5.2.2.2-1. Формиране на твърда торова маса

№	Птицеферма	Брой отглеждани птици	Емисии на тор на 1 бр. птица/година $м^3$	Общо количество тор $м^3$
1	Инсталация за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места	536 940	0,02	10 739

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

*Плътността на торта при влажност 50% се приема 1 т/м³. Съгласно таблица 3.26. на BREF с код ILF нормата за образуване на тор е 20 кг/птица/година

Таблица № 5.2.2.2-2. Съхранение за твърда торова маса

№	Съоръжение	Капацитет t	Период на съхранение
1	Торова площадка /твърда маса/	9 720	Над 10 месеца

Съгласно Правилата за добра земеделска практика, приети със Заповед № РД-09-550/02.08.2016 г. периоди през които разпръскването на подобряващи почвата вещества не е допустимо са:

- от 1 ноември до 20 февруари за Южна България (области Благоевград, Бургас, Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Сливен, Смолян, Стара Загора, Хасково, Ямбол, София - град, София - област, Перник и Кюстендил).
- от 1 ноември до 25 февруари за Северна България (области Варна, Враца, Велико Търново, Видин, Габрово, Добрич, Ловеч, Монтана, Плевен, Разград, Русе, Силистра, Търговище и Шумен).
- от 1 ноември до 5 февруари на площи с едногодишни култури, засети през есента (есенници).
- от 1 ноември до 25 февруари на свободни площи, подготвени за засяване и засаждане на земеделски култури.
- от 15 ноември до 25 февруари при създаване на нови овощни насаждения. При тях по изключение се допуска внасяне на оборски тор до 15 ноември.

Твърд оборски тор:

- При пасищно отглеждане на животни капацитетът на изградените съоръжения да е достатъчен за съхраняване на генерирания в стопанството оборски тор, най-малко за 4 месеца.
- При оборно отглеждане на животни капацитетът на изградените съоръжения да е достатъчен за съхраняване на генерирания в стопанството оборски тор, най-малко за 6 месеца.
- При изграждането на съоръженията да се вземат предвид редица фактори, като броя на отглежданите животни, вида им, технологията на отглеждане, продължителността на периода на съхраняване (в зависимост от начина на отглеждане на животните – пасищно или оборно) и количеството на използвания постелъчен материал.
- Твърдият оборски тор да се използва след съхранение (при обикновени условия) в продължение на най-малко 6 месеца.
- Твърдият оборски тор да се съхранява в специални торохранилища. При липса на такива, твърдият оборски тор да се съхранява на торова площадка с непропусклива основа.
- Отпадъчните води, отделящи се от съхранявания твърд оборски тор, да се събират и съхраняват в съоръженията по раздел 5 „Капацитет и конструкция на местата, предназначени за събиране и съхраняване на оборския тор и отпадъчните води от животни и силаж за намаляване на замърсяването на водите".

„КВИЩС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, ентрански двор
телефон: телефон 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinszabv.bg

- Да не се изграждат съоръжения за съхранение на твърд оборски тор в близост до повърхностни водни обекти (реки, вкл. р. Дунав, потоци, канали, езера, язовири, Черно море и др.). Разстоянието от тях да е най-малко 20 м.

Течен оборски тор:

- Стопанството да разполага с добре построено съоръжение или резервоар. Капацитетът (обемът) му зависи от броя, вида на животните и от продължителността на периода на съхранение (най-малко 6 месеца), включващ периода на забрана за ползване на азотсъдържащи торове.
- Съхранението на течния оборски тор да се извършва в съоръжения, специално изградени за целта, в зависимост от специфичните особености, като вида на обора, в който се отглеждат отделните видове животни.
- Да не се изграждат съоръжения за съхранение на течен оборски тор в близост до повърхностни водни обекти (реки, вкл. р. Дунав, потоци, канали, езера, язовири, Черно море и др.). Разстоянието от тях да е най-малко 20 м.
- При използване на течен тор за предотвратяване на течове се поддържат изправни резервоарите, цистерните и тръбопроводите.

Описаните в Таблица № 5.2.2.2-2. срокове съответстват на заложените срокове от Правила за добра земеделска практика. Правилата за добра земеделска практика са разработени в изпълнение на изискванията на Наредба № 2 от 13.09.2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници, издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на здравеопазването и министъра на земеделието и продоволствието (*обн., ДВ, бр.27 от 11.03.2008 г., в сила от 11.03.2008 г.*).

Площадката е в състояние да поеме торовите маси от пет последователни цикъла, макар че тя ще се използва за временен престой, тъй като торовите маси ще се използват за наторяване, след необходимия престой. Площадката е с наклон, обезопасена с бетонов бордюр с цел недопускане навлизане на дъждовни води. Предвидените мерки, описани по-долу, гарантират запазването на торовата маса суха.

НДНТ представлява проектиране на съоръжения за съхранение на птичи тор с достатъчен капацитет до по-нататъшно оползотворяване или торене на почвата. Необходимия капацитет зависи от конкретните климатични условия в региона и периодите, в които наторяването не е възможно. При съхранение на торовите маси на временни купчини НДНТ е те да се позиционират на далеч от чувствителни рецептори, като например, използваеми съседни имоти, както и речни корита (включително полски канавки).

Предвидената технология – всички дейности по отглеждане на животни, отвеждане на битово-фекални отпадъчни води във водплътни изгребни ями и управление на животинската тор, ще предотвратят възможността за контаминация на подземните води.

Въз основа на извършеният анализ на състоянието на повърхностното водно тяло и предвид предложените дейности в конкретното инвестиционно предложение, въздействието върху повърхностните води може да бъде обобщено като незначително, поради следните съображения:

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

- Не се предвижда водовземане от подземни води за водоснабдяване на птицефермата.
- Реализацията на инвестиционното предложение не предвижда заустване на отпадъчни води в подземни води.

Значимост на въздействието на инвестиционното предложение върху подземните води.

Характеристики на въздействието	*Оценка*	*Забележка*
Вид на въздействие *положително, отрицателно*	нулево	
Характер на въздействие *пряко, непряко*	-	-
Териториален обхват на въздействие *площадка на ИП, 1 - км зона, 2 км зона, най-близко населено място*	-	-
Степен на въздействие *ниска, средна, висока*	-	-
Честота на въздействие *постоянно, временно*	-	-
Продължителност на въздействие *краткотрайно, средно или дълготрайно*	-	-
Обратимост на въздействието *обратимо, необратимо*	-	-
Кумулативност на въздействието *наличие на КЕ, отсъствие на КЕ*	-	-

5.2.3. Върху земните недра

Площадката в която ще се реализира инвестиционното намерение е антропогенизирана и с изградена инфраструктура обект - по време на експлоатацията на птицефермата не се очаква допълнително негативно въздействие по компонент земни недра.

Въздействието се оценява като нулево.

Значимост на въздействието на инвестиционното предложение върху земни недра.

Характеристики на въздействието	*Оценка*	*Забележка*
Вид на въздействие *положително, отрицателно*	нулево	В етапа на експлоатация не се предвижда поява на въздействие

„КВИНС - АРТ О" ЕООД
с. Козма презвитер, етнашенски дюр
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Характер на въздействие *(пряко, непряко)*	-	-
Териториален обхват на въздействие *(площадка на ИП, 1 - км зона, 2 км зона, най-близко населено място)*	-	-
Степен на въздействие *(ниска, средна, висока)*	-	-
Честота на въздействие *(постоянно, временно)*	-	-
Продължителност на въздействие *(краткотрайно, средно или дълготрайно)*	-	-
Обратимост на въздействието *(обратимо, необратимо)*	-	-
Кумулативност на въздействието *(наличие на КЕ, отсъствие на КЕ)*	-	-

5.2.4. Върху земите и почвите

Отделяните емисии във въздуха от дейността на инвестиционното предложение ще се разпространят локално. По състав те не са предпоставка или заплаха за замърсяване на почвите. Основното въздействие върху почвите в района от инвестиционното предложение би било от неправилното управление на торовите маси. В случая то е минимизирано, тъй като образуваните торови маси ще бъдат съхранявани в закрит склад и от там предоставяни на потребители. Въздействие върху качеството на почвите, в следствие неспазване на правилата за добра земеделска практика по отношение съхранение на торовите маси на площадката на птицефермата, няма да присъства.

Спазването на Програма от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони и Правила за добра земеделска практика, одобрени със Заповед на Министъра на земеделието и храните, гарантират опазването на почвите, повърхностните и подземните води в района на наторяваните площи с образуваните от дейността на птицефермата торови маси.

Въздействие върху качеството на подземните води би могло да възникне в следствие на дифузно замърсяване. Основен източник на замърсяване на подземните води би могло да бъде неправилно управление и съхранение на торови маси, което в случая е сведено до минимум, тъй като образуваните торови маси ще бъдат съхранявани в закрит склад и от там предоставяни на земеделски производители. При правилна манипулация, не се очаква въздействие върху качеството на подземните води в района.

Замърсяване би могло да възникне при аварии и инциденти, като разпиляване на торови маси. Вероятността от възникване на такава аварийна ситуация е изключително малка.

При нормална експлоатация не се очаква въздействие върху качеството на почвите в района.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Въздействието върху почвите се оценява на нулево. При внасяне на торови маси за наторяване на земеделски земи и спазване на добрите земеделски практики се очаква косвено положително въздействие от дейността на птицефермата.

Характеристики на въздействието	*Оценка*	*Забележка*
Вид на въздействие *положително, отрицателно*	Положително	Внасяне на хранителни вещества в земеделски земи при спазване на ПДЗП
Характер на въздействие *пряко, непряко*	Непряко	Извършва се предаване на торовите маси на външно юридическо лице
Териториален обхват на въздействие *площадка на ИП, 1 - км зона, 2 км зона, най-близко населено място*	Землище на с. Козма презвитер	-
Степен на въздействие *ниска, средна, висока*	Висока	Внасянето на органичен тор значително подобрява почвеното плодородие и добивите на ЗП
Честота на въздействие *постоянно, временно*	Временно	По време на разрешените от ПДЗП периоди за торене
Продължителност на въздействие *краткотрайно, средно или дълготрайно*	Дълготрайно	Въздействието е свързано с експлоатацията на птицефермата
Обратимост на въздействието *обратимо, необратимо*	Обратимо	При преустановяване внасянето на органични вещества същите се изчерпват от насажданите култури
Кумулативност на въздействието *наличие на КЕ, отсъствие на КЕ*	Липса на КЕ	-

5.2.5. Върху защитени територии, флората и фауната

Инвестиционното предложение „Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище" с възложител „КВИНС-АРГО" ЕООД е разположена изцяло върху урбанизиран терен. Върху съседни имоти е изградена действаща птицеферма.

При реализацията на проекта, антропогенното влияние ще е не по-силно от съществуващото и в момента. Всички дейности заложени при реализирането на инвестиционното предложение ще се извършват единствено на територията на съществуващата в момента птицеферма и нейното разширение. Въздействието върху растителната покривка ще е пряко и продължително, но загубите на биологично разнообразие ще са минимални. Препоръчаният вариант за реализация на инвестиционното предложение ще е с минимално отрицателно въздействие върху околната среда и растителната покривка.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsd@abv.bg

Въздействието върху животинската компонента ще е косвено по време на монтажните дейности и за периода на експлоатация. Пряко не се унищожават или увреждат местообитания на видове от херпетофауната и дребни бозайници. Не се засягат гнездови хабитати на птици. Не се отнемат трайно площи с трофична стойност за хищниците. Не се засягат утвърдени сезонни миграционни коридори. Не се очаква фрагментиране на популациите.

Птицефермата обект на инвестиционно предложение за „Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище", се намира в процес на експлоатация и в момента. Достъпът до терена е ограничен от ограда по целия периметър. Реализацията на инвестиционното намерение не поражда необходимост от изграждане на нова техническа инфраструктура.

Реализацията на ИП ще се извършва изцяло на територията на съществуващата в момента птицеферма. Предвидените дейности са:

Техническа инфраструктура :

- Водоснабдяване

Необходимата вода за отглеждане на птиците е осигурена от ВиК мрежа.

- Канализация

В землището на с. Козма презвитер не се експлоатира улична канализационна мрежа. Площадката на птицефермата не разполага с изградена собствена канализационна мрежа и не е присъединена към канализационната мрежа. Формираните битово-фекални отпадъчни води се заустват в 3 бр. съществуващи и 1 бр. нова водоплътни черпателни шахти. В нея постъпват битово-фекалните отпадъчни води формирани от битовите помещения и офисите. След сключване на договор с лицензирана фирма, отпадъчните води периодично ще се изпомпват и извозват до най-близката пречиствателна станция за отпадъчни води. Не се предвижда заустване на отпадъчни води в повърхностни водни тела.

- Газификация

Площадката на инвестиционното предложение не е газифицирана. Не се предвижда газифициране на този етап.

- Електроснабдяване

Площадката на инвестиционното предложение е съществуваща птицеферма и е електрифицирана. Не се предвижда изграждане на нови електропроводи или техническа инфраструктура.

При реализацията на проекта, въздействието от шум, вибрации и човешко присъствие ще е не по-силно от съществуващото и в момента. Всички дейности заложени при реализирането на инвестиционното предложение ще се извършват единствено на територията на съществуващата в момента птицеферма. Въздействието върху растителната покривка ще е пряко и продължително, но загубите на биологично разнообразие ще са минимални.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Реализацията на инвестиционното намерение не поражда необходимост от изграждане на нова техническа инфраструктура. Като се има предвид направения по-горе анализ на състоянието и характеристиките на флората и фауната, както и характера на дейностите предвидени при СМР и последващата експлоатация на птицефермата, може да се заключи че :

Флора:

- По време на строителството - предвижда се зачистване на затревени площи на ограничена площ, засягащи единствено тревните екосистеми на площадката на птицефермата. Въздействието ще е пряко и продължително, но загубите за биоразнообразието ще са минимални.

Фауна:

- По време на строителството – ще се увеличи безпокойството на видовете обитаващи съседни площи, но въздействието ще е временно, само по-време на строителството.

Защитени зони: обекта на инвестиционното предложение не попада в защитени зони по смисъла на Закона за биоразнообразието и Закона за защитените територии. Отстоянието до най-близката защитена зона BG 0000421 „Преславска планина" за опазване на природните местообитания (обявена със Заповед № РД-293/ 31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите, обн. ДВ бр.47/ 04.06.2021г.), е около 3,46 м.

При предвидените дейности по време на строителството и експлоатацията на птицефермата, не се предвижда заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти. Използването на торохранилище от покрит тип, предотвратява възможността за замърсяване на околни терени с торови маси при валежи и снеготопене. Не се очаква пряко или косвено въздействие върху защитена зона BG 0000421 „Преславска планина" за опазване на природните местообитания (обявена със Заповед № РД-293/ 31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите, обн. ДВ бр.47/ 04.06.2021г.).

Защитени територии: не са разположени в близост.

Значимост на въздействието на инвестиционното предложение върху защитени територии, флората и фауната.

Характеристики на въздействието	***Оценка***	***Забележка***
Вид на въздействие *положително, отрицателно*	Нулево	-
Характер на въздействие *пряко, непряко*	-	-
Териториален обхват на въздействие *площадка на ИП, 1 - км зона, 2 км зона, най-близко населено място*	-	-
Степен на въздействие	-	-

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма проявтар, спортавски двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

ниска, средна, висока		
Честота на въздействие *постоянно, временно*	-	-
Продължителност на въздействие *краткотрайно, средно или дълготрайно*	-	-
Обратимост на въздействието *обратимо, необратимо*	-	-
Кумулативност на въздействието *наличие на КЕ, отсъствие на КЕ*	-	-

5.2.6. Върху ландшафта

В резултат на многогодишната антропогенизация на площадката на птицефермата в природният горски ландшафт са настъпили дълбоки и съществени промени. Променено е биоразнообразието в тях, а естественият ландшафт е заменен от антропогенен и промишлен. През осемдесетте години на миналият век поетапно са изградени и оборудвани работните помещения и съпътстващите съоръжения на птицефермата, с което трайно е променен горският ландшафт в „антропогенен".

Сградният фонд и съпътстващи съоръжения на птицефермата е изграден и вписан в общия пейзаж, планираното оборудване на разглежданият проект не предвижда промени на локалният ландшафт и околни терени.

При реализацията на инвестиционното предложение не се очакват промени в структурата и функционирането на ландшафтите, освен вече съществуващите такива. Инвестиционното предложение няма да окаже въздействие върху този компонент на околната среда.

При добро стопанисване и поддържане на производствените сгради в добро състояние експлоатацията няма да има значимо въздействие върху ландшафтние характеристики. Ползването на сградите няма да включва допълнителни изменения в тях, тяхната структура и въздействие.

Въздействието се оценява като „нулево".

Значимост на въздействието на инвестиционното предложение върху ландшафта.

Характеристики на въздействието	***Оценка***	***Забележка***
Вид на въздействие *положително, отрицателно*	Нулево	-
Характер на въздействие *пряко, непряко*	-	-

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон/ телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Териториален обхват на въздействие *площадка на ИП, 1 - км зона, 2 км зона, най-близко населено място*	-	-
Степен на въздействие *ниска, средна, висока*	-	-
Честота на въздействие *постоянно, временно*	-	-
Продължителност на въздействие *краткотрайно, средно или дълготрайно*	-	-
Обратимост на въздействието *обратимо, необратимо*	-	-
Кумулативност на въздействието *наличие на КЕ, отсъствие на КЕ*	-	-

5.2.7. Върху културното наследство

По време на експлоатацията на животновъдният обект няма да бъдат засегнати археологически недвижими културни ценности, вследствие на което не се очаква въздействие върху културно-историческото наследство.

Въздействието се оценява като „нулево".

Значимост на въздействието на инвестиционното предложение върху културно наследство.

Характеристики на въздействието	***Оценка***	***Забележка***
Вид на въздействие *положително, отрицателно*	Нулево	-
Характер на въздействие *пряко, непряко*	-	-
Териториален обхват на въздействие *площадка на ИП, 1 - км зона, 2 км зона, най-близко населено място*	-	-
Степен на въздействие *ниска, средна, висока*	-	-
Честота на въздействие *постоянно, временно*	-	-
Продължителност на въздействие *краткотрайно, средно или дълготрайно*	-	-
Обратимост на въздействието	-	-

„КВИЦ - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнопаркът двор
мобилен телефон: 06006/212, факс: 06006/212
e-mail: kvits@abv.bg

обратимо, необратимо		
Кумулативност на въздействието *наличие на КЕ, отсъствие на КЕ*	-	-

5.2.8. Генериране на отпадъци

Извършена е прогноза и оценка на въздействието от предвидените генерирани отпадъци опасни и неопасни - производствени, строителни и битови отпадъци, при реализацията на инвестиционното предложение *„Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище"*, върху околната среда в района на инвестиционното предложение , с възложител „КВИНС-АРГО" ЕООД.

Дейността по интензивно отглеждане на птици в птицефермата на „КВИНС-АРГО" ЕООД в землището на с. Козма презвитер, община Омуртаг, обл. Търговище, не е източник на отпадъци по смисъла на ЗУО.

Инвестиционното предложение, което ще се реализира , не поражда необходимост от нова инфраструктура на обекта - птицефермата на „КВИНС - АРГО" ЕООД в землището на с. Козма презвитер, община Омуртаг .

От реализиране на настоящото инвестиционно *„Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище"* , с възложител „КВИНС - АРГО" ЕООД, се очаква да се генерират производствени, строителни, опасни и битови отпадъци отпадъци, само от спомагателните и допълнителните дейности. Дейността , която ще се извършва с тях на площадката е предварителното им съхранение на мястото на образуването им по смисъла на т.27 от § 1 на Допълнителните разпоредби, за периода до предаването на лица, притежаващи разрешения за дейности със съответните отпадъци по чл.35, ал.1 от ЗУО (ДВбр.53/2012 г., изм. и доп.).

За намаляване на негативното въздействие, площадките за предварително съхранение на генерираните отпадъци трябва да отговарят на изискванията на член 27, ал1 и чл. 28, ал.1 на *Наредба Н-4 за условията и изискванията , на които трябва да отговарят площадките за съхраняване или третиране на отпадъци, за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и за транспортиране на производствени и опасни отпадъци*, (Обн. ДВ бр. 52/2023 г.). Всички места, определени за предварителното съхраняване на отпадъците, трябва да бъдат оборудвани с необходимите съдове, да бъдат надлежно обозначени с кода и наименованието на отпадъка и да са с контролиран достъп. Определените места трябва да бъдат с непропускливи покрития, а за опасните отпадъци е необходимо да бъдат и закрити. Съдовете трябва да са от материали, устойчиви спрямо съхраняваните отпадъци и да са с плътно затварящи се капаци. Необходимо е да има и работеща противопожарна система. Съдовете за съхраняване на опасни отпадъци се обозначават с добре видими надписи „опасен отпадък", код и наименование на отпадъка съгласно наредбата по чл. 3 от ЗУО.

На територията на птицефермата на „КВИНС-АРГО" ЕООД в землището на с. Козма презвитер, община Омуртаг, на местата за предварително съхранение не се очаква да възникнат проблеми, свързани с увеличаване количествата на отпадъците. Прогнозните

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, ступанския двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

количества , по време на експлоатацията на птицефермата, при прилагане на правилното им управление , не могат да окажат значителни въздействия върху компонентите на околната среда като се спазват изисквания за:

- осигуряване на определени и обозначени места за предварително съхранение на образуваните отпадъци, в съответствие с нормативните изисквания;
- водене на отчетност в НИСО, съгласно *Наредба № 1 от 04 юни 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри* (обн. ДВ, бр. 51 от 20.06.2014 г., изм.и доп.)
- образуваните отпадъци да се предават на лица, притежаваща разрешение за дейности с отпадъци, издадени по реда на чл.67 и чл.78 на ЗУО или КР, издадено по реда на Глава 7, Раздел II от ЗООС, за което е необходимо сключване на договори.

За опасните отпадъци, специфични изисквания, които следва да се осигурят с мерки, се отнасят до :

- отпадъци, чието събиране и обезвреждане е обект на специални изисквания, с оглед предотвратяване на инфекции (игли, спринцовки и др от ветеринарно – медицински манипулации), трябва да се събират и съхраняват в надписани контейнери и на площадка с ограничен и контролиран достъп;
- отпадъците от осветителни тела, съдържащи живак, трябва да се събират в склад с непропусклив под, без връзка с канализацията и с необходимото количество абсорбент (сяра) ;
- отработените масла, трябва да се събират в плътно затварящи се съдове, на закрито с непропусклив под, без връзка с канализацията и с ограничен достъп. Да има наличие на абсорбиращ материал (пясък, дървени стърготини и др.) ;
- опасни отпадъци от опаковки, съдържащи съдържащи остатъци от опасни вещества, трябва да се събират в закрито помещение с непропусклив под, без връзка с канализацията и с ограничен достъп .

Предварителното съхранение на опасни и неопасни отпадъци на обособените за целта места няма да оказва негативно въздействие върху компонентите на околната среда върху територията на площадката на птицефермата на „КВИНС-АРГО" ЕООД в землището на с. Козма презвитер, община Омуртаг, обл. Търговище и в близост до нея при спазване на препоръчаните мерки.

Въздействието на генерираните отпадъци по време на експлоатацията, върху компонентите на околната среда може да се класифицира като незначително, постоянно по време на експлоатацията , възстановимо и с малък териториален обхват.

Значимост на въздействието на инвестиционното предложение върху отпадъците

Характеристики на въздействието	***Оценка***	***Забележка***
Вид на въздействие *положително, отрицателно*	отрицателно	От образуваните количества отпадъци

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон/ 06066/212, факс: 06066/ 212
e-mail: kvins@abv.bg

Характер на въздействие *(пряко, непряко)*	непряко	Отпадъците са образувани от спомагателни и обслужващи дейности на площадката
Териториален обхват на въздействие *(площадка на ИП, 1 - км зона, , най-близко населено място)*	Локален - на площадката на ИП	Площта на обекта е достатъчен и не изисква допълнителна площ за образуваните отпадъци
Степен на въздействие *(ниска, средна, висока)*	Ниска	За образуваните отпадъци в голяма степен има решение за третиране, дори и за опасните
Честота на въздействие *(постоянно, временно)*	Постоянно	Процесът на отглеждане е непрекъснат
Продължителност на въздействие *(краткотрайно, средно или дълготрайно)*	Дълготрайно	Планирано възникване по време на експлоатация
Обратимост на въздействието *(обратимо, необратимо)*	Обратимо	Има решение за рециклиране и повторна употреба на голяма част от образуваните отпадъци
Кумулативност на въздействието *(наличие на КЕ, отсъствие на КЕ)*	Наличие на КЕ - спрямо съществуващото състояние на площадката Отсъствие на КЕ- спрямо други подобни производства в района	Увеличаване на капацитета Не е установено наличие на подобни обекти в района на с.Козма презвитер

5.2.9. Вредни физични фактори

Площадката на птицефермата граничи със земеделски земи, след които е разположена жилищната зона на с. Козма презвитер. Най-близките къщи на населеното място се намират на около 330 м западно от птицефермата.

Съгласно Наредба № 6/2006 г. на МОСВ граничните стойности на показателите на шума са както следва:

по границата на производствената площадка:

- еквивалентно дневно ниво – 70 dB (A);
- еквивалентно вечерно ниво – 70 dB (A);
- еквивалентно нощно ниво – 70 dB (A).

в мястото на въздействие (най-близката граница на жилищна зона):

- еквивалентно дневно ниво – 55 dB (A);

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

- еквивалентно вечерно ниво – 50 dB (A);
- еквивалентно нощно ниво – 45 dB (A).

По време на СМР се предвижда известно шумово натоварване, до завършване на строителната дейност.

При експлоатацията шум ще генерират следните източници:

- нормално шумово натоварване от сградите – до 67 dB(A);
- вентилационни системи /работят целогодишно/ – до 43 dB(A);
- хранилна система /около 1 час дневно/ - до 63 - 90 dB(A);
- автотранспорт за доставка на фуражи /около 2 часа седмично/ – до 92 dB(A);
- извозване на птичи тор /2 часа на ден, 2 дена през разрешените сезони/ – до 88 dB(A);

Общото сумарно ниво на шум на територията на „КВИНС - АРГО" ЕООД - птицеферма с. Козма презвитер, по време на експлоатацията, няма да превишава 70 dBA – пределно допустимото ниво на звуково налягане в промишлени територии и зони за дневен и нощен период.

Повишено шумово натоварване се очаква епизодично. Ще се формира шумово натоварване и от следните периодични източници:

- Транспорт на животни до и от площадката. Честота – регулярно на всеки 45 дена на хале; източник – автотранспортна техника (камиони); в дневния период на денонощието; очаквано шумово натоварване до 50 dB(A);
- Транспорт/доставка на фуражи; зареждане на бункери. Честота – регулярно; източник – автотранспортна техника (камиони); в дневния период на денонощието; очаквано шумово натоварване до 60 - 70 dB(A);
- Извозване на трупове на умрели животни - Честота – регулярно; източник – автотранспортна техника (трактор); в дневния период на денонощието; очаквано шумово натоварване до 60 - 70 dB(A).

Програмата по зареждане на отделните сгради във фермата не е на принципа – всички сгради заредени в една и съща дата и освободени в една и съща дата. Предвид големия брой сгради, които ще са налични след реализация на инвестиционното предложение, може да се достигне до честота от 45 дни за зареждане на една сграда до зареждане на следваща.

През 2025 г. във връзка с изпълнение на условията по издаденото комплексно разрешително е извършван мониторинг, при който са издадени Протокол за проведени собствени измервания на нивата на шум. Резултатите са представени в следващата таблица.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Таблица № 5.2.9-1. Резултати от собствени периодични измервания на шум, излъчван в околната среда – дневно ниво.

№ по ред	Наименование на показателя	Единица на величината	Стандарти / Валидирани методи	№ на образеца по входящ изх. дневник	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Стойност и допуск на показателя* до:	Условия на изпитването			Отклонения от метода на изпитване
					LA_{eq} Неопределеност		T, °C	RH, %	$V_{вятър.}$ m/s	
1	2	3	4	5	6	7	8	8	8	9
1	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.1)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	56,2±0,4	70,0	30,5	30,1	0,6	няма
2	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.2)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	56,7±0,4	70,0	29,8	32,5	0,6	няма
3	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.3)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	57,6±0,4	70,0	30,4	31,7	1,4	няма
4	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.4)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	60,1 ±0,4	70,0	29,6	32,7	1,1	няма
5	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.5)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	64,7±0,4	70,0	28,5	35,8	1,5	няма
6	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.6)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	59,8±0,4	70,0	28,4	34,3	1,0	няма
7	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.7)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	64,1 ±0,4	70,0	28,8	35,4	1,3	няма
8	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.8)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	68,6±0,4	70,0	28,4	35,2	1,5	няма
9	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.9)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	63,9±0,4	70,0	27,7	36,6	1,5	няма
10	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.Ю)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	59,2±0,4	70,0	27,3	36,6	2,0	няма
11	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.11)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	61,2±0,4	70,0	28,6	35,0	1,3	няма
12	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.12)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	58,8±0,4	70,0	28,2	35,7	1,1	няма

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

№ по ред	Наименование на показатели	Единица на величината	Стандарти / Валидирани методи	№ на образеца по входящ изх. дневник	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Стойност и допуск на показателя* до:	Условия на изпитването			Отклонения от метода на изпитване
					LA_{eq} Неопределеност		T, °C	RH, %	$V_{вятър.}$ m/s	
1	2	3	4	5	6	7	8	8	8	9
13	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.13)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	57,5±0,4	70,0	27,6	35,1	1,8	няма
14	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.14)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	54,5±0,4	70,0	28,2	34,3	1,0	няма
15	Еквивалентно ниво на шум (място на въздействие - жилищна сграда в източния край на с. Козма презвитер)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	54,4±0,4	55,0	30,0	31,4	0,5	няма
16	Ниво на обща звукова мощност за контур (Lp)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	112,5±4,6	Не се нормира	-	-	-	-

Таблица № 5.2.9-2. Резултати от собствени периодични измервания на шум, излъчван в околната среда – вечерно ниво.

№ по ред	Наименование на показатели	Единица на величината	Стандарти / Валидирани методи	№ на образеца по входящ изх. дневник	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Стойност и допуск на показателя* до:	Условия на изпитването			Отклонения от метода на изпитване
					LA_{eq} Неопределеност		T, °C	RH, %	$V_{вятър.}$ m/s	
1	2	3	4	5	6	7	8	8	8	9
1	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.1)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	55,5±0,4	70,0	26,7	58,3	0,6	няма
2	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.2)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	56,4±0,4	70,0	26,6	58,8	0,7	няма
3	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.3)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	56,8±0,4	70,0	26,8	58,4	0,5	няма

„КИНИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№ по ред	Наименование на показателя	Единица на величината	Стандарти / Валидирани методи	№ на образеца по входящ.ен изх. дневник	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Стойност и допуск на показатели* до:	Условия на изпитването			Отклонения от метода на изпитване
					LA_{eq} Неопределеност		T, °C	RH, %	$V_{ветър.}$ m/s	
1	2	3	4	5	6	7	8	8	8	9
4	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.4)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	59,7±0,4	70,0	26,7	58,4	0,4	няма
5	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.5)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	63,3 ±0,4	70,0	26,5	59,3	0,6	няма
6	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.6)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	58,8±0,4	70,0	26,4	59,6	0,5	няма
7	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.7)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	63,0±0,4	70,0	26,5	59,2	0,4	няма
8	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.8)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	67,7±0,4	70,0	26,6	59,5	0,7	няма
9	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.9)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	63,5±0,4	70,0	26,7	58,9	0,5	няма
10	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-тЛ0)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	58,9±0,4	70,0	26,6	59,3	0,4	няма
11	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т. 11)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	60,7±0,4	70,0	26,5	59,5	0,4	няма
12	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-тЛ2)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	57,4±0,4	70,0	26,4	59,8	0,6	няма
13	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-тЛ 3)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	56,9±0,4	70,0	26,5	59,4	0,5	няма
14	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.14)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	54,3±0,4	70,0	26,5	59,5	0,4	няма
15	Еквивалентно ниво на шум (място на въздействие - жилищна сграда в източния край на с. Козма презвитер)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	49,5±0,4	50,0	26,8	58,2	0,4	няма

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

№ по ред	Наименование на показателя	Единица на величината	Стандарти / Валидирани методи	№ на образеца по входящ. изх. дневник	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Стойност и допуск на показателя* до:	Условия на изпитването			Отклонения от метода на изпитване
					LA_{eq} Неопределеност		T, °C	RH, %	$V_{въздух}$, m/s	
1	2	3	4	5	6	7	8	8	8	9
16	Ниво на обща звукова мощност за контур (Lp)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	111,7±4,5	Не се нормира	-	-	-	-

Таблица № 5.2.9-3. Резултати от собствени периодични измервания на шум, излъчван в околната среда – нощно ниво.

№ по ред	Наименование на показателя	Единица на величината	Стандарти / Валидирани методи	№ на образеца по входящ. изх. дневник	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Стойност и допуск на показателя* до:	Условия на изпитването			Отклонения от метода на изпитване
					LA_{eq} Неопределеност		T, °C	RH, %	$V_{въздух}$, m/s	
1	2	3	4	5	6	7	8	8	8	9
1	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.1)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	55,3±0,4	70,0	23,1	70,9	0,4	няма
2	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.2)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	56,0±0,4	70,0	22,9	71,5	0,5	няма
3	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.3)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	56,4±0,4	70,0	23,0	71,3	0,4	няма
4	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.4)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	59,5±0,4	70,0	22,8	71,7	0,6	няма
5	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.5)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	62,9±0,4	70,0	22,9	71,5	0,4	няма
6	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.6)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	59,0±0,4	70,0	22,8	71,8	0,5	няма
7	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.7)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	62,6±0,4	70,0	22,9	71,4	0,4	няма

„КВИПС - АРГОТ ЕООД
с. Козма презвитер, столичен път
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvips@abv.bg

№ по ред	Наименование на показателя	Единица на величината	Стандарти / Валидирани методи	№ на образеца по входящ.ен дневник	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Стойност и допуск на показателя* до:	Условия на изпитването			Отклонения от метода на изпитване
					LA_{eq} Неопределеност		T, °C	RH, %	$V_{вятър}$, m/s	
1	2	3	4	5	6	7	8	8	8	9
8	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.8)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	66,6±0,4	70,0	22,8	71,7	0,4	няма
9	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.9)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	63,6±0,4	70,0	22,7	71,8	0,4	няма
10	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.10)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	58,7±0,4	70,0	22,8	71,6	0,4	няма
11	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.11)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	60,4±0,4	70,0	22,6	72,2	0,5	няма
12	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.12)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	57,2±0,4	70,0	22,7	72,0	0,4	няма
13	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.13)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	56,5±0,4	70,0	22,6	72,4	0,6	няма
14	Еквивалентно ниво на шум (по измервателния контур-т.14)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	53,8±0,4	70,0	22,5	72,5	0,4	няма
15	Еквивалентно ниво на шум (място на въздействие - жилищна сграда в източния край на с. Котма презвитер)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	44,6±0,4	45,0	23,3	70,5	0,5	няма
16	Еквивалентно ниво на шум (фонов шум)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	41,3±0,4	Не се нормира	23,4	70,3	0,4	няма
17	Ниво на обща звукова мощност за контур (Lp)	dB(A)	ВВЛМ №1/2015	430/2025	111,2±4,5	Не се нормира	-	-	-	-

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Котма презвитер, стопански двор
телефон, телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinii@abv.bg

Площадката на инвестиционното предложение е разположена в район, в който шумовия фон е много нисък. Характеристиката и спецификата на осъществяваната дейност предвиждат минимални по честота и времетраене на емисии на шум, които ще се генерират след реализирането на инвестиционното намерение.

Съгласно действащото законодателство и конкретно разпоредбите на чл. 3 от Закона за защита от шума в околната среда, дейностите предизвикващи въздействие върху хората в урбанизираните територии, в парковете и градините или в други тихи зони в урбанизираните територии, в тихите зони извън урбанизираните територии или в районите в близост до детски и лечебни заведения, училища и научноизследователски организации подлежат на оценка, управление и контрол на шума в околната среда. Законът не се прилага за шум, предизвикан от лицето, подложено на неговото въздействие. Действащ като стресов фактор, шумът атакува почти всички органи и системи. Индивидуално оценено, въздействието на шума най-често се представя като: предизвиква раздразнение, главоболие, пречи на съня и почивката, затруднява възприемането на речта, пречи на умствената работа. Съгласно изискванията на Наредба № 6 от 26 юни 2006 год. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението, издадена от Министъра на здравеопазването и Министъра на околната среда и водите, граничните стойности на нивата на шума за производствени и складови територии и зони е 70 dBA за ден, вечер и нощ. Изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда са определени съгласно Наредба №54 от 13.12.2010 г за дейността на Националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда.

По време на експлоатацията на обекта не следва да се очакват наднормени нива шум в работната среда. Евентуален източник на шум са превозните средства, които обслужват производствената дейност във фермата, които ще са с непостоянен характер.

Наднормени нива на общи вибрации не се очакват. Операторите на оборудването по време на производственият процес не са експонирани на локални вибрации. Не се очаква изразяване на неблагоприятен здравен ефект или увреждания.

С Наредба № 44 за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти се поставят изисквания към нивото на шум за животновъдни сгради . Нивото на шума в птицевъдната сграда е интегрална величина от шумовия фон в района на фермата, шума от механизацията в помещението и шума от животните. Проектирането, изграждането и експлоатацията на сградите трябва да осигурява ниво на шума в жизнената зона на животните не повече от 70 dB.

При изчисление съгласно Методика за определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда о промишлено предприятие и определяне на нивото на шума в мястото на въздействие – утвърдена със Заповед № РД-613/08.08.2012 г. се получават резултати, които не надвишават определените норми.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Котла местност, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvias@abv.bg

Граничните стойности за нивото на шума за различни територии и урбанизирани зони в населените места са регламентирани в Наредба № 6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните часове на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението (МЗ, МОСВ, ДВ бр. 58/2006 г.).

Съгласно тази наредба граничните стойности на нивото на шума за жилищни зони са:

- дневен период – 55 dBA;
- вечерен период – 50 dBA;
- нощ – 45 dBA.

За производствено-складови зони за дневен, вечерен и нощен период - 70 dBA.

Разстоянието от източника на шум, на което се достига хигиенната норма за съответен вид територия и период на денонощието, при безпрепятствено разпространение на шума над равнинна повърхност, определя големината на шумозащитната зона. От гледна точка на защитата от шум, определящо е изискването за периода на оценка с най-строга норма за шум, в зависимост от режима на работа на източника.

Очакваните шумови нива от експлоатацията на обекта за жилищната територия на приблизително 170 м от контура на работната площадка са по-ниски от граничната стойност за нощ, вечер и ден, посочена в Наредба № 6 от 26.06.2006 г. за показатели на шум в околна среда на МЗ и МОСВ - за граничните стойности на нивата на шума в различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях.

Основните дейности (външни източници), при които се отделя по-силен шум са транспортни дейности. Тези дейности се извършват периодично (през няколко дни) и през светлата част на денонощието поради което шумовото натоварване е с променлива интензивност и не се очаква да се превишават нормативните нива.

Характеристики на въздействието	***Оценка***	***Забележка***
Вид на въздействие *положително, отрицателно*	Отрицателно	Очаква се увеличаване на шумовите нива в обекта и от транспортни дейности спрямо текущото състояние
Характер на въздействие *пряко, непряко*	Пряко	-
Териториален обхват на въздействие *площадка на ИП, 1 - км зона, 2 км зона, най-близко населено място*	До 100 м	Не се очаква разпространение на наднормени нива на шум извън обекта
Степен на въздействие *ниска, средна, висока*	Ниска	-

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Котел, местност „Кошарите"
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Честота на въздействие *постоянно, временно*	Временно	Само при извършване на дейността, но е възможно през целия период на експлоатация на обекта
Продължителност на въздействие *краткотрайно, средно или дълготрайно*	Дълготрайно	Само при извършване на дейността, но е възможно през целия период на експлоатация на обекта
Обратимост на въздействието *обратимо, необратимо*	Обратимо	След преустановяване на извършваните дейности въздействието се прекратява
Кумулативност на въздействието *наличие на КЕ, отсъствие на КЕ*	Липса на КЕ	Липса на източници на наднормен шум. Използваната пътна мрежа е слабо натоварена

5.3. ВЪЗМОЖНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗДРАВЕТО НА ХОРАТА И ХИГИЕННО-САНИТАРНИТЕ УСЛОВИЯ НА СРЕДАТА

5.3.1. По време на строителството и преоборудването

По време на СМР и преоборудването на птицевъдните сгради, работниците на обекта ще бъдат изложени на следните неблагоприятни физични фактори:

Прах при СМР – за превоз на строителни материали и отпадъци ще се използва тежкотоварен автомобилен транспорт, като при най-неблагоприятни климатични условия (сухо и безветрено време), прахът е възможно да достигне еднократни стойности над ПДК. Тези прахови емисии са неорганизирани и ще зависят до голяма степен от метеорологичните условия (вятър, влажност, температура, устойчивост на атмосферата), характеристиките на земните частици, пътна покривка и много други условия. Повишени емисии на прах се очакват в рамките на сградите в периода на строителството. На строителите следва да се предоставят лични предпазни средства. При наличие на данни за експозиция на работещите на прах съдържащ азбест или азбестосъдържащи материали възложителят ще спазва изискванията на Наредба № 9 от 4 август 2006 г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на азбест при работа (Обн., ДВ, бр. 71 от 01.09.2006 г. – в сила от 01.12.2006 г.). Съгласно Наредбата, дейности по разрушаване и/или демонтаж на азбест и азбестосъдържащи продукти се извършват от юридически или физически лица, които имат издадени разрешения по Закона за здравето (ДВ, бр. 70 от 2004 г.) в случая от Директора на регионалната здравна инспекция град Търговище.

За населението на село Козма презвитер не се очаква негативно въздействие от страна на вредни физични фактори по време на строителството и преоборудването на работните помещения, както и и експлоатацията на обекта.

Шум – не се очакват стойности превишаващи пределно допустимите норми, като степентта на въздействие е незначителна с локален характер.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопанския двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

По време на СМР се прогнозира увеличаване на шума, най-вече от повишения транспортен трафик, като се препоръчва използване на антифони от строители/монтажници в най-натоварените точки.

Източници на вредни вещества при СМР са представени в Таблица 5.3.1-1:

Наименование Химичен състав	Източник	Опасност за здравето и за околната среда
Дизелово гориво	МПС	Вредни. Западими. Дразнители.Алергени. КанцерогениКатегория 3. Опасни за околната среда
Въглеродни оксиди, азотни оксиди и серни оксиди, въглеводороди, ЛОС, прах	Емисии от ДВГ на МПС	Дразнители. Вредни. Алергени.Мутагени. Опасни за околната среда.
Цимент,бетон, строителни отпадъци, хидроизолации,лепила, бои, разтворители	По време на реконструкцията	Дразнене и алер-гични заболявания на горните дихателни пътища (ГДП), очите и кожата.
Почвен прах (ФПЧ) със свободен кристален силициев диоксид под 2 %	Прах при строителни, изкопни и товаро-разтоварителни работи. Замърсени вътрешни пътища,площадки и рампи.	Дразнене на горните дихателни пътища (ГДП), очите и кожата

Количеството им ще бъде ограничено, тъй като дейностите ще се извършват на площадката на съществуващ животновъден обект – птицеферма; при монтиране на ново технологично оборудване в съществуващи производствени помещения.

Вибрации – рисков фактор за работниците извършващи монтажните работи, но не е значим за населението.

Неблагоприятен микроклимат – рисков фактор за работниците ангажирани със СМР, предвид необходимостта да се работи и на открито.

Отпадъци - на територията на птицефермата няма и не се очаква да възникнат проблеми, свързани с отпадъците. Прогнозните количества са незначителни, както по време на СМР, така и след разширяването на производствената дейност. Образуваните отпадъци по време на монтажните дейности ще се предават за оползотворяване на лицензирани фирми.

Характеристики на въздействието	*Оценка*	*Забележка*
Вид на въздействие *положително, отрицателно/*	Отрицателно	Единствено за работещите
Характер на въздействие *пряко, непряко/*	Пряко	-
Териториален обхват на въздействие	Площадката на ИП	-

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Кома пръвитер, столичен дюр
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvinc@abv.bg

площадка на ИП, 1 - км зона, 2 км зона, най-близко населено място)		
Степен на въздействие *(ниска, средна, висока)*	Среда	-
Честота на въздействие *(постоянно, временно)*	Временно	До реализиране на ИП
Продължителност на въздействие *(краткотрайно, средно или дълготрайно)*	Краткотрайно	До реализиране на ИП
Обратимост на въздействието *(обратимо, необратимо)*	Обратимо	Въздействието преустановява при завършване на дейностите по СМР
Кумулативност на въздействието *(наличие на КЕ, отсъствие на КЕ)*	Отсъствие на КЕ	-

5.3.2. По време на експлоатация на птицефермата

За населението на с. Козма презвитер не съществува здравен риск от реализацията на инвестиционното предложение. Критерии за оценка на здравния риск:

- териториален обхват - ограничен в границите на площадката по отношение на въздействие върху атмосферния въздух, подземните води и почви и физичните фактори на околната среда;
- степен на въздействие - при спазени изисквания на Закона за здравословни и безопасни условия на труд и изисквания на Нормативната уредба за хуманно отношение при отглеждане на животни се очаква ниска степен на въздействие върху персонала в птицефермата;
- продължителност на въздействие - ежедневно, целогодишно при непрекъсната експлоатация на обекта.

5.3.2.1. Здравен риск за населението – значимост на въздействието

Инвестиционното предложение засяга основно работещия персонал на площадката и в незначителна степен населението на с. Козма презвитер, разположени най-близко до производствените сгради на птицефермата, съответно на 170 м. от границата на жилищната зона. В радиус от 100 метра около производствените сгради за отглеждане птици - кокошки носачки на площадката на възложителя няма жилищни зони или складови бази от хранителната промишленост със специфичен хигиенно-охранителен статут или подлежащи на здравна защита.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

По време на експлоатация на птицефермата здравният риск за населението е нисък. Населението не е изложено на вредности от производствената дейност на птицефермата. Фактори, които биха могли да повлияят отрицателно върху населението:

Отглеждане на птици и опасност от инфекциозни заболявания – отглеждането на кокошки носачки ще се извършва в изолирани от външната среда затворени помещения. Контакт между птиците и външна среда може да се осъществи само при зареждането на еднодневните пилета за отглеждане в сградата (разтоварване на касетите с ярки) и при изнасянето на птици за продажба (натоварване в специализирани камиони). Имотите са обособени като отделна площадка, оградена с поддържана собствена ограда. Ще бъдат въведени строги правила за спазване на производствената и лична хигиена. В обекта ще се допускат само работници и служители на фирмата, които преминават задължителна дезинфекция на обувки и ръце, изкъпване и обличане на работно облекло. Същата процедурата ще се повтаря и при напускане на птицефермата.

Обекта е с ограничен достъп - в него ще се допускат само МПС свързани с производствената дейност (превоз на пилета за отглеждане и готова продукция, фураж, доставка на гориво, почистване и превоз на постеля и др.) след като са преминали цялостна дезинфекция на каросерията, ремаркетата, ходовата част, калниците и гумите. Чрез въвеждането и стриктното спазване на тези предохранителни мерки се свежда до минимум рискът от внасяне или изнасяне от фермата на инфекциозни заболявания общи за птиците и здравето на работещите на площадката.

Обща характеристика на епизоотичния риск при птицеферми

Големите индустриални птицеферми (бройлери, носачки, пуйки) представляват високорискова среда за възникване, поддържане и разпространение на инфекциозни агенти, поради:

- висока плътност на животните;
- интензивен оборот на птици;
- наличие на биологични отпадъци (тор, пера, трупове);
- постоянен човешки фактор (работници, транспорт, ветеринарен персонал).

Епизоотичните агенти могат да окажат пряко или косвено въздействие върху човешкото здраве, включително чрез зоонози, аерозоли, замърсени храни и околната среда.

Основни епизоотични фактори с значение за човешкото здраве

Зоонозни вирусни инфекции

- Птичи грип (Avian Influenza – H5N1, H5N8, H7N9)

Риск за човека:

- директен контакт с болни или мъртви птици;
- инхалиране на аерозоли от изпражнения и секрети;
- професионален риск за работници и ветеринари.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, етнически двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

Въздействие върху здравето:

- тежки респираторни инфекции;
- висока смъртност при определени щамове;
- потенциал за генетична рекомбинация и пандемичен риск.

Оценка на риска: Висок, при наличие на огнище и недостатъчна биосигурност.

Бактериални зоонози

- Салмонелоза (Salmonella spp.)

Пътища на предаване:

- замърсени яйца и месо;
- контакт с фекалии;
- вторично замърсяване на води и почви.

Здравни ефекти:

- гастроентерити;
- тежки усложнения при деца, възрастни и имунокомпрометирани лица.

Оценка: Среден до висок риск, особено при лош контрол на продукцията.

- Кампилобактериоза (Campylobacter jejuni)

- водеща причина за бактериални диарии в Европа;
- често асоциирана с птиче месо;
- възможни неврологични усложнения (синдром на Guillain-Barré).

Паразитни и гъбични фактори

- Аспергилоза (Aspergillus fumigatus)

Източник:

- мухлясала постеля;
- фуражи;
- прахови аерозоли.

Риск за човека:

- алергични реакции;
- хронични белодробни заболявания;
- тежки инфекции при имунокомпрометирани лица.

Оценка: Среден, но значим при лоша вентилация.

„КВИИС" - АРГО" ЕООД
с. Кочма пресиер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvms@abv.bg

- Антимикробна резистентност (AMP)

Епизоотичен, но с дългосрочен здравен ефект

- рутинна или неправомерна употреба на антибиотици;
- селекция на резистентни бактерии;
- трансфер на резистентни гени към човешки патогени.

Въздействие върху общественото здраве:

- намалена ефективност на антибиотично лечение;
- увеличена заболеваемост и смъртност;
- глобален здравен проблем.

Оценка: Висок стратегически риск.

Вторични епизоотични фактори с индиректно въздействие

- Биологични отпадъци и тор

- резервоар на патогени;
- замърсяване на подпочвени води;
- риск от аерозолно разпространение.

Вектори

- мухи, гризачи, диви птици;
- механично пренасяне на инфекциозни агенти към населени места.

Най-уязвими групи от населението

- работници в птицефермата;
- ветеринарни лекари и инспектори;
- жители в радиус до 3–5 km;
- деца, възрастни хора и имунокомпрометирани лица.

Препоръки за ограничаване на здравния риск

✓ Биосигурност

- строг контрол на достъпа;
- дезинфекционни зони;
- карантинни периоди.

✓ Здравен мониторинг

- редовен ветеринарен контрол;
- скрининг за зоонози;

„КВИЦ - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvits@abv.bg

- лабораторен анализ на отпадъци.

✓ Защита на персонала

- лични предпазни средства;
- ваксинации;
- периодични медицински прегледи.

✓ Управление на отпадъците

- правилно третиране на тора;
- контрол на гризачи и насекоми;
- безопасно унищожаване на трупове.

Заключение

Дейността на голяма птицеферма представлява реален и комплексен риск за човешкото здраве от епизоотичен характер, особено при:

- недостатъчна биосигурност;
- наличие на огнища на зоонозни заболявания;
- неправилен контрол на антибиотиците.

Прилагането на интегриран подход „Едно здраве (One Health)" е ключово за минимизиране на риска.

Предвид наличната в птицефермата система за биосигурност обхващаща съоръжения, мерки и процедури риска от разпространение на инфекциозни заболявания е сведен до минимум.

Неорганизирани емисии в атмосферния въздух - основен източник на неорганизирани емисии в обекта са транспортните средства на негова територия, които могат да бъдат класифицирани като линейни подвижни организирани източници. Транспортните средства са периодично действащи. Тези транспортни средства изпускат в работната и в околната среда незначителен обем на емисии от газообразни и аерозолни органични замърсители.

Интензивномиришещи вещества – емисии на интензивно миришещи вещества могат д а се емитират при възникване на ферментационни процеси на торовите маси при нерегламентираното и овлажняване. Предвидената технология за отглеждане обхваща:

- Използване на торови ленти за извеждане на формиран тор – предвидено е извеждане на формирания тор 2 пъти седмично до закрит склад за съхранение.
- Принудително сушене на торовата постеля в сградите – предвидената технология предвижда тунелни и кросови вентилатори с различна височина на монтаж. Вентилацията е проектирана по начин гарантиращ извършването на принудително сушене на торовата постеля.
- Предотвратяване на овлажняване – поенето на птиците ще се извършва чрез нипелни поилки с чашка под тях. Използването на такъв тип поилки гарантира

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

липса на възможност от попадане на вода върху торовата постеля. Сградните водопроводи са снабдени с аварийна система с магнит вентили, които се затварят автоматично при наличие на голяма консумация /авария на тръбопровод/.

- Съхранение на торови маси – в рамките на фермата е изградено и се експлоатира торохранилище. Същото е изпълнено с под и стени от водоплътен бетон и покрив от ламарина или термопанели. Вида на торохранилището е представен на следващата фигура.

Фигура № IV.4.12.1. Торохранилище

С оглед намаляване на евентуалното въздействие върху населеното място торохранилището е ориентирано успоредно на направлението от птицефермата до с. Козма презвитер. Отворите за вкарване и изкарване на торовата маса ще бъдат единствено в североизточната част на съоръжението като останалите стени ще бъдат плътни, а отворите снабдени с плътни врати. Подобна ориентация и конструкция ще предотврати преминаването на въздушни струи през съхраняваните торови маси. Предвид предоставените възможности и заявена готовност за използване на формираните торови маси от местни физически и юридически лица, обработващ земеделски земи, след необходимия престой торовите маси ще се предават за торене на земеделски земи.

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvinss@abv.bg

Съгласно изготвения от **Европейската комисия справочен документ Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs, 2017 /т. 4.7., стр. 232/** доказва, че редуцирането на интензивномиришещи вещества /амоняк и др./ се редуцират чрез:

- Добро състояние на сградите;
- Съхранение на торовата маса извън сградите в обособени торохранилища с покритие;
- Предотвратяване преминаването на въздушен поток през торохранилището

Като специфични мерки за редуциране на миризмите се считат използването на хоризонтална вентилация, която да разсъредоточи източниците на емисии. Разреждането и разсъредоточаването се спомага от противотока на вентилационната система и характерните за района ветрове. За постигане на тези цели е задължително използването на принудителна вентилация. Животновъдни сгради с естествена вентилация обикновено са значителни емитери на миризми с високи концентрации.

В настоящия ДОВОС /раздел 7, т. 7.1./ са предложение специфични мерки за редуциране на емисиите на интензивномиришещи вещества.

Вредни вещества в атмосферния въздух от вентилационните системи на птицевъдните сгради – В ДОВОС е извършено математическо симулиране на дисперсията на емисиите на вредни вещества (амоняк) от всички организирани точкови източници на вентилационните системи на птицевъдните сгради на площадката и оценка на влиянието върху КАВ с версия на програмен продукт „PLUME", разработена съгласно „Методика за изчисляване височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой" от 25 февруари 1998 година и приета от Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на здравеопазването (публикувана в Бюлетин на „Строителство и архитектура", бр.7/8 от 1998 г.).

На базата на направените модели на разпространението на емисиите на NH_3 емитирани от организираните източници на птицефермата се вижда, че:

- изчислените стойности на максимално еднократните (при най-неблагоприятни климатични условия) концентрации на амоняк в приземния слой на атмосферата са **многократно под средночасовата норма** за този замърсител, съгласно *Наредба № 14 от 23.09.1997г. **(Таблица № 5.2.1.7.3.3.)***
- максималната средногодишна концентрация се получава извън населени места. За този замърсител в българското законодателство няма определена средногодишна норма за КАВ, а има определена само 24 часова, която се спазва.
- *Емисии на интензивно миришещи вещества във въздуха* - характерно за планираната дейност на възложителя е, че се отделят специфични миризми. Тези интензивно миришещи вещества са присъщи за процеса на интензивно отглеждане на животни. Характерно за тях е, че съдържат неприятно миришещи компоненти (кетони, алдехиди, меркаптани, феноли, следи от сероводород, амоняк). Тези токсични газове се отделят в

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, кошарски двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

атмосферата при аеробните и малка част анаеробни процеси на минерализация, протичащи в птичата тор. Сроковете на протичане на тези процеси са по кратък през летния период 30 - 40 дни и по дълъг през сезонно зимния около 130 -140 дни. Гореспоменатите токсични газове ще се образуват при наторяване с пресен птичи тор на селскостопански земи. Възприемат се субективно като неприятни миризми. През периода (2 – 3 дни) на почистване на торовата постеля и товарането и в транспортните средства, които ще я превозват до обработваеми земеделски земи ще се отделят незначителни емисии на интензивно миришещи вещества. Като се има в предвид, че такова почистване ще се извършва 7 – 8 пъти годишно, приносът му за замърсяване на въздуха е незначителен. Освен това в обекта няма да се извършва постоянно съхраняване на торови маси. Трупосъбирането и трупоизвозването ще се извършват ежедневно при наличие на висока смъртност. От направените моделирания с програмите PLUME и TRAFFIC ORACLE за въздействието на производствената дейност на птицефермата в с. Козма презвитер върху КАВ в района и направения анализ на кумулативното въздействие се достига до извода, че след реализиране на инвестиционното предложение обекта ще оказва влияние върху КАВ по отношение на замърсителя амоняк, но то ще бъде допустимо, тъй като максималните еднократни и средногодишни концентрации на замърсителя (включително с отчитане на взаимното кумулиране на източниците на емисии), ще бъдат по-ниски от нормативно определените ПДК. Не се очакват интензивни миризми, които да достигнат до жилищната зона на с. Козма презвитер и Джумрите.

Реализирането на инвестиционното предложение в условията на обособен животновъден обект по отношение на съществуващите жилищни сгради няма да доведе до потенциално засягане на население и/или жилищни територии. Потенциално засегнати от инвестицията ще са основно работещите на обекта, експонирани по време на СМР, както и по време на експлоатацията му. Поради спецификата на инвестиционното предложение, от здравни позиции може да се направи извода, че при вземането на нужните предохранителни мерки, въздействията върху човешкото здраве и териториалния обхват се очаква да имат строго локален характер и с повече трудово-медицинска актуалност.

Дейността по време на строителство на ИП и бъдеща експлоатация на птицефермата е изцяло локализирана на производствената площадка. Реализацията на проекта не засяга жилищни зони в района или складови бази от хранителната промишленост със специфичен хигиенно-охранителен статут или подлежащи на здравна защита и няма да окаже вредно въздействие върху тях.

5.3.2.2. Здравен риск за работниците – значимост на въздействието

Подложени на влиянието на вредни за здравето рискови фактори са работещите при експлоатацията на птицефермата. В хигиенен аспект се формират следните елементи на условията на труд:

- технически елементи (механична-, електро- и пожаро- безопасност);
- санитарно–хигиенни елементи (различни производствени фактори – физични, токсохимични, биологични, санитарно-битово обслужване);

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvinsz@abv.bg

– психо-физиолигични елементи (физическо натоварване, нервно емоционално напрежение, режим на труд и почивка, работна поза);

Изхождайки от характеристиката на основните технологични процеси при описание условията на труд и оценка за здравно-хигиенните аспекти от реализираната дейност на обекта, потенциално-професионалните вредности, идентифициращи се като рискови фактори на работната среда на територията на обект са както следва:

По време на експлоатация на птицефермата здравен риск за работниците е на приемливо ниво умерен. Той може да бъде изчислен, предвиден и управляван предвид на разгледаните и анализирани фактори. При стриктно спазване на изискванията за безопасност при работа не се очакват увреждания на работниците обслужващи птицефермата. С предвидените превантивни технически и технологически мерки за разширение на птицефермата се свежда максимално отрицателното въздействие на работната среда върху здравето на персонала.

5.3.2.2.1. Характеристика на експозицията

Експозицията на рисковите за здравето фактори при изграждането на обекта ще бъде в рамките на една работна смяна - 8 ч. При експлоатацията на обекта за работещия персонал експозицията ще бъде: - по отношение на прах и токсични вещества в помещенията за птици ще бъде около 5 - 6 ч. в рамките на работния ден (смяна). - По отношение на шум експозицията ще бъде: около 4 часа в помещенията за птици.

5.3.2.2.2. Характеристика на отделните фактори по отношение влиянието им върху човешкото здраве и съпоставянето им с действащите хигиенни норми и изисквания

По време на експлоатацията, работниците на обекта ще бъдат изложени на следните неблагоприятни фактори:

Микроклимат

Микроклиматът на работната среда включва в себе си онези фактори, които играят съществена роля върху процесите на терморегулацията в човешкия организъм. Последният се дефинира като общо въздействие на физическите му параметри: температура на въздуха, относителна влажност, скорост на движение, инфрачервена (топлинна) радиация. Докато влажността и движението на въздуха имат косвено влияние върху интензивността на топлинното въздействие, като го засилват или отслабват, то топлината е водещият елемент на микроклимата в производствени условия. Санитарно- хигиенната практика различава следните видове неблагоприятен микроклимат: преохлаждащ, прегряващ, с повишена влажност и със силни въздушни течения. За участващите в дейностите на открито по време на експлоатацията на обекта стойностите на параметрите на микроклимата са идентични с тези на микроклимата на местността. Рискът за тази категория хора е от простудни заболявания на горни дихателни пътища и заболявания на периферна нервна система през студения период на годината. Работещите в помещенията за птици през летния период за кратко време са подложени на въздействието на микроклимат с повишена скорост на движение на въздуха докато се нормализира влажността на въздуха (температурата и влажността на въздуха се контролират автоматично). Според изискванията на БДС - 14776/87 г. здравният риск за възникване на простудни заболявания за тях е минимален.

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Шум

Спецификата на дейността в птицефермата – интензивно отглеждане на кокошки носачки не следва да се образува и генерира наднормен шум по време на експлоатацията и. Шумът се отразява отрицателно на производствения процес поради което е производствено недопустим. Той създава стрес и дискомфорт на угояваните кокошки носачки и води до намаляване на желаните показатели при тяхното отглеждане. Повишено шумово натоварване се очаква епизодично.

Характеристиката и спецификата на осъществяваната дейност предвиждат минимални по честота и времетраене на емисии на шум, които ще се генерират след реализирането на инвестиционното намерение. Съгласно действащото законодателство и конкретно разпоредбите на чл. 3 от Закона за защита от шума в околната среда, дейностите предизвикващи въздействие върху хората в урбанизираните територии, в парковете и градините или в други тихи зони в урбанизираните територии, в тихите зони извън урбанизираните територии или в районите в близост до детски и лечебни заведения, училища и научноизследователски организации подлежат на оценка, управление и контрол на шума в околната среда. Законът не се прилага за шум, предизвикан от лицето, подложено на неговото въздействие. Действащ като стресов фактор, шумът атакува почти всички органи и системи. Индивидуално оценено, въздействието на шума най-често се представя като: предизвиква раздразнение, главоболие, пречи на съня и почивката, затруднява възприемането на речта, пречи на умствената работа. По време на експлоатацията на обекта не следва да се очакват наднормени нива шум в работната среда.

Евентуален източник на шум са превозните средства, които обслужват производствената дейност във фермата, които ше са с непостоянен характер. Птицефермата на „КВИНС-АРГО" ЕООД е частично озеленен с дървесна растителност. Същата осигурява екраниране на шумови емисии, което допълнително редуцира въздействието им върху на засегнатото население от най-близкото населено място село с.Козма презвитер и околната среда.

Наднормени нива на общи вибрации не се очакват. Операторите на оборудването по време на производственият процес не са експонирани на локални вибрации. Не се очаква изразяване на неблагоприятен здравен ефект или увреждания. Не се очаква получаване на вибрации и различни видове лъчения – светлинни, топлинни и др.

Осветление

Осветлението в производствените сгради за носачки е изкуствено, в сортировъчно отделение и административен офис - смесено. Осветлението е съгласно СХН на БДС 1786/84.

Токсикомични фактори

По време на експлоатацията на птицефермата се емитират специфични емисии в както в помещенията за отглеждане на животните така и в атмосферния въздух: амоняк, метан, въглероден диоксид, прах (предимно $ФПЧ_{10}$) и неприятни миризми. Те ще попаднат в атмосферният въздух посредством вентилационната система на производствените халета. Отделените емисии няма да доведат до промени в качеството на атмосферният въздух, тъй като бързо дифузират в пространството. Околната среда в района на птицефермата има добър

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

потенциал да поеме това краткотрайно натоварване. Съгласно прилаганата технология за отглеждане на животните в съществуващите сгради, системата за почистване на тора, техниката за хранене с фуражите и поене на животните, вентилация са в съответствие с действащите нормативи.

Основните вредни веществата, които се изхвърлят от точковите източници (вентилатори) са:

- Амоняк (NH_3);

Газ с характерна миризма. Прониква в организма главно през дихателната система (рядко през храносмилателната). С водата от течния секрет на лигавиците образува амониева основа, която причинява корозивни увреждания. Около некротичните и иритативните участъци се образува токсиалергичен оток. Характерен е отокът на ларинкса и спазъмът на глотиса, затрудняващи дишането и гълтането. Проявите са: остър конюктивит (дразнене на очите и обилно сълзотечение), пристъпи от суха кашлица и болки зад гръдната кост, последвани от затруднено дишане и гълтане. При хроничните отравяния се развива бронхит и бронхиолит с усложнения - белодробен оток и бронхопневмонии. Ср. см. ПДК е 18,0 mg/m^3 максимално еднократна ПДК - 27,0 mg/m^3 (Нар. 13 на МЗ т. 30 от Приложение N 1 към чл. 1).

В съответствие с разпоредбите на Чл. 3, пар. 8, Приложение IX на Протокола към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (обн. ДВ, 38/2005г.) за съществуващи съоръжения за съхранение на тор, се изисква прилагане на мерки за намаляване на емисиите на амоняк. При оценяване на приетите от възложителя мерки за редуциране неорганизираните емисии на амоняк са взети в предвид посочени в документ GUIDANCE DOCUMENT ON PREVENTING AND ABATING AMMONIA EMISSIONS FROM AGRICULTURAL SOURCES насоки.

Съществуват няколко метода за намаляване ***емисиите на амоняк (NH_3),*** които са подборно разработени в ръководствата за добри земеделски практики. Най-общо те са следните.

Чрез регулиране на състава на храната. По-добро съчетание на протеините в храните. Тази практика зависи от вида на добитъка, който се отглежда (в кой конкретен SNAP CODE между 100901 до 100915 попада). Тази практика води до по-малко намаляване емисиите на амоняк в сравнение със следващата.

Чрез добро стопанисване. Намаляване замърсените с тор повърхности, водещо до намаляване не емисиите. Отглеждане навън може да доведе до намаляване на температурата, а от там и на изпаренията на амоняк от торта.

Система за обработка на торта. Отделяне на твърдата и течна торови фракции. Тази система води до значително намаляване емисиите на амоняк, тъй като от твърдата фракция те са сравнително малко. Компостиране на твърдата торова фракция води до повишаване на емисиите по време на процеса.

Правилно складиране. Покриване на ямите за тор намаляват емисиите на амоняк с около 80%. Тази система се комбинира и с добро стопанисване, т.е. навременно почистване на

„КИНИС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinis@abv.bg

торта от сградите, съоръжения за бързо отвеждане на течната торова фракция, поддържане на постоянна температура.

По отношение животновъдните сгради възложителя ще прилага следните мерки за намаляване на емисиите на амоняк:

- технология на отглеждане с използване на **сгради оборудвани с уголемени клетки, подредени във вертикални редици клетки с транспортна лента за фекалиите и с тунелна сушилня над клетките**. Чрез тази мярка се гарантира редуциране на емисиите с до **80 %**. Тази мярка ще осигури съответствие на съоръжението с изискванията на Приложение IX на Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (ратифициран със закон, приет от 39-то НС на 20.04.2005 г. - ДВ, бр. 38 от 3.05.2005 г. Издаден от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 93 от 22.11.2005 г., в сила за Република България от 3.10.2005 г.).

Тази мярка е категоризирана като категория 1 съгласно Таблица 9 на документ GUIDANCE DOCUMENT ON CONTROL TECHNIQUES FOR PREVENTING AND ABATING EMISSIONS OF AMMONIA.

По отношение площадката за съхранение на твърда торова фаза възложителя ще прилага следните мерки за намаляване на емисиите на амоняк:

- покриване на сухтата торова маса с **плътен покрив/ламарина или термопанели/**. Чрез тази мярка се гарантира редуциране на емисиите с до **80 %**. Тази мярка ще осигури съответствие на съоръжението с изискванията на Приложение IX на Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (ратифициран със закон, приет от 39-то НС на 20.04.2005 г. - ДВ, бр. 38 от 3.05.2005 г. Издаден от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 93 от 22.11.2005 г., в сила за Република България от 3.10.2005 г.).

Тази мярка е категоризирана като категория 1 съгласно Таблица 3 на документ GUIDANCE DOCUMENT ON PREVENTING AND ABATING AMMONIA EMISSIONS FROM AGRICULTURAL SOURCES.

Останалите емисионни фактори за амоняк се отнасят до разстилане и торене на земеделски земи с органична тор. Тези процеси не се извършват от възложителя и не са ситуирани на площадката, поради което не са разгледани в настоящия доклад.

- Въглероден диоксид CO_2

Отделя се чрез издишвания въздух от носачките в съответните помещения и малка част от започващите процеси на гниене на птичата тор. По-тежък от въздуха. При концентрация над 8 об.% причинява интоксикация, поради изместване на кислорода от въздуха. Голямата му концентрация в кръвта (проникнал по екзогенен път) причинява патологични ефекти в мозъка

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Кошов проповтер, стопански двор
телефон; телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

и белия дроб. Ср. см. ПДК е 9000,0 mg/m^3, М. един. ПДК - 27,0 mg/m^3 (т. 87 от Приложение N 1 към чл. 1 от Нар. № 13 наМЗ).

- Прах

Причинява кашлица, задух. При продължително въздействие води до възникване на хроничен астматичен бронхит (алергени са пух и частите от перушина), който може да прогресира в бронхиална астма. Също така е причина за често възникване на възпалителни заболявания на горни дихателни пътища, бронхити и бронхопневмонии. При хора с отслабени защитни сили може да стане причина за развитите на белодробна туберкулоза. Ср. см. ПДК е 5,0 mg/m^3 (т. 25 от Прил. 2 към чл. 1 на Нар. N 13 на МЗ). Стойностите на праховото натоварване в района са ниски и няма да предизвикат замърсяване на жилищната среда с оказване на неблагоприятно въздействие върху здравето на населението на село Козма презвитер. Неорганизираните емисии на прах на територията на птицефермата са с органичен локален машаб. Автоматизираното хранене на угояваните кокошки носачки елиминира отделянето на прах при товаро-разтоварните дейности.

Неорганизиран източник на емисии (основно NH_3, N_2O и CH_4) в атмосферния въздух е повърхността на торта - площадката за съхранение на твърдият оборски тор.

Транспортната дейност в района на инсталацията е несъществен източник на неорганизирани емисии от прах и изгорелите газове от двигателите с вътрешно горене на транспортните средства. Групата на емитираните замърсители включва дразнещи газове и прах, макар и в незначителни количества. Те имат дразнещ локален и общ токсичен ефект. Биха могли да доведат например до алергични реакции.

Възложителят планира използването по време на експлоатацията на птицефермата след реализация на ИП на следните опасни вещества и смеси: дезинфектанти и биоциди за почистване на помещения и лична хигиена на човека:

Списък на всички използвани в производствения процес опасни химични вещества и смеси, техните търговски наименования, състав, категория на опасност, предупрежденията за опасност и препоръки за безопасност на ОХВС са представени в следващата таблица Таблица № 5.3.2.-1. Състав, категория на опасност, предупреждения за опасност и препоръки за безопасност на използваните ОХВС.

Таблица № 5.3.2.-1. Състав, категории на опасност, предупреждения за опасност и препоръки за безопасност на използваните ОХВС.

№ по ред	Наименование на веществото/препарата	Химично наименование на веществото (в самостоятелен вид и в състава на препарат)	EINECS/ELINCS №	CAS №	Категория/и на опасност, R и S фрази	Доставчик
1	Cid 2000	Хидроген пероксид	231-765-0	7722-84-1	H226 H242 H314 Причинява тежки изгаряния на кожата и	„БУЛБАРН" ЕООД
		Пероцетна киселина	201-186-8	79-21-0		

„КИНИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 08066/212, факс: 08066/212
e-mail: kvilna@abv.bg

№ по ред	Наименование на веществото/препарата	Химично наименование на веществото (в самостоятелен вид и в състава на препарат)	EINECS/ELINCS №	CAS №	Категория/и на опасност, R и S фрази	Доставчик
		Оцетна киселина	200-580-7	64-19-7	сериозно увреждане на очите.	
2	Формалин	Формалдехид	200-001-8	50-00-0	H301 Токсичен при поглъщане. H311 Токсичен при контакт с кожата. H331 Токсичен при вдишване. H341 Предполага се, че причинява генетични дефекти. H350 Може да причини рак. H314 Причинява тежки изгаряния на кожата и сериозно увреждане на очите. H317 Може да причини алергична кожна реакция. H335 Може да предизвика дразнене на дихателните пътища.	„НЕОХИМ" АД
		Метанол	200-659-6	67-56-1		
3	ГЛУТАРКВАТ	Глутаралдехид	203-856-5	111-30-8	H314 Причинява тежки изгаряния на кожата и сериозно увреждане на очите. H302 Вреден при поглъщане. H332 Вреден при вдишване. H317 Може да причини алергична реакция на кожата. H334 Може да причини алергични или астматични симптоми или затруднения в дишането при вдишване. H400 Силно токсичен за водните организми.	„ЖИВАС" ООД
		Четвъртични амониеви съединения, бензил С12-16 алкилдиметил, хлориди	270-325-2	68424-85-1		
		Дидецилдиметиламониев хлорид	230-525-2	7173-51-5		
		Пропан-2-ол	200-661-7	67-63-0		
		Алкохоли, С 12-14 етоксилирани	-	68439-50-9		
		(1-хидроксиетилиден) бисфосфорна киселина, натриева сол	249-559-4	29329-71-3		
		Фосфорни киселини, смес	-	2809-21-4		
		Парфюмна композиция „LUXOR ENERGISING RS 207794	-	-		

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма проповтор, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№ по ред	Наименование на веществото/препарата	Химично наименование на веществото (в самостоятелен вид и в състава на препарат)	EINECS/ELINCS №	CAS №	Категория/и на опасност, R и S фрази	Доставчик
4	ГЛУТАСЕПТ	Глутаралдехид	203-856-5	111-30-8	H302 - Вреден при поглъщане H315 - Предизвиква дразнене на кожата H317 - Може да причини алергична кожна реакция H318 - Предизвиква сериозно увреждане на очите H334 - може да причини алергични или астматични симптоми или затруднения в дишането при вдишване H335 - Може да предизвика респираторно дразнене	„ЖИВАС" ООД
		Диалтриевтетраборат декахидрат	215-540-4	1303-96-4		
		Натриев нитрит	231-555-9	7632-00-0		
5	ДЕЛИЦИА ГАЗТОКСИН	Алуминиев фосфидалуминиев фосфид	244-088-0	20859-73-8	H260 При контакт с вода отделя запалими газове, които могат да се самозапалят. H300 Смъртоносен при поглъщане. H330 Смъртоносен при вдишване. H311 Токсичен при контакт с кожата. H318 Предизвиква сериозно увреждане на очите. H400 Силно токсичен за водните организми.	„ЖИВАС" ООД
		Амониев карбамат	214-185-2	1111-78-0		
		Фосфин	232-260-8	7803-51-2		

Планираните за използване дезинфектанти изискват прилагане на хигиенни мерки като измиване ръцете и лицето, преди почивките и веднага след работа с продукта, да не се яде, пие или пуши по време на използване на продукта.

Биологични фактори

Могат да предизвикат специфични инфекциозни заболявания и паразитози, хронични кожни поражения. Повишеното микробно съдържание във въздуха може да бъде причина за алергизиране на организма и за намаляване защитните сили на организма с последица - възникване на белодробни туберкулози.

Психофизиологични елементи на условията на труд

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон, телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Предвид едносменния режим на работа (дневна смяна), разнообразията на дейностите, физическото натоварване, работна поза и психосензорно натоварване – не представляват риск за здравето на работещите.

Санитарно-битовите условия на работна среда

Не генерират здравен риск за работещите.

Кумулативни и комбинирани въздействия върху околната среда и здравето на хората

Работещите в птицефермата ще бъдат обект на въздействие на механични замърсители на въздуха, специфични миризми и ще бъдат експонирани от неблагоприятното въздействие на някои физически фактори. Поради отдалечеността на най-близките до птицефермата населени места и като се вземат предвид изводите по компонентите на околната среда, не се очаква здравен риск за населението в с. Козма презвитер при спазване на мерките в ДОВОС. При експлоатацията на обекта рисковите фактори, които ще оказват влияние комбинирано са:

- Подтискането на дишането от повишеното съдържание на CO_2 в помещенията за кокошки носачки способства за повишено задържане на прах в горните и средни отдели на дихателната система и обратно - прахът затруднява още по-вече издишването и затруднява още-повече отделянето на CO_2 от дихателната система, усилвайки неговото въздействие върху организма. Създава се порочен кръг от действието на двата рискови фактора, комбинирано въздействие на CO_2 и прах в посоки синергизъм - усилване на вредния ефект.
- Шумът и токсичните вещества в помещенията за кокошки носачки също усилват въздействията си в посока намаляване на вниманието – комбинирано
- При пожар CO и NOx ще въздействат комбинирано в посока синергизъм - усилване на ефекта от въздействията си.

Кумулативно и отдалечено въздействие на рискови фактори не се очаква. Продължителният стаж е предпоставка за хронифициране ефекта от въздействието на някои фактори - прах, шум, токсични вещества, микрофлора.

5.3.2.3. Оценка на здравния риск, мерки за здравна защита и управление на риска

Рискът е статистическа величина, показваща очакваната честота на нежеланите ефекти вследствие на експозицията на вредни фактори. Определя се от вероятността за поява и характера на даден вреден ефект и връзката му с пораждащата го причина. Оценяването на риска е процес на формиране на отношение към определени негови характеристики (размер, значение, пораждаща го обстановка и др.). За околната среда:

- по отношение на неприятни миризми - опасност главно за хората с хронични дихателни и сърдечни заболявания и опасност от разпространение на инфекциозни заболявания при наторяване с пресен птичи тор - здравният риск заслужава внимание.

За населението на с. Козма презвитер не съществува здравен риск от реализацията на инвестиционния проект. Минимален здравен риск би имало при разливи на пресен птичи тор при транспорт и при замърсяване с отпадъци при транспорт.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

За работната среда:

- по отношение на прах в помещенията за птици здравният риск е висок
- по отношение на токсични вещества и опасност от инфекциозни заболявания и паразитози здравният риск е изискващ внимание.

Здравният риск за работещите в обекта е управляем при спазване мерките за ограничаване на отрицателните последици в резултат от експлоатацията на обекта и нормативните документи за хигиенни и безопасни условия на труд. Във връзка с това на всяко работно място се изпълняват мероприятия за отстраняване или намаляване на рисковете. Контролът върху риска улеснява управлението му и включва циклично повтарящи се подетапи (уточняване на типа и нивата на необходимия контрол за достигане на допустимата експозиция, уточняване на контролираните рискови групи, планиране и осъществяване, оценяване нивата на актуалния риск, ефективността на осъществявания контрол и изготвяне на прогнози).

Критерии за оценка на здравния риск:

- териториален обхват – ограничен в границите на обекта по отношение на въздействие върху атмосферния въздух, подземните води и почви и физичните фактори на околната среда.
- степен на въздействие – при спазени изисквания на Закона за здравословни и безопасни условия на труд и изисквания на Нормативната уредба за хуманно отношение при отглеждане на животни се очаква ниска степен на въздействие върху персонала в птицефермата.
- продължителност на въздействие – ежедневно, целогодишно при непрекъсната експлоатация на обекта.

Инвеститорът следва да гарантира прозрачност и достъп на обществеността и заинтересуваните групи от населението до информацията свързана със здравния риск, за да се осигури спокойствие по време на експлоатацията на предприятието.

Характеристики на въздействието	***Оценка***	***Забележка***
Вид на въздействие *положително, отрицателно*	Отрицателно	Единствено за работещите
Характер на въздйствие *пряко, непряко*	Пряко	-
Териториален обхват на въздействие *площадка на ИП, 1 - км зона, 2 км зона, най-близко населено място*	Площадката на ИП	-
Степен на въздействие *ниска, средна, висока*	Ниска	-

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kviis@abv.bg

Честота на въздействие *постоянно, временно*	Постоянно	При експлоатация на птицефермата
Продължителност на въздействие *краткотрайно, средно или дълготрайно*	Краткотрайно	При работа под описаните въздействия
Обратимост на въздействието *обратимо, необратимо*	Обратимо	Въздействието преустановява при приключване на извършваната работа
Кумулативност на въздействието *наличие на КЕ, отсъствие на КЕ*	Отсъствие на КЕ	-

5.3.3. При извънредни ситуации

Рискови фактори за здравето на работещите и населението по време на СМР, оборудването и експлоатацията на птицефермата биха възникнали при аварийни ситуации. Те са свързани главно с нарушаване на правилата за охрана на труда и биозащита водещи до потенциални емисии предимно в работната среда.

5.4. МАТРИЦА ЗА ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Обобщени въздействия върху околната среда следствие извършване на планираните дейности на етап СМР и оборудване са представени в Матрица 1.

Обобщени въздействия върху околната среда следствие извършване на планираните дейности на етап експлоатация са представени в Матрица 2.

При обобщаване на въздействията в матриците е посочено въздействието върху съответния фактор от изпълнение на най-негативно въздействащата върху фактора дейност, изпълнявана през етапа.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Кома престигер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Матрица 1

Въздействие	Вероятност на поява на въздействието[1]	Териториален обхват на въздействието	Вид на въздействието		Степен на въздействието[2]	Характеристика на въздействието			
			Положително/ отрицателно	Пряко/ непряко		Честота[4]	Продължи-телност[5]	Обратимост	Кумулативност
1.1.Върху въздуха	Очаква се	Площадката на ИП	Отрицателно	Пряко	Ниска	Временно	Краткотрайно	Обратимо	Не
1.2.Върху водите	Не се очаква	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3.Върху почвата	Очаква се	Площадката на ИП	Отрицателно	Пряко	Ниска	Временно	Краткотрайно	Обратимо	Не
1.4.Върху земните недра	Не се очаква	-	-	-	-	-	-	-	-
1.5.Върху ландшафта	Очаква се	Площадката на ИП	Отрицателно	Пряко	Ниска	Временно	Краткотрайно	Обратимо	Не
1.6. Върху минералното разнообразие	Не се очаква	-	-	-	-	-	-	-	-
1.7. Върху биологичното разнообразие	Очаква се	Площадката на ИП	Отрицателно	Пряко	Пренебрежимо ниска	Временно	Дълготрайно	Обратимо	Не
1.8.Върху материалното и културното наследство	Не се очаква	-	-	-	-	-	-	-	-
1.9.Върху персонала	Очаква се	Площадката на ИП	Отрицателно	Пряко	Средна	Временно	Краткотрайно	Обратимо	Не
1.10.Върху населението	Не се очаква	-	-	-	-	-	-	-	-
1.11.От генериране на отпадъци	Очаква се	Площадката на ИП	Отрицателно	Пряко	Ниска	Временно	Краткотрайно	Обратимо	Не
1.12. От рискови енергийни източници	Не се очаква	-	-	-	-	-	-	-	-

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон, телефакс 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

Въздействие	Вероятност на поява на въздействието[3]	Териториален обхват на въздействието	Вид на въздействието		Степен на въздействието[3]	Характеристика на въздействието			
			Положително/ отрицателно	Пряко/ непряко		Честота[4]	Продължи-телност[5]	Обратимост	Кумулативност
1.13. Върху материалните активи	Очаква се	Възложителя	Положително	Пряко	Средна	Постоянно	Дълготрайно	Обратимо	Да
1.14. От генетично модифицирани организми	Не се очаква	-	-	-	-	-	-	-	-
1.15. Дискомфорт	Очаква се	Площадката на ИП	Отрицателно	Пряко	Ниска	Временно	Краткотрайно	Обратимо	Не

Матрица 2

Въздействие	Вероятност на поява на въздействието[3]	Териториален обхват на въздействието	Вид на въздействието		Степен на въздействието[3]	Характеристика на въздействието			
			Положително/ отрицателно	Пряко/ непряко		Честота[4]	Продължи-телност[5]	Обратимост	Кумулативност
1.1.Върху въздуха	Очаква се	Площадката на ИП +6000 м запад	Отрицателно	Пряко	Ниска	Постоянно	Дълготрайно	Обратимо	Да
1.2.Върху водите	Не се очаква	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3.Върху почвата	Очаква се	Земеделски земи	Положително	Непряко	Висока	Временно	Дълготрайно	Обратимо	Не
1.4.Върху земните недра	Не се очаква	-	-	-	-	-	-	-	-
1.5.Върху ландшафта	Не се очаква	-	-	-	-	-	-	-	-
1.6. Върху минералното разнообразие	Не се очаква	-	-	-	-	-	-	-	-
1.7. Върху биологичното разнообразие	Не се очаква	-	-	-	-	-	-	-	-

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Въздействие	Вероятност на поява на въздействието[3]	Териториален обхват на въздействието	Вид на въздействието		Степен на въздействието[3]	Характеристика на въздействието			
			Положително/ отрицателно	Пряко/ непряко		Честота[4]	Продължи-телност[5]	Обратимост	Кумулативност
1.8.Върху материалното и културното наследство	Не се очаква	-	-	-	-	-	-	-	-
1.9.Върху персонала	Очаква се	Площадката на ИП	Отрицателно	Пряко	Ниска	Постоянно	Краткотрайно	Обратимо	Не
1.10.Върху населението	Не се очаква	-	-	-	-	-	-	-	-
1.11.От генериране на отпадъци	Очаква се	Площадката на ИП	Отрицателно	Непряко	Ниска	Постоянно	Дълготрайно	Обратимо	Да
1.12. От рискови енергийни източници	Не се очаква	-	-	-	-	-	-	-	-
1.13. Върху материалните активи	Очаква се	Възложители	Положително	Пряко	Средна	Постоянно	Дълготрайно	Обратимо	Да
1.14. От генетично модифицирани организми	Не се очаква	-	-	-	-	-	-	-	-
1.15. Дискомфорт	Очаква се	Площадката на ИП	Отрицателно	Пряко	Ниска	Временно	Дълготрайно	Обратимо	Не

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

6. ОПИСАНИЕ НА ВЕРОЯТНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ОТ ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА, ПРОИЗТИЧАЩИ И ОТ:

6.1. СТРОИТЕЛСТВОТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ОТ ДЕЙНОСТИТЕ ПО СЪБАРЯНЕ, РАЗРУШАВАНЕ И ИЗВЕЖДАНЕ ОТ ЕКСПЛОАТАЦИЯ, АКО Е ПРИЛОЖИМО;

ПИ 37811.37.17 е с предназначение за предимно производствени дейности. В ПУП-ПЗ е предвидено свободно застрояване в имота. Устройственият режим на ПИ 37811.37.17 се определя от Предимно производствена устройствена зона -Пп с преобладаващо застрояване с височина (до 10м.). Режимът на застрояване – Пп определя следните устройствени показатели:

- Максимална плътност на застрояване - Пзастр.- 80%
- Максимална интензивност на застрояване - Кинт - 2,5
- Минимална озеленена площ - Позел.- 20%
- Н макс - 10м

Показателят за Пзастр. включва технологичните пътища и обслужващите открити площи.

Сградите са проектирани свободно, изцяло зад линията за застрояване. Теренът е с наклон на североизток.

Проектираните сгради са едноетажни с габаритни размери в план:

- **СГРАДА-1, ФЕРМА ЗА КОКОШКИ НОСАЧКИ** -19,88/84,50м. и с височина: 8,95м. към средното ниво на прилежащия терен до горния ръб корниза.
- **СГРАДА-2, ФЕРМА ЗА КОКОШКИ НОСАЧКИ** -19,88/84,50м. и с височина: 8,95м. към средното ниво на прилежащия терен до горния ръб корниза.
- **СГРАДА-3, ФЕРМА ЗА КОКОШКИ НОСАЧКИ** -19,88/84,50м. и с височина: 8,95м. към средното ниво на прилежащия терен до горния ръб корниза.
- **СГРАДА-4, ФЕРМА ЗА КОКОШКИ НОСАЧКИ** -19,88/84,50м. и с височина: 8,95м. към средното ниво на прилежащия терен до горния ръб корниза.
- **СГРАДА-5, ФЕРМА ЗА КОКОШКИ НОСАЧКИ** -19,88/84,50м. и с височина: 8,95м. към средното ниво на прилежащия терен до горния ръб корниза.
- **СГРАДА-6, СКЛАД ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА ПТИЧА ТОР** -20,00/84,62м. и с височина: 9,66м. към средното ниво на прилежащия терен до горния ръб корниза.
- **ОФИС СГРАДА** – 20,00/5,00 и височина 8,95 м към средното ниво на прилежащия терен до горния ръб корниза.

КОНСТРУКТИВНА СИСТЕМА

ФЕРМИ ЗА КОКОШКИ НОСАЧКИ

Конструкцията на сградите е с габаритни размери 84,50 x19,88. Кота било е на +10,16м. от кота ±0,00м., а кота корниз е на +8,67м. Покрива е двускатен, с наклон 10%. Сградата е решена конструктивно със стоманена рамкова конструкция – стоманени пълностенни колони

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

със стоманени пълностенни ригели, през 6,0м. Стенното ограждане е неносещо и е предвидено да се изпълни от фасадни трислойни термопанели.

СКЛАД ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА ПТИЧА ТОР

Конструкцията на сградите е с габаритни размери 84,62 х20,00. Кота било е на +10,22м. от кота ±0,00м., а кота корниз е на +8,72м. Покрива е двускатен, с наклон 10%. Сградата е решена конструктивно със стоманена рамкова конструкция – стоманени пълностенни колони със стоманени пълностенни ригели, през 6,0м.. Стенното ограждане е неносещо и е предвидено да се изпълни от фасадни трислойни термопанели.

ОФИС СГРАДА

Конструкцията на сградите е с габаритни размери 5,00 х 20,00. Кота било е на +10,22м. от кота ±0,00м., а кота корниз е на +8,72м. Покрива е двускатен, с наклон 10%. Сградата е решена конструктивно със стоманена рамкова конструкция – стоманени пълностенни колони със стоманени пълностенни ригели, през 6,0 м. Стенното ограждане е неносещо и е предвидено да се изпълни от фасадни трислойни термопанели.

ОБЕМНО – ФАСАДНО РЕШЕНИЕ

Материалите, които са заложени за оформянето на фасадите на сградите, са следните: фасадни трислойни термопанели с метално покритие, AL дограма с прекъснат термомост и двоен стъклопакет.

ОТОПЛЕНИЕ И ВЕНТИЛАЦИЯ

Отоплението и вентилацията на помещенията в сградата е решено по отделен проект в част ОВКИ.

ТОПЛОИЗОЛАЦИЯ

Всички външни стени отговарят на нормите за енергийна ефективност.

ПАРКИРАНЕ И ГАРИРАНЕ

На територията на птицефермата е забранен достъпът на лични МПС, поради което не са предвидени места за паркиране на МПС

ГРАДОУСТРОЙСТВЕНИ ПОКАЗАТЕЛИ

С проекта са достигнати следните стойности на градоустройствените показатели:

Площ на имота 28514 кв.м

Застроена площ сграда 1 /кокошки носачки/ - 1679,85 кв.м

Застроена площ сграда 2 /кокошки носачки/ - 1679,85 кв.м

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон/ 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

Застроена площ сграда 3 /кокошки носачки/	- 1679.85 кв.м
Застроена площ сграда 4 /кокошки носачки/	- 1679.85 кв.м
Застроена площ сграда 5 /кокошки носачки/	- 1679.85 кв.м
Застроена площ сграда 6 /съхранение на птича тор/	- 1679.85 кв.м
Обща застроена площ сгради	- 10079.10 кв.м
Разгъната застроена площ сгради	- 10079.10 кв.м
П застр. сгради	- 30,23%
П застр. трайни настилки	- 18,64%
П застр. общо	- 48,87%
Площ трайни настилки	-14020.33 кв.м
Озеленена площ	- 5885.30 кв.м
К инт.	- 0.30
П озел.	- 20.60%

Етап „Реализация (строителство)"

Въздействието се свежда основно до последиците, които се очакват да настъпят от реализацията на предвидените застроителни решения и прилаганите методи за строителство и изпълнение на строително-монтажните дейности. Дейностите по строителството на обекта включват етапно изграждане и провеждане на подготвителни и изкопни дейности, изграждане на стоманобетонови фундаменти, изграждане на строителни конструкции, монтаж на технологично оборудване и съпътстваща инфраструктура.

При строителството на новите сгради ще бъдат използвани конвенционални методи за фундиране (изкопни работи, дълбочинното уплътняване на земната основа, армировъчни дейности и наливане на бетонни фундаменти) и последващи дейности по монтаж на строителни конструкции. Предмет на нови застроителни решения ще бъде единствено ограничена по площ територия, необходима за изграждане на новите производствени сгради и обслужващата инфраструктура към тях (полагане на кабели), като останалата част от имота ще остане незастроена.

Достъпът до имота ще се осъществява по съществуващ ведомствен път, който прави връзка с общинската пътна инфраструктура. В тази връзка, вероятните последици от инвестиционното предложение в етапа на строителство, в основната си част са свързани с неблагоприятни почвено - деградационни процеси и в частност с нарушение в структурата на почвата (запечатване на почвите) и промяна в нейните физико-механичните свойства (уплътняване на почвите). Тези въздействия, предвид обхвата и обема на предвидените

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

строително-монтажни дейности и цялостното застроително решение на територията на обекта, са сведени до минимум, главно поради ограничената площ за изпълнение на СМР - изцяло в обхвата и границите на отредения за целта имот, както и от липсата на необходимост от усвояване на нови площи, извън отредените такива за нуждите на инвестиционния проект.

От друга страна, строителството на новите сгради е съобразено с действащите норми и стандарти за плътност на застрояване и коефициент на озеленяване, което допълнително смекчава и ограничава потенциалното неблагоприятно въздействие, в т.ч. вероятността за възникване на потенциални значителни последици в резултат от изпълнение на строителството на проекта.

В съответствие с извършеният в раздел 5 от ДОВОС анализ и оценка на степента на отрицателното въздействие по компоненти и фактори на околната среда, идентифицираните въздействия през фазата на строителство се характеризират, като краткотрайни, незначителни по значимост и обратими.

Етап „Експлоатация"

Експлоатационният период е етапът, с който се асоциира проявата на повечето очаквани въздействия върху компонентите и факторите на околната среда.

Инвестиционното предложение в неговата цялост предвижда изграждане и експлоатация на инсталация за интензивно отглеждане на птици. Предвидено е използването на съвременно технологично оборудване, отговарящо на най-високите стандарти за безопасност. В тази връзка и очакваните въздействия върху компонентите и факторите на околната среда са сведени до минимум.

При експлоатацията на новите съоръжения не се налага съхранение, производство и употреба на ОХВС, които пораждат опасности от възникване на производствени аварии. Също така, периода на експлоатация е свързан и с емисии на амоняк и прах в атмосферния въздух от точкови източници на емисии, както и неорганизирани емисии от МПС, доставящи суровини и отвеждащи готова продукция и епизодични неорганизирани емисии от торохранилищата.

През периода на експлоатация се очаква и ограничени по интензитет емисии на промишлен шум в околната среда, създаван от работата на технологичното оборудване, разположено в затворени помещения и от пребиваващите на площадката МПС. Всички тези аспекти на технологичния процес са пряко свързани и с очакваните въздействия и проявата на неблагоприятни ефекти върху компонентите и факторите на околната среда. Прилагането на мерки за управление на риска е гаранция за постигане на критериите за качество на околната среда и респективно намаляване на рисковете и неблагоприятните ефекти в съответствие с действащите норми и стандарти за качество на околната среда. Следва да се отбележи, че експлоатацията на обекта не е свързано и не оказва неблагоприятно въздействие върху защитени зони и защитени природни територии, флората и фауната, повърхностните и подземни води.

Предвид горепосоченото и в съответствие с извършеният в раздел 5 на ДОВОС анализ и оценка на степента на въздействие по компоненти и фактори на околната среда, идентифицираните въздействия през периода на експлоатация се характеризират, като незначителни, дълготрайни, и обратими. Оценените въздействия се очаква да се проявят

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

основно на територията на обекта и в ограничен периметър около него, без да засяга населени места и урбанизирани територии и др. зони подлежащи на здравна защита. Изложени на тези въздействия се очаква да бъдат основно пряко заетите в трудовия процес работещи на обекта (работен персонал).

6.2. ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ПРИРОДНИТЕ РЕСУРСИ, ПО-СПЕЦИАЛНО НА ЗЕМНИТЕ НЕДРА, ПОЧВАТА, ВОДИТЕ И БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ, КАТО СЕ ВЗЕМЕ ПРЕДВИД, ДОКОЛКОТО Е ВЪЗМОЖНО, УСТОЙЧИВОТО НАЛИЧИЕ НА ТЕЗИ РЕСУРСИ;

Реализирането и експлоатацията на инвестиционното предложение няма да окаже съществено влияние върху стабилността на почвите, земните недра, водите и биологичното разнообразие в района на новопредвидените обекти. С настоящото инвестиционно предложение няма да се окаже негативно вредно въздействие върху почвите, заемащи терена на инсталациите, тъй като строителството не се предвижда, а експлоатацията на предвидените обекти не са свързани с процеси, водещи до изменение на химическият състав (вкисляване и засоляване) на почвите в района.

Инвестиционното предложение не е свързано с ползване на повърхностни и/или подземни води. Не се предвижда ползване на водни обекти за заустване на отпадъчни води.

6.3. ЕМИСИИТЕ ОТ ЗАМЪРСИТЕЛИ, ШУМ, ВИБРАЦИИ, НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ И РАДИАЦИЯ; ВЪЗНИКВАНЕТО НА ВРЕДНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ И ОБЕЗВРЕЖДАНЕТО И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ;

Вероятни значителни последици от въздействията на инвестиционното предложение, произтичащи от емисиите на замърсители с отпадъчни газове, отпадъчни води и отпадъци не се очаква. Оценка на въздействието на инвестиционното предложение върху компонентите на околната среда в т.ч. земни недра, почва, води и биологично разнообразие е направена в т.5 от настоящия Доклад.

Основното въздействие върху околната среда и човешкото здраве е възможно с емисиите на амоняк от предвидените дейности. Тези емисии са характерни за животновъдния сектор и са предмет на стриктен контрол.

В раздел. 5.2.1. е извършена детайлна характеристика на емисиите, както и прогноза тяхното разпространение.

От направените моделирания с програмата PLUME и TRAFIC ORACLE за въздействието на инсталациите и съоръженията на „КВИНС-АРГО" ЕООД върху КАВ в района, може да се направи следния извод: обекта ще оказва влияние върху КАВ по отношение на разглежданите замърсители, но то ще бъде допустимо, тъй като максималните еднократни и средногодишни концентрации на замърсителите ще бъдат многократно по-ниски от нормативно определените ПДК.

На база изготвените модели за разпространение на амоняк могат да се направят и изводи за разпространението на интензивно миришещи вещества от площадката на птицефермата. Видно от резултатите, при обичайната роза на ветровете за района въздействие липсва – стойностите на приземните концентрации са нулеви. Въздействието на миризми от

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон; телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

дейността, при най-неблагоприятните условия за района, попадат извън границите на населеното място. Тези максимални концентрации са в пъти по-малки от определените МДК.

Краткотрайно въздействие

Обектът няма да оказва краткотрайно негативно въздействие върху атмосферния въздух по отношение на разглежданите замърсители. В годишен и краткосрочен аспект качеството на атмосферния въздух няма да бъде повлияно отрицателно след реализация на инвестиционното предложение на „КВИНС - АРГО" ЕООД, като въздействието е само в непосредствена близост до площадката.

Дългопрайно (или средногодишно) въздействие

Обектът няма да оказва отрицателно въздействие върху атмосферния въздух по отношение на разглежданите замърсители.

При отчетеното кумулативно въздействие - допълнителното (годишно) натоварване в разглеждания район. При спазване на съответните НДЕ в отпадъчните газове на вентилационните устройства, няма да има отрицателен ефект върху населени райони и екосистеми.

На територията на инвестиционното предложение не се очаква възникване на вредни физични фактори, породени от реализацията и експлоатацията на предвидените обекти. Генерирането на шум по време на монтажните дейности и експлоатацията е подробно разгледано в т. 5.1 и 5.2. от настоящия ДОВОС. Извършени са изчисления за шумовото натоварване в най-близката вилна зона. Представени са изчисления и за шума излъчван в околната среда в резултат на експлоатацията на инсталации за интензивно отглеждане на животни. Поява на вибрации не се очаква. Вибрациите, излъчвани при работата на някои машини и съоръжения са фактор на работната среда и засягат работещите с тях. Монтажната дейност, както и новите обекти не са източник на вибрации в околната среда. Подробен анализ е извършен в т. 5.1. и 5.2. от настоящия ДОВОС.

Няма данни за наличие на радиоактивно замърсяване на повърхностните, подземните и питейни води в региона. Не са наблюдавани завишени концентрации техногенни радионуклиди. Радиационната обстановка в района е спокойна. Не са известни случаи за работа с генетично модифицирани организми, както и освобождаването на такива в околната среда.

Не се очакват вредни въздействия по отношение на генерираните отпадъци на засегнатата територия по време на монтажните дейности и експлоатация. Всички видове отпадъци по време на монтажа и експлоатация на инсталациите са разгледани в т. 2 .4. от настоящия Доклад за ОВОС. По отношение събирането и извозването, както и начина на третиране на отпадъците, генерирани на засегнатата територия, информация е представена в т. 5.1 и 5.2. На територията на разглежданото инвестиционно предложение не се предвиждат дейности по обезвреждане или оползотворяване на отпадъци.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

6.4. РИСКОВЕТЕ ЗА ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО ИЛИ ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ВСЛЕДСТВИЕ НА ПРОИЗШЕСТВИЯ ИЛИ КАТАСТРОФИ;

На база извършения анализ на здравно хигиенните аспекти на околната среда в т. 5.3 от Доклада и изготвената обобщена оценка на потенциалните въздействия върху хората и околната среда, рискове за човешкото здраве при реализиране и експлоатация на инвестиционното предложение не са идентифицирани. Разгледано е въздействието върху всички компоненти на околната среда през двата етапа – монтажни дейности и експлоатация. Направена е характеристика и оценка на степента на въздействието, като са посочени мерки за предотвратяване, намаляване или компенсиране на отрицателното въздействие върху някои от компонентите по време на реализацията и експлоатацията. Въз основа на направените оценки на потенциалните въздействия върху околната среда и човешкото здраве, следва, че не може да се очаква вредно въздействие, в резултат на реализиране на инвестиционното предложение. Риск за здравето на работниците и на населението не може да се очаква нито по време на монтажните работи, нито по време на експлоатацията на ИП, при спазване на безопасните условия за труд.

В заключение се налага изводът, че реализацията на разглежданото инвестиционно предложение „РРазширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище " не представлява потенциален риск за здравословния статус на населението в района.

6.5. КОМБИНИРАНЕТО НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО С ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ДРУГИ СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ИЛИ ОДОБРЕНИ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, КАТО СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ВСИЧКИ СЪЩЕСТВУВАЩИ ПРОБЛЕМИ В ОКОЛНАТА СРЕДА, СВЪРЗАНИ С ОБЛАСТИ ОТ ОСОБЕНО ЕКОЛОГИЧНО ЗНАЧЕНИЕ, КОИТО Е ВЕРОЯТНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ, ИЛИ СВЪРЗАНИ С ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ПРИРОДНИ РЕСУРСИ;

Съгласно легалната дефиниция "Кумулативни въздействия" са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване на ефекта на оценявания план, програма, проект и инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, независимо от кого са осъществявани тези планове, програми, проекти и инвестиционни предложения. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани неедноктатно в рамките на определен период.

Няма данни за осъществяване на комбинирано, комплексно или кумулативно действие на токсични вещества по време на строително-монтажните работи или експлоатацията на инвестиционното предложение. Ограничени са също възможностите за здравни отклонения при работещите поради сумиране на ефекта. От направеното проучване на публично достъпна информация, налична в електронните регистри на РИОСВ - Шумен, за площадката на инвестиционното предложение няма информация за други инвестиционни предложения, подлежащи на одобрение от компетентните органи. Същото не влиза в противоречие с начина на ползване на съседните имоти.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, ул.Извънска 1/пор
Кметство: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

На площадката, на която ще се реализира ИП, освен съществуващите инсталации са разположени и се експлоатират силози за съхранение на зърно. Експлоатацията им не предполага общи въздействия върху компонентите на околната среда и фактори, влияещи върху околната среда с предвидените с ИП дейности и технологии.

Предвид това разглежданото инвестиционно предложение не предполага общо въздействие върху едни и същи компоненти на околната среда и фактори влияещи върху околната среда със съществуващите дейности на съоръженията за съхранение на зърно.

Кумулативен ефект на предвидените с ИП дейности и технологии в едно със съществуващото положение на площадката /съществуващите инсталации и спомагателни звена/ е разгледан. Инвестиционното предложение обхваща разширение на съществуващите инсталации за интензивно отглеждане на птици, заедно със съпътстващите дейности.

Общото /кумулативно/ въздействие на новата инсталация със вече реорганизираните /съществуващи/ инсталации е описано в следните раздели на ДОВОС:

- т. „2.2.2.2. Използвани ресурси", т. 2.2.2.2.2. „В етапа на експлоатация" – разгледани са консумациите на всяка една от инсталациите, както и общата стойност в годишен аспект.
- т. 5.2. „ВЪЗМОЖНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ПО ВРЕМЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ", т. 5.2.1. Върху атмосферния въздух – извършено е моделиране дисперсията на замърсителите в атмосферния въздух от **инсталацията в нейната цялост**, след реализиране на промените и изграждане на новите сгради.
- т. 5.2. „ВЪЗМОЖНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ПО ВРЕМЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ", т. 5.2.4. „Върху земите и почвите" - разгледано е въздействието от съхранение и използване на торови маси в съществуващите съоръжения при отчитане на количествата от **инсталацията в нейната цялост**
- т. 5.2. „ВЪЗМОЖНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ПО ВРЕМЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ", т. 5.2.8. „Генериране на отпадъци" – разгледано е въздействието от образуването и съхранението на отпадъци от съществуващите и новата инсталации.
- т. 5.2. „ВЪЗМОЖНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ПО ВРЕМЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ", т. 5.2.9. „Вредни физични фактори" – разгледани са емисиите на шум с наслагване на шумовите емисии от предвидените промени.
- т. 5.3. ВЪЗМОЖНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗДРАВЕТО НА ХОРАТА И ХИГИЕННО-САНИТАРНИТЕ УСЛОВИЯ НА СРЕДАТА – разгледано е общото въздействие от всички дейности предмет на инвестиционното предложение.
- т. 5.2.18. „Анализ на кумулативно въздействие" и т. 6.5. КОМБИНИРАНЕТО НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО С ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ДРУГИ СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ИЛИ ОДОБРЕНИ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, КАТО СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ВСИЧКИ СЪЩЕСТВУВАЩИ ПРОБЛЕМИ В ОКОЛНАТА СРЕДА, СВЪРЗАНИ С ОБЛАСТИ ОТ ОСОБЕНО ЕКОЛОГИЧНО ЗНАЧЕНИЕ, КОИТО Е ВЕРОЯТНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ, ИЛИ

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, спешийски двор
телефон, телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

СВЪРЗАНИ С ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ПРИРОДНИ РЕСУРСИ – разгледано е кумулиране на въздействието с разположена в близост животновъден обект.

Кумулативност при емитирането на замърсители в атмосферния въздух би могъл да се наблюдава при едновременна работа на инсталацията в нейната цялост, предмет на инвестиционното предложение.

Поради това и с цел **оценка на кумулативното въздействие** на емисиите от двата вида източници, получените резултати, записани в текстовите (DAT) файлове (DAT файла на амоняк получен с PLUME и DAT файла на амоняк, получен с TRAFFIC ORACLE) се сумират с помощта на модул SUPERPOSITION от пакета TRAFFIC ORACLE с цел да се спази принципът на суперпозицията, каквито са и указанията в „Методика за изчисляване височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой" от 25 февруари 1998 година. Получените сумарни DAT файлове са дадени само на електронен носител в папка „Kumulativno vuzdeistvie".

Получените резултати са представени в следващите таблици, каквито са и указанията в „Методика за изчисляване височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой" от 25 февруари 1998 година.

Замърсител	Изчислена макс. концентрация	Координати		Норма съгласно българското законодателство			Съответствие
		X	Y	Стойност	Вид	Наредба	
NH_3 преди реализация на ИП	0,00267	2000	6000	0,250	Ср. часова	Наредба № 14/23.09.1997г.	*Да*
NH_3 след реализация на ИП	0.0042667 1	200	6000	0,250	Ср. часова	Наредба № 14/23.09.1997г.	*Да*
NH_3 преди реализация на ИП	0.0026677 3	6200	6200	0,1	24-часова (няма годишна ПДК)	Наредба № 14/23.09.1997г.	*Да*
NH_3 след реализация на ИП	0.0182007 7	6000	5800	0,1	24-часова (няма годишна ПДК)	Наредба № 14/23.09.1997г.	*Да*

От направените моделирания с програмите PLUME и TRAFFIC ORACLE за въздействието на производствената дейност на птицефермата на „КВИНС-АРГО" ЕООД, птицеферма в с. Козма презвитер, общ. Омуртаг, обл. Търговище върху КАВ в района и направения анализ на кумулативното въздействие в т. VI, може да се направи следния извод: обекта ще оказва влияние върху КАВ по отношение на замърсителя амоняк, но то ще бъде допустимо, тъй като максималните еднократни и средногодишни концентрации на замърсителя (включително с отчитане на взаимното кумулиране на източниците на емисии),

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

ще бъдат по-ниски от нормативно определените ПДК.

<u>Забележка:</u> Неразделна част от настоящата разработка е електронния носител със съответните DAT файлове, резултатите за максималното възможно еднократно замърсяване и изолиниите на приземните концентрации, получени чрез програмните продукти PLUME и TRAFFIC ORACLE.

Краткотрайно въздействие

Обектът няма да оказва краткотрайно негативно въздействие върху атмосферния въздух по отношение на разглежданите замърсители. В годишен и краткосрочен аспект качеството на атмосферния въздух няма да бъде повлияно отрицателно след реализация на инвестиционното предложение на „КВИНС-АРГО" ЕООД, като въздействието е само в непосредствена близост до площадката.

Дълготрайно (или средногодишно) въздействие

Обектът няма да оказва отрицателно въздействие върху атмосферния въздух по отношение на разглежданите замърсители.

При отчетеното кумулативно въздействие - допълнителното (годишно) натоварване в разглеждания район. При спазване на съответните НДЕ в отпадъчните газове на вентилационните устройства, няма да има отрицателен ефект върху населени райони и екосистеми.

Емисиите от прах и амоняк, извеждани организирано през изпускащите устройства на халетата не могат да предизвикат значително отрицателно въздействие върху атмосферния въздух и не могат да повлияят отрицателно върху здравето на населението, поради незначителния интензитет на очакваните емисии и поради голямата отдалеченост от населените места и зони, подлежащи на здравна защита.

Реализацията на инвестиционното предложение не е свързано с използване на подземни или повърхностни води и не е свързано с пряко заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти, поради което не може да окаже отрицателно кумулативно въздействие върху количественото и качественото състояние на водните обекти.

За формираните отпадъци, в етапа на експлоатация на инвестиционното предложение са осигурени рационални методи за предварително съхраняване и предаването им за по-нататъшно третиране, с оглед тяхното оползотворяване или обезвреждане, поради което считаме, че въздействието по фактор „отпадъци" ще бъде продължително, но много слабо отрицателно. Отпадъците, който ще се образуват в етапа на експлоатация от площадката на ИП не могат да окажат кумулативно въздействие с формираните отпадъци от съседни площадки, тъй като в близост до разглежданата площадка не са налични други Оператори, извършващи сходна с разглежданата дейност, която да води до образуване на същите видове отпадъци.

Кумулиране на въздействието, по отношение на фактор „Шум" не се очаква, тъй като източниците на промишлен шум на площадката са главно ограничения брой пребиваващи МПС, доставящи суровини и извеждащи готова продукция, което ще се извършва единствено

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Костя пещитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

през светлата част на денонощието. Всички производствени операции, свързани с работа на емитери на промишлен шум (вентилатори) ще се извършват в затворени производствени сгради, поради което разпространението на емисии на промишлен шум от тях ще бъде силно ограничено. Въздействието ще бъде локално, в рамките на площадката.

6.6. ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ КЛИМАТА И УЯЗВИМОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ СПРЯМО ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

Парниковият газ е газ в атмосферата, който действа като покритието на парник. Той поглъща слънчевата енергия и топлината, която се отразява от земната повърхност, улавя ги в атмосферата и им пречи да отидат в космоса. Процесът води до парниковия ефект, който поддържа температурата на Земята по-висока, отколкото тя би била иначе, и прави възможен живота на планетата. Много парникови газове в атмосферата се пораждат по естествен начин, но човешката дейност генерира допълнително големи количества. Това засилва парниковия ефект и допринася за глобалното затопляне. Въглеродният диоксид (CO_2) е парниковият газ, емитиран в най-големи количества. Той се генерира от много видове човешка дейност. Другите парникови газове се емитират в по-малки количества, но те улавят слънчевите лъчи много по-ефективно от въглеродния диоксид, което означава, че техният ефект върху промените в климата също е значим. Парниковите газове остават в атмосферата за период, който варира от няколко до хиляди години. Независимо от коя страна са емитирани, те влияят на климата по целия свят. Европейският съюз се нарежда на трето място по емисии след Китай и САЩ, които са най-големите емитенти в света за 2012 г.

За периода 1988 - 2015г., емисиите на основните парникови газове имат тенденция към намаляване. През 2015г. са емитирани общи емисии на НТ - 61 500,66 Gg CO2-екв. или 53% от емисиите през базовата година (1988). Анализът на данните за 2015г. показва, че сектор "Енергия" има най-голям дял от общите емисии на ПГ през 2015 г. - 74%. На второ място е сектор „Селско стопанство" - 10% и на трето са сектор "Индустриални процеси и използване на продукти " и сектор "Отпадъци" със съответно по 9% и 7% от националните емисии.

Основен индикатор за оценка на емисиите на парникови газове в международен аспект са емисиите на парникови газове на човек от населението. Емисиите на парникови газове на човек от населението намаляват от 13 тона COг- екв. през 1988 г. до 8,6 тона COг-екв. През 2015 г. Най-ниски са били нивата през 2000 г. - 7,1 тона CO2-екв. По този показател България се доближава до средния за Европейския съюз (ЕС) - 9,4 тона CO_2-екв. Анализът на данните от националните инвентаризации за периода до 20 1 5г. показва, че емисиите на парникови газове са значително по-ниски в сравнение с базовата 1988 г. и в момента България има необходимия резерв, който осигурява изпълнение на ангажиментите, поети с подписването на Протокола от Киото.

Площта, върху която ще се извършват СМР ще бъде източник основно на прах, както и на минимално количество емисии от изгорелите газове на двигателите с вътрешно горене (ДВГ) на използваната техника - въглеродни и азотни оксиди, сажди ($ФПЧ_{10}$) и сравнително малки количества устойчиви органични замърсители. Дейностите, включени в инвестиционното предложение, предвиждат оборудване на нов животновъден обект в рамките на съществуваща ферма. Незначителните емисии на парникови газове, които ще бъдат генерирани в резултат на транспортните дейности по време на реализирането, могат да повлияят незначително върху микроклимата само в територията на инвестиционното

„КВИНС - АРТ" ЕООД
с. Козна пролаз, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

предложение и околните терени. Монтажните дейности са ограничени във времето и като обхват няма да допринесат за промени в основните фактори за измененнето на климата. Промените в климата са в резултат на комплексни продължителни процеси, отдалечени във времето и пространството и които силно зависят както от развитието на съвременната геоложка епоха (планетарни причини), така и от слънчевата активност, т.е. те са факт, вследствие на глобални процеси с големи териториални мащаби. Следователно реализирането и експлоатацията на новата инсталация за интензивно отглеждане на птици няма да повлияе върху измененнето на глобалния климат. Няма да се окаже въздействие върху режима и пространственото разпределение на стойностите на климатичните елементи на прилежащите територии на площадката на разглежданото инвестиционно предложение. Направеното заключение обаче, не отменя изискването за внимателно планиране и изпълнение на монтажните дейности, с цел недопускане замърсяването на околната среда.

Емисиите на ПГ от сектор "Селско стопанство" се получават в резултат от дейностите и процесите на производство и преработка на селскостопанска продукция, торене на почвите и третиране на животински отпадъци. Процесите и дейностите в този сектор са източници основно на CH_4 и N_2O.

С извършената инвентаризация на тези емисии е установено, че количествата им в резултат на ИП няма да окажат значително въздействие върху атмосферата.

6.7. ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТЕХНОЛОГИИ И ВЕЩЕСТВА

Индустриализацията в селското стопанство, представлява усъвършенстване на производството благодарение на науката с механизация и автоматизация, като целта на всичко това е повишаване на производителността и намаляване на себестойността на готовият продукт. В съвременното животновъдство тенденцията е за високо производителни системи, а това води до комплексното механизиране на отделните процеси със съобразни машини и инструменти. В комплектите машини влизат и спомагателни технични средства и инвентари, необходими за извършване на даден процес. Всички тези процеси при експлоатацията на даден животновъден обект се извършват въз основа на проект.

Конкретни данни за използваната технология на отглеждане е представена в 3.1. на настоящия ДОВОС.

Настоящото инвестиционно предложение не касае използването в големи количества и отделянето на опасни химични вещества на разглежданата територия.

7. ОПИСАНИЕ НА ВЗЕТИТЕ ПРЕДВИД НАЛИЧНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДРУГИ СЪОТВЕТНИ ОЦЕНКИ ПО РЕДА НА НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО, СВЪРЗАНИ С ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ИЗГОТВЕНИ ПРЕДИ ДОКЛАДА ЗА ОВОС

При изготвянето на Доклада за ОВОС за инвестиционно предложение „Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище" е използвана следната информация, вкл. налични резултати от други съответни оценки по реда на националното законодателство, свързани с инвестиционното предложение и изготвени преди доклада за ОВОС:

„КВИПС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvips@abv.bg

- ✓ ДОВОС на инвестиционно предложение „Изграждане на птицеферма за отглеждане на птици-кокошки носачки с максимален производствен капацитет 82 080 места, разположена в имоти с № 037006, № 037011, № 037024, № 037026, № 037028, № 037030 в землището на с. Козма Презвитер, общ. Омуртаг, обл. Търговище", Прекратена с решение № ШУ-14-П/2015 г.
- ✓ ДОВОС на инвестиционно предложение „Изграждане на птицеферма за отглеждане на птици- кокошки носачки с максимален производствен капацитет 82 080 места, разположена в имоти с № 037024, № 037026, № 037028, № 037030 в землището на с. Козма Презвитер, общ. Омуртаг", приключила с решение № ШУ-2-1/2016 г.
- ✓ ДОВОС и ДЕО на други инвестиционни предложения, планове и програми относими към местоположението на инвестиционното предложение.

В изготвяне на ДОВОС са взети предвид и следните документи и процедури:

- ✓ Уведомление за инвестиционно предложение
- ✓ Задание за съдържание и обхват на Доклада за ОВОС
- ✓ Бюлетини за състоянието на околната среда в България, издание на МОСВ и ИАОС;
- ✓ План за управление на речните басейни в Черноморски район, 2022-2027г.
- ✓ План за управление риска от наводнения в Черноморски район, 2022-2027г.
- ✓ Годишен доклад за дейността на РИОСВ Шумен
- ✓ Справочник на Национален статистически институт
- ✓ Обществено достъпна информация, д-я "Пътища и мостове" към АПИ.
- ✓ Статистически данни и анализ на заболяваемостта на населението и здравен скрийнинг за обл. Търговище
- ✓ Стандартен формуляр на ЗЗ "НАТУРА 2000", които могат да бъдат засегнати от
- ✓ реализацията на инвестиционното предложение

8. ОПИСАНИЕ НА ПРОГНОЗНИТЕ МЕТОДИ ИЛИ ДАННИ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ И ИЗГОТВЯНЕ НА ОЦЕНКАТА НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПОДРОБНОСТИ ЗА ЗАТРУДНЕНИЯТА, КОИТО ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ Е СРЕЩНАЛ ПРИ СЪБИРАНЕТО НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ, И ЗА ОСНОВНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ НА НЕСИГУРНОСТ

8.1. ИЗПОЛЗВАНИ МЕТОДИКИ

Основните методи за оценка на компонентите и факторите на околната среда при разработването на доклада за ОВОС на инвестиционно предложение за „Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище" с възложител „КВИНС-АРГО" ЕООД са системно - екологичния анализ и обобщение на данни, факти и литература по проблемите. При обобщението на данни и заключенията са прилагани съществуващите нормативни документи, закони, наредби и правилници, методични указания, инструкции, заповеди, постановления, стратегии и план-програми. Освен това е извършено още и :

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопанския двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

- ✓ Посещения на място и теренно проучване на площадката на птицефермата
- ✓ Анализ на карти и схеми
- ✓ Анализ на проектната документация
- ✓ Анализ на научната литература
- ✓ Сравнителен анализ с нормативните документи
- ✓ Синтезиране на резултатите от анализите и съставяне на експертната оценка

Освен общите методични подходи, изброени по-горе, при анализите и оценките на въздействието върху отделните компоненти са използвани следните методики:

- Указания за изготвяне на ОВОС на инвестиционни предложения, МОСВ, София, 2002;
- Методика за изчисляване по балансови методи на емисиите на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферния въздух
- Добри земеделски практики, утвърдени в Република България.
- Сравнителен анализ на чужд опит и набиране на сведения от правени от други автори изследвания и доклади за ОВОС в същия регион.

При изготвянето на ДОВОС са използвани следните литературни източници на информация, нормативни документи (закони, наредби, методики, методични указания, инструкции, заповеди, постановления, правилници, стратегии и план – програми),:

<u>Нормативна уредба:</u>

- ✓ Конвенция за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст
- ✓ Директива 2014/52/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година за изменение на Директива 2011/92/ЕС относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда на български език и на английски език
- ✓ Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (кодифициран текст) на български език и на английски език
- ✓ Директива 85/337/ЕЕС относно оценката на въздействието върху околната среда, изменена с Директива 97/11/ЕС, изменена и допълнена с Директива 2003/35/ЕС относно участието на обществеността при изготвянето на някои планове и програми, касаещи околната среда
- ✓ Директивата относно емисиите от промишлеността (комплексното предотвратяване и контрола на замърсяването) 2010/75/ЕС;
- ✓ Закон за опазване на околната среда (Обн. ДВ, бр. 91/2002 г. и изм. и доп.);
- ✓ Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда , обн.ДВ бр.12 от 12.02.2016 г.
- ✓ Наредбата за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни (ДВ 80/2009 г. и изм. и доп.);
- ✓ Практическо ръководство за обучение по директивите за Стратегическа екологична оценка и ОВОС
- ✓ Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (Обн. ДВ, бр. 10/04.02.2000 г. и изм. и доп.);

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, столански дюр
телефон: телефон/ 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsl@abv.bg

- ✓ Наредба за реда и начина на класифициране, опаковане и етикиране на химичните вещества и смеси (Обн. ДВ, бр. 68/31.08.2010 г.);
- ✓ Регламент 1907/2006г. (ЕО) за регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химичните вещества;
- ✓ Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския Парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006;
- ✓ Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях (обн. ДВ, бр.39/2006 г. и изм. и доп.);
- ✓ Наредба за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси, (приета с ПМС № 152/30.05.2011 г., обн. ДВ., бр. 43 от 7 юни 2011 г.);
- ✓ Закон за водите (обн. ДВ бр. 67/27.07.1999 г. и изм. и доп.);
- ✓ Наредба № 1 от 7.07.2000 г. за проучването, ползването и опазването на подземните води (обн. ДВ бр. 87/2007 г. и изм. и доп.);
- ✓ Наредба № 1 от 11.04.2011 г. за мониторинг на водите (Издадена от министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 34 от 29.04.2011 г., в сила от 29.04.2011 г., изм. и доп., бр. 22 от 5.03.2013 г., в сила от 5.03.2013 г.),
- ✓ Наредба № 2 от 16.10.2000 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници (обн. ДВ бр. 27/2008 г. и изм. и доп.);
- ✓ Наредба № 3 от 88/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно - охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (обн. ДВ, бр. 88/2000 г. и изм. и доп.);
- ✓ Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (обн. ДВ бр. 30/2001 г. и изм. и доп.);
- ✓ Наредба № 7 за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места (ДВ бр.98/2000 г.);
- ✓ Наредба № 4 на МРРБ за условията и реда за присъединяване на потребители и за ползване на водоснабдителни и канализационни системи (ДВ бр.88/2004 г.);
- ✓ Закон за управление на отпадъците (Обн., ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г., в сила от 13.07.2012 г.);
- ✓ Наредба № 1 от 04.06.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри;
- ✓ Наредба № 2 за класификация на отпадъците (Издадена от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 66 от 8.08.2014 г.);
- ✓ Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали (приета с ПМС 277 от 5.11.2012 г., обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.);
- ✓ Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки (Приета с ПМС № 271 от 30.10.2012 г., обн., ДВ, бр. 85 от 6.11.2012 г., в сила от 6.11.2012 г.);
- ✓ Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци (приета с ПМС № 53 от 1999 г., ДВ, бр. 29/1999 г. и изм. и доп.);
- ✓ Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (Издадена от министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 80 от 13.09.2013 г., в сила от 13.09.2013 г.);

„КВИПС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvips@abv.bg

- ✓ Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (Изд. на МОСВ, МРРБ, МЗГ, и МЗ, обн. ДВ бр. 81 от 17.09.2004 г.);
- ✓ Наредба за отработените масла и отпадъчни нефтопродукти (приета с ПМС № 352 от 27.12.2012 г., ДВ, бр. 2/2013 г.);
- ✓ Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (приета с ПМС № 351 от 27.12.2012 г. обн. ДВ, бр. 2/2013 г.);
- ✓ Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване (приета с ПМС № 355 от 28.12.2012 г. обн. ДВ. бр. 2/2013 г. и изм. и доп.);
- ✓ Закон за чистотата на атмосферния въздух (обн. ДВ, бр. 45/28.05.1996 г. и изм. и доп.);
- ✓ Наредба № 1 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии (обн. ДВ, бр. 64/2005 г. в сила от 06.08.2006 г. и изм. и доп.),
- ✓ Наредба № 6 от 26 март 1999 година за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници (обн. ДВ, бр.31/1999 г. и изм. и доп.);
- ✓ Наредба № 7 от 3 май 1999 година за оценка и управление качеството на атмосферния въздух (обн. ДВ, бр.45/1999 г. и изм. и доп.);
- ✓ Наредба № 12/2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици и олово в атмосферния въздух, в сила от 30.07.2010 г.
- ✓ Закон за почвите (ДВ бр.89 2006 г., посл.изм. бр.89 от 06.11.2007 г.);
- ✓ Наредба № 3 от 1 август 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите. В сила от 12.08.2008 г. Издадена от Министерството на околната среда и водите, Министерството на здравеопазването и Министерството на земеделието и храните (обн. ДВ. бр.71 от 12.08..2008 г);
- ✓ Наредба № 4 от 12 януари 2009 г. за мониторинг на почвите (обн. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009 г.);
- ✓ Закон за териториално и селищно устройство (ДВ бр. 29/1979 г., посл. изм. и доп. бр.14/1998 г.),
- ✓ Закон за Защитените територии (ДВ бр. 113/11.11.1998 г., 1- 19, изм. ДВ бр. 98/1999 г., ДВ бр. 28/.2000 г.);
- ✓ Закон за защита от шума в околната среда (обн. ДВ, бр.74/13.09.2005 г., посл. изм. I dop.),
- ✓ Наредба № 54 от 13.12.2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда, издадена от министъра на здравеопазването и министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 3 от 11.01.2011 г., в сила от 12.02.2011 г.;
- ✓ Наредба № 6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти на шума върху здравето на населението (обн. ДВ бр. 58/2006 година);
- ✓ Закон за здравословни и безопасни условия на труд (ДВ бр.124 /1997г./ посл. изм. и доп. ДВ бр. 25/2001 г.);
- ✓ Наредба № Із-2377 от 15.09.2011 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите (ДВ бр. 81/2011).

Методики и ръководства:

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Котлен, ул. Стопански двор
телефон: телефон 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

- ✓ Практическо ръководство за обучение по директивите за СЕО и ОВОС, разработено 2013 г, JASPERS - сайт на МОСВ
- ✓ Методика за изчисляване височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой на атмосферата – програмен продукт PLUME,
- ✓ Методика за определяне разсейването на емисиите на вредни вещества от превозни средства и тяхната концентрация в приземния атмосферен слой, утвърдена със Заповед №РД-994/04.08.2003г. на МОСВ
- ✓ Методика за определяне на най-добрите налични техники (НДНТ),
- ✓ Актуализирана единна методика за инвентаризация на емисиите на вредни вещества във въздуха (Заповед № РД-165/20.02.2013 на МОСВ)
- ✓ EMEP/EEA air pollutant emission invertory guidebook-2013
- ✓ Методика за определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда о промишлено предприятие и определяне на нивото на шума в мястото на въздействие – утвърдена със Заповед № РД-613/08.08.2012 г.;
- ✓ Програма от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони

Планове, програми и регистри:

- ✓ План за управление на речните басейни в Черноморски район 2022 – 2027 г;
- ✓ План за управление на риска от наводнения в Черноморски район 2022 - 2027 г;
- ✓ Програма за опазване на околната среда на Община Омуртаг;
- ✓ Програма за управление на дейностите по отпадъците на Община Омуртаг;
- ✓ Регистър на издадените разрешителни за БДЧР;
- ✓ БДЧР – бюлетини за качеството на водите;
- ✓ Публичен регистър за ОВОС – МОСВ;
- ✓ РИОСВ-Шумен - Годишни доклади за състоянието на околната среда;

Научни разработки и ръководства:

- ✓ Климатичен справочник за НР България, т. IV, С, 1984 г;
- ✓ Климатичен справочник , т. 3, 1983г;
- ✓ Климатичен справочник. Валежи в България, БАН, 1990 г;
- ✓ Почвена карта на България в мащаб 1:400 000, 1973 г;
- ✓ Почвено - географски райони, 1982 г;
- ✓ Почвено-географско райониране на България" (П. Петров, 1997);
- ✓ Карта на Почвени типове в България - източник АГРОНЕТ, 2006 г.;
- ✓ Хидроложки атлас на Р България, София, 1964 г;
- ✓ Хидроложки справочник на реките в България;
- ✓ Инженерна геология и хидрогеология. Доц. Ктмн инж. Никола Косев. 1986 г., Държавно издателство "Техника";
- ✓ Утвърдени локални експлоатационни ресурси и проектен дебит на водовземни съоръжения за подземни води към 15.05.2006 г. МОСВ;
- ✓ Гълъбов и др., 1999. Определяне ресурсите на подземните води (Методическо р-во), 1999;
- ✓ Методика за определяне на разсейването на емисиите на вредни вещества от превозни средства и тяхната концентрация в приземния атмосферен слой, МОСВ'2003;

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

- ✓ Ръководство за управление на строителните отпадъци на територията на РБългария
- ✓ Ръководство за прилагане на Законоустановените изисквания за управление, посочени в чл. 4 и 5 и изброени в Приложение II, буква А и буква Б от Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 г. за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски стопани, за изменение на Регламенти (ЕО) № 1290/2005, (ЕО) № 247/2006, (ЕО) № 378/2007 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1782/2003 (ОВ L 30, 31.1.2009 г.) и Регламент (ЕС) № 1310/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно определяне на някои преходни разпоредби във връзка с подпомагането на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), за изменение на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на ресурсите и тяхното разпределение за 2014 г. и за изменение на Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета и регламенти (ЕС) № 1307/2013, (ЕС) № 1306/2013 и (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с прилагането им през 2014 г. (ОВ Ь 347, 20.12.2013), утвърдено със Заповед РД 09-193/2014 на Министъра на земеделието и храните
- ✓ Справочник здравеопазване НСИ, 2007, 2008, 2009;
- ✓ Население и демографски процеси, НСИ, 2007, 2008, 2009;
- ✓ Комплексна експертна оценка на ландшафта, БАН, 1985 г;
- ✓ Базисна геоекологична класификация на ландшафтите в България, проф. П. Петров. София,1989 г.;
- ✓ Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типовете природни местообитания и видове по Натура 2000 в България, Хенк Зингстра-р-л на проект и колектив, 2009 г.;
- ✓ Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България. WWF-Световен фонд за дивата природа, Зелени Балкани-Федерация на природозащитни сдружения, Министерство на околната среда и водите, София, 2009 г.;
- ✓ Нанкинов Д. 2000. Застрашените животни в България. Изд. Pensoft, София, Нанкинов, Д., С. Симеонов, Т. Мичев, Б. Иванов. 1997. Фауна на България, Aves, Част 2, т. 26
- ✓ БИСЕРКОВ, В. и др. /ред./. 2011. Червена книга на Република България. Том 3. Природни местообитания;
- ✓ Големански, В. (гл. ред.). 2011. Червена книга на Република България. Том. 2. Животни
- ✓ Нанкинов Д., 2000: Застрашените животни в България, изд. Пенсофт, София
- ✓ http://natura2000.moew.government.bg
- ✓ Червената книга на НР България , 1984 т. I, Изд. на БАН, София
- ✓ Червената книга на НР България , 1985, т. II, Изд. на БАН, София,
- ✓ Груев Б., Б. Кузманов. 1994. Обща биогеография. Университетско издателство "Св. Кл.Охридски", София, 498с.
- ✓ Бешков В, Нанев К., 2002: Земноводни и влечуги в България, изд. Pensoft
- ✓ Костадинова И. 1997. Международни мерки за природозащита. В: Орнитологично важни места в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София.
- ✓ Бисерков, В. и др. 2007: Определител на земноводните и влечугите в България;

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinis@abv.bg

Заповеди:

- ✓ Заповед №РД-09-550/02.08.2016 г. за утвърждаване на Правила за добра земеделска практика.
- ✓ Заповед № РД -146/25.02.2015 г. за определяне на водите, които са замърсени и застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници и уязвимите зони, в които водите се замърсяват с нитрати от земеделски източници
- ✓ Заповед № РД-267/01.04.2014г. на Министъра на околната среда и водите и № РД 09-157/14.03.2014г. на Министъра на земеделието и храните за утвърждаване на Програма от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони
- ✓ Заповед № РД-635/13.08.2013г. за утвърждаване на програма за мониторинг на нитратите в подземните и повърхностни води в Дунавски, Черноморски, Източнобеломорски и Западнобеломорски райони за басейново управление

За анализите в доклада е използвана информация от следните основни източници в интернет.

- РИОСВ – Шумен: https://riosv-shumen.eu/
- Натура 2000 в България: http://natura2000.moew.government.bg/
- Natura 2000 Network Viewer: http://natura2000.eea.europa.eu/#
- European protected sites: http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/explore-interactive-maps/european-protectedareas
- Платформата Google Earth.
- Flash Earth – сателитни изображения
- Географска информационна система на Министерство на регионалното развитие: http://gis.mrrb.government.bg/MRRB
- Публични регистри, поддържани от ИАОС към МОСВ - http://eea.government.bg/bg/output/index.html
- Standards Division, Emissions from animal feeding operations на U.S. Environmental Protection Agency - http://www.epa.gov/
- Карти и информация, публикувана на сайта на Басейнова Дирекция – Дунавски район - http://www.bddunav.org/
- статистическа информация от НСИ - www.nsi.bg
- РЗИ-Търговище - http://rzi-gbr.org/

8.2. ОПИСАНИЕ НА ТРУДНОСТИТЕ (ТЕХНИЧЕСКИ ПРИЧИНИ, НЕДОСТИГ ИЛИ ЛИПСА НА ДАННИ) ПРИ СЪБИРАНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС

При изготвянето на ДОВОС екипа от независими експерти не срещна трудности и недостиг на информация.

9. ОПИСАНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ ЗА ИЗБЯГВАНЕ, ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ПРИ ВЪЗМОЖНОСТ - ПРЕМАХВАНЕ НА УСТАНОВЕНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, И ОПИСАНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ МЕРКИ ЗА

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

НАБЛЮДЕНИЕ, КАТО СЕ ДАВАТ ОБЯСНЕНИЯ ДО КАКВА СТЕПЕН ЩЕ БЪДАТ ИЗБЕГНАТИ, ПРЕДОТВРАТЕНИ, НАМАЛЕНИ ИЛИ ПРЕМАХНАТИ ЗНАЧИТЕЛНИТЕ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ; ОПИСАНИЕТО ТРЯБВА ДА ОБХВАЩА КАКТО ЕТАПА НА СТРОЕЖ, ТАКА И ЕТАПА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ И ДА СЪДЪРЖА ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕРКИТЕ.

9.1. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕРКИТЕ

Предложения за предотвратяване или намаляване на отрицателните въздействия и последици, в следствие реализирането на инвестиционното предложение са разгледани и представени в по-малка или по-голяма степен при разглеждането и оценяването на отделните компоненти и фактори на околната среда.

В тази точка от Доклала за ОВОС са систематизирани и предложени мерки за предотвратяване, намаляване или където е възможно за прекратяване на значителните вредни въздействия за осигуряване на съответствие с нормативната уредба по околна среда съгласно изискванията на Чл. 14 ал 1 т. 5 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда. Предложените мерки са разработени във вид на табличен план за изпълнение на мерките съгласно образец, даден в приложение № 2а на Наредбата за ОВОС.

Планът за изпълнение на предвидените мерки за предотвратяване и намаляване на вредни въздействия върху околната среда и човешкото здраве, който е част от доклада за ОВОС, е разработен в по – долу показаната таблична форма, като е разделен на следните фази на изпълнение:

- По време на извършване на монтажните работи на оборудването
- По време на експлоатация

Таблица № 9-1. План за изпълнение на набелязаните мерки за предотвратяване или намаляване на значителните вредни въздействия за осигуряване на съответствие с нормативната уредба по околна среда

№	Мерки	Период/фаза на изпълнение	Резултат
1. Общи			
1.1.	Изготвяне и подаване на заявление за издаване на комплексно разрешително по реда на глава седма, раздел II от ЗООС	Преди въвеждане в експлоатация	Контрол за предотвратяване на въздействия върху околната среда
2. Атмосферен въздух			
2.1.	Използване на гориво за МПС, отговарящо на изискванията на Наредба за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол	По време на реализацията По време на експлоатация	Минимизиране на атмосферното замърсяване
2.2.	Прилагане на технология на отглеждане в волиерни клетки с торови ленти и изнасяне на тора два пъти седмично	По време на експлоатация	Редуциране на емисиите на амоняк

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопанския двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

2.3.	Наличие на плътен покрив и стени към площадката за съхранение на торови маси	По време на експлоатация	Редуциране на емисиите на амоняк
2.4.	Използване на минимален брой МПС работещи едновременно на площадката	По време на реализацията	Редуциране неорганизираните емисии от двигатели с вътрешно горене; намаляване риска от дискомфорт за хора и животни
2.5.	Спазване на правила за безопасно съхранение на дизелово гориво съгласно информационният лист за безопасност на доставчика.	По време на реализацията По време на експлоатация	Предотвратяване поява на неорганизирани емисии в атмосферния въздух; Предотвратяване загуби на дизелово гориво
2.6.	Използване на пълно или в максимална степен капсуловане на транспортното съоръжение за зареждане на силози с фуражна смес и други насипни товари. Използване на ветроупорни прегради при товарене и разтоварване на открито	По време на реализацията По време на експлоатация	Предотвратяване поява на неорганизирани емисии в атмосферния въздух.
2.7.	Регулярна профилактика на оборудването на вентилационната система	По време на експлоатация	Поддържане на оптимални зоохигиенни параметри в животновъдните сгради; опазване здравето на хората, и минимализиране въздействието върху околната среда
2.8.	Прекратяване на СМР при лоши метеорологични условия (силни ветрове)	По време на реализацията	Редуциране неорганизираните емисии на прах
2.9.	Използване на ветрови прегради при насипване на прахообразни строителни материали	По време на реализацията	Редуциране неорганизираните емисии на прах
3. Води			
3.1.	Предотвратяване и не допускат разливи на гориво и смазочни материали	По време на реализацията По време на експлоатация	Опазване на водите и почвите от замърсяване.
3.2.	Обслужващите дейности на автомобили и техника (смяна на масла, акумулатори, гуми и др.) да се извършва на специализирани за целта външни фирми.	По време на реализацията По време на експлоатация	Опазване на водите и почвите от замърсяване.
3.3.	Да се предвидят дейности, осигуряващи бързо отвеждане на водите при интензивни валежи и наводнения от урбанизираните територии.	По време на реализацията	Защита от вредното въздействие на водите
3.4.	Периодично да се прави оглед на водовземните съоръжения и водопреносната мрежа за отстраняване на неизправности	По време на експлоатация	Намаляване загубите на вода
3.5.	Периодично да се проверяват съоръженията за съхранение на торовите маси с оглед недопускане на разливи и замърсяване на подземни води	По време на експлоатация	Предотвратяване замърсяването на подземни води и почви

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Кошов проявтир, стопанския двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvms@abv.bg

3.6.	Осигуряване на водоплътен под на предвиденото съоръжение за съхранение на торови маси	По време на експлоатация	Предотвратяване замърсяването на подземни води и почви
3.7.	Извършване на изчерпване и предаване на отпадъчни води единствено на ПСОВ с действащо биологично стъпало на основание на предварително сключен договор	По време на експлоатация	Предотвратяване замърсяването на повърхностни, подземни води и почви
3.8.	Извършване на мониторинг на водоплътността на предвидените водоплътни черпателни шахти за битово-фекални отпадъчни води с подходяща честота.	По време на експлоатация	Предотвратяване замърсяването на подземни води и почви
3.9.	Сключване на актуализиран Договор с "В и К" ООД Търговище, за водовземане и поливане вода за Птицеферма с. Козма Презвитер, община Омуртаг при разширението му с новите водни количества от водопроводната система на гр. Търговище	По време на реализацията	Законосъобразно ползване на водите.
3.10	Сключване на актуализиран Договор с "В и К" ООД Търговище за приемане от ПСОВ Търговище на Формираните отпадъчни води от Птицефермата с новите увеличени водни количества от разширението.	По време на реализацията	Законосъобразно ползване на водите.
3.11	Предотвратяване на отвеждането на приоритетни вещества в подземните води	По време на реализацията По време на експлоатация	Предотвратяване замърсяването на подземни води и почви
3.12	Предотвратяване замърсяването с нитрати на подземни води чрез изолиране на сгради и съоръжения за съхранение на тор	По време на реализацията По време на експлоатация	Предотвратяване замърсяването на подземни води и почви
4. Шум			
4.1.	Дейностите, свързани с транспорт на суровини и експедиция на готова продукция да се извършват в светлата част на деня	По време на експлоатация	Предотвратяване надморието шумово въздействие върху населението през нощта
5. Човешко здраве			
5.1.	Изготвяне на подробен план за биологична сигурност и мерки за почистване и дезинфекция на фермата, за правилна обработка на фуража, товарене и транспорт. Спазване на най-добрите практики за управление	По време на експлоатация	Предотвратяване на възможността от заразяване на персонала и населението.
5.2.	Работниците да бъдат снабдени с подходящо и сезонно работно облекло и ЛПС.	По време на извършване на монтажните работи на оборудването	Опазване здравето на работниците

„КВИЖС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, еленински двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinz@abv.bg

5.3.	Обучение и контрол за спазване на технологична дисциплина от страна на изпълняващите монтажните дейности	По време на извършване на монтажните работи на оборудването	Опазване здравето на хората, и минимализиране въздействието върху околната среда
5.4.	Осигуряване на санитарно - битови условия за работниците обслужващи птицефермата и въвеждане на адекватни режими на труд и почивка	По време на експлоатация	Гарантиране на подходящи условия за труд.
5.5	Да се извършва периодичен контрол за техническото състояние на използваните МПС	По време на извършване на монтажните работи на оборудването По време на експлоатация	Опазване здравето на хората и минимализиране въздействието върху околната среда
5.6.	Опасните химични вещества и смеси използвани във фермата да се съхраняват в закрити и заключени складови помещения при условията определени в информационните им листи на безопасност и Наредба за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси.	По време на експлоатация	Опазване здравето на хората; минимализиране риска от инциденти и въздействие върху околната среда
6. Интензивномирящи вещества			
6.1.	Сключване на договори за предаване на торовите маси /отработена постеля/ веднага след жизнения цикъл	По време на експлоатация	Предотвратяване емисиите на интензивномирящи вещества
6.2.	Предотвратяване овлажняването на торовата маса	По време на експлоатация	Предотвратяване емисиите на интензивномирящи вещества
6.3.	При невъзможност за предаване на торовата маса веднага след жизнения цикъл да се извършва съхранение на торовата маса единствено в предвидено покрито торохранилище извън стадите за отглеждане на птици	По време на експлоатация	Предотвратяване емисиите на интензивномирящи вещества
6.4.	Изграждане на зелен екран – засаждане на подходяща висока растителност по източната граница на имота	По време на извършване на монтажните работи на оборудването По време на експлоатация	Предотвратяване емисиите на интензивномирящи вещества
7. Отпадъци			
7.1.	За строителните отпадъци да се изготви План за управление на строителните отпадъци (СО) в обхват и съдържание, определени с Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане	Преди започване на СМР	рециклиране/обратно влагане на строителните отпадъци. Предпазване почви и атмосферен въздух.

„КВИНС - АРТ" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон/ телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

	на рециклирани строителни материали. Този план да бъде включен в обхвата на инвестиционните проекти по Закона за устройство на територията, като съдържа реална прогноза за вида и количествата на образуваните СО на база разработени инвестиционни проекти и предвидена степен на тяхното материално оползотворяване.		
7.2.	Предотвратяване смесването на отпадъците- опасни с неопасни и рециклируеми с нерециклируеми	По време на експлоатация	Минимизиране вредното въздействие на отпадъците върху околната среда
7.3.	Предварителното съхранение на отпадъците на площадката да не позволява тяхното разпиляване и замърсяване на прилежащи терени	По време на експлоатация	Опазване на компонентите на околната среда
7.4.	Предаването на отпадъци за последващо третиране да бъде предимно за оползотворяване	По време на експлоатация	Възможност за пестене на суровини и материали
7.5.	Образуваните отпадъци да се събират разделно и да се съхраняват до предаване за последващо оползотворяване, като се сключат договори с фирми, притежаващи документи по чл. 35 от ЗУО за извършване на дейности с отпадъци	По време на експлоатация	Минимизиране вредното въздействие на отпадъците върху околната среда
7.6.	Събирането и предаването на отпадъците от площадката по време на строително-ремонтни дейности и по време на експлоатацията, да се извършват в съответствие с изискванията на ЗУО , общинските наредби и общинската програма за управление на отпадъците	Строително-ремонтни дейности и експлоатация	Минимизиране вредното въздействие на отпадъците върху околната среда
7.7.	Да се въведе използване на оборотни опаковки и съдове за многократна употреба	По време на експлоатация	Минимизиране вредното въздействие на отпадъците върху околната среда
7.8.	Да се води отчетност за дейностите по образуване и предаване на отпадъците съгласно действащата нормативна уредба	По време на СМР и експлоатация	Законосъобразно управление на отпадъците
8. Почви			
8.1.	Сключване на договори за предаване на торовите маси за: - наторяване на земеделски земи, или - гъбопроизводство	По време на експлоатация	Предотвратяване замърсяване на почви
8.2.	Недопускане депониране на торови маси на нерегламентирани места в и извън територията на птицефермата	По време на експлоатация	Предотвратяване замърсяване на почви

„КИНИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон; телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kynis@abv.bg

9.2. ПРЕПОРЪКИ КЪМ ПЛАН ЗА СОБСТВЕН МОНИТОРИНГ

Към собствения мониторинг, който следва да извършва Възложителя следва да се предвидят следните контролни дейности:

- Периодичен мониторинг за наличието на източници на неорганизирани емисии на площадката;
- Периодичен мониторинг за наличието на източници на интензивномиришещи вещества на площадката;
- Периодичен мониторинг на площадкова канализационна система;
- Периодичен мониторинг на съоръжения за съхранение на торови маси;
- Периодичен мониторинг на водопроводна мрежа;
- Периодичен мониторинг на почви;
- Периодичен мониторинг на количествата образувани отпадъци;
- Периодичен мониторинг на начините на предварително съхранение на отпадъците;
- Периодични проверки на площадки за предварително съхранение на отпадъци.

Конкретните стойности и честота на извършване следва да се посочат при изготвянето на Плана и съгласуването му с компетентните органи.

10. ОПИСАНИЕ НА ОЧАКВАНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ УЯЗВИМОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА РИСК ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ И/ИЛИ БЕДСТВИЯ, КОИТО СА ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА НЕГО; СЪОТВЕТНАТА ИНФОРМАЦИЯ ТРЯБВА ДА Е ПОЛУЧЕНА ЧРЕЗ ОЦЕНКА НА РИСКА; ОПИСАНИЕТО ВКЛЮЧВА ПРИЛОЖИМИТЕ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЛИ СМЕКЧАВАНЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ НА ТЕЗИ СЪБИТИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, КАКТО И ПОДРОБНОСТИ ЗА ПОДГОТВЕНОСТТА И ЗА ПРЕДЛАГАНОТО РЕАГИРАНЕ ПРИ ТАКИВА ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ

Рискът е събитие или група родствени случайни събития, нанасящи ущърб на обект, притежаващ дадения риск. Под обект се разбира материален обект или имуществен интерес или някакво свойство на обекта, а ущърб (щета) е влошаване или загуба на свойство на обекта. Рискът като събитие или като съвкупност от събития притежава множество от дискретни и/или непрекъснати реализации, всяка от която има своя вероятност и размер на щетата.

Рискът може да се приеме още и като опасност от нещо несигурно, като отрицание на увереността. Несигурността са съмненията, които има един човек по отношение на възможността да предвижда кои от всички възможни изходи ще се сбъднат. Несигурността е личното усещане за риска.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kviis@abv.bg

Обективното съществуване на риска се свързва с такива явления, като земетресения, наводнения, урагани и т.н., които стават извън нашата воля. Съществуват обаче много ситуации, като авариите в промишлеността, поведението на пазара, екологичните катастрофи и т.н., в които човекът е главното действащо лице и тогава на обективната категория „опасност" противостои субективната категория „риск". Рискът е една от най-важните категории, които изразяват мярката за опасност на определени ситуации, в които има потенциални фактори, неблагоприятно въздействащи върху човека, обществото или природата.

Естеството на инвестиционното предложение не е свързано с възможност за възникване на големи аварии. Съгласно § 1, т. 54а от Допълнителните разпоредби на Закона за опазване на околната среда (ЗООС):

„Голяма авария" е възникване на голяма емисия, пожар или експлозия в резултат на неконтролируеми събития при операциите на предприятие или съоръжение в обхвата на глава седма, раздел I от ЗООС, което води до сериозна опасност за човешкото здраве и/или околната среда — непосредствена или забавена, вътре или извън предприятието — и включва едно или повече опасни вещества по приложение № 3 към ЗООС.

Разглежданата площадка не попада в обхвата на глава седма, раздел I от ЗООС.

Настоящото инвестиционно предложение като цяло може да бъде повлияно най-вече от природните бедствия: земетресения, наводнения, свлачища и пожари, които попадат към категорията чисти рискове. ИП не е свързано с риск от големи аварии и/или бедствия, които са от значение за него.

10.1. СЕИЗМИЧНИ РИСКОВЕ.

От няколко десетки природни бедствия, които винаги са заплашвали човечеството, на първо място са земетресенията. Тези породени от различни природни, а в някои случаи и антропогенни причини, внезапно проявяващи се с различна сила, краткотрайни раздвижвания на земната повърхност се отличават с много трудно (и то само частично) предсказуема или непредсказуема проява, изключителна краткотрайност (в рамките на няколко десетки секунди) на сеизмичните удари; различна дълбочина на земетръсните огнища, непостоянен, по правило огромен интензитет на земетръсната енергия; закономерна или незакономерна повторяемост на земетръсните процеси, относително локализиране на сеизмичните ефекти в земетръсни зони и пояси по земната повърхност; обвързаност на земетресенията със силно разломени земекорни участъци.

Тези характеристики показват, че за разлика от останалите природни рискови процеси, при земетресенията практически няма време за реагиране. А това означава, че в такава обстановка основната и единствено осъществима реакция в момента на бедствието е защитата и спасяването на населението. За останалите елементи на антропогенната дейност - строежи, пътища, енергийни съоръжения и други инженернотехнически съоръжения - би следвало да бъдат взети предварително съответните мерки. За оценка на земетръсната опасност са въведени понятията сеизмичен хазарт и сеизмичен риск.

Сеизмичният хазарт представлява вероятността силата на земните движения в дадена точка на земната повърхност да превиши определена предвидена стойност през определен

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066-212, факс: 06066-212
e-mail: kvinv@abv.bg

период от време. Земните движения намират израз чрез максимално ускорение, максимална скорост или максимално преместване на земекорните частици, а също така и чрез макросеизмичната интензивност (ефектите от земетръсните поражения).

Сеизмичният риск намира израз в очакваните загуби (жертви, ранени, разрушения и пр.) вследствие на земетръсното събитие. Той е функция от сеизмичния хазарт и т.нар. уязвимост. Тя се определя от степента на загубите при един или повече елементи на риска (население, сгради, инфраструктура и пр.), причинени от определено земно движение с дадена амплитуда. България се намира в източната част на Балканския полуостров, който е най-активния европейски сеизмичен възел в рамките на Алпийско-Хималайския земетръсен пояс. Районът на Балканите отстъпва по сила и предимно по честота на земетресенията на отделни възли от Тихоокеанския земетръсен пояс.

Основната част от земетресенията в българските земи имат плитки огнища - до 60 km дълбочина. Това силно увеличава техния ефект на земната повърхност, което от своя страна води до значителни нежелателни последствия от сеизмичните удари при висока гъстота на населението и голяма плътност на застрояването, даже при сравнително слаби земетресения (магнитуд 6.0 - 6.0). Земетресенията със среден и голям магнитуд могат да станат основна причина за човешки жертви, разрушения на сгради, промишлени обекти, пътни, хидротехнически и електрически съоръжения, пожари, взривове, епидемии, цунами в Черно море, екологични катастрофи и т.н.

10.2. СВЛАЧИЩНИ РИСКОВЕ.

Свлачищата са едни от основните неблагоприятни явления, които формират потенциална геодинамична опасност. Те са неравномерно пространствено разпределени по територията на страната, като са обособени райони с повишена концентрация. Района на инвестиционното предложение се характеризира като устойчив в сеизмично отношение. Съгласно информацията на МРРБ регистрираните свлачища в района на Община Попово, е видно, че за разглежданата площ не са характерни и не са наблюдавани неблагоприятни геоложки процеси - свлачища, срутища.

10.3. НАВОДНЕНИЯ

В Черноморски район за басейново управление на основание с чл. 146 г от ЗВ са определени райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН), съгласно Заповед № 88/21.08.2013г. на Директора на БДЧР, и са утвърдени със Заповед № РДД 744/01.10.2013г. на Министъра на ОСВ. Предварителните РЗПРН са класифицирани в три степени на риск по отношение на човешкото здраве, стопанската дейност, околната среда и културно историческото наследство - нисък, среден и висок. Утвърдените РЗПРН съдържат само районите със степен на риск „висок" и „среден"

РЗПРН са определени на база на резултатите от предварителната оценка на риска от наводнения (ПОРН) по Критерии и методи за определяне и класифициране на риска и определяне на РЗПРН, утвърдени от Министъра на ОСВ, съгласно чл. 187 ал. 2 т. 6 от ЗВ.

На основание на публикуваните карти на значими бъдещи наводнения и проекти на РЗПРН на интернет-страницата на БДЧР, може да се твърди, че площадката на

„КВИНС" - АРГО" ЕООД
с. Котлен проявтер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

инвестиционното предложение не попада и не е в близост до заливаеми зони и/или зони с повишен риск от наводнения.

11. СТАНОВИЩА И МНЕНИЯ НА ЗАСЕГНАТАТА ОБЩЕСТВЕНОСТ, НА КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ ЗА ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ ПО ОВОС ИЛИ НА ОПРАВОМОЩЕНИ ОТ ТЯХ ДЛЪЖНОСТНИ ЛИЦА И ДРУГИ СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ВЕДОМСТВА И ЗАИНТЕРЕСУВАНИ ДЪРЖАВИ - В ТРАНСГРАНИЧЕН КОНТЕКСТ, ПОЛУЧЕНИ В РЕЗУЛТАТ ОТ ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ

11.1. СПИСЪК НА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ

На етап определяне обхвата и съдържанието на задание за ДОВОС, на основание чл. 9 от Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС на инвестиционни предложения и в съответствие с изискванията на Чл. 9, ал. 3, ал. 4 от същата наредба са проведение консултации с приложена информация за инвестиционното предложение. Колективът от експерти изготви следната схема за консултации:

- РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ШУМЕН;
- ОДБХ-ТЪРГОВИЩЕ;
- РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – ТЪРГОВИЩЕ;
- БДЧР;
- ОБЩИНА ОМУРТАГ;
- КМЕТСТВО С. КОЗМА ПРЕЗВИТЕР

Възложителят на ДОВОС е изпратил уведомителни писма относно предоставяне на становище и препоръки относно обхвата и съдържанието на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционно предложение „Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище" до всички упоменати институции.

Обобщена информация за проведените консултации в табличен вид е представена в точка 8.2 към настоящия ДОВОС.

Отговорите на заинтересованите страни са взети под внимание при разработване на Задание за обхват на ДОВОС, на основание Чл. 10, ал. 2 от Наредба за условията и реда за извършване на ОВОС.

В изпълнение на изискванията на Чл. 10, ал. 5, ал. 6 и ал. 7 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, са проведени консултации по разработеното Задание за обхват на ДОВОС, както следва. Отговора на компетентния орган са взети под внимание при разработване на Доклада за ОВОС.

11.2. ПРЕДСТАВЕНИ СТАНОВИЩА, МНЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ

Представените становища, мнения и препоръки в процеса на провеждане на консултациите са обобщени в табличен вид.

„КВИЦ - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinil@abv.bg

Таблица № 11.2. Обобщена информация за проведени консултации

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
1.	РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ШУМЕН	Задание за обхват и съдържание на ДОВОС	Заданието за обхват и съдържание на доклад за ОВОС е изготвено съобразно чл. 10, ал. 3 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС), но в него не е отразена информацията от проведените консултации, съгласно изискванията на чл. 10, ал. 2 от същата наредба, предвид приложеното копие на писмо за провеждане на консултации със специализираните ведомства с дата 18.06.2026 г., тъй като датата на която е постъпило за консултации изготвеното задание в РИОСВ гр. Шумен с същата. Не е приложена изготвената справка по чл. 9, ал. 5 от Наредбата за ОВОС за извършените консултации и за мотивите за приетите и неприети бележки и препоръки в табличен вид, посочено е само, че ще се представят получените писма и ще се обобщят становищата в таблица. По изложеното в заданието имаме следните забележки и препоръки, които следва да бъдат коригирани и отразени в окончателния вариант на заданието, както и съобразени при изготвянето на Доклада за ОВОС: 1. Структурата на докладът по ОВОС е посочена как ще бъде оформена като единен документ, съгласно чл. 12, ал. 1 от Наредбата за ОВОС, но предложеното съдържание на Доклада за ОВОС на стр. 83-85 не е съобразено с промените в нормативната уредба по опазване на околната среда и не съответства на изискванията на чл. 96, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда /посл. измен. ДВ бр. 16/10.02.2026г./, необходимо е да се преработи. 2. Необходимо е да се коригира в т. 2.1, цитираният „проектния капацитет на инсталацията…", тъй като инсталацията за интензивно отглеждане на птици е съществуваща и капацитетът е съществуващ. 3. Да се опише технологията на предвиденото волиерно отглеждане в хибридна клетка с въздушен канал, посочена е само техническа информация. 4. Да се поясни как ще се реализира водо захранването на всяка сграда с птици, предвид информация, че вода ще се носи с цистерни от вътрешната водопроводна мрежа на гр. Търговище. Съгласно писмо на „ВиК" ООД, гр. Търговище с вх. № 87/19.05.2026 г., приложено към уведомлението за ИП.	1. ДОВОС съдържа всички изискващи се параметри чл. 96, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда. Цитираният чл. не указва точно съдържание на доклада а изисква „**доклад за ОВОС, който съдържа най-малко**". В тази връзка всички изискващи се компоненти на доклад са съобразени с чл. 96 от ЗООС. 2. Инвестиционното предложение предвижда увеличаване капацитет на съществуваща инсталация, поради което крайният капацитет е определен като проектен. 3. Добавено е описание на клетъчната система. 4. В ДОВОС е описан метода на транспортиране на вода, който се извършва и в момента – с автоцистерна. 5. В описанието е посочено монтиране на 2 бр. силози към всяка сграда. 6. В самото начало на описаната технология е посочено, че всяка от петте сгради ще бъде с еднакво оборудване, което е детайлно описано в следващите абзаци. Описанието на системата за охлаждане не се явява повтаряне, а е описание на охладителна система на всяко от пилата на сградата. 7. Текстът е коригиран. 8. Алтернативата е прецизирана. 9. Текстът е допълнен. 10. Текстът е коригиран. 11. В ДОВОС е представена необходимата информация. 12. Нормативното основание е коригирано.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Катуна презитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			необходимите водни количества могат да бъдат предоставени от вътрешната водопроводна мрежа на гр. Търговище. 5. От представената информация не става ясно в разширението на птицефермата колко силози за съхранение на храна ще се поставят, да се посочат, и да се нанесе към всяка сграда ли ще има бункер за фураж от силозен тип посредством гъвкав безосов шнек, тъй като в техническата информация са посочени 4 броя шнека, а ще се отглеждат птици в 5 сгради. 6. При описание на осигуряване на микроклимат в помещенията да се премахне повтарящата се информация за охлаждане и се посочи всички сгради единква система за охлаждане ли ще имат. 7. Да се прецизира текста в т. 3.3. от заданието, тъй като ремонтни дейности в характеристиката на ИП не се посочват. 8. Да се посочи актуална информация в т. Нулева алтернатива- в поземления имот, предмет на ИП няма сгради, съгласно приложената скица на имота. 9. Точка III. Характеристика на околната среда, в която ще се осъществи ИП и прогноза на въздействието, да се допълни „в т. ч. кумулативно". 10. В т. III.2. Води, коректно да се посочи какво предстои да се изготви, тъй като е посочено: „..... при изготвянето на Екологичната оценка ще бъде направен анализ на съществуващото състояние на водите ..... ". 11. В доклада за ОВОС да се включи информация за вида, дебитите и други технически характеристики на предвидени към новите сгради вентилатори. Да бъде изработено и включено Математическо моделиране на дисперсията на емисиите на вредни вещества и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой на атмосферата. 12. С структурата на доклада за ОВОС коректно да се посочи основанието, на което се позовават декларациите от експертите, изготвили доклада. 13. Към представената схема за консултации да се добави и БДЧР, гр. Варна, посочено Ви е в писмото на РИОСВ гр. Шумен с вх. № УИН-640-4/17.06.2026г., като специализирано ведомство.	13. Консултациите по ДОВОС не се извършват от възложителя. Представянето на ДОВОС на БДЧР е по преценка на компетентния орган. 14. Към ДОВОС е представена актуална скица на имота. 15. На територията на имота липсват водни обекти. Посочено е отстоянието на имота до значими водни повърхностни обекти. Наличието на негативни образувания без воден отток на отстояние от обекта не е предмет на ДОВОС. 16. В ДОВОС е разгледан ПУРН 2022 – 2027 г. като същия не е относим към инвестиционното предложение. Площадката не попада в определени заливаеми зони или в такива в риск от наводнения. 17. Цитираните аспекти са разгледани детайлно с ДОВОС. 18. Докладът за ОВОС е оформен като единен документ, съответстващ на изискванията на чл. 12, ал. 1 от Наредбата за ОВОС с включени списъци с източниците на информация и справката по чл. 9, ал. 5 от Наредбата за ОВОС, като отделни самостоятелни приложения, съгласно чл. 12, ал. 2 от същата наредба са приложени: нетехническото резюме на Доклада за ОВОС и коригираното задание по чл. 10 от Наредбата за ОВОС. Информацията за защитената зона е прецизирана.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			14. Да се представи актуална скица на ПИ с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма Презвитер, общ. Омуртаг след променото предназначение на земята, съгласно Решение № КЗЗ-04 от 16.04.2026г., тъй като представената е от 08.12.2021 г. с НТП: „Пасище". 15. На етап ДОВОС да се коригира информация на стр. 55, че на територията му, както и в близост до нея, не са разположени повърхностни водни обекти. 16. Да се добави информация от ПУРН 2022-2027 г. 17. Съгласно получено писмо от Община Омуртаг, във връзка с провеждане на консултации по задание за ДОВОС се получи писмо с вх. № УИН-640-5/ 26.06.2026г., в което Община Омуртаг счита, че при изготвянето на Доклада за ОВОС следва да бъдат анализирани и оценени: - Въздействията върху атмосферния въздух, включително емисии и миризми; - Управлението на отпадъците, птичия тор и отпадъчните води; - Въздействията върху повърхностните и подземните води; - Шумовото натоварване и транспортното обслужване на обекта; - Въздействията върху населението и околната среда в района на инвестиционното предложение; - Мерките за предотвратяване, ограничаване и мониторинг на евентуални неблагоприятни въздействия. 18. Докладът за ОВОС е необходимо да се оформи като единен документ, съответстващ на изискванията на чл. 12, ал. 1 от Наредбата за ОВОС с включени списъкът с източниците на информация и справката по чл. 9, ал. 5 от Наредбата за ОВОС, като отделни самостоятелни приложения, съгласно чл. 12, ал. 2 от същата наредба да се приложат: нетехническото резюме на Доклада за ОВОС и коригираното задание по чл. 10 от Наредбата за ОВОС, тъй като е налична противоречива информация в заданието. II. По отношение разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие /ЗБР/: По отношение на защитени зони, следва текста на стр. 40 относно местоположението на ИП спрямо ЗЗ да бъде прецизиран, т.е. ДОВОС да	

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			бъде съобразен с писмо Изх. № УИН-640-4/ 17.06.2026 г. на РИОСВ – Шумен. Обръщам внимание, че 33 BG 0000432 „Голяма река" е обявена със Заповед № РД-239/ 22.03.2024 г. на Министъра на околната среда и водите, обн. ДВ бр.34/ 16.04.2024г.	
2.	ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ - ТЪРГОВИЩЕ	Задание за обхват и съдържание на ДОВОС	Представената документация относно инвестиционно предложение „Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма Презвитер, община Омуртаг, област Търговище", с възложител „КВИНС-АРГО"е изработена в съответствие с изискванията на Закона за ветеринарномедицинската дейност, Наредба №44/20.04.2006 година за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти, Наредба № 25/14.12.2005 година за минималните изисквания за хуманно отношение при отглеждане на кокошки носачки и Наредба №2/16.10.2000 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници. Без забележки.	-
3.	РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – ТЪРГОВИЩЕ	Задание за обхват и съдържание на ДОВОС	Експертният съвет на РЗИ–Търговище обсъди предоставената ни информацията, подадена в Заданието за обхват на ОВОС на ИП „Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище", с възложител „КВИНС-АРГО" ЕООД, с. Презвитер Козма, общ. Омуртаг. Становището на РЗИ – Търговище по отношение определяне степента на значимост на въздействието и риска за човешкото здраве е, че обхвата и съдържанието на Доклада удовлетворяват изискванията на Инспекцията. Становището на РЗИ – Търговище не отменя изискванията на нормативната уредба по опазване на околната среда. Без забележки.	-
4.	ОБЩИНА ОМУРТАГ	Задание за обхват и съдържание на ДОВОС	Във връзка с постъпило искане от „Квинс – Арго" ЕООД за консултации по чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда относно задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за инвестиционно предложение „Разширение на съществуваща	Цитираните анализи са детайлно изложени в ДОВОС.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, птицевъдски двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма Презвитер, община Омуртаг". Община Омуртаг счита, че при изготвянето на Доклада за ОВОС следва да бъдат анализирани и оценени: 1. Въздействията върху атмосферния въздух, включително емисии и миризми. 2. Управлението на отпадъците, птичия тор и отпадъчните води. 3. Въздействията върху повърхностните и подземните води. 4. Шумовото натоварване и транспортното обслужване на обекта. 5. Въздействията върху населението и околната среда в района на инвестиционното предложение. 6. Мерките за предотвратяване, ограничаване и мониторинг на евентуални неблагоприятни въздействия.	
5	КМЕТСТВО С. КОЗМА ПРЕЗВИТЕР	Задание за обхват и съдържание на ДОВОС	Във връзка с постъпило искане от „Квинс – Арго" ЕООД за консултации по чл. 95, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 9, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда относно задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС за инвестиционно предложение „Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма Презвитер, община Омуртаг", Община Омуртаг счита, че при изготвянето на Доклада за ОВОС следва да бъдат анализирани и оценени: 1. Въздействията върху атмосферния въздух, включително емисии и миризми. 2. Управлението на отпадъците, птичия тор и отпадъчните води. 3. Въздействията върху повърхностните и подземните води. 4. Шумовото натоварване и транспортното обслужване на обекта. 5. Въздействията върху населението и околната среда в района на инвестиционното предложение. 6. Мерките за предотвратяване, ограничаване и мониторинг на евентуални неблагоприятни въздействия.	Цитираните анализи са детайлно изложени в ДОВОС.
6	БДЧР	Задание за обхват и съдържание на ДОВОС	1. В Доклада за ОВОС да се представи информация за връзката на ИП с действащите Планове за управление на речните басейни в Черноморски район (ПУРБ 2022-2027 г.), съгласно РДВ 2000/60/ЕС и Планове за управление на риска от наводнения в Черноморски район (ПУРН 2022-2027 г.), съгласно Директива 2007/60/ЕС, вкл. специфични цели.	1. В ДОВОС са описани връзките на площадката, предмет на инвестиционното предложение, с действащите Планове за управление на речните басейни в Черноморски район (ПУРБ 2022-2027 г.), съгласно РДВ 2000/60/ЕС и Планове за

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, еленински дюр
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvinss@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			- Съгласно ПУРН 2022-2027 г. територията на ИП не попада в обхвата на определен район със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН). В ПоМ на ПУРН няма заложени конкретни мерки имащи отношение към инвестиционното предложение. 2. Описанието и анализът на компонентите на околната среда в част „Води" на ДОВОС да се изготви съобразно информацията за водите и водните тела в Плана за управление на речните басейни в Черноморския район (ПУРБ) 2022-2027 г. Докладът за ОВОС следва да обхваща всички възможни въздействия върху количеството и качеството на повърхностните и подземните води. 2. Необходимо е да бъдат оценени вероятните отрицателни въздействия върху повърхностните и подземните водни тела, и зоните за защита на водите, произтичащи от реализацията на планираните дейности в обхвата на ИП, от гледна точка на постигане на целите на околната среда. Да се включи информация за всички зони за защита на водите, определени по чл. 119а от Закона за водите, попадащи в обхвата на ИП. 3. При изготвяне на Доклада за ОВОС да се имат предвид заложените в ПУРБ цели за опазване на водните тела, върху които попада територията на ИП, както и програмите от мерки за предотвратяване и намаляване на значителни вредни въздействия върху повърхностните и подземни води. В доклада да се разпишат конкретни мерки за недопускане или намаляване на отрицателните въздействия върху повърхностните и подземните водни тела, от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние заложени в ПУРБ 2022-2027 г. 4. Да се представи информация за приложимите мерки от Програмите от мерки на ПУРБ и ПУРН и техните ЕО, съотносими към предлагането на ИП. 5. При планиране на предназначението и начина на устройство на структурната част на територията обхваната от ИП, да се имат предвид забраните и ограниченията, регламентирани в Закона за водите. При изготвянето на Доклада за ОВОС да се обърне внимание на водните обекти (реки, язовири, дерета, долове, оврази, падини и др.) За осигуряване спазването на произтичащите забрани и ограничения съгласно Закона за водите, както и за издаване на разрешителни, е необходимо водните обекти	управление на риска от наводнения в Черноморски район (ПУРН 2022-2027 г.), съгласно Директива 2007/60/ЕС, вкл. специфични цели. 2. Описанието и анализът на компонентите на околната среда в част „Води" на ДОВОС е изготвено съобразно информацията за водите и водните тела в Плана за управление на речните басейни в Черноморския район (ПУРБ) 2022-2027 г. Описани са всички възможни въздействия върху количеството и качеството на повърхностните и подземните води. 3. При изготвяне на Доклада за ОВОС взети в предвид заложените в ПУРБ цели за опазване на водните тела, върху които попада територията на ИП, както и програмите от мерки за предотвратяване и намаляване на значителни вредни въздействия върху повърхностните и подземни води. В доклада са разписани конкретни мерки за недопускане или намаляване на отрицателните въздействия върху повърхностните и подземните водни тела, от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние заложени в ПУРБ 2022-2027 г. 4. В ДОВОС са описани всички приложими мерки на ПУРН и ПУРБ спрямо характера и местоположението на инвестиционното предложение. 5. Имотът, предмет на инвестиционното предложение, е с изготвен и влязъл в сила Подробен устройствен план – План за застрояване. Инвестиционното предложение и

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			да са отбелязани в КВС и в кадастралните карти с данни за границите и собствеността. 6. Възложителят е посочил, че съгласно изходни данни за проектиране с изх. № 267/27.05.2026 г. на „Водоснабдяване и канализация" ООД гр. Търговище в съответствие с Наредба № 4 за условията и реда за присъединяване на потребителите и ползване на водоснабдителните и канализационните системи от 2004 г. чл.14а. „В и К" ООД Търговище не може да присъедини ПИ 37811.37.17, местност „Бийорман", с. Козма Презвитер, общ. Омуртаг към водоснабдителната мрежа на с. Козма Презвитер, общ. Омуртаг, поради липса на водопровод , към който директно да бъде присъединен имотът. В село Козма Презвитер, община Омуртаг, „В и К" ООД Търговище не експлоатира канализационна мрежа. Необходимите водни количества може да се предоставят от водопроводната мрежа на гр. Търговище, като транспортирането им до обекта е за сметка на Възложителя. „В и К" ООД. Водоснабдяването на съществуващата инсталация, както и на бъдещото разширение, е осигурено от ВиК мрежата на гр. Търговище като водата се транспортира с автоцистерна и се съхранява във водоем на територията на площадката. 7. Възложителят е посочил, че при експлоатацията на инсталацията за интензивно отглеждане на птици - кокошки носачки, както и всички съпътстващи инсталации на площадката на „КВИНС-АРГО" ЕООД - птицеферма с. Козма презвитер не се образуват производствени отпадъчни води. Образуват се единствено битово-фекални отпадъчни води - от битовите помещения на обслужващия персонал. На площадката има изградени пречиствателни съоръжения за пречистване на отпадъчни води. Дъждовните води от площадката се оттичат повърхностно по терена без обособен поток и точка на заустване. Към новата офис сграда се предвижда изграждане на нова водоплътна черпателна шахта с обем 10 m3. След запълване на шахтата отпадъчните води се изчерпват от специализиран транспорт и се транспортират за	ДОВОС не предвиждат ново устройствено планиране. 6. Инвестиционното предложение и ДОВОС са съобразени изцяло с изходни данни за проектиране с изх. № 267/27.05.2026 г. на „Водоснабдяване и канализация" ООД гр. Търговище. 7. Формирането и управлението на отпадъчните води се запазва в заявените параметри. 9. С инвестиционните проекти, в етапа на проектиране и строителство, ще бъдат предвидени мерки за преминаване на дъждовните води през наличната ограда на площадката. Същото е заложено като мярка в ДОВОС. 10. Управлението на торови маси се запазва в заявените параметри. На площадката се експлоатира 1 бр. съществуващо съоръжение за съхранение на тор. Предвижда се изграждане на 1 бр. ново съоръжение за съхранение на тор. 11. Управлението на торови маси се запазва в заявените параметри. На площадката се експлоатира 1 бр. съществуващо съоръжение за съхранение на тор. Предвижда се изграждане на 1 бр. ново съоръжение за съхранение на тор. 12. Проектирането и строителството на нови обекти и съоръжения са съобразени със предвидените забрани и ограничения, регламентирани в Закона за водите. Приложимостта на цитираните забрани и ограничения е разгледана в ДОВОС.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsz@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			пречистване в ПСОВ с действащо биологично стъпало. Дружеството разполага със сключени договори за транспорти и пречистване. 9. Да се предвидят дейности, осигуряващи бързо отвеждане на водите при интензивни валежи и наводнения от урбанизираните територии. 10. На стр. 27, Възложителят е посочил, че торта от птицефермата се транспортира в надлъжните торови ленти. Изведената тор се съхранява в предвидената за изграждане сграда – торохранилище. Периодът за съхранение ще бъде съобразен с действащите правила за добри земеделски практики. Капацитетът на торохранилището ще бъде 6 720 m3. 11. Възложителят е описал, че според европейските нормативни изисквания се изисква изграждането на специална площадка за съхранение на оборска тор. Торовата площадка следва да бъде изградена с водонепропусклив дъно. Липсата на площадка би довела до точково замърсяване на почвата и подпочвените води при площадките за съхранение на торта. След необходимия период на узряване торта ще се използва за наторяване на земеделски земи. 12. Проектирането и строителството на нови обекти и съоръжения да бъдат съобразени със предвидените забрани и ограничения, регламентирани в Закона за водите, включително: • Съгласно чл. 7, ал. 1 от Закона за водите, основен принцип при отношенията, свързани със собствеността върху водните обекти е упражняването на собственост без да се допуска нарушаване на целостта и единството на хидроложкия цикъл и на природната водна система. • Изискванията на чл. 118а и чл. 118в от Закона за водите съгласно които с цел опазване на подземните води от замърсяване се забраняват дейности, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на замърсители в подземни води; • Да се предвиди спазване на изискванията на чл. 198о от Закона за водите, предоставянето на ВиК услуги на потребители се извършва единствено от ВиК оператор по реда на ЗВ и на ЗУТ. За присъединяване към водоснабдителната и канализационна мрежа на населеното място, възложителят следва да има сключен писмен договор с ВиК оператор. • Изграждането на конструкции, инженерно-строителни съоръжения, постройки и други, при които се осъществява или е възможен контакт с	

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети промени Забележки
1	2	3	4	5
			подземните води, се извършва при условията и по реда на Закона за устройство на територията при спазване на изискванията за опазване на подземните води по глава осма, в съответствие с изискванията на чл. 46, ал. 2 от ЗВ; • Съгласно чл. 127 от Закона за водите, при проектиране, изграждане, реконструкция, модернизация и разширение на обекти, едновременно се проектират, изграждат, преустройват и разширяват необходимите съоръжения за пречистване на отпадъчните води. Забранява се въвеждането в експлоатация на обекти и осъществяването на дейности без приети по установения ред, пречиствателни съоръжения, освен в случаите, когато те не са необходими. • При необходимост от водовземане и/или ползване на повърхностен или подземен воден обект, следва да се има предвид, че тези дейности подлежат на разрешителен режим на основание на чл. 44 и чл. 46 от ЗВ. Разрешителни за водовземане и ползване на воден обект се издават при спазване изискванията на Глава четвърта „Разрешителен режим" в Глава осма „Опазване на водите и водните обекти" от ЗВ, и нормативните актове по прилагането му. • Да бъдат съобразени съответните забрани и ограничения за извършване на дейности, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на опасни и вредни вещества в подземните води, регламентирани в Наредба № 3/2000 г. за СОЗ и Заповедите за учредяване на СОЗ около водоизточници на територията.	
7	РИОСВ-Шумен	ДОВОС	1. Не са извършени посочените корекции в заданието по т. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 15 и 16, съгласно писмо с вх. № ОВОС-32-2/03.07.2026г., както и не е допълнено заданието за обхват на ДОВОС, съгласно проведените консултации с Община Омуртаг, Кметство с. Козма Презвитер и БДЧР, гр. Варна 1.1. Исканата промяна на съдържанието на доклада за ОВОС в т. 1 от писмо с вх. № ОВОС-32-2/03.07.2026 г., която да съответства на чл. 96, ал. 1 от *Закона за опазване на околната среда* не е извършена в цялост. Точка 2 от заданието, съответно и от доклада за ОВОС,	1. Исканите корекции са отразени в коригираното задание и основно в ДОВОС т.к. процедурата е за оценяване качество на ДОВОС, а не на Задание. Проведените консултации са отразени надлежно в посочената със Заданието табличка форма. Процедурата по ОВОС, определена с Наредбата за ОВОС, не определя повторно съгласуване или консултации по изготвеното задание за обхват и съдържание на ДОВОС.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066-212, факс: 06066-212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			разработен съобразно заданието, не съответства на чл. 96, ал. 1, т. 1, а), б), в) и г). Точка 6 от чл. 96, ал. 1 не е записана и не е разработена. В съдържанието на заданието да се добави в т.III Характеристика на околната среда, в която ще се осъществи ИП и прогноза на въздействието, в съдържанието на заданието да се допълни *„и т. ч. кумулативно"*. Схемата на консултациите да се допълни с консултацията с БДЧР, гр. Варна. Не е отразен коректно времевия период на процедурата по ОВОС. Да се коригира и допълни заданието. 2. В доклада за ОВОС да се представи коректна информация за водоснабдяването на разширението на птицефермата, посочено е „от водопроводната мрежа на птицефермата в с. Буйново". 3. В т. 2.2.2.2. *Инвестиционно предложение* са посочени за изграждане 7 броя сгради -5 животновъдни, 1 за склад за съхранение на торови маси и 1 офисна сграда. В т. 2.2.4.2 строителство, в т. 6.1. *Строителство и експлоатация на инвестиционното предложение, включително от дейностите по събаряне, разрушаване и извеждане от експлоатация, ако е приложимо*, има информация за изграждане на 6 броя сгради, няма информация за офисната сграда. Да се представи информация за изграждането на офисната сграда. 4. От представената информация в характеристика на инвестиционното предложение не става ясно: 4.1. Описан е производственият цикъл на съществуващата птицеферма, за производственият цикъл в хибридната волиерна система само технологичното оборудване е посочено. Да се допълни информацията с производственият цикъл в хибридната волиерна система.	Посочените корекции в заданието по т. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 15 и 16 са отразени в ДОВОС и са описани в справката за консултациите към съответното становище. 1.1. Съдържанието на ДОВОС съответства на чл. чл. 96, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда – нормативното разпореждане гласи **„доклад за ОВОС, който съдържа най-малко"**. В тази връзка всички изискващи се компоненти на доклад са съобразени с чл. 96 от ЗООС. Добавянето на допълнителни раздели и точки в съдържанието на ДОВОС е разрешено и не противоречи на практиката вкл. на РИОСВ-Шумен. ДОВОС е допълнен с раздел „Описание на взетите предвид налични резултати от други съответни оценки по реда на националното законодателство, свързани с инвестиционното предложение и изготвени преди доклада за ОВОС" съответстващ на чл. 96, ал. 1, т. 6 от ЗООС. В съдържанието на заданието в т. III исканият текст е отразен – не се налага повторно отразяване. Схемата на консултациите е допълнена с консултацията с БДЧР, гр. Варна. Коригиран е времевия период на процедурата по ОВОС. 2. В доклада за ОВОС е представена коректна информация за водоснабдяването на разширението на птицефермата, посочено е основно от водоснабдителната система на гр. Търговище и резервно от водопроводната мрежа на птицефермата в с. Буйново. Твърдението не е грешно.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvma@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			4.2. В колко силоза и с какъв капацитет ще бъде съхраняван фуража. Налична е информация: „техническа информация-2 бр. силоза с вместимост 41,8 м³", „Шнек система (S150, K150) – Шнек S150 капацитет 19 000 kg/h, дължина 9м и Шнек K150 капацитет 17 000 kg/h, дължина 19м -2 броя" и „хранителните линии ще се захранват от бункер за фураж, разположен напречно на сградата". Да се допълни информацията.	3. В точка 6 е допълнена информация за офис сградата. 4.1. Хибридната волиерна система също представлява клетъчна система, но от отворен тип. Производствените цикли са еднакви. Не се налага допълване. 4.2. В описателната част е посочено, че се описва оборудването на една сграда и петте сгради са еднакви. Логично на площадката ще бъдат разположение 2 х 5 или общо 10 бр. силози. Не се налага допълване. 4.3. В рамките на площадката са разположение 2 бр. съществуващи складове за яйца, от които единия е разширен с ново помещение. Не се налага изграждане на нов склад за яйца. Поради този факт не е извършвано описание на складово помещение. 4.4. Водозахранването се осъществява с тръби. Осветлението – с кабели и осветителни тела. Изходящ въздух е отработения въздух изпускан през вентилационната система, с Ра (паскали) е представена стойността на напора. Това са параметри от технологичното оборудване, които нямат отношение към оценка на въздействието върху околната среда. 4.5. Сградите ще бъдат двуетажни. Всеки етаж от сградата ще бъде оборудван с по 3 етажна волиерна система от клетки. Това са параметри от технологичното оборудване, които нямат отношение към оценка на въздействието върху околната среда. 4.6. Водата достига до поилките по тръби. Това са параметри от технологичното оборудване,
			4.3. Описани са технически параметри на надлъжно и напречно яйце-събиране, като не е пояснено как ще се извършва събирането на яйцата, и след събирането им къде ще се складират. Предвиден ли е склад за съхранение на яйцата от разширението на птицефермата с 315 660 места за птици.	
			4.4. Да се поясни какво обхваща и как ще се реализира: главно водозахранване горно и долно ниво; осветление горно и долно ниво /в системата, под системата и на пътеката и охлаждането на птиците – посочени са само технически характеристики. Да се поясни използваният термин „Изходящ въздух (@41Pa и @24Pa)".	
			4.5. Не е посочено многоетажната конструкция на хибридната волиерна система на колко етажа ще бъде изградена, предвид посочената височина на предвидените за изграждане животновъдни сгради 8,95 м. Да се опише волиерната система на колко етажа ще бъде.	
			4.6. Как става отвеждането на водата от резервоара за съхранение на вода до поилните чашки и главното водозахранване долно и горно ниво. Да се опише как достига водата от резервоара до поилните чашки и главното водозахранване долно и горно ниво.	
			4.7. Не е описана системата за събиране на торовата маса- има само техническа информация за торопочистване и сушене на торта и пътя	

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			на торовата маса до торохранилището. Да се допълни информацията. 5. На съществуващата птицеферма капацитетът е действителен, не е проектен. В описание на съществуващото положение е посочен проектен капацитет, да се отрази съществуващия. 6. При разглеждане на алтернативи „за най-добри налични техники" е посочено *„При модернизиция на съществуващите сгради (каквато е разглежданият случай)..."*, като ИП е свързано с изграждане на нови 5 броя животновъдни сгради. В тази точка е посочено, че отглеждането на кокошки носачки ще се осъществява в общо 14 броя производствени сгради с общ капацитет 536 940 броя места за птици и предпочитаната технология е клетъчно отглеждане, при което птиците обитават клетъчни батерии. В точка Характеристика на ИП е посочено, че всяка от петте сгради ще бъде оборудвана с единично оборудване и е предвидено волиерно отглеждане в хибридна клетка с въздушен канал. Разглежда се само технологията клетъчно отглеждане, при което птиците обитават клетъчни батерии и на фиг. № 3.3.2-1 Принципна схема на животновъдна сграда за отглеждане на птици е представена схема на клетъчна батерия. Не е направено сравнение на клетъчното отглеждане, каквото е съществуващото в птицефермата и волиерно отглеждане в хибридна клетка с въздушен канал, което е избрано като технология за отглеждане на кокошките след разширението на птицефермата, и не е показано, защо е избрана тази алтернатива. При описание на волиерното отглеждане да се посочат параметри на свободното пространство, което кокошките обитават извън клетката. 7. Заданието не е утвърдено, с писмо вх. № ОВОС-32-2/03.07.2026г., РИОСВ - Шумен се е произнесла по него и е посочила необходимостта от допълване на заданието. Да се премахне текста утвърдено задание от *„В съответствие с утвърдено задание за обхват и съдържание на*	които имат отношение към оценка на въздействието върху околната среда. 4.7. Начина на събиране на торовите маси е съществуващ и е бил предмет на проверки на експерти на РИОСВ-Шумен многократно. Изземената от сградата тор се натоварва на товарно МПС и се транспортира до предвиденото ново или съществуващо торохранилище. 5. Капацитетът на фермата е проектен т.к. съществуващият капацитет ежедневно се променя поради смъртността на птиците. Този термин няма отношение към оценката на разработката. 6. Текстът за инвестиционното предложение е коригиран. Производствения цикъл няма разлика. Волиерната хибридна клетка се извършва клетъчно отглеждане. Схемата при волиерно отглеждане е идентична с представената. Различава се единствено по броя етажи. 7. По заданието се извършват единствено консултации съгласно Наредбата за ОВОС. Подобен текст не фигурира в ДОВОС. 8. Текстът е коригиран. 9. Забележката за част „води" не фигурира в становището на БДЧР в качеството на компетентен орган. Територията на Община Омуртаг попада в районите на БДДР и БДЧР. Цитираният текст е използван от действащия и одобрена Програма за опазване на околна среда на Община Омуртаг 2020 – 2027 г., които е водещ регионален документ в областта на околната среда. В ДОВОС е представена актуална

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон, 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinss@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			Доклад за ОВОС характеристиката и въздействието върху този вид отпадъчни води няма да бъде разглеждан с настоящия доклад" на стр. 79 и се уточни кои са „този вид отпадъчни води".	информация от извършен мониторинг на тези пунктове. 10. Последните налични данни за този мониторингов пункт са от 2021 г. ДОСВ е допълнен с информация за мониторинга. 11. Инвестиционното предложение не предвижда отоплителна система. 12. Волиерната система представлява клетъчно отглеждане в отворена клетка. Липсва несъответствие. Инвестиционното предложение не предвижда осигуряване на свободни площи или двор за обитаване. 13. Липсва несъответствие. Заключението от т. 5.1.3. съответства на обобщението в Матрица 1. Заключението от т. 5.2.2.1. съответства на обобщението в Матрица 2. В тези таблици е посочено липса на въздействие (нулево). 14. Това въздействие е отчетено в етапа на реализация (т. 5.1.4.). В т. 5.2.4 е разгледано единствено въздействието в етапа на експлоатация. Същото е видно от съответните раздели на ДОВОС. Не се налага корекция или допълване. 15. Потвърждаваме – теренът, върху който ще се реализира инвестиционното предложение, е урбанизирана територия с влязъл в сила ПУП-ПЗ. Имотът е част от бивш стопански двор, в който са изградени съществуващите сгради на инсталацията. Инвестиционното предложение предвижда разширение на съществуваща птицеферма. Оградата около терена е налична и е видима от преминаващите по прилежащия първокласен път. Текстът за наличие на почви е
			8. Предвид че ще се изграждат животновъдни сгради за реализиране на ИП, в т. 3. Описание на разумни алтернативи, не е коректно отразено с какво е обвързано ИП, наличен е текст. *„Предложението ще се реализира върху собствен терен, в който ще се извърши оборудване и експлоатация на съществуващи сгради"*. Да се коригира текста.	
			9. В т. 4.5. Води: 9.1. Не е отразено кой извършва наблюдения на състоянието на повърхностните води на територията на Община Омуртаг (БДДР). Описани са резултати от проведен мониторинг за 2017-2018г. за *Голяма река (Бикодере) – водно тяло BGIYN600R1025 и Язовир Изпребцио на р. Бикодере – водното тяло с код BGIYN600L1024* и през 2018г. на *Подземно водно тяло с код BG1G0000TJK045 и име „Карстови води в Централния Балкан"*. При наличие на по-актуална информация да се замени.	
			10. В т. 4.6.2. *Замърсяване на почвите в Община Омуртаг* не са представени актуални данни от мониторинг на почвите, посочени са резултати от 2017 г. Да се представят актуални данни.	
			11. Не е представена еднозначна информация относно наличие на отоплителна система при отглеждането на кокошки носачки в доклада за ОВОС. Да се представи в точки 4.12.1 5.2.1.2 и т. 2.2.5.2.2 коректна и еднозначна информация.	
			12. В т. 5.2.1.2 информацията „Предвидената технология е на клетъчно отглеждане. При него птиците обитават клетъчни батерии.", не кореспондира с предвидената технология на отглеждане в ИП.	

„КВИПС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvips@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			13. В таблиците в т. 5.2.2.1, отчитащи значимостта на въздействието на инвестиционното предложение върху повърхностните води и подземните води, и в т. 5.1.3. Земни недра, не е посочен вида на въздействието, съобразно посочените показатели /положително, отрицателно/ в таблиците. 14. В таблицата в т. 5.2.4 Върху земите и почвите, не е отчетено въздействието върху почвите при изграждане на животновъдните сгради. 15. В т. 5.2.5 са налични текстове, които не съответстват на ИП: *„Инвестиционното предложение „Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище" е възложител „КВИНС-АРГО" ЕООД е разположена изцяло върху урбанизиран терен. Върху настоящия имот е изградена действаща птицеферма."; „Птицефермата обект на инвестиционно предложение за „Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище", се намира в процес на експлоатация и в момента. Достъпът до терена е ограничен от ограда по целия периметър."; „Реализацията на ИП ще се извършва изцяло на територията на съществуващата в момента птицеферма." и „Площадката на инвестиционното предложение е съществуваща птицеферма и е електрифицирана."* и т. 5.3.2.1 *„Контакт между птиците и външна среда може да се осъществи само при зареждането на еднодневните пилета за отглеждане в сградата (разтоварване на касетите с пилета) и при изнасянето на подрастналите птици за продажба (натоварване в специализирани камиони) и „Горими източници се явяват отоплителните печки към всяка сграда".* Да се преработят текстовете съобразно ИП.	коригиран. Не се налагат значими корекции на текстовете. 16. Програмата по зареждане на отделните сгради във фермата не е на принципа – всички сгради заредени в една и съща дата и освободени в една и съща дата. Предвид големия брой сгради, които ще са налични след реализация на инвестиционното предложение, може да се достигне до честота от 45 дни за зареждане на една сграда до зареждане на следваща. Не се налага промяна. Същото няма особено значение за оценяване на въздействието. 17. Целия ДОВОС разглежда комбинираното въздействие от съществуващата инсталация и бъдещото разширение. Извършеният анализ е по всеки компонент и фактор поотделно. Излишно е да се преповтаря налична в доклада информация, а е достатъчно да се направи препратка към съответната точка. Посочените стойности на замърсители в атмосферния въздух за визуализирани в съществуващо и бъдещо (след реализация) състояние. Заключението е направено на база на ясни и точни анализи. 18. Естеството на инвестиционното предложение не е свързано с възможност за възникване на големи аварии. Съгласно § 1, т. 54а от Допълнителните разпоредби на Закона за опазване на околната среда (ЗООС): „Голяма авария" е възникване на голяма емисия, пожар или експлозия в резултат на неконтролируеми събития при операциите на предприятие или съоръжение в обхвата на глава седма, раздел I от ЗООС, което води до сериозна опасност за човешкото здраве и/или околната среда —

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvinc@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			16. Налични е текст в т. 5.2.9: *„Ще се формира шумово натоварване и от следните периодични източници: Транспорт на животни до и от площадката. Честота – регулярно на всеки 45 дена на хале"*, от който не става ясно какви животни ще се транспортират на всеки 45 дни, да се поясни.	непосредствена или забавена, вътре или извън предприятието — и включва едно или повече опасни вещества по приложение №3 към ЗООС. Разглежданата площадка не попада в обхвата на глава седма, раздел I от ЗООС.
			17. В т. 6.5. Комбиниране на въздействието с въздействието на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения не е оценено комбинирането на въздействието с въздействието на съществуващата птицеферма в съседен имот, само са посочени препратки към отделни точки на доклада за ОВОС. Да се оцени въздействието на ИП със съществуващата птицеферма в цялост.	19. Информацията от т. 7.1. е копирана в другия раздел. 20. Включен е текст в заключението относно въздействието върху почвите в района на площадката. Неточният текст е коригиран. 21. Включени са допълнителни мерки по компонент „Атмосферен въздух" за етап реализация.
			18. В т. 9. Описание на очакваните значителни неблагоприятни въздействия на инвестиционното предложение за околната среда и човешкото здраве, произтичащи от уязвимостта на инвестиционното предложение на риск от големи аварии и/или бедствия, които са от значение за него не е оценен риска от големи аварии. Посочени са сеизмични рискове, свлачищни рискове и наводнения, като не са определени приложими мерки, предвидени за предотвратяване или смекчаване на значителните неблагоприятни последици на тези събития за околната среда и човешкото здраве, както и подробности за подготвеността и за предлаганото реагиране при такива извънредни ситуации.	22. Нетехническото резюме е съобразено с допълнения доклад по ОВОС. 23.1. ДОВОС е допълнен с данни за праховите емисии – количество, качество и емисионни нива. 23.2. Емисионните фактори са едни и същи за посочените SNAP кодове. Посочени са коректните кодове. Представените изчисления са адекватни и не се налага промяна. 23.3. Наредба № 2 от 19 февруари 1998 г. за норми за допустими емисии е действаща.
			19. В т. 15. Референтен списък, в който се изброяват подробно източниците, използвани за описанията и оценките, включени в доклада са посочени само част от използваните източници, другите са посочени в т. 7.1. Необходимо е да се посочат в т. 15 всички използвани източници, при изготвянето на доклада за ОВОС.	23.4. Данните са ползвани от действащи програмни документи на регионално ниво, които са съгласувани с РИОСВ. Допълнени са актуални данни. 23.5. Списъкът е допълнен. 23.6. Инвестиционното предложение не предвижда отоплителни уреди.
			20. В т. 11. Заключение в съответствие с изискванията на чл. 83, ал. 5 не е разгледано въздействието по време на строителните дейности, не е описано въздействието върху почвите при строителството. В същата	23.7. Наименованието на дружеството е коригирано. 24. Мерките са коригирани.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, столичен двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			точка е налично текст : *„.....изкърпва се монтаже в съществуващ сграден фонд на площадката на птицефермата"*, който не съответства на ИП. 21. Да се посочат мерки по време на строителството за атмосферния въздух. 22. Нетехническото резюме да се изготви съобразно преработеният и допълнен доклад за ОВОС. 23. В част атмосферен въздух: 23.1. На стр. 63 е представено: „В процесите на отглеждане на птици в производствената сграда се отделят незначителни количества прахови частици (в количество под ПДК), чието извеждане от помещението се осъществява с вентилационна система." *Да се посочи какво е основанието за това твърдение, и защо замърсителя прах не се явява източник на емисии в атмосферния въздух, извеждани организирано чрез вентилационната система и същият не е разгледан в представеното Математическо моделиране на емисиите.* 22.2. На стр. 66, 65, за направените изчисления в съответствие с утвърдена от МОСВ актуализирана „Методика за определяне емисиите на вредни вещества във въздуха" (Заповед № РД-165/20.02.2013 на МОСВ), изготвена на база ръководство за инвентаризация на емисии - EMEP/CORINAIR Emission Inventory Guidebook - 2006, на база CORINAIR-97 (SNAP97), и Актуализирана „Методика за изчисляване по балансови методи на емисиите на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферния въздух (съгласно EMEP/CORINAIR 1997 и 2000 г., 3-то издание от м. септември 2004г.)", са използвани съответните SNAP кодове и емисионни фактори (EF), на замърсителите за отглеждане на бройлери, а не за кокошки носачки каквато е предмета на ИП, и същите фигурират във всички таблици (№	25. С представянето на становищата справката за консултациите е допълнена. 26. Становищата на ОДБХ и РЗИ са „без забележки към съдържанието на Заданието за обхват и съдържание на ДОВОС. 27. Разделителния протокол е допълнен с необходимата информация 28. Като приложение към допълнения ДОВОС са представени двете декларации. 29. Като приложение към допълнения ДОВОС са представени двете декларации.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			2.2.5.2.2-4; № 2.2.5.2.2-5; № 2.2.5.2.2-6,; на стр. 147 таблиците Таблица № 4.3.4-1 ... и т.н.; на стр. 264 табл. № 5.2.1.2-1 ..... и т.н.). *В тази връзка да се направят нови изчисления съгласно описаните Методики, като се съблюдават SNAP кодове и емисионни фактори (EF) за кокошки носачки, вследствие на което се актуализират и данните посочени във всички таблици приложени в ДОВОС.*	
			22.3. На стр.138, стр.260, е цитирана Наредба № 2 от 19 февруари 1998 г. за норми за допустими емисии (концентрации в отпадъчни газове) на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници (Издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на промишлеността, министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на здравеопазването, Обн. ДВ. бр.51 от 6 Май 1998г., изм. ДВ. бр.34 от 14 Април 1999 г., изм. ДВ. бр.73 от 17 Август 1999г., изм. ДВ. бр.93 от 21 Октомври 2003г., изм. ДВ. бр.64 от 5 Август 2005г., изм. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г.), *същата не е актуална, в тази връзка да се направи инвентаризация на всички описани Наредби, касаещи „ Атмосферен въздух" и „Шум", и да се цитират актуални такива.*	
			22.4. На ст. 141 и стр. 142, са взети данни от НСИ за преброяването през 2011 г., за използваното битово отопление, както и сведения на Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата" към 31.12.2019 г., за автомобилния парк в Р. България. Предлагаме да бъдат използвани по-нови данни.	
			22.5. На стр. стр.145 са цитирани данни от Годишни доклади на РИОСВ-Шумен, за периода 2016 г. - 2019 г. да се актуализират посочените промишлени предприятия на територията на община Омуртаг, с такива които в момента на представяне на ДОВОС са действащи. Предлагаме на оператора да изиска информация от Годишни доклади на РИОСВ-	

„КВИНС – АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, спортивен двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			Шумови за актуален период, с което да бъдат и редуцирани старите данни /в случая стр. 143, стр.146/.	
			22.6. На стр. 220, стр. 247 и стр. 262 е описано: „Горивни източници се явяват отоплителните печки към всяка сграда. От експлоатацията им ще се емитират азотни и серни оксиди, въглероден оксид и прах. Съгласно представената количествена оценка в т. 2.2.5.2.3. на настоящия ДОВОС тези емисии са в минимални количества и не биха оказали значително отрицателно въздействие върху околната среда и човешкото здраве." Информацията следва да се коригира.	
			22.7. На стр. 350 в цитата „в годишен и краткосрочен аспект качеството на атмосферния въздух няма да бъде повлияно отрицателно след реализация на инвестиционното предложение на „БРАТЯ ТОМОВИ" АД, като въздействието е само в непосредствена близост до площадката", информацията да се коригира в съответствие с оператора „КВИНС-АРГО" ЕООД, гр. Лозница.	
			23. На стр. 367, мярка 34 да се коригира, като се посочат конкретни мерки. Като мярка 28 на стр. 366 е посочена мярка за използване на оборотни опаковки и съдове за многократна употреба, като се препокриват двете мерки.	
			24. Да се коригира и допълни информацията относно проведената консултация с Басейнова Дирекция Черноморски район гр. Варна. Да се добави информацията от резултати от проведената консултация Басейнова Дирекция Черноморски район гр. Варна.	
			25. В табличната форма на изразяване на становища, мнения и препоръки не е представена консултацията с БДЧР, да се допълни. В същата таблица да се отразят становищата на ОДБХ-Търговище и РЗИ Търговище, отбелязано е само *„Без забележки"*.	

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, административна сграда
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			26. В разделителният протокол не е отразено кой е изготвил т. 4.3. *Атмосферен въздух*, т. 6. *Описание на вероятните значителни последици от въздействията на инвестиционното предложение за околната среда* и т. 8 *Описание на предвидените мерки за избягване, предотвратяване, намаляване и при възможност - премахване на установените значителни неблагоприятни последици за околната среда и човешкото здраве, и описание на предложените мерки за наблюдение* от доклада за ОВОС, съответно не е налични негов подпис. 27. Да се представят: 27.1 Електронно подписания Разделителен протокол от Красимир Киров за установяване на валидност на подписа в него. 27.2. Декларацията на Константин Банушев собственоръчно подписана или подписана с електронен подпис.	
8	БДЧР	ДОВОС	БДЧР е изразила становище до възложителя „КВИНС-АГРО" ЕООД с копие до РИОСВ -Шумен във връзка чл. 9, ал. 1 относно обхват и съдържание на ДОВОС. В тази връзка Ви информирам, че БДЧР ще изрази становище по чл. 14, ал. 11 от НУРИОВОС, след допълване на ДОВОС за ИП „Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище", с възложител „КВИНС - АГРО" ЕООД.	БДЧР не изразява становище по представения ДОВОС. Налице е хипотеза по чл. 14, ал. 11 от Наредбата за ОВОС.
9	„Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Търговище	ДОВОС	1. Новото Инвестиционно предложение е разширение на Птицеферма при с. Козма презвитер, община Омуртаг, увеличаване на капацитета на отглежданите кокошки за яйца с допълнително 315660 броя. На стр. 25 от ДОВОС общо капацитета на обекта се предвижда да стане 536 940 броя места за птици. 2. Предвидените водни количества за водоползване в таблица 2.2.3.2.2-1 на стр. 27, стр.29, стр.30 са дадени за птиците - пиене и охлаждане - 52042 м. куб./год. при норма 0,105 м.куб./год за брой птица и 329 м.куб./год за	1. Заявеният капацитет на инсталацията се запазва. 2. Представените водни количества са за единица капацитет и за жизнен цикъл, който е различен от 1 календарна година. С цел проследимост на изчисленията стойностите в ДОВОС са променени за 1 година.

„КВИНС - АГРО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			персонала общо. При изчисление на количеството птици и нормата за птиците, се констатира, че необходимото водно количество е : Qroб. = 536 940 бр X 0,105 м. куб./год./бр. = 56 379 м. куб./год. общо. Установява се, че предвидените Сгод.-52 042 м.куб./год не отговарят на изчислените Qroбх- 56379м.куб./год. общо. Огод.-52042 м.куб./год < Огод-56379м.куб./год. Кое количество е действителното? 3. На стр. 26 от ДОВОС е записано, че " осигуряване захранването на площадката с вода се осъществява от водопроводната мрежа на птицефермата в с. Буйново, собственост на „КВИНС-АРГО" ЕООД, съгласно Договор с „Водоснабдяване и канализация" ООД гр. Търговище за доставка на води." Записаното за водовземане от с. Буйново за водоползване на Птицеферма при с. Козма презвитер, не отговаря на действителността. Водовземането реално се осъществява от водопроводната система на гр. Търговище. В момента и в бъдеще за обекта ще се осигурява необходимото водно количество от Водопроводната система на гр. Търговище. Това се извършва от определен от "В и К" ООД в гр. Търговище кран, след измерване с водомерно устройство. Транспортирането на водата до обекта е за сметка на Възложителя. „В и К" ООД Търговище носи отговорност за качеството на водата, съгласно Наредба 9 от 16.03.2001 г. до точката на водовземане. За осигуряването на водовземане от водопроводната система на гр. Търговище е издадено Становище на "В и К" ООД Търговище с вх. № 738/27.11.2024 г., до фирмата, съгласно Заявление от „КВИНС-АРГО" ЕООД с вх. № 41/26.11.2024 г. 4. По отношение на отпадъчните води, формирани от дейността на инвестиционното предложение, се предвижда да бъдат поток Битово-фекални. На стр. 75 от ДОВОС е записано, че са изградени 3 бр. съществуващи черпателни шахти с обем 2 х 15м.куб. и 1 х 10м. куб. Предвижда за новото разширение допълнително изграждане на нова "Черпателна шахта" с обем 10 м. куб. След запълване обема й отпадъчните води и утайки, се изчерпват и транспортират за предаване на ПСОВ. Тези	3. В рамките на с. Буйново оператора притежава собствен обект, който е водоснабден от селищната водоснабдителна система на база на сключен договор. Захранването с вода от там и с помощта на специализирано МПС е резервен вариант. 4. Формирането, съхранението и управлението на битово-фекалните отпадъчни води се запазва в заявените и съществуващи параметри. 5. Формирането, съхранението и управлението на битово-фекалните отпадъчни води се запазва в заявените и съществуващи параметри. 6. В ДОВОС са предложени мерки във връзка със становището на ВиК.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212; факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			съоръжения са септични ями за приемане и изчерпване на БФОВ, с черпателна шахта. В таблица № 2.2.5.1-2 , позиция 13 на стр. 54 от ДОВОС годишния обем на утайките от септични ями с код 20 03 04 е максимален до 420м. куб. На стр.5 от ДОВОС са записани като Q - количества на отпадъчните води : Q ден = 1,151 m3/d - м.куб./ден. Q год = 420,00 m3/y - м.куб./год. Отпадъчните води периодично ще се изчерпват и приемат от ГПСОВ. Най-близката Пречиствателна станция до обекта е ГПСОВ Търговище. 5. В Плана за предвидените мерки, табл. 6.1., т. 14 е предвидено "Извършване на изчерпване и предаване на отпадъчни води единствено на ПСОВ с действащо биологично стъпало..." "В и К" ООД Търговище приема Доклада за ОВОС, като предлагам: 1. Да се уточнят еднозначно необходимите максимални водни количества за водовземане от водопроводната система на гр. Търговище с точен увеличен капацитет за експлоатация на обекта след реализацията на разширението му. 2. Да се коригира и опише в ДОВОС място на водовземане съгласно Становище с изх. №738/27.11.2024г., на "В и К" ООД Търговище, по Заявление на „КВИНС-АРГО" ЕООД с наш вх. № 41/26.11.2024г. и включи като мярка в част "Води" на Таблица №6-1. - План за изпълнение на мерките. 3. Да се предвиди сключване на актуализиран Договор с "В и К" ООД Търговище, за водовземане и поглъщане вода за Птицеферма с. Кочмя Презвитер, община Омуртаг при разширението му с новите водни количества от водопроводната система на гр. Търговище. 4. Да се предвиди сключване на актуализиран Договор с "В и К" ООД Търговище за приемане от ПСОВ Търговище, на Формираните отпадъчни води от Птицефермата с новите увеличени водни количества от разширението.	
10	ИАОС	Оценка по чл. 99а от ЗООС	***„Общи бележки*** *В представената информация по чл. 99а от ЗООС на стр. 13, за халета 8 и 9 е използван терминът „стокови носачки", а за всички останали халета кокошки носачки. С цел еднозначно определяне на информацията, следва*	1. Терминът „стокови носачки" е идентичен с „кокошки носачки". Представената схема ясно и еднозначно показва разположението на поземлен имот с

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Кочмя презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			да бъде приведена в съответствие с терминологията, използвана в действащото комплексно разрешително или да бъде представена изрична обосновка за използването на различно понятие. *Представена е нееднозначна информация за местоположението на новите хангари. От фигура 1-2 „Схема с разположение на площадката" (стр. 10) е видно, че ще бъдат разположени на запад от съществуващите досега сгради, а в информацията на стр. 120 е упоменато, че Новите птицевъдни сгради ще се изградят в непосредствена близост до инсталацията - северно от площадката."* *„Обръщаме внимание да се уеднакви информацията, относно наименованието на инвестиционното предложение, което е: „Разширение на съществуваща птицеферма в землите" имот с идентификатор 37811.37.3– по КККР" на с. Козма Презвитер, община Омуртаг, област Търговище", а на стр. 28, т. III. Оценка на приемане на НДНТ е посочено III.2 - Изграждане на нова сграда за отглеждане на птици, разширение и преустройство на съществуваща селскостопанска сграда (с идентификатор 30661.146.24 по КККР) в сграда за сортиране и експедиция на яйца и изграждане на склад за временно съхранение на тор в УПИ 11-317,516, кв. 79 по плана на с. Шарани, общ. Габрово".* *„Единица капацитет определена от възложителя е един брой птица/годишно. Единицата капацитет за инсталацията следва да бъде определена като брой места за птици. Нормата за ефективност за консумацията на ресурси, суровини, спомагателни материали, горива и отпадъци (пряко образувани от производствената дейност) следва да се изчислява за единицата капацитет - брой места за птици. Предвид това представените норми за ефективност следва да бъдат преизчислени по следния начин: годишното количество консумирани ресурси, суровини, спомагателни материали, горива и отпадъци (пряко образувани от производствената дейност) се разделя на броя места за птици, като получената стойност се замва годишна норматив за ефективност за единица капацитет. Жизненият цикъл на кокошките носачки е с продължителност 13 месеца."* ***„Консумация на вода***.	идентификатор 37811.37.17 непосредствено до площадката с издадено комплексно разрешително в посока **север**. В посока запад от площадката преминава първокласен път от републиканската пътна мрежа. 2. Допуснатата неточност е коригирана. 3. Не съществуващ разлика в посоченото наименование на единицата капацитет – един брой птици/годишно и брой места за птици имат една и съща стойност. Този термин не променя представените изчисления, стойности и норми на ефективност. Извършена е корекция на наименованието на единицата капацитет съгласно посочените от ИАОС изисквания. *4.* Водоснабдяването на птицефермата се извършва от селищната водоснабдителна система на с. Козма Презвитер /по отношение питейно-битови цели/ и чрез МПС /водоноски/ от водоснабдителната система на гр. Търговище или водоснабдителната система на с. Буйново /за животновъдство/. В рамките на с. Буйново операторът притежава собствени стопански обекти, които са водоснабдени от мрежата на „Водоснабдяване и канализация" ООД , гр. Търговище. Към момента основното захранване на фермата е чрез специализирано МПС от водопреносната системи на гр. Търговище. И двете твърдения са адекватни и отговарят на действителността. 5. Не се предвижда отопление на сградите. Нормата за ефективност и годишната стойност са представени спрямо указанията на ИАОС. *6.* Нормата за ефективност и годишната стойност са представени спрямо указанията на ИАОС. В

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон; телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinv@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			Представените данни относно използването на вода за производствени нужди - за поене на животните и за охлаждане на помещенията, следва да бъдат преизчислени в съответствие с посочената по-горе единица капацитет. *От представената информация не става ясно как ще се осъществява водоснабдяването на площадката с вода за производствени нужди, тъй като в представената документация е посочена противоречива информация относно начина на водоснабдяване.* *На стр. 28 е посочено, че „Водоснабдяване и канализация" ООД гр. Търговище не може да присъедини новия имот с идентификатор 27811.37.17 към водоснабдителната мрежа на с. Козма Презвитер, поради липса на водопровод, към който имотът да бъде директно присъединен. Съгласно действащото КР захранването на площадката с вода се осъществява от водопроводната мрежа на с. Козма Презвитер, съгласно договор с „ВиК" ООД гр. Търговище за доставка на вода. На стр. 53 е посочено, че водоснабдяването на птицефермата се осъществява чрез селищната водоснабдителна система на с. Козма Презвитер (за питейно-битовите нужди) и чрез МПС водовземане от водоснабдителната система на гр. Търговище (за животновъдство). На стр. 99 е отбелязано, че водоснабдяването на площадката се осъществява от водопроводната мрежата на птицеферми в с. Бунино, собственост на „КВИНС-АРГО" ЕООД, съгласно договор с „ВиК" ООД гр. Търговище за доставка на вода. Доставката на вода до птицефермата в с. Козма Презвитер ще се реализира със специализиран транспорт, собственост на дружеството и ще се съхранява в стоманобетонов резервоар (водохранилище) с обем V=300 m3."* ***„Консумация на енергия*** *Представени са данни за консумацията на електроенергия. Нормата за ефективност за консумация на електроенергия не е изчислена спрямо броя места за птици в инсталациите. От представената информация не става ясно дали на площадката ще се консумира топлоенергия. На места в информацията е посочено, че отопление на сградата за отглеждане на птиците не се предвижда, докато същевременно на стр. 136, в раздел*	действащото КР подобна норма не е поставена т.к. храненето на птиците е „на воля". *7.* Пряко инсталацията не използва горива. Дизелово гориво се използва от аварийн дизелов агрегат за производство на ел. енергия при спряно електрозахранване. Инсталацията използва тази електроенергия при отпадане на напрежението по централното електрозахранване. Текстът на стр. 109 е редактиран с цел яснота. *8.* На площадката не се предвиждат други точкови източници на емисии освен вентилационната система. Не се предвиждат отоплителни печки при работата на инсталацията. Изготвеното математическо моделиране (Приложение № 1) съдържа необходимите емисионни данни при работата на инсталацията. Непредставянето на съответното приложение е пропуск на РИОСВ-Шумен. *8.* Към настоящият момент генерираните на територията на производствената площадка битово-фекални отпадъчни води да се отвеждат в 2 бр. водоплътни черпателни шахти с обем 15 м^3 всяка и 1 бр. водоплътна черпателна шахта с обем 10 м^3. Инвестиционното предложение предвижда към новата офис сграда да се изгради нова водоплътна черпателна шахта с обем 10 м^3. След запълване на шахтата отпадъчните води се изчерпват от специализиран транспорт и се транспортират за пречистване в ПСОВ с действащо биологично стъпало. Дружеството

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, еленински дистр
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			„НДНТ 29", е посочено, че ще се използват калорифери за отопление на птиците." ***„Консумация на основни суровини*** *Посочена е основната суровина - фураж, която се използва в инсталацията при отглеждане на птици. Представените данни относно консумацията на фураж следва да бъдат преизчислени в съответствие с посочената по-горе единица капацитет, а именно брой места за птици в инсталацията."* ***„Употреба на опасни вещества*** *Съгласно спецификата на дейността не се използват опасни вещества пряко в производствения процес. В Решение № 2017/302 ЕС за формулиране на заключения за НДНТ при интензивно отглеждане на птици или свине няма количествени ограничения за употребата на опасни вещества.* *Установено е несъответствие в НДНТ 29, а именно: на стр. 109 е посочено, че не се използва гориво, поради което техниката съгласно НДНТ 29 е определена като неприложима. Същевременно на стр. 136, по отношение на НДНТ 29, е посочено следното: "Операторът документира количествата употребени горива дизелово гориво за работата на дизеловия агрегат за н-во на ел. енергия при спиране електрозахранване и за работата на калориферите за отопление на птиците". С оглед на горепосоченото информацията следва да бъде уеднаквена.* ***„Количество и вид на вредните вещества, изпускани в атмосферния въздух (вкл. параметри на изпускащите устройства ИУ)*** *Точкови източници/изпускащи устройства (ИУ) на замърсяване на атмосферния въздух от работата на инсталацията са вентилационната система на животновъдните помещения за отглеждане на птици - кокошки носачки. Изхвърлянето на отработения въздух от работните помещения на инсталацията се извършва чрез изпускащи устройства (стенни вентилатори) разположени на надлъжните стени на всяка от сградите за отглеждане на птици. На територията на площадката ще са разположени общо 234 бр. точкови източници на отпадъчни газове в атмосферния въздух (стенни и покривни вентилатори).*	разполага със сключени договори за транспорти и пречистване. В оценката по чл. 99а са представени параметрите на инсталацията в нейната цялост след реализация на инвестиционното предложение. 9. Образуваната животинска тор се продава единствено за наторяване на земеделски земи. Текстът в НДНТ 13 е коригиран.

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопанския двор
телефон: телефон 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvinis@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			Представени са параметри на изпускащите устройства – височина, диаметър, температура, дебит на газовете. В Таблица № 3.2.1-1. Точкови източници на емисии в атмосферния въздух има разминаване в броя на ИЗ (вентилатори) и техните дебити. *От представената информация не става ясно дали на площадката се предвиждат други организирани източници на емисии - уреди за отопление на халетата.* *На площадката ще се съхранява твърд оборски тор в съществуващ склад. Инвестиционното предложение предвижда изграждане на ново складово съоръжение за съхранение на тор с размери 84.5 х 19.5 метра. Предвидени са техники за намаляване на емисиите от съхранение на оборския тор съгласно НДНТ 14. Операторът не извършва третиране на оборски тор. Формираният тор се предава на външни лица за наторяване на земеделски земи.* *Не са представени прогнозни данни за количеството и вида на вредните вещества, които се очаква да бъдат изпускани в атмосферния въздух от вентилационните системи на сградите за отглеждане на кокошки носачки. На площадката ще се приложат мерки за намаляване на емисиите на амоняк, прах, екскретиран азот и фосфор, съответстващи на посочените в НДНТ 3, НДНТ 4, НДНТ 11 и НДНТ 31 от Решение № 2017/302 ЕС. Представени са изчислителни данни за количеството общ екскретиран азот и фосфор.* *Съгласно представената информация, в Приложение № 1 е представено Математическо моделиране на дисперсията на замърсителите в атмосферния въздух, и в Приложение № 2 - Електронен екземпляр + DAT файлове. Налично е само Приложение № 2, а Приложение № 1 липсва и следва да бъде представено. Не е извършено моделиране за замърсители прах (средногодишна и максималноеднократна концентрация) и не са представени използваните входни и метеорологични данни за модела. В тази връзка не може да се направи заключение, дали работата на инсталацията след реализиране на ИП ще доведе до нарушаване на действащите норми за качество на атмосферния въздух."* ***„Количество и вид на вредните вещества в отпадъчните води***	

„КВИИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			По данни от информацията, избраната технология на отглеждане на птиците не формира производствени отпадъчни води, а само битово-фекални, които ще се събират в 4 бр. водоплътни черпателни шахти и чрез специализиран транспорт ще се транспортират за пречистване до пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ), съгласно договор с ВиК дружество. Съгласно условията на действащото КР е разрешено генерираните на територията на производствената площадка битово-фекални отпадъчни води да се отвеждат в 2 бр. водоплътни черпателни шахти с обем 15 м³ всяка и 1 бр. водоплътна черпателна шахта с обем 10 м³. Не е ясно нещо от информацията дали се предвижда изграждането на нова водоплътна черпателна шахта. В случай, че се предвижда следва да бъде представена информация за обема и местоположението на същата. На площадката на дружеството няма изградена и не се предвижда изграждането на дъждовна канализация. Дъждовните води от площадката ще се оттичат повърхностно." ***„Количество и вид на образуваните от инсталацията производствени и опасни отпадъци*** *Не е представена едновъзлова информация относно последващото третиране на образуващите торови маси, а именно: в НДНТ 13 (стр. 129) е посочено, че „ Образуваната животинска тор се предлага за наторяване или за п-во на биогаз", докато в описателната част «от оценката по чл. 99а е посочено единствено, че животинската тор ще се предава за наторяване. В тази връзка следва да бъде представена едновъзлова информация за последващото третиране на образуваните торови маси.* *В случай че образуваната животинска тор ще се предава и за производство на биогаз, същата следва да бъде класифицирана като отпадък, предвид изискванията на чл. 2, ал. 2, т. 7, буква „б" от Закона за управление на отпадъците и да се попълни Таблица 7 Образуване на отпадъци от Методика за определяне на най-добрите налични техники, като се представи количеството генериран отпадък за единицата капацитет, съгласно броя места за птици в инсталацията."*	
11	БДЧР	ДОВОС 2	В изпълнение на чл. 14, ал. 11 от Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС, ЬДЧР има следните забележки и препоръки, които следва да бъдат отразени в ДОВОС:	В ДОВОС са отразени техническите забележки по т. 1, 2 и 3 от писмото на БДЧР.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			1. В т. 8.1. (на стр. 379) към изброените „Планове, програми и регистри" следва да се добави и „11ден за управление на риска от наводнения в Черноморски район 2022 - 2027 г.". 2. На стр. 170 от ДОВОС, подглавие „Наводнения" да се замени с „Риск от наводнения". 3. При информацията за подземното водно тяло (в т. 4.5.2.), да се добави следния текст: „Подземното водно тяло „Пукнатинни води в Предбалкан Валиже- Хотрив-апт Конево" е определено като зона за защита на питейните води съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 от Закона за водите с код BG2DGW000K1HB038". 4. Да се поясни начина на водоснабдяването на птицефермата и прецизира текста в ДОВОС, поради противоречие и разминаване в информацията, представена в ДОВОС и КР. „КВИНС-АРГО" ЕООД е оператор на КР 443-Н2/2023 г. Съгласно представената информация към заявлението за издаване на КР, водоснабдяването на птицефермата се извършва от селищната водоснабдителна система на село Козма Презвитер - по отношение питейно-битовото водоснабдяване и чрез водоноски от водоснабдителната система на село Буйново - по отношение на водоснабдяването за животновъдство. Представен е Договор 56/9 от 03.04.2012 г. с ВиК гр. Търговище за водоснабдяване на птицеферма в с. Козма презвитер, общ. Омуртаг. Операторът не подава водовземно съоръжение за водоснабдяване на площадката. Не се предвижда промяна в нормата за ефективност при употреба на вода. В ДОВОС (на стр. 25) е посочено, че водоснабдяването чрез водоноски е от водоснабдителната система на гр. Търговище или водоснабдителната система на с. Буйново /за животновъдство/.	По т. 4 - водоснабдяването чрез водоноски е от водоснабдителната система на гр. Търговище (основно) или водоснабдителната система на с. Буйново (резервно) за животновъдство. Водоснабдяването се осъществява чрез транспортиране на вода с автоцистерна. Не се налага корекция.
12	РИОСВ-Шумен	ДОВОС 2	Съгласно чл. 14, ал. 3, т. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС, приета с ПМС № 59/2003 г., изм. и доп.), оценката за качеството на представения коригиран и допълнен доклад за ОВОС е положителна, представената информация е с пропуски, които не са от съществено значение при вземане на решение по ОВОС.	В справката за консултации са отразени всички приети и неприети забележки от писмо с изх. № ОВОС-32-15/25.08.2026 г. Повтаряме ги отново: 5. Капацитетът на фермата е проектен т.к. съществуващият капацитет ежедневно се променя поради смъртността на птиците. Този

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			- Преработеният доклад е съобразен като цяло с изискванията, дадени с оценката на РИОСВ гр. Шумен с изх. № ОВОС-32-15/25.08.2026 г., изготвен е в съответствие със заданието и изискванията на чл. 96, ал. 1 от ЗООС, като не са отразени всички препоръки. - Резултатите от проведените консултации са взети предвид при изготвяне на доклада, разгледани са достатъчно алтернативи за осъществяване на инвестиционното предложение, направена е прогноза и оценка на очакваните въздействия върху околната среда и човешкото здраве, предложени са мерки за избягване, предотвратяване, намаляване на значителните неблагоприятни последици за околната среда и човешкото здраве и мерки за наблюдение, приложени са графични материали. - За доклада са получени положителни становища при извършените консултации на основание чл. 14, ал. 11 от Наредбата за ОВОС от РЗИ гр. Търговище, ОДБХ гр. Търговище, „ВиК" ООД гр. Търговище, Община Омуртаг и кметство с. Козма Презвитер. - С писмо изх. № КР-3717/25.09.2026 г., Изпълнителна агенция по околна среда е изразила становище за преработената и допълнена Оценка на прилагането на най-добри налични техники за ИП „Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма Презвитер, общ. Омуртаг" по наличието на доказателства за прилагането на най-добри налични техники (НДНТ), както е описано в чл. 99а, ал. 1 на Закона за опазване на околната среда, в което счита, че е представена информация за всички параметри на прилаганата техника, поради което може да се направи заключение за осигуряване прилагането на НДНТ. - При оценяването на качеството на коригирания и допълнен доклад за ОВОС се констатира, че не са отстранени забележките по т. 5, 13, 14, 15, 16 и в т. 4.3 не е посочено надлъжно или напречно ще се извършва събирането на яйцата от писмо с изх. № ОВОС-32-15/25.08.2026 г. - В писмо с изх. № 26-00-737-5/14.09.2026 г., БДЧР гр. Варна е посочила, че забележките, препоръките и предложенията са взети предвид в по-голямата си част, и са отразени в коригираният доклад за ОВОС, но има забележки и препоръки, които следва да бъдат отразени в ДОВОС.	термин няма отношение към оценката на разработката. 13. Липсва несъответствие. Заключението от т. 5.1.3. съответства на обобщението в Матрица 1. Заключението от т. 5.2.2.1. съответства на обобщението в Матрица 2. В тези таблици е посочено липса на въздействие (нулево). Не е необходима промяна. 14. Това въздействие е отчетено в етапа на реализация (т. 5.1.4.). В т. 5.2.4 е разгледано единствено въздействието в етапа на експлоатация. Същото е видно от съответните раздели на ДОВОС. Не се налага корекция или допълване. 15. Потвърждаваме – теренът, върху който ще се реализира инвестиционното предложение, е урбанизирана територия с влязъл в сила ПУП-ПЗ. Имотът е част от бивш стопански двор, в който са изградени съществуващите сгради на инсталацията. Инвестиционното предложение предвижда разширение на съществуваща птицеферма. Оградата около терена е налична и е видима от преминаващите по прилежащия първокласен път. Текстът за наличие на печки е коригиран. Не се налагат значими корекции на текстовете. 16. Програмата по зареждане на отделните сгради във фермата не е на принципа – всички сгради заредени в една и съща дата и освободени в една и съща дата. Предвид големия брой сгради, които ще са налични след реализация на инвестиционното предложение, може да се достигне до честота от 45 дни за зареждане на една сграда до зареждане на следваща. Не се

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

№	Автор на становище	Консултации във връзка с	Предложения и/или мнение, становища, въпрос, забележка	Приети/неприети препоръки Забележки
1	2	3	4	5
			• „В т. 8.1. (на стр. 379) към изброените „Планове, програми и регистри:" следва да се добави и „План за управление на риска от наводнения в Черноморски район 2022 - 2027 г.". • На стр. 170 от ДОВОС, подзаглавие „Наводнения" да се замени с „Риск от наводнения". • При информацията за подземното водно тяло (в т. 4.5.2.), да се добави следния текст: „Подземното водно тяло „Пукнатинни води в Предбалкан - Варовик- Хотрив-апт Конево" е определено като зона за защита на питейните води съгласно чл. 119 а, ал. 1, т. 1 от Закона за водите с код BG2DGW000K1HB038". • Да се поясни начина на водоснабдяването на птицефермата и прецизира текста в ДОВОС, поради противоречие и разминаване в информацията, представена в ДОВОС и КР. „КВИНС-АРГО" ЕООД е оператор на КР 443-Н2/2023 г. Съгласно представената информация към заявлението за издаване на КР, водоснабдяването на птицефермата се извършва от селищната водоснабдителна система на село Козма Презвитер - по отношение питейно- битовото водоснабдяване и чрез водоноски от водоснабдителната система на село Буйново - по отношение на водоснабдяването за животновъдство. Представен е Договор 56/9 от 03.04.2012 г. с ВиК, гр. Търговище за водоснабдяване на птицеферма в с. Козма презвитер, общ. Омуртаг. Операторът не подава водовземно съоръжение за водоснабдяване на площадката. Не се предвижда промяна в нормата за ефективност при употреба на вода. В ДОВОС (на стр. 25) е посочено, че водоснабдяването чрез водоноски е от водоснабдителната система на гр. Търговище или водоснабдителната система на с. Буйново /за животновъдство/". - Разделителният протокол не е подписан от всички експерти, изготвили доклада, следва да се представи подписан надлежно от всички експерти, разработили отделните раздели на доклада за ОВОС.	налага промяна. Същото няма особено значение за оценяване на въздействието. По т. 4.3 – яйцесъбирането е описано на стр. 41 и 42 от ДОВОС. То включва комбинация от надлъжни и напречни линии за събиране на яйца и отвеждането им до съществуващ яйцесклад. Не се налага допълване на текстове и допълнителни пояснения. Препоръките от писмо с изх. № 26-00-737-5/14.09.2026 г., БДЧР гр. Варна са отразени (виж т. 11 от настоящата справка). В допълнения ДОВОС са представени единствено липсващите подписи. Първоначалният разделителен протокол на ДОВОС с оригинални подписи е представен с входирането на първия ДОВОС. Не е изискано предоставяне на нов разделителен протокол с допълнения ДОВОС. Към финалния вариант на ДОВОС Ви предоставям нов оригинал на разделителен протокол.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон, телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

12. ЗАКЛЮЧЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ. 83, АЛ. 5

Заключенията на екипа от независими експерти съответства на изискванията на Чл. 83, ал. 5 от Закона за опазване на околната среда. Водещи критерии при оценяване на инвестиционното предложение са принципите за предотвратяване на риска за човешкото здраве и осигуряване на устойчиво развитие съобразно действащите в страната норми за качество на околната среда.

По време извършване на строителство и монтажни работи на оборудването

По отношение на качеството на атмосферния въздух по време на СМР и монтажа на новото оборудване се очаква въздействие на изгорели газове от двигателите с вътрешно горене (ДВГ) на машините осъществяващи доставка на оборудването. Основните замърсители, които ще се отделят във въздуха са CO, NOx, SO_2, и прах. Тези емисии ще зависят от броя и вида на използваната при МПС и режима на работа. Очакваното въздействие върху качеството на атмосферният въздух в процеса на реализация се очаква да бъде отрицателно предвид на пренебрежими количества на емисиите на замърсители с ниска степен на въздействие и ограничено на площадката на птицефермата, както и добрият самопречистващ потенциал на околната среда в региона на инвестиционното предложение. Продължителност на въздействието ще бъде краткотрайно в периода на извършване на монтажните работи; не се очаква кумулативно въздействие.

Оценено е отрицателно въздействие върху почвите с пренебрежимо ниска степен, което се преустановява след приключване на СМР. Площадката в която ще се реализира инвестиционното намерение е антропогенизирана и с изградена инфраструктура до границата на имота. Начинът на трайно ползване на терена е „животновъдна ферма". Така инвестиционното предложение обхваща вече усвоен за целта терен. При реализиране на инвестиционното предложение не се предвижда изграждане на нови пътища и друга съпътстваща инфраструктура. Въздействието се оценява на минимално.

Не се очаква качествено въздействие върху повърхностните и подземните води и земните недра по време на реализацията на инвестиционното предложение. Не се очаква и въздействие върху ландшафтите и техните компоненти, които няма да бъдат променени и няма да наруши сега съществуващото равновесие в ландшафтните типове, тъй като и понастоящем ландшафта е техногенен. Не се очаква въздействие върху материалните активи, минералното разнообразие, културното наследство. Не се очаква отрицателно въздействие върху растителния и животинския свят по време на СМР поради това, че територия е антропогенизирана. Инвестиционното предложение няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в най-близо разположените защитени зони най-близката защитена зона. По време на СМР и монтажа на новото оборудване ще се генерира основно шум от движението на транспортна техника и монтажа на съоръженията. Очакваните стойности са нормални за работна среда и не се очаква да превишават пределно допустимите норми. Това въздействие ще е ограничено и обратимо, като ще обхваща границите на планираните за оборудване халета. Очаква се отрицателно въздействие върху персонала, което ще е с ниска степен. Не се очаква отрицателно въздействие върху населението, а положително въздействие от разкриването на нови работни места.

„КИНИС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон; телефон: 06066/212; факс: 06066/212
e-mail: kvinis@abv.bg

По време на експлоатацията

От направеното изследване за въздействието върху качеството на атмосферния въздух на птицефермата след реализацията на ИП и експлоатация а птицефермата бе установено, че :

Обекта няма да оказва краткотрайно негативно въздействие върху атмосферния въздух по отношение на разглежданите замърсители. В годишен и краткосрочен аспект качеството на атмосферния въздух няма да бъде повлияно отрицателно след реализация на инвестиционното предложение на „КВИНС-АРГО" ЕООД, като въздействието е само в непосредствена близост до площадката. Обектът няма да оказва отрицателно въздействие върху атмосферния въздух по отношение на разглежданите замърсители при отчетеното кумулативно въздействие - допълнителното (годишно) натоварване в разглеждания район. При това анализите и моделирането на замърсителите са направени при определените най-неблагоприятни метеорологични условия, когато приземните концентрации са максимални. В обикновените случаи, максимални стойности се получават изключително рядко. Очакваните максимално еднократни концентрации са в пъти под приложимите норми. При спазване на съответните НДЕ в отпадъчните газове на вентилационните устройства, няма да има отрицателен ефект върху населени райони и екосистеми. В годишен аспект и краткосрочен аспект качеството на атмосферния въздух няма да бъде повлияно отрицателно след реализация на инвестиционното предложение на „КВИНС-АРГО" ЕООД. Влиянието на източниците на „КВИНС-АРГО" ЕООД върху атмосферния въздух е приемливо в локални и регионални мащаби и не се очаква трансгранично въздействие.

Извършена е прогноза и оценка на въздействието на предвидените при реализацията на инвестиционното предложение дейности върху режима на повърхностните водни обекти в района на инвестиционното предложение. Местоположението на площадката, както и дейностите по оборудване, залегнали в инвестиционното предложение, не предполагат негативни въздействия върху количествените и качествени показатели на повърхностни водни обекти. Не се предвижда да се засегнат техни крайбрежни заливаеми ивици, легла в естествено състояние, бентове и диги. Реализацията на инвестиционното предложение не предвижда заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти. Площадката не попада в обхвата на учредени санитарно-охранителна зона (съгласно становище на БДЧР). Не се очаква въздействие върху повърхиостните води в процеса на експлотацията на обекта. Инвестиционното предложение не предвижда пряко и/или непряко заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти. Дейностите по прилагане на торовите маси за наторяване ще бъде възложено на външно лице съгласно сключен договор. При спазване правилата за добра земеделска практика реализирането на торовите маси ще окаже благоприятен ефект върху почвеното.

Не се очаква въздействие върху повърхностните и подземните води в процеса на експлоатацията.

Не се очаква отрицателно въздействие върху почвата, земните недра, ландшафта и културното наследство, както и върху растителния и животинския свят при безаварийна експлоатация на животновъдният обект.

Очаква се еквивалентното ниво на шум на територията на животновъдният обект по време на експлоатацията да не превишава пределно-допустимата норма за производствени

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

предприятия. Въздействието на рисковите фактори шум и вибрации са локализирани в зоните на конкретните съоръжения.

Инвестиционното предложение няма да оказва отрицателно въздействие върху околната среда по отношение на факторите "Шум" и "Вибрации". Въздействието на рисковите фактори шум и вибрации е върху обслужващия персонал, което изисква вземане на конкретни мерки, за да бъдат удовлетворени изискванията на Наредба № 6 от 26 юни 2006 г. на МЗ. Вредно въздействие от електромагнитни полета и лъчения върху околната среда не се очаква.

Очаква се въздействие от генериращите се отпадъци, като се предвижда да се събират и извозват за последващо третиране при спазване на всички нормативни изисквания.

По отношение здравно-хигиенни аспекти може да се обобщи, че при условие на реализиране на отправените препоръки, настоящето инвестиционно предложение, основано на най-модерни технологии, не позволява да се застраши състоянието на околната среда и здравето на населението в близките населени места – село Козма презвитер. За населението не съществува здравен риск от реализацията на инвестиционния проект. Здравният риск за работещите в обекта е управляем при спазване мерките за ограничаване на отрицателните последици в резултат от експлоатацията на обекта и нормативните документи за хигиенни и безопасни условия на труд. Непосредствените здравни рискове, свързани с евентуални аварийни ситуации се ограничават изключително около територията на площадката на инвестиционното предложение. Не се очаква неблагоприятно въздействие върху околната среда и здравето на хората, живеещи в близките населени места. Очаква се осигуряване на устойчиво развитие на района съобразно действащите в страната норми.

Въз основа на направения анализ в доклада за ОВОС могат да се направят следните изводи за очакваното въздействие на инвестиционното предложение върху околната среда, устойчивото развитие и здравето на хората.

Реализацията на инвестиционното предложение на „КВИНС-АРГО" ЕООД осигурява устойчиво развитие за региона:

- Избраната техника и технология за интензивно отглеждане на птици - кокошки носачки напълно съответства на Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на комисията от 15 февруари 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета при интензивното отглеждане на птици или свине и определеният вертикален документ за дейността - ***Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs, 2017.***
- Благоприятното местоположение на площадката на птицефермата в зърнодобивен район на България позволява ефективно обезпечаване с фураж от една страна, а от друга образуваният твърд торов отпад от дейността на птицефермата е логистично близо до обработваеми земеделски площи за наторяване.
- Ефективно използване на ценен природен ресурс – вода за животновъдни цели с последващо използване за наторяване и напояване.
- Разкриване на директни и индиректни работни места в Община Омуртаг.

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон; телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg

От направения анализ в доклада за ОВОС може да се направи извода, че очакваното въздействие на инвестиционното предложение за „Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище" на „КВИНС-АРГО" ЕООД върху околната среда и здравето на хората ще бъде ограничено съобразно действащите в страната норми за качество на околната среда и с оглед прилагането на принципите за намаляване на риска за човешкото здраве и осигуряване на устойчиво развитие.

Реализацията на инвестиционно предложение „Разширение на съществуваща птицеферма в поземлен имот с идентификатор 37811.37.17 по КККР на с. Козма презвитер, община Омуртаг, област Търговище" с възложител „КВИНС-АРГО" ЕООД **е съобразена с действащите в страната норми за качество на околна среда**.

13. НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ

Нетехническо резюме на ДОВОС е представено в *Приложение № 17.2.1.*

14. ОПИСАНИЕ НА ТРУДНОСТИТЕ (ТЕХНИЧЕСКИ ПРИЧИНИ, НЕДОСТИГ ИЛИ ЛИПСА НА ДАННИ), СРЕЩНАТИ ПРИ СЪБИРАНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС

При изготвянето на ДОВОС екипа от независими експерти не срещна трудности и недостиг на информация.

15. ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ - ПО ПРЕЦЕНКА НА КОМПЕТЕНТНИЯ ОРГАН ИЛИ НА ОПРАВОМОЩЕНОТО ОТ НЕГО ДЛЪЖНОСТНО ЛИЦЕ

От страна на компетентния орган не е изисквано предоставяне на друга информация към ДОВОС.

16. РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, В КОЙТО СЕ ИЗБРОЯВАТ ПОДРОБНО ИЗТОЧНИЦИТЕ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ОПИСАНИЯТА И ОЦЕНКИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В ДОКЛАДА

16.1. ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И РЕГИСТРИ:

- ✓ План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление 2022 – 2027 г. (проект);
- ✓ План за управление на риска от наводнения за периода 2022 – 2027 г. за Черноморски район за басейново управление;
- ✓ Програма за управление на дейностите по отпадъците на Община Омуртаг;
- ✓ Регистър на издадените разрешителни за БДДР;
- ✓ БДЧР – бюлетини за качеството на водите;
- ✓ Публичен регистър за ОВОС – МОСВ;
- ✓ РИОСВ-Шумен - Годишни доклади за състоянието на околната среда;

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

16.2. МЕТОДИКИ И РЪКОВОДСТВА:

- ✓ Практическо ръководство за обучение по директивите за СЕО и ОВОС, разработено 2013 г, JASPERS - сайт на МОСВ
- ✓ Методика за изчисляване височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой на атмосферата – програмен продукт PLUME,
- ✓ Методика за определяне разсейването на емисиите на вредни вещества от превозни средства и тяхната концентрация в приземния атмосферен слой, утвърдена със Заповед №РД-994/04.08.2003г. на МОСВ
- ✓ Методика за определяне на най-добрите налични техники (НДНТ),
- ✓ Актуализирана единна методика за инвентаризация на емисиите на вредни вещества във въздуха (Заповед № РД-165/20.02.2013 на МОСВ)
- ✓ EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook-2013
- ✓ Методика за определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда о промишлено предприятие и определяне на нивото на шума в мястото на въздействие – утвърдена със Заповед № РД-613/08.08.2012 г.;
- ✓ Програма от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони

16.3. НАУЧНИ РАЗРАБОТКИ И РЪКОВОДСТВА:

- ✓ Климатичен справочник за НР България, т. IV, С, 1984 г;
- ✓ Климатичен справочник , т. 3, 1983г;
- ✓ Климатичен справочник. Валежи в България, БАН, 1990 г;
- ✓ Почвена карта на България в мащаб 1:400 000, 1973 г;
- ✓ Почвено - географски райони, 1982 г;
- ✓ Почвено-географско районiране на България" (П. Петров, 1997);
- ✓ Карта на Почвени типове в България - източник АГРОНЕТ, 2006 г.;
- ✓ Хидроложки атлас на Р България, София, 1964 г;
- ✓ Хидроложки справочник на реките в България,
- ✓ Инженерна геология и хидрогеология. Доц. Ктмн инж. Никола Косев. 1986 г., Държавно издателство "Техника";
- ✓ Утвърдени локални експлоатационни ресурси и проектен дебит на водовземни съоръжения за подземни води към 15.05.2006 г. МОСВ;
- ✓ Гълъбов и др., 1999. Определяне ресурсите на подземните води (Методическо р-во), 1999;
- ✓ Методика за определяне на разсейването на емисиите на вредни вещества от превозни средства и тяхната концентрация в приземния атмосферен слой, МОСВ'2003;
- ✓ Ръководство за управление на строителните отпадъци на територията на РБългария
- ✓ Ръководство за прилагане на Законоустановените изисквания за управление, посочени в чл. 4 и 5 и изброени в Приложение II, буква А и буква Б от Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 г. за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvins@abv.bg

стопани, за изменение на Регламенти (ЕО) № 1290/2005, (ЕО) № 247/2006, (ЕО) № 378/2007 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1782/2003 (ОВ L 30, 31.1.2009 г.) и Регламент (ЕС) № 1310/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно определяне на някои преходни разпоредби във връзка с подпомагането на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), за изменение на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на ресурсите и тяхното разпределение за 2014 г. и за изменение на Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета и регламенти (ЕС) № 1307/2013, (ЕС) № 1306/2013 и (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с прилагането им през 2014 г. (ОВ Ь 347, 20.12.2013), утвърдено със Заповед РД 09-193/2014 на Министъра на земеделието и храните

- ✓ Справочник здравеопазване НСИ, 2007, 2008, 2009;
- ✓ Население и демографски процеси, НСИ, 2007, 2008, 2009;
- ✓ Комплексна експертна оценка на ландшафта, БАН, 1985 г.
- ✓ Базисна геоекологична класификация на ландшафтите в България, проф. П. Петров. София,1989 г.;
- ✓ Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типовете природни местообитания и видове по Натура 2000 в България, Хенк Зингстра-р-л на проект и колектив, 2009 г.;
- ✓ Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България, WWF-Световен фонд за дивата природа, Зелени Балкани-Федерация на природозащитни сдружения, Министерство на околната среда и водите, София, 2009 г.;
- ✓ Нанкинов Д. 2000. Застрашените животни в България. Изд. Pensoft, София, Нанкинов, Д., С. Симеонов, Т. Мичев, Б. Иванов. 1997. Фауна на България, Aves, Част 2, т. 26
- ✓ БИСЕРКОВ, В. и др. /ред./. 2011. Червена книга на Република България. Том 3. Природни местообитания;
- ✓ Големански, В. (гл. ред.). 2011. Червена книга на Република България. Том. 2. Животни
- ✓ Нанкинов Д., 2000. Застрашените животни в България, изд. Пенсофт, София
- ✓ http://natura2000.moew.government.bg
- ✓ Червената книга на НР България , 1984 т. I, Изд. на БАН, София
- ✓ Червената книга на НР България , 1985. т. II, Изд. на БАН, София,
- ✓ Груев Б., Б. Кузманов. 1994. Обща биогеография. Университетско издателство "Св. Кл.Охридски", София, 498с.
- ✓ Бешков В, Нанев К., 2002. Земноводни и влечуги в България, изд. Pensoft
- ✓ Костадинова И. 1997. Международни мерки за природозащита. В: Орнитологично важни места в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София,
- ✓ Бисерков, В. и др. 2007. Определител на земноводните и влечугите в България,

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066 212, факс: 06066 212
e-mail: kvms@abv.bg

16.4. ЗАПОВЕДИ:

- ✓ Заповед №РД-09-550/02.08.2016 г. за утвърждаване на Правила за добра земеделска практика.
- ✓ Заповед № РД -146/25.02.2015 г. за определяне на водите, които са замърсени и застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници и уязвимите зони, в които водите се замърсяват с нитрати от земеделски източници
- ✓ Заповед № РД-267/01.04.2014г. на Министъра на околната среда и водите и № РД 09-157/14.03.2014г. на Министъра на земеделието и храните за утвърждаване на Програма от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони
- ✓ Заповед № РД-635/13.08.2013г. за утвърждаване на програма за мониторинг на нитратите в подземните и повърхностни води в Дунавски, Черноморски, Източнобеломорски и Западнобеломорски райони за басейново управление

За анализите в доклада е използвана информация от следните основни източници в интернет:

- РИОСВ – Шумен: https://riosv-shumen.eu/
- БДЧР: http://www.bsbd.bg/
- Натура 2000 в България: http://natura2000.moew.government.bg/
- Natura 2000 Network Viewer: http://natura2000.eea.europa.eu/#
- European protected sites: http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/explore-interactive-maps/european-protectedareas
- Платформата Google Earth.
- Flash Earth – сателитни изображения
- Географска информационна система на Министерство на регионалното развитие: http://gis.mrrb.government.bg/MRRB
- Публични регистри, поддържани от ИАОС към МОСВ - http://eea.government.bg/bg/output/index.html
- Standards Division, Emissions from animal feeding operations на U.S. Environmental Protection Agency - http://www.epa.gov/
- Карти и информация, публикувана на сайта на Басейнова Дирекция – Дунавски район - http://www.bddunav.org/
- статистическа информация от НСИ - www.nsi.bg
- РЗИ-Търговище - https://rzi-targovishte.bg/

17. СПИСЪК НА НЕОБХОДИМИТЕ ПРИЛОЖЕНИ

17.1. ГРАФИЧНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение № 17.1.1	Актуална скица на имота
Приложение № 17.1.2	Карта с нанесени отстоянията на птицефермата от обекти за здравна защита

17.2. СПИСЪК НА ИНФОРМАЦИОННИТЕ ИЗТОЧНИЦИ

Приложение № 17.2.1	Нетехническо резюме
Приложение № 17.2.2	Задание за ОВОС

„КВИНС - АРГО" ЕООД
с. Козма проповтор, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvinsi@abv.bg

Приложение № 17.2.3	Разделителен протокол (списък на експертите и ръководителя на колектива, разработили доклада)
Приложение № 17.2.4	Писмени декларации на експертите
Приложение № 17.2.5	Копия от дипломи и удостоверения
Приложение № 17.2.6	Документ за собственост
Приложение № 17.2.7	DAT файлове /CD/
Приложение № 17.2.8	Становища консултации
Приложение № 17.2.9	Справка консултации
Приложение № 17.2.10	Оценка за прилагане на НДНТ по чл. 99а от ЗООС

„КВИНС - АРТО" ЕООД
с. Козма презвитер, стопански двор
телефон: телефон: 06066/212, факс: 06066/212
e-mail: kvins@abv.bg